2

Antonini

Liberalis

Transformationum

congeries

1568

M.D. LXVIII

Basileae, per Thomam

Marinum

3537

ΑΘΗΝΑ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

" Voyez sur le mérite de la rareté de ce Recueil
la Bibl. curieuse de Barb. Clément, I – 386 "
(Biogr. univ. de Michaud – art. Pellegon)

Ἰωάννου Σταματίου.

Ἐν Παρισίοις 1886.

ΑΘΗΝΑ ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Moreau Mod. Paris.
Boissonade
ANT

ANTONINI LIBERALIS

TRANSFORMATIONUM congeries.

PHLEGONTIS TRALLIANI de Mirabilibus & longæuis Libellus.

948

EIVSDEM De Olympijs fragmentum.
APOLLONII Historiæ mirabiles.
ANTIGONI Mirabil. narrationũ congeries.

M. ANTONINI *Philosophi Imp. Romani, de vita sua Libri XII. ab innumeris quibus antea scatebant mendis repurgati, & nunc demum vere editi.*

Græcè Latineq; omnia, GVIL. XYLANDRO Augusto interprete: cum Annotationibus & Indice.

ΚΑΙ ΤΟΥΔΕ ΚΤΗΤΩΡ
ΣΕΒΗΣΘΗ Α. ΣΙΔΕΡΙΔΗΣ
ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

BASILEAE, *per Thomam Guarinum,*
M. D. LXVIII.

Εἰς Ὕλερμον τὸν Ξύλανδρον Σεβαστοπολίτην, Κ. Ο.

Οὐδὲν-ἄτερ ξύλων-ὁ-βίος Ξύλανδρε καὶ ἀνδρῶν,
Ξῦλα καὶ ἄνδρες ἄνευ οὐδὲν ἔασι βίου.
Δούρατα σεῖο πέλει μουσέων χαρίτων τε γενέθλη,
Ἀνέρες οἱ μούσης καὶ χαρίτεσσι φίλοι.
Καί σύγε δουρατέων μεθέπων σέθεν οὔνομ' ἀπ' ἀνδρῶν,
Δούρειος τελέθεις ἵππος ἀρηϊφίλοις.
Τοὔνεκ' ἔπος κάλλιστον ἐμοὶ σὺν ἀείσαο μούσης
Οὐδὲν-ἄτερ μουσέων καὶ χαρίτων-ὁ-βίος.

Ὁ-βίος βροτῶν θεοῖο
Ἄτερ-οὐθὲν ἀμβρότοιο.

GVILIELMVS XYlander Augustanus, ALBERTO ASTETEN, Georgij V. C. F. adolescenti optimę indolis atque spei, S. P. D.

QVos ad te, ALBERTE carissime, mitto Libellos, eos Græcos ex vetustissimis mębranis, rarissimo, mihiq3 aliàs nũquã uiso literarũ genere cõscriptis, liberali permissu Illustrissimi optimiq3 PRINCIPIS ac Domini mei, in cuius bibliotheca is codex abs me erat repertus, transcriptos, superiore anno, cum ociosus Augustæ essem, in Latinum sermonem transtuli. De quibus edendis in lucem cum cogitarem, simul venit mihi in mentem M. Antonini de vita sua librorum, quos (quanquam ἐκλογὰς potiùs operis, quàm ipsum opus, ipsosq3 integros libros esse iudico) ante annos fere nouem à me Latinos factos ad patrem tuum, virum omni vera laude cumulatissimum, officij causa emiseram. Quæ mea lucubratio cum (quod

in promtu est cuiuis videre atq; iudicare) fœde esset incuria operarum typographicarũ deprauata, itaq; planè edita, vt pro non edita censeri optimo iure posset, iampridem cogitaram de remedio et malo faciẽdo. Postquã autem de cæteris, quæ dixi, opusculis tibi dedicandis constitutum apud me fuit, illico ea mihi ad animum acciderunt, quæ me facilè impellerent, vt his Antoninum meum adiungerem. Cùm enim ex eodẽm omnia hæc opuscula penu sint deprompta, (nam Antonini exemplum quo vsus sum, de Palatini Electoris illustrissimi inclytæ memoriæ OTHONIS HENRICI, & bibliothecæ libro fuisse transsumtum, Gesnerus, vir incomparabilis doctrinæ, ac humanitatis, et cuius morte non maiorem dolorem boni ceperũt, quàm damnum fecit res pub. literaria, affirmauit.) idemq; ijs interpres, tametsi diuersis temporibus, contigerit: commodè videbantur eodem etiam volumine compræhensa, vnius typographi opera, in manus hominum peruẽtura, præsertim cùm, sicut prior lucubratio patris tui auspicijs in publicum prodijsset, ita poste-

rio-

riorem ego tibi, amoris ſtudijq; erga te mei palàm teſtificandi gratia dedicare animum induxiſſem. Ad Antoninum quòd attinet, ne quis iniquior cramben à me bis apponi eandem putet, emendaui Præfationẽ, Græca Latinaq; autoris verba, Annotationesq;: neq; à mendis modò repurgaui, ſed & nonnulla loca translationis meæ recognita correxi, Annotationumq; auxi: vt nunc quidem multis modis verior ac ornatior prodeat Antoninus noſter. Sunt quædam in eo Libro quæ prorſus non attingere videbatur præſtare, quàm conijciendo aliena pro Antoninianis fortaſſis ingerere. Ipſum quidem Opus abs te alienum putare non potes, cum patrem tuum dominum agnoſcat: & eo legendo pulcerrimas inuenies multas, tuaq; etiam ætati conuenientes ſententias, digniſſimas quæ à te memoriæ infigantur, inq; vſu vitæ obſeruentur. Sed de Antonino in præſentia ſatis. Quæ autem tibi dono damus, alibi adhuc ne nominari quidem audiui: vt vel nouitatis nomine gratioſa eſſe apud ſtudioſos librorum eſſe debeãt. Neq; iniucunda poteſt eſſe eorum lectio, cùm ſint

narrationes rerum partim mirabiliũ ac prodigioſæ, partim falſæ etiam palàm, & quæ fidem omnem excedant. Neq; ego hîc diſputo de vſu huiuſmodi narrationum, quod alij multi uarijs ætatibus grauiter copioſéq; fecerunt, & iam pridem inepta illa quorundam moroſæ leuitatis hominum exploſa eſt ſententia, qui fabulas ſiue poëtarum, ſiue alias legi nõ debere contenderent. Dubium autem mihi non eſt, quin hiſce in libellis eruditi homines multa ſint deprehenſuri, cum quæ ad bonorum ſcriptorum intelligentiam conducant, tum quæ non ignorare ſit operæpreciũ. Verùm ego ijs commendandis ſuperſedeo eo libẽtiùs, quòd ipſi quaſi loqui pro ſe iam nunc, & ſibi gratiam lectorum captare beneficio meo videntur poſſe. Tibi autem, Alberte, eos inſcribere, ac ſub tuo nomine reip. literariæ hanc qualemcunq; acceſſionem fieri propterea volui, vt publicè conſtaret, te abs me non leuiter diligi atq; coli. Quod quidem meum ſtudium tibi non nobilia iſta ornamenta natalium & opum apud me conciliarunt, quæ ego tanti facio, quanti (opinor) debeo: hoc eſt,

neq;

neq3 sperno, neq3 admiror, neq3 vllis veris bonis antepono. Sed cum tuam indolem expertus essem paternæ æmulam, cumq3 tu non inuitus bonis literis discendis te dedisses: sicut coràm domi meæ institutum illud pulcerrimũ opera, consilio, cohortationibusq3 meis non dicam adiuui atq3 promoui, sed conatus quidem sum, & volui certè ad id persequendum aliquid tibi adferre adiumenti: ita hoc ipso etiam munusculo confirmare tuum in præclarissimo proposito animum, teq3 hortari vt strenuè pergas, laboresq3 non magnos ob incomparabiles eruditionis commoditates alacriter constanterq3 subeas atq3 obeas, esse mei officij sum arbitratus. In præsentia nihil addam præter hæc duo. Vnum: Apud sani iudicij homines (quibus se non velle probare, belluinum est) tanti unumquenq3 fieri, quanti sunt eæ res precij, in quibus is operam suam industriamq3 ponit. Alterum: Quarum laudum gloriam adamaueris, quibus artibus eæ laudes comparantur, in ijs esse elaborandum. Intelligis quid velim. Reliqua cùm ex me non ita pridem copiosè tum è patre tuo, viro primario,

rio alijsq3 tibi verè fauētibus persæpe & crebrò tibi audire contigit: eaq3 tibi cordi fore, neque te spem de te conceptam falsurum, planè confido. Itaque id vnum restat, vt te valere iubeā: rogemq3, vt me vicissim ames. id quod te facere existimabo, si ita gratum tibi hoc meum munusculum esse intelligam, vt calcaris quasi vice in studijs literarum prosequēdis apud te functum sit. Vale: Heidelbergæ, inter grauissimas occupationes, a. d. V. Kal. Sextil. Anno repræsentati Seruatoris M. D. LXVIII.

ANTO-

ΚΑΙ ΤΟΥΑΕ ΚΕΙΤΑΙ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΕΝ ΚΟΝΙΤΣΗΙ

ANTONINI LIBERALIS Transformationum congeries.

GVILIELMO XYLANDRO
Augustano interprete.

CTESYLLA Iulide Cei insulæ vrbe nata fuit, filia Alcidamantis. Hanc cùm Hermochares Athenienſis choreã agere vidiſſet Pythijs ad aram Apollinis Carthææ, (vrbs ea eſt inſulæ eiuſdem) amore eius eſt correptus. Itaq; in malum inſcripſit iuramentum, quo per Dianam iuraret virgo, ſe Hermochari Athenienſi nupturã: id malum abiecit in fanũ Dianæ, ſublatumq; id Cteſylla legit, lectoq; iuramento, præ pudore abiecit, neque æquiore tulit animo quàm Cydippe ab Acontio decepta. Cæterùm Hermochari petenti nuptias pactus eſt Alcidamas, laurumq; tangens Apollinem iurauit. Exacto autem Pythiorum tempo- I. Cteſylla.

re, oblitus iuramenti, filiã alteri despondit. Cum autem Cteſylla rem ſacram faceret in fano Dianę, repulſæ impatiens Hermochares eódem irrupit: & eo conſpecto, Cteſylla diuino impulſu amorẽ eius concepit: req; cum nutrice compoſita, noctu clam patre Athenas nauigauit, nuptięq; cum Hermochare ſunt perfectæ. In partu autem Cteſylla aduerſa vſa valetudine, deceſsit, dei voluntate, propter patris periurium. Cuius cadauer cum ad ſepulturam efferretur, colũba è ſandapila euolauit, corpusq; mortuæ nuſquã apparuit. Conſulenti porrò oraculum Hermochari, reſpõdit deus, vt apud Iulitas templum ponẽret, ſacrũ Veneri Cteſyllæ. Ceis etiam oraculum datum eſt: hiq; etiamnum Veneri ſacrificant, Cteſyllam eam appellantes, alij Cteſyllam Hecaergam.

II. *Meleagrides.* Oeneus Porthei F. Martis N. regnauit Calydone. ex Althæa Theſtij filia tulit filios, Meleagrum, Pherea, Agelaum, Toxeum, Clymenum, & Periphantem: filias Gorgem, Curimedam, Deianiram, Melanippam. Is cum primitias frugum pro regione dijs offerret, oblitus fuit Dianæ. quæ irata, aprum immiſit, qui & terram

terram vastauit, & mulros interfecit. Iccirco Meleager & Thestij filij virtute præstantissimos è Græcia conduxerunt, apri eius occidendi gratia. qui cùm conuenissent, & aprum necassent, Meleager carnes eius distribuit, caput autem & pellem sibi eximia præmij loco seruauit. Diana autem, ira ob eędem sacri apri aucta, rixam inter eos excitauit. Etenim Thestij filij ac reliqui Curetes pellem attrectauêre, dimidium præmiorum ad se pertinere dicentes: sed Meleager vi ea ademit, ac filios Thestij occidit. Hac occasione bellum inter Curetes & Calydonios ortum est: ad quod Meleager non exijt, iratus ob diras quibus ipsum mater propter fratrum necem deuouerat. Cum autem Curetes iam essent vrbem capturi, vxor Cleopatra ei persuasit, vt Calydonios tueretur. Egressus autem contra Curetas, perijt: cremata à matre face, quam ei Parcæ dederant. nã hoc fatum Maleagro dederant, vt tandiu viueret, quàm diu fax ista duraret. Reliqui etiam Oenei filij in pugna mortem oppetierunt: maximusq; apud Calydonios luctus Meleagri causa extitit. Sorores autem ad sepulcrum eius absq;

vlla

vlla intermissione fleuerunt, donec eas Diana virga tactas in aues mutauit, & in Lerum insulã deportauit, impositoMeleagridum nomine. atq; eæ etiamnùm certo anni tempore dicuntur Meleagrum lugere. Duæ autem de filiabus Althææ, Gorgo & Deianira feruntur formam non mutasse, beneficio Bacchi, cui eam gratiam Diana fecerit.

Hæc & præcedens narratio ex tertio libro Nicandri de mutationibus, seu alterationibus formarum desumtæ sunt. Quæ sequitur, Bœi est, libro de Auium ortu, siue Ornithogonia.

III. *Hierax.* Fuit apud Mariandynos Hierax, vir iustus, & illustris. is tẽpla Cereri posuit, primosq; ex ea fructus percepit. At postquam Teucri tempore legitimo sacra Neptuno non persoluerunt, sed ea præ negligentia omiserunt, indignatus Neptunus fruges eorum perdidit, ingẽtemq; à mari cetum ipsis immisit. Teucri cùm ceto simul & fami ferendo non essent, ad Hieracem miserunt, qui auxilium aduersus famem ab eo poscerent. isq; cùm triticum, tum alia misit alimenta. Irritatus eo facto Neptunus, ob suos ab eo honores diminutos, in auẽ ipsum con-

conuertit, quæ nunc Græcis Hierax, Accipiter Latinis dicitur. Mores quoque eius priſtinos prorſus immutauit: eum enim qui hominibus fuerat chariſsimus, volucribus inuiſiſsimum reddidit, & qui ab interitu multos homines vindicauerat, fecit vt is plurimas necaret aues.

Dryopis filius Cragaleus, in terra Dryopide habitabat, ad lauacra Herculis, quæ ferunt Herculem claua percuſſis montis tabulis aperuiſſe. Erat is Cragaleus iam prouecta ætate, habebaturq; à popularibus iuſtus ac prudẽs. Ad eum boues paſcentem accedũt Apollo, Diana, & Hercules, diſceptaturi cauſam de Ambracia Epiri. Apollo eam vrbem ſibi vindicabat, quia pater eſſet Melanei, qui Dryopum rex fuiſſet, belloq; totam Epirum cepiſſet: ac procreaſſet Eurytum & Ambraciam, à qua vrbi Ambraciæ nomen ſit factum: ſed & à ſe maxima in vrbem profecta eſſe beneficia. Suo enim iuſſu Siſyphi poſteros adueniſſe, & bellum quod Ambraciotis erat contra Epirotas, confeciſſe. Torgum quoq; Cypſeli fratrem, ſuis motum oraculis, coloniã à Corintho Ambraciam deduxiſſe. Tum

IIII. Cragaleus.

Lis inter deos de Ambracia.

Ambra-

Ambraciotas ipsius ductos oraculis, cõtra Phalæcũ, qui tyrannidẽ eam in vrbẽ arripuisset, insurrexisse: ex eaq; occasione multos fuisse à Phaleco interfectos. in summa se in ea vrbe sæpe bellũ ciuile, rixas, & seditionẽ sedasse, & horũ loco ius iusticiamq; & leges introduxisse: atq; ob id hodieq; se ab Ambraciotis in festiuitatibus & publicis conuiuijs seruatorẽ Pythiũ cãtari. Diana verò litigare cũ Apolline desinens, petebat vt vltrò sibi Ambraciã concederet, quã hac ducta occasione sibi deposceret. Quo tempore Phalæcus eam tyrannide premebat, metusq; omnes ab eius cæde detinebat, se venãti tyranno catulũ leonis exhibuisse: quẽ cum is in manus sumsisset, leænam matrẽ è sylua erupisse, & in Phalæcũ impetu dato, pectus eius dilaniasse. ideo Ambraciotas seruitutis excusso iugo, Dianã principem placasse: venatricisq; Dianæ simulacro facto, ferã ei apposuisse. At Hercules cùm Ambraciam, tum vniuersam Epirum ad se pertinere ostẽdebat. Nam Celtas, Chaonas, Thesprotos, & vniuersos Epirotas bello, quod intulissent, à se subactos, quo tẽpore cõiunctis virib. sibi boues Geryonis adi-

mere

mere essent aggressi. Aliquanto pòst colonos à Corintho venisse, qui pulsis Ambraciæ ciuibus vrbẽ denuò tenuerint. atqui omnes Corinthios esse ab Hercule ortos. His auditis Cragaleus vrbem Herculi adiudicauit. Apollo autem iratus, manu eũ corripuit, inq; saxũ mutauit, eo quo steterat loco. Ambraciotæ autẽ sacrificãt quidem Appollini seruatori: vrbem tamẽ Herculis esse, eiusq; liberorũ statuerunt. & post festũ Herculis, in hũc vsq; diẽ Cragaleo exta immolãt. Narrat Nicãder primo Alteratorũ libro, & Athanadas in Ambracicis.

Aegypius (vt est apud Bœũ libro de Auiũ ortu primo) Anthei F. Nomionis N. in extremis Thessaliæ habitauit finibus: charus fuit, et dijs ob pietatẽ & hominib. magnanimitatis iustitięq; causa. Is cũ vidisset Timandrã, amore eius captus est: cũq; viduã esse intellexisset, pecunia data impetrauit, vt ipsi ad se domum ventitanti corporis sui potestatẽ faceret. Aegrè id ferens Neophron Timãdræ filius, Aegypij æqualis: insidiasq; ei struens, multis donis Bulidem Aegypij matrem eò pellexit, vt cum ea domum suam deducta rem haberet. Horã deinde maturè cogno- V. Aegypius.

cognoſcens, qua ad Timandrā erat Aegypius vēturus, ſuam matrem quacunq; occaſione domo emiſit, inq; eius locum matrem Aegypij introduxit, ſe ad eam rediturum ſimulans: itaq; ambobus impoſuit. Aegypius nihil eorum quę Neophron machinatus fuerat ſupputans, cū matre corpus miſcuit, quam eſſe Timādram putabat. Eum ſomno iam captū Bulis agnouit, arreptoq; gladio, oculos filio eruere, & ſeipſam necare ſtatuit. Apollinis interim volūtate ſomno Aegypius ſoluitur: intellectisq; Neophronis inſidijs, in cœlum ſublatis oculis, optauit omnia ſecum aboleri. Iupiter porrò eos in volucres mutauit, factiq; ſunt Aegypius & Neophron ægypij (id eſt, vultures) cognomines, minor tamen corpore Neophron. Bulis in mergū abijt, eiq; Iupiter alimentum tale deſtinauit, vt nihil terra editum edat, ſed tantùm oculis piſcium, auium, aut ſerpentum veſcatur, quia filio Aegypio oculos erat ademtura. Timandra in parū (ſiquidem is eſt Græcorum ægithallus) eſt mutata: neq; vnquam eodem loco hæ aues viſæ ſunt.

VI. *Periphas.* Terrigena fuit in Attica Periphas, natus

tus antequam terræ filius Cecrops exi-
steret. Is regnũ in priscos homines obti-
nuit, fuitq; iustus, diues, ac pius: & tẽpla
plurima condidit Apollini, plurimasq;
dijudicauit controuersias. neq; eum vl-
lus hominum culpauit, sed omnibus vo
lentibus electus fuit: atq; ob excellen-
tiam factorum eius, honores Ioui debi-
tos homines ad Periphantem transtule-
runt, eiq; templa & delubra posuerunt,
Iouisq; Seruatoris, Inspectoris, & Beni-
gni nomine coluerunt. Itaq; Iupiter suc-
censens, statuit totam eius domum ful-
mine comburere. Apolline autem de-
precante extremam familiæ eius perni-
ciem, à quo nimirum ipse coleretur: Iu-
piter Apollini hoc dans, in domum Pe-
riphantis venit, eumq; cum vxore ver-
santem offendens, vtraq; manu pressum
in aquilam commutauit: vxoremq; eius
orantem vt se quoq; in auem Periphan-
tis consuetudine vtentem verteret, pha-
nam, id est fulicam fecit. Periphanti
porrò ob pietatem qua inter homines
præstiterat, hoc honoris tribuit, vt rex
omnium auium esset, sacriq; custos
fulminis, & ad suum adiret solium. v-
xori autem Periphantis, vt auis ea ad

omnes actiones hominibus secunda appareret. *Indidem.*

VII. *Anthus.* Autonous Melanei F. ex Hippodamia filios nactus est, Erodium, Anthum, Schœneum, Acanthum: & filiam Acanthidem, quam forma pulcherrimam dij fecerunt. Habuit is Autonous equorum armenta plurima, eaq; pascebantur ab Hippodomia vxore & filijs eius. Cęterùm Autonoo plurimum agri possidenti nullus cum fructus perciperetur, ob culturæ neglectum, sed iuncos ei solum, spinasq; ferret: inde nomina filijs Acantho & Schœneo, filiæq; Acanthidi imposuit: maximumq; natu Erodium appellauit, quòd ipsum destituisset terra. 3 Is Erodius armentorum equorũ studiosissimus, ea pastum in pratum compulerat. vnde cum ea Anthus expulisset, equæ à pabulo exclusæ in furorem versæ sunt: nactæq; Anthum deuorarunt, multa deos opem flagitantem. Et pater quidẽ Autonous præ dolore attonitus, equas abigere cunctatus est, itemq; adolescentis famulus. mater verò cum equabus depugnans ob corporis imbecillitatem pestem filio depellere non potuit. Cum autem hoc modo extinctum Anthum

thum deflerent, Iupiter & Apollo misericordia ducti, vniuersos in aues mutauerunt: Autonoum in ocnum, quòd pater ad ferendũ filio auxilium segnis fuisset: matrem in corydum, quod se aduersus equas armasset, pro filio propugnãs: ipsum autem Anthum, erodium: Schœneum, Acanthum, & Acanthyllida in aues pristinis suis nominibus insignes: famulum Anthi comitem itidem in erodium, sed pello longè minorem. atq; hic erodius nuspiam antho adsidet, neque anthus ephippa, quod ab equis pessimè fuisset tractatus. atq; etiamnum anthus equi vocem audiens fugit, simul eam imitans. *Indidem.*

In imo Parnassi versus meridiem mõs est (vt quarto Alteratorum libro Nicander narrat) Cirphis, ponè Crissam, inq; eo etiamnum antrum prægrande, in quo fera degebat olim ingens & monstrosæ magnitudinis adeò, quàm alij Lamiam, alij Sybarin nominabant. Ea fera singulis diebus in agros grassabatur, pecus hominesq; rapiens. Iamq; Delphi de mutandis sedibus cogitabant, & oraculum consulebãt de loco in quem migrarent. Tum Deus, malo eos isto liberatum iri

VIII. *Lamia, siue Sybarin.*

pronunciauit, si manentes vellent ad antrum exponere puerum vnum de ciuium filijs. ipsi mãdata peragebant. Sorte ad hoc ductus est Alcyoneus, Dionij & Meganiræ F. quem vnum pater genuerat, & vultu & indole præditus eleganti. eum coronis redimitum, sacerdotes ad Sybaridis speluncam abduxerunt. At verò genij cuiusdã impulsu Eurybatus Euphemi F. ab Axio fluuio genus trahens, generoso animo iuuenis, à Curetide proficiscens, in Alcyoneum, cum is ad antrum duceretur, incidit: & amore eius correptus, scitatus causam viæ, indignum facinus se facturum putauit, si puerum ita miserè interfici sineret, neque ei pro viribus suis opitularetur. Itaq; Alcyoneo detractas coronas, suo imposuit capiti, seq; eius loco duci iussit. adductusq; ad antrum à sacerdotibus, irrupit, Sybarinq; è lecto vi abreptã in lucem protulit, ac de saxis præcipitem egit. ea capite ad imos Crissæ processus allisa, eo è vulnere decesit. Cæterũ isto è saxo fons erupit: qui ab incolis Sybaris dicitur. Inde etiam Locri vrbẽ Sybarim condiderunt in Italia.

IX. *Emathides.* Iupiter (vt ibidem refertur) in Pieria con

cõgreſſus cũ Mnemoſyna, Muſas genuit. Regnabat eo tẽpore in Emathia Pierius indigena, eiq; nouem erant filiæ, quæ chorum ſuum Muſis oppoſuerunt: certamenq; Muſicum eſt in Helicone commiſſum. Quando autem filiæ Pieri canebant, omnia caligine obſcurabantur, nihilq; ad choream obtemperabat. At Muſarum cantu ſiſtebatur cœlum, aſtra, mare, flumina: & Helico voluptate delinitus, ad cœlum vſq; creſcebat: donec eum conſilio Neptuni Pegaſus inhibuit, verticem pede percutiens. Quoniam autem certamen iniuerant mortales, cum deabus, Muſæ eas in aues transformarunt, numero nouem: quæ etiamnum inter homines nominantur, Colymbas, Iynx, Cenchris, Ciſſa, Chloris, Acalãthis, Neſſa, Pipo, Dracontis.

X. *Minyades.*

Minyas Orchomeni F. habuit filias, Leucippam, Arſippam, & Alcathoëm. Hæ operum nimio ſtudio arſerunt, plurimumq; alias mulieres reprehenderũt, quòd vrbe relicta in montibus eæ baccharentur. Tandẽ Bacchus puellæ ſumta forma, eas hortatus eſt, ne ſacra & myſteria Dei deſererent. cumq; animum nõ aduerterent, indignè ferens Bacchus, è

puella in taurum, leonem, & pardalim
4 est mutatus: fluxitq; ei ex * nectar & lac. His prodigijs territę, paulo pòst sortes in vrnam coniectas concussérunt: exijtq; sors Leucippæ. Ea vouit Deo sacrificium, suumq; filium Hippasum adiuuantibus sororibus dilaniauit. Inde paterna domo deserta, in montibus bacchatæ sunt, pastæq; hederam, smilacem, & laurum: donec eas Mercurius virga tactas, in volucres cõuertit, vespertilionem, vlulam, & byzam. & hæ tres fugiũt radios Solis.

Ibidem hoc narratur, & à Corinna.

XI. Aëdon, seu Luscinia. Pandareus (vt est apud Bœum in Ornithogonia) in agro Ephesio habitauit, quo loco nunc iuxta vrbem est Prion. Huic Ceres id largita est beneficij, vt vẽter eius cibis nunquam grauaretur, quãtumcunq; ingessisset. Fuit Pandareo filia Aëdon: eam duxit Polytechnus faber, Colophone Lydiæ habitans: plurimumq; temporis suauiter vnà vixerunt, vnico filio procreato, cui nomen Itys. Fuerunt autem felices, quandiu deos debito affecere honore. At postquam inani voce gloriati sunt, magis se inuicem amare, quàm Iupiter & Iuno se mutuò

tuò diligant: Iuno offensa eo dicto, Eridem ad eos misit, quæ contentionem operum inijceret ipsis. Paululum restabat Polytechno ad curulem sellam conficiẽdam, & Aëdoni ad pertexendam telam. itaq; hanc spõsionẽ coëunt, vt vter ipsorum celerius suum opus absoluisset, ei alter famulam daret. Citiùs telam pertexuit Aëdon, Iunone opus adiuuante. Cui inuidens victoriam Polytechnus, ad socerum proficiscitur, simulans se ab vxore missum ad adducendam secum sororem Chelidonem: & Pandareus nihil mali suspicatus, filiam Chelidonem ei committit. Ei Polytechnus in sylua virginitatem eripit: tonsoq; capite, alijs eam vestibus induit: mortemq; minatus, si quid horum vnquam Aëdoni indicasset, ita domum reuersus: eam vxori loco ancillæ, ex pacto tradit. Aliquandiu eam soror operis exigendis attriuit, donec Chelidonis cum vrna ad fontem prolixè suam deplorans calamitatem, à sorore exaudita est. Postquam se mutuò agnouerunt, & consalutauerunt, malum ilico Polytechno sunt machinatæ. Filium eius in frusta conciderunt, carnes in ollam cõiectas coxerunt:

cumq; Aëdon vicino suo mandasset, vt Polytechnũ eas iuberet edere, ipsa cum sorore ad patrem Pandareum peruenit, indicauitq; in quas deuenissent miserias. Polytechnus cognito, se de filij sui carnibus epulatos fuisse, eas ad patrem vsque insecutus est. At famuli Pandarei eum, quòd tantum familiæ Pandarei probrum intulisset, correptum insolubili vinculo constrinxêre: corpusq; melle inunctũ, in pascuum proiecerũt. vbi cum muscæ adsidentes eum diuexarent, Aëdon ob pristinam miserata amicitiã, eas abigebat. Quod cum deprehendissent parentes & frater, odio concitati eam statuerunt interficere. Sed Iupiter Pandareum miseratus, antequam in domum eius grauiora inciderent mala, eos omnes personas in aues conuertit: quæ partim ad mare vsq; prouolarunt, partim in aërem subuolarunt. Pandareus mutatus est in haliæetum, mater Aëdonis in Alcyonẽ: statimq; se in mare voluerunt deijcere, sed Iupiter id prohibuit. atq; hæ aues nauigantibus sunt secundæ. Polytechnus in pelecanem transijt, quòd ei Vulcanus fabrificanti securim dedisset. atq; ea auis fabris visa

fausta

fausta est. Frater Aëdonis vpupa extitit, quæ auis terra mariq; est auspicata: idq; magis si coniungitur haliæeto, aut alcyoni. Aëdon, quæ est luscinia, circum fluuios & nemora filium Ityn deplorat. Chelidonis hirundo facta est, hominum contubernalis, Dianæ consilio: quod inuita virginitatem amittens, plurimum inuocasset Dianam.

Nicander libro Alteratorum tertio, & Areus Laco in carmine cui Cygnus nomen est, id narrant quod sequitur.

Apollini è Thyria Amphinomi filia natus est Cygnus, facie formosa, morib. inelegantibus & agrestibus, nimio studio venationibus deditus. habitabat ruri inter Pleuronem & Calydonem. Multos habuit ob pulcritudinem amatores: quorum cum præ superbia admitteret neminẽ: mox omnibus inuisus, ab ijsq; est desertus, solo Phylio apud ipsum perseuerante. quanquam hunc quoq; non mediocribus affecit contumelijs. Extiterat sub id tempus apud Aetolos ingẽs leo, qui & in ipsos & in pecus grassabatur. hũc Cygnus iussit Phylium sine ferro interficere. idq; is in se recepit, leonemq; tali necauit astu. Cum sciret qua XII. *Cygnus.*

hora leo esset superuenturus, ventrem impleuit multo cibo ac vino. cumq; bellua appropinquaret, ea euomit. quæ leo famelicus deuorans, vini vi è stupido sopore obrutus. & Phylius brachio, cui vestem suam circumuoluerat, in os inserto leonem suffocauit: sublatumq; in humeros, ad Cygnum attulit. nomenq; apud homines illustre eo facinore sibi parauit. Sed Cygnus alium adhuc difficiliorem ei laborem iniunxit. Erant ea in regione vultures monstrosæ magnitudinis, qui multos homines interficiebant. hos eum viuos capere, & ad se perducere quauis ratione iussit. Dubitante Phylio quomodo hoc mandatum conficeret, diuinitùs euenit, vt aquila raptũ leporem, semianimemq; eódem deiceret, non perlatum ad nidum. Phylius direpto lepore, sanguine eius se impleuit, & humi procubuit. itaque vultures ad eum vt mortuum deuolarũt: quorum ille duos pedibus arreptos tenuit, atq; ad Cygnum pertulit. Tertiũ ei hic, prioribus adhuc magis arduum, imposuit laborem: taurum ab armento iubens manu abducere ad aram Iouis. Phylius cum perficiendæ huius rei rationem nullam inue-

inueniret, Herculis auxilium implorauit. Voto facto, duo ei tauri apparuerũt, qui propter vaccam, quam vterq; ardebat, pugnantes cornibus se mutuò in terram prosternebant. cumq́; elanguissent, Phylius alterum pede correptum ad aram vsq; attraxit. Voluntate autem Herculis * negligere mandata pueri. Accidit hoc grauissimum Cygno, quòd se, quod minimè opinatus erat fore, contemtum videret. itaq; præ mœrore animi seipsum abiecit in Conopam lacum, videriq́; inter homines desijt. Eodemq́; etiam se Thyria mater, filij mortem non ferens, præcipitauit: amboq́; in aues mutati sunt in lacu, Apollinis nutu. Ab ijs quoq; lacus Cygnea appellata est: ac tempore arationis multi ibi visuntur olores. Propè extat etiam Phylij monimentum.

Meliteus, Ioue & nympha Othreide natus est. eũ mater, Iunonis metu, quòd cum Ioue concubuisset, in syluam exposuit. Puer Iouis voluntate seruatus, & ab apibus nutritus, adoleuit. In eum oues pascens incidit Phagrus, frater eius vterinus, Apollinis F. miratusq́; molẽ corporis, magisq́; etiam apum facinus, secũ eum

XIII. Aspalin.

cum domum transtulit, magnoq; studio educauit : impositio Melitei nomine, quòd esset ab apibus nutritus. Venit ei etiam oraculi in mentem, quo illũ Deus aliquando salutem fratri ab apibus nutrito allaturum monuerat. Puer simulatq; virilem attigit ætatem, præclarè se gessit, plurimisq; vicinorum præfuit: & in Phtia vrbem Melitam condidit. Extitit ea in vrbe tyrannus violentus atque contumelioſus, cuius adeò nomen incolæ non edunt: peregrini Tartarum appellabant. is, si qua eius loci virgo ob formæ pulcritudinem celebraretur, vi eam ante nuptias abductam vitiabat. Atq; eo tum tempore ministros iusserat adducere sibi Aspalidem, Argæi non ignobilis viri filiam. quæ rei fama diuulgata, ante aduentum eorum quibus abducendi sui negocium erat datũ, seipsam suspendit. Facto adhuc latẽte frater puellæ Astygites iurat, priusquam sororis corpus deponeret, se in tyrannum vindicaturum. illico vestem Aspalidis induit, gladioq; ad sinistrum latus abdito, quòd adolescens etiamnum esset, nemine sexũ è vultu agnoscente, in domum tyranni peruenit, eumq; nudum incustoditumq; inter-

interficit. Melitenſes Aſtygitem corona decorant, Pæanasq; accinendo deducunt. cadauer tyranni in flumen demergunt, quod ab eo vſq; tempore hodieq; Tartarum vocant. Corpus autem Aſpalidis ad honeſtam ſepulturã ſummo ſtudio requirentes, nuſpiam inuenire potuerunt, quòd id Deus de medio ſuſtuliſſet. Loco autem corporis ſtatua iuxta Dianæ ſtans apparuit: idq; ſimulacrum incolæ Aſpalidem vocant, Ameiletam, & Hecaergam: & quotannis virgines hœdum intactum in eius honorem, præcipitem dabant, quod & Aſpalis virgo ſeipſam ſuſpendiſſet.

Narratio eſt Nicãdri, libro Mutatorũ ſecundo.

XIIII. Mutatus.

Moloſſorũ rex fuit Munichus Dryãtis F. vates egregius, idemq; vir iuſtus. Is è Lelanta filios habuit, Alcãdrum, qui vaticinio patri præſtabat: Megaletorem, Philæum, filiamq; Hyperippam. Eos omnes ob probitatẽ dij dilexerunt. Quadam nocte eos latrones ſubitò in agris circumuenerunt. cumq; pugnæ impares de turribus ſe defenderent, ignemq; latrones domibus inijcerent: Iupiter habita eorũ pietatis ratione, miſerrima morte perire non eſt paſſus, ſed in aues tranſmutauit.

mutauit. Et Hyperippa quidem, quoniã ignem fugiens, aquam ſubijt, facta eſt fulica. cæteri ex igne euolarunt, Munichus buteo, Alcãder orchilus factus. Megaletor & Philæus, quod ignem fugientes per parietẽ ad terrã ſe demiſiſſent, in exiguas auiculas abierũt: hic in eã quæ canis dicitur, ille in ichneumonem: mater in piponem, quę culices muliones legit. Cum hac bellũ eſt aquilæ & erodio, quorum oua confringit, dum quercum cædit propter culices. Viuuntq; vnà reliqui in ſyluis & latebris, fulica ad lacus & mare obuerſante.

XV. *Meropis.* Liberos habuit Eumelus Meropis F. ſuperbos & iniurioſos. Byſſa, Meropis, & Agron ij erant: habitabantq; Con inſulam Meropidem. Iis terra plurimos edebat fructus: quia hanc ſolam deorum venerabantur, ſolumq; diligenter colebant. His nulli erãt cum hominibus cõgreſſus, neq; vel in vrbem intrabant, vel ſolennes epulas & feſtos Dijs dies obibant. Nam ſiue puellæ ad rem Mineruæ ſacram faciendam inuitarentur, frater recuſabat, gratas cæſiæ deæ ſorores ſuas nigris præditas oculis negans, ſibiq; inuiſam omnino eſſe vlulam auem aiens:

ſiue

siue ad Dianæ sacrificiũ vocarentur, deã se odisse dicebat noctambulam: siue ad Mercurij libationes, furem deum à se non honorari dicebat. Cum nullum maledicendi finem facerent, irati Mercurius, Minerua & Diana, ad eorum ædes peruenerunt, hæ virginum forma, ille pastoris habitum ferens, Eumelum & Agronem compellans ad conuiuium inuitabat, quòd ipse cum cæteris pastoribus Mercurio rem sacrã fecisset: simulq; hortabatur, vt Byssam & Meropidem in lucum Mineruæ & Dianæ ad æquales mitterent. Cum his auditis Meropis nomen Mineruæ afficeret contumelia, in auiculam vlulam ab ea mutatur. Byssa nomen suum retinuit, facta Leucotheæ auis. Agron audita re, veru arrepto accurrit: eum Mercurius transformat in charadriam (siue is Latinis est rupex) Eumelum quoq;, ob mutatum filium sibi conuicium facientem, in coruum nocturnũ seu cicumam conuertit, auem malorum nunciam.

Ex Bœi, de Auium ortu, libro primo.

Apud Pygmęos puella fuit Oenoë, forma non contemnenda, cæterùm moribus inuenustis & superbis; & quæ nihil XVI. *Oenoë.*

neq;

neq; Dianam neq; Iunonẽ curaret. Nupta Nicodamanti, mediocri & probo ciui, filium peperit Mopsum: ob cuius natales Pygmæi vniuersi, beneuolentię ergò, plurimis eam donis affecerunt. Sed Iuno Oenoæ infensa, quæ nullo honore ipsam dignaretur, in gruem eam mutauit, collumq; in longum protraxit, altiuolantemq; auem fecit: interq; eam & Pygmæos bellum excitauit. Oenoë autem desiderio filij Mopsi, absq; intermissione domos circumuolitauit, quam Pygmæi omnes armis sumtis profligarunt. Atq; ab eo tempore in hunc vsque diem, inter Pygmæos & grues bellum est.

Ex eiusdem autoris & operis libro secundo. Quæ sequitur narratio, Nicandri est, de libro Mutatorum altero.

XVII. *Leucippus.* Filia Eurytij Spartonis Galatea, Phęsti nupsit Lãpro Pãdionis F. viro natalibus nõ obscuris, sed inopi. Is cũ vxor grauida esset, voto masculam sibi prolem expetens, edixit mulieri, si filiam peperisset, vti ne eam tolleret: simul ad oues pascẽdas digressus: Galatea filiam partu edidit. & miserta infantis, solitudinemq; familiæ reputans, insomnijs adstipulantibus, & ariolis pro filio eam educare iubentibus,

bentibus, Lamprum decepit, filium se enixam professa: puellamq; nomine Leucippi affectam, tanquam filius si esset, enutrijt. Cum adoleuisset puella, & ineffabili esset pulcritudine, metuens sibi à marito Galatea, cum res diutius tegi nõ posset, in fanum Latonæ confugit: multisq; à Dea precibus contendit, si filia in marem mutari posset: sicut Cænis Atracis filia, Neptuni voluntate in Cæneum Lapitham abijt: & Tiresias ob interfectos in triuio coëuntes angues, de viro mulier fuit factus: rursusq; virilem sexũ adeptus est, quia draconem sæpenumerò * Panastem autem & Hypermestram venditam pro muliere inuenisse precium: cum autem in virum esset mutata, alimẽta Aethoni patri attulisse. Cretensem quoq; Siprœtam mutatum, cum inter venandum lauantem vidisset Mineruam. Latona continenter lamentantem & deprecantem miserata est Galateam, puellamq; in puerum mutauit. Huius mutationis etiánum Phæstij meminerunt, Latonæq; Phytiæ sacrificant, quòd virilia puellæ creauerit: festumq; Ecdysia appellant, quòd peplum puella exuerit. Lex quoq; fert, vt in nuptijs

prius accumbant ad Leucippi ſtatuam.

XVIII. Aëropus. Habitauit Thebis (quæ eſt Bœotiæ vrbs) Eumelus Eugnoti F. filiusq; fuit ei, Botres nomine. Pater magno opere Apollinem colebat. Quodam tempore Botres, cum ei ſacris operanti adeſſet, cerebrum comedit, priuſquam hoſtia eſſet aræ impoſita. Id cum ſenſiſſet pater, per iram titionem ab ara raptum, capiti pueri impegit: qui ſanguine defluente collapſus palpitauit. Mater & pater atq; famuli re conſpecta, maximum ſuſtulerunt luctum. Sed Apollo patris, à quo in honore haberetur, miſertus, puerum in auem aëropum mutauit: quæ cum etiãnum in terra pariat, ſemper tandem volatum molitur.

XIX. Fures. In Creta fertur eſſe antrum apibus ſacrum, in quo fabulantur Iouem à Rhea editũ partu: & vel deum, vel hominem quenquam præterire, eſt religio. Certo autem cuiuſq; anni tempore plurimus cernitur ex antro effulgens ignis. fieriq; id fabulantur tum, cùm ſanguis de Iouis partu efferueſcit. Obtinent ſpeluncam eam ſacræ apes, Iouis nutrices. Hoc antrum intrare auſi ſunt Laius, Celeus, & Cerberus, & Aegolius, quamplurimi mellis

mellis exhauriendi causa: & corporibus vndiq; ære obtectis, mel apum hauserũt, Iouisq; viderũt cunabula. Tum & æs circa eorum ruptum est corpora: & Iupiter intonuit, fulmenq; intẽdit. sed eum Parcæ ac fas inhibuerunt, quod Fas non esset eo loco quenquam mori. Ergo Iupiter eos omnes in auium naturam transtulit: ab ijsq; sunt genera auium, quæ Iaij, colœoi (id est graculi) cerberi, & ægolij vocantur. suntq; boni auspicij: & præ alijs rebus quod prædicũt perficiũt, eò quòd Iouis sanguinẽ viderunt.

Hæc, & præcedens narratio, Bœi est, ex eo quem proximè citauimus libro. Ibidem refertur, quòd & Simmias Rhodius Apolline commemorat. Apud Babylonem Mesopotamiæ vrbem habitauit Cleinis, vir dijs charus, ac opulentus: boum, asinorum, ouiumque diues. Hunc mirum in modum dilexerũt Apollo ac Diana: ac sæpe cũ istis dijs venit ad templũ Apollinis, quod est apud Hyperboreos, viditq; ei asinos immolari. Reuersus Babylonem, intendit ipsæ quoq; Hyperborico ritu Apollini sacrificare: asinorumq; magno numero victimas ad aram constituit. Superuenit XX. *Cleinis.*

Apollo, mortemq; se ei illaturum minatus est, nisi hoc abstineret sacrificio: & pro more capras sibi, boues, ouesq; offerret. ita enim se asinorum gaudere immolatione, si ea fiat in Hyperboreis. His minis territus Cleinis, asinos ab altari abduxit: liberisq; suis auditum sermonẽ exposuit. Erát ei ex Harpa vxore filij tres, Lycius, Ortygius, & Harpasus, ac filia Artemicha. Proinde Lycius & Harpasus perficere sacra ista, ijsq; se oblectare iubebant: Ortygius & Artemiche, quorũ sententiæ etiam Cleinis adstipulabatur, obediendum Deo pronunciabant. Sed Harpasus & Lycius vi solutis asinorum vinculis, eos ad aram compulerunt. Ibi Apollo in rabiem egit asinos, ita vt Cleinin & liberos famulosq; mordicùs perdere aggrederentur. Ii in extremo constituti periculo, Deorum fidem implorant. Atq; Harpam quidem & Harpasum Neptunus miseratus, in aues non mutatis nominibus conuertit. Latona autẽm & Diana statuerunt seruare Cleinin, Artemicham, & Ortygium, quòd piaculi istius insontes essent. Suis Apollo hanc gratiam dedit, vt hos, antequam morerẽtur, in aues commutaret. Cleinis factus

est

est Hypsiæetos, quod aquilã altiuolantẽ significat, nomen auis post aquilã summæ, difficilis internosci: cum hæc interfectrix hinnulorũ sit fusco corpore, magna ac valida: aquila autem nigrior ac minor. Lycius in coruũ album abijt: deinde tamen Apollinis nutu factus est ceruleus, cùm primus de Coronide Phlegyæ filia iudicium detulisset, eam Alcyoneo esse nuptam. Artemiche piphinx facta est, auis Dijs hominibusq; grata. Ortygius ægithallus, quod patri persuasisset pro asinis capras Apollini immolare.

Ex eodẽ Bœi libro etiã hoc depróptũ est. Thrasãs Martis, & Terduę, quæ Strymone nata fuit, filiã, Hipponus Triballi F. duxit. Eo ex coniugio nata est filia, nomine Polyphonte. Hæc re Venerea ignominioſẽ spreta, in montem se contulit, & consuetudine ludi ac studiorum Dianæ sociam se præbuit. Venus contemtu suarum rerum incitata, insanum illi vrsi amorem immisit: ita vt furore diuino percita, cum illo corpus miscuerit. Diana illo conspecto facinore, Polyphonten immenso est prosecuta odio, omnesq; in eam conuertit feras. Itaque metuens ne ab his dilaniaretur, in patris

XXI. *Polyphõte.*

domum se recepit: duosq; filios peperit, Agrium & Oreium (Agrestem, & Montanum diceres) maximos, & ingenti præditos robore. Hi & deorum & hominum contemtores erant: & si in peregrinum aliquem incidissent, eum domũ suam abductum deuorabant. Igitur ijs infensus Iupiter, Mercurium mittit, vt suo arbitratu in eos animaduerteret. Qui cum pedibus eos & manibus truncare cogitaret, Mars, quando ad ipsum Polyphonte genus suum referebat, ei istos supplicio exemit: & adiuuãte Mercurio, eos, homines cũ essent, in aues cõuertit. Polyphõte in Stygem mutata est, auem noctu canentem, cibi potusq; exsortem, caput deorsum, pedes imos sursum habentem, belli & seditionis hominibus nũciam: Oreius in leporem, semper mali ominis auem: Agrius in vulturem, quæ omnium auium est dijs hominibusq; inuisissima: eiq; perpetuũ sanguinis carnisq; humanæ indiderunt desiderium. Ancillam eorum fecerũt ipnã: eaq; naturam mutans, deos comprecata est, ne mala hominibus auis fieret. idq; impetrauit à Mercurio & Marte, cùm coacta quod domini mãdassent executa fuisset.

fuisset. Est auis bona euntibus ad venatum, aut conuiuium.

Euseiro, Neptuni & Eidotheæ nymphæ Othreidis F. Terambus fuit filius, in Melienſium terra domicilium habēs, ad montis Othris radices. Is pecus, quod ei obtigerat copiosissimum, ipse pascebat, adiuuantibus nymphis, quòd eas in montibus canendo oblectabat. Fertur enim suę ætatis hominibus arte Musica antecelluisse, qui & bucolicis carminibus famam reperisset, & pastoralem ex arundinibus fistulam in montibus composuisset, lyraq; primus hominum vsus esset, & plurimas elegantissimasq; cantilenas composuisset. Eam ob rem aiunt apparuisse aliquando ei nymphas, & ad ictus pollicis Terambici saltasse. Pana verò beneuolentia adductū, monuisse hominem, vt Othry relicto, greges in campo pasceret: inusitatum enim & incredibile frigus instare. At Terambus, qui iam inde à puero iactantia ea fuisset, vt à Deo sana priuatus ratione iudicari possēt, greges ab Othry in planiciem depellere in animum nequaquā induxit: nymphas autem ingrato ac fatuo sermone est insectatus, non esse eas Iouis genus, sed XXII. *Terăbus.*

Dinasperchij natas dicens: & Neptunũ desiderio vnius de sororibus, Diopatræ nimirũ impulsum, reliquas radicib. terræ affixisse, inq; Alnos mutasse, dum eas cõcubitus satur dimiserit, pristinæq; naturæ restituerit. Hoc fuit Terãbi in nymphas conuicium. Paruo pòst tempore subitò gelu incidit, quo valles sunt adstrictæ, copiosaq; nix decidit, & oues Terambi vnà cum vijs ac arboribus perierunt. Nymphæ autem eum, iratæ ob maledictum, mutauerunt in cerambicem, quæ est auis ligniuora, conspiciturq; in lignis, curuis dẽtibus, malas semper mouens, nigra, oblonga, solidis alis, adsimilis magnorum Cantharorũ. vocatur bos ligniuorus, & apud Thessalos cerãbix. Hunc pueri pro ludo habẽt, caputq; amputantes circumferunt: quod simul cũ alis similitudinẽ gerit lyrę è testudine cõfectę. Ex Nicãdri libro de Immutatis 1.

XXIII. *Battus.* Autores eius quã subijcimus narrationis sunt, præter eum quẽ iam nominauimus librũ, Hesiodus in magnis Eœis siue Oriẽtalibus, Didymarchus libro Metamorphoseon tertio, Antigonus Alterationibus, & Apollonius Rhodius in Epigrãmatis, vt Pãphilus libro primo ait.

Argus

Argus Phrixi F. & Permiele Admeto nata, filium habebãt Magnetẽ nomine, qui vicinam Theſſaliæ regionem incoluit: eam, cui ab eo Magneſiæ nomen homines fecerunt. Filius ei fuit Hymenæus, excellenti forma. Hunc cum Apollo canentem audiuiſſet, amoreq; eius correptus à domo Magnetis non diſcederet: Mercurius armento boum Apollinis, quod iuxta boues Admeti paſcebat, inſidias tendit. Ac primùm quidẽ canibus arméta ea cuſtodientibus, veternum anginamq; immittit: eæ oblitæ boum, cuſtodiæq; ſunt. Buculas ita Mercurius abigit duodecim, & boues iugi ignaros centum, taurumq; armenti virum. caudis ſingulorum aliquid ſylueſtris materię appendit, ad delenda boum veſtigia. agitq; armẽtum per Pelaſgos, Achaiam, Phthiotidem, Locridem, Bœotiam, Megarenſem agrũ, indeq; in Peloponneſum per Corinthum & Lariſſam, Tegeã vſq;. inde ſecundum Lycæum & Mænalum montes profectus cum ijs eſt, & ſpeculã Batti. Habitabat is Battus in ſummo ſcopuli. cumq; iuuencorum qui præteragebantur vocem exaudiſſet, domo egreſſus, ſenſit eos eſſe furtiuos: pactusq;

eſt mercede ſilentium, de ijs reticendi. eam Mercurius iurato ſe nemini de his quicquam relaturum Batto ſtipulatur. Mercurius cum eas in ſpelũcam Prionis ad Coryphaſium abdidiſſet compulſas, quæ eſt eregionè Siciliæ & Italiæ : ad Battum mutata forma reuertitur, periculum facturus, an is iuramentum eſſet ſeruaturus. data ergo mercedis loco chlæna, percõtatur, ánne furtiuas boues præteragi vidiſſet? Ibi Battus chlæna accepta indicium facit de bobus. Mercurius bilinguem eum eſſe indignè ferens, adacto baculo in ſaxum commutat, quod & frigori & æſtui omni eſt obnoxium. Locus adhuc hodie ab ijs qui trãſeunt, Batti appellatur ſpecula.

XXIIII. *Aſcalaphus.*

De eiuſdẽ Nicãdri Operis quarto libro, etiã hoc deſumſimus. Quo tẽpore filiã quærẽs Ceres vniuerſam obiuit terrã, cõquieuit in Attica. eamq; magno œſtro languẽtẽ Miſma excipit: potũq; offert, in quo pulegium & farina aquæ erant permixta. quem cùm ob ſitim Ceres confertim ebibiſſet, filius Miſmæ Aſcalabus in riſum ſe conuertit: eiq; denuò lo betem profundũ, aut dolium afferri iuſſit. Ceres irata, quod reliquum potionis erat,

erat, ei infudit. isq; mutata natura in variegatam corpus bestiam ascalaphum abijt, dijs hominibusq; exosam. degit iuxta cloacas: & gratam Cereri rē præstat, qui eum interficit.

Indidē, & è Corinnę primo de Alteratis. Orion Hyriei F. in Bœotia, filias habuit Metiocham & Menippam. Hæ, quo tempore patrem Diana ex hominibus sustulit, apud matrem educabantur. Minerua porrò texēdi artem eas docuit, Venus pulchritudine donauit. Cùm autem totam Aoniam inuasisset pestis, multiq; exanimarētur: missi sunt qui Apollinis Gortynij oraculum consulerent. Iis præcepit Deus, vt duos Eriunios deos demulceant: ac iram deūm placatum iri, si duę virgines ijs immolarentur. In ciuitate nulla virginum se ad satisfaciēdum oraculo obtulit, donec ancilla id Orionis filiabus exposuit, ad telam sedentes. Eæ oraculo cognito, sponte sua pro omnibus mortem oppetere, priusquam popularis lues ipsas interficeret, delegerunt. Propterea cùm manes ter inuocassent, professæ se ipsis vltrò offerre victimæ loco, radio clauiculas percusserunt, ruptoq; iugulo in terram corruerunt. At

XXV. *Metiocha & Menippa.*

Pro-

Proſerpina & Pluto miſerati, virginum corpora è medio abſtulerunt, & eorum loco ſtellas de terra excitarunt, quæ cum apparuiſſent, in cœlum euaſerunt, eosq; Cometas appellãt. Cæterùm apud Orchomenum Bœotiæ vrbem omnes Aones illuſtre his virginibus templum dedicarunt, ijsq; quotannis pueri & puellę ſacra placandi cauſa offerunt dona: atq; etiamnum ab Aeolenſibus eæ Coronides virgines nominantur.

XXVI. *Hylas.* Ab eo ipſo Nicãdri libro. Hercules cũ Argonautis, à quib. erat dux creatus, nauigans, vnà ſecum duxit Hylam Ceycis F. adoleſcẽtem pulchrum. Vt ad fauces Ponti peruenerunt, & Arganthones procurſus præteruecti ſunt, tempeſtate & fluctibus coortis, anchoras iecêre, nauemq; inhibuerunt. Præbuit tum heroibus Hercules cœnam: puerq; Hylas cum vrna ad Aſcanium amnem iuit, aquam ijs allatum. Quem vt viderunt nymphæ, eius fluuij filiæ, amore correptæ, hauriẽtem in fontem deiecerunt. Cum ad hunc modum è medio ſublatus Hylas fruſtra expectaretur, Hercules relictis heroibus vndiquaq; ſyluam perluſtrat, ſæpius inuocato Hyla. Nymphæ autem metuentes,

tes,ne apud se absconditum Hylam inueniret Hercules,puerum illum in Echo commutarunt: itaq; sæpe clamanti Herculi, vocem reddidit. Hercules cum diu multumq; quæsitum Hylam inuenire nequiret, ad nauim redijt, & cum heroibus abijt: Polyphemo ibi loci relicto, si quà is ei posset Hylam indagando reperire. Sed Polyphemus morte est præuentus. Incolæ autem in hunc vsq; diē Hylæ sacrificant iuxta fontem: eumq; nominatim sacerdos ter vocat, cui Echo ter respondet.

Ibidē & hęc narratio habetur. Thesei & Helenę, Ioue natę, filia fuit Iphigenia, eamq; soror Helenæ Clytæmnestra, Agamemnoni dicens, se eam peperisse. nā Helena fratribus auscultans, virginem se à Theseo discessisse aiebat. Cum exercitus Græcorum Aulide, nauigationis opportunitate destituēte, detinerētur: significarunt vates, nauigationem expeditum iri, si Iphigenia Dianæ immoletur. Dedit eam Agamemnō pro victima, rogatu Achiuorum. Ad altare adductam principes non sunt intuiti, sed aliò quiuis oculos auerterunt. Diana autem loco Iphigeniæ iuuencum ad aram statuit, XXVII. *Iphigenia.*

tuit, ipsa longissimè à Græcia in Euxinũ translata pontum, ad Thoantem Borysthenis F. nomenq; ei gẽti fecit Tauros, quia loco Iphigeniæ ad aram apparuisset taurus. ipsam autem * tẽpore venisset, transtulit Iphigeniam in Leucen ad Achillem: mutataq; natura, eam senectę mortisq; expertem diuam fecit, nomine in Oreilochiam conuerso: fuitq; vxor Achillis.

XXVIII. Typhon. Ex eodẽ libro duas quoq; insequẽtes narrationes petiuimus. Terrę filius fuit Typhõ, genius immẽso robore, mõstrosa forma. nam & capita plurima ei nata sunt, & manus, & alæ, & ex femoribus maxima serpentum volumina. omnis generis voces edebat: neq; eius vires quisquam subsistebat. Is Typhon imperiũ Iouis affectauit: impetumq; facientem nemo deorum substitit, sed omnes in Aegyptum fugam fecerunt, solis Minerua & Ioue relictis. Typho euestigiò deos est secutus: verùm illi calliditate vsi, effugerunt, habitu in bestias mutato: Apollo in accipitrem, Mercurius in Ibin, Mars in squamatum piscem, Diana in silurũ, Bacchus in caprum, Hercules in hinnulum, Mulciber in bouem, Latona in murem

rem araneum: alij, vt visum fuit, in alia. Vbi Typhonem Iupiter fulmine perculit, ardens Typhon in mare se ipsum abdidit, flammamq; extinxit. Iupiter autẽ nõn dimisit eum: sed montium maximum Aetnam ei iniecit, inq; extremitatibus custodem ei Vulcanum apposuit: isq; impositis in ceruices Typhonis incudibus: ferreas cudit massas.

XXIX. *Galinthias.*

Thebis Prœtus filiam habuit Galinthiadem, ludi & vitę sodalitate iunctam virginem Alcumenæ, filiæ Electrionis. Cum parturiret Alcmena Herculẽ, Parcæ & Lucina in gratiam Iunonis eam in doloribus detinuerunt, manibus suis constrictis sedentes. Ibi Galinthias verita ne ex doloribus moreretur Alcmena, ad Parcas & Lucinam accurrit, nuncians Iouis volũtate puerum ab Alcmena partu editum, actumq; esse de ipsarum honoribus. Ad hoc obstupuerunt Parcæ, statimq; manus dimiserunt. Illicò etiam Alcmena soluta doloribus, Herculem est enixa. Ad hoc Parcæ luctum instituerũt: & Galinthiadi, quòd mortalis deas decepisset, virginitatem ademerunt, inq; fraudulentã mutauerunt felem, vitamq; in penetralibus attribuerunt, fœdumq; coitum,

coitum, nam per aures concipit, & è collo eructatũ fœtum edit. Hãc vultus mutationem miserata Hecate, sacram sibi eã ministram constituit. Hercules quoque adultus, memor beneficij, iuxta ædem ei sacellum collocauit, remq; sacram fecit. quæ etiamnum obseruant Thebani: & ante ferias Herculis, primæ Galinthiadi sacrificant.

xxx. *Biblis.* In Creta (vt est eiusdẽ Operis libro secundo traditum) Miletus ex Apollinis & Acacallidis (quæ Minois erat filia) congressu est natus. eum mater Minois metu in syluam exposuit: vbi eum lupi accedentes iussu Apollinis custodiuerunt, ac per vices lactauerunt. Deinde bubulci superueniẽtes sustulerũt, ac domi suæ enutriuerunt. Puer vt adoleuit, pulcer strenuusq; euasit: Minosq; desiderio impulsus eum violare intendit. ibi tum Miletus noctu conscẽso Lẽbo, consulente Sarpedone, in Cariam profugit: vrbeq; ibi Mileto condita, Eidotheã Euryti Carum regis filiam in matrimoniũ ducit: natiq; sunt ei gemini liberi, Caunus & Biblis, vnde etiamnum sunt Caunus & Biblis Cariæ vrbes. Biblidẽ multi incolarum ambiuerunt, & qui in circum-

cumiacentibus vrbibus magni essent nominis. Quibus illa facilè spretis, infando amore Caunum deperire cepit. qui morbus, quandiu eum ipsa occultare potuit, fefellit parẽtes. Cum verò in dies magis vrgeret malus genius, noctu statuit se ipsam de saxo pręcipitem dare: ac ad proximum digressa montem, adorta est sese præcipitare. Nymphæ autem misertæ eã detinuerunt: multoq; incusso somno, de mortali immortalem redegerunt, Biblidem nympham Hamadryadem nominantes: inq; suum sodalicium & contubernium adsciuerunt. Liquor qui è saxo illo destillat, in hunc vsq; diem ab incolis appellatur lacruma Biblidis.

Referam eodem ex libro aliud. Lycaon, is qui non aliunde migrasse, sed eo ipso quem incoleret loco editus ferebatur (quos Græci Autochthonas nominant) filios habuit, Iapygem, Daunium, & Peucetium. Hi collecta hominũ multitudine, ad Italię Adriam venerunt: pulsisq; Ausonibus, qui tum ibi habitabant, ipsi sedes posuerunt. Maior pars exercitus eorum constiterat ex aduenis, Illyricis atq; Messapijs. Itaq; cum & exercitũ & agrum in tres diuisissent partes, eisq; XXXI. *Messapij.*

de nominibus ducum nomina feciſſent Dauniorum, Peucetiorum, & Meſſapiorum: quod à Tarento erat regionis vſq; ad extrema Italiæ, Meſſapijs obtigit, in qua conditum eſt Brũduſium: quod autem iuxta * intra Tarentum, Peucetijs. interius his mare nauigabãt Daunij. Totam autem gentem vocarunt Iapyges. Geſta hæc ſunt multo ante Herculis expeditionem tempore. Viuebatur ea ætate pecoribus & paſcuis. Fabulantur ergo, in Meſſapiorum terra, ad locum cui Sacra ſaxa nomen, apparuiſſe nymphas Epimelidas, choros ducentes. pueros autem Meſſapiorum, relictis gregibus cũ ſpectaſſent choreas, dixiſſe, ipſos melius callere rationem choros ducendi. Fuit is ſermo Nymphis moleſtus, certatumq; de pręſtantia choreas ducendi inter partes aliquandiu: cum quidem pueri ſibi cum diuis eſſe certamen ignorarẽt, & ſe cum æqualibus mortalibus feminis cõtendere opinarentur. Erat puerorum ſaltandi modus ruſticus, vtpote paſtorum: at Nymphis omnia ad elegantiam ſubinde accreuerunt. Victisq; pueris, ita eos compellauerũt: Prouocaſtis, pueri, Nymphas Epimelides: Ergo væcordes, victi

dabitis

dabitis pœnas. puerique; eo quo constiterant loco, ad Nympharum fanum, in arbores sunt mutati: hodieq; exauditur vox noctu ex sylua, veluti eiulantium. Loco nomen est Nympharũ & puerorũ.

De libro primo eiusdem. Dryops Sperchij fluuij F. ex Polydora, vna Danai filiarum, regnum obtinuit in Oeta: vnicamq; habuit filiam Dryopen, quæ patris greges pascebat. Sed cũ eam summo opere amarent Hamadryades nymphę, suorumq; locorum sociam adsciuissent, docuissentq; carminibus deos celebrare, & choros ducere: Apollo ea visa, concubitum cum ea ardor ipsum incessit. Itaq; primùm se in testudinem cõuertit: quam cum, vt rem ludicrã, Dryope Nymphęq; tractarent, Dryope eam etiam in sinum conderet, de testudine Apollo in anguem trãsijt: itaq; eam Nymphæ territę deseruerũt, Apollo cũ Dryopa rem habet. Ea autem metus plena in domum patris confugit, nihilq; parentibus ea de re indicauit. Pòst cum eam Andræmon Oxyli F. duxisset, puerum ex Apolline conceptum parit, Amphissum. Hic cùm virilem ætatem attigisset, omnibus præualuit: vrbẽq; ad Oetã cõ- XXXII. Dryope.

didit, monti isti cognominem, ibiq; regnauit. Posuit & Apollini in Dryopide regione templum: in quod cum se contulisset Dryope, Hamadryades beneuolentia impulsæ eam rapuerunt, & in sylua occultarunt, loco eius aluo excitata, ac ponè aluum fonte. At Dryope, naturæ mutatione de mortali facta est nympha. Amphissus, pro meritis Nympharũ in matrem, templum ipsis condidit, primusq; cursus certamen confecit: quod incolæ hoc quoq; nostro tempore curãt. Mulierem eò accedere nefas est, quòd Dryopen à Nymphis sublatam duæ virgines incolis indicarunt: quas indignatione motæ Nymphæ, in abietes mutarunt.

XXXIII. *Alcmena.* Ex Pherecyde. Herculis posteros, ipso è mortalibus sublato, patria expulit, ac sibi regnum sumsit. Illi ad Demophontem Thesei F. profugi, habitauerũt in tetrapoli Atticæ. Eurystheus misso Athenas legato, bellum denunciat Athenien sibus, ni Heraclidas expellant: neq; ij bellum detrectant. Ergo Eurystheus in Atticam copias adducit, commissoq; prælio inter pugnandum occidit: fusaq; est Argiuorum multitudo. Hyllus, & alij Hera-

Heraclidæ cum ipso, post mortem Eurysthei, Thebas vrbem incolũt. Interim & Alcmena annis confecta, obit. Quam cũ efferrẽt Heraclidę, (ij ad Electras portas habitabant, vbi & Hercules, in foro) Iupiter Mercuriũ mittit, mãdato vt Alcmenam suffuretur: eamq; in beatas insulas allatam, Rhadamanto det vxorem. Paret iussis Mercurius: & loco Alcmenæ, quam furtim abstulerat, lapidem feretro injcit. Heraclidæ cum sandapilam gestantes mole grauarentur, depositam aperiunt, & pro Alcmena lapidem inueniunt, quem inde exemtum in luco constituerunt, vbi sacellum Alcmenæ est Thebis.

Smyrna, filia fuit Theiantis, Beli F. & Orithyiæ nymphę: nata in Libano Smyrna. Hanc ob pulcritudinem formæ plurimi, & ex vrbibus plurimis ambiuerũt. Illa multis artibus vsa est ad deludẽdam parentum voluntatem, & extrahendum tempus. etenim diro amore patrem deperibat: quem cum præ verecundia aliquandiu dissimulasset, victa tãdem Hippolytæ nutrici rem aperit. Hęc pollicita remedium se malo inusitato inuenturã, Theianti significat, puellam esse parentũ

XXXIIII. Smyrna.

fortunatorum filiam, quæ in ipsius cubile clanculũ venire cupiat. Theias (quippe insidiarum ignarus, sibi structurarũ) approbata re, domi suæ in lectum se in tenebris composuit: nutrix Smyrnam veste occultatam ei adduxit. Ad aliquod tempus latuit hoc tam fœdum & impiũ facinus, interimq́; Smyrna vterum ferre cepit. At Theiantẽ cupido incessit cognoscendi quæ'nam ea esset, quæ ex ipso concepisset: itaq; in domo ignem abdit. cumq́; ad eum venisset Smyrna, subitò igne allato agnita, abortum fecit: sublatisq́; manibus optauit, vt neq; viuis neq; mortuis interesse sibi daretur. Iupiter eã in arborem cõuertit cognominẽ. Huius arboris fructum, quotannis ferunt lacrymas emittere. Theias, ob incestũ sibi ipsi manus attulit. Puer Iouis nutu educatus est, eiq́; Adonis nomen factum, ob formæ elegantiam à Venere plurimùm adamato.

XXXV. *Bubulci.* Latona, cum in Asteria insula Apollinem & Dianam peperisset, in Lyciã venit, infantes ad lauacra Xãthi apportãs. Cumq́; primùm eam regionem attigisset, in Meliten fontem incidit: statuitq́; ibi abluere infantes, antequam ad Xanthum

thum pertigisset. Sed pulsa inde à pastoribus, qui eò potũ boues egissent, discessit. Lupi autem obuiam facti, & adulantes deæ, vsq; ad amnem Xanthum ductores se viæ præbuerunt. Eius aquam cum bibisset Latona, infantesq; abluissset, Xanthum Apollini consecrat: terræ autem, quæ tum Trimilis appellabatur, Lyciæ nomen fecit, à lupis, qui viã præiuerant. Rursum deinde ad fontem peruenit, supplicium de pastoribus sumtura, qui adhuc bobus lauãdis ibi vacabãt. Eos dea vniuersos in ranas conuertit: tergisq; & humeris aspero lapide percussit, in fontem coniecit, victumq; in aquis attribuit. ijq; etiamnum apud amnes & paludes vociferãtur. Narratio est Menecratis Xanthij in Lyciacis, & Nicandri.

Iouem, quo tempore eum metu Saturni Rea in specum Cretensem abdidit, præbita mamma Aex (capram vox sonat) nympha aluit: eamq; Reæ iussu canis aureus custodiuit. Iupiter postquam, Titanibus pulsis Saturno regnum ademit, Aegem immortalitate donauit, & eius imago extat in astris: aureum autem canem templi Cretensis custodiæ præfecit. Hunc suffuratus Pandareus Me- XXXVI. *Pandareos.*

ropis F. in Sipylum abduxit, custodiendumq; dedit Tãtalo Iouis & Plutûs F. Cum autem aliquanto pòst tempore Pãdareus in Sipylum venisset, canemq; reposceret: Tantalus depositum eiurauit. Pandareum ergo Iupiter, propter furtũ, in saxum, eo ipso quo stabat loco mutauit: Tantalum, ob periurium, de Sipylo in caput præcipitem dedit.

XXXVII. Dorienses.

Diomedes, à capta Troia cum venisset Argos, Aegialea vxore ob adulterium repræhensa, Calydonem Aetoliæ vrbem abit. ibi interfecto cũ liberis Agrio, auo suo Oeneo regnum reddit. Rursum inde Argos nauigans, tempestate in Ionium mare eijcitur. Eò allatum agnoscens Dauniorũ rex Daunius, orat vt sibi bellum in Messapios gerenti, socium se præbeat: promissa in matrimonium filia, & ditionis parte. Accipit conditionẽ Diomedes. cumq; prælio fusis Messapijs agrum esset cõsecutus, Dorienſibus eum, quos secum habebat, diuidit. ipse ex filia Daunij, filios duos procreat, Diomedem & Amphinomum. senectute consumptum, vitaq; functum Diomedem apud Daunios, in insula tumulant Doriẽses: & ab eo Diomedeã nominãt. Proinde

de agros à rege ipsis datos colunt, & (q, essent rusticorum operum periti) plurimum ex ijs fructuum percipiunt. Mortuo Daunio, Illyrij barbari Dorienſibus, quibus terram istam inuiderent, insidias struunt: inq; insula sacris operantes vniuersos subitò adorti, trucidant. Eorum corpora Iouis nutu nuspiam visa sunt, animæ in aues abierunt. Atq; etiam hodie cùm Græca nauis appellit, aues eæ accedunt: Illyricam autem fugiunt, vniuersæq; ex insula abeunt.

Aeaco, Iouis & Aeginæ F. quæ filia Asopi fuit, filij fuerũt Telamon & Peleus: & prẹter hos Phocus, ex Psamathe Nerei filia. Hunc ob virtutem pater maiorem in modum dilexit: fratres autem inuidia moti, clàm eum necant: ideoque pulsi à patre, Aeginam relinquunt. Habitauit exinde Telamon Salaminã insulam. Peleus ad Eurytionem Iri F. se confert, eiq; supplex fit, & cædis causa expiatur. Hũc Peleus postmodò in venatione, aprum ferire dũ intendit, imprudens interficit: profugusque ad Acastum peruenit. is eũ (quòd vxor Peleũ, à quo frustrà concubitum expetierat, ad maritum de solicitata sua pudicicia accusasset) in Pelio XXXVIII. Lupus.

monte solum destituit. Peleus oberrans ad Cheironem venit centaurum: ab eo q; supplex impetrat, vt in antrum recipiatur. Inde multis ouibus & bobus collectis, ad Irum pergit, eaq; cædis nomine pro mulcta offert. Cùm recusaret Irus: Peleus ea, oraculo monitus, custodis vacua dimittit. Ibi lupus ea inuadit, atque deuorat. isque lupus diuino iussu in saxũ mutatur, quod diutissimè permãsit inter Locridem & Phocidem. Narrat hoc Nicander primo Alteratorum.

XXXIX. Arceophon. Arcinoë. Hermesianax Leontio II. refert: Arceophontem Minnyridæ F. Salamine Cypri vrbe natum fuisse, parentibus obscuris, quippe Phœnicibus: sed pecunia & alijs rebus quib. beati putãtur homines, plurimũ alios excellenté. Eũ visa Nicocreõtis Salaminiorũ regis filia, amore eius correptum, eo magis nuptias expetijsse, q; Nicocreon à Teucro genus duceret, eo qui Agamemnoni in Ilio expugnando affuit: itaq; nuptialium munerum pollicitatione alios omnes procos superasse. Cęterùm Nicocreontem abnuisse, vt qui Punicum Arceophõtis genus sibi dedecori fore censeret. Huic matrimonio negato, amore magis etiã fuisse molestum: noctuq;

noctuq; ad Arsinoës eum domum itasse, & ibi cum æqualibus pernoctasse. Cum autem res non succederet, nutrici suæ persuasisse, perque eam puellam multis donis missis ad parētib. ignoratum concubitum solicitasse, puellam ea de parentes reddidisse certiores. Eos, summam linguam, nasum, & digitos nutrici præcidisse: fœdeq; & immisericorditer tractatam, domo eiecisse. Deo id facinus displicuisse. Arceophontem verò præ nimio dolore desperatis rebus inedia vitā abrupisse: ciues mortem eius luxisse, miseratione motos. Tertia die à propinquis funus in publicum productum, & iusta apparasse. Arsinoën verò superba libidine incitatam, de domo spectasse vt corpus Arceophontis cremaretur. Venerem indignitate rei commotam, pedes eius solo defixisse, ipsamq; in saxū conuertisse.

Carme, filia fuit Phœnicis, Agenoris F. & Casiepiæ, Arabij filiæ. Cum hac Carma Iupiter congressus, Britomartim genuit: quæ hominum fugiens consuetudinem, perpetuam virginitatem amplexa, primùm ex Phœnicia Argos deuenit ad Erasini filias, Byzem, Melitā, Mœram, XL. Britomartis.

ram,& Anchiroam. Deinde Argis in Cephalleniam profecta,estq; ab incolis nominata Laphria, sacrisq; numinis instar honorata. Venit inde in Cretam: visamq; Minos,cum amore eius captus esset, insecutus est. Ea ad piscatores confugit,ab ijsq; subter retia occultata est. vnde Cretenses eam Dictynnam (nam dicty rete significat) nuncuparunt, & sacris sunt venerati. Euitato Minoë, Britomartis cum Andromede piscatore nauigio Aeginam venit. Cumq; piscator eam comprimere conaretur, relicto nauigio, in lucum confugit, vbi nunc eius fanum est,ibiq; è medio est sublata:& nomen ei Aphæa posuerunt,in fano Dianæ. Locū, vbi oculis hominum subtracta est, Aeginetæ consecrarunt,Aphaamq; dixerunt, & tanquam deo sacrificarunt.

XLI. *Vulpes.* Cephalus,Deionis F. Procrin Erechthei filiam in Thorico Atticæ duxit. Erat is Cephalus iuuenis forma atq; fortitudine præclarus. itaq; pulcritudine illecta eum rapuit Aurora, sibiq; maritum adsciuit. Tum igitur Cephalus Procrin tētauit, an matrimonij fidem seruatura esset. Ficta occasione, venatum se ire simulat, ad Procrin autem mittit seruum ignotum:

ignotum: qui multum auri ferens, hoc ei à peregrino viro quodam, ipsius amore capto, dari ait, si ei corporis sui velit potestatem facere. Principiò Procris recusat: sed cum duplum mitteret, consentit. Cephalus vbi eã domũ ingredi animaduertit, iamq; ad se, quẽ alium putabat, accumbere: facem ardentem infert, facinusq; eius arguit. Procris præ pudore Cephalum deserit, & ad Minoëm Cretæ regem confugit. Quem cum offendisset multam habere prolem, pollicita est, & ostendit ei modum, serpentes, & scorpios, & scolopendras, si nascerentur liberi. Minos enim non habebat: & moriebantur mulieres, quibus cum rem habebat. Pasiphaë autem, Solis filia, erat immortalis. Procris ergo ad Minois procreationem tale quippiam machinatur. vesicam capręin membrum mulieris inserit, & Minos serpentes priùs excreuerat in vesicam: deinde ad Pasiphaën ingressus, cum ea coijt. Postquam prolem adepti fuerunt, dat Minos Procridi iaculum & canem, quæ nulla fera euitare poterat, sed omnes ijs capiebãtur. His sumtis, Procris Thoricum Atticæ venit, vbi Cephalus habitabat, & ei in venatione

adfuit mutato habitu in virilem, & tonſo capillo, ita vt à nemine agnoſceretur. Cephalus animaduertens ſe venando nihil conſequi, omnia Procrin, iaculũ iſtud accipiendi cupiditate eſt captus. Procris id ei promiſit, conditione concubitus. Cumq; Cephalus conditionem accepiſſet, Procris ſe prodidit: eique expro brauit, quòd multò turpius atq; ipſa peccaſſet. Atque canem quidem & iaculum Cephalus accepit. Amphitruo autem canis opera indigens, venit ad Cephalum: rogauitque vt ſecum ad venandum vulpem proficiſcatur, promiſſa prædæ parte, quam de Telebois eſſet capturus. Eo enim tẽpore Cadmeis apparuit vulpes, prodigioſum animal, quæ identidem à Teumeſſo irruens, Cadmeorum pueros rapiebat: eique puer exponebatur trigeſimo quoque die, quem illa ablatum deuorabat. Cum ergo Amphitruo in Teleboas bellum mouens auxilia Cadmeorum poſceret, non alia conditione promiſerunt, quàm ſi eos in vulpe perdenda iuuaret. Id pactus cum Cadmeis Amphitruo, ad Cephalum profectus, pactum ei exponit: perſuadetque vt cũ cane ſecum eat. Aſſentitur Cephalus, profectusque vulpem

vulpem venatur. In fatis erat, vt neque vulpis capi, neque canem euitare insequentem quicquam posset. Cum ergo iam vulpes canisque in planicie essent Thebana, Iupiter vtrunque in lapidem mutauit.

PHLEGONTIS, QVI ADRIANI IMPERATORIS FVIT LIBERTVS, DE OLYMPIJS FRAGMENTVM:

GVILIELMO XYLANDRO *Augustano interprete.*

EXPONENDA mihi videtur causa, ob quam Olympia institui contigit. est autē hæc. Post Pisum, Pelopem, atque Herculem, qui primi solennem conuentum ac certamen Olympicum instituerant, cum Peloponesij eam festiuitatem aliquandiu intermisissent, per id scilicet tempus quod ab Iphito ad Corœbum vsq; Eleum duodetriginta Olympiadū numeratur, certamenq; neglexissent, seditio in Peloponeso fuit coorta. Ibi Lycurgus Spartanus, Prytanei filius, Europi N. Sosi pro N. (qui Sosus patrē habuit Procleum, auum Aristodemum, proauū Aristomachum: fuit autem hic Cleodei filius, cuius pater Hyllus, Hercule & Deianira fuit natus) & Iphitus Hæmonis,

nis, aut (vt alij perhibent) Praxonidæ F. ab Hercule prognati, Eleus domo, ac Cleosthenes Cleonici F. Pisęus, vt populum ad concordiam pacemq; reducerẽt, cùm Olympicam festiuitatem statuerũt ad pristinam formam redigere, tum certamen gymnicum edere. Itaq; Delphos miserunt qui Deum percontarentur, an hoc eorum probet consilium. Is respondit, bona euentura, si id exequantur: iussitq; ferias indîci vrbibus, quæ certaminis esse vellent participes. quo oraculo in Græcia renunciato, discus etiam conscriptus est à Græcorum iudicibus, quos ipsi Hellanodicas vocant, formam agendorum Olympiorum indicans. Cæterum Peloponesios nõ admodum id certamẽ gratum habentes, molesteq; id ferentes, pestis inuasit, frugumque pernicies afflixit. Itaque ij qui antè à societate istorum ludorum desciuerant, denuò Lycurgum pestis amolitionem ac remedium popoſcerunt. Pythia verò sic respondit:

O' *qui telluris famosam totius arcem*
Mortales inter ratuq; & laude supremi
Incolitis, quæ fata D E I *cano discite iussu.*
Neglecta altitonans irascitur ob sacra vobis

Iuppiter, immenſo qui maximus imperat orbi.
Cuius Olympia vos cultu ſpoliaſtis auito:
Quæ princeps Iouis vt Piſus celebraret honorem
Inſtituit: poſt hunćq; Pelops, quo Græcia rege
Floruit vnanimeśq; habuerunt mœnia ciues,
Oenomao inſtituit certamina lumine caſſo.
Tertius hæc Pelopi ſatus Amphitruone dicauit
Tantalidæ, grati ſeruans pia iura nepotis.
Hæc ſacra, & ludos abolere hos Iuppiter auſis
Iratus peſtem immiſit diraḿq; fameḿq;,
Verùm inſtauratis ceſſabunt hæc mala ſacris.

Peloponneſij, vbi hoc eis renunciatũ oraculum fuit, fidem derogantes, denuò communi de ſententia miſerunt ipſi, qui accuratius DEVM de oraculo interrogarent. Pythia autem hæc retulit:

O' Peloponneſi ciues, altaria circum
Ite, ſacris factiśq; animis aduertite dicta
Vatum, qui leges & iura paterna ſequuntur,
Vatum Eleorum monitis parete volentes.

Hoc oraculo accepto Pelopõneſij cõceſſerunt Eleis, vt certamen Olympicum inſtituerent, & ferias vrbibus denunciarẽt. Porrò autem poſtea temporis Elei cum opitulari vellent Lacedæmonijs, Elos vrbem oppugnantibus, Delphos con-

consultum miserunt. & respondit Pythia in hanc sententiam:

Ex sortes belli patriam defendite vestram,
Et pacis Græcos communia iura docete
Autores, anni veniant dum gaudia quinti.

Hoc oraculo dato Elei bello abstinuerunt, & Olympia curauerunt. Quinque Olympiades ita sunt exactę, vt coronare turnemo. Sexta placuit oraculũ scitari, an victorib. coronæ essent imponendæ, eamq; ob rem missus ad fanum Dei rex Iphitus. Deus sic est fatus:

Iphite, victorem malo donare caueto.
Verùm syluestris fructu redimitor oliuæ,
Quem circùm teneris incluſit aranea filis.

Cũ ergo veniſſet Olympiam, inq; luco multi essent oleastri, vnum eorum deprehendens araneis circumdatum, ædificio cinxit: atq; ea ex arbore corona data est victoribus. Primus coronatus est Daicles Messenius, Olympiade septima stadio victor.

Cætera desunt.

PHLEGONTIS TRALLIANI, CAESARIS liberti, de Mirabilibus & longæuis Libellus:

GVILIELMO XYLANDRO *Augustano interprete.*

Deest principium.

* per fores in diuersorium exit: & ardente lucerna, videt illam sedentem apud Machaten. neque diutius se continens ob spectri miraculum, ad matrem accurrit, magnaq; vociferatione inclamans Charito & Nicostrate, surgere eos iussit, secumq; ad filiam accedere. hanc enim sibi viuã esse visam, & dei cuiusdã volũtate esse in diuersorio cum hospite. Charito cùm sermonem incredibilem audiuisset, principio nuncij magnitudine & tumultuatione nutricis consternata, animi est passa deliquium: mox filiæ recordata, fleuit: tandem insanire nutricem dixit, atq; abire iussit celeriter. Nutriceverò exprobrãte ipsi, quòd prę ignauia suam filiam videre negligeret, (nam se

se quidem sanam esse, atq; animo sibi cõ stare) ægrè tandem Charito partim à nu trice coactã, partim videre cupiens quid rei accidisset, ad fores hospitij se confert: idq; serò, quòd multum effluxisset tem poris, dum secũdus nuncius perferretur. quo factum est, vt illi iam quiescerent. Mater igitur contuita, vestes quidem & lineamenta vultus visa sibi est agnosce re. Cum autem nulla esset veritatis rei perscrutandæ ratio, quiescendum sibi duxit, sperans se manè surrecturam, filiamq; deprehensuram: aut si seriùs veniret, è Machata totam rem cognituram: neq; enim mentiturum eum, si de tanta re interrogaretur. itaq; silens abijt. Prima luce illa, siue dei quodam nutu, siue casu aliquo abiens fefellit. Mater autem cum adueniisset, ægrè admodũ tulit quòd eam non offenderet: adolescenti autem & hospiti re tota ab initio exposita, genua amplexa Machatæ, hominem obsecrauit, vt nihil occultans veritatem proderet. Adolescens animo anxius, initio quidem perturbari, vixq; demùm nomẽ edere, esse eam inquiens Philinnium: tũ principium introitus exponere, & mulieris cupiditatem, quæ se clam parentes

ad ipsum venire dixisset. Vtq; rei fidem faceret, quæ ab ea fuerant relicta aperto risco protulit, annulum quem acceperat ab ea aureum, & fasciolam pectoralem, quam superiore nocte reliquerat. Charito vbi tanta vidit signa, exclamauit: scissisq; vestibus, & vitta à capite proiecta, in terram cõcidit, indicijsq; circumfusa luctũ ab initio repetijt. Hospes ista cernens, cum omnes in summo essent mœrore, ac lamẽtarentur, vt qui iamiam sepeliendam sibi Charitonem putarent: animo conturbato consolari eam cepit, vt finem eiulandi faceret rogans: promittensq; illam, si rediret, ei monstraturum. quibus Charito mota verbis, mandato vt operam daret diligẽter quo promissa impleret, domum abijt. Vt nox facta est, & hora appetijt, ad quam horam Philinnium solebat ad ipsum ventitare, expectarunt sanè illi aduentũ: ipsa autem venit. Quæ cum consueto tempore esset ingressa, & in lecto cõsedisset, Machates nihil præ se ferens quid vellet, rẽ modò ipsam explorare cupiens, præsertim vt qui nequaquam crederet se cum mortua rem habere, quæ tam accuratè eodem temporis articulo ad se veniret,
ad

ad hæc etiam secum ederet atq; biberet: itaq; etiam ijs fidem non haberet quę ab illis narrabãtur, putaretq; quosdam eorum qui mortuos effoderet solent, effosso sepulcro vestes & aureum mundum patri puellæ vendidisse. cupiens ergo rẽ certò perspicere, pueros occultè mittit accitum eos. Cum autem confestim veniissent Damostratus & Charito, vidissentq; ipsam, & primò quidem muti ac consternati adstitissent, admirabili spectaculo attoniti, deinde autem magnum sustulissent clamorem, ac filiam fuissent circumplexi: ibi tum Philinnium hęc eis dixit: O mater & pater, quàm iniustè inuidistis mihi, vt cum hospite essem per triduum in domo paterna, absque vllo maleficio. proinde vos denuò lugebitis, propter vestram curiositatem: ego autẽ rursum abeo ad locum mihi designatũ. non enim absq; diuina volũtate huc veni. Hæc locuta, fuit illico mortua, corpusq; eius conspicuum per lectũ est extensum. Matre autem circumfusa, ac patre, cadaueri, magnoq; coorto tumultu in ædibus, atq; eiulatu, ob istam rem, cũ & immedicabile spectaculum accidisset, & incredibilis casus: statim fama rei vr-

vrbem peruasit, & ad me allata est. Istã igitur noctem ego turbam hominũ, quæ ad ædes eas confluxerat, distinui, veritus ne quid nouarum rerum tentaretur, tali fama dissipata. Summo manè refertum hominibus fuit theatrum: omnibusq; singulatim narratis, placuit vt primò omnium iremus ad sepulcrũ, eoq; aperto videremus, cadauérne in sandapila esset, an verò vacuum locũ inueniremus. nondum enim sex menses à morte mulierculæ elapsi erant. Postquam aperuimus cameram, in quam omnes istius familiæ defuncti reponebãtur, alijs quidẽ in culcitris conspeximus cadauera sita, & ossa eorum qui ante spacium temporis longius fuerant mortui: in ea sola, in quam reposita & sepulta fuerat Philinnium, inuenimus iacẽtem annulum ferreum qui fuerat hospitis, & poculum inauratum, quæ illa primo die à Machate acceperat. Admirati atq; stupentes præ admiratione, statim ad Damostratum in diuersorium nos contulimus, vt videremus an re vera cadauer mulieris conspiceretur. Quod cum vidissemus humi iacere, in concionem conuenimus: nam & magna erant quæ euenerant, & incredibilia.

bilia. Cum autem in concione tumultus existeret ingens, ac nemo ferè negotium dijudicare posset: primus Hyllus, qui apud nos non ariolus modò optimus, sed & augur præclarus habebatur, atq; in arte diuinádi abundè omnia habebat perspecta, surgens, mulieris cadauer iussit extra fines sepeliri: (neq; enim conducere, vt iterum intra eos in terram deponatur:) Mercurium verò terrestrem & Furias placari, tum omnes purgari, lustrari etiam sacra, & iusta fieri dijs Manibus, mandauit. Mihiq; priuatim præcepit, vt pro Imperatore & rep. rem sacram facerē Mercurio, Ioui hospitali, ac Marti, eaq; accuratè conficerem. Hæc illo effato, nos quod iusserat executi sumus. Machates autem ille hospes, ad quem spectrum commeârat, præ mœrore mortem sibi consciuit. Proinde si statueris hac de re ad Imperatorem scribere, significa id per literas mihi, vt etiam quosdam eorum qui singula perlustrarunt, ad te mittam. Vale.

NArrat etiã Hiero, siue Alexãdrinus is est, siue Ephesius, in Aetolia spectrũ extitisse. Polycritus quidam de

ciuibus, à populo gentis Aetolæ præfectus (ipsi Aetolarcham vocant) est designatus per triennium, ciuibus eum ad hoc munus depoſcentibus, ob virtutem à maioribus ad ipsum propagatam. Eum gerens magistratum Polycritus, vxorem ducit Locridem: cum qua vt tres dormiuit noctes, quarta extremum vitæ diem morte cõfecit. Mulier domi vidua mãsit: & cum partus tempus appetijsset, infantem peperit binis pudẽdis, masculino ac feminino, mirificè omnino monstrosum: quæ supra pudẽda erant partes, solidę erãt, & masculę: quę circũ femora, feminea & tenera. Perterriti hoc casu propinqui, fœtũ in forũ protulerũt: aduocataq; concione, & coactis sacrificulis atq; mõstrorum inspectoribus, de eo deliberarunt. Horũ alij pronũciarũt, diſsidium aliquod Aetolorũ & Locrensium portendi. fœtũ enim diuisum esse, matris Locridis, ac patris Aetoli. Alij censuerunt matren cum fœtu extra fines Aetoliæ deportari, ac cremari debere. Dum hæc consultantur, subitò Polycritus pridem mortuus, in concione existit prope infantem, atra amictus veste. Is perterritos ciues eo spectro, & pleroſq; fugam facien-

facientes, bono iubet esse animo, neq; ob hanc apparitionem conturbari. Postquàm tumultus maiori ex parte sedatus fuit, tenui voce ita infit: Ego, ciues, corpore mortuus, beneuolentia & fauore erga vos viuo, & nunc adsum coram vobis qui rebus terrenis imperatis, cõmodi vestri causa. Hortor itaq; vos, ciues meos, ne tumultuemini, néue ob tam mirabilem apparitionem aliquid capiatis molestiæ. obtestor autem vnumquemq; vestrûm per suam ipsius salutem, vt mihi ex me genitum infantem reddatis, ne quid violentum contingat, in aliam vobis discedẽtibus sententiam, néue contendendi mecum studio, difficilium atq; aduersarum rerum fiat exordium. Non enim fieri potest, vt negligã istã iniuriã, si secuti stupiditatem vatum vestrorum, infantem cremetis. Ignosco sanè vobis, quòd improuiso hoc monstro conspecto dubitatis quid sit agendum. Quòd si mihi obtẽperatis, metu præsenti & impendentibus malis tutò liberabimini: sin aliò sententia vestra inclinabit, metuo ne dum mihi dicto audientes esse non vultis, in extremas incidatis calamitates. Atq; ego quidẽ ea quam viuus erga vos gessi

» geſsi, ductus beneuolentia, nunc quoq;
» non expectatus adſum, & quid in rem ſit
» veſtram, monui. A vobis autem peto, ne
» diutius me trahatis: ſed re recta via puta-
» ta, mihi obſequamini, & bono cum omi
» ne infantem tradatis. non enim licet mi-
» hi longiorem moram producere, prop-
» pter dominos qui ſub terra ſunt. Hæc locutus aliquantulum quieuit, expectãs quid ad poſtulata ſua eſſent reſponſuri. Non defuerunt, qui tradendum ei infantem, itaq; & monſtrum & qui apparuiſſet genium auerruncandum eſſe cenſerent. Sed maxima pars eam ſententiam impugnabat: ac per ocium de re tanta, & quæ haberet explicatus difficilimos deliberandum contendebat. Cernens ergo Polycritus, eos ſibi animum non aduertere, ſed conſilium ipſius impedire,
» rurſum ita locutus eſt: Itaq; ergo, ciues,
» ſi quid ob conſilij prauitatem vobis ad-
» uerſi eueniet, non mihi id, ſed fortunæ
» imputate, quę vos ita ad deteriora ducit:
» quæ mihi quoq; aduerſa in prolem meã
» me nefarium reddit. Concurrente ad hæc verba turba, & tollente monſtrum conante, arripiens infantem, & pleroſq; ferocius abigẽs, diſcerpſit eum, ac vorauit.

Cla-

Clamorẽ multitudo ſuſtulit, lapidibuſque eum cõiectis arcere aggreſſa eſt: verùm ille nullis ſaxorũ obnoxius ictibus, totũ infantis corpus, demto capite, abſumpſit, ſubitoq; euanuit. Quod factum cum Aetoli ægrè ferrẽt, & in anxietatem haud mediocrem venirent, Delphosq; mittere vellẽt, caput infantis in ſolo iacens loquitur, & oraculo futura indicat:

O populoſa colens famoſas natio terras,
Non lucos ad eas Phœbi, & fragrantia templa:
Namq; manus tibi pollutæ tolluntur in auras,
Ante pedesq; nefas poſitum via publica tangit.
Mitte iter ad tripodes, atq; ex me diſce futura:
Nam tibi fata canam, quæ ſint venturaq; dicam.
Hæc vbi lux primùm reuoluto illuxerit anno,
Corpora Locrorum ſimul Aetolûmq; Mineruæ
Paſſim morte atra ſternentur plurima iuſſu,
Interitus animæ expertes poſt funera viuent.
Nec requies erit vlla mali, vel paruula vobis.
Nam iam nunc cædis ſtillæ caput omne pererrãt,
Omnia nox tegit, & nimbus ſuper incidit ater.
Quiſq; domi viduus ſua mẽbra in limine ponet,
Nulla virum mulier lugebit, nulla parentes
Vſq; amplexa ſuos deflebit funera proles:
Vſq; adeò cunctos lethalis proluet æſtus.
Heu patriã ſemper gemo, tam crudelia paſſam,
Et miſerã matrem, quæ mortẽ poſtmodò obiuit.

Obſcu-

Obſcuros etiam ſuperi, & ſine nomine ponent,
Aetolo & Locro quidquid de ſemine fiet:
Vita meo capiti ſuperat quia, nec mea membra
Protinus à terris aboleuit cuncta recedens.
Vos caput auroræ iubeo hoc exponere luci,
Nec terræ infoſſum nigris celare cauernis:
Atq; ex hinc patria iubeo migrare relicta,
Palladis ad populumq; & cultas pergere terras,
Effugium lethi ſi quod fors fata miniſtrent.

Audito hoc Aetoli oraculo, vxores, infantes, & ſenio prouectos expoſuerunt, quò quiſq; potuit: ipſi manſerunt domi, & quid futurũ eſſet expectauerunt. Contigit autẽ, vt anno proximo inter Aetolos & Acarnanes bellũ exiſteret, & vtrinq; magna fieret clades.

NArrat etiam Antiſthenes philoſophus Peripateticus, Aciliũ Glabrionẽ cõſulẽ cũ legatis Porcio Catone & L. Valerio Flacco, prælio cõgreſſũ cũ Antiocho apud Thermopylas, acriter pugnaſſe, & milites Antiochi coëgiſſe arma abijcere. Ipſum Antiochum primùm cũ IO ſatellitibus in Aetoliam fugiſſe, inde compulſum Epheſum diſcedere. Acilius (vt is narrat) Catonem victoriæ nũciandæ cauſa Romam miſit, ipſe in Aetolos

tolos mouit: & Heracleam adortus, nullo negotio cepit. In pugna autē apud Thermopylas, Romanis signa illustrissima sunt facta. Nam cum se ostendisset ipsis Antiochus, ac fugisset: postridie Romani se colligendis ijs qui ab ipsorum parte ceciderant, tum legendis spolijs atque exuuijs & captiuis dederunt. Ibi Buplagus quidam Syrus, qui magno in precio apud Antiochū fuerat, turmamq; equorum duxerat, fortiterq; prælians ceciderat, Romanis, cum omnia spolia legissent, media die è mortuis surrexit, vulneribus affectus XII, & in castra eorū aduenit, atq; hos versus exili voce pronunciauit:

Desiste ad manes turbam spoliare profectam:
Succenset Iupiter iam nunc facta impia cernens,
Iratus cædem ob legionis, & ob tua facta,
Immanem gentemq; tuas immittet in oras,
Imperio tibi quæ tua facta rependat ademto.

Perturbati his verbis duces, celeriter multitudinē in concionē conuocarunt, ac de spectro consultarunt. Placuit vt Buplagus statim à recitatis versibus extinctus cremaretur, ac sepeliretur: lustraretur exercitus, Ioui auerrūcatori sacrum fieret: mitterenturq; Delphos, qui quid agen-

agendum esset perquirerent. Consultoribus Pythia sic respondit:

Desine nunc Romane, & ius fac sit tibi cordi,
Ne longè maiori instructum robore Martem
Immittat Pallas tibi, qui fora ciuibus atrox
Atq; domos viduet. post multos stulte labores,
Amissis opibus repetes tua limina magnis.

Quo audito, Romani omne consilium expeditionis in aliquem Europæ habitatorem suscipiendæ abiecerunt: & motis castris, à dicto loco Naupactum venerunt, Aetoliæ vrbem, vbi commune est Græcorum templum, ibiq; sacrificia publica & primitias de more adornarunt. Hæc cum celebrarentur, imperator Publius insania correptus, multa diuino animi instinctu pronunciauit, quædam versibus, alia soluta oratione. Quæ res cum esset indicata multitudini, omnes ad Publij tentorium concurrerunt, simul & cõsternati, atq; dolore affecti, eo quòd optimus ipsorum dux atq; peritissimus in eam deueniisset miseriam: & cupientes audire quæ diceret. & tantus fuit cõcursus, vt quidam vehementius pressi suffocarentur. Versus, quos ille pronunciauit, cum essent adhuc in tentorio, hi sunt:

Eheu

Eheu quàm dirum Pallas tibi, patria, Martem
Immittet, poſtquàm Auſonias remeâris ad vrbes,
Deuaſtata Aſia natale ſolumq; beata,
Thrunaciamq;, Deûm quã rex fundauit, amœnã.
Nã procul, ex Aſia, quâ ſunt Hyperionis ortus,
Aduenier grauis, atq; animis exercitus ingens,
Traiectoq; freto rex anguſti Helleſponti
Cum domino Epiri firmiſſima fœdera iunget,
Inq; Aſiam innumero conflatas milite turbas
Ex Aſia, Europæq; educet finibus amplæ.
Te ſubiget, viduasq; domos murosq; relinquet,
Seruitioq; premet ſpe libertatis ademta.
Atq; hæc ob ſæuam fient Tritonidis iram.

His pronunciatis, tunicatus è tentorio ſe proripuit, & ſoluta oratione ita eſt locutus: Significamus, milites atq; ciues, vos ex Europa in Aſiam digreſſos, Antiochum regem terra mariq; commiſsis ſuperaſſe prælijs: ſubegiſſe quidquid eſt citra Taurum regionis, & vrbium in ea cõditarum, expulſo in Syriam Antiocho: regionem eam & vrbes Attali filijs vos tradidiſſe: Galatas, qui in Aſia degunt, vobiſcum pugna congreſſos ſuccubuiſſe: mulieres eorum, liberos, & omnia impedimenta vos cepiſſe, & in Europam duxiſſe. A Thracibus, qui in Europa oram Propontidis & Helleſponti accolunt, re-

» deuntes vos, apud Aenianum regionem
» inuasum iri, & eos nonnullis occisis par-
» tem prædæ vobis erepturos: reliquis Ro
» mam perlatis cum rege Antiocho fœdus
» extiturum, ea conditione, vt is certam
» pendat pecuniam, & quadam regione ce
» dat. His dictis, magna voce in hæc ver-
» ba clamauit: Video ex Asia traijcere e-
» xercitus ferreis pectoribus, regesq; in v-
» num conductos, & gentes varias in Euro
» pam, strepitumq; equorum, & hastarum
» fragorem, cædem cruentam, prædatio-
» nem grauem, ruinam turrium, & muro-
» rum deiectiones, ac euastationē immen-
» sæ terræ. Secundum hæc, rursum ver-
sus protulit, quorum hæc fuit sententia:

Nisææ quando frenis auroq; superbæ
Egredientur equæ proprijs de sedibus albæ
(Arte Syracusijs quas in locupletibus olim
Dædalus Eetion iucundæ nobile pignus
Fecit amiciciæ, præsepia ad ærea stantes,
Aureaq; inter se connectunt vincula cunctas:
Quis super insignis radijs, oculosq; coruscans
Inuehitur famosi Hyperionis inclita proles)
Tum grauiū te Roma attinget summa malorū.
Nam magnus veniens exercitus omnia perdet.
Ciuibus orbabit fora, & vrbes igne cremabit,
Sanguineq; implebit riuos, & sanguine manes,

Serui-

Seruitioq; premet ſpe libertatis ademta.
Nulla virum è bello reducem tunc femina diro
Excipiet: Pluto nigro ſed triſtis amictu
Sub terras rapiet natos, matresq;, patresq;,
Marsq; peregrinis coget ſeruire relictos.

Sic fatus, conticuit: egreſſusq; caſtris, quercum quandam conſcendit. ſequentemq; multitudinem aduocans, hæc dixit: Mihi quidem, Quirites, cæteriq; milites, conuenit vt à lupo rufo magno vorer hodie. Vos autem ſcitote, euentura vobis omnia quę prædixi: ac vera me numine quodam demonſtrante prędixiſſe, hoc certiſsimo intelligite ſigno, quòd mox lupus aderit, & me interficiet. Hoc locutus, diſcedere eos iuſsit, & lupum non impedire quo minus accedat, dicens: ſi eum arcerent, malè id ipſis verſurum. Obtemperante dictis multitudine, paulo pòſt acceſsit lupus. quem quum videret Publius, de quercu deſcendit, & ſupinus cõcidit. lupus autem eum laniauit, & vorauit, omnibus videntibus. cumq; præter caput omnia conſumpſiſſet, montem petijt. Porrò turba accedente, & reliquias tollere, ac ſepelire, vti leges iubebant, volente, caput humi iacẽs hoc carmen pronunciauit:

Non contingе caput noſtrum: fas non ſinit illos,
Quos animo infenſo Iouis odit filia Pallas,
Contrectare caput ſacrum. tu tangere ceſſa,
Et quæ vera canam tibi nunc oracula ſerua.
Dirus in has mittet Mars agmina fortia terras,
Qui nigrum armatas turbas demittet ad Orcũ,
Proſternetq; ſolo turres & mœnia longa:
Noſtras diuitias, tenerã & cum coniuge prolẽ
Abripiens, Aſiæ vehet ille per æquor in oras.
Hæc tibi fata canit veracia Phœbus Apollo
Pythius. is forti miſſo me, crede, miniſtro
Ad ſedes duxit quas obtinuêre beati,
Quâ manes inter Proſerpina candida regnat.

Quod cum audiuiſſet multitudo, non leuiter perturbata, fanum poſuerunt Apollini Lycio, ſiue Lupino: aramq;, eo loco vbi caput iacebat. tum nauibus conſcenſis, domum quiſq; ſuam nauigarũt.

Cæterùm euenerunt omnia, quæ erant à Publio prædicta.

Monſtra ſexuũ.

IAm Heſiodus, Dicæarchus, Clitarchus, Callimachus, alijq; nonnulli de *Tireſias.* Tireſia hęc narrant. Tireſiã Eumaris F. in Arcadia cũ eſſet mas in mõte Cyllene, ſerpentũ, quos coire videbat, alterũ vulneraſſe: illicoq; mutato ſexu, in feminam mutatum eſſe, ac cum viro concubuiſſe.

Moni-

Monitũ autem oraculo Apollinis, vt cũ coëuntes serpentes iterũ deprehendisset, alterũ itidẽ sauciaret, ita enim in pristinũ sexũ rediturũ obseruata opportunitate, consilium Dei fuisse exsecutum, itaq; recuperasse pristinam naturã. Porrò Ioue cum Iunone altercante, illoq; contendente plus voluptatis è re venerea feminas percipere quàm viros, Iunone contrarium asserente: placuisse, vt accitus ea de re pronũciaret Tiresias, vtpote vtrunq; sexũ expertus. Hũc interrogatũ respõdisse: decẽ in partes voluptate ista diuisa, vnã viro, nouẽ mulieri obtingere. Iunonẽ iratam, eũ oculis confossis excæcasse: Iouem ei vaticinandi artem dono dedisse, & vitam VII seculorũ.

Iidem perhibent, apud Lapithas Elato regi filiam fuisse, nomine Cænidem. *Cænis.* cum hac Neptunum congressum, promisisse, facturum se ei quodcunq; vellet. ipsam petijsse, vt ab eo in virum mutaretur, fieretq; inuulnerabilis. præstitisse id Neptunũ, nomenq; viro Cæneus factũ.

Antiocheæ etiam, quæ est ad Mæandrum sita, homo mixto sexu, quem androgynum appellant, fuit, præsidente Athenis Antipatro: Romę M. Vinicio, &

Virgo in marē mutata.

T. Statilio Tauro, cui Corbilij cognomentum fuit, Coſſ. Etenim virgo quędā parentibus nata illuſtribus, cum annorum eſſet XIII. multis procis petita ob pulcritudinem, poſtquam de parentum ſententia deſponſata eſt, nuptiarum die appetente domo progreſſura, ſubitò dolore vehementiſsimo correpta exclamauit. Domeſtici eam reductam in ædes, ita curauerunt, vt quæ doloribus ventris & conuerſionibus inteſtinorum laboraret. Verùm dolore per triduum continuum permanente, omnibusq; eum ob caſum anxijs, cruciatibus, neq; interdiu neque noctu remittentibus, cùm omnes eius vr bis medici ipſam curarēt, nullam tamen affectus cauſam inuenirent: quarta die ſub auroram intendentibus ſe acriùs doloribus, puellaque magno cum eiulatu exclamante, ſubitò virilia prodierunt, ac è virgine vir eſt factus. Qui aliquanto pòſt Romam fuit ad Claudium Cęſarem adductus: atq; hic, prodigij iſtius cauſa, in Capitolio Ioui auerrūco arā poſuit.

Alius fuit androgynus Meuaniæ, quæ eſt vrbs Italiæ, in diuerſorio Agrippinæ Auguſtæ, pręſide Athenis Dionyſodoro, Romæ D. Iunio Silano Torquato, & Q. Aſterio

Asterio Antonino coss. Nam virgo quædã Smyrnæ nata, Philotis nomine, cum matura viro nuptum tradita esset à parẽtibus, masculino enato membro in virum abijt.

Eodemq; tempore Epidauri alius fuit androgynus, natus inopibus parẽtibus, cui nomen prius erat Sympheruſa: in virum autem mutatus, Sympheron cepit vocari, vitamq; colendis hortis triuit.

Quin & Laodiceæ, quæ est in Syria, mulier Aeteta nomine, etiamnum cum marito degens, è femina vir extitit, cui nomẽ Aetetus: præside Athenis Macrino: Romæ consulatum gerẽtibus L. Lamia, & Aeliano Vetere. hũc ipse quoq; vidi.

Fuit & Romæ androgynus, præside Athenis Iasone: Romæ M. Platio & Sex. Carminio, Hyæo, ac M. Fuluio Flacco coss. Quam ob causam Senatus iussit, à sacerdotibus Sibyllę oracula recitari atque exponi. sunt autem hæc:

Omnia prodigia & fatalis ordine casus,
Tela mea expediet, si condita mente tenebis.
Roma mihi parens. Nã partum femina quõdam
Ancipitis sexus edet, cui nulla virilis
Membra absint sexus: sed & omnia protinus adsint

Conſpicienda gerunt quæ prima ætate puellæ.
Diſce quibus iam tunc operandum ſit tibi ſacris
Et Cereri, & natæ Cereris: num dicta faceſſas,
Ipſa mihi teſtis fuerit regina monenti.
Perſephonæ in primis caſtæ, & Cereri venerandæ,
Theſaurum ex multis cura componere nummis,
Siue voles ex omnigenis hunc vrbibus auctum,
Hunc Cereri ſacrum pones, propriumq; dicabis.
Hinc coram populo nouies ter ducere vaccas
Pulcras, cornutas, nitidas candore pilorum,
Et quas vos cunctis forma præſtare putetis.
Et totidem ritu peragant hæc ſacra Pelaſgo,
Reginam lethi exſortem celebrentq; puellæ
Et purè & caſtè. Nec non vxoribus inde
A' veſtris ſtabiles diuæ exhibeantur honores.
Hæ, telæ rurſus noſtræ concepta tenentes,
Magnificæ Cereri ſplendentia lumina geſtent:
Ter totidem iactentq; in flammas ſobria ſacra,
Quæ ritus vetulæ norunt, formamq; ſacrorum.
Aſt aliæ totidem Plutonidi munera mittant,
Quarum ætas tenera, & grauibus mens libera curis.
Et venerãdam orent Hecaten, ac cuncta ſcientẽ,
Vt ſurgente domi maneat dea maxima bello,
Ne patriæ atq; ſui Græcos obliuio tangat.
Inde ferant alij gazam, iunctæ hisq; puellæ
Licia diuino varia & circundata malo,

His

His exornatus compescat vti mala Pluto.
Tum quod præ cunctis pulcrum atq; optabile tellus
Educat, id malo iunctum, textoq; feratur
Munus reginæ, Cerere est quàm nata, puellæ
Iamq; deas, vt seruitij miseranda precatus
Auertant patria vestra iuga: sanguine nigro *
Plutoni diti tuum cærulei bouis, omnes
Vestibus ornatos nitidis, & pastor vt adsit *
Ipse bouis ductor, nec non alij quoq;, vestra
Parentes nutrit quos patria relligioni.
Nemo etenim sacris incredulus impius adsit.
Turba profana foràs, diuûm decedite templis.
Tractent sacra pij, & qui nostra oracula callẽt,
Hi Clario castè sacris operentur, & aris
Pinguia caprarum candentûm sumina ponant,
Velatoq; deum capite ante altaria proni
Suppliciter pacem Pæona poscite votis.
Hinc regina deûm Iuno placanda precando.
Vacca tibi ritu patrio mactabitur alba,
Matronæq; canant illam, celebrentq; tuarum
Præcipuæ, & si quas medio tenet insula ponto.
Non astu, sed vi Cumanam quippe coactam
Illæ habitant terram, venerandæ patria quarũ *
Reginæ Iunonis habet sculptum simulacrum.
Ipsa aderit, si nostra illam præcepta secutus,
Ritè coles à me monstratis iam tibi sacris.
Insuper agnorum quoq; sobria sacra quotãnis

Exhibeas, luces anni totius in omnes,
Manibus adsidua cum relligione deinceps.
Sic tibi propitiam diuam, facilemq; tenebis.
Cætera sub radijs velo occultata videbis
In foliis nostris *
Te desiderium quia dulce feracis oliuæ
Corripuit, folia accipies medicamen ab illa,
Dum mala felici decedant tristia fine.
Exoptata dies vobis, votisq; petita *
Quæ soluat tandem ærumnis, reddatq; quietem.
Hæc tu me terris excitam fata Pelasgis
Euentura tibi quondam prædicere cogis.

Messenæ ante annos non multos, vt Apollonius autor est, dolium ex lapide confectum, vi tempestatum, & alluuione copiosæ aquæ ruptum est: & ex eo dolio effusum caput triplæ ad humanum quãtitatis, duos habens dentiũ ordines. Cùm verò quęreretur, cuius id fuisset: inscriptio id manifestauit. erat enim inscriptum ΙΔΕΩ, Idæ. Publico itaq; sumptu aliud dolium Messenij curauerunt, inq; id caput reposuerunt: atq; accuratius Herois eius reliquias coluerunt, cùm videret hũc esse, de quo Homerus ita scripsit:

Idæ Heroũ caput.

Iliad. 1. 554. *Idæ, mortales valido qui robore cunctos*
Tempestate illa superauit: quiq; decoram

Ob

Ob ſpõſam, rigidum tulit imperterritus arcum,
Aggreſſus telis magno contendere Phœbo.

In Dalmatia quoq;, in ſpelunca quæ Dianæ dicitur, videre licet multa corpora, quorum coſtæ XVI. vlnas excedunt. *Dianæ ſpecus.*

Apollonius Grammaticus narrat, T. Neronis ætate terræmotũ fuiſſe, quo multæ ac celebres Aſiæ vrbes funditùs deletæ ſint, quas deinde Tiberius ſuo ſumtu inſtaurauit. Propter quod beneficium, Aſiani coloſſum ei confecerunt, ac poſuerunt in foro Romano, ponè fanũ Veneris, & ſingularum deinceps vrbium ſtatuas ſubiunxerunt. Sed & Siciliæ non paucæ numero vrbes eo terræmotu afflictæ fuerunt, & loca Regio vicina: & Ponticæ eum nõ paucæ gentes ſenſerũt. Enimuerò quibus locis terra à ſe diuulſa fuit, ingẽtia ſunt reperta cadauera, quorum magnitudine ſtupefacti incolæ, nõ auſi ea loco mouere. indicij cauſa Romã miſerunt dentem vni exemtum, qui pedis menſuram non attigit modò, ſed etiã ſuperauit: quem legati Tiberio oſtendẽtes, ſimul etiam quæſiuerunt, vellẽtne ad ſe heroëm, cuius is fuerat, afferri? Ibi Tiberius prudenter conſilium eò direxit, vt neque cognitione magnitudinis *Terræmotus, & monſtroſæ corporum magnitudines.*

ſeipſum

ſeipſum priuaret, & ſpoliandorum cadauerum flagitium euitaret. Inſignem quẽdam geometram, nomine Pulcrum, quem ob artem apud ſe honorificè habebat, accitum, faciem iuſsit fingere proportione denti reſpondentem. Qui dimenſus, dentis quãtitate perſpecta, quãta facies, & quæ totius corporis moles futura eſſet, celeriter opus abſoluit, & ad Imperatorem attulit. isque ſufficere ſibi hoc ſpectaculum dicens, dentem eò, vnde erat allatus, remiſit. Neq; eſt huic fides deroganda narrationi, cum in Aegypto quoq; locus ſit, Litræ appellatus, in quibus Litris corpora iſtis non minora oſtenduntur, non obruta terra, ſed in cõſpectu poſita: neq; confuſa aut conturbata ea, ſed ordine ſuo collocata: vt qui accedit, cognoſcere poſsit, quæ femorũ oſſa ſint, quę crurum, aut aliorum membrorum. Itaq; ne hæc quidem aliena à vero putanda: ſed cogitandum eſt, quòd initio natura vigens viribus omnia deorũ naturæ æmula educauit: ſucceſſu autem temporis, cum emarceſceret, naturarum quoq; quantitates decreuerunt. Sed & Rhodi accepimus oſſa tanta eſſe, vt cõparati cum ijs noſtri homines, ſint multo

multo minores. Idem ait, prope Athenas insulam esse quandam, quam Athenienses cùm vellent muris munire, dum foderent fundamenta, inuenerint sepulcrum longitudine C cubitorum, atque intus cadauer ad ossa vsque absumtum, cum hac inscriptione:

Sepultus ego Macroscíris in longa insula
Vitæ peractis annis mille quinquies.

Eumachus in Periegesi, seu Orbis terrarum enarratione, scribit: Carthaginenses, cum circum suam prouinciam agerent fossam, dum terram exhauriunt, incidisse in duo ossea cadauera, condita arcis: quorum alterius compages lóga fuerit XXIV cubitos, alterius XXIII. Theopompus Sinopēsis in libro de Terræmotibus scribit, in Bosporo Cimmerio, subita terræ concussione quendam colliculum dissiluisse, eiectaq; ingentia fuisse ossa, ita vt compage eorum in morem humani corporis composita, longa ea fuerit XXIV cubitos. aitq;, circùm accolentes barbaros, ossa ea in Mæotidem abiecisse paludem.

Ad Neronē allatus est infans quadriceps, respondētibus proportione etiam cæteris mēbris, Athenis præfecto Thrasyllo: *Monstrosi partus.*

syllo : Romæ, P. Petronio Spaliano, & Cesennio Peto coss. Natus est & alius, caput habens è siniſtro enatum humero.

Athenis præfecto Deinophilo, Romæ Q. Veratio & Cn. Pŏpeio Gallo coss. Rę-cij Tauri viri prætorij vxoris primaria ancilla Romę, simiã peperit. Cornelij Gallicani vxor Romæ infantẽ partu edidit, căpite Anubidis: Athenis præside Damoſtrato, Romæ A. Lucennio Nerua Silaniano, & M. Veſtino Attico coss. Mulier Tridenti vrbe Italiæ nata, serpentes enixa est globi in morem conuolutos, Romæ Domitiano Cæsare IX, & Petilio Rufo II. coss. Athenis magiſtratu vacantibus. Romæ quædam bicipitem abortu edidit fœtum, qui aruspicum iuſſu in Tiberim amnẽ est abiectus: Athenis prędide Adriano, qui deinde Imperator est factus: Romæ, Traiano VI. & T. Sextio Africano coss. Dorotheus medicus in Cŏmentarios suos retulit, Alexãdreę in Aegypto cinędũ peperisse: fœtum conditu miraculi causa asseruari. In Germania, in exercitu Romano quẽ T. Curtilius Mancias duxit, seruus militis peperit: Athenis Conone præside, Romę Q. Vo-

Q. Voluſio Saturnino, & P. Cornelio Scipione coſſ. Sed & Antigonus narrat, Alexandræ mulierem quandã quatuor partub. XX fœtus edidiſſe, quorũ maior pars enutrita ſit. Eademq; in vrbe alia mulier quinq; infantes vnà peperit, tres maſculos, duas feminas, quos ſuis ſumtibus ali iuſsit Traianus imperator, eademq; mulier circumacto exinde anno, tres infantes peperit. Hippoſtratus in libello de Minoe, Aegyptum perhibet ex vna vxore Europa, Nili filia, L filios procreaſſe. Itemq; Danaus, ex vnica Euryopa Nili filia, quinquaginta tulit filias. Craterus, Antigoni regis frater, nouiſſe ſe ſcribit quendam hominem, qui ſpacio ſeptennij & puer fuerit, & adoleſcens, & vir, & ſenex, & vxorem duxerit, & progenerata prole mortuus. Megaſthenes autor eſt, mulieres Palææ habitantes, ſex annos natas párere. Arabiæ vrbs eſt Sauna. in ea inuentus eſt hippocentaurus in mõte admodum excelſo, qui lethali abũdat veneno: cui veneno idem eſt cum vrbe nomen omniũ peſtiferorum acutiſsimum atque efficaciſsimum. Hippocẽtaurum rex cũ cepiſſet viuum, cum donis ad Cæſarẽ alijs in

Hippocentaurus.

Aegy-

Aegyptũ miſit. veſcebatur carnibus: ſed aëris mutati impatiens, mortuus eſt. Eum condîtum, præfectus Aegypti Romam miſit. primumq; in palatio eſt mõſtratus. Facies, quàm humana fuit ei truculẽtior: manus & earum digiti pilis intecti, latera ventri & prioribus pedibus contigua, vngulæ equinæ ſolidæ, iuba ſubfulua, quanquam condimenta eam ferè cutis in morem nigrã feciſſent: magnitudo non quanta pingitur, non tamen exigua. Feruntur in nominata vrbe etiam alij eſſe: ſed eum qui Romam miſſus eſt, ſi quis non credit, videre poteſt.
7 repoſitus eſt enim in finibus Imperatoris, condîtus, vt dixi.

DE HIS QVI CENTVM annos vixerunt.

ITALI, qui centum annos vixerunt: quos ex ipſis Cenſuum commentarijs conquiſitos, non obiter deprehendimus.

L. Cornelius, Cornij F. L. Glauceius Verus, L.F. L. Veruſtius Secundus, L.F. L. Licinnius Palus, L. libertus. L. Acilius Marcellus, L.F. Omnes hi, vrbe Placentini

centini. L. Vettius M. F. Brixellenſis. L. Cuſsonius, L. F. vrbe Cornelia. L. Gaminius, L. F. Velia. C. Portenſius Fronto, Sex. F. Bononia. C. Nonius Maximus, P. F. Brixellis. B. Amurius Teiro, C. F. Cornelia. C. Caſtopudes, Titij F. Parma. C. Vatius Tertius, Sp. F. Placentia. C. Iulius Pothus, Rauenna. C. Valerius primus, Q. F. Velia. Ceſelias Cyrus, Placētia. Catia C. filia, Fauētia. P. Fuluius Phryx, L. libertus, Pollentia. P. Neuius, L. F. Baſilea. P. Decēnius Demoſthenes, P. libertus, Arimino. Petronia Quinti, L. liberta, Placētia. Pollia Polla, Sp. filia, Aetoſia. M. Vilonius Seuerus, Veleïa. M. Terētius Albius, M. libertus. M. Antonius, L. F. M. Talpius Vitalis, M. F. oēs Placētini. M. Accelius, M. F. Bononia. M. Nirellus, C. F. T. Vibius Thalbius, Særij F. Parmenſes. T. Aemilius Q. F. Regia. T. Veteranius, P. F. Bononia. T. Numerius, T. F. Placentia. T. Seruius ſecundus. T. F. Bononia. T. Petronius, Sp. F. Placentia. T. Antonius, M. F. Regio. T. Eruſius Pollio, C. F. Bononia. T. Camorius Terſius, T. F. Fidētia. Turella Forenſis, C. liberta, Bononia. Q.

Cassius Rufus, Q. F. Q. Lucretius Primus, Q. F. Regini. Q. Velius, P. F. Velia. Albatia Sabina, Parmensis. Saluia Varena, P. F. Basilea. Bebia Marcella, Sex. filia, Ortisia. Bascia Asticosi, Philippis Macedonię. Bonzestoni inquilini Polpæ, Macedo. Fronto Albutij Macedo Philippensis. Sarces Kilamacetis Amphipolitana. Aedesius Diza Paracopolis, Macedo. Zækedenthes Mucasi, eádem patria. Mantis & Prœzi Macedo, ab Amphipoli. Alexander Demetrij Tianus, à Ponto & Bithynia. Gaza Timonis Tianę, indidem. Chresta Antipatri, Tiana. Chrysium Theophili, Tiana. Hiero, Hieronis F. Tianus. Mu zacus Mucantij, è Nicomedia Bithyniæ. L. Phidiclanius Nepos, Sinopēsis. Alucius Apiliuta, Lusitanus, vrbe Interaniesia. eademq; vrbe Ambatus Ducurij F. & Camalus Cantolgunij F. Celtius Pellij F. vrbe Apeilocario. Arruntius Appij F. vrbe Conimbrigesia, & eadem Tamphius, Celrij F. Duccurius Aluccij F. vrbe Aeburobisyngesia.

QVI

QVI AB ANNIS C ET IV vsq; ad CX protraxisse vitam annotati sunt.

C. Leledius primus, annos CI. Clodia potesta, C. libera, totidem, Bononienses. Cusinia Iuuenca, C. liberta, Cornelienſis, annos CI. Cereonia Verecunda, P. liberta, ipsa quoque Corneliẽsis, annos totidem. Liuia Attica, P. liberta, & Buria Lychnænis, Parmenses, annos vixerunt totidem. C. Sãphius, C.F. annos CII. Veliæ natus. Q. Cornelius, Q.F. Regij: T. Antonius, T.F. Parmẽsis, totidem. Cocnania Musa, annos CIII, Cornelienſis. Democritus Abderites, annos CIV. mortuus est abstinentia cibi. Totidem annos vixit Ctesibius historiæ scriptor, & (vt in annalibus Apollodorus refert) inter deambulandum viuendi finẽ fecit. Agatharchides libro historiæ Asianæ nono scribit, Hieronymum historicum, cum is & temporis multum in expeditionibus bellicis toleraſſet, & in pugnis permulta accepisset vulnera, annos natũ totidem, decesisse. C. Lallias Tioneus, L. F. vitã produxit per annos CV.

vrbe natus Bionia. P. Quisentius Sphyrio, P. libertus, Bononiensis: T. Cottinas Chrysantus, T. libertus, Fauētinus: M. Pomonius Seuerus, M. F. vrbe Tannetana: Sext. Neuius Sext. F. vrbe Parmia: omnes totidem. L. Aelius Dorotheus, L. libertus, Bononiensis, annos CVI. C. Pompusius Montianus, P. F. annos CVII. Polla Donata Sext. filia Bononiensis, annos CX. Munatia Procula L. F. Regina, totidem.

QVI AB ANNIS CX VSque ad CXX *progressi, in Commentarijs memorantur.*

T. Purennius Tutus, L. F. Corneliēsis, annos CXI. L. Antistichus Soterichus, L. libertus, Rauennâs, CXIII. L. Petri, Cornelienſis CXIIII. Iulia Modestina, Corsiolis vrbe nata, liberta primipilarij, nostra adhuc ætate superstes, vrbe Brixellis, annos CXX.

QVI AB CXX ANNIS vsq; ad CXXX *vixisse annotati sunt.*

L. Tertius, Bononia, annos CXXXV. Faustus Cæsaris seruus, è Sabinis, à Prætorio Pallantiano, annos CXXXVI. quem

quem & ipsi vidimus, Adriano Cæsari exhibitum. Arganthonius Tartessiorum rex, vt Herodotus & Anacreon poëta narrãt, annos CL. Sibylla Erythræa, annos vixit non multo pauciores CIↃ. quod ipsa in Oraculis in hunc modum indicat: De Sibylla Erythræa.

Sed quid flebilibus nõ nostra incommoda verbis
Vaticinor, rabie fatali concita mentem?
Quim stimulos nostri potius contrecto furoris?
A teneris semper mala sors me exercuit annis,
Adq; senectutis prouexit damna molestæ.
Inter ego væsana homines, non credita cuiquam
Vata cano, & duros casus bene gnara futuri.
Idcirco inuidia Latonæ filius acri
Correptus, mihi fatidicamq; infensus ob artem,
Corporis hanc animã misera de compede soluet,
Infesta carnem ferus interimetq; sagitta.
Et mea tunc liquidas anima vt transibit in auras,
Auribus humanis vento permixta volucris
Fata canet cæcis ambagibus obscurata.
At supra matrem corpus deforme iacebit
Tellurẽ: neq; enim id quisquã mandare sepulcro,
Ingestaq; volet mortalis condere terra.
Quæ laxata calore meum tamen inde cruorem
Hauriet, hinc varias fœcundaq; proferet herbas,
Vnde iecur pecudum subiens vis certa futuri,
Consilia ostendet gnaris occulta deorum.

Atq; meas carnes, subeunt quæ saxa volucres,
Cum carpent, ventura procul mortalibus edent.

Hoc oraculo indicatur, Sibyllam istã decem ætates inter homines exegisse: & postquam è viuis excesit, animam in aërem elatam effeciſſe, vt ad aures hominum omnia & sermones de futuris acciderent. cadauere autem insepulto iacente, aues eius carnibus vescentes, auspicio ventura indicasse: reliqua parte computrescente, & terram penetrante, pecudes, quæ è terra ea enatas herbas depascerent, diuinationem quæ è iocinorum fit inspectione, inter homines introducturas. Cæterùm ætatẽ Sibylla annis CX. definit in oraculo Romanis dato de ludis, quos ipsi Seculares vocant. Cum enim ipsorum socij & amici non starent pactis, sed crebrò nouas res tentarent, & bellum inferent: cecinit Sibylla, Si hæc spectacula ederentur, Latinos, qui defecerant, subditum iri. Oraculi hic est tenor:

Aetas, seu seculum.

Oraculũ, quo ludi seculares instituuntur.

Viginti & centum reuolutis protinus annis
(Quæ sunt humanæ longissima tempora vitæ)
Hæc memori tum mente tibi Romane teneto,
Hæc age, quantumuis obliuiscare teipsum.
Quã campus flauas vndosi ad Tibridis vndas
Stringitur, angustis & circunscribitur oris,

Hîc tu, ſub terras vbi Titan lampada condet,
Obſcuræ noctis ſeſe intendentq; tenebræ,
Omnigenis placa immortalia numina ſacris:
Atq; agnos diuis, nitidas & cæde capellas.
Cœruleas etiam veneraberis Eilithyas,
Ritè ſacris factis, fauſtæ quæ partubus adſunt.
Aram frugiferæ Telluri deinde dicabis
Gratus ouem. tauros candentes ad Iouis aram
Tum ſtatues, radijs cum Sol terreſtria luſtrat:
(Non noctu. nam cœlitib. ſacra ritè feruntur,
Cum lux alma diei cœlum terrasq; retexit.)
Pulcraq; Iunonis donetur bucula templo,
Quinetiam Titan Latonia proles Apollo
Placetur ſacris, cantent Pæana Latini,
Atq; choros ducant: pueriq; ætate vigentes
Parte alia, atq; alia florentes vere puellæ
Aetatis, nondum charis genitoribus orbæ.
Atq; verecundæ matronæ luce ſub iſta
Curuatis celebrem genibus Iunonis ad aram
Concilientq; deam, & ſacrata piacula ſoluant
Vir mulierq;, magis tamen iſthæc femina debet.
Iſta domo ſibi quiſq; ferat, quas fas iubet almis
Primitias offerre dijs, & fauſta precari.
Pro ſe quiſq; virùm ſibi condita in ædibus iſthæc
Aſſeruet, feſtis caſtus promatq; diebus.
Lucibus his, noctesq; per has ad fana deorum
Turba hominum feſtiua adſitq;, & ſeria riſu
Temperet, adſiduisq; adſit creberrima ſacris.

Horum non vllo te obliuio tempore tangat.
Itala sic tellus tibi cuncta, omnisq; Latinus
Seruiet, & pauidum mittet tua sub iuga collũ.

FINIS.

APOLLONII HISTORIAE MIRABILES,

Xylandro interprete.

I. *Epimenides.*

EPimenides Boli F. Cretensis, à patre & fratribus in agrum missus, ouis in vrbem adducendæ causa, fertur, cùm eum nox obrueret, à semita deflexisse, ac dormiuisse per LVII. annos. quod cùm alij memoriæ prodiderunt, tum Theopompus in historijs, percurrens quæ singulis locis mirabilia euenerunt. Interea verò temporis propinquos Epimenidis, vitam cum morte commutasse: ipsum somno solutum (opinatum autem fuisse, eadem se die euigilasse, qua obdormiuisset) ouem, cuius gratia missus fuerat, quæsiuisse, quam cùm non inueniret, rus profectum, prędium reperisse venditum, & instrumenta mutata, itaque in vrbem abijsse, domumq; vt venerit, ibi de omnibus rebus cognouisse: inter

ter quæ etiam de tempore ſuæ abſentiæ. Et perhibent Cretẽſes, vt eſt apud Theopompum, mortuum eum eſſe natum annos C L. Feruntur q; de hoc viro alia etiã haud pauca mirabilia.

II. *Ariſteas.*

Ariſteas Proconneſius, vt hiſtoria fertur, cùm eſſet in fullonis cuiuſdã officina in Proconneſo mortuus: eadem die atq; hora à multis in Sicilia viſus eſt, litteras docens. Quod cum eis ſæpius eueniſſet, & per multos annos innotuiſſet, ac crebrius in Silicia ſe eius imago offerret: Siculi aram ipſi poſuerunt, atque vt heroi ſacrificarunt.

III. *Hermotimus.*

De Hermotimo Clazomenio huiuſmodi fabulæ narrãtur. Animã eius extra corpus euagatã, per multos annos peregrinatã, varijs in locis futura prædixiſſe: vtimbres magnos, ſiccitates, terræmotus, peſtilẽtias, aliaq; id genus, iacẽte interim corpuſculo. tũ eam longo temporis interuallo corpus, veluti exuuiũ quoddã intraſſe, idq; excitaſſe. Id cũ ſæpenumero egiſſet, vxoriq; mãdaſſet vt à ſuo diſceſſu nemo neq; ciuis neq; alius homo corpuſculũ attingeret: quidã domũ ingreſsi, à muliere precib. impetrarunt, vt nudum immobilemq; humi iacẽtem ſpectarent

Hermotimum, quem ij igni facto crema-runt: existimantes, anima reuersa, & quò se reciperet non inueniente, ipsum prorsus moriturum. quod & accidit. Cæterùm Clazomenij Hermotimum in hunc vsq; diem venerantur, fanumq; ei dedicarunt, in quod mulieribus ingredi non licet, ob causam expositam.

IV. *Abarin.* Abaris ex Hyperboreis, ipse quoque Theologus fuit. Scripsit oracula regionibus quas peragrauit, quæ hodieq; extant. prædixit is quoq; terræmotus, pestes, & similia, ac cœlestia. Ferunt eum cum Spartam aduenisset, Lacones monuisse de sacris mala auertentibus, quib. peractis, nulla postmodò Lacedęmone pestis fuerit.

V. *Pherecydes.* De Pherecyde hæc narrantur: eum in Scyro insula sitiẽtem aliquando, aquam à discipulorum quodam homine petijsse, quam cùm bibisset, pronũciasse terræmotum post triduum ea in insula futurum. quod dictum vt exitus comprobauit, magnam eum reportasse gloriam. Rursum Samum profectum, ad Iunonis templum, vidisse nauim portui subeuntem: ac dixisse adstãtibus, eam intra portum non peruenturam. ipsoq; adhuc loquen-

quente, nimbum de cœlo præcipitem actum, nauimq; perijsse.

Subsecutus hos Pythagoras Mnesarchi F. principiò mathematib. ac numeris animum intendit. Postea verò, Pherecydis etiam præstigijs non abstinuit. Nam Pontij naue aduenientè mercib. onusta, & ijs qui aderant optantib. vt salua portum intraret propter merces, adstàs ipse: Ergo, inquit, exiguum vobis apparebit corpus, hanc ducens nauim. Rursum in Caulonia (vt ait Aristoteles, scribens de eo etiam multa alia) in Etruria serpẽtem qui morsu necabat, iste mordẽs interfecit. Seditionem enim orientem suis indicauit discipulis: ideoque Metapontum transijt, nemini visus. Et fluuium qui infra Samum est transiens, vocem humana maiorem audiuit, quæ diceret: Salue Pythagora. vnde summus comitib. incidit pauor. Visus est aliquando Crotone & Metaponti eadem die atq; hora. Aliquãdo in theatro sedẽs, vt Aristoteles refert, surrexit, & fessoribus demonstrauit femur suum aureum. Feruntur de eo etiam alia mirabilia. Nos autem nolentes trãscriptorum munere fungi, hic finem facimus. VI. Pythagoras. *

Aristote-

VII. Aristoteles in Naturalibus quæstionibus tradit, eos qui hordeum plantant, pallidiora habere corpora, quàm qui triticum.

VIII. Andron in quarto libro Sacrificiorum ad Philippum scribit, in Attica nullam cornicem visam esse in arcem intrare: vt neq; in Papho muscam per fores Veneris.

IX. Aristoteles in Naturalibus quęstionibus author est, eos qui semel tantùm cibo vtuntur, morosiores esse ijs qui bis.

X. Theopompus in Mirabilibus perhibet, ludis Olympicis, cum multi miluij obuolarent, ac carnes diriperent, sacrificiorum carnes intactas mansisse.

XI. Aristoteles in Barbaricis consuetudinibus narrat, in Caria scorpios nasci, qui peregrinos si feriant, non admodum lædant: indigenas autem illicò accidant.

XII. Apud Babylonem Euphrate traiecto, exigui dicuntur esse angues, qui peregrinos feriant, ab incolis abstineant.

XIII. In libro de Fabulosis locorum rebus est, cum Halicarnasi sacrificium quoddam Ioui Ascræo peragitur, gregem caprarum ad fanum adductum consistere, votisq; absolutis, vnam earum nemine ducente

ducente progressam ad aram accedere, qua sacerdos arreptam litet.

Phylarchus libro Historiarum octauo scribit, apud sinum Arabicum fontem esse aquę, qua si quis pedes inũgat, membrum virile admodum intendatur: ita vt quibusdam omnino nunquam remittatur, quibusdam nõ nisi post magnos cruciatus & curam medicam. XIV.

Scytinus Chius Britannicam insulam ambitum habere ait stadiorum C C C C. in ea frũctus sine nucleis nasci: nam neq; in oliua nucleum, neq; in vua acinum reperiri. idẽq; fieri in alijs id genus frugib. XV.

Theophrastus in tractatu de Plantis tradit, si quis thapsiam radicem, qua medici vtuntur, cum carnibus coquat, eas de multis frustis in vnum ita coalescere, vt eximi è vase nequeat. XVI

Ctesias scriptũ reliquit, lignum apud Indos nasci, quod appelletur Parybum. id omnia oblata ad se trahere, aurum, argentum, cuprum, æs, & omnia alia metalla: quinetiam passerculos in propinquo locatos. Quod si maius incremẽtum fecerit, trahere etiam ad se capras, oues, & æqualia animalia. XVII.

Phylarchus libro Historiarum X X. ex XVIII.

India

India memorat albam esse allatam radicem, quam contusam cum aqua pedibus illinãt: uirosq; eo usos cataplasmate, rei Venereæ obliuisci, & fieri Eunuchorum similes. itaq; eo inungi impubes etiamnum, qui deinde ad finem usq; vitę nunquam arrigant.

XIX. Heraclides Cretensis in libro de Vrbibus Gręcię, apud Pelium montem ait nasci spinam frugiferam, cuius fructum cũ oleo tritum & aqua, si quis suo aut alterius inungat corpori hyeme, frigus non sentiat.

XX. Ctesias libro rerũ Persicarum decimo, camelos esse ea in regione prodit, quarũ pili mollicie lanas Milesias æquant: sacerdotesq; & alios proceres, vestes ex ijs confectas gestare.

XXI. Obseruatũ est, solùm ea animalia quæ bifidas habent vngulas, talos habere in posteriorib. pedib. & Aristoteles in Naturalibus quæstionibus causam reddit, cur non in prioribus, sed in posteriorib. Nihil enim frustra fecit natura.

XXII. Id quoq; animaduersum est usu vitæ, nullum cornutum animal pedere: huius quoque vir eo libro idem rationem retulit.

Mirum

Mirum id quoq; est, solem nostra cor- XXIII.
pora adurere, ignem nequaquã. Et quòd adamas in igne versatus, non calefit. Item, quòd magnes lapis interdiu trahit: noctu aut omnino non, aut minus certè.

Eudoxus Rhodius, circa Celticam ait XXIV.
esse quandam nationẽ, quæ interdiu nihil, noctu duntaxat videat.

Aristoteles in libro de Ebrietate: An- XXV.
dro, inquit, Argiuus per omne vitæ suæ tempus siti potuq; caruit: quanquã multis cibis & salsis & siccis vesceretur. idéque ad Ammonem profectus per aquę
expertem viam, sicca farina vescens nullum adhibuit humorem. idq; per totam vitam tenuit.

Aristoteles in libro de Vita & morte XXVII.
scribit, testudinem corde spoliatam viure. id autem non expressit, de terrestrine an uerò aquatica loqueretur.

Idem autor in Opere de ijs quæ ad XXVIII.
animalia pertinent (duo enim sunt eius opera, unum de Animalibus, alterum de ijs quæ ad animalia pertinent) pediculos capitis tradit in longis morbis non tabescere interituris ægrotis, sed inueniri in puluinaribus, ad

quæ

quę desertis capitib. ægrotorũ transeant.

XXVIII. Idem eodem in Opere, sordes tradit, quæ in auribus nascuntur, cùm sint alioquin amaræ, morituris fieri dulces: idq; in multis esse obseruatum. & causam rei exponit in Quæstionibus naturalibus.

XXIX. Theophrastus in tractatione de Stirpibus: Si matrices, inquit, præbiberint aristolochiam aqua madefactam, perfundentur per multos dies.

XXX. Aristoxenus musicus, eos qui laborãt quartana, liberari morbo affirmat, si helxinen herbam ante accessum febris inungant corpori, tritam cum oleo.

XXXI. Theophrastus de Stirpib. oues in Põto absinthio vescentes ait bile carere.

XXXII. Eodẽq; in opere perhibet, apud Indos neq; cicerem nasci, neq; lentem, neq; fa-

XXXIII. bam. Rursus libro VII. eius Operis, in itinere Bactriano ait quibusdã in vicis triticum ita præclarum nasci, vt eius gratia nucleos olearum magnitudine æ-

XXXIV. quent. Idem philosophus Olympiæ & Zacynthi dicit * mixtam cibo, efficere vt is melior videatur.

XXXV. Id quoq; obseruando cognitum est, grauidas mulieres, si adsiduò cum viris coëant, facilè & absq; cruciatibus pare-

re.

re. quòd ipſum Ariſtoteles quoq; libro Hiſtoriarum vndecimo pronunciauit.

Tacus in libro de Lapidibus: Lapis, inquit, is qui Caryſtius dicitur, annata ſibi habet lanea quædam, & colorata, ex qua materia nentur ac texuntur mãtilia. Sed & fila pro lucernis inde torquẽtur, quæ dum vruntur, ſplendent, neq; cremantur. Porrò ſordes mantiliũ non aqua eluuntur: ſed clématis vritur, impoſitoq; mãtili ſordes euaneſcunt, ipſumq; album igni purumq; redditur, ac prioribus commodum vſibus. Lucernarij autẽ funes vſti cum oleo, nullo vnquam tempore comburuntur. atq; odore harum lucernarum depræhenduntur, qui morbo laborant caduco. Lapis iſte naſcitur ſanè Caryſti, vnde & nomen gerit: frequens tamen etiam in Cypro extat, quâ à Gerandro Solos verſus iter deorſum ducit, ad læuam Elmæi infra rupes. augeſcit circa plenilunium, rurſumq; luna decreſcente minuitur. XXXVI.

Ariſtoteles in Phyſicis quæſtionibus ait, curuorum ex ore grauem exire anhelitum: reddita etiam huius rei cauſa. XXXVII.

Eudoxus Cnidius in ſeptimo Circuitionis libro ait, in Africa quandam eſſe XXXVIII.

gentem, quæ ſupra Syrtes & Carthaginem, verſus Orientem incolat, Gyzãtes appellata: hancq; exerceat artem, quòd flores iſtis in locis colligat, melq; ea copia & qualitate ex ijs conficiat, vt apum æquet mellificium.

XXXIX. Ariſtoteles in Diſſectionũ ſelectis annotationibus, in Papho ſcribit ſerpentẽ cõſpectum, qui duos pedes haberet perinde ac crocodilus terreſtris.

XL. Ariſtoxenus muſicus in vita Teleſtæ, quî cum in Italia vixit, vno eodemq; tẽpore duos contigiſſe caſus refert. Vnus mulierib. accidit, prorſus inuſitatus. tãtę enim apud eas extiterunt mentis abalienationes, vt aliquando ſedentes ac cœnantes, vocantem aliquem ſe exaudire opinatæ, proripuerint ſe, neq; teneri potuerint, atq; extra vrbem procurrerint. Locris porrò & Reginis oraculum hac de re conſulentibus, reſpondiſſe deum finem mali futurum, ſi die duodecima pæanas deo canerent uernos LX. itaque inde in Italia multos extitiſſe pæanum ſcriptores.

XLI. Theophraſtus libro de Plantis octauo tradit, ſcorpió herbulam, (alij thelyphonum, hoc eſt feminas necans, nominant) ſcorpijs

scorpijs impositam, statim eos interficere. Animaduersum est, vlcera vterũ ferentium, è liene laborantium, virorũ & mulierum, si varices habent, difficulter cicatrice obduci.

Theophrastus de Stirpib. scribit, iuxta Solos Ciliciæ vrbẽ, ad amnem Pinarum, vbi Alexander cum Dario pugnauit, mala punica nasci sine osibus, quorum grana per omne æuum vinum referant. XLII.

Aristoteles de Animalibus autor est, apem amisso centro mori, & ab alijs extra alueare exportari. XLIII.

Obseruãdo cõpertũ est, eos qui coronas ex florib. nectunt, florib. & coronis leucoij siue albę violę per noctẽ adhibere ardẽtes lucernas, vt in lucem vsq; virides permaneant, neque marcescant. XLIV.

Theophrastus libro Causarum naturalium quinto, putamina fabarum dicit radicibus arborum apposita, fructus siccare. Sed & gallinas domesticas, si crebrò ea edant, steriles fieri. Hanc ob causam, & fortasis etiam alias, Pythagorei fabæ vsu interdixerunt. Flatus enim gignit, concoctu difficilis est, & turbulenta insomnia creat. XLV.

Tubera crebris tonitrib. duriora fieri, XLVI.

Theophraſtus in Stirpiũ hiſtoria prodit.

XLVII. Idemq; eodem in Opere ſcribit, libanotidem herbam veſtibus appoſitam, prohibere ne tineæ in ijs fiant. Hæc digna ſunt animaduerſione.

XLVIII. Idem in libro de Diuinis furoribus ſcribit, Muſicã multis animi corporisq; affectionibus mederi: vt animi defectũ, metui, diuturnis mentis alienationibus. Sanat, inquit, fiſtulę cantus etiam iſchiadem, & morbum comitialem: quemadmodum is qui ad Ariſtoxenum muſicũ venit, oraculo iuſſus Paſiphilæ Damoti ſ ororis *. Fertur enim etiam muſicus Thebis, qui mente exciderat, voce tubæ audita ad ſe rediiſſe. audiens enim, in tantum exclamauit, vt turpiter ſe daret. Quòd ſicubi quis claſsicum tuba cecinit, multo eũ deterius pugnare. Hũc igitur fiſtulæ opera paulatim adduxit, atq; (vt ita dicam) ſenſim adducendo eò adegit, vt etiam tubæ vocem ſuſtineret. Sanat fiſtulæ cantus etiam corporis partes, quæ in dolore aliquo ſunt. adhibendus eſt autem corpori minimùm interdiu, & ſtatim prima die dolor remittet aliquantum. Hoc remedij genus cùm alibi vſitatum eſt, tum maximè Thebis, etiam

etiam in hoc vſque tempus.

Theophraſtus in vltimo de Stirpib. libro: Eunomus, inquit, Chius pharmacopola, cum aliquot veratri potiones hauſiſſet, non eſt purgatus. Et quadam die re cum idem artificium exercentibus compoſita, ſedens in foro, ad XXII potiones ebibit: neque tamen à ſuis vaſis ſurrexit. tum verò abijt lotum atque cœnatum, vti adſolebat: neq; vomuit. Hoc ille faciebat, longa conſuetudine ita paratus, cum ab exiguis ad tãtum eſſet potionum numerum progreſſus. Omnibus autem medicamẽtis minor eſt apud hos, qui ijs aſſueuerunt, efficacitas: apud quoſdam nihil prorſus poſſunt. Res hæc notatu digna eſt. IL

Ariſtoteles in Naturalibus quæſtionibus affirmat, hominem ſumto cibo ac potu idem pondus ſeruare, quod ei fuit ieiuno. conaturq; eius rei cauſam reddere. L

APOLLONII HISTORIARVM MIRABILIVM finis.

ANTIGONI MIRABILIVM NARRATIONVM congeries:

GVILIELMO XYLANDRO *Augustano interprete.*

I. TIMAEVS, is qui Siculas cõscripsit historias, memorię mã dauit, apud Regium, ad amnẽ Halecẽ, qui Locros à Reginis distinguit, cicadas qui in Locrensi sunt regione canere, Reginorũ cicadas vocales nequaquã esse. Atq; aliud hoc ipso fabulosius narratur. Venisse Delphos à Regio Aristonem, à Locris Eunomum, citharœdos. ijs de sorte controuersiam incidisse: cum ille sibi potiores partes vindicaret, quòd tota Reginorum colonia esset Delphis & deo auspice deducta: hic verbis insectaretur, & omnino nõ cõuenire ijs cithara canere diceret, apud quos ne cicadæ quidẽ canerent. Cæterũ Regino in certamine laudem inuenientę, Eunomus Locrensis hac de causa vicit: cum caneret, cicada in lyrã ipsius inuolans cecinit. ad quod factum concio clamo-

clamorem sustulit, & victorem pronunciauit. Aliud quoq; apud Reginos fabulæ loco narratur. Herculẽ quodam eius regionis loco somno se dediſſe: cũq; obturbarent cicadæ, imprecatum ijs esse vt obmutescerent. Cephalleniam quoq; fluuius diuidit, cuius ab altera parte sunt, ab altera non sunt cicadæ. Et Seriphi ranæ mutæ sunt. & fabula ea de re apud Seriphios quoq; obtinuit: vtq; ab illis ad Herculẽ, ita ab his res ad Perseum refertur. Myrsilus, qui Lesbiaca composuit, in Antissæa perhibet regione (quo loco fabulæ aiunt sepultum esse Orphei caput, idq; sepulcrum incolæ ibi ostendunt) luscinias, quàm alibi, melius canere. Atq; hoc discriminis cõpetit etiam in Atticos & Bœotos, qui feruntur, perdices: quorũ istos vocales, hos admodũ exili voce esse, in cõfesso est. Peculiare hoc est intestinis ouiũ: quod arietũ, non edunt sonũ: sed femellarũ tantùm, sunt vocalia. Quò respexisse etiã poëtam, aliquis possit censere, vtpote curiosum vbiq;, & exactæ diligentiæ, dum ita canit:

Septem femineos neruos intendit ouillos.

Non minus his mirabile, magis etiam

I.
II.
III.
IV.
V.
VI.
VII.
VIII.

vulgatum est: spinę genus in Sicilia esse, quod appellatur Cactus: quam si ceruus calcet, & saucietur, ossa eius nullū sonū edere posse: ideoq; ad fistulā inutilia fieri. Vnde etiā Phileras de ea hæc exposuit:

Atq; cuitato cacti mihi vulnere acutæ,
Argutum carmen mortua cerua canat.

IX. In Lemniorum insulis, quæ Neæ seu
3 Nouæ vocantur, neque nascuntur perdices: & si importentur, pereunt. Quidam prodigiosius narrant, mori eas, si
X. vel conspiciant eam terram. In Bœotia magna est talparum multitudo: in solo Coronico agro id animal nō nascitur, illatumq; moritur. sicut & vlulæ in Creta: quam insulam ferunt nullum
XI. lethale animal tolerare. In Astypalęa serpentes non nascuntur, neq; lepores in Ithaca, neq; in Africa sus siluestris, neq;
4 cerui, neq; felis in Renia Delo propinqua: neq; Meleagris alibi vsquam con-
XII. spicitur. Amelesagoras Athenien-sis, qui Atticæ descriptionē condidit negat ad arcem aduolare cornicem: neq; esse ait vllū, qui dicere possit se id vidisse. Erichthonij fabula. Causam ipse fabulosè refert. Mineruā Vulcano in matrimoniū traditā, cū eū dē cū ipso intrasset lectū, euanuisse. Vulcanū in

in terrā cōcidiſſe, ac ſemē profudiſſe. terrā deinde Vulcano Erichthonium edidiſſe: huncq; à Minerua enutritū, in ciſtam incluſum, traditumq; Cecropis filiabus Agraulo Pandroſo & Erſæ, ut aſſeruarēt: mandatumq; ne ciſtam ante ſuum aduētum aperirent, ipſam ad Pellenem abiiſſe, montis apportandi cauſa, quem propugnaculi loco ante arcem collocaret. Interim Agraulum & Pandroſon ciſtam aperuiſſe, & conſpexiſſe circa Erichthonium duos ſerpentes. Mineruæ mōtem ferenti, cui nunc Lycabettus nomē, obuiam factam cornicem, & renunciaſſe, detectum eſſe Erichthonium. deam hoc audito, montem eò loci ubi nunc eſt ſitus, abieciſſe: cornici autem ob malum nuncium dixiſſe, Nefas eſſe eam in arcē intrare. In Scythicis regionibus, et XIII.
apud Eliā, mulus nō naſcitur. Theo 5
pompus, apud Chalcidenſes, qui ſunt in XIV.
Thracia, locum eſſe quendam ſcribit, ea natura, ut quęcunq; intrent animalia, ſalua rurſum exeant: cantharus autem nullus inde effugiat, ſed omnes in orbem circumagitati pereant. itaq; à peſte cantharorum, loco nomen eſſe Cantharolethron. Cranone, Theſſaliæ vrbe, a- XV.

iunt duos tantùm esse coruos. Itaque etiam publici eorum hospites, cum (qui mos est omnibus urbibus) suis scriptis, insigne vrbis subijciũt, pingũt duos coruos currui æreo insidentes: quòd his plures ibi nunquã sint visi. Currus autẽ (nã hoc quoq; mirum alicui videatur) additur hac de causa. Inter sacra donaria currum seruant æreum: quem, vbi siccitas incidit, pulsant, & aquam à Deo poscunt, atque impetrant. Addit his aliquid singulare Theopompus. Coruos nimirum tantisper Cranone morari, dũ pullos educent: eo facto, ipsos relictis
XVI. Cranone pullis discedere. Narrãt Ctesias aliquid huic historiæ adsimile, quod Ecbatanis & in Persia fiat. Sed quia multa is mentitur, nos decerpere eam narrationem, cum monstrosa uideã-
XVII. tur, omisimus. Myrsilus Lesbius, in monte Lepetymno ait fanum esse Apollinis, ac sacellũ Lepetymni, in quo, sicuti Cranone, duo tantùm sint corui:
XVIII. cùm nõ pauci in vicinia sint. In Latmo Cariæ, Aristoteles scribit, scorpios, si quem peregrinum feriant, medio criter lædere: si quem incolarum, neca-
XIX. re. Inter Afros quidam sunt Psylli nomi-

nomine, quib. diuersum accidit. ab aspidib. enim icti, nullũ sentiunt damnũ: cũ reliquorũ hominũ morsus ab ijs nemo mortẽ effugiat. In Lycia nascitur XX. quædã herba caprarũ pernicies, ægolethron Grẽci vocãt. eã nulla Lycia capra gustat. Quòd si peregrina incidat, et ob ignorationem edat, interit, corrupto omaso. Gyarus insula est, Carysto XXI. & Andro vicina. ibi mures ferrum peredunt. Estq; ea in insula spina, nomine acherdos, lethalis: & interficit arbores alias, si in eas incutiatur. Idẽ XXII. facit aculeus marinę pastinacę: quo si dẽtes attingãtur, cõputrescunt. Peculiaria quędam occurrũt in animaliũ cõparationibus, alterationibus, atq; ortib. XXIII. Nã in Ægypto loca quędã sunt, vbi si defodiatur taurus, ita vt cornua dũtaxat supra terrã emineant, eaq; deinde ferra am putẽtur, ferunt apes euolare: putredine enim taurũ in istud animalculũ mutari. Quò videtur etiã Philetas animum intẽdisse, homo admodum curiosus. vocat enim apes taurigenas, hoc versu: *Miri animaliũ ortus.*

Taurigenas, hæc fatus, apes longinquus adijsti.

Ferunt etiã crocodilũ scorpios generare, & ex equis vespas nasci. Atq; Archelaus quidã Ægyptius (vnus eorũ qui Epi

grammatis miraculosa Ptolemæo enarrarunt) de scorpijs ita cecinit:

In uos dissoluit morte, & redigit crocodilum
Natura extinctum, scorpij, omniparens.

De uespis autem:

Progenies est ista cadauere nata ab equino:
Natura hac uespas conditione creat.

Aristoteles etiam è sisymbrijs (herbæ id genus est) putrefactis scorpios nasci
XXIV. ait. Non minus his mirabilia sunt ea animalia, quę perdũt id quod prodesse poterat: ut galeota, cum exuit senium, conuersus id deglutit. Est enim, ut Aristoteles recenset, medicamentum contra epilepsiam. Similiter phoca, postquam peperit, genituram. nam is eiusdẽ morbi est remedium. Feruntur & equæ uorare hippomanes, quod pullis recens natis in fronte enascitur, & ad uarios usus quæritur. Et ceruæ dextrum cornu defodere, utile ad multa. Hæc siue dedita opera, siue fortuitò ita fiãt, multam
XXV. desiderant animaduersionẽ. Polypus, per hyemem sua comedit acetabula. Hoc est illud poetæ:

6 *Hyberna iam luce, pedes quando ossib. orbus*
Arrodit proprios.—— Mustelarum fœtus ex utero procedentes pascunt, rursumq;

sumq; per os intrant. Leæna bis non concipit. nam, ut perhibet Herodotus, cum fœtibus etiã matricem eijcit. Neque uipera bis parit. nam fœtus eius uterum peredit. Vespertilio sola omniũ auium dentes habet, & ubera, & lac. Aristoteles affirmat, phocam quoq;, & & balænam, lac habere. Et his non minus prodigiosum est, quod scribit: in Lẽno caprum, cum mulgeretur, tantum lactis dedisse, ut ex eo coloſtra fuerint confecta. Mares alcyonum Ceryli uocantur. hi, cùm senio uiribus amissis, uolare posse desinunt, gestantur alis femellarum. Atq; huius historiæ germanum est, quod Alcmã cecinit. Imbecillis enim propter senectutem, neq; iam choros vnà ducere, aut saltationes uirginum affectari ualens, ita ait: XXVI. XXVII.

Gutture dulciſono cantantes ſacra puellæ,
Non mea iã me membra ualent geſtare choreis.
O vtinam mihi fata darent, vt cerylus eſſem, 7
Veris auis, qui purpureas maris improbus undas
Semper obit, fluctus tumidosq; ſuperuolat uſq;
Alis alcyonum uectatus. ———

Homerus quoq; ab omnibus dicitur singula accuratè & curiosè indagasse. Etenim Vlysses ad subulcũ tendẽs, cũ canes irruerẽt, XXVIII.

Odyss. ξ. *Astu subsedit, manibus delapsaq; virga est.*

31. Ferunt enim, canes, si quē insequantur,

XXIX. si is subsideat, maleficio abstinere. Ea quoq; animalia mirabilia sunt, quæ se locis adsimilant. vt polypus, qui colorē soli, supra quod fertur, ita æmulatur, vt discerni ab eo nequeat: omnisq; adeò rei quā amplectitur. itaq; & captu difficilis est. Vnde nimirū poeta tritū illud sumsit:

Fili, polypodis naturam imitare, & ad omnes
Te promtè casus compone. ———

XXX. Idem chamæleo facit, qui ad truncos arborū, & folia & terrā, quocunq; loco, colorē suū mutat, eiq; similē assumit.

XXXI. Aristoteles tradit, tarandū quoq; ea esse

8 natura. animal esse quadrupes, ferè asini simile, crassa cute, & pilis intecta: mirūq;

XXXII. esse, quòd pili tā citò alterātur. Herba quædam tripolium in saxis nascitur, ad oram maris. ea florē edit, qui vna die ter colorem mutat: aliquando albus, aliquando puniceus, aliquando giluus. Iam reliquas animaliū calliditates, quibus vtuntur in pugnis, in curatione vulnerum, in apparatu rerum ad vitam necessariarum, in amore prolis & parentū, in memorando, absolutissimè aliquis ex Aristotelis collectaneis potest percipere.

cipere. Ex quibus nos primùm decerpere ſelecta quædam inſtituimus. A- XXXIII.
pud Conopium, ad lacum Mæotidem, inquit lupos accipere à piſcatoribus alimenta, & eorum piſcationis inſtrumenta cuſtodire. quòd ſi aliqua ſe affectos iniuria putent, lina & piſces eorum tunc infeſtare. In Thracia, eo loco, qui olim Cedripolis fuit uſurpatus, homines & accipitres ſocietatē aucuipij ſeruare. nam auiculas ab hominibus lignis exagitari, inſectari exagitatas accipitres, fugientesq; auiculas in homines incidere. itaq; homines prædę partem accipitribus dare. Ceruas párere iuxta vias, fuga ferarum. nam ibi lupos minimè eſſe infeſtos. Ducere etiam fœtus ſuos ad ſtationes, & adſuefacere ad locum in quem ſe fuga recipiant. eum eſſe ſaxum præruptum, ad quod vna tantùm via peruenia tur. Iam & achainam ceruam eſſe captam, quæ hederam habuerit in cornibus, veluti humidis ac mollib. Capi etiã ceruas fiſtulis ac cãtu, cũ prę voluptate procũbãt. Capras ſylueſtres in Cre XXXVI.
ta ſagittis ictas, dictamnũ quęrere: vtpote quę herba vim teli expellendi habere videatur. Pardalim ferunt depræhen XXXVII.
diſſe, quòd ſuo odore animalia delecten

XXXIV.

10

tur: itaq; se occultare, & iuxta prætereũ-
XXXVIII. tia uenari. Ichneumonẽ aspide cõ-
specta, non prius eam aggredi, quàm a-
lios ad auxilia acciuerit. contra morsus
autem & ictus humectare eos corpora,
& in puluere uolutare: itaque se luto
XXXIX. oblinere. Trochilos aiunt dẽtes cro-
codilorum purgare, indeq; ali. & senti-
re crocodilum hanc suã utilitatẽ: ideoq;
cum exire uult trochilus, collum mo-
XL. uere, ne eum commordeat. Testudi-
nem, ubi serpentem edit, origanum in-
super edere. & quodam tempore fuisse,
qui re obseruata origanũ euellerit: itaq;
XLI. testudinẽ eo destitutã, perijsse. Mu-
stelam, priusquam cum serpente pugnã
ineat, rutam edere: cuius odor serpen-
ti est inimicus. Quin & contra serpen-
tum ictus, merum per rutam decolatum,
ac potum, prodesse. Sus quoq; à ser-
pente morsa, statim ad aquam fertur, &
cancrum quærit. nam & is inter ea recen
setur, quæ aduersus serpentum ictus va-
XLII. lẽt. Palumbes percussa origanũ uul-
XLIII. neri indit, hocq; modo sanatur. Aristo
teles hirundinem tradit, in conficiendo
nido festucis permiscere atq; implicare
lutum: eoq; deficiente, ipsam se in cœno

uoluta-

uolutare, idq; alis apportare: atq; cubiculum sibi more hominũ conficere, inferè positis duris. tum pullis eam diuidere alimentum, obseruato ne bis eidem det. Fimum ipsam eijcere, pullis adhuc paruulis: postquam adoleuerint, docere eã ut foras conuersi excernant. Columbas nolle cum pluribus coire: neque omittere coitũ, nisi viduus aut vidua fiãt. Pullis salsugine præditam terram prẽmã sam in os inspuere, alimentumq; ijs ita præparare. XLIV. Perdices, si quis eorum pullos venetur, ante venatorem prouolui, veluti caduco laborantes morbo: itaque eum trahere, dum effugiant pulli. XLV. Et cum perdices sint coitus auidi, ouis damnum eos dare: & cupere effectum, ne ijs incubare possit femella. Sed hanc astu contrà uti: atque fuga elapsam, ita pullos excludere. Viduos porrò inter se pugnare: victum sequi, atque ab eo solo iniri. XLVI. Grues in altum euolare, ut procul prospiciant: ac si nubes aut tempestatem cernant imminere, quiescere. Esse etiam ijs ducem. & reliquas quidem dormire capite subter alam abdito: ducem nudo capite prospicere: & si quid sentiat, clamore alijs

XLVII. signum dare. Pelecanos narrat, con-
II chas femellas deglutire: cumq; eas aliquantulum in summo ventris detinuerint, hiscere, atq; euomere eas, sicq; car-
XLVIII. nes eruere, & vorare. Sunt qui affirment, vulturis nunquam neq; pullum visum cuiquã esse, neq; nidum. itaq; Herodorum Brysonis sophistæ patrem dixisse, eos venire ab alia sublimiore terra, & párere in rupibus inaccessis.

XLIX. Quosdam narrare, esse etiam auem cinnamomum, quæ aromata ferat, è cinnamomoq; nidum construat in celsis inaccessisq; arboribus: incolas sagittis plumbo præfixis iaculari & deijcere
L. nidos. Cuculum credi suppositicios adsciscere pullos. quòd enim sit timidus, & defendendo impar, eum etiam à minimis velli auibus. Aues autem quæ pullos ipsius rapiunt, suos eijcere, eo quòd cuculi pullus sit ele-
LI. gans. Ægithum auem aduolare ad capram, & lac eius sugere: inde ei nomẽ hoc factum. mammam autem quam sugit, obthurari. Clauda est hæc auis. Itaq; Callimachus Ægyptius, vt admodum di sertus videretur, facta alterius auis mentione, ita scripsit:

Et

——Et *partes claudus in ambas Aegi-*
thus. —verùm non ſtat hæc eius ſententia. non eſt enim vtrinq; claudus: quod ἀμφιγυήεις
vox Græca vult, qua vſus eſt. quæ Vulcano tribuitur, claudo vtrunq; pedem. ac de Callimacho quidem vt dicerem, abſurdum eius dictum fecit. Porrò Ari- LII.
ſtoteles ait, aquilę ſeneſcenti roſtrum exſiccari & incuruari, tandemq; eam fame interire. Phanam verò pullos ab aquila proiectos accipere, & enutrire. Aquilam pullos ſuos etiamnum paruulos cogere in ſolem intueri: & qui lacrymatur, neq; oculos ſoli obuertere ſuſtinet, interficere. Inter piſces ranam, quæ piſcator vocatur, piſciculos venari ijs quæ ab oculis extremis propendent oblonga & rotunda ſeu teretia, & inſtar eſcę ſunt. his eum occultatis, ſeſe protẽdere. Torpedinem in mare ſe de- LIII.
mergere, & piſciculos (qui propius vbi acceſſere, præ torpore natare nequeunt, capere. Vulpes quæ vocantur, cum LIV.
ſentiunt ſe hamum deglutijſſe, ſurſum efferri ac funẽ mordicùs rũpere. Poly LV.
pũ alimẽta reponere in ſuas cauernas, et cõſumtis quę vſui erant, inutilia eijcere,

piſciculosq; ad iecta conuenientes captare. colorem imitatur lapidum, aliarumq; ad quas accedit rerum: idq; facit,
LVI. cum eſt in metu. Vide quid nauta polypus ſubtilitatis vſurpet. Teſtam habet, qua inuerſa ſurſum fertur, vt deinde facilius deorſum ferri queat. cum enim ſurſum euaſit, obuertit eam. Habet autem inter ſua flagella quippiam continuum, membranæ inſtar: eo, cum ventulus eſt, loco veli vtitur: demiſsis flagellis, que ei claui vſum exhibent.
LVII. Apes cùm fumo ſuffiuntur atq; vexantur, tum maximè edere: reliquo tempore ijs parcere, quæ cibi gratia repoſuerunt. Lacrymis arborum aluearia inungere oportet, propter alias beſtias. Quas bonæ apes occidunt, conari occidere extra alueare: quòd ſi intus occidant, efferre. Qui fures appellantur fuci, ſi inſinuare ſe intrò poſſint, nocere. verùm rarò hoc fieri: quia obſeruentur ab apibus, quæ vbiq; cuſtodiant. Singulis eas eſſe operibus deſtinatas: aliàs flores congerere, aliàs mel conficere. Moleſtam ijs eſſe alimenti fœtorem, vnguentumq;: & excrementa eas foris deponere, ætate grauiores intus

intus operari. Si quis veſpam cruribus arripiat, & prioribus * aduolare ait eos qui aculeo carent, aculeatos non item.
Monotum naſci aiunt in Pannoniæ LVIII.
monte Marſano, carere ſuperioribus dentibus, vt & bouem, & reliqua duobus cornibus prædita: cætera quoque tauro eſſe adſimilem. Agitatum longè emittere merdam: quæ (ſi id metu compulſus faciat) tanto ſit ardore, vt iumentis ea tactis pili defluant. ſi metu liber faciat, nihil tale fieri. Quam femellam ſemel iniuerit ac imprægnauerit, ab ea porrò abſtinere. Ferunt, Scytha- LIX.
rum regi equam fuiſſe generoſam. ad hanc adductum pullum ex ipſa natũ, vt eam iniret. verùm id pullum detrectaſſe. Equam tamen velatam ad ſe adductam conſcendiſſe: cumq; detectæ faciem vidiſſet, profugiſſe, ac ſe ipſum per præcipitium deieciſſe. Ani- LX.
malium in mari degentium eſſe manſuetiſsimum delphinum. nam & puerorum amore eum capi, vt circa Tarentum, Cariam, aliaque multa loca. In Caria cum vinctus eſſet delphinus, ac multis affectus uulneribus, multos ferunt alios delphinos in portum auxi-

lij ferédi cauſa adueniſſe, dũ illũ piſcator
LXI. dimitteret. De luparũ partu quippiã prorſus fabuloſum narrat, ſimiliſq; eſt ſibi eius cõſcio. Ait enim, eas omnes quotannis per XII dies párere. Cauſam huius eſſe, vt fertur, quòd Latonã ſub lupę adſpectu XII dierũ ſpacio ex Hyper-
LXII. boreis in Delũ pertulerunt. Noctuã & cornicẽ inimicicias exercere: & inſidiari cornicẽ noctuæ interdiu, quia hæc tũ viſu priuatur: noctuã verò cornici noctu, quia tũc ea nihil cernit. itaq; alterã in
LXIII. terdiu, noctu alterã ſuperare. Iteé aſinũ & ægithũ. prætereuntem enim ſolui
12 in ſpinas. eam ob rem, & quòd aſino rudente ægithi oua excidunt, perterritiq; pulli: huius damni memor ęgithus inuo
LXIV. lans, vlcera aſini roſtro ferit. Æſalonem quoq; vulpis eſſe hoſtem, coruum vulpis ſocium: atq; hunc cũ æſalone bel lũ gerere, & vulpi plagas accipienti opi
LXV. tulari. Caprarios perhibent dicere, quando primùm Sol ſe conuertit, capras
LXVI. verſis oculis cubare. Huius germanum eſt quod Lycus narrat: in Africa, iumenta reliquo tempore alia alijs aduerſa, alia vtrunq; poſita cubare. nocte autem ea qua canis oritur, cubare ea ipſi

aſtro

astro obuersa: eoq; ortus caniculæ signo incolas vti. Enimuerò Aristoteles, præter calliditatis, quã animalia in vita sua degenda vsurpant, descriptionem, etiam huiusmodi quædam narrat, vt qui permultum diligentię plerisq; eorum impẽderit: & non obiter, sed seriò narrationibus hisce vacauerit: ad summam LXX circiter libros de ijs composuit, conatúsque est longiore quàm historia requirit narratione singula tractare. nosq; instituimus, ea quæ rarum aliquid habent, aut mirabile, cùm ex ijs, tum ex alijs delibare. LXVII.

Ait igitur, terrestria omnia respirare, quæcunq; pulmones habent: vespas autem & apes non respirare. LXVIII.

Item, quibus venter, ijs etiam vesicã esse: ac contrà. LXIX.

Exsanguia esse cùm alia multa animalia, tũ in vniuersum quę plures quatuor habẽt pedes. LXX.

Omnia crinita viuos edere fœtus: nõ vicissim. LXXI.

Omnia animalia inferiorem mouere mandibulam: demto fluuiatili crocodilo, qui solus superiorẽ mouet. LXXII.

Esse in Illyrio & Pánonia monychos. Nullũ animal inuentũ esse, quod solidã vngulã & duo haberet cornua: asinũ Indicũ solida vngula et vno esse cornu. solũq; de solidungulis

LXXIII. talũ habere. Felis genitale membrũ
LXXIV. eſſe oſſeũ. Et inter homines, & in reliquis animalibus, plures dentes eſſe ma-
LXXV. ri quàm feminæ. Equorũ, aliarumq; nõnullarum beſtiarum cor eſſe oſſeũ.
LXXVI. Ceruorum, qui Achaini vocantur, fel vi-
LXXVII. deri eſſe in cauda. Piſces ſtomacho carere. ideoq; magnorum, cum minorẽ inſectantur, ventriculũ in os prolabi. Ser-
LXXVIII. pentes coſtis eſſe XXX præditos: & ſi quis oculos eorum effodiat, itidem vt hi
LXXIX. rundini renaſci. Piſcium * ſolum non
13 habere os acutũ. Leonis oſſa ita eſſe ſo
XXC. lida, ut ſæpe ijs percuſsis ignis exilierit.
LXXXI. In Phrygia boues eſſe, qui moueant cor-
LXXXII. nua. Crinita eſſe animalia, quæ pedes habent, & uiua pariunt. ſquamas, quę pe-
LXXXIII. des habent, & oua pariunt. Quibuſdã ægrotãtib. canos enatos: qui ſanitate reddita, rurſum in nigrũ colorẽ uerterint.
LXXXIIII. In Thracia flumen ad Chalcidicã, nomine Cochrynnam, ab ouib. potum, nigros facere fœtus. Duo etiam eſſe in Antãdria flumina, quorum alterũ nigra, alterum alba gignat. Videri etia Scamandrum fulua facere: vnde & poëta eũ pro Scamandro Xanthum, id eſt fuluũ, dixerit. In Eubœa, iuxta Italicã Chalcidi fini

timam,

timam, duos esse amnes, Cerontem & Neleum: de quibus si bibāt mulieres circa concipiendi tempus, à Ceronte nigra, à Neleo alba párere. Formicas, si origano & sulfure circùm obthurentur, deferere sua formicaria. Anguillā neutrius esse sexus. Perdices, si ad ventum à marib. stent femellæ, cōcipere. Asterem adeò esse calidum, vt quencunq; piscium arripiat, eum illicò elixum reddat. Spongiæ sensum esse. nam si prę-sentiat adesse qui velit auellere, contrahere se, & difficulter reuelli posse. idem fieri sub ventum, aut fluctus. Etiam in niue esse animalia vermium forma, ac hirsuta. In Cypro, cum Chalcitis lapis vritur, animal nasci mure paulo maius: idemq; in animalibus Carystijs. emori illa, à niue: hęc, ab igni separata. A Salamādra ignem extingui. Ad Hyppamin fluuiū, qui est apud Bosporū Cimmerium, sub brumam deferri quasi vtriculos quosdam maiores acinis: quibus ruptis, exire animal quadrupes alatum: idq; vnum modò diem viuere. Peculiare est etiā hoc, quòd quadrupes animal est alatum. Aluearia perire, siue rege carent apes, siue plures vno habeant.

XVC. LXXXVI. LXXXVII. LXXXVIII. LXXXIX. XC. XCI. XCII. 14. XCIII.

XCIV. Scorpios terreſtres à ſua perimi prole. Phalangia matri necem inferre, ſępe etiã

XCV. patri: is enim iuxtà ouis incubat. In hominis corpore exiſtere veluti puſtulas exiguas, quas ſi quis perforet, exire pediculos: & ſi quis omittat, in pediculārem morbum incidere, quo Alcmæo phyſicus, & Pherecydes Syrus confecti

XCVI. ſunt. Id quoq; ſingulare eſt, cadauerũ quorundam medulla putrefacta, è ſpina ſerpẽtes paruos enaſci, ijs qui ante obitum ſerpentis cadauer odorati ſunt. Et nos in Epigramma incidimus Archelai eius, cuius antè quoq; facta eſt mentio à nobis. is de mirabilibus id quoque ſcribit:

Cuncta in ſe alternis æui vis longa reuoluit,
Et vicibus certis omnia mundus alit.
E curuæ ſpinæ ſerpens (res mira) medulla
Naſcitur, hoc monſtrũ putre cadauer habet:
Traxerat exanimi viuus ſerpentis odorem,
Poſt ſua quem rurſus funera gignit homo.
Credamus naſci Cercopem potuiſſe bimẽbrem:
Exemplis res eſt nunc ea mira minus.

Hoc ita & auditu accepimus, & iſto e-

XCVII. pigrammate teſtatum. Cæterùm Ariſtoteles ait in cera naſci animal, quod omnium videatur eſſe minimũ & Acaretum

retum vocetur, Iouis promũ. Croco- XCVIII.
dilum verò è minimo fieri maximum. quippe ouũ esse maius anserino: ipsum animal ad VII atq; adeò X cubitos crescere. Carabos à polypode capi, quòd IC.
à testis nihil ei accidat mali. Polypum à congro, cui ob læuitatem nocere polypus non potest. A' carabo congrum vinci: quòd elabi non possit, sed ob asperitatem testarum conscindatur. Mugi- C.
lem ait, cùm in metum venit, caput abdere, quasi totũ ita corpus occultet. O- CI.
mnia aduncа esse imitãdi facultate prædita. A' cane rabiosa morsa omnia in CII.
rabiem agi, præter hominem. Ani- 15
malium longa esse mascula, secunda fe- CIII.
mella. In Ægypto, defossis in fi- CIV.
mum ouis, pullos excludi. Syracu- CV.
sis quẽdam bibulum hominem oua in terram defodisse, impositoque tegete continenter eò vsque bibisse, dum oua exculperentur. iam posita in vasis, lagenis extrita fuisse, & accessisse. Hirun- CVI.
dinum pullis oculi si effodiantur, eos visum recipere. Accipitrẽ terna párere: CVII.
sed pullis iam adultis, vnũ deligere, quia oẽs alere nõ possit, cùm per id tẽpus vngues eius peruertantur, nihilq; rapiat,

eum

eum autem deceptum, vocem ſimulare.
CVIII. Et in vniuerſum aduncis vnguibus præditas volucres, pullos ſuos, cũ primũ volare poſsint, eijcere. demta cornice, quæ
CIX. etiam volantes aliquãdiu nutriat. Cuculi pullos, à nemine vnquam viſos. párere enim eum non in proprio nido: ſed
* ornithiarum, phaborum, aut hypodyſidum nidos inuolare, cum ad ſua oua cõ-
CX. fugit. Perdices facere cellas ouorum, incubare, & alere vtroſq;. & pullos, cum primùm eos educunt ad coitum, pugnare, ſua cute armatos, quam aſperam faciant affricando ad arbores, cœnoq; contaminando & reſiccando. Ait quoſdã ſcribere, ſibi non compertum, ſi cui alter oculorum excindantur, eum mox mori.
CXI. Capras & oues ſi ſeptentrionalibus locis coëant, plerunq; maſcula: ſi auſtrinis, feminea párere. albos fieri fœtus, ſi ſub lingua arietis albæ ſint venæ: nigros, ſi nigræ. Idem eſſe de rufis, ſi ante coitum
CXII. ſalſam bibant aquam. Laconicos canes, vbi defatigati fuerint, magis coire.
CXIII. Maximè admirabilem eſſe murum generationis celeritatem. nam aliquando fœtam murem in vaſe incluſam fuiſſe, pauloq; pòſt ibi extitiſſe mures CXX.

& in

& in Persia quodam loco dissectis muribus feminis, fœtus in vtero prægnantes esse inuentos. Apeithi fertur & acanthidis sanguis ægrè misceri. Caprarũ vna si arripiat extremitatẽ Orytij, quod est instar pili, reliquas stare veluti demẽtatas, & in illam intueri. Genitale vierræ osseum esse, & pro remedio strangurię haberi. Nullum eunuchum vnquam caluum fuisse. Secundo loco natos crines ijs qui à puero sunt corrupti, non manere: posteriores amitti, ijs qui ad pubem sunt exceptis. Mulierẽ nó vltra quinq; vno partu edere: memoriæq; fuisse proditum: quãdam quatuor partubus viginti enixam, & plerosq; horum enutritos fuisse. Si prægnãs copiosiore vtatur, pueros nasci vnguibus carentes. Esse autẽ cùm viros, tum mulieres, vel mares solos, vel feminas duntaxat qui procreent. quod & de Hercule narratur, qui inter LXII liberos vnicã tantùm filiam habuit. Quosdam etiã à claudis & cæsis, claudos cæsosq; esse prognatos: nonnullos & stigmata in natiuitate sua protulisse. Elide mulierẽ ab Æthiope adultero imprægnatam, filiam peperisse albam, atq; ex hac natum æthiopem.

CXIV. CXV. CXVI. CXVII. CXVIII. CXIX. * CXX. CXXI. CXXII.

CXXIII. æthiopem. Puerulos intra quadrage-
simum à natali diem neq; ridere, neq; fle
re vigilantes, dormiētes vtrunq; facere.
CXXIV. Quin & de pernoscendis ex corporis li-
neamentis hominum naturis atq; mori-
bus talia tradidit. Tardiores esse, quibus
frons est magna: quibus parua, mobilio-
res: (vbiq; addens, id in plerisq; locū ha-
CXXV. bere) quib. lata, attonitos. Supercilia
recta, molle ingenium: ad nasum inflexa,
austerū: ad tēpora, illusores atq; simula-
CXXVI. tores notare. Hirquos carneos malicię
signū esse: aures mediocres optimi inge-
nij, magnas & arrectas stoliditatis & nu-
CXXVII. gacitatis. Animaliū feminei sexus, ad
coitum maximè esse procliuē equā: vnde
hippomania, seu equæ furor dictus sit, ac
de scelerata vsurpetur etiā maledicētia:
itaq; exprobrari mulieribus rei Venereæ
cupiditatem. Videtur etiam Æschylus
scienter hoc expresisse in Toxotidibus,
his ad virgines verbis:

Ego nuptiales castis virginibus canam
Astus, oculorumq; insidias micantium.

& facta intercapedine addit:

Non vlla experta virgo nos fefellerit
Virum: se prodit ipsa oculis flagrantibus.
Hac arte gnarus ipse equas dijudico.

Atq;

Atq; hæc sunt quæ de multis Aristotelis scriptis in præsentia potuimus vel deligere, vel memoria repetere. Historię scriptor ait, Arsamẽ Persam natũ esse dẽtatum. Myrsilus Lesbius, Locros Ozolos ait gẽtile cognomẽ adeptos à fœtore suę regionis, maximè mõtis qui Taphius appellatur, vnde in mare defluat quasi riuus puris. eo in mõte sepultũ fuisse Nessum centaurũ, ab Hercule interfectũ. Lẽnias mulieres fœtorẽ cõtraxisse, cum ad eas Medea cũ Iasone aduenisset, & venenis regionẽ infeciisset. ac maximè eo tempore, quo Medea ibi fuit, ita eas oluisse, vt viri earum abstinerent congressu. Theopompus historicus scribit aconitum nasci in cautibus (eæ Græcis sunt acorę) ad Herculeam in Põto, indeq; nomen habere. id cum sit venenũ admodũ validũ, nihil tamẽ ei obest, qui qua die id offertur ipsi, rutã biberit. Itaq; cũ Agatharchus tyrãnus multos veneno sustuliisset, conareturq; latére re detecta, pleraq; Heracleotarũ non antè egressos domo, quàm rutã edisset. Scribit etiã occasionẽ & principiũ rei: sed quia hoc nimis longũ videbatur, omisimus. CXXVIII. CXXIX. CXXX. CXXXI.

Is qui Samios fines descripsit, ætate eorũ CXXXII.

qui

qui Heroſtrati diſcipuli primi ſunt voca-
CXXXIII. ti, ait hirundinem albam viſam. Hip-
po Reginus, de Locis quæ res incidentes
perdunt, ſic ſcribit: Athenis, regnante E-
pæneto, Olympiade XXXVI, qua A-
rytamas Laco ſtadium vicit, in Sicelia a-
pud Palecios locum exædificatum fuiſ-
17 ſe, in quem ſi quis ingreſſus ſe reclinaſ-
ſet, mortuus fuerit: ſin obambulaſſet, ni-
CXXXIV. hil mali paſſum. Traditur etiam, apud
Leucen inſulam nulla volucris ſuperuo-
CXXXV. lare poſſe aram Achillis. Multis locis
videtur voraginum, ſeu quæ Charonia
vocantur, eſſe genus: vt foſſa quæ Cim-
brica vocatur in Phrygia, Eudoxo teſte:
CXXXVI. & foſſa in Latmo. Sunt & quæ cum
Luna creſcunt ac decreſcunt: vt muriũ
iocinora, quæ ſimul cum Luna ferunt
augeri & minui: ideoq; de prodigioſis
miraculis apud multos prouerbij loco
CXXXVII. vſurpari, Murum iocinora. Idem ac-
cidere marinorum echinorum ouis. Pe-
culiare eſt, quòd quiuis eorum quinque
habet, æqualibus inter ſe interuallis diſ-
ſita: & circulum qui teſtæ ambitum cir-
cundat, vt ei æquales à centro lineæ ac-
CXXXIIX. cidant. Ferũt etiam: circa fretum Ita-
liæ decreſcere & impleri ſecundum Lu-
næ in-

næ incrementa & decrementa. Hellanicus Lesbius narrat, Thebis Ægyptijs esse specum in vrbe, in quo trigesimo quoq; mẽsium die nullus ventus sit, reliquis diebus ventosis : videriq; eum delectum aliquid inscrutabile & obseruatu difficile habere. Sicut & hoc, quod Euripus septimo quoq; die nõ reciprocat : & formicæ nouilunio quiescunt. Delphi autem aiunt, in Parnasso certis quibusdam tẽporibus Coricium videri auri simile. Itaq; etiam Philoxenum nemo rectè reprehenderit, qui ita scripsit: CXXXIX. CXL. CXLI. 18

Parnassios Nympharum per thalamos,
Auratis insignes culminibus.

Phyllis ferunt greges quinto demum die potari. Prodigiosius eo est, quod in Zacyntho fit. Nam quo tempore spirant Etesiæ, capri hiantes stãt versus Boream : eoq; contenti, aquam non requirunt, neq; bibunt. Conscripsit etiam Callimachus Cyrenæus quendam mirabilium delectũ : ex quo ea decerpemus, quæ auditione videbuntur digna. Eudoxum ait narrare, in mari Thraciæ, ad montem qui Sacer dicitur, quibusdam temporibus bitumen in superficie ferri. Et mare quod est ad Chelidonas, multis CXLII. CXLIII. CXLIV.

CXLV. locis fontes habere dulces. Theophra-
ſtus tradit, mare circa Æoli inſulas, ad
duorũ iugerum ſpaciũ, ita feruere, vt ob
CXLVI. æſtũ intrare id nemo poſsit. E' mari
autẽ quod ad Delũ inſulã eſt, Carthagi-
nenſiũ vrinatores æs ad duas vlnas efferre: è quo ære, ſtatuæ in Phęneo ab Hercu
CXLVII. le poſitæ, fuerint cõfectę. Megaſthenẽ,
rerũ Indicarũ ſcriptorem referre, arbores
CXLVIII. in mari Indico naſci. De fluminib. &
fontibus Lycũ ait perhibere, Camiſcum
fluẽre mari fluere: Capæũ & Crimiſiũ in
ſuperficie frigidos, infrà calidos eſſe. Hi-
merã ex vno fonte in duos ſcindi alueos,
alterumq; fluuium ſalſum, alterũ pota-
CXLIX. bilẽ eſſe. Timæũ narrare, Crathin, vnũ
19 de amnibus Italiæ, crines flauos facere.
CL. Polycritũ ſcripſiſſe, fluuium qui eſt apud
Solos, non iniuria Liparin, id eſt pinguẽ,
appellari: quippe ita pinguedinem corporibus illinere, vt vnctione nihil ſit opus. Muabum in Pamphilia iectam
Stœben vel * in lapidem verte-
CLI. re. In regione Thracũ, qui Agrij, id eſt
feri appellantur, fluuium eſſe, nomine
Pontum, qui lapides carbonum ſimiles
alueo deferat ſuo. hos lapides vri quidẽ,
ſed planè contrario modo atq; carbones
ligneos.

ligneos. quippe extingui, si flabris exsuscitetur: aqua cõsperſos, facilius ardere: odorẽ horũ nullũ reptile tolerare. [Fõtem qui Lusis est, itidẽ vt eũ qui Lãpſaci, mures in ſe habere, domeſticorũ ſimiles. hæc Theopõpum narrare. Eudoxum porrò tradere, Ophiuſam, quę eſt in Alo, impetiginem abolere. Lycũ Reginum dicere, fontẽ in Sicanorũ regione acetũ ferre, quo in cibis vtãtur. fontem in Cyſtitrato, tanquam oleo fluere, quod oleũ & in lucernis vratur, & ad tubercula ſcabiemq; ſanandã faciat, appelleturq; Cyſtitræũ. In propinquo fontẽ eſſe, qui ab Arcturo vſq; ad Pleiades, nõ ſecus quàm alij fontes, aquã ſuppediter. ſed à Pleiade vſq; ad Arcturũ, interdiu fumũ efferre, & calidũ ſpirare: noctu autẽ flãma impleri. Arethuſam, qui Syracuſis eſt fons (vt & alij & Pindarus teſtantur) fontem habere ex Alpheo qui Elidẽ præterfluit. itaq; etiam Olympiorum diebus, cum vẽtres victimarum in fluuio eluuntur, aquam in Sicilia puram non eſſe, ſed ſimo fluere. Et ait quodam tempore paterã in Alpheũ cõiectam, in Arethuſa extitiſſe. idẽ narrat Timæus. Theopompũ ait memoriæ prodidiſſe, mori illicò qui fontẽ

CLII. CLIII. CLIV. CLV. CLVI.

guſtarint, qui eſt apud Cincropſoſes
CLVII. Thraces. Scotuſæ autem fontem eſſe
20 peculiarẽ, qui non hominũ modò, ſed &
pecoris vulnera valeat ſanare: lignumq́;
etiam fiſſum & cõfractũ ſi inijcias, coale-
CLVIII. ſcere. Fontem in Chaonia eſſe, cuius
CLIX. aqua elixãdo in ſalẽ mutetur. De fon-
tibus apud Ammonem, eſſe ab Ariſtote-
le perhibitũ, eum qui Solis eſſe putatur,
media nocte & media die caleſcere, ma-
nè & veſperi inſtar eſſe glaciei. alterũ ſo-
le deſcendente concreſcere, ſtare autem
CLX. accedente Sole ad occaſum. Cteſiam
ſcribere, in Æthiopia fontem aquam ha-
bere inſtar cinnabaris rubẽtem, quæ po-
ta vẽcordes reddat. Idem & Philo tradit,
CLXI. Æthiopicarum rerum conditor. In In-
dia fontem eſſe, in quẽ etiam leuiſsima
quæq; conjecta ſubſidant: idq́; plures, &
CLXII. diuerſis de aquis prodiderũt. Eudo-
xum narrare, fontẽ Carthagine paruos
habere crocodilos Ægyptiorum ſimiles.
CLXIII. In Athamania fanũ eſſe Nympharum, in
quo fons ſit, cuius aquæ frigus ſit ineffa-
bile: quidquid autem ſuperponatur, id
caleſcere: & ſi quis ſarmenta aut aliquid
CLXIV. tale admoueat, id inflammari. In vrbe
Arabiæ Leucothea, Amometum ait ſcri-
bere

bere (qui nauigationem à Memphi ad fontem Isidis expertus est) si quis vini cotylam infundat, potum fieri probè tẽperatum. De paludibus Cretiã narrare, CLXV.
esse in India paludes, vnam quæ iniecta omnia demittat: sicut & quæ in Sicilia & Media, demto auro, ære & ferro. & si quid obliquum incidat, rectum eijci: mederi autem vitiligini albæ. aliam, in qua statis diebus oleũ supernatet. Ze- CLXVI.
nophilum autem, vicinę Ioppę paludem non modò quoduis onus sustinere, sed etiam tertio quoq; anno ferre liquidum bitumen: quod cum fit, apud eos qui intra XXX stadium habitãt, imminui sẽcturas ærarias. Paludem Sarmatiæ, ab CLXVII.
Heraclida scribi, esse, quam nulla superuolet auis: & quæ accedat, eã fœtore necari. Quod & apud Aorni lacum contingere creditur, famaq; apud plurimos obtinuit. Timęus id quidem pro menda- CLXVIII.
cio habet. pleraq; enim fortuitò fieri, quę ibi euenire assolent. id autem dicit, quòd cum arboribus obsita sint loca quæ ei paludi imminẽt, multiq; rami & folia ventis defringantur atq; deturbentur, nihil videri quod ei insistat, sed manere purã. Eudoxum ait narrare, è lacu Zacynthio CLXIX.

picem efferri, quamuis piſces præbeat. Quidquid etiam in eum inijciatur, id in mari apparere, cùm in medio ſit IV ſta-
CLXX. diorum intercapedo. Lycum perhibere, circa paludē quæ eſt Mylis Siciliæ, arbores naſci: in media autem ipſa aquam ſcaturire, aliam frigidam, aliam calidam.
CLXXI. Phaniam, paludem Pyracum ſiccatam
CLXXII. ardere. Aſcanij lacus aquam eſſe potui aptam: quidquid ei applicetur, id abſq; ſapone elui. ſed ſi in ea aqua diutius relinquatur, ſponte ſua diſsipari.
CLXXIII. Nicagoram autorē eſſe, in Citto paulu-
CLXXIV. lū exhauſta terra ſales inueniri. De ijſdem aquis Theophraſtū aſſerere, aquam Stygis eſſe in Phœnio, deſtillare ex paruulo quodam ſaxo: eam qui petant, ſpōgijs ligno pręfixis accipere, perrumpi ea omnia vaſa, corneis demtis. qui guſtârit,
CLXXV. mori. Apud Leontinos, Lyco referēte,
21 qui nominantur * efferuere, ita quidē vt elixorum nihil ſit calidius: fontes autem habere frigidos. ſi qua auis appropinquet, ſtatim: ſin homo, tertio pòſt die
CLXXVI. mori. Simile accidere apud Chytrinū
* Coorum. nam & hunc vaporem exhalare venenatum: & quæ imitantur, ſupra
CL XXVII. modū frigida fieri. Eſſe apud Coos alium

alium quoq; riuulum, qui omnes aquæ-
ductus per quos defluxit, in lapides mu-
tarit. Id etiam Eudoxus & Callimachus
reliquerũt, quòd ea ex aqua Coi lapidib.
excisis theatrũ exædificarunt: tantã vim
habet omnia in lapides conuertendi.
Eudoxũ porrò de puteis qui sunt My- CLXXVIII.
thopoli, scribere, simile eos cũ Nilo ali-
quid habere. æstate enim vltra labra im-
pleri: hyeme ita deficere, vt tingere quoq;
non sit facile. Item de aquula in Creta, CLXXIX.
super qua sedentes, dum pluit, sicci per-
manent. Traditumq; esse Cretensibus,
ea aqua lotam fuisse Europam, postquã
cum Ioue cõcubuit. Apud Lynceſtas, CLXXX.
Theopompo autore, aquã esse quandam
acidam, quã qui biberint, non secus quã
poto vino alterentur. eiusque rei mul-
tos esse testes. Ctesiam tradere, ex CIICI.
Armenijs petris aquam excidere, quæ
simul pisces nigros eijciat, gustataque
interficiat. De igne Ctesiam ait nar- CLXXXII.
rare, apud Phaselitas in Chimæra mon-
te ignem esse qui perennis nominetur.
qui ignis in aquam coniectus, me-
lius ardeat: sin onus aliquis inijciat,
extingui. Similiter videtur in sa- CLXXXIII.
le euenire. Nam nobis Siculus hospes

salem dono dedit, qui in igne colliqua-
CLXXXIV. batur, in aqua exiliebat. De lapidibus eũdem tradere, apud Bottiæos in Thracia lapidem nasci, qui Solis appulsu ignem exhalet. Is autem vt præbeat, cognoscens carbonum colorem permanẽtes absq; interitu. & si quis extinguat, rursus conati sunt eandem efficacitatẽ præ-
CIIC V. stare. De his Acãthisę Aristotelẽ dicere inuentum fuisse, varijs distinctum coloribus apud Erythenam, ex quo plectra fiant. ac Timon citharœdus habuit, multisq; ostendit, dicens, se eo à magistro suo Artocle donatũ. Esse autem durũ e-
CLXXXVI. ius in vsu contactum. Theopõpum ait scribere, in Thesprotia carbones è terra
CLXXXVII. effodi, qui possint cremari. Phaniam perhibere, in quibusdam Lesbi locis, &
* apud Neandridas, glebas ad oculorum curationem conducere: inq; aquã coniectas neq; subsidere, neq; dissolui. Sub hoc genus referri possint etiam lateres
CXXCIIX. apud Tanã, qui dicuntur innatare. De Cois, Lycũ narrare, in Diomedea insula erodios à Medis, si quis ad ea loca perueniat, nõ modò tangi se pati, sed & in gremium deuolare, & blãdè adulari. & perhibere indigenas, socios Diomedis in eã

auem

auẽ fuiſſe transformatos. Theopõpũ memoriæ prodidiſſe, Venetos, qui ad Adriam incolunt, circa tempus ſationis dona graculis mittere, nimirum liba & paſtam. ea qui ferant, vbi propoſuerunt graculis, diſcedere. auium autem multitudinem manere in finibus regionis collectam: duas autem vel tres aduolare, ac explorata re rurſum auolare, veluti legatos quoſdam aut exploratores. Si igitur vult * CLXXXIX.

Reliqua deſiderabantur.

VERE' NOBILI VIRO GEORGIO A' STETTEN iuniori, Patricio Augustano, summa, sibi obseruantia colendo, GVILIELMVS XYLANDER Augustanus, S.

CVM opusculum hoc M. ANTONINI Imperatoris Romani, eius qui Philosophus est usurpatus, instinctu CONRADI GESNERI, Medici et Philosophi præstantissimi, mihique summa amicicia iuncti, de Græco Latinum feciſſem, eiusque iam opusculi adornaretur editio: vt id laudatissimo tuo, Vir ornatissime, nomini inscriberem, non vna me impulit ratio. Nam & quàm grato animo tuæ in me beneuolentiæ (quam & aliàs, & superiori præsertim Maio coràm in patria sum expertus summam) memoriam colerem, publicè testatum facere me posse videbam: & haud parum gratiæ tui nominis splendorem huic ipsi editioni

tioni conciliaturum iudicabam. Iam cùm satis apud me constaret, quis esset tuus de studio sapientiæ, deque ijs quæ ad humanitatem spectant disciplinis sensus, quantaque cum diligentia ab ineunte ætate in ijs versatus, & bonitate earum cultores sectatoresque complexus semper esses: non verebar, ne non gratum hoc qualecunque meum haberes officium. Ipse quidem certè Liber cùm autoris dignitate, tum eius quam tractat rei præstantia, facilè apud te impetrabit, vt eum tua dignere tutela. de meo labore dicã postea. Scriptum esse ab ANTONINO Philosopho Imperatore hoc opusculum, id in Annotationibus nostris demonstrauimus: vt hîc ea repetere, quæ ibi diximus, nihil attineat. Potissima verò Philosophiæ capita secũ meditatum esse hunc tantum Imperatorem, cõmentatumque diligenter, vel nostris verbis, vel si mauis, Græca vbi legeris, ipse deprehendes. Etenim tametsi verum est, libellos hos Antonini (vt quidem in nostras ij manus peruenerunt) esse mutilos, miserèque & maio-

maiore sui parte decurtatos: nihilominus id in promptu est, grauissimas in his ipsis extare de ferenda conditione humana, de contemnẽda morte, de societate humana tuenda, de vera beatitate, de causis miseriarum humanarũ, alijsq; id genus compluribus Philosophiæ capitibus disputationes, easdemq; iuxtà argutas, & exemplis comparationibusq; appositissimis perpolitas. Nec absimile est nostri autoris genus philosophandi, ei quo vsum esse Epictetum (qui ætate Antoninum non ita multum anteceſsit, cuiusq; se vsum præceptis noster ingenuè præ se fert) Arrhianus memoriæ prodidit. Floruit enim circa illud tempus vtcunq; studium sapientiæ, cùm ipsi Imperatores aut colerent philosophiam, aut certè eius sectatores non aspernarentur. Quo factum est, vt extiterint permulti doctrina & grauitate præstantes viri: quorum partim nomina tantùm & dicta factaq; aliquot apud Historiæ scriptores extant, partim scripta etiam doctissimi & prudentiæ plena nostrum ad æuum perdurauerunt. Enimuerò

Antoninum

Antoninum ego iudico (neque aliter sentire doctos existimo) non id modò his voluisse in commentarijs explicare, quibus ipse in rebus animum suum occupasset, quibusq; præceptis, exemplis & rationibus sese ad hominis, ciuis, Imperatoris, adeoq; Philosophi nomen cum dignitate tuendum informauisset: sed vnà demonstrasse, quæ esset vera atq; expedita ad tranquillitatem animi, & eam quæ homini in hac vita contingere potest, felicitatem consequendæ via: tum quidnam rei esset, cur plerique hominum adeò de natura, suaq; sorte immeritò conquererentur. Quippe hoc modo philosophia neglecta & spreta vlciscitur illos: quorum questus & indignationem sapientissimus poeta Euripides sanè quàm scitè & (vt omnia) eleganter expressit, senem calamitate ictum in scenam producens: qui, cùm parum rectè rationes ad vitam tum, cùm maximè debuerat, subduxisset, vt incidit in res aduersas, non suæ imprudentiæ culpam agnosceret, sed (qui est mos vulgi) ad futilia & inutilia vota confugeret. Supplicibus.

geret. Cuius de inſcitia hi extant verſus, quos adducam, Latinè tamen à me redditos, ne in hoc orationis genere peregrinum ſermonem interſeram:

Eheu, datum non eſſe & hoc mortalibus,
Iuuenes vt eſſe bis queãt, iterum & ſenes?
Nam ſi domi quid ſecius fortè euenit,
Corrigimus illud conſilio tamen nouo:
Aeuum retractare haud licet. quòd ſi redux
Iuuentis ætas eſſet, & ſenium duplex,
Peccata vitæ corrigeremus iſtius,
Vitæ inſtituto prouidi melius nouæ.

Capitalis profectò Iphis, & quouis dignus infortunio, qui non præſentem vitam præceptis exemplisq; rectè informandam moneat: ſed aliam optet, qua huius errata emendari poſſent. Quanto rectius Theſeus ille Euripideus? cuius hanc ſententiam Cicero alicubi refert:

3. Tuſc. Plut. conſol. ad Apollon.

Nã, qui hæc audita à docto meminiſſem uiro,
Futuras mecum commentabar miſerias,
Aut mortem acerbam, aut exilij mœſtam fugam,

Aut

Aut semper aliquã molem meditabar mali:
Vt si qua inuecta diritas casu foret,
Ne me imparatum cura laceraret repens.

At enim è Pphilosophia petendam hanc vitæ institutionem, neque obscurum est, & ab alijs multis grauibusque autoribus ita demonstratum, vt meis verbis hoc saltem loco & tempore res non egeat. Id quidem haud temerè videor addere, eam philosophandi rationem quam hic noster tenuit (hoc est, quæ breuibus præceptis, exemplis, comparationibusque propositum absoluit) maiori hominum parti cùm ad intelligendum faciliorem, tum ad tenendum memoria commodiorem esse altera illa, quæ exquisitis disputationibus, ingeniosisq; conclusionibus veritatem eruit. quod ipsum eò spectat, vt intelligatur, quid præsens Liber communi hominum vitæ formandæ cõducere possit. Sed mitto librum commendare, præsertim cùm semel inceptus legi, facilè lectorem retineat: vt verũ fore hoc loco nõ dubitem, id quod est scitè ab eodem Poeta dictum, Gustu percepto emptorem

rem allici. De meo labore, & opera quam in conuertendo adhibui, superest vt dicam: etsi fidem diligentiam q3 meam malo doctis collatione facta Græci cum Latino libro æstimãdam relinquere, quàm me aut mea iactare. Neque verò metuo ne quis hanc editionem sit insectaturus, nisi si ij sint extituri, qui librum mutilum, & pleriſq3 locis interruptum interpolatum q3 indignè sint laturi lectoribus offerri. Quos ego tum deniq3 audiendos censeo, si integriorem ipsi proferãt: alioquin si secundum eos iudicaturi sint docti, efficient vt reliquiæ bonorum librorum, quas ipsas meritò gratas habemus, negligantur: imò si maioribus nostris idem fuisset iudicium de fragmentis librorum, aut mutilatis voluminibus, bone Deus, quot & quàm præclaros vtiliſsimos q3 libros non haberemus hodie? Sed valeant iniqui isti. Sanè mihi hoc incommodo conuertendi labor mirum in modum est auctus: atq3 haud scio an ab incepto destitiſsem, nisi me & verecundia fallendæ quam dederam fidei, & propositi mei (id autem est prodesse reipub. literariæ

teriariæ pro virili, eamq; ob rē nulli labori vel-
le succumbere) tenēdi necessitas quædam con
firmasset. Latinitati quàm fieri potuit maxi
mè in hoc negocio studui: nisi quòd uoces quas
dam, tritas illas, & aptas, non tamen vsitatas apud antiquiores, perspicuitatis causa non contemsi. Verba appendere ad trutinam neq;
volui, neq; verò debui. sensum quidem secutus sum: an autem assecutus sim vbiq;, aliorū
esto iudicium. Cur difficile hoc fuerit, multæ
sunt, neq; non manifestæ causæ. Etsi fateor, in
quibusdam me vel vt diuinarem opus habuis
se, vel audacter à codice Græco aut vsu com
muni discessisse: quibus locis etsi Annotatiun
culis (eram enim occupatior, quàm vt com-
mentandi ocium suppeteret) aliquando con-
sului, tamē si cui secus videbitur, nihil moror:
est enim (vt Bacchylidis vtar prouerbio) la-
ta via. Tibi autē, vir præstantissime, & cur
dedicauerim hunc librum, meumq; ei impen-
sum laborem, & cur vtrunq; tuæ amplitudi-
nis patrocinio non indignum fore duxerim,
commemoraui iam antē. Supererat, vt orarē

l te,

te, vt ne hoc meum tui nominis exornãdi ſtudium, gratiq; animi erga te declarandi voluntatem aſpernareris: ſed tanta eſt tua humanitas, tantusq; in rei literariæ defenſores amplificatores q; (inter quos me vel extremo loco haberi peruelim) amor, vt certò mihi de te polliceri, non obſecrando in dubium vocare tuam bonitatem debeam. Itaq; labore tui deprecandi ſuperſedendum mihi animaduerto. Ego me tibi, quem ſingulare patriæ noſtræ inclytiſſimæ ornamentum, Muſarumq; benigniſſimum hoſpitem noui, ſtudiaq; mea commendo: efficiamq; profectò, niſi maturiùs nobis aliquid eueniat humanitùs, vt ne tuæ te erga me poſsit pœnitere beneuolentiæ. Vale.

Heidelbergæ, Kalendis Octobribus:
Anno Salutis 1558.

M. ANTO-

M. ANTONINI IMPERATORIS DE VITA SUA, LIBER I.

GVILIELMO XYLANDRO *Augustano interprete.*

B auo meo Vero didici placidis esse morib. & iræ abstinẽs. Existimatione parentis mei, eiusq; recordatione, ad verecundiam & viro dignos mores vsus sum. Matrem in studio pietatis erga deos, liberalitateq; imitatus: præterea in abstinendo à non perpetrandis modò, sed & cogitãdis flagitijs: tum in frugalitate victus, ab opulentiam comitante luxu remotissima. A' proauo id habui, vt ne in publicos ludos commearem, sed bonis præceptoribus domi meæ vterer: intelligeremq; nullis hac in re parcendũ sumptib. Ab educatore, ne auriga prasinus, aut uenetus, néue palmularius aut scutarius fierẽ: ab eodem, tolerare labores, esse contentus paruo, operari, non immiscere me

multis negocijs, haud facilè calumniam
2 admittere, didici. A' Diogneto, ſtudium in res inanes non conferre: fidem abrogare ijs quę de incantationibus, dęmonumq; profligationib. ac id genus alijs reb. præſtigiatores & impoſtores re-
3 ferunt: neq; animi cauſa coturnices alere, aut ſimiliũ rerum ſtudio & cupiditate teneri: item liberè dicta ferre æquo animo, philoſophię me addicere: audire primò Bacchium, deinde Tandaſidẽ ac Marcianum, ſcribere dialogos puerili ætate: grabatum, pellem, aliaq; ad Græcam diſciplinam pertinentia requirere. Ruſtici monitu in eam deueni cogitationẽ, mores meos correctione ac cultu opus habere: non eſſe imitandos Sophiſtas,
4 non eſſe inſtituendas de contemplationibus ſcriptiones, neq; oratiunculas adhortatorias declamandum, neq; ſpeciẽ viri exercitijs dediti, ac laborioſi oſtentandam: ad hæc rhetorica, poëſi, & aſtro-
5 logia abſtinendum: domi neq; veſtitu, neq; alijs huius modi rebus vtendũ: epiſtolas ſcribendas ſimpliciter, quo modo ipſius ad matrem meam eſt epiſtola Sinueſſa miſſa: inſuper placabilitatem eſſe, & in alloquio facilitatem exhibendam

dam ijs qui ſtomachum nobis mouerint, aut aliquid deliquerint, ſimulatque ij redire ad officium velint: diligenter etiam legendum, neque omnino conſiderationem ſummariam ſatis putandũ: neque celeriter adſentiendum alios traducentibus: commentarios Epicteti legendos, quorum & è domo ſua mihi copiam fecit. Apollonius me docuit, vt libertatem ſectarer, certamq́ue conſtantiam: neque aliò vnquam, ne minimum quidem, quàm ad rectam rationem reſpicerem: ac ſemper mei ſimilis eſſem in grauibus doloribus, amiſsione prolis, morbisq; diuturnis: vtque in viuo exemplo euidenter contẽplarer, poſſe eundem & duriſsimum eſſe, & remiſſum quàm maximè. Tum etiam, vt in percipienda doctrina me non moroſum prę berem: ſed circumſpicerem de homine, qui palàm experientiam, & in tradendis ſcientijs facultatem, minimum ſuorum bonorum putaret. Præterea modum beneficia (vt ijs videntur) ab amicis accipiendi, ne vel accepta ea nos viliores redderent, vel ſtupidè negligerentur atque prætermitterentur. In Sexto deprehendi comitatem, & exemplum do- 6 7

mus ad arbitrium patris familiâs institutæ, viuendi secundum naturam, grauitatem non simulatam, inque consulendo amicorum commodis sagacitatem, facilitatem erga priuatos, * moresque omnibus accommodatos. Quo fiebat, vt eius consuetudo omni adulatione suauior, ipseq; eodem tempore in summa apud eos quibus cum agebat veneratione esset. porrò autem expeditam viam ac rationem inueniendi & disponendi præcepta ad vsum vitæ necessaria. item, quòd neque iræ, neque alius cuiusquam animi commotionis vllum indicium dabat: sed simul & quàm maximè affectibus vacuus, & humanissimi erat ingenij. In eodem honestam famam sine iactatione, multarumq; rerum scientiam citra ostentationem. Alexandrū Grammaticum obseruabam ab increpationibus sibi temperare: neq; ignominioseè castigare, si quis barbarum, solœcum, aut absonum quippiam protulisset: sed ciuiliter id modò, quod dicendum fuerat, pronunciare: perinde ac si respondens vel suam sententiam interponeret, aut rationem re ipsa, non verbo, cum altero conferret: aut omnino alia

no alia quadã ſolerti & obliqua ſubadmonitione idem efficiebat. A Frontone didici, vt ſcirem quę conſequeretur tyrannidem inuidia, quæ varietas, ſimulatio: & quòd omnino qui nobis patricij dicuntur, inhumaniores quodammodò ſint reliquis. Ab Alexandro Platonico, ne crebrò, néue niſi neceſsitate coactus, cuiquam dicerem, ſcriberemúe, me eſſe occupatum: néue identidem impendentia negocia prætendendo debita familiaribus officia detrectarem. A Catulo, ne parui facerem, ſi quid amicus conquereretur, etiamſi nulla id ab eo fieret ratione: ſed anniterer, eum in priſtinam gratiam reducere. item, vt ſumma animi contentione præceptorum laudẽ prædicarem, vti de Domitio & Athenodoto traditum eſt: vtque liberos verè diligerem. A fratre meo Seuero, amorẽ familiariũ & veritatis, iuſticiæq;. Per eundem cognoui Thraſeam, Heluidiũ, 9
Catonem, Dionem, Brutum. Idem mihi autor fuit, vt animo conciperem formam reipub. in qua æquis legibus eodemq; iure omnia adminiſtrarentur: ac regni, cui nihil eſſet libertate ſubditorum antiquius. Eundem obſeruaui curis

esse vacuum, constantiam in honore philosophiæ habendo : beneficentiam & liberalitatem perpetuam seruare, bene sperare, ac de amicorum in ipsum amore certò sibi polliceri : à quibus animo esset factus alieno, id ijs non occultum ferre : neque amicis eius opus esse, vt de ipsius voluntate coniecturam facerent, sed eam apertam esse. Maximus adhortatus me est, vt suo exemplo me ipsum regerem, neque vlla in re præcipitarem : animo bono cùm alijs in casibus, tum in morbis essem : vt moribus vterer temperatis, blandis ac grauibus: vt quæ instituissem, expeditè, nec magna cum molestia perficerem. Dicebat sibi verba facienti, aut agenti quicquam, neminem non fidem habuisse : ex animi ipsum sententia loqui, vel agere : nullius rei admiratione se obstupuisse: nunquam aut festinasse, aut cunctatum fuisse, neque trepidasse : neque mœsticiæ, neque gaudij nimium fuisse : neque iracundum, neq; suspicionsum: sed beneficum, placabilem, veracem: magisque constantiã erroris securã, quàm eratorũ correctionem præ se tulisse: nemi nẽ fuisse, q se ab ipso cõtemptũ, aut ipso

præstan-

præstantiorem putaret: liberaliter quoq; facetum fuisse. Patris notaui humanitatem, & in ijs quæ semel essent accuratè deliberata, permansionem: vanæ gloriæ, & eorum qui putantur, neque sunt tamen, honorum contemtum: studium laborum, assiduitatemq;. Libenter audiebat eos qui aliquid reip. vtile poterant adducere. In tribuendo vnicuiq; pro dignitate suum, firmiter perseuerabat: peritus vbi intendendum esset, vbi remittendum. Amores adolescentulorũ coërcebat, vtilitati publicæ omnes cogitationes intendebat. Amicis secum cœnãdi, aut iter faciendi necessitatem remittebat: & qui necessitate aliqua impediti, eum non comitati fuerant, eundem semper ipsum inueniebant. In consilijs accuratè, quid conducere posset, inquirebat: ac cõstanter, neq; (id quod alijs vitio datur) obuijs quibusq; cogitationibus contentus finem consultandi faciebat. Amiciciam conseruabat: neq; vel satietatem amicorum capiebat, neque ad eos parandos furore aliquo ferebatur. In omnibus rebus omnia sua in se reposita habebat, læto vultu longè futura prouidebat: atq; etiam minima antè præpara-

bat,idq; citra tumultũ. Acclamationes, omnemq; adulationem compescebat. Quæ ad magistratum erant necessaria, semper custodiebat:sumtus procurabat, neque detrectabat de ijs rebus causam dicere. Deos citra superstitionem colebat: homines neq; demerebatur, neque auram popularem captabat:in omnibus his sobrius, constans, nusquam ineptus, aut nouitatis studiosus. Has porrò res quæ ad vitæ commoditatem aliquid cõducunt,quas fortuna suppeditat, liberaliter, simulq; sine fastu tractabat: ita vt, & si adessent, haud solicitè ijs vteretur: neq; desideraret, si deessent. Nemo fuit qui eum aut sophistam, aut vernam, aut hominem de Schola esse diceret: sed virum maturum, absolutum, adulatione superiorem, qui & seipsum regere, & alios posset. Iam philosophiam verã profitentes in honore habens, reliquis nihil exprobrauit. Cæterùm in consuetudine familiari commodus, gratiosusq; extra fastidium erat. Corpus suum moderatè curabat,non vt qui vitæ cupidus, aut cui formæ elegantia curæ esset, non tamen interim negligenter: itaq; suæ diligentiæ causa,pauciss imis medicorum pharmacis

macis & fomentis opus habuit. Id in eo præclarissimum fuit, quod facultate alicuius rei præditis concedebat absq; inuidia, vt oratoriæ, historiæ, legum, consuetudinum, aliorumq; id genus: quin etiam vt gloriam ijs rebus quibus excellebãt, adipiscerentur, operam suam ipsis nauabat. Et cum ageret omnia secũdum instituta maiorum, ne hoc ipsum quidẽ studebat consequi, vt videretur à maioribus accepta obseruasse. Ad hæc, non erat vagus aut leuis, sed locis & negocijs ijsdem solebat immorari. Post intentissimos capitis dolores, recens atq; alacer ad cõsueta opera redibat. Præterea pauca admodũ habebat arcana, & hæc quoque tantùm de rebus publicis. Prudens porrò erat, moderatusq; cùm in spectaculis exhibendis, tum in operum extructionibus, congiarijsq;, & alijs huiusmodi negocijs: quippe vir quid ex vsu foret potius, quàm quæ gloria factum sequeretur, reputans. Non vtebatur alieno tẽpore balneis, non erat ædificandi cupidus: non de ciborum, nõ vestium texturæ aut infecturæ, non formæ corporis elegantia anxius. Comitatus ei è prędio, qui eum ab inferiori casa deduceret: inter

ter Lanuuinos plerunq; Tuſculano publicano vtebatur, etiam deprecante. Omnino in eius moribus nihil inerat inhumanum, nihil inuerecundum, nihil procax: neque dicere quiſquam poterat, Ad ſudorem vſque. ſed omnia ita apta & concinna, vt ſi per ocium cogitata fuiſſent, compoſitè, placidè, firmiter, & ſibi inuicem conuenienter. Accommodari poſſet ei id quod de Socrate memoratur, quòd & abſtinere potuerit, & frui rebus iſtis, quibus & carere pleriq; per infirmitatem, & in fruendo continere ſe nequeunt. At temperare ſibi ab vtroq; vitio poſſe, & ſobrium permanere, id verò viri eſt animo integro inuictoq; præditi: quod ille in morbo Maximi præſtitit. A dijs bonos auos, bonos parentes, bonam ſororem, bonos præceptores, familiares, neceſſarios, amicos bonos accepi, ferè omnia bona: tũ quòd in nullum eorũ quicquam deliqui: quãquam ita affectus, vt, ſi occaſio incidiſſet, vtiq; aliquid tale admiſiſſem: verũ beneficio deorũ euenit, ne rerũ is fieret cõcurſus, qui hoc in me argueret. Id quoq; ijs acceptum refero, quòd nõ diutius apud concubinam aui ſum educatus: quòd ad puber-

pubertatem castus perueni: neque ante eam vir sum factus, sed tempus expectaui. Quòd principi & patri subditus fui, qui erat omnem mihi superbiam excussurus: ostensurusq;, posse eum qui in aula viuat, & stipatoribus carere, & vestibus pictis, & facibus, statuisq; certi generis, reliquoq; luxu: sed licere ei proximum priuato homini habitum sumere: imò verò eum splendorem, eos qui principes rempub. gerere velint demissiores segnioresq; efficere. Itemq; eum fratrem sum nactus, qui moribus suis me ad curam mei ipsius habendam posset excitare, honore autem & amore in me suo delectare. Quòd liberi mihi neque indole, neq; corpore praui nati sunt. Quòd magnos in rhetorica, poëtica, reliquisq; studijs progressus non feci: quæ me fortasis planè detinuissent, si me feliciter proficere sensissem. Quòd maturè eos à quibus sum enutritus, in dignitate constitui, quod mihi videbantur cupere: quodq; id iuuenibus adhuc præstiti, neque diu eos futuri spe lactaui. Quòd Apollonium Rusticum, Maximũ cognoui. Quòd perspicuè atq; sæpenumerò naturalem vitam cum animo meo reputaui,

ui, qualisnam ea esset: nimirum quòd ad deos attineret, & eorum munera, cogitationesq; inde promanantes: nihil iam obstare, quin aut secundum naturam viuerem, aut non: atq; hoc quidē fore mea culpa, qui deûm monitus, ac tantùm nō præcepta non obseruassem. Quòd in tali vita meum corpus tandiu durauit. Quòd neq; cum Benedicta, neque cum Theodoto rē habui: sed & postea amore concitus, rectæ rationi parui. Quòd Rustico sæpius indignatus, nihil præterea admiserim, cuius me pœnitere potuisset. Quòd mater, cū esset adhuc iuuenis moritura, reliquos tamen vitæ suæ annos mecum exegit. Quòd quotiescunq; pauperi alicui, aut aliàs indigenti opitulari statuissem, nunquam audiui, pecuniam mihi non esse, vnde id facerem: & quòd mihi nunquam vsu venit, vt in tali re alterius ope indigerem. Quòd vxorem ita obsequentem, mei amantem, ac simplicem habui. Quòd alumni, quibus liberos meos crederem, idonei non defuere. Quòd in somnis cùm alia mihi remedia sunt data, tum contra sanguinis excreationem, ac contra vertiginem: hocque
11 Caietæ. Sicut Chræsæ. * cumq; animū

ad

ad philosophiam adiunxissem, non incidi in sophistam aliquem, aut in scriptoribus desedi, vel in syllogismis dissoluēdis docerer, aut meteoris tractandis. Omnia enim hæc deorū auxilio, fortunaq; indigent. Hæc in Quadis ad Granuam. * Solebat is sibi prædicere, erit vt incidam in curiosum, ingratum, contumelioſum, dolosum, inuidum, dissociabilem. Omnia hæc ijs euenerunt, ignoratione bonorum & malorum. Ego verò, qui naturam boni perspectam habeo, quòd honestum sit, & mali, quòd turpe: ipsamq; eius qui peccat naturam, quòd mihi sit cognata (non quia eiusdem carnis est, aut seminis: sed mentis, & diuinæ particulæ particeps) à nullo eorum lædi possum. neq; enim in me turpitudinem aliquam quisquam conijciet. Ei porrò quòd mihi cognatum est, neque irasci possum, neque infensus esse: vt enim vnus alterum iuuaret in suo opere, eò nati sumus, vt manus, vt pedes, vt palpebræ, vt superiorum inferiorumque dentium ordines: quare contra naturam est, vt inuicem nobis repugnemus: atqui succensere & auersari se inuicem, id quidem est repugnare. Quid-

quid

quid ego ſum, id omne conſtat caruncula, animula & mente. Proinde miſſos fac libros, neq; ſtude. Nō datū eſt. Quin tu, vt mox vitā cū morte cōmutaturus, corpus ſperne, q, eſt tabus, oſsicula, & reticuli muliebris inſtar plexus neruorū, venarū, arteriarū. Animā quoq; conſiderā, qualis ea ſit: ſpiritus nimirū. neq; is idē ſemper: ſed qui in horas alius efflatur, alius ſorbetur. Reſtat tertia pars, principatū obtinēs. Proinde ſic tecū reputa. Senex es? ne patere hanc principē partē vlterius ſeruire, neq; alieno impetu raptari: neq; fatū vel preſens iniquè fer, vel impendens ſubterfuge. Res deorū plenę ſunt prudētiæ: fortuitæ aūt, nō carent natura, complexúue eorū quæ à prudentia adminiſtrātur. Inde omnia fluūt: neceſsitas etiā accedit, & tocius vniuerſi (cuius tu pars es) vtilitas. Porrò autē q, natura vniuerſi fert, quodq; ad eam facit cōſeruandam, id bonū eſt vnicuiuis vniuerſi particulæ. Conſeruant autē mundū, quemadmodū elemētorū, ita & ex ipſis cōcretarū rerū mutationes. Hęc ſufficiāt tibi, ac ſemper. p̄ceptorū locū habeāt. Librorū verò ſitim proijce, ne murmurās moriare: ſed verè placatus, atq; ex animo gratiā dijs agēs.

M. AN-

M. ANTONINI IMPE-
ratoris de Vita sua Liber II.

MEmento, quandiu hactenus ea di- 1
stuleris: ac quoties, prorogato ti-
bi à dijs tempore, eo non vsus sis. Certè
aliquando te animaduertere oportet,
cuius mundi pars sis, & à quo mundi gu-
bernatore defluxeris: tum finem præscri-
pti tibi temporis futurum. Quod qui-
dem tempus si non impenderis trãquil-
litati animi parandæ, elabetur, neque re-
dibit vnquam tibi defuncto. Singulis ho
ris animo in id incumbe, vt fortiter, quẽ-
admodum Romano & viro conuenit, id
quod præ manibus est, peragas: accura-
ta, & non ficta grauitate, humanitate,
liberalitate, iusticiaq; adhibitis. Interea
animum tuum ab omnibus alijs cogita-
tionibus abduc: quod ita fiet, si vnum
quodlibet negocium, eorum quæ in vita
tua exequenda tibi sint, postremum esse
iudicans, ita conficias, vt ne quid vanita-
tis affectuum à consilio auertentium, si-
mulationis, amore sui, aut earum rerum
quæ fato quodam ei negocio adiunctæ
sunt improbationis admittatur. Cernis

quàm pauca sint ea, quorum compos vitam felicem ac diuinæ similem viuere homo potest? nam ea qui adseruârit, ab eo dij nihil vltrà exigunt. Ignominia teipsum affice, anime, contemne teipsum inquam: vt enim honore teipsum afficias, non tibi præterea tempus suppetet. Vita enim vnicuique id præbet: quæ tibi propemodum iam exacta est. Non igitur teipsum venerare, sed felicitatem tuam aliorum in animis repositã habe. Non pátere ab ijs quæ extrinsecus accidunt, te circumagi: sed ocium tibi para, vt boni aliquid addiscas, ac vagari desine. Est & alter declinandus error: nonnulli enim actibus vitæ suæ cõfecti delirant, quòd scopum nullum habent, ad quem omnes suos conatus & cogitationes dirigãt. Haud temerè quisquam repertus est infelix ea de causa, quòd non inquireret quid aliorum animis accideret: qui verò suijpsius animi motibus non obsequitur, necessariò miser est. Horum semper oportet recordari, quæ sit vniuersi natura, quæ mea, quomodoque hæc ad illam sit affecta, qualis pars ea cuius totius sit: adhæc, neminem esse qui obstet, quo minus semper ea

eâ quæ naturæ (cuius tu pars es) sint consentanea, & agas, & dicas. Theophrastus in comparatione peccatorum, vbi ostendit communiorem ea inter se conferendi rationem, philosophicè inquit: ea quæ per cupiditatem committuntur peccata, grauiora esse ijs quę per iram. Etenim iratus videtur cum dolore quodam, & occultè correptus animo, à recta ratione diuertere: qui verò per cupiditatem peccat, victus à voluptate, intemperantior altero censetur, magisq; effeminatus. Rectè igitur, & vt philosopho dignum erat, in maiori esse culpa pronunciauit, cui voluptas, quàm cui dolor peccandi fuisset causa. ac omnino hic antè læsus, & propter dolorem iratus: ille sponte sua ad delinquẽdum, cupiditatis explendæ causa fertur. Omnia tibi ita & agenda sunt, & dicenda, & cogitanda, vt si iam nunc vitam in exitu esse arbitreris. Cæterùm è viuis discedere, siquidem dij sunt, nihil habet incommodi: neque enim ij te aliquo malo sunt affecturi. Sin autem vel non sunt dij, vel res humanas non curant, quid attinebat viuere in mundo, deûm ac prouidentiæ vacuo? Enimuerò & sunt dij,

& rerum humanarum curam gerunt: & vt ne homo in ea quæ reuerà sunt mala incideret, id quidem in eius potestate posuerunt: in reliquis rebus si quid mali inesset, vtique & hîc ei prospexissent, ne omnino in malum incideret. Quod verò hominem deteriorem non efficit, quónam id modo vitam eius posset reddere peiorem? Et quidem vniuersi natura nunquam neque per ignorationem, neque sciens quidem, non valens autem cauere aut emendare, illa tantum errorem admiserit: neque imbecillitatis, neque insciticæ causa, vt bona & mala bonis malisque hominibus promiscuè & ex æquo accidãt. Atqui mors & vita, honor & ignominia, dolor & voluptas, opes & paupertas, omnibus hæc vniuersa eádem ratione hominibus cùm bonis tum malis contingũt, suntq; neque honesta, neque turpia: ergo neque bona quidem, neque mala. Quàm celeriter omnia abolentur, in mundo quidem corpora, in æuo autem etiam eorum memoria. Omnia quæ sub sensum cadunt, ac præsertim ea quæ vel voluptate alliciunt, vel dolore terrent, vel fastu suo clara sunt, quàm vilia sunt ea omnia,

omnia, & contemptione digna, quàm ſordida, obnoxia interitui, & mortua? Intelligentiæ eſt, indagare quídnam ſint ij, quorum opiniones & voces gloriam * Quídnam eſt mors? Certè ſi quis eam per ſe intueatur, cogitationeq; omnia ab ea ſeparet, quæ ei ineſſe videntur: is iam nihil aliud exiſtimabit eſſe mortẽ, quàm opus naturæ. At verò puer eſt, qui naturę aliquod opus formidat. Et quidem mors nõ opus ſolum eſt naturæ, ſed & prodeſt ei. Quónam modo Deus hominem attingit, & qua hominis parte? præterea quomodo afficitur eo tactu pars illa? Nihil miſerius eſt eo, qui omnia circulando ſcrutatur, & (quod aiunt) ea etiam quæ ſunt infra terram rimatur, coniecturaq; ea quæ in aliorum animis eueniant inquirit: neq; ſentit ſufficere, vt ſuum quiſque qui in ipſo ineſt genium obſeruet, eumq; legitimè colat. Colitur autem, ſi quis ſeipſum ab animi perturbationib. à vanitate, ab indignatione eorum cauſa quæ à dijs aut hominibus aguntur cõcepta, vacuum conſeruet. Quæ enim dij agũt, virtutis cauſa reuerentiã, quæ ab hominibus, cognationis nomine amorem merentur: nonnunquam etiam miſera-

tionem, ratione ignorationis eorũ quæ bona aut mala sunt. qui sanè defectus nõ vilior est eo, quo ne inter album & nigrũ discernere possimus, impedimur. Quòd si tria annorum millia tibi viuenda forent, insuperq; triginta alia: tamẽ recordandum tibi est, neminẽ aliam ab ea quã viuit vitam deponere, neq; aliam deponere quàm eam quam viuit. Itaque idem est longissimum spacium, cum eo quod est breuissimum. nam quod præsens est, id omnibus idem est: quãquam id quod perijt, non sit idem, atq; id quod amittitur. ita temporis punctum esse apparet. Etenim neq; prẽteritum aliquis, neq; futurum quicquã amittere potest: quî enim id ei adimatur, quod ne habet quidem? Duo itaque hæc memoria sunt tenenda: Vnum, omnia ab æterno esse eiusdẽ formæ, atq; circulo reuolui: neque differre quicquam, eadémne centum aliquis, aut ducentis annis, an verò infinito videat tempore. Alterum, quòd is qui diutissimè vixit, & is qui celerrimè moritur, tãtundem amittunt: eo enim tantùm priuantur, quod præsens est, quando id etiam solùm habent: quod autem non habetur, id ne deperditur quidem.

Vniuer-

Vniuersa esse sita in opinione: quod patet ex his quę cum Monimo Cynico sunt disputata. Perspicua autē est eius quod dictum est vtilitas, si quis eatenus eius suauitatem admittat, quatenus veritati congruit. Anima hominis contumelia seipsam multis modis afficit. Primò, cùm quantum in ipsa situm est, abscessus quidam, & quasi vlcus mundi sit. Abscedit autem à natura, quando ea quæ fiunt, iniquo fert animo: cuius quidem naturæ vna in parte reliquæ singulorum naturæ omnes continentur. Deinde, cùm hominem aliquem auersatur, aut lædēdi causa auersatur: hoc est iratorum. Tertiò, cùm voluptati aut dolori succūbit. Quartò, cùm simulat, ficteq; aliquid aut facit aut loquitur. Quintò, cùm aliquam actionem aut conatum ad nullum certum scopum dirigit, sed frustrà quicquam, nullaq; consequentia agit: cùm oporteat etiam minima quæq; ad certū finem referri. Finis autem animanti ratione prædito propositus est, vt rationē atq; legē ciuitatis vetustissimę sequatur. Humanæ quidem vitę tempus, momentū est, natura fluxa, sensus obscurus: totius corporis tēperamentum putrescit

2

3 facilè, anima vaga est: fortuna quę sit, difficile est conijcere: fama incerta est. Atq; vt summam rei dicã, omnia quæ ad corpus pertinent, fluuij naturam habent: quæ ad animam, insomnij & fumi: vita bellũ est, & peregrinatio: fama post mortem, obliuio est. Quid ergo est q, tutò hominẽ possit deducere? Philosophia. Ea verò in hoc consistit, vt genium qui in te est, incontaminatũ conserues, atq; illæsum, voluptatibusq; & doloribus superiorem: vt nihil frustrà, nihil fictè aut falsò agas: nihil cures, agátne quicquã alius, aut omittat: prętera, vt ea quę accidunt, fatóue eueniunt, ita accipias, tãquã inde missa, vnde tu quoque veneris. postremò, vt placido mortem animo expectes: quippe nihil aliud, quã dissolutionẽ elementorũ eorũ, ex quib. vnũquodlibet animal cõcretum est. Iam si ipsis elemẽtis nihil mali euenit continentibus istis mutationibus, quib. ipsa inter se, alia idẽtidem in alia vertuntur, quæ'nã causa est, cur de mutatione vniuersi corporis, dissolutioneq;, finistrum quicquam suspicari debeamus? cùm ea secundum naturam fiat. Nihil verò malum est, quod na-
4 turà euenit. Hæc Carnunti disputata.

M. AN-

M. ANTONINI IMPE-
ratoris de vita sua Liber III.

NON hoc tãtùm est considerandũ, singulis diebus vitã consumi, partemq; eius subinde minorẽ relinqui: sed & hoc cogitandũ, quòd etsi quis diutius sit victurus, incertum tamen est, sit'ne suppeditatura eadem intelligẽtia ad cognoscẽdas res, & contẽplationem, cuius finis est peritia rerum diuinarum atq; humanarum. Etenim si delirare ceperit homo, spirabit quidem nihilominus, nutrietur, imaginabitur, appetet, reliquasq; id genus facultates retinebit: ea verò vis, qua se ipso vti queat, rationes officij subducere accuratas, quę animo prę cepit in ordinẽ collocare, de eo ipso an iam tempus sit vitam relinquendi deliberare, ac si quæ alia sunt, ad quæ obeun 1
da ratione probè exercitata opus est, ea inquam vis iam antè extincta est. Festinandum est igitur, non ideo solum quòd subinde morti propiores simus: sed & quia rerum intelligẽtia nos ante exitum vita destituit. Id quoq; obseruadum, ea quæ adpendicis quasi loco adhęrent his

quę natura fiunt, habere nonnihil gratię & oblectationis. vt cum panis pinsitur, videmus quasdam particulas eius rumpi: quod ipsum etsi quodammodo accidit præter institutum pistoriæ artis, habet tamen nonnihil decoris, appetitūq; cibi suo quodam modo excitat. Ficus quoq; quum maximè maturæ sunt, fatiscūt: itemq; oliuis maturissimis quiddam putredini proximum, pulcritudinē peculiarem addit. Iam spicas deorsum se flectentes, leonis supercilium, spumam aprorū ex ore effluentem, multaq; eiusmodi alia siquis seorsim consideret, intelliget ea etsi longè absunt à pulchritudine, tamen quia rebus naturalibus inhærent, & eas consequuntur, eo & ornatum his adferre, & delectare. Quamobrem qui attentiùs ea quæ in rerum natura fiunt mente contemplatus fuerit, nihil non eleganter esse factum putabit, etiam eorum quæ appendicis loco res naturales consequuntur. Itaque veros belluarum rictus haud minori cum voluptate aspiciet, quàm quos pictores & figuli effingunt: vetulæ etiam & senis maturam ætatem, puerorumque amori aptum florem castis oculis intuebitur:

bitur: multaq; alia cernet, non apud omnes fidem inuenientia, sed apud hunc solùm, qui naturam, eiusque opera rectè intelligit. Hippocrates cùm multos sanasset morbo, ipse morbo decessit. Chaldæi multis finem vitæ prædixerũt: pòst, ipsos etiam fatum arripuit. Alexander, Pompeius, & C. Cæsar, cum totas vrbes toties deleuissent, commissoq; prœlio multa equitum peditumq; millia obtruncassent, ipsi quoque tandem vita excesserunt. Heracletus, multa de natura rerum, & incendio finem vniuerso allaturo cum disputasset: ipse intercute aqua distentus, stercore bubulo ôblitus, mortem obijt. Democritum pediculi, 4
Socratem cicuta absumpsit. Quorsum hæc? Ingressus es vitam, nauigasti, vectus es: discede. Quod si abeundum est in aliam vitam, equidem ne ibi quidem erit quicquam dijs vacuum: sin omnis sensus adimetur, non iam præterea dolores ac voluptates ferendæ, neque seruiendum vasi tantò deteriori. Quinimò quod seruit, id superet, nimirum mens & genius: cum vas illud terra sit, & tabus. Proinde reliquum vitæ tempus ne absume de alijs cogitando,

nisi

nisi ad commune aliquod commodum id referatur: alioquin enim interim ab alio negocio detineberis. Nam cogitare, quid hic vel ille agat, quamobrem, quid loquatur, quid cogitet, quid moliatur, aut omnino de alijs esse solicitum: id verò efficit vt euagemur, neq; obseruemus eam quæ principatum in nobis obtinet partem. Itaq; in serie cogitationum declinanda est vanitas, omniumq; maximè curiositas & malicia. Adsuefacere teipsum debes, vt de his tantùm rebus cogites, de quibus siquis te subitò interroget quid nunc mediteris, confestim libere possis respondere, hoc aut hoc: nimirum vt statim constet, cogitationes tuas esse simplices, placidas, consentaneas animali sociato alijs, ac negligenti earum quæ ad voluptatem oblectationémue faciant cogitationum, vacuo contentionis, inuidiæ, suspicionis, aliorumúe, quæ si te animo agitasse fassus esses, pudore suffundi oportuisset. Vir ad hunc modũ compositus, non est cur diutius expectet nomen eius qui in optimorum sit numero. est enim sacerdos quasi, & administer deûm, vtiturq; eo quod in ipso tanquam in sacrario est positum. Id autem hominem

nem præstat purum à voluptatibus, inuiolatum à doloribus, intactum à libidine, insciũm omnis maliciæ, certatorem maximi certaminis (ne scilicet vllus eum affectus deijciat) altè tinctum iusticia, ex animo contentum ijs quæ eueniunt, fatóue destinata ipsi sunt: non sæpe, neq; nisi magna & publica necessitate vrgente, de aliorum dictis, factis, aut cogitationibus meditantem. solis enim ijs quæ in ipso sunt ad agendum intẽtus est, ac quę à fato vniuersi ipsi sunt destinata, continenter considerat. Nam illa censet honesta & pulcra: quæ verò sibi obtigerunt, ea bona esse persuasum habet: quippe vniuscuiusque fatum & constat aliunde, & secum aliud adfert. Meminit etiam, omnia ratione prædita esse inter se cognata: esseque hominis naturæ conueniens, vt omnium hominum curam gerat. Existimationem autem non ab omnibus hominibus petendam, sed ijs tantùm qui naturæ conuenienter viuunt. qui verò aliter viuunt, hi quales se domi & extra ædes, noctu atq; interdiu gerant, ac quibus se hominibus admisceant, perpetuò memoria tenet: ab his igitur laudari se nihil curat, quum ij ne

sibi

ſibi quidem ipſis probentur. Ne inuitus accedas ad agẽdum, neque cœtus humani immemor, neque non bene cogitata re, neque patere te retrahi: ne in cogitationibus tuis aſtutiã ſecteris, neque verboſus ſis, neq; multa negocia ſuſcipias. Enimuerò Deus qui in te ineſt, præſit tibi, maſculo animãti, ſeni, ciui, Romano, ac principi: qui ſe ita comparauerit, vt ad abitum inſtructus expectet, quando receptui ex hac vita canatur. Ne iuramento indigeas, neúe hominis alicuius teſtimonio. Hilari eſto vultu, ac qui externo miniſterio poſsit carere, eaque quam alij ſuppeditent quiete. Rectum eſſe expedit te, non qui lapſus ſe erigat. Si quid in vita humana inuenis potius iuſticia, veritate, temperantia, fortitudine, aut ſi quid aliud melius eſt quàm animum tuum eſſe ſeipſo contentum, quatenus præſtat vt ſecundum rectam rationem agas: ſi inquam, in fato, & ijs quæ abſque tuo delectu tibi ſunt deſtinata, inuenis aliquid his quæ dixi præſtabilius, eo vt fruaris, toto animo incumbe. Sin eo qui in te eſt collocatus genio nihil præſtantius inuenis, qui & appetitus ſibijpſi ſubie-

subiecit, & visa examinat, & à persuasionibus sensuum (vt dicebat Socrates) seipsum abduxit, seque Deo submisit, & pro hominibus procurat: si hoc inferiora omnia, & viliora deprehendis, nulli alteri rei locum concede, ne semel ad eam inclinans, posthac proprium illum tuum bonum præferre omnibus rebus nequeas. Nefas enim est, vllam aliam diuersi generis rem bono ratione prædito & effectrici opponi: vt laudem populárem, principatum, diuitias, voluptatum perceptionem: hæc omnia, si vel parùm te ijs accommodare visum fuerit, confestim prævalent, & à recta via abducunt. Tu verò, inquam, simpliciter ac liberè id quod est melius elige, eique inhære: melius autem est, id quod conducit. Atq; hoc ipsum si ea ratione sit vtile, quatenus mẽtem habes, serua: sin quatenus es animal, repudia, & iudicium integrum retine. Id modò cura, ne quid pro tuo cõmodo amplectaris, quòd possit aliquando te compellere ad fallendum fidem, prodendam verecundiam, odium alicuius, suspiciones, imprecandum, simulandũ, appetẽdúmue aliquid, quod parietes &

velamen-

velamenta desideret. Etenim qui menti ac genio suo, & sacris virtutis eius primas defert, is tragœdiam nullam excitat, non gemet: non solitudinis, non frequentiæ hominum indigebit: plerunq; viuet neq; appetens quicquam, neq; fugiens: diúne, an paruo temporis spacio inclusa corpori anima vtatur, nihil omnino curabit. nam etsi continuò migrandum sit, ita facilè dissoluetur, vt si ad aliã quandam functionem verecundè ac decenter, obeundam se conferat. Id vnum si per vniuersam vitam obserues, vt cogitationes tuę semper sint de ijs rebus quę ad societatem ciuilem nato animali, eiq; rationis compoti conueniant: nihil vnquam in animo deprauatum, nihil purulentum, nihil contaminatum, nihil suggillatum inuenies: (neq; verò fatũ vitam imperfectam adhuc abrumpit, quẽadmodum dici posset de tragœdo fabubula nondum peracta discedente:) præterea nihil seruile, nihil fucatum, nihil alligatum, nihil abscissum, nihil obnoxiũ, nihil occultum. Venerare facultatem cogitatricẽ: in eo enim sunt omnia, vt pars tui principatum obtinens nihil vnquam animo concipiat, quod sit naturę inconueniens,

ueniens, aut cõstitutioni animalis ratione præditi. Illius autem constitutionis est munus, vt à temeritate alieni, cœtui humano adiuncti, dijsq; obsequentes simus. Proinde omnibus proiectis, hæc modò pauca comprehende, ac memoria tene, quòd vnusquisque tantùm id quod præsens est temporis punctum viuit: reliquum vitæ aut iam exactum, aut in incerto positum est. Exiguum sanè tẽpus, quod viuit quisq;: perexiguus etiam terræ, in quo viuitur, angulus: etiam longissima post obitum fama, exiguum est, quę & ipsa per successionem cõseruatur homunculorum mox morituorum, ac ne se quidem ipsos cognoscentium, nedum eum qui iampridem fato cõcesit. Addendum his quæ commemoraui præceptis vnum: nempe eius quæ quouis tempore animo nostro cogitanda accidit, rei definitionem seu descriptionem esse faciendam, quò tecum ipse differere possis, quæ nam sit eius nuda & ab omnibus alijs separata natura, ac qualis: tum quod proprium eius nomen, quæ item appellationes eorum è quibus ipsa cõflata est, & in quæ dissoluetur. Nihil enim perinde animum magnitudine extollit, ac

via & verè posse singula quæ in hac vita nobis occurrunt, examinare, atq; eo modo semper intueri, vt vnà deprehendatur, cuinam vniuersi parti vnumquodq; vsui sit, quo in precio habendum ratione cùm ipsius vniuersi, tum hominis qui ciuis est supremæ ciuitatis, ac cuius quasi domus sunt reliquæ ciuitates. Quid est, quibus ex elementis concretum, & quandiu fert natura eius vt permaneat, id quod modò cogitationē animo meo attulit? qua porrò virtute ad id vsus erit? scilicet mansuetudine, fortitudine, veritate, fide, simplicitate, ea qua totus ex me aptus sum, cæteris? De singulis ergo dicendum: Hoc diuinitùs venit, hoc fati cōnexio, casusq; aut fortuna attulit: hoc profectum est à cognato meo & socio, ignaro quidē quæ'nam esset eius natura: ego autem & noui, & eo secundum legē societatis naturalem vtor æquo animo, iusteq;, simulq; in medijs rebus coniecturam facio vt vnicuiq; suum, vt dignū est, tribuam. Si rectam rationem sequēs, id quod instat agas diligenter, firmiter, æquo animo, neq; instituto negocio alia admisceas, sed tuum genium sincerum cōserues, perinde ac si iam is dimittēdus

tibi

tibi esset, atq; ita si perseueres nihil expectans, nihil fugiens, sed eo quod secũdum naturam agis, & heroica in dictis factisq; veritate contentus: bene viues. Nemo autem est, qui hoc impedire possit. Quemadmodũ medici ad subita mala curanda, in promtu sua instrumenta habent, atq; ferramenta: sic tu ad res diuinas humanasq; præcepta instructa habe, atq; parata: omniaq; etiã minima ita age, vt memineris hæc duo genera inter se esse cõnexa. Neq; enim rem vllam humanã rectè perfeceris, nisi simul eam ad deos referas: neq; contrà. Non erra amplius. nõ enim cõmentarios leges tuos, neq; priscorum Romanorũ & Græcorũ acta, excerptaq; è libris, quæ tibijpsi in senectute vtenda reposuisti. Itaque ad finem propera, vanasq; spes missas faciẽs, tibi ipsi opem fer, siquidẽ (dum licet) tui rationem habes vllam. Nesciunt quàm multa significet vocabulum furari, serere, emere, quiescere, videre quid sit agendum: quorũ hoc non oculis cernitur, sed alio visu. Corporis sunt sensus, animi appetitus, mentis præcepta. Imaginari aliquid, & visum concipere, nobis cũ pecoribus est commune. Moueri appetitus 7

explẽdi cauſa, id quidẽ & belluis cõtin-
8 git, & androgynis, & Phalaridi, & Nero-
ni. Porrò mentem ducem habere ad ea
quæ apparent eſſe officij, eorum etiàm
eſt qui deos eſſe negant, qui patriam de-
ſerunt: qui, ſimulac fores clauſere, nihil
non turpe perpetrant. Si igitur reliqua
his quę diximus omnibus ſunt commu-
nia: reliquum ſanè eſt aliquid, quod pro-
prium ſit viri boni: nempe æquo animo
ferre ea quæ accidunt, fatoq; ei euẽniũt:
in pectore collocatum genium nõ com-
mouere, neq; turba viſorum perturbare,
ſed quietum ſeruare, eiq; decenter tan-
quam Deo obſequi: nihil à veritate alie-
num loqui, nihil præter iuſticiam agere.
Quòd ſi nemo hominũ credat eum ſim-
pliciter, verecundè, ac tranquillo animo
viuere: tamẽ neq; ſuccenſebit cuiquam,
neq; deflectet à ſemita ad finem vitæ du-
cente: ad quem finem venire debet ho-
mo purus, quietus, ac diſſolutu fa-
cilis, & qui nulla vi coactus
vltrò ſuo ſe fato accom-
modauerit.

M. AN-

M. ANTONINI IMPE-
ratoris de Vita sua Liber IIII.

QVæ in nobis ineſt pars principatum tenens, ea ſi ſecundum naturam ſe habeat, ita ad ea quæ accidunt comparata eſt: vt quouis tempore facilè ad id quod poſsibile eſt, & conceditur, ſe adiungat. Neque enim materiam aliquam ſibi propriam ſubiectam habet: ſed vt cum exceptione quadam ad ea fertur quæ propoſita ſunt, ita id quod offertur ei, pro materia ſua accipit. quemadmodum ignis, qui ijs quæ incidũt præualet, à quibus exiguus lychnus fuiſſet extinctus: at copioſior ignis ſtatim ea quæ ipſi iniecta ſunt, ſibi accommodat, atque conſumit, atq; ex ijs ipſis augetur. Nihil agendum fruſtra, neque aliter quàm ſecundum contemplationem, qua artis defectus cõpleatur. Seceſſus vulgò quæruntur hominibus, rura, litora, montes: tu quoq; ſoles maximè ea deſiderare. Atqui id planè eſt rudium, & abiectæ ſortis hominum. Tibi quacunq; viſum fuerit hora, licet in teipſum recedere; nuſquam enim neq; tranquil-

lior, nec maioris ocij ſeceſſus homini datur, quàm ad animum ſuum: præſertim ei qui intus ea habet, in quæ aſpiciens, ſtatim ſummam animi tanquillitatem reperit: bene nimirum omnibus intus cõpoſitis. Continẽter igitur te eò recipe, ac teipſum renoua. Breuia autẽ ſint quædam, & elementorum vicem obtinẽtia, quę tibi ſtatim occurrant, omniq; te moleſtia liberent, & remittãt nihil indignè ferentem eorum ad quę reuerteris. Quid enim fers indignè? num hominum improbitatem? Reputa tecũ, ita eſſe ſtatuẽdum, ratione prędita animantia vnũ eſſe alterius cauſa natum: tum æquanimitatẽ partẽ eſſe iuſticiæ: item non ſua eos peccare voluntate quàm multi exercitis inimicicijs, odijs, ſuſpicionibus confoſsi perierunt, ac in cinerem redacti ſunt? itaque deſine tandem. At moleſtum tibi eſt fatũ tuum? in mẽtem reuoca illã à diſiũctis ratiocinationem: Vel prouidentia, vel atomi, vel alia quibus demonſtratum eſt, mundũ inſtar ciuitatis eſſe. At quę corpus attingunt, ea te afficiunt? cogita intellectum, cum ſemel ſeipſum collegerit, ſuamq; vim perſpexerit, nõ permiſceri ſpiritui leniter aut aſperè moto:

præ-

præterea quę de voluptate & dolore auditu perceperis, atque illis adſenſeris, repete. Sed forſitan gloriola te ſolicitum tenet? reſpice quàm celerrimè omnia obliuione deleantur, quod ſit chaos infiniti vtrinq; æui, quàm inanis famæ ſonus, quanta inconſtantia & incertitudo opinionum humanarum, quàm arcto includantur hęc omnia loco. Quippe punctum eſt terra, atque huius ipſius quàm perexiguus angulus habitatur? quot verò ſunt in ea ipſa, aut quales illi qui te ſint laudaturi? Proinde memento in hãc (quã demonſtraui) particulam tui recedere: idq; præcipuè cura, ne cupiditate traharis, ſed liber mane: reſq; ita intuere, vt virum, vt hominẽ, vt ciuem, vt animal mortale conuenit. Cæterùm ex his quæ tibi inſpicienti quàm maximè in prõptu eſſe debeant, duo ſunt: alterũ, q, res ipſæ animã nõ cõtingũt, ſed extra eam firmatæ perſiſtunt. perturbationes tantùm ex internis opinionib. naſcũtur. Alterum, q, omnia hęc quę cernis, ſtatim mutabũtur, neq; erunt amplius: perpetuoq; cogita, quot iam eorũ mutationib. ipſe interfueris. Mũdus quidẽ rerum in varias ſubinde formas mutatio eſt, vita in opinione

consistit. Si intelligentia esse præditum, hominibus nobis inter nos est commune: erit & ratio, ob quam illud nobis adest, communis. sin hęc, etiam ratio quę præcipit quid agendum sit, quid omittẽdum, communis erit omnium: proinde & lex. Quod si ita habet, ciues sumus: ergo ciuitatis alicuius participes. Quo relinquitur, mundum ciuitatis loco esse: cuius enim alius ciuitatis dicere possimus communionem esse humano generi? vtrum itaq; ex hac communi ciuitate nobis esse capacib. intelligentiæ, vti ratione & lege, datum est, an aliunde? Vt enim terrenæ mihi à terra aliqua particulæ sunt tributæ, & humor ab alio quodam elemẽto, itemq; spiritus, calor, & ignea natura, suis singula à fontib. ad me deriuata sunt, (nihil enim est, quod non & alicunde veniat, & aliquò abeat:) ita & intelligẽtia nobis alicũde data est. Mors, perinde ac vita, arcanum est naturæ opus, ex ijsdẽ elemẽtis in eadẽ confusio & mixtio. deniq; non est ea res, cuius pudere aliquẽ debeat: neq; enim est contra causas animalis mente donati, neque cõtra eius structuræ rationem. Hæc ita, hisq; de causis fiũt necessariò: quod qui

fieri

fieri nolit, perinde faciat, ac si ficum arborem succo velit carere. Omnino autem memineris, intra breuissimum tẽpus & tibi fore moriendum, & alteri: paulo pòst, ne nomen quidem vestrum supererit. Tolle opinionem, simul etiã de accepto damno abolebitur cogitatio: hacq; sublata, ipsum etiam damnum non erit. Quod hominem seipso deteriorem efficere non potest, id neq; vitam eius peiorem reddit, neq; lædit, neque extrinsecus, neq; intrinsecus. Natura vtilitatis hoc necessariò fecit, vt quicquid accidat, iustè accidat. Quòd si diligenter obserues, ita habere inuenies. Atque hoc, dico, non tantùm causarum consequentia ita fieri: sed etiam ratione iusticiæ, & ab aliquo, quòd tribuat vnicuique pro dignitate suum. Itaque, vti cepisti, obseruare hoc perge: & quicquid facies, hoc modo age, adhibita bonitate, quomodo verè bonus intelligitur: idque in omnibus tuis obserua actionibus. Non ita tibi sentiendum est, quemadmodũ is qui iniuriam facit, vel ipse sentit, vel te existimare vult: sed res ipsæ quid verè sint, perspice. Semper hæc duo in promptu haben

da ſunt: alterum, vt id tãtum agas, quod ratio eius partis quę regnum in te & poteſtatem obtinet legislatoris, te hortatur: idq; propter hominum vtilitatem. alterum, vt ſi quis adſit, qui te corrigere, & ab aliqua opinione deducere velit, ſententiam mutes: modò vt ea mutatio fidē mereatur iuſticiæ, aut publicę vtilitatis, aliúſue huiuſmodi cauſa, non voluptatis glorięúe gratia facta eſſe. Ratione prędītus es: cur ea non vteris? quid enim præterea deſideras, ea ſuum obeunte officium? Scis te, vt partem, interiturum in eo quod te produxit vniuerſo: imò potius facta mutatione aſſumeris ad mentem eam, quæ eſt reliquarum origo. Mul
2 ta thuris grana eidem aræ impoſita, vnũ altero prius igni corripitur: ſed nihil intereſt. Intra decimũ diem, Deus videberis ijs, qui te nunc beſtiam & ſimiam putant: ſiquidem ad præcepta & venerationem mentis reflectas, neq; cogites vitam tibi in immenſos annos prorogatũ iri. Mors imminet: ergo dum viuis, & licet, bonus vt ſis cura. Quantum ocij lucratur, qui non videt quid proximus dicat, agat, aut cogitet: ſed tantùm quid ipſe agat, curatq; vt hoc iuſtum ſit & fas?

ac qui

ac qui ſecundum (Agathonem fortè) bonum non circunſpicit nigros mores, ſed propoſitam lineam recto, non vago curſu tenet. Qui famæ poſt mortem cupiditate ducitur, non cogitat quemlibet eorum qui ipſius mentionem ſint facturi, mox ipſum etiam moriturum: deinde itidem eum qui huic ſuccedit, idq; eò vſq;, dum omnis memoria per attonitos inani fama, extinctosque homines propagata aboleatur. Quinetiam finge, immortales fore eos qui tui recordentur, immortalemq; tui futuram memoriam. quid ergo id ad te, ne dicam, mortuum? Quid vel viuo tibi laus proderit? niſi ratione cuiuſdam diſpenſationis: omitte enim nunc naturæ munus, huic tempori non conueniens, & de quo ſuo loco erit diſſerendum. Omne quod pulcrum eſt ex ſeipſo tale eſt, atque in ſe ipſo abſoluitur, nullámque ſui partem habet laudem. Ideo id quod laudatur, eo ipſo neque peius fit, neque melius. Idque etiam de ijs intelligi volo, quæ communiori nomine pulcra aut bona dicuntur: vt quæ ex materia fiunt, & artis opera. Id autem quod reuera bonum eſt, non magis alia quadam re opus,

re opus, ad id vt sit bonum, habet, quàm lex, veritas, tranquillitas animi, verecũdia: quid horum vel si laudetur bonum fit, vel vituperatione corrumpitur? Smaragdus quidem nisi laudetur, de bonitate sua aliquid amittit? quid aurum, ebur, purpura, culter, flosculus, arbuscula? Si permanent animi, quomodo eos ab æthere no capit aer: & quomodo terra ab æuo vsque humatorum corpora recipit? Quẽ admodum hîc corpora cum aliquandiu in terra delituêre, mutantur, dissipataq; spacium alijs cadaueribus prębent: sic animæ in aërem subuectæ, cum aliquandiu ibi perstiterunt, mutantur, funduntur q;, & ad mentem omnium aliarum genitricem incensæ adiunguntur, eaq; ratione alijs aduentantibus locum cedunt. Hoc responderi potest, posito animas esse corporibus superstites. Neq; verò tantùm multitudo sepultorum eo modo corporum consideranda est, sed et eorum quæ quotidie comeduntur à nobis, & bestijs animalium, & sic quodammodo sepeliuntur magno numero, ac nihilominus suppeditat spaciũ alijs propter eorum in sanguinem, aerẽ, ignemque mutationem. Ratio autem veritatis

constat,

constat, si materia & causæ inquirantur. Non est vagandum, sed in omni appetitu iusticię ratio habenda: omniq; in cogitatione, certitudinis. Quicquid tibi, ô Natura rerum, conuenit, id omne mihi conuenit, nihilq; mihi vel immaturum est, vel tardum, quod tibi sit tempestiuũ: omne id fructum puto, quod tuæ ferunt horæ. Ex te sunt, & in vna te, omnia: ac in te vnam omnia redeunt. Quidam dixit, ô chara Cecropis vrbs. ego autem de te cur non dicam, ô chara Dei vrbs? Pauca age, inquit, si tibi tranquillitas animi curę est. Nihil est melius quàm ea quę necesse est agere, & quę ratio animalis ad ciuilẽ societatem nati, ac quo ea modo deligit. Id enim nõ modò rectè agẽdo, sed & pauca agendo, animi tranquillitatẽ parit. Nã ex his quę plurima & agimus & loquimur, si quis ea quę nonsunt necessaria tollat, is & maiori ocio vtetur, & pauciores perturbationes experietur. Itaq; singulis in rebus circũspiciendum, ne quid non necessarium agamus. Ac non modò actiones, sed & cogitationes inutiles sunt vitãdæ. ita enim fiet, vt ne actiones quidẽ superuacaneæ consequantur. Fac periculum, vt tibi boni viri

ni viri vita quadret: eius inquam, qui fato sibi destinata æquo fert animo, quiq; contentus est iustis suis actibus, & placido statu. Vidisti illa, hęc quoque intuere. Non perturba teipsum, sed simplex esto. Si quis peccat, sibijpsi peccat. Tibi si quid boni obtigit, ab initio tibi id fato tuo fuit destinatum. Omnino autem breuis quum sit vita, curandum vt præsens tempus lucreris, rectam rationem & iusticiam sequutus: ac in remissionibus animi sobrius sis. Aut compositus est certo ordine mundus, aut confusio quędam rerum temerè mixtarum, mundus tamen. An cum in te ipso possit ordo locũ habere, vniuersum nullo ordine constare dicemus? præsertim omnibus in eo rebus ita digestis, diffusis, atque inter se affectis. Mores nigri vocantur, mores effeminati, duri, feri, pecorum aut infantium similes, stolidi, fucati, scurriles, cauponarij, tyrannici. Si peregrinus in mundo habetur, qui quę in mundo sunt, non cognoscit: haud minus peregrinus erit, qui ea qũæ fiunt non cognoscit: exul, qui ciuilem rationem fugit: cæcus, qui intelligentiæ oculos clausos habet: pauper, qui alio indiget, neque in se ha-

se habet omnia quæ ad vitam conducunt. Abscessus, siue vlcus mundi est, qui se à communis naturæ ratione seiungit, indignè ferendo ea quæ eueniunt: (ea enim quę te produxit natura, omnia fert.) frustum à ciuitate amputatum, qui suam animam à communi & vnica omniũ ratione præditorum mẽte rescindit. Alius sine toga philosophatur, alius absq; libro, alius seminudus, panesq; se non habere, & tamen insistere rectæ rationi dictitans: alius se disciplinis suis non alere, & tamen perseuerare profitens. Tu artem quam didicisti, dilige, in eaq; acquiesce. Reliquam vitæ partem ita exige, vt qui ex animo dijs omnia tua cõmiseris, neq; vllius te hominis vel seruum vel tyrannum constituas.

Considera (verbi gratia) quę Vespasiani tẽpore euenerint: inuenies homines tum nuptias contraxisse, liberos aluisse, ægrotasse, diem suum obijsse, belligerasse, festos dies egisse, negociatos fuisse, agriculturam exercuisse, adulatos fuisse, præfractos se gessisse, suspicionibus indulsisse, insidias fecisse, quosdam votis mortem vocasse: alios quiritatos de præsente rerum statu, amasse, thesauros colle-

collegisse, consulatus & regna expetijsse. Nónne eorum omnium vita iam abolita est? Rursus ad ætatem Traiani descende: inuenies eadem omnia, atq; eius quoq; ætatis homines mortuos esse. eodem modo si etiam reliquas ætates, & gentes totas consideres, videbis quàm multi cùm ad summum contendissent, paulo pòst ceciderint, & in elementa resoluti sint. Præsertim verò hi memoria recolendi sunt, quos ipse cognouisti vana affectantes, cum agere secundum id ad quod natura erant facti, eiq; inhærere, & eo contenti esse cessarent. Id quoque opus est meminisse, in vnaquauis actione tantum versandum, quantum dignitas eius & modus permittũt: ita fiet, vt non diutius quàm par sit rebus exiguis immoratus, nullum fastidium contrahas. Vsitata quondam vocabula, nunc interpretationis loco sunt. ita & eorum qui fuerunt olim celeberrimi, nunc quodammodo sunt glossę: vt Camillus, Cęso, Volesus, Leonnatus, tum paulo pòst Scipio, Cato, inde Augustus, Adrianus, Antoninus: omnia enim hæc euanida sunt, & mox in fabulã abeũt: mox oblitione omnia obruuntur. Atq; hoc dico

de ijs

de ijs, qui ad miraculum vsq; clari erant: reliqui enim simulatq; animam efflarũt, obscuri & ignoti facti sunt. Quanquam quid est omnino, cuius sit memoria sempiterna? Omnia sunt inania. Quid est igitur, in quod sit studio incumbendum? Vnicum hoc, vt cogitationes sint iustæ, actiones societatem humanam respiciãt, ratio te nunquam fallat, itaq; sis animo affectus, vt quæcunq; accidunt, ea tanquam necessaria, nota, ab eodem principio & fonte promanantia, approbes. Vltrò te fato submitte, patereq; id te ijs quę ei visum fuerit reb. destinare: omnia in diem sunt, cùm id quod recordatur alicuius, tum id cuius sit mẽtio. Nunquã non considera, omnia per mutationes fieri: neq; vniuersi naturæ quicquã esse vsitatius, quàm res mutare & innouare. Omnia enim quæ in natura subsistunt, semina quasi sunt eorũ quę ex illis sunt nasci tura: est autem nimiũ rudis hominis, existimare ea tãtùm semina esse, quę in terram aut matricem deijciuntur.

Iam morieris: neq; adhuc es simplex, perturbationum vacuus, nihil suspicans extrinsecus tibi posse damni afferri, omnibus benignus, prudentiã in eo tantum

vt iustè agas positam censens? Intuere aliorum principem partem, ac quæ nam fugiant, quæ sequantur prudentes.

Tuum quidem malum non est in alterius animo positum, neque in conuersione vlla aut mutatione cœli. Vbi ergo? in opinione de malis tua. Nihil igitur malum esse iudica, & omnia bene habebunt. Quòd si corpus, quod animo tuo est proximum, secetur, vratur, suppuretur, putrescat: tamen ea pars quæ iudicare de his debet, quieta sit: hoc est, existimet nihil esse neque bonum, neque malum, quod ex æquo potest bono atque malo accidere: nam quod ei qui secundum naturam viuit, ex æquo accidit, id neque secundum, neque contra naturam est.

Assiduè tecum cogita, mundum esse animal quoddam vnum, vnam naturam, vno animo præditum, quomodo omnia ad eius sensum vnicum referantur, omnia ab eo vnico appetitu mouente agantur, ac omnes res omnium rerum causæ aliqua ex parte sint, tum quis earum inter se contextus & ordo.

Animula es, quæ cadauer gestat: vt Epictetus dicebat.

His

His qui in mutatione sunt, nihil est malum: vt neque bonum quicquam his qui è mutatione existunt.

Æuum, fluctus quidam est rapidus earum quæ fiunt rerum: simul enim vnumquodque & apparet & præterit, & aliud subsequitur, mox item aliud succedet. Omne quod nobis accidit, ita consuetum est, & notum, vt rosa vere, fructus æstate. Eadem est ratio morbi, mortis, calumniæ, insidiarum, omniumq; eorum quæ stultis vel gaudium, vel tristiciam afferunt. Quæ subsequuntur subinde, ea præcedentibus ritè succedunt. Non enim numerus tantùm certus est eorum, à sola necessitate dependens: sed & consentanea eorum inter se colligatio, ac quemadmodum certo ordine res inter se sunt coaptatæ, ita quæ fiunt, non successionem nudam, sed mirabilem etiam quandam inter se coniunctionem & necessitudinẽ ostendunt. Dictum Heracleti semper est memoria tenendũ: Terræ mortem scilicet esse aquam, aquæ aërem, aëris ignẽ, idq; viciſsim. Eius quo- 4
que exemplum recolendum, qui nesciebat quorsum iter duceret. Et quod cum ratione, quæ vniuersum administrat,

continenter consuetudinem habentes, tamẽ ab ea discrepant: itaq; in quæ quotidie incidunt, ea noua ipsis & peregrina videntur. Non tanquam si dormiremus, agendum nobis est, & loquendum: in somnis enim tantum videmur nobis agere, aut dicere. Neque imitandi sunt nobis pueri, qui à parentib. suis* hoc est, nudè, sicut accepimus. Quẽadmodum si quis tibi Deorũ diceret, moriendum tibi aut cras, aut ad diẽ tertiũ: nõ iam magno perè tertiũ diẽ crastino præferres, nisi animi esses omnino abiectissimi. quantũ enim est interuallum? Eodẽ modo iudica nõ in magno esse ponendũ discrimine, post milléne annos, anverò cras decedas. Crebrò reputa, quàm multi medici sint mortui, qui sæpenumero ægrotos inspicientes supercilia contraxerint: quot Mathematici, qui alijs exitum è vita prædicendo se iactauerint: quot philosophi, qui de morte & immortalitate multa asseruissent: quot re bellica laudati, qui multos occiderant: quot tyranni, qui magna cum insolentia tãquam immortales potestate sua vsi erant: quot vrbes mortuæ (vt ita dicam) sunt, Helice, Pompeij, Herculanum, & aliæ innumeræ. Col

lige

lige etiam, quos tu ipse nosti, vnum post aliũ, cuius funus ipse curasset, mortuos: & quod heri fuit piscis, cras erit salsamẽtum, aut cinis. Momẽtaneum itaq; tempus à natura esse constitutum, considerandum est, æquoq; animo è vita abeundũ: perinde ac si oliua maturitatẽ consecuta si decidat, arborẽ quæ ipsam tulit ac genuit, collaudet & gratias agat. Similis esse debes promontorij, ad quod assiduò fluctus alliduntur: ipsum autem persistit, vtcunque vndæ æstuantes circùm ferantur. Diceret aliquis, infelicem me, cui hoc acciderit: quinimò felicem me, qui hunc casum sine dolore perferam, & nec præsentibus frangar, nec futura extimescam. Nam vnicuique tale quid potuit accidere: at non cuiusuis erat sine dolore eum casum excipere. Cur igitur illud potius infortunio, quàm hoc felicitati adscribis? aut cur id infelicitatem hominis appellas, in quo nihil mali passa est hominis natura? an verò damnum tibi humanæ naturæ videri potest id, quod non est contra voluntatem naturę eius? Quid ergo? Num casus iste efficere poterit, quo minus sis iustus, magnanimus, temperans, prudens, circum-

ſpectus, tutus ab errore, verecundus, liber? aut adimere omnino quicquam eorum, quæ hominis naturæ ſunt propria? Proinde quoties inciderit quicquam, quod ad dolorem te prouocet: recordare huius præcepti, Nō illud infortunium eſſe appellandum, ſed felicitati tribuendum, quòd id fortiter feras.

Eſt quidem ignobile, præſens tamen ad contemnendam mortem auxilium, memoria repetere eos qui vitam in longiſsimum extraxere tempus. Quid enim hi amplius cōſecuti ſunt, quàm ij qui immatura morte ſunt abrepti? Vtiq; ipſi etiam defuncti iacēt: Cadicianus, Fabius, Iulianus, Lepidus, alijq; eorū ſimiles, qui cùm multos extuliſſent, ipſi deinde elati ſunt. Omnino enim exiguū eſt ſpacium: idq; per quot labores, inter quos, & quali in corpuſculo exigendum? Ne igitur mortem pro re difficili accipe. Intuere eius quod retro eſt æui vaſtitatem, & eius quod reſtat immēſam longitudinem: in tāto tempore quid præſtat is qui tres ætates, ei qui vixit triduum? Semper breuiorem viā ingredere: breuiſsima autem eſt ea, quam natura præſcripſit. Itaq; in omni & ſermone & actione id ſectare, quod

quod est rectissimum. Hoc propositum laboribus, militia, cura rei familiaris, & solicitudine liberat.

M. ANTONINI IMPE

ratoris de vita sua Liber V.

MAnè cum grauatim à somno surgis, in promtu tibi sit cogitare, te ad humanum opus faciendum surgere. Itaq; ergo (dices) grauatè accedo ad agẽda ea quorum causa natus sum, ac propter quæ in hunc veni mundum? scilicet in hoc factus, vt decumbens in lecto meipsum calefaciam? Atqui hoc iucundius est. Ergóne ad voluptatem natus es, non ad agendum? non vides plantulas, passerculos, formicas, araneas, apes, singula hæc suo intenta officio: tu verò ea quæ sunt hominis obire recusas, neque ad id te confers quod naturæ tuæ conuenit? At verò quiete opus est. Sanè: sed & huic modum statuit natura, perinde vt edendi bibendique. Atqui tu vltra modum & id quod satis est, procedis: in rebus verò agendis intra modum subsistis. Fit hoc eo, quia teipsum non diligis: alioquin enim & naturam

tuam, eiusque voluntatem diligeres. Etenim alij qui suas artes amant, operibus suis ita incumbunt, vt neque balneorum neque cibi curam habeant. Tu naturam tuam non tanti facis, quanti aut tornator, aut histrio suam artem, quanti auarus argentum, & inanis gloriæ cupidus gloriolam. Hi enim quarum rerum studio tenentur, dum eas augere possint, cibum & somnum postponunt. At tibi actiones ad societatem spectantes humanam, viliores videntur, minoriq; opera dignæ? Quàm facile est omnem cogitationem quæ animo aut perturbationem afferat, aut non cõueniat, reijcere, & delere, statimque esse in summa animi tranquillitate?

Omnem sermonem & actionem quæ sit secundum naturam, dignam te iudica: neque te auertat ab ijs reprehẽsio aut sermones aliorum ea consequentes. Sed si quid facto dictúue pulchrum est, id te ne indignum putes. Alij enim aliam rationem, alios appetitus sequuntur: ad quos tibi non est respiciendum, sed recta via eò pergendum, quò & tua, & communis omnium ducit natura: vtriusque autem vna eademque est via. Per ea

quæ

quæ sunt secundum naturã progredior, donec morte finiam : expirans quidem eam, quam inspiro quotidie, animã : cadens verò in terram, ex qua & semẽ meũ pater, & sanguinem mater, & lac nutrix collegit : quæ me terra tot iam annos quotidie alit cibo ac potu, quæ me calcantẽ fert, ac tot modis ipsa abutentẽ.

Austeritatem tuam vt admirentur nõ est. Sit sanè : at multa alia, ad quæ te non esse naturà aptum, dicere non potes. Ea igitur profer, quæ tota sunt in te : integritatem, grauitatem, laborum tolerãtiam, voluptatum abstinentiam, animum sua sorte contentum, pauca desiderantem, placidum, liberum, à curiositate & nugis alienum, altitudine præditum. Non sentis, quàm multa possis præstare, de quibus nulla est excusatio naturæ ad ea non aptę? & tamen adhuc sponte tua inferius manes. Quid? an te natura parum bene instructa cogit indignari, cunctari, adulari, corpusculum tuum incusare, tuam sortem improbare, leuem esse, animoq; vagari? non me hercle : sed his omnibus iampridem vt liberareris malis, in tua fuit potestate. Hoc tantũ erat vitij, quod tardioris ingenij, ac qui non facilè asse-

1

2

queretur ea quæ traderentur, existimari poteras. Sed & hoc exercitatione erat corrigendum, ne subinde cogitares de tua tarditate, néue ea delectareris.

Eorum qui bene alijs faciunt, tria sunt genera. Primum eorum, qui statim exhibito beneficio, statim etiã quam sint meriti gratiam reputant. Alterum eorum, qui id quidem non faciunt: tamen conscij quid fecerint, debitorem se iam habere cogitant. Tertij quodammodò ne hoc ipsum quidẽ quod fecere norũt: viti similes, quæ vuã cũ protulit, vt semel suũ dedit fructum, nihil præterea quærit.

Equus si cucurrit, canis si venatus est, apis si mel fecit, satis est. Homo autẽ si bene fecit, nõ reuocatur: sed ad aliud negocium transit, quemadmodum vitis, vt rursum suo tempore vuam producat. In his ne igitur esse debent, quę aliquo modo sic vt non possint intelligi, id faciunt? equidem. sed hoc ipsum debes efficere vt intelligas. Propriũ enim est (inquit) animalis lege sociati, vt sentiat se & societatis causa egisse, & vt velit omnino id eũ qui societatis est eiusdem, sentire. Verũ est quod dicis: quod autem nunc dicitur, excipe. Propterea ex eorum numero

eris,

eris, quorũ antè feci mẽtionem. Hi enim verisimilitudine quadam probabili abducuntur. Quòd si intelligere vis quídnã sit id quod diximus, ne timeas, ne ob id actio aliqua societati hominum inseruiens tibi sit omittenda. Athenienſium 3
erat hoc votum: Plue, pluuiam, ò care Iupiter, in agros & cãpos Athenienſes demitte. Enimuerò aut nihil est optandũ, aut omnino simpliciter, & liberaliter.

Quod dicimus Æsculapium huic equitationẽ, illi lotionẽ in frigida, alteri vt nudis pedibus ambulet, iniũxisse: nihil aliud est, cũ dicimus, natura vniuersi huic homini morbum, defectũ aut amissionẽ membri alicuius imposuit. Nam vt illic, cum dicimus iniunxisse, intelligitur Æsculapium vnã rem ad alterã ordinasse, verbi gratia, eam rem respectũ habere ad sanitatẽ: ita hic, id qđ vnicuiq; accidet, rationẽ habet & respectũ ad fatũ. ita enim hæc nobis accidere & cõgruere dicimus, vt opifices quadratos lapides in muris aut pyramidibus extruendis congruere asserunt, quippe certa eos collocatione inter se componentes. Omnino enim vna quędã est harmonia: atq; vt vniuersi huius corpus ex omnib. corporib.

est

est compactū, ita ex omnibus causis Fatum suprema causa constat. Id quod dico, etiam rudissimi intelligūt homines: dicūt enim, Hoc sors eius tulit, hoc ei erat impositū. Accipiamus ergo hæc ita, vt illa quæ Aesculapius imposuit: nā & in illis multa sunt aspera, quæ tamen spe sanitatis ferimus. Tibi ergo, eorum quæ communis natura tibi iniunxerit perfectio, similis sanitati iudicetur: atque ita æquo suscipe animo omnia quæ fiunt, etiamsi quid durius videatur: quoniam ad id ducunt, quod ratione mundi est sanitas, nempe ad felicitatem. Nihil enim accidisset tibi, nisi in rem vniuersi ita esset: neque enim vna quæuis natura quicquam fert: sed id modò, quod respectum ad id quod ab ea administratur, habeat.

Quare duæ sunt rationes, cur ea quæ tibi eueniunt, æquo debeas animo ferre. Vna, quia sors tua sic ferebat, & tibi destinata erant ab antiquissima causa fatali, habētia ad te certum respectum. Altera, quòd ea faciunt ad profectum, & perfectionem, ac permanentiam eius
4. quod vniuerso præest. Totum enim mutilatur, si etiam minimam partem continuitatis & cohærentiæ, vt membrorum,

ita

ita etiam cauſarum diſcindas. Id autem quantum in te eſt facis, quoties ea quæ tibi obtigerũt, moleſtè fers, ac quodammodo tollis.

Abominari, animum deſpondere, ac deterreri non debes, ſi non vbique tibi ſucceſſus reſpõdet, ſecundum recta præcepta agere ſingula cupienti: ſed fruſtratus conatu, eum redintegrare, & æquo animo pleraq; humana ferre: neq; debet te eius, ad quod redis, pœnitere. Neq; tibi eſt ad philoſophiam, tanquam ad pædagogum, redeundum. Sed vt ſolent qui ex oculis laborant, ad ſpongiam & ouũ, alij ad cataplaſma & perfuſionem confugere. Ita enim non opus erit tibi oſtendi, vt rectæ rationi obedias: ſed in ea ipſe acquieſces.

Memento philoſophiam ea tantum poſcere, quæ natura etiam tua exigit: tu autem aliud quippiam volebas. Vtrum verò horum blandius eſt? an non hoc pacto decipit voluptas? Vide gratior ne ſit magnanimitas, libertas, ſimplicitas, æquanimitas, ſanctitas? Quid enim ipſa prudentia ſit acceptius, vbi cùm animo tuo reputes, facultatem quæ ſcientiam certam, & certis conſequentijs nixam habet

habet, nuſquam labi, & vbiq; ſucceſſum habere?

Res quidem ipſæ in tãta quodammodò verſantur obſcuritate, vt philoſophorũ pleriſq;, & ijs non ignobilibus, omnino percipi poſſe nihil viſum ſit: Stoici tamen poſſe percipi, ſed planè difficulter, cenſuerunt. Eſtq; omnis noſtra aſſenſio talis, vt falli & mutari poſsit. quis enim ſe non poſſe errare dixerit? Trãsferitaq; cogitationes ad ipſas res ſubiectas, ac vide quàm breues vilesq; ſint, quæ etiam à cinædo, ſcorto, aut prædone poſsint teneri. Inde tranſi ad mores eorum, quibus cum vita degis, inter quos vix eſt etiam gratioſiſsimum perferre: ne dicam, quòd vix ſeipſum quis perpeti poſsit. Tanta igitur in caligine, ſordibus, tantoq; rerũ, tẽporis, motuumq;, & rerum quę mouẽtur fluxu, nõ video quid ſit eſſe in honore eximio, aut omnino ſeria opera dignum. Contrà præſtat ſeipſum confirmare, ac mortem æquo animo expectare, neq; moram indignè ferre, ſed in his modò acquieſcere duobus: vno, quòd nihil mihi accidet, quod nõ ſit ſecundũ naturam vniuerſi: alterum, quòd licet mihi nihil agere quod cõtra Deum geniumq;

ſit

sit meum. nemo enim ad hoc me compellere potest. Subinde hoc teipsum interroga: Quam ad rem nunc vtor animo meo? atq; examina teipsum: Ea pars, quã principem vocant, quomodo nũc habet? cuius animo præditus sum? num pueri, num adolescẽtis, num mulierculæ, num tyranni, num iumenti, num feræ?

Qualia sint illa quæ vulgò bona habentur, etiam hinc euidens fiat. Si enim animo concipias ea quæ sunt reipsa bona, vt prudentia, vt temperantia, vt iustitia, vt fortitudo: his iam antè reputatis, nihil porrò audies nominari bonum, quod non sub hæc referatur. Quæ verò vulgus hominum bona putat, ea qui antè mente conceperunt, simulatq; nominari audiunt, perfacilè accipiunt: perinde vt appositè dictum, sicut Comicus ait. Hæc est ferè vulgi de differentia bonorum opinatio. alioquin enim haud eò peruentum esset, vt vera bona auersarentur: diuitiarum autẽ, voluptatis aut gloriæ mentionem ita admitterent, vt scitè atq; vrbanè dicta. Progredere ergo, ac interroga, Sit ne in honore habẽda & in bonis ducenda hæc: quæ si animo tuo imaginatus fueris, aptè quis dicere possit, 6

eum

eum qui iſta poſsideat, propter hanc copiam ne vbi quidem cacet habere.

7 Ex forma & materia conſto: horum verò neutrum in nihil vertetur, vt neque ex nihilo extitit. Ergo omnis mei pars per mutationem redigetur in aliquam mundi partem, atq; hæc rurſus in aliam vniuerſi portionem tranſibit, idq; ad infinitum vſq;. Huiuſmodi autem mutatione & ipſe extiti, & parentes mei, idq; in infinitum vſque retrò eunti licet dicere: quãquam certis alioquin circuitibus mundus adminiſtratur.

8 Ratio, & rationalis ars, facultates ſunt ſibi ipſæ ſufficiẽtes, ſuisq; operibus. Progrediuntur à ſuo principio, ac pergunt ad finem propoſitum: habent actiones earum à via cui inſiſtunt illæ nomẽ apud Græcos, vt ſint κατορθώσεις: nos rectas effectiones dicere poſſumus. Horum nihil de homine dici poteſt, quod non ei conuenit, ea ratione qua homo eſt: Non hæc homo, neq; ipſius natura profitetur: non eſt ea in humana natura perfectio. Proin de in externis rebus nequaquam erit finis homini conſtitutus, neq; id bonum quod finem illum abſoluit: alioquin hominis partes non fuiſſent, vt eas deſpiceret:

ceret: neq; laude dignus, qui se ita parat, vt illis non indigeat: neq; qui illis rebus abstinet, bonus dici meretur, siquidem eæ bona essent. Nunc verò tanto quisque melior est, quanto magis seipsum ab illis rebus abstinet.

Talis erit intellectus tuus, qualia sunt ea de quibus subinde cogitas: nam à visis seu cogitationibus illis animus imbuitur. Infice igitur eum adsiduitate huiusmodi cogitationum, quales sunt: vbicunque viuere, ibi etiam bene viuere licet: viuere autem licet in aula, ergo etiã bene viuere licet in aula. Item, Alicuius rei causa singula sunt facta. cuius verò gratia vnumquodq; factũ est, ad id fertur: ad quod autẽ fertur, in eo finis eius est positus: vbi verò finis, ibi etiã bonũ vnicuiq;. Ergo finis animãti ratione prædito ꝓpositus est, societas. natos enim nos esse ad eã, iam pridẽ est demõstratum.

An verò non euidẽs est, deteriora prę-stantiorum, rursumq; ex his vnum alterius causa esse? Præstant verò inanimis animata: atque inter hæc ipsa, ea quæ rationem habent.

Insani est, sectari impossibilia. At fieri non potest, quin mali suo more agant.

Nihil cuiquam accidit, nisi ita natura destinarit. Id quod alius iniquè fert, alteri accidit: qui siue ignoratione eius casûs, siue vt magnanimitatē ostendat, cōstantiam tuetur, atq; illęsus manet. Iniquum est igitur admittere, vt insciti & opinio prudentiā superēt. Etenim res ipsæ animū nequaquā attingūt, non intrāt ad eū: neq; mouere, neq; vertere possunt. Solus ipse seipsum ciet: ac quale iudiciū tulerit talia ea quæ accidêre, fiunt.

Alia ratione summa nobis est necessitudo cū homine cōstituta, qua ei benefacere, eūq; ferre iubemur: cū autē impedire conātur nostras actiones, nō magis ad nos attinēt quàm sol, ventus, bestię. Atq; hi quidē impedire effectū aliquādo possint: animi verò appetitionē & affectum nequeunt, quia hęc exceptionē habent, & conuersionē. Nam omne id quod impedimento fuit effectioni, id animus ad ea quæ præcesserūt cōuertit: atq; eo modo id, quod instituto operi, viæque initę obstitit, ei iam confert aliquid.

Id quod in mundo est præstantissimum, cole. Est autem id, quod omnibus rebus vtitur, omnia gubernat. Similiter id quoq; honora, quod in te est primū: ni

mirum

mirum illi alteri cognatum, quòd & cæteris quæ in te sunt omnibus vtitur, & tuam vitam regit.

Quod ciuitati nullum affert detrimentum, id ne ciui quidem nocet. Hæc regula recolenda tibi est, quotiescunq; te læsum aliquâ esse cogitas. Sin ciuitas damno affecta est, ei qui intulit, succensere non debes. Quid neglectum est? Sæpenumero considera, quàm celeriter omnia quæ & sunt & fiunt, abripiantur & euanescant. Etenim & ipsæ naturæ amnis instar in adsiduo sunt fluxu, & effectiones cõtinentibus mutationibus obnoxiæ, & causarum infinitæ sunt vices: denique nihil ferè perstat, aut sui simile durat. Iam & præteriti & venturi æui infinita est, in qua omnia abolentur, vastitas. Quî ergo stultitiæ non damnetur, qui in hoc tam exiguo temporis articulo superbit, appetit, aut molestia se affectum quiritatur? Vniuersæ rerum naturæ recordare, cuius minimam partem tenes: totius æui, cuius breue & momentaneum tibi est attributum spacium: fati cuius perexigua ad te portio pertinet.

Peccat alius quis aduersum me, videt: suã habet affectionẽ, suum actũ. Ego

in præsentia id habeo, quod me habere vult cõmunis natura: agoq; id, quod agere me iubet mea natura. Pars animi tui princeps ne inuertatur vllo vel leui vel aspero carnis motu, neq; admittat persuasiones quæ in membris oriuntur, sed circumscribat eas. Quòd si eæ ratione alterius consensus ad intelligentiam eferũtur, nimirum quatenus ea cum corpore copulata est, tum quidem sensui, cum is à natura proficiscatur, reluctandum nõ est: opinioni autem mali aut boni adsentire mens non debet.

Viuendum est cum dijs. Vitam verò cum dijs agit, qui continenter ijs suum animum ostendit, probantẽ ea quæ ipsi fatum tribuit, agentemq; ea quæ genio placent: quẽ Iupiter suæ quandam particulã naturæ vnicuiq; præsidẽ ducemq; dedit: nimirũ mentem atq; rationem.

10 Ne irascaris ei qui hircũ olet, aut cui anima fœtet: nihil enim ad te inde mali redibit. Alæ ipsius & os ita sunt affecta, vt necesse sit hunc odorem inde proficisci.

Ratione, inquis, præditus est homo: ac si scrutari velit, intelligere potest qua in re delinquat. Bene res habet. Proinde tu,

tu, qui & ipse præditus es ratione, mentem eius tuæ mentis motu excita, doce, commonefac: si enim obtemperat tibi, sanabis eum, neque ira opus erit.

Neq; tragœdus, neq; scortum. Iam egressurus, viuere cogitas. ita hîc viuere licet. Quòd si tibi non cõceditur, tunc vita excede, ita quidem, vt qui nihil mali patiatur, ac fumi instar abeat. Quid hoc rei esse putas? Dum verò nihil me tale abducit, liber permaneo: neque me quisquam prohibet agere, vt volo: volo autem, vt naturæ animantis ratione præditi, & ad cœtum nati, conuenit.

Mens quæ mundum gubernat, societatis rationem habuit: itaque & inferiora præstantiorum causa effecit, & præstantiorum vnum alteri subdidit. Viden', vt subiecerit, coniunxerit, ac vnicuique secundum dignitatem suũ tribuerit: eaq; quæ sunt præstantissima, mutuo consensu deuinxerit?

Quomodo vsus es hactenus dijs, parentibus, fratribus, vxore, liberis, doctoribus, alumnis, amicis, familiaribus, famulis? an in hunc vsque diem in neminem horum re verbóue fuisti iniurius?

Reminiscere etiam quæ superaueris,

ac toleraueris: tum fabulam vitæ tibi iam peractam, teque tuo ministerio defunctum esse. Quàm multa vidisti pulcra? quot voluptates, quot dolores despexisti? quot peruersis hominib. æquum
11 te præbuisti?

Quamobrem animi artis & disciplinæ vacui, arte & scientia prędituin confundunt? Quem verò animum arte & scientia præditum vocas? eum qui principium & finem cognoscit, & mentem, quæ per vniuersam rerum naturam penetrat, ac per omnes seculorum cursus definitos atque statos mundum gubernat.

Iamiam cinis erit, & ossa nuda, nihil pręter nomen (siquidem id supererit) tui restabit. Nomen autem nihil est quàm sonitus. At ea quæ magni in vita precij habentur, vana sunt, putrida, exigua, atq; instar catellorũ mordicantium, aut puerorum inquietorum, qui modo rident, mox plorant. Cæterùm fides, pudor, iusticia, & veritas,

12 *Climatibus terræ cœlum petiere relictis.*

Quid ergo restat, quòd te hîc detineat? sensilia'ne tã fluxa, totq; mutationibus expositа? an sensus obscuri, & qui facilè deci-

decipiantur? animula ipsa, quę est exhalatio à sanguine? gloria inter huiusmodi homines, inanis illa? Quid ergo aliud operiris, nisi vel extinctionē, vel translationem, idq; æquo animo? Quid interim dum eam occasio adducit, tibi sufficiet? Quid aliud quàm deos venerari & collaudare, hominibus benefacere, eosq; & ferre, & ijs abstinere: quę extra tuę carunculę & animulæ sunt posita fines, ea meminisse neq; possessionis, neq; potestatis tuæ esse? Semper potes vti secūdis successibus. si rectę viæ insistere vis: duoq; hęc obseruare, quæ diuinę menti cōmunia sunt cum hominis, omnisq; ratione præditi animalis animo: vnū non posse te ab alio impediri: alterum, in iusta voluntate & actione bonum esse collatum, eumq; ad finem esse appetitiones dirigendas.

Si hoc neq; mea fit malicia, neq; actio est à mea proficiscēs malicia, neq; cōmunitati dāno est: quid solicitus de eo sum? quod verò dānū est cōmunis societatis?

Non debemus nos cogitationib. omnino abripiendos præbere: sed opitulari quantum eius fieri potest, & dignum est, etiam si in medio sit defectus: neque id pro damno ducere. ea enim consuetudo

mala est. Sed quemadmodum senex discedēs rhombum alumni poscebat, memor rhombum esse: ita etiam hic, quoniam bonū aliquid fiat in rostris. Heus homo, oblitus es quid hæc sint? sanè: Sed ea in quibus hi studium ponant. Propterea tu quoque stultus es factus? Aliquando vtcunque relictus, factus sum felix. Felicitas aut est, vt bonam tibi ipsi sortem vendices: id est, boni motus animi, bonæ appetitiones, bonæ actiones.

M. AN-

M. ANTONINI IMPE-

ratoris de vita sua, Liber VI.

NAtura vniuersi suo gubernatori obediens est, ac bene composita: quæ verò eam gubernat mens, nullam in seipsa habet malè agendi causam: quippe nihil ei inest vitij, neq; peccat, neque ab ea quicquam læditur: omnia verò secundum eam fiunt atq; perficiuntur.

Nullo pone in discrimine, algénsne an calens, dormituriens an somni satur, malè an bene audiens, moriens an aliud quid agens id facias, quod te decet: quãdo mors etiam vna est earum actionum, quæ ad vitam referuntur. Sufficit igitur, ea etiam imminente, id quod instat, bene collocare.

Intrò respice. Nullius rei neque propria qualitas, neque id quod ei debetur, te fallat.

Omnia quæ subiecta sunt, celerrimè mutãtur, & aut in halitum resoluuntur, siquidem sit compacta eorum substantia, aut dissipantur.

Mens vniuersi gubernatrix scit quomodo se habeat, quid agat, & quam habeat materiam subiectam.

Vlciſcendi ratio optima eſt, ne ſimilis ſias eius qui iniuriam fecit.

Vno hoc te oblecta, inq; vno hoc acquieſce, vt ab vna ſocietatis humanæ tuē dæ cauſa ſuſcepta actione, ad aliam trā ſeas, Dei memor.

Princeps hominis pars eſt ea, quæ ſeipſam excitat atq; ciet: ſeq; talem, qualē vult efficit: præſtatq; vt ea quæ eueniūt, talia, qualia ipſa vult, ſibi videantur.

Omnia ſecundum naturam vniuerſi fiunt: neque enim poſſunt fieri ſecundum aliam aliquam, ſiue extrinſecus circundantem, ſiue incluſam, ſiue foris ſuſpenſam.

Vniuerſum aut confuſio quædam eſt, & contextus fortuitus rerum iterum à ſe diuellendarum & diſſipandarum: aut vnitione, ordine & prudentia conſtat. Si prius illud verum eſt, quid eſt cur cupiam inani huic colluuiei & mixturę immorari? quid aliud expetendum, quàm vt in terram vtcunq;, redigar? quid perturbor? quicquid egero, tamen diſſipatio me corripiet. Sin altero modo res habet, veneror eum, animoq; cōſtanti ſum, & gubernanti mundum confido.

Cum te rerum præſentium ſtatus nō-

nihil

nihil perturbat, celeriter ad te redi: neq; vltrà quàm necesse est, à modo eius quã instituisti cantilenæ discede. Nam eo facilius harmoniam tueberis, si continenter ad eam reuertaris.

Si tibi simul & nouerca & mater esset, illam quidem coleres, & tamen crebrò ad matrem te reciperes. Eadem est tibi ratio aulæ & philosophiæ. Quare ad hãc sæpenumerò reuertere, & in hac acquiesce, quæ efficit, vt & res aulicæ tibi tolerabiles videantur, & tu dum in ijs versaris, ferri queas. Tale est, cùm sic cogitamus de cibis & id genus rebus hoc esse piscis cadauer, illud auis, aut porci: item, Falernum, succum esse exiguum vuluæ: purpuram capillos esse ouiculæ, modico testudinis sanguine imbutos: tum coitum, intestini parui affrictionem, mucíq; excretionem, non sine conuulsione. Cogitationes hæ præclaræ sunt: nam rem ipsam attingunt, ac pertranseunt, vt qualis ea sit, cerni possit. His per omnem vitam vtendum est: ac sicubi res quammaximè videtur comprobatu digna, tegumentis est nudanda, vt & eius in conspectum veniat vilitas: & id quo se ostentabat, ei

bat,ei adimatur.Etenim fucus,impostor est callidissimus:ac tum maximè in fraudem inducit,cum quis maximè se res serias & dignas tractare putat. Vide igitur, quid de hoc Crates,quid Xenocrates dicat.Pleraq; eorum, quæ vulgus admiratur,si sub habitu aut natura continentur, ad latissimè patentia genera reuocãtur: vt lapides,vt ligna,ficus,vites,oleæ. Quę sub arctioribus aliquanto,ad animata:vt greges,armenta. Si qua paulò plus habe rent gratiæ, hæc ad ea reducuntur quæ comprehendũtur sub anima ratione prędita, non quidem vniuersali, sed quatenus artes tractat,aut alias facultates: aut ipsa per se æstimantur:vt,quídnam esset, possidere multa mancipia. Qui verò animum ratione præditum cum omnibus suis facultatibus, ciuilisq; cœtus studio veneratur, reliquarum is rerum nullam curat:sed omnibus postpositis,suum animum ita affectum,atque ita se mouẽtem vt rationi & ciuili societati congruit,cõseruat: cognatoq; genio in hac re inseruit. Quædam iam fiunt, quædam mox exiſtent: quin & eius quod fit, pars iam nunc aliqua euanuit. Fluxus & alterationes continenter mundum renouant:

quemad-

quemadmodum infinitum æuum temporis adsiduo lapsu nouum subinde redditur. In hoc itaque flumine quisnam ea quæ præterferuntur, ac quibus insistere non possit, honore aliquo dignetur? is quidem perinde agat, ac si quis vnum de præteruolãtibus passerculis diligere incipiat, atque is iam è conspectu eius abierit. Ita se & vita vniuscuiusque hominis habet, vt halitus à sanguine sublatus, & aër inspiratus. Quale enim est quod semel animam attrahimus, & efflamus, id quod identidem facimus: tale etiam est, quòd omnẽ respirandi facultatem, quã heri aut nudiustertius nati accepimus, eò reddimus vnde accepimus. Quòd vegetamur more stirpium, respiramus more pecudum & ferarum, quòd visis afficimur, quòd appetitionis causa mouemur, quòd cõgregamur, quòd nutrimur: omnia hęc non maiori sunt in precio ponenda, quàm quòd excernimus cibi recrementa. Quid igitur honore dignum est? num plausus? nequaquam. Ergo ne laus quidem populi, quæ nihil est aliud quàm plausus linguarum. Sublata igitur etiam gloriola, quid restat quod suspicia mus & veneremur? Equidem hoc cẽseo,

vt

vt quemadmodum facti instructiq; à natura sumus, ita moueamur. Eò nos etiam diligentia opificum, & artes ducũt. Omnisenim ars huc collimat, vt id quod paratum est, aptum sit & idoneum ad opus, cuius operis causa paratum est. Idẽ quærit vinitor, idem qui pullos equorũ domat, idem qui canes educat. Ergo & institutio primę ætatis & doctrina eò cõtendunt: isq; finis est, quem expetere debeas. Hunc consecutus, nihil est in alijs reb. quod sis tibi quæsiturus. Quòd si per gas alia etiã expetere, neq; liber eris, neque tibi sufficies ipse, neq; eris affectuũ vacuus: necessariò enim inuidebis, ęmulaberis, sinistra suspicaberis de his qui illa tibi adimere possunt, insidiaberis ijs qui id quod magni fit à te possidẽt. Omnino enim necesse est eũ esse animo perturbato, q ista desiderat: sępe etiã deos incusare. Qui verò mẽtẽ suã reueretur atq; colit, is & sibi ipsi probabitur, & cum cœtu hominum bene ei conueniet: cúmque dijs consentiet, id est, laudabit quæcunque ij distribuunt & ordinauerunt. Infrà, super, atque circum te motus sunt elementorum. Motus verò virtutis in eo tum nullo est: sed diuiniore quadã, & ad intelli-

intelligendū difficili via procedit. Vide quid agant homines. Eos qui eodem cū ipsis viuunt tempore, laudare nolūt: ipsi verò à posteritate laudari, magnum existimant: nimirū ab ijs quos neq; viderūt, neq; videbunt vnquā. Id verò haud multo aliud est, quàm si doleret ipsis non à prioris etiā ætatis hominib. se laudatos esse. Nō, si quid assequi industria tua nequis, id à nullo posse apprehēdi homine existima: sed quicquid homo potest, quic quid ei cōuenit, id & tibi cōcedi iudica. In palęstra si quis vnguibus aduersarium laniauit, aut capite incusso ferijt, non indignamur, neque offendimur, neque insidiarum suspectum habemus: cauemus quidem nobis ab eo, non vt ab hoste, neque siniſtrum quid de eo suspicamur, tātùm placidè eum declinamus. Id fieri debet etiā in reliquis vitæ partibus, vt idem de alijs sentiamus, quod de ijs cum quibus colluctamur: possumus enim (vt dixi) citra suspicionem & odium ab ijs cauere, & eos vitare. Si quis me redarguere potest, & demonstrare, quòd non rectè sentiam, aut agam, læto animo sententiam mutabo: veritatem enim quæro, quæ nemini vnquā damno fuit:

dam-

damnum autem facit, qui in errore & ignoratione sua permanet. Ego, quod est mei officij, ago: cætera me non auellunt. Aut enim anima aut ratione carent, aut viæ ignara errãt. Animantia rationis expertia, tum omnes eiusmodi res & subiecta, magno & liberali animo sunt vsurpanda tibi: nempe ratione prædito. Hominibus verò, vt ipsis quoq; mente instructis, ratione societatis habita vtere. In omni verò negocio deos comprecare: neque solicitus esto, quantum temporis spacium tibi ad agendum detur: sufficiũt enim vel tres huiusmodi horæ. Alexander Macedo, agasoque eius, mortui in idem sunt redacti. aut enim assumti sunt ad mentem mundi eam, qua sati sunt reliquorum animi: aut dissipati sunt in atomos, vnus perinde atque alter. Cum animo tuo considera, quàm multa vnico temporis momento fiant in vniuscuiusque nostrûm cùm animo, tum corpore: ita fiet vt non mireris, quòd longè plura, imò verò omnia quæ in mundo hoc fiũt, simul extent. Si quis à te quærat, quomodo sit nomen Antonini scribendũ: nónne singulatim omnes litteras proferres? Quid ergo si qui irascũtur, num vicissim

tu

tu quoque ſtomachaberis? nõ potius numerum inibis placidè ſingularum rerũ? Itaq; etiam hìc memento, ſuis omne officium quibuſdã conſtare numeris: quos ſi imperturbatos ſeruaueris, neq; indignantibus alijs ipſe quoq; indigneris recta via id quod propoſuiſti, perficies.

Inhumanum eſſe videtur, hominem impedire, ne ad ea feratur quæ ei vtilia & cognata videntur. Atqui id tu ne faciant prohibes quodammodò, dum iniquo animo fers eos delinquere. Ferũtur enim vtique ad id, quod naturę ſuæ coniunctũ & vtile putant. Sed res non ita habet. Id itaq; oſtende eis, & doce citra indignationem. Mors finem imponit ſenſuum, motus, & cogitationum officijs, animumque à corporis miniſterio liberat. Turpe autem eſt in hac vita, in qua corpus tuum labori non ſuccumbit, animũ tuum elangueſcere. Vide ne à præſenti ſtatu deiectus obruaris. Poteſt enim hoc fieri. Itaq; conſerua teipſum ſimplicem, bonum, integrum, grauem, apertum, iuſticiæ ſtudioſum, pium erga deos, benignum, humanum, ad officium tuendum fortem: annitere vt talis permaneas, qualem te facere voluit philoſophia: venera

4

5

re deos, salutem hominibus affer. Breue
est vitę in terra degendę tempus: omnis-
que eius fructus, sancta animi constitu-
tio, & actiones communitati hominum
vtiles. Omnia, vt decet Antonini disci-
pulum, age. Quæ fuerit eius in agen-
6 do secundum rationem firmitas, quæ v-
bique æqualitas, quæ sanctitas, memen-
7 to: quæ vultus serenitas, ac comitas.
Quantus ille gloriæ contemptor, quod
eius in percipiendis rebus studium: cum
nihil prætermitteret, nisi prius accura-
tè perspexisset, ac cognouisset. Vt tulerit
iniustè ipsum reprehendentes, neque
conuicium his reposuerit: vt nihil pro-
peratè aut cupidè aggressus sit: vt calū-
nias non admiserit: vt diligens fuerit mo
rum actionúmque examinator: non ob-
trectator, non meticulosus, non suspicio
sus, non sophista. Quàm paucis fuerit
contentus: vt domo, lecto, veste, cibo,
famulatu. quàm tolerās laborum, quàm
leni animo: vt tempus vsque ad vespe-
ram propter victus tenuitatem egerit, i-
ta vt ne excernere nisi consueta hora o-
pus ei esset. Quæ eius in amicitia fuerit
constantia, & æquabilitas: quomodo
tulerit eos qui ipsius sententiam liberè

impu-

gnarent: gauisusq; fuerit, si quis melius aliquid ostenderet. Qua ille deos religione coluerit, citra superstitionem, recordare: vt tibi quoque vltima hora, perinde, atque is fuit, rectè tibi cõscio adueniat. Expergiscere, & teipsum reuoca, somnoq; discusso cogitans quæ te insomnia perturbarint, vigilans ea intuere, vt illa inspexisti. Ex corpusculo & anima consto. Corpusculo nihil interest inter res: neque enim potest discrimen statuere. Rationi autem inter ea discrimen nullum habetur, quæ nõ sunt ipsius actiones; has verò omnes in sua habet potestate. Quod ipsum tantùm est de præsentibus accipiendum, præteritæ enim & futuræ animi actiones, ipsę quoque nullum habent iam discrimen. Manui ac pedi, dum suum agunt officium, nullus est præter naturam labor: ita homini quoque ea agenti quæ ipsius sunt partium, nullus est præter naturã labor: ergo ne malum quidem. Quot voluptatibus, ac quantis frui contigit latronibus, cinædis, parricidis, tyrannis? Nónne vides, vt qui sordidas profitentur artes, vsq; ad certum finem se priuatis hominibus accommodent? nihilo-

minus tamen ſuę artis rationem retinẽt, neq; ab ea decedere volunt. Nónne autẽ turpe ſit, ſi architectus & medicus magis ſuę artis rationẽ reuereatur: quàm ſuam homo, quę quidem ei eſt cum Deo communis? Aſia & Europa, anguli ſunt mundi: vniuerſum mare, gutta mundi: Athos, glebula mundi: omne inſtans tempus, punctum eſt æternitatis. Omnia ſunt parua, mobilia, interitui obiecta: omnia inde veniunt, profecta à principe vniuerſi, aut per conſequentiam. Etenim rictus leonis, lethalia venena, omniaque maleficia (vt ſpina, cœnum) pulcrarum & bonarum rerum ſunt additamenta. Non igitur ea aliena ab eo quod colis imaginare, ſed fontem omnium rerum conſidera. Qui præſentia cernit, omnia vidit quæ ab æterno fuerunt, & in infinitum vſq; erunt. Omnia enim ſunt eiuſdẽ generis, & conformia. Sæpenumero cogita de omnium in hoc vniuerſo rerum connexu, mutuaq; affectione. Quodam enim modo omnia inuicem ſunt implicata, eaq; ratione amica mutuò. Aliud enim ex alio conſequitur, propter conſtantem motum, ac conſpirationem & vnitionem (vt ita dicam) ſubſtantię. Qui

bus

bus negocijs addictus es ſorte tua, his te accommoda: & quibus te hominibus fatum adiũxit, eos amore, idq; vero, proſequere. Organa, inſtrumenta, vaſa, quũ id agunt cuius gratia ſunt adornata, bene habẽt: & quidem is qui ea parauit, abeſt ab ipſis. At in his quæ natura continentur, remanet, intusq; eſt vis ea paratrix. itaq; tanto magis honoranda eſt: & exiſtimandũ, ſi ſecundum eius voluntatem agere perſeueres, omnia tibi ſecundũ mẽ tẽ eſſe: idẽq; de alijs hominib. omnib. intellige. Quodcunq; ex ijs reb. quæ extra te, neq; in tua voluntate ſunt poſitæ, tibi propoſueris, boni vel mali nomine, id ſi vel vt malũ tibi cõtingat, vel ſi, cũ pro bono ducas, adipiſci non poſsis, efficiet vt & deos incuſes, & odio habeas homines qui in cauſa ſunt, aut eo certè nomine ſuſpecti habẽtur, q, vel malum hoc habeas, vel bono careas. Propter hãc rerũ differẽtiã, quã ipſi ſtatuimus, fit, vt multa peccemus. Quòd ſi ſola ea quæ in nobis ſunt poſita, bona & mala tractaremus, nihil cauſę reſtaret cur aut Deũ incuſaremus, aut cum hominib. inimicicias ſuſciperemus. Omnes ad eundem finem & effectum agimus: pars ſcientes, & certo or-

dine : pars inſcij. Quemadmodum & dormientes Heracletus (ni fallor) dixit eſſe operarios, qui adiuuent ſuâ operâ hæc quæ in mundo fiunt. Alius autem alia ratione id opus adiuuat. ſuperuacanea opera eſt eius qui reprehendit, & reniti conatur ijs quæ fiunt, eaq; reſcindere: nam & hoc vtitur mũdus. Proinde animum aduerte, in quorũ tu te numero reputes. Nam adminiſtrator huius vniuerſi, vtiq; te vtetur rectè, & accipiet te inter cooperarios. Tu verò ne ſis huiuſmodi eorum pars, qualis eſt in fabula vilis ille & ridiculus verſus, cuius mentionem Chryſippus facit: Sólne pluuię munia obire cupit, aut Æſculapius terræ frugem ferentis? Quid verò ſidera, an nõ diuerſa quidem ſingulis eſt actio, quæ tamen ad commune opus conferat? Quod ſi de me & his quæ mihi euenire debuerunt, dij conſultauerunt, rectè nimirum mihi conſuluerunt. Nam Deum ſine cõſilio agentẽ ne cogitare quidem facile eſt: quæ aũt fuiſſet cauſa, propter quam malè mihi conſultum voluiſſet? quid inde ad deos, & ad vniuerſum (cuius maximè habẽt rationem) fructus redijſſet? Sin de me priuato nihil conſultauerunt, at de vniuerſo

vniuerſo vtique rationes duxerunt: ex quo cum ea conſequuntur quæ mihi eueniunt, non debet me eorum pœnitere. Sanè de nulla re eos conſilium inire, impium eſt credere: aut ne ſacrificandum, ne precandum, ne iurãdum quidem, neque quicquam eorum faciendum, quæ ſingula tanquam cum præſentibus & vnà viuentibus dijs agimus. Sed tamen ſi nihil illi de nobis ſtatuerunt, licet mihi de meipſo conſilium capere, ac de mea vtilitate deliberare. Vtile autem eſt vnicuique id, quod eſt naturæ eius & conſtructioni conſentaneum. At natura mea rationis eſt compos, & ciuili cœtui accommodata. Ciuitas mihi eſt & patria, quatenus quidem Antoninus ſum, Roma: quatenus homo, mundus. hæc igitur tantùm mihi ſunt vtilia, quæ his ciuitatibus conducunt. Quæ ſingulis eueniunt, ea proſunt vniuerſo: id erat ſatis ſcire. Sed & hoc addendum, quòd ſi animaduertere velis, vbique videbis: quæ homini, aut alijs hominibus * Sed nunc vocabulum Vtilis accipiamus latius, vt etiam medijs rebus pateat. Quæ in theatro aut ſimilibus locis vides, ea quum ſemper eadem ſpectentur,

efficiant. Adſuefac te, vt alio docente cogitationes non aliò diuertas, ſed totus animo dicentis ſis intentus. Quod aluearinō prodeſt, id ne apis quidem prodeſt. Si nautæ malè gubernent, aut non rectè curentur ægroti, dicunt: Alius erat quærendus, cui me committerem: aut, quomodo hic ſalutem nauigantibus vel ægrotis ſanitatem afferret? * Quàm multi iam vnà cum his, quibuſcum in mūdum venerunt, ex mundo exceſſerunt? Morbo regio laborantibus mel amarum videtur: morſis à rabida beſtia, aqua eſt timori: pueris ſphęrula pulcra eſt. Quid ergo iraſcor? aut tibi minor vis videtur eſſe ſalſitatis, quàm bilis apud ictericum, aut venenī apud morſum à rabioſo animali? Nemo prohibebit, quin ſecūdum rationem tuæ naturæ viuas: neque tibi quicquam accidet, quod ſit contra rationem vniuerſi. Quales ſunt illi, quibus cupimus placere: aut propter quid, quod eis ſuperſit, aut per quas actiones? quàm celeriter æuum omnia abſcondet:

imò quàm multa iam
nunc occultauit?

M. ANTO-

M. ANTONINI IMperatoris de Vita sua, Liber VII.

QVid est malicia? id, quod sæpenu 2
mero vidisti. Et quicquid omnino acciderit, expedit in promtu te habere hanc regulam, sæpe id esse à te visum. Omnino si superiora & inferiora animo repetas, inuenies omnia eadem esse: quorum plenæ sunt priscæ, mediæ, recentésque historiæ, & vrbes, & domus: nihil nouum est, omnia vsitata, & breui durantia tempore. Neque verò alia ratione extingui possunt opiniones, quàm imaginationibus, quæ ijs respondent, abolitis: quas quidem vt continenter resuscites, in tua est posita potestate. Possum de re oblata existimare, id quod oportet: si hoc possum, quid est cur animo perturber? Quæ sunt extra mentem meam, nihil omnino ad eam attinent. Hoc modo affectus, rectus eris. Reuiuiscere potes: nam si res quas antè vidisti, rursus apud animum tuum contempleris, exactam vitæ partem quasi repetes.

Inane pompę studium, fabulę scenicę, greges,

greges,armenta,velitationes,osiculum catello proiectum, aut esca in piscinam iniecta, formicarum labores, & onerum gestationes,murium perterritorum discursus, simulacra neruis tracta vt se moueant. In his igitur oportet animo placido & non elato consistere:& intelligere,tanto vnumquemq; dignũ esse,quanto ea in quibus studium suum is posuit. In oratione singula verba:in ijs quę fiunt singulæ appetitiones sunt animaduertendæ.atq; hic statim videndum, quam ad finem eæ referantur: illic, quid significent.

Sufficítne intellectus meus ad hanc rem,an secus? Quòd si sufficit,vtor eo ad rem propositam tanquam instrumento mihi ab vniuersi natura concesso.Sin cõtrà, aut eam rem alteri cuidam, qui melius id possit,perficiẽdam relinquo, præsertim si alioquin id agere officiũ meum nõ iubet:aut ipse perago pro virili mea, adscito mihi auxiliario,cuius opera mea mens id efficere possit, quod in præsentia sit commodũ, & societati hominum conducat. Quidquid enim vel solus vel cum alio ago,id omne eò est dirigẽdum, vt in publicum vtile sit atque congruat.

(Quam

(Quàm multi quondam fuêre celebres, quorum nũc fama est obliuioni tradita? quàm multi etiam horum qui istos celebrauerunt, è medio sunt sublati?)

Ne ducas tibi pudori, si cuius auxilio vsus es. Propositum est enim tibi id agere, quod sit tuarum partium: perinde ac militi in oppugnatione murorum. Quid ergo faceres, si tu claudicans, solus conscendere propugnaculum nequires: ab alio adiutus posses?

Ne te perturbent futura. Nam si ita vsus erit, peruenies ad ea eadem instructus ratione, qua nunc in præsentibus vteris.

Omnia inter se sunt complexa sacro nodo, neq; quicquam ab altero est alienum. Ordine enim omnia certo sunt dispositа, vt vnum eundemq; mundum exornent. Mundus ex omnibus constat vnus, vnusq; per omnia diffusus est Deus, vna natura, vna lex, vna ratio communis omnibus ratione præditis animantibus, vna veritas: siquidem & vna est perfectio eorũm quæ eiusdem sunt generis, eiusdemq; participia rationis animantium.

Omne id quod materia constat, celerrimè in vniuerso aboletur: omnis causa celer-

celerrimè in rationem vniuersi adsumitur: omnium rerum memoria quàm primùm æuo confunditur.

Ratione prædito animali eadem actio & secundum naturam est, & secundum rationem.

Rectus, an qui erigatur? *Quam rationem in vnitis & compactis corporibus habent membra, eam obtinent ratione prędita animalia in diuisis, præparata ad vnam quandam actionem. Hoc eo magis animum tuum tanget, si crebrò tibi ipsi dicas: Membrum sum eius, 3
quod est ex ratione præditis conflatum, corporis. Si autem dicas te esse partem, nondum ex animo diligis homines, non dum ex beneficentia delectationem capis, quam verè apprehẽdat animus tuus: adhuc decori tantùm causa ita agis, non vt in te ipsum beneficium conferens.

Sanè alijs quæcunq; accidant, eorum est, si velint, ea culpare: quoniam pati aliquid ab accidente eo possunt. Ego quidẽ rebus mihi contingentibus, nisi in malis eas ducam, nihil lædor: & licet mihi ea non putare mala.

Quicquid alij loquantur & faciant, me quidem oportet esse bonum, haud ali-

aliter quàm si aurum vel smaragdus vel purpura semper ita diceret: Quicquid alij dicant, aut faciant, smaragdum esse oportet me, colorem seruare meum.

Mens ipsa seipsam non perturbat: hoc est, non affert sibi ipsi vllam cupiditatem aut metum. Si quid aliud est quod possit eam terrere, aut dolorem afferre, faciat sanè: ipsa quidé per se nulla opinione sibi hos motus affert. Corpusculum verò ipsum curet, si potest, ne quid patiatur, dicatque, si quid patitur. Animo nullus metus, dolor, aut opinio horum accidere potest. neq; enim ei sunt habitus ad hæc. Per se nulla re mens indiget, nisi seipsam indigam faciat: itaq; & perturbationis, & impedimenti exors per se est, modò nõ ipsa sese pturbet aut impediat.

Felicitas est bonus dæmon, seu bonũ. Quid igitur tu hic agis phantasia? vnde venisti: non enim te opus habeo. Sed venisti secundum pristinam consuetudinem: non tibi succenseo, saltem abi.

Si quis mutationem timet, is cogitet absque ea nihil fieri posse, neque esse ea quicquam naturæ vniuersi amicius. An tu lauare posses, nisi ligna mutarentur? aut ali, nisi nutrimento mutato? aut quid

nam

nam aliud vtile poteſt abſq; mutatione fieri? Non ergo vides etiam tui mutationem earum ſimilem eſſe, ac perinde neceſſariam vniuerſi naturę? Per vniuerſam naturam, tanquam per torrentem, tranſeunt omnia corpora, vniuerſo ipſi cognata, & eius operum adiutoria, vti & noſtra inuicē ſunt membra. Quot Chriſippos, Socrates & Epictetos æuum iam deglutijt? Idem de omni re & homine tibi ad animum accidat.

Vnum hoc me ſolicitum tenet, ne quid faciam quod hominis cōſtitutio aut nolit factum, aut alio modo vel tempore factum velit.

Propediem erit, vt & tu omnium rerum obliuiſcaris, & nulla ſit vſquam tui memoria.

Proprium homini eſt, vt etiam eos diligat qui peccant. Fiet hoc, ſi in mentem tibi veniat, eſſe eos tibi cognatos, imprudentia & inuitos peccare: paulo pòſt & te & illum qui peccauit moriturum: idq; potiſsimùm, non læſum te ab eo. non enim eius peccato tua mens deterior, quàm fuerat, facta eſt.

Natura mundi ex vniuerſitate, tanquā è cera, modò equum finxit: mox eo confuſo,

fuſo, materia iſta ad fabricam arboris vſa eſt, deinde ad homũculi, inde ad aliarum rerũ. Harum ſingulæ quàm breuiſſimo durarunt ſpacio. Atqui arcula vt ſi compingatur, nihil eſt mali: ita ne ſi diſſoluatur quidem. Irati vultus omnino eſt contra naturam, quando ſæpius immoriendi ſit prætextus: aut ad extremum extinctus eſt, vt omnino inflamma * ri non potuerit. Hoc ipſo intelligere labora, iram à ratione eſſe alienam. Nam ſi etiam ſenſus peccati nullus erit, quæ erit viuendi cauſa?

Quæcunq; vides, ea iamiam à gubernatrice mundi natura in alias, rurſusq; et deinceps in alias mutabuntur formas: vt ſemper recens ſit mundus.

Si quis aliquid contra te deliquerit, ſtatim cogita quanam boni vel mali opinione peccauerit: id enim ſi cernas, miſereberis eius, ac neq; miraberis, neq; irascêris. Nam aut ipſe idem quod is bonũ putas, aut aliud quiddam eiuſdem generis: venia ergo danda. Sin tu ſecus de bonis et malis iudicas, eo placabilior eris ei qui fallus. Non de ijs quæ abſunt, tanquam de præſentibus cogitandum eſt: ſed præſentium ea quæ ſunt aptiſsima,

deligenda sunt: illorumq; causa memoria repetendum, quánam ratione fuissent quærenda, siquidem abfuissent. Caue tamen præsentia adeò probes, vt etiã in honore ea habeas, ac si quando absint, perturberis. Intra teipsum vertere. Hæc est natura mentis, vt iustè agens, in hocq; acquiescens, nihil extra se quærat. Auferviſa, inhibe motum neruorũ, circunscribe instans tempus, cognosce id quod vel tibi vel alij accidat, diuide subiectum in materiam & formam, cogita de postrema hora.

Quod peccatum est, ibi cessat, vbi peccatum subsistit. Intendendus est animus ijs quæ dicuntur, mente penetrandum in causas & effectus.

Exorna teipsum simplicitate & verecundia: eoq;, vt quæ sunt medio inter virtutẽ & vitium loco, in nullo ponas discrimine. Dilige humanum genus, obsequere Deo: is enim ait omnia fieri certa lege. Quòd si diuina sunt etiam elementa: satis est meminisse, hæc omnia certa lege cõstare, aut admodum pauca secus. 4

Mors est aut dissipatio, aut indiuiduarum particularum secretio, aut exinanitio, aut extinctio, aut migratio.

Dolor

Dolor si sit intolerabilis, mortem affert: diuturnus ferri potest: interimq; animus suam retinet tranquillitatem, neque fit deterior. At partes dolore confectæ, ipsæ quęrantur, siquidem possunt.

Hominum opiniones de gloria intuere, quales sint, quid propositum habeãt, quid fugiant.

Vtq; in littore maris arenę cumuli alij super alios appulsi, priores occultant: ita in vita quoq;, priora à subsequentibus celeriter absconduntur.

Platonicum: Qui igitur animo est prędituς alto, & cognitionem habet omnis temporis, omnisq; naturæ, an tu eum existimas hominis vitam magnum putare aliquid? Nequaquam, respondit ille. Ergo, inquam, ne mortem quidem in malis ille reputabit? Minimè verò.

Antisthenicum: Regium est, malè audire, cum bene feceris. Turpe est, vultum obsequi intellectui, seq; componere ita vt is iubeat: cum ipse intellectus seipsum non componat, atq; ornet.

Nam rebus irasci, nihil sanè expedit:
Iram curant enim nostram nihil.
Dijs lethi ignaris, & nobis gaudia dones.
Frugiferam vti spicam meæ vitæ metam.

* *Atq; hoc quidem esse, illud non.*
Quòd si dij me, liberosq; negligunt,
Ratio est & huic.——

Mecum enim est Bene & esse, & iusticia. Non vnà lugere, neq; tremere.

6 Platonica: Ego autem haud iniuria huic ita respõderim: Nõ rectè dicis, ô homo, si putas esse vel vitam vel mortem aliquo in discrimine ponendam ei viro, qui vel alicuius sit precij: ac non id potius vnum considerare eum inter agendum, iusténe an iniustè agat, & officiúmne faciat viri boni, an verò secus. Rei enim veritas, ô Athenienses, ita habet, vt quo quis loco seipsum constituerit, existimans ita optimum esse, aut à magistratu eò collocatus fuerit, ibi (mea quidem sententia) persistere debeat, ac quoduis periculum subire: neque mortem, vel vllam aliam rem turpitudine grauiorem ducere. Sed heus tu, vide, ne animi magnitudo & bonum aliud quidpiam sint, quàm seruare, & seruari. Neque enim concedendum est, eum reuerà virum dici mereri, qui quantocunq; tempore viuendum, neque rationem vitæ habendã putat: sed eum, qui de his cura Deo com
7 missa, credens ijs qui dicunt, non posse

fatum

fatum ab vllo euitari, id considerandum porrò ducat, quánam ratione tempus vitæ cóceſſum ſibi quàm optimè exigat.

Curſus ſiderum conſiderare expedit, quaſi eos comitaremur, & elementorum mutuæ mutationes crebrò cogitandæ. Hę enim cogitationes vitæ humilis ſordes abſtergent. Bene eſt à Platone hoc dictum: Etiam cùm de hominibus loquimur, intuendum eſt in res terrenas. Etenim qui memoria altius repetierit hominum congregationes, exercitus, agricu'turas, nuptias, pacta, ortus, interitus, iudiciorum turbas, vaſtitates regionum, varias Barbarorum gentes, ferias, luctus, nundinas: in ſumma, qui colluuiem illarum, & ex contrarijs compoſitum præteritorum aceruum, tantasque imperiorum mutationes recoluerit, is etiam futuram præuidere poterit. Quippe eandem hæc habent cum præteritis formã, neq; alio poſſunt modo fieri. Itaque etiam idem eſt, quadraginta, an decies milium ſpacio annorum, vitam humanam examines. nihil enim amplius videbis.

Ex terra enim nata, in terram redacta ſunt: quæ verò genus traxerunt cælitùs,

vniuersi, per ea quæ tibi eueniunt: tum tua, per ea quę tibi ad agẽdum sunt posita. Id autem vnicuiq; ad agendum proponitur, quod est eius constitutioni consentaneum. Porrò ita constituta sunt & comparata singula: reliqua quidem omnia eorum causa, quę mente sunt prędita, nimirum deteriora præstantiorum causa: ratione autem præditorum, vnum alterius causa factum est. Primas igitur inter partes ex quibus homo constat, ea pars obtinet, quæ societatem humanam respicit: alteras ea, qua sibi à persuasionibus corporeis ille abstinet. Ratione enim & intellectu prædíti motus proprium est, seipsum circumscribere, & neq; sensitiuæ neque appetitiuæ motioni succumbere: harum enim vtraq; etiã brutorum est. At intellectiua principatum obtinere, neq; ab illis regi vult: nec iniuria, quippe cuius natura ferat, vt omnibus reliquis ipsa vtatur. Tertium est, vacuitas temeritatis & erroris: quibus intenta pars princeps, rectà progrediatur, suis contenta.

Tanquam mortuo, & cui hactenus tantùm vitæ vsura fuerit concessa, quod supereſt, viuendum tibi erit secun-

dum naturam, tanquam ex abundanti.

Tu solus ea diligés quę tibi fatum iniunxit, eo contentus esto. Quid enim magis congruum, quàm vt singula eueniũt, statim eos ante oculos habere, qui cum eadem ipsis eueniſſent, indignati sunt, nouitatem rei mirati, & repræhenderũt ea. Vbi nunc ij sunt? nusquam. Quid attinet te eorum similem esse velle? ac non potius alijs suum morem relinquere: ipsum in hoc esse, vt rebus tuis bene vtaris? Idq; poteris præstare, nec deerit materia: modò animaduerte, & stude, vt tibi ipsi in omnibus actionibus videaris honestatem consecutus. Vtriusq; verò actionum finis recordandum est. Intrò respice: intus est fons boni, semper scaturiens, si quidem semper fodias.

Corpus constare, ac neq; motu neque habitu dissolutum esse debet. Sicut enim mens efficit, vt vultus sit compositus & aptus, ita de toto corpore vt tale sit, annitendum est. Omniaque hæc curandum est, vt ne ostentationis causa simulata sint.

Viuendi ars palęstricæ est quàm saltatoriæ similior: eo quòd ipsa quoq; curat, vt ad ea quæ incidunt, neque antè sunt præ-

præcognita, parata sit, & à casu tutũ hominem seruet.

Adsiduò inquire quales ij sint, quos testimonium de te ferre vis, ac quæ eorum sint mentes. Ita neq; eos qui inuoluntariè peccant culpabis: neq; testimonij egebis, si in ipsos fontes inspicias, vnde ij opiniones suas, appetitionesq; hauserunt. Omnis animus, inquit ille, nõ sua sponte priuatur veritate: idem sentiendum de iusticia, temperantia, benignitate, omnibusq; similibus. At necessarium est quàm maximè, id te nunquam non meminisse: ita enim erga omnes eris mitior. 9

De omni dolore in promtu sit tibi cogitare, eum neq; turpem esse, neq; mentem gubernatricẽ reddere deteriorem. quippe hæc neq; ratione materiæ, neq; societatis humanæ damnum accipit. In maiori autem dolorum numero etiam Epicuri dictum prodest, Eum neq; intolerabilem esse, neq; æternum: siquidem finium recorderis, ac non præiudicium feras. Id quoq; recordare: multa cum eandem habeant cum dolore naturam, tamen occultè modò molesta esse: vt dormiturire, æstum ferre, nauseare: quorum

aliquod si molestè fers, dic tibi ipsi, Eccè dolori succumbis.

Vide ne ita afficiaris contra inhumanos, vt homines contra homines.

Vnde nobis constat Socratem fuisse illustrem, & meliori constitutione præditum? Non enim satis est eum clariori morte occubuisse, aut peritiùs cum sophistis disputasse, & patientiùs in frigore pernoctasse: & Salaminium abducere cum esset iussus, fortiter repugnasse, ac in vijs maiestatem vultus præ se tulisse, de quo maximè dubitari potest an verum id fuerit. Sed hoc considerãdum est, quo animo fuerit Socrates, an potuerit contentus esse, si iustum se hominibus præberet, ac pium erga deos: an neq; temerè ob aliorum maliciam sit indignatus, neq; vllius insciție subseruierit: an nihil eorum quæ ei vniuersi natura attribuisset, tanquã peregrinum aut intolerabile acceperit, nunquám ne affectibus carnis consentienten mentem præbuerit.

Non ita cõfudit omnia natura, vt non liceat circũscribere seipsum: & quę sunt propria cuique, ea ipsum in sua retinere potestate. Admodum enim possibile est, vt quis diuinus vir fiat, ac à nemine cognosca-

gnoſcatur. Huius ſemper memento: atque huius etiam, quòd vita beata in pauciſsimis rebus eſt poſita. Neque quia deſperaſti te dialecticum aut phyſicum futurum: iccirco etiam liberum, pudicum, ſociabilem, Deoque obedientem te fieri poſſe diffide.

In maxima animi voluptate licet viuere, tutum ab omni vi, vtcunque omnes quæ volunt cõtra nos clamitent: etiamſi corporeę huius molis membra à feris laniẽtur. Quid enim obſtat, quo minus interim mens ſeipſam conſeruet in tranquillitate, veroq; de rebus præſentibus iudicio, & vſu eorum quę ſunt prę manibus expedito: ita quidem, vt iudicium rei ſubiectæ dicat, Sanè tu natura tua hoc es, etſi aliud videris: vtq; vſus dicat rei oblatæ, Ego te quęrebam. ſemper enim id quod adeſt, materia mihi eſt exercendæ virtutis rationalis & ciuilis, omninoque virtutis humanę aut diuinę. Omni enim id quod accidit, Deo eſt aut homini familiare, neq; nouum, neq; intractabile, ſed conſuetum & tractabile.

Perfectio morum hoc præſtat, vt omnem diem tanquã ſupremum agas, nihil tremas, nihil torpeas, nihil ſimules. Dij

cùm

cum sint immortales, tamen non indignè ferunt, quòd in tam diuturno æuo semper omnino tot improbos homines perferre debeant: quinimò illorum curam summam gerunt. Tu autem qui iã iam cessabis viuere, desperas, idq; vnus è numero malorum. Ridiculum est, te nõ fugere tuam ipsius maliciam, id quod potes: aliorum velle fugere, quod non cõceditur tibi.

Quicquid rationalis & ciuilis tua vis inuenerit neq; rationi consentaneum, neq; ad societatem conducens, id rectè ea indignum iudicabis.

Si tu bene alicui feciſti, & est qui à te beneficium acceperit, quid præter hæc duo tertium aliquid requiris stultorum more, vt & videaris bene feciſſe, & gratiam recipias? Nemo defatigatur accipiẽdo aliquid vtile. Atqui vtile tibi est, te secundũ naturam aliquid agere: ne igitur, dum alij prodes, defatigare, tibi aliquid boni parando.

Vniuersi natura olim ad mundum fabricandum se contulit: nunc autem vel omnia quę fiunt, consequentia fiunt sua: vel etiam in præcipuis eorum, ad quæ se mundi gubernatrix natura confert, ratio ni nul-

ni nullum locum esse & consilio, tenendum est. Hoc, si memoria teneas, multis in rebus animo vt sis tranquilliori, efficiet.

M. ANTONINI IMPERATORIS *de vita sua Liber VIII.*

ID quoq; ad minuendam gloriæ cupiditatem facit, quòd non licet tibi adhuc totam vitam, quæ à prima tua ęta te fuit, philosophicè viuere: sed cùm multis alijs, tum verò tibi ipsi manifestũ est factum, te procul à philosophia abesse. Conturbatæ igitur sunt tuæ rationes, cũ neq; ipse iam nomen philosophi facilè possis adipisci, & tuum institutum repugnet. Si itaque verè perspexisti, in quo sit res posita, omitte curare quis habearis: satis autem sit tibi, si reliquum vitæ arbitrio naturę exigas. Quid ea velit, cogita: hinc te nihil diuellat. Expertus enim es, circum quot res vagatus, nusquã vitã beatã inueneris: non in ratiocinationibus, non in diuitijs, non in gloria, non in voluptate, nullibi. Vbi verò est? in agendo ea quæ hominis natura requirit.

Quo-

Quomodo ita aget? Si ea habeat decreta, à quibus consentaneæ appetitiones & actiones veniant. Quæ sunt illa? de bonis & malis. Scilicet, nihil esse bonum homini, quod non reddit iustum, temperantem, fortem, liberalem: nihil malum, nisi quod horum contrarium efficiat.

In omni actione à te ipso quære, Qualis ea mihi est? an me eius pœnitebit? Paulo pòst moriar, & omnia è medio tollentur. Quid præterea requiro, si præsens actio animalis est mente præditi, societatis hominum studiosi, & Deo æqualis.

Alexander, Caius & Pompeius, quid hi ad Diogenem, Heraclitum, vel Socratem? Hi enim nouerant res, earum causas, materias: ita erant ipsarum mentes instructæ. Ibi verò quibus * in rebus esset prudentia, & seruitus. Nihilominus eadem facient, etiam si tu te ruperis.

Primum est hoc, Ne perturberis: omnia secundum vniuersi naturam eueniũt: paulo pòst nusquam eris, sicut nunc Adrianus & Augustus. Deinde in rem ipsam intuere, eamq; considera: recordatusq; debere te esse bonum virum, ac quid hominis natura velit, age id quod pro-

propositum est constanter, ac iustissimè tunc te egisse puta: modò placidè, verecundè, & citra simulationem egeris.

Vniuersi natura hoc agit, vt quæ hoc modo habent, aliò mutet, & ex vno loco in alium res transferat. Omnia constant mutationibus, neq; quicquam metue: nihil enim noui, omnia vsitata eueniunt, & æqualiter dispensantur. Cæterùm vnaquæq; natura, si recta via ingrediatur, sibi ipsi sufficit. Natura autem intellectu prædita id facit, si in cogitationibus id obseruet, ne falso aut obscuro adstipuletur: impetus animi ad eas solũ actiones dirigat, quæ faciunt ad societatem hominum: ea tantùm appetat, & vi-ret, quæ in nobis sunt posita: omnia quæ à communi natura tribuuntur, grata habeat. Huius enim pars est, sicut natura foliij naturæ stirpis pars est: nisi quòd hæc est eius naturæ, quæ & sensu & intellectu carens, impediri possit. Hominis natura, pars est naturæ quæ impediri non possit, intelligat, & iusta sit: siquidem æqualiter, & pro dignitate vniuscuiusuis, tempora, substantiam, actionem, & euẽ-ra diuidit. Cõsidera autem æqualitatem eam inuẽturum te, si singulas res examines:

nes : sin vnam cum vniuersis conferas, non item.

Atqui licet libidem arcere, voluptatibus & doloribus superiorem esse, itemq; gloriola : licet etiam stupidis & ingratis non irasci.

Nemo te audiat vitam aulicam reprehendere, ac ne tuam quidem ipsius.

Pœnitentia est, reprehensio quædam sui ipsius, propter bonum aliquod dimissum: bonū verò oportet vtile esse, ideoque eius cura est habenda viro bono & honesto. At nullus talis pœnitentia ducetur, ob neglectam aliquam voluptatē. ergo voluptas neq; in bonis est, neq; in vtilibus numeranda.

Res ita expēdendæ sunt. Quid est hoc per se, & sua propria cōstitutione? quæ eius substantia & materia, quæ forma? quod eius in mundo officium, ac quandiu permanet? Si difficulter à somno expergiscaris, reminiscere, consentaneum esse tuæ constitutioni, & naturæ humanæ, vt aliquid agas quod cœtui humano prosit. At dormire, etiam brutis est cōmune. Quòd autem vnicuiq; secundum naturam est, id & magis proprium ei est, & cognatius, adde etiā gratius. Hoc adsiduò

siduò & quibuscunq; incidentibus cogitationibus si fieri possit, in promptu habendum.

Si de natura, affectibus, aut alijs rebus disputare cum aliquo libet, statim teipsum antè interroga: Quænam is sentit de bonis & malis. Nam opiniones de voluptate & dolore, eorumq; efficiētibus, de honore, ignominia, morte, vita. *

Non debet mihi nouum aut mirum videri, si quæ res hoc aut hoc modo agant: cogitabo enim, ita opus esse fieri. Cogitabo, sicut turpe sit velle me in miraculum rapere, si ficus fructum suum producat: ita etiam, si mūdus ea proferat, quorum est ferax: etiam medico & gubernatori turpe sit, mirari velle, si quis febricitaret, aut si aduersus ventus existeret.

Memento, mutare sententiam, & rectè monenti obsequi, perinde esse liberi. Tua enim actio secundum tui animi impetum fit, atque iudicium, tuamq; mentem.

Si in tua est potestate, cur facis? sin in alterius, quid reprehendis? atomósne, an Deum? quorum vtrumq; est cum insania coniunctum. Nihil igitur reprehendendum. Nam si potes, vel eum qui causa est,

ſa eſt, corrige: vel, ſi prius nequis, rem ipſam: ſin neutrum, quid iam tibi profuit reprehendiſſe? Atqui nihil fruſtra faciendum.

Quod moritur, non excidit è mundo: nam vt conſtat & mutatur, ita etiam diſſoluitur in elementa, quæ tibi ſunt cum mundo communia. atq; hæc ipſa etiam mutantur, neq; indignè ferunt. Vnumquodq; eſt ad certum finem factum: vt vitis, equus. Quid mirum? etiam ſol, & reliqui dij poſſunt dicere, cuius rei cauſa facti ſunt.

Tu verò cuius cauſa? num voluptatis? vide an hoc ferat intellectus.

Natura conſilium inijt de vniuſcuiuſque rei tam ſine quàm initio & duratione. Si quis pilam in ſublime iaciet, quidnam ea vel cùm effertur, vel cùm defertur, aut cadit, quid boni malíue patitur? Quid bullę boni accidit, ſi cõſtet: aut mali, ſi diſſoluatur? Idem de lucerna poſsis intelligere. Cogita quid fiat corpuſculo, ſi ſeneſcat, ſi ægrotet, ſi ſcortetur.

Breuis vita eſt & laudantis, & eius qui laudatur: eius qui mentionem facit, & eius cuius mentio fit: præterea fit hoc in angulo portionis mundi, ac neque ibi qui-

quidem omnes consentiunt, imò ne sibi quidem ipsi quisquam. Tota verò terra punctum est.

Animum aduerte subiectę rei, aut opinioni, actioni, aut dicto. Meritò hęc páteris, malles verò cras bonus fieri quàm hodie. Si quid ago, id ita fit à me, vt ad benefaciendum hominib. referatur. Accidit mihi aliquid, refero id ad deos: omniumq; rerum fontē, & originem, à qua omnia inter se connexa dependent.

Lauare, quæ tibi res videtur? Oleum, sudor, sordes, aqua, strigmēta: omnia abominanda. Ita se omnis pars mundi, omnisq; res subiecta habet.

Lucilla Verum, deinde Lucilla secunda Maximum: secunda Diotimum, Faustinam: Antoninus hæc omnia. Cęterùm Adrianum, inde Celer. *Vbi verò austeri illi & vates, & inflati? vt ex austeris Charax, & Demetrius Platonicus, Eudęmon, & si qui alij tales. Omnia in diem durāt. iampridem mortui sunt: quorundam ne minimo quidem tempore durauit memoria: quidam fabula facti sunt: nōnulli etiam è fabulis iam euanuerunt. Id igitur memoria tenendū, quòd necesse erit aut dissipari tuam mixturā, aut ex

tingui animulam, aut mutari, & aliò transferri.

Læticia hominis est, vt faciat quæ ei sunt propria. Propria autem eius sunt: beneuolentia erga suum genus, contemptus motuum qui sunt in sensibus, distinctio inter visa probabilia, contemplatio naturę vniuersi, & eorum quę secundum eam fiunt. Item tres respectus: vnus ad causam proximam: alter ad diuinã causam, à qua omnia omnibus eueniunt: tertius ad eos qui nobiscum viuunt. Dolor aut corpori malus est, ergo ipsum id pronunciet: aut animo. Sed animus potest suam tranquillitatem & serenitatem cõseruare, neq; dolorem pro malo ducere. Omne enim iudicium, omnis impetus, appetitio, & inclinatio intus est: neq; ei dolor quicquam mali affert. Quare omnia visa tolle ex animo.

Continenter tę ipsum admone: nunc in mea est potestate, vt in animo hoc nihil sit maliciæ, nihil cupiditatis, nihil tumultus: ac cum omnia ita cernam, vti sunt, singulis vtor pro ipsorum dignitate. Hoc tibi licere memineris secundum naturam.

Loquere & in senatu, & cum quibuscunq;

cunq; hominibus compositè. Sana oratione non est apertè semper vtendum. *

Aula Augusti, vxor, filia, nepotes, posteri, soror, Agrippa, cognati, propinqui, amici, Areus, Mæcenas, medici, sacerdotes: omnino totã aulam mors abripuit. Deinde etiam accede, vbi non vnus modò est mortuus homo. vt vrbs Pompeij perierunt. monimentis etiam inscribi videmus, fuisse aliquem suæ familiæ vltimum. Quàm anxij verò fuere maiores eius, vt aliquem successorem relinquerent: & tamen necesse est aliquem esse vltimum.

Vita componenda est ita, vt constet vniuscuiusq; actionis ratio. Quarum si vnaquæq; suum, quantum eius fieri potest, præstet officium, contentus sis: atq; id quo minus fiat, nemo tibi obstare poterit. Sed obstabit, inquis, aliquid extrinsecus. Nihil quidem, quod iusticiæ, modestiæ & prudentiæ impedimento sit. Atqui fortassis aliquid vim agendi habens impedietur? quin tu id impedimẽti boni consule: sicq; statim facto transitu ad id quo conceditur moderato, alia emerget tibi actio, quæ ad eam de qua loquimur constitutionem quadret. Accipiendum

piendum ſine faſtu, dimittendum cum facilitate.

Si quando vidiſti manum abſciſſam, vel pedem, capútue amputatum alicubi ſeorſim à corpore iacere, cogita ei ſe adſimilare quantum in ipſo eſt, hunc qui improbat ea quæ ipſi eueniunt, ſeq; à cõmuni ſocietate ſeiungit, aut agit aliquid ab ea alienum. Ita tu te ipſum ab vnitione naturali abrupiſti, cuius eras pars natus: nunc verò teipſum abſcidiſti. Id verò ſcitum eſt, quòd iterum tibi licet ei adiũgi: id quod nulli alij parti Deus cõceſsit, vt ſeparata & auulſa rurſum inoleſceret toti. Hic mihi bonitatem conſidera, quæ homini tantum honoris detulit. Nã & initio ipſius in manu poſuit, ne à toto auelleretur: & deinde, vt auulſus redire, iterumq; concreſcereq; & locum partis recuperare poſſet, dedit. Nã quemadmodũ ſingulæ ferè rationis cõpotes naturæ ab ea cæteras facultates, ità nos quoque hãc ab ipſa accepimus. quẽadmodum enim ipſa omne id quod obſtat & reſiſtit, cõuertit, & fato ſubijcit, ſuamq; partẽ efficit: ita animal ratione præditum poteſt omne impedimentũ pro ſua materia accipere, eoq; vti ad id quod intenderat.

Ne

Ne te cogitatio totius vitę confundat: neq; animum aduerte ijs quæ multa videntur dolorem posse afferre. Sed singulis rebus oblatis, à te ipso quære, quídnam in ea re sit intolerabile: id enim pudebit te fateri. Deinde memineris, neque præterita tibi, neque futura vllam afferre molestiam, sed præsentia tantùm. At hæc extenuantur, si suis ea limitibus determines, cogitationemque tuam redarguas, si ea tam exiguę rei non sit ferendæ.

Num iam domini tumulo adsident Panthea, aut Pergamus? Num Adriani sepulcro Chabrias & Diotimus? ridiculum hoc. Quid verò si adsiderent, sentiréntne illi? aut voluptatem caperent, siquidem sentirent? aut si eam cepissent, an eo immortales essent redditi? Nónne his quoque fatum fuit, vt senes & vetulæ priùs fierent, inde morerentur? Quid autem illi postmodò facient, his mortuis? Omnia hæc fœtida sunt, & tabus in sacco.

Si acutè videre potes, aspice & quàm sapientissimè iudica, inquit ille.

In constitutione animantis mente præditi, nullam inuenio virtutem quæ

iusticiam expellat: sed quæ voluptatem eijciat, video continentiam.

Si tuam opinionem detrahas ab eo quod videtur dolorem afferre, ipse in tutissimo es collocatus. Quis ipse? Ratio. Verùm ego, inquies, non sum ratio. Esto. Proinde ratio seipsam ne dolore afficiat: Si quid aliud in te est quod lædatur, ipsum de se iudicet.

Cùm impeditur sensus aut appetitus, id malum accidit vegetatrici animę: quę & alia ratione offenditur. Ita si mens impediatur, fit cum damno mentę præditæ naturæ. Hæc omnia ad te transfer. Dolor, voluptas, attingunt te? Si visus impediatur quo minus cernat, impeditur iam sensus. Quòd si absq; exceptione aliquid appetis, iam id cum rationis capacis partis incommodo fit: sin commune tibi propositum est, neq; læsus es, neq; impeditus. Mẽtis quidem proprias actiones nihil aliud impedire potest: nõ enim attingitur ab igni, ferro, tyranno, aut calumnia, aut alia vlla tali re.

Sphæra cum fit, rotunda manet.

Indignum est, me mihi ipsi dolorem afferre, qui nullum vnquam alium lubẽs læserim.

Alijs

Alijs aliæ res læticiam afferunt: mihi, si pars mei princeps sana sit, neq; auersetur quenquam vel hominem, vel humanum casum: sed omnia placidis aspiciat oculis, omnia accipiat, ijsq; vtatur vti dignum est.

Disce præsens tempus tibi ipsi gratificari. Qui commendationem posteritatis magis curant, non reputant eos horum similes futuros, quos nunc ægrè ferunt: atq; ipsos etiam mortales. Porrò quid omnino tua interest, si talibus ij vocibus te cantent, aut ita de te sentiant?

Tolle me, & pone quocunq; volueris: ibi enim vtar genio meo propitio: id est, contẽto, si habeat se & agat naturæ meæ consequenter.

Id verò an dignum est, vt malè propterea habeat animus meus, ac seipso deterius? abiectus, appetens, anxius, perterritus? Ecquid eo dignum inueniam? Homini nihil accidere potest quod non sit humanum: neq; boui, viti, saxo quicquã, quod non sit consentaneum eius naturæ. Quòd si vnicuiq; id contingit quod & consuetum est, & naturale, quid est cur indigneris? nihil intolerabile tibi communis adfert natura. Sin pro-

pter extraneam aliquam rem perturbaris: non illa tibi, sed tuum de ea iudicium, molestiam affert: id verò vt aboleas, in tua est potestate. Quòd si quid eorum quæ in te sunt, te molestat, quis est qui prohibeat, ne opinionē emēdes? Similiter si doles te hoc non agere, prodest cogitare, cur non potius agas aliquid, quàm doleas: sin aliquod potentius obstat, noli dolere, cùm non fiat tua culpa, ne agas. At videtur viuendum non esse, nisi hoc agatur. placidius ergo vitam relinque: quando & is qui agit, moritur æquus impedientibus.

Memento partem tui principem superari non posse, cum in se collecta se ipsa contenta est: neq; quicquam præter voluntatem agat, etiam si non instructa ratione pugnam conserat. Quid ergo fiet, si etiam à ratione parata, circūspectè de rebus iudicet. Itaq; mens ab affectibus libera, arx est: nihil enim munitius homo habet, quò refugiens superari non potest. Id qui non vidit, indoctus est: qui vidit, neq; eò refugit, infortunatus.

Si quid visa aut cogitationes tibi renūciant, caue aliquid tu addas. Renunciatum est, aliquē tibi malè dixisse. Esto id alla-

allatum: non tamen id quoq;, esse te læsum. Video puerum ægrotare. video: sed quod in periculo sit, non video. Ad hunc modum semper insiste primis visis, nihil ipse intus adijce: ita nihil mali erit. Imò hoc adde, nosse te omnia quæ in mundo eueniunt.

Cucumis amarus est, omitte eum: vepres in via sunt, declina eas: neq; verò dicas, Cúrnam hæc in mundo sunt facta? ridereris enim ab homine naturæ rerum indagatore: haud secus quàm à fabro aut sutore, si damnares, quòd in officina ramenta & resecamenta operum videres. Atqui hi ea possunt aliquò abijcere: vniuersi natura nihil extra se habet. verùm hoc in eius arte potissimùm mirari decet, quòd cùm seipsam circumscripsisset, omnia quæ in se habet, quę obnoxia corruptioni, senioq;, & nullius esse vsus videantur, in seipsam transmutat, rursusq; ex his alia noua efficit: ita vt neque substantiâ extra se requirat, neq; locum, quò viliores res eijciat. Contenta est igitur suo loco, materia, & arte.

Neq; in rebus agendis fluctuandum est, neque in communi vita turbandum, neque cogitationibus vagandum, neq;

omnino

omnino animus contrahendus, aut subito impetu efferendus, neq; vita occupationibus inanibus atterenda. Cędes peragunt homines, mactant, execrantur: quid hæc possunt, quo minus mens tua permaneat pura, prudens, modesta, iusta? Quemadmodum si quis limpido & dulci fonti assistēs, ei conuicium faciat: ille quidem ob id non cessat puram aquā scaturire: quin & si quis lutum aut stercus inijciat, tamen statim illa dissipabit atq; eluet, neq; ab ijs obturabitur. Quid ergo agendum, vt fontem perennem habeas, non cisternam? Compone teipsum vt sis ad omnes horas liber, mansuetus, simplex, verecundus.

Qui nescit esse mundum, nescit vbi sit. Qui nescit, cuius rei causa sit natus, neq; quis ipse sit, neq; omnino mundum esse scit. Quorum alterutrum cui deest, is cuius gratia extiterit, dicere nequeat. Vter verò tibi elegantior videtur: is qui plaudentium fugit laudem: an illi, qui neq; vbi, neq; qui sint, cognoscunt?

Laudari cupis ab homine, q̄ seipsum spacio vnius horæ ter execratur? placere vis homini, qui ne sibi quidē ipse probatur? nisi is probetur sibi ipsi, qui ferè omnium

nium eorum quę egerit, pœnitentia corripitur.

Non iam tantùm vnà ſpirandus eſt circumfuſus aer: ſed & conſentiendum cũ mẽte, quę vniuerſa cõplectitur. Haud enim minus vis intellectrix omni ei quod eam trahere poteſt, circumfuſa eſt, quàm ſpiritus ſpirare volenti.

Generatim malicia mundo nõ obeſt: in ſpecie autem, nihil lædit proximum. Soli ei obeſt, cui & conceſſum eſt: vt cum primum ita voluerit, liberari ea poſsit.

Non magis ad meam voluntas aliena pertinet, quàm vel anima eius: vel caro. Nam etſi maximè verum eſt, vnũ quenq; noſtrũm eſſe alterius cauſa natum: tamẽ principes noſtrũm partes, ſuũ quæliber dominium obtinẽt. Etenim cur alterius malicia mihi eſſet malo? cum non ſit viſum Deo, vt in alterius ſit poteſtate, eſſe me infelicem.

Sol diffuſus eſſe videtur? atq; omnino quidem fuſus eſt, non tamen effuſus. Fuſio enim eius, extenſio. Itaq; & fulgores eius, quos nos radios, actinas ab extendendo Græci dicunt. Quæ autem ſit natura radij, videre eſt, ſi inſpicias lumen ſolis per anguſtum in vmbroſam domũ immiſ-

immisſũ. Rectà enim immittitur: & diuiditur ad obiectum ſolidũ corpus, quòd aerem intercipit: ibi verò permanet, neq; decidit. Ita & intellectũ fundi ac diffundi, non tamen effundi oportet: quippe vt extendatur, neq; vi & temerario impetu ad obiecta impedimenta impingat: neq; concidat, ſed perſtet, & illuſtret id à quo accipitur. Id quidem quod eum tranſmittet, ſplendore ſeipſum priuabit.

Qui mortem metuit, aut amiſsionem ſenſuum timet, aut diuerſum ſenſum. Quod ſi amittet ſenſum, nihil vtiq; malì ſentiet: ſin alium ſenſum adipiſcetur, aliud erit animal, neq; amittet uitam.

Homines: vnus alterius cauſa nati ſunt. Diſce igitur, aut fer.

Aliter iaculum, aliter mens fertur. Hęc enim etſi cauta ſit, & in deliberatione verſétur, rectà tamen fertur. ingredi in principem cuiuſuis partem: præbet autem etiam alij vnicuique ingredi in ſuam principalem partem.

M. ANTO-

QVi iniustè agit, impietatis se obligat. Etenim cùm vniuersi natura ratione prædita animantia eò effecerit, vt quantum eius dignum est, vnum alteri prosit, noceat autem nequaquam: qui voluntatem eius præuaricatus, impius vtique est in omnium deorum primam. Ac qui mentitur, etiam impietatis in eandem deam sese obligat. Natura enim vniuersi, eorum est natura quę sunt: hæc autem omnia inter se cognata sunt. Porrò autem, eadem Veritas dicitur, verorumq; prima est causa. Qui itaque studiò mentitur, eo quòd decipit, impius est: qui non dedita opera, eo quòd ab vniuersi natura discrepat: & quòd præter decorum agit, repugnans vniuersi naturæ: repugnat enim ei qui in contrariam partē à veris deflectit, præter quàm ipsius natura ferat, quæ ei occasiones præbuit: quibus neglectis, non potestiam vera à falsis discernere. Impietatis damnâs is quoque est, qui voluptates tanquam bonum appetit, dolo-

dolorem vt malum fugit. Hic enim necesse est sæpenumerò incusat cõmunem naturam, qua si ea aliquid præter dignitatem bonis malisue tribuerit: propterea quòd sæpe mali voluptatibus fruuntur, eaq; quibus efficiuntur eæ possidẽt, boni verò dolore afficiuntur, & in causas doloris incidunt. Iam qui dolorem metuit, metuet aliquando aliquid eorũ quæ in mundo fient: id verò impium est. Rursus qui voluptatem consectatur, non abstinebit se ab iniusticia: id verò palàm impietas est. Oportet autem ad ea quæ natura in vtranq; partem æqualia effecit, (neq; enim vtraq; feciſſet, nisi ad vtranq; partem ex æquo se habuisset) eum qui naturam vult sequi ducem, similiter æqualiter esse affectum. Itaq; qui dolores et voluptates, mortem & vitam, gloriam & ignominiam, quibus æquali ratione vtitur natura, non in eodem ponit momento, proculdubiò impiè agit. Quod autem dixi, Naturam communem ijs ex æquo vti: ita intelligendum est, quod ea eueniunt in vtramque partem consequẽtia quadam, iuxta antiquum prouidentiæ impetum, quo illa ab aliquo principio se ad res ita disponendas contulit, com-

complexa rationes quasdam eorum quę essent futura, destinatisq; quibusdam facultatibus ex quibus nascerentur subiectæ, mutationes, & successus eorum.

Gratiosius quidem erat, hominem mendacij, simulationis, luxus & superbiæ omnis inexpertum mori. Secunda (aiunt) nauigatio est, satietate horum affectum, antè migrare è vita, quàm illa vitia probare. Nondum'ne te ne experientia quidem docuit, vt pestem fugias? Pestis enim est ea intellectus corruptio, lõgè magis, quàm aeris quædam intemperies ista, & mutatio. Hæc enim animali pestis est, quatenus viuit illud: hæc hominum, qua ratione sunt homines.

Mortem non contemne, boni tamen consule: quippe rem ex ijs vnam, quas natura decreuit. Quale enim est iuuenescere, senescere, augere, vigere, dẽtes, barbam, canos ferre, liberos creare, vterum ferre, párere, reliquęq; naturales effectiones, quas tempora vitæ adferunt: tale est etiam dissolui. Hominis itaq; ratione vtentis est, mortem neq; grauem, neque violentam, neq; contemnendam rem existimare: sed operiri eam, tanquam vnam è naturalibus actionibus. Perinde

atque nunc expectas, quando fœtus ex vtero tuæ vxoris edatur: ita expectanda etiam hora, qua animula tua ex hoc receptaculo excidat. Quod si rude quidē, sed tamen quod cor attingere possit, documentum accipis, omninò vt facilè feras mortem efficiet, si cogites, quales ij sint à quibus discedas, & à quorum morum sit animus tuus separandus colluuie. Irasci quidem ijs qui tecum viuūt, nequaquam debes: sed eorum curam gerere, ijsq; placidum te præbere. Cogitandum tamē tibi est, te ab hominibus non idem tecum sentiētibus discedere. Hoc enim vnum erat, quod poterat retinere in vita, si fuisset homini datum viuere cum ijs qui eadem sentirent. Nunc vides quàm laborioſa sit inter vnà viuētes dissensio, ita vt dicas: O mors, veni celeriùs, ne quando ipse quoque mei ipsius obliuiscar. Qui peccat, sibi ipsi peccat: qui iniustè agit, sibi ipsi iniustè agit: seq; malum efficiens ipsum, lædit. Sæpenumerò iniuriam facit is qui nihil agit, non is modò qui agit.

Si adsit certa de rebus sententia, & actio societatem humanā spectans, & animus ita affectus vt boni consulat omnia

quæ

quæ accidunt, quorum quod est à causa profectum: hęc si adsint, sufficiũt ad opiniones tollendas, sistendum impetum animi, extinguendum appetitum, & habendum paratam apud sese partem principalem.

Vna vita brutis animantibus est distributa: vna mens, rationem adeptis. Quemadmodum vna est terrenorum terra, & vnam lucẽ videmus, vnum aërem trahimus, quæcunque videndi & viuendi vim habemus.

Quæ commune aliquid habent, contendunt ad id quod est eiusdem generis. Omne terrenum ad terram vergit, omne humidum confluit, itemq; aëreũ, ita vt necesse sit vi ea diuelli. Ignis sursum effertur, propter elementarẽ ignem: omni verò hîc igni aliquid est paratũ, vt inflãmetur: ita vt omnis materia paulò siccior facilè ignem concipiat, quia minus est in eius temperie id quod inflammationem prohibeat. Itaque & omne id quod communis mentis est particeps, similiter ad cognatum suum contendit: atque etiam amplius. Quanto enim est aliis rebus præstantius, tanto & paratius vt commisceatur cum eo quod eiusdem

eſt generis. Itaque apud ipſa ſtatim bruta inuenta ſunt examina, greges, pullorum educationes, atq; id genus quaſi amores. Anima enim iam in his eſt, idq; quod ea in vnum conduceret, apud præſtantiorem partem reperitur: id quod in plantis, lapidibus & lignis non inuenitur. At apud ratione prædita animalia, ciuitates ſunt, & amicitię, & domus, & cõcilia: inq; bello, pacta & induciæ. apud præſtantiora, etiam ex diuerſis modis vnitio quædam conſtat: vt apud aſtra. Adeò aſcenſus ad ſuperiora conſenſum etiam in deiunctis efficere potuit. Atqui apud ea tantùm quæ mentem habẽt, obliuio mutui ſtudij & conſenſus reperitur: & hic modò non videtur, quomodo ad ſe inuicem affluant. Quanquam etiã ſi fugiant homines hãc coniunctionem, tamen ab ea corripiuntur, natura nimirum præualente. Videbis autem id quod dico, ſi animum aduertas. Facilius enim inuenies terreum aliquid nulli terreno adiunctum, quàm hominem ab hominibus auulſum.

Fructum fert & homo, & deus, & mundus, ſuo vnumquodq; tempore. quòd ſi conſuetum eſt in vite, vt ſuum fructum, nullum

nullum communem ferat: tamen ratio fructum fert & communem & propriũ, naſcuntur q; ex eo alia quædam eiuſmodi, qualis eſt ratio.

Peccat aliquis. Si potes, melius illum doce: ſin verò, memineris manſuetudinem tibi propterea datã. nam & ipſi dij illis ſunt clementes, qui & nonnullis ad conſequẽdam ſanitatem diuitias, & gloriam, auxilium ferunt: adeò ſunt benigni. Id & tibi licet, neque impedit quiſquam.

Labora non vt miſer, neq; vt qui vel miſericordiam, vel laudem conſequi ſtudeas: id vnum tibi ſit propoſitum, agere ſecundum ciuilem rationem.

Hodie omni me periculo exemi, imò verò omnia quæ videbantur mala eieci: nihil enim extrà erat, ſed omnia intus in opinione mea.

Omnia hæc quæ in caducis ſunt, familiaria iam mihi fecit experientia: duratione autem ſunt diurna, materia ſordida: omnia talia, qualia erant etiam apud illos quos ſepeliuimus.

Res ipſæ extra fores ſtant: nihil ipſæ de ſeipſis norunt, neque pronunciant. Quid igitur de ijs pronũciat? ratio. Neq;

id persuasione, sed actione distinguit bonum & malum ciuilis animalis ratione præditi: sic vt neq; virtus neq; vitium in persuasione, sed actione.

Lapidi in altum coniecto nihil mali accidit, si decidat: neque bonum, quod in sublime effertur.

Introspice eorum animos, & videbis quos iudices timeas, & vt hi seipsos iudicent.

Omnia sunt in mutatione: ac tu ipse quoque in perpetua alteratione, ac quodammodo corruptione. Quin & totus mundus. Alterius peccatum ibi est relinquendum, vt sit actionis defectus, appetitus, opinionis quies, ac quasi mors. nihil mali.

Transi nunc ad ætates, vt puericiam, adolescentiam, iuuentutem, senectam: horum omnium mutatio est mors. nunquid mali? Transi deinde ad vitam sub auo actam, sub matre, sub patre: quinetiã alias multas mutationes & fines inuenies: quære ex teipso, an quid mali sit? Ad eundem modum est etiam totius tuę vitæ finis, quies, ac mutatio.

Perpende mentem tuam, vniuersi, ac proximi: tuam, vt eam iustam reddas: vniuersi,

niuersi, vt recordere cuius pars sis: proximi, vt videas sit'ne in ea ignoratio, an verò intellectus. Simul intelliges, te factũ ad explẽdum ciuile corpus: atq; ita omnem actionem tuam facere ad vitam ciuilem complendam. Etenim quæcũque tua actio non ad societatem humanam, tanquam finem vel propinquum vel remotum refertur, illa verò vitam interpolat, & vnitatem eius soluit, turbasq; ciet: sicut in populo cũ plebs secessionem facit.* Ab hac concordantia. Puerorum iræ, ludicra, spiritus qui cadauera gestant: vt eo efficacius accidat id quod est in Necya.

Vade ad qualitatem causæ, eamque à materia secretam considera: tum, quàm diu permanere omnino possit ea propria qualitas.

Passus es innumera, eo quòd non contentus fuisti tua mente agere ea, ad quæ erat facta. Sed hæc satis.

Cùm te alius reprehendit, aut odit, aut aliquid tale pronunciat, aspice eorũ animulas: intra, & vide quales sint. Cernes nihil esse tibi laborãdum, vt hoc vel illud ij de te iudicent. Bene quidẽ ijs velle debes: natura enim amici sunt, eosque

dij omni ratione iuuant, per in somnia, vaticinia. Hæc quidem de quibus ij certant, circulus sunt rerum mundanarum, quæ sursum deorsumq; ab vno æuo in alterum voluuntur.

Aut ad singulas res vniuersi intellectus se applicat, quod si est ita: id, quò ea se applicat, approba. Aut semel tantum impetum fecit ipsa mens, reliqua omnia consequenter fiunt. * Et quid vnum alicui? Quodam enim modo atomi.

Omnino autem, siue Deus sit, rectè omnia habent: siue temerè sunt omnia, nunquid & tu?

Iam nos omnes terra occultabit: pòst ipsa quoq; mutabitur, & res deinde aliæ item in infinitum mutabũtur. Enimuerò qui fluctus mutationum & motuum considerabit, earumq; celeritatem, is omnia mortalia cõtemnet. Torrentis instar causa vniuersi rapit omnia. Iam ipsa ista ciuilia, quàm sunt vilia? & quàm videntur homunciones isti philosophicè agentes, pleni esse muci? Quid faciendum? quod nunc natura poscit, eò contende, si liceat: neq; cura, an sit aliquis mortalium hoc cogniturus. Neq; Platonis rempub. spera: sed contentus esto, si

vel

vel minimum procedat: huncque ipsum successum cogita, quàm non sit exiguus. Mutat aliquis illorum suum placitum? atqui sine horum mutatione quid est, quàm seruitus gementium, & persuasos se esse simulantium? Vade nunc, & Alexandrum, & Philippum, & Demetrium Phalereum mihi dic. Viderint, an scierint quid communis voluerit natura, & an seipsos sub disciplina tenuerint. Quòd si tragicè tantùm sese ostentarunt, nemo me damnauit, vt cogar eos imitari. Opus philosophiæ simplex est, & verecundum. Noli me adducere ad fastum, qui præ se ferat grauitatem.

Supernè contemplari infinita armenta, sacrificia, omnis generis diuitias, in tempestatibus & serenitate: quæ facta sunt, cum ijs nata, quæ item decesserunt.

Considera etiam vitam eorum qui ante te, & qui post te viuent: horum etiam, qui hodie apud Barbaros viuunt: quàm multi eorum ne nomen quidem tuum sciant, multi statim obliuiscentur: multi cum te nunc laudent, statim sunt culpaturi. Deniq; quàm res nullius moneti sit memoria, aut gloria, aut aliquid tale.

Vacuitas perturbationum in his quæ

ab extrinseca causa accidunt, iusticia in ijs quarum actionum tu es causa: hoc est, impetus animi, & actio, quæ finem habe at societatem humanam: id enim est tuę naturæ consentaneum.

Multa superuacanea ex his quę te perturbant, præcidere potes, quę tota in tua sunt opinione sita, multumq; laxitatis et spacij tibi acquirere.

Totum mundū animo concipe, tuūq; æuum perpende, tum celerem singularū rerum mutationē: breue scilicet esse tempus ab ortu ad interitum: id verò quod hunc sequitur, idq; quod illum præcessit, infinitum. Omnia quæ vides, celerrimè interibunt: & hi qui eorum interitum vident, ipsi quoq; mox peribunt. Qui decrepita senecta moritur, idem feret cū eo qui immatura morte cadit.

Quænam sunt eorum mentes, quibus rebus studeant, quæ habent in honore, quę amant? iudica te nudas ipsorum intueri animas. Cum vituperando obesse, aut prodesse laudando se putant, quæ est illa opinio?

Amissio vitę nihil est aliud quàm mutatio; hac autem delectatur natura vniuersi, secundum quam omnia fiunt rectè.

ctè. Ab æterno res eiuſdem formæ natæ ſunt, ſicq; erit in infinitum. Quid ergo dicis omnia facta, & futura malè. Ergo nullus inter tot deos repertus eſt, qui ea corrigeret: ſed damnatus eſt mundus, vt perpetuis malis conflictetur.

Vide quàm putris ſit omniũ rerum materia: aqua, puluis, oſsicula, fœtor: rurſus calli terræ, marmora: fæces, aurum & argentum: crines veſtis, ſanguis purpura: omnia reliqua eiuſdem modi. Etiam quæ ſpiritu conſtant, alio modo talia, atq; ex his in hæc mutantur.

Satis miſeræ vitæ eſt, & murmuris, & imitationis. Quid perturbaris? quid in his noui? Quid terret te? num forma? aſpice eam. num materia? aſpice illam. Extra hæc nihil eſt. Quin & iã erga deos ſimplicior & melior es factus.

Idem eſt, ſiue tribus hæc, ſiue centum annis diſcas.

Si peccauit, malum apud ipſum eſt: fortaſsis autem non peccauit.

Aut ab vna aliqua mente tanquam fonte omnia progrediuntur, quæ corporibus accidunt: proinde pars non debet euentis totius ſuccenſere. Aut atomi ſunt omnia, confuſio, & diſsipatio:

quid

quid ergo perturbaris? Menti tuæ dicis: Mortuus es? perijsti, efferatus es, simulas, es in cœtu, aleris?

Aut nihil possunt dij, aut aliquid. Si nihil, cur comprecaris eos? Sin possunt, cur non magis etiam petis vt dent tibi, ne quid horum metuas, aut expetas: neque magis doleas si absit, quàm si adsit. Omnino enim si possunt adiuuare ij homines, etiam in hoc poterunt. Fortè dices: Deus ea in mea posuit potestate. Esto. Nónne ergo præstat, te ijs quæ in tua sunt potestate, vti liberè, quàm de ijs quæ non sunt in tua manu posita, solicitum esse, animo seruili & abiecto. Quis autem tibi dixit, deos non in his etiam quæ penes nos sunt, auxilium adferre? Incipe ergo precari de his, & videbis. Precatur alius, vt cum aliqua cubet: tu pete, ne eius rei appetitus tibi oriatur. Alius petit, vt certa re leuetur: tu, ne ea leuari tibi opus sit. Alius, ne amittat filium: tu, ne idipsum metuas. Omnino ad hunc modum vota concipe, & quid sit futurum vide.

Epicurus ait, sibi, cum ægrotaret, nulla fuisse de corporis affectione cum suis colloquia: sed de causis rerum naturalium

lium præcedentibus disputatum continenter. Ei rei se intentum, mētem habuisse perturbationum vacuam, vt quæ motuum corpusculi nullam partem acciperet, suum bonum custodiens: ideoque se ne medicum quidem, qui applicaret pharmaca, adhibuisse, sed vitam bene habuisse. Tu quod is in morbo potuit, hoc, si quid alterius rei incidat, obserua. Vt enim non desistere à philosophia propter quæuis negocia, neq; cum quouis vulgari homine nugari, omnibus sectis est cōmune: sic in omni actione ei est incumbendum soli, quod propositum est: instrumentoq;, quo ad id vtimur.

Si cuius impudētia offenderis, statim percontrare teipsum, an possit fieri, vt nulli sint in mundo impudentes. non potest autem hoc fieri: ne igitur postula id quod fieri nequit: est enim iste quoque vnus ex impudentibus ijs, quos esse in mundo oportet. Idem de verluto, infideli, omni deniq; quocunque modo vitioso in promptu sit tibi cogitare. Nam si recorderis, necessariò id genus hominum esse, singulis æquiorem te præbebis. Id quoq; vtile est, statim cogitare, quàm homini natura virtutem contra id peccatum

tum dederit. Remedium enim tribuit, contra ingratos manſuetudinem: contra aliud vitium, aliud auxilium. Omnino autem licet tibi in viam reducere eũ qui errauit. nam omnis qui peccat, eo errat, quod à propoſito aberrat. Denique quid inde tibi damni allatum eſt. Inuenies quidem nullum eorum quibus iraſceris, tale quippiam feciſſe, quo mens tua ſit futura deterior: atqui in hoc vnico ſitum erat, vt malum tibi atque damnum accideret. Quid verò malum aut nouum accidit, ſi indoctus homo agit ſuo modo? vide, ne tu tibi ipſe potius ſis reprehendendus: qui non præſenſeris fore, vt is ita peccaret. Etenim anſam tibi omnino prębuit vt cogitares, conſentaneum eſſe vt is ita peccaret. Ac tamen eius oblitus, miraris eum deliquiſſe? Maximè verò, ſi cui infidelitatis vel ingratitudinis cauſa ſuccenſes, intra te cõuertere. Proculdubio enim à te peccatum eſt, ſi eum ita affectum iudicauiſti fidem ſeruaturum: aut ſi beneficium conferens, non eo contentus fuiſti quod dederis, neque fructum te ipſa ex actione capere cogitauiſti. Quid enim aliud requiris, cum homini bene facis? Non tibi ſa-

bi satis est, te tuæ naturæ cõuenienter egisse: sed & mercedem insuper desideras? perinde ac si mercedem oculus poscat, quia viderit: aut pedes, propter gressus. Quemadmodum enim hæc ad certum finem facta sunt, ita vt secundũ suã cõstitutionẽ atq; naturam si egerint, suũ finem adepta sciamus: ita homo ad beneficentiam natus, si quid beneficij contulerit, aut aliud quid egerit, quod societati humanæ conducat, fecit id cuius gratia est factus: cõsecutusq; est id, quod ad eum pertinebat.

M. ANTONINI IMperatoris de Vita sua Liber X.

ERis aliquando, ô anima, bona, simplex, vnica, & inuda, splendidior corpore tibi circumiecto. Gustabis olim amoris affectum: plena eris, nullius indigens, nihil desiderans neque animati neque inanimi ad fruitiones voluptatum: neq; tempus requirens quo diutius fruare, neq; locum, regionẽ, aut aeris commoditatem, neque hominum conuenientiam. sed contenta eris præsenti statu, delectaberis omnib. quæ

erunt

erunt in promtu: tibiq; ipsi persuadebis, omnia tibi adesse, omnia tua rectè habere, omnia à dijs tibi allata: probabis quę cunq; ijs probabũtur, ac quæ tibi ad perfecti animalis salutem dabunt: quod bonum est, iustum, honestum, omnia generat atq; continet & amplectitur: quæ dissoluuntur eò, vt alia ex ipsis existãt. Eris aliquando talis, vt ita cum Deo & hominibus viuas, vt ne quid in ijs reprehendas, neq; ab illis dãneris. Obserua quid natura tua requirat, quippe qui tantùm à natura guberneris: id deinde fac & admitte, nisi tua natura, qua animal es, eò fiat deterior. Secundo loco animaduertẽdum est, quid animalis natura quæ in te est, requirat: idq; omne omittendũ est, nisi deterius sit habitura ea natura, ob quam rationis particeps diceris: nempe ciuilis, & rationalis. His vsus regulis, nihil ages superuacaneum.

Omne quod tibi euenit, aut ita euenit vt tu laturus es, aut secus. Si eo modo quo tu id ferre potes, nõ fer ægrè, sed vt natura tua te docet: sin contrà, noli tamen indignari. etenim ipsum peribit, vbi te absumserit. Enimuerò memento eam esse tuam naturam, vt omnia feras ea, quæ

ea, quæ an intolerabilia iudicare velis nécne, in tua eſt ſitum poteſtate, ſecundum viſa, qua id tibi prodeſſe aut conuenire ducis.

Si quis errat, docere illum debes benignè, & oſtendere quid non animaduerterit. Si id neſcis, teipſum accuſa: imò ne teipſum quidem.

Quidquid tibi euenit, id omne ab æterno tibi deſtinatum eſt, atq; à connexu cauſarũ fataliter tributum. Nam & quod tu es, & quę tibi eueniunt, ab æterno dependent.

Siue ex impartilibus corpuſculis, ſiue naturà mundus conſtat: id primùm conſtat, eſſe te partem totius quòd à natura gubernatur: deinde, coniunctionem tibi quandam eſſe cum eiuſdem generis partibus. Horum memor, quatenus partem me eſſe totius ſentio, nihil ægrè feram eorum quæ à toto mihi tribuuntur. Parti enim nihil poteſt nocere, quod toti prodeſt. At totũ nihil habet, quod non ipſi profit. Idq; cùm omnib. eſt commune naturis, tum Vniuerſi naturæ hoc accedit, quod ne ab vlla quidem extrinſeca cauſa poteſt cogi, vt aliquid ſibi damnoſum producat. Quatenus verò mihi

cognatio quædam est cum partibus quę sunt eiusdem generis, nihil agam quod non respiciat communitatem: imò semper ad communem vtilitatem dirigam meas actiones, & à contrario auertam. His ita cõstitutis, necesse est vitam prosperos habere successus: sicut & ciuis vitam prosperam intelligeres, procedentis per actiones ciuibus vtiles, bonique consulentis quæcunque ei ciuitas tribueret.

Omnes partes mundi interire necessarium est: hoc est, alterari. Quòd si hoc etiam malum ipsis sit, nónne vniuersum malè possit perdurare, partibus ad interitum & alterationem cóparatis? Vtrum enim natura instituit suas partes malè afficere, maloq; obnoxias, & quidem necessariò, efficere? aut per imprudentiam hoc admisit? Vtrunq; quidem non est veri simile. Quinetiam ratione naturæ omissa, ipsarum rerum naturã si quis consideret, itidem ridiculum erit hoc. Simul enim, dicere, quòd mundi partes à natura factę sint ad mutationes, & earum mutationes quasi contra naturam euenientes mirari aut indignè ferre, absurdum sit: prętertim cum singula ex quibus sunt con-

conflata, in ea etiam dissoluantur. Aut enim discretio fit elementorum, ex quibus concretæ sunt res: aut mutatio, solidi quidem in terrã, aëri autem in aërem: ita vt hæc quoq; assumãtur in rationem vniuersi, siue hoc certis conuersionibus inflammabitur, siue perpetuis vicibus renouatur. Solidas autem & aëreas partes non opinare ab ortu te habere: omnia ista heri & nudiustertius ex alimento & inspirato aëre affluxerunt: hæcque mutantur, non id quod ex vtero matris attulisti.*Pone autem, hoc te admodum adiungere propriæ qualitati: nihil reuera, puto, ad id quod dicitur.

Cùm sumseris tibi ipsi nomina hæc, bonus, verecundus, verax, intelligens, prudens, alti animi: caue ne quando ista nomina amittas, alijsque ea mutes. Celeriter ea animo repete: ac recordare, nomine intelligentis indicari scientiam de singulis rebus percipiẽdi, & eum qui cogitationibus alienis non occupetur: prudentis verò, voluntariã approbationem eorum quæ communis natura tribuerit altitudine animi, mẽtis intentionem & sublimitatem, supra leues & duros motus carnis, gloriam, mortem, aliasq;

res elatæ. Si igitur teipsum dignum his nominibus præstiteris, non id appetens vt ab alijs ita appelleris, alius eris, aliámque ingredieris vitam. Nam talem te porrò esse, qualis hactenus fuisti (hoc est, in hac vita raptari & inquinari) nimis stupidi est hominis, & vitam amantis, similisq; eorum qui in pugna aduersus feras semesi sunt. hi enim pleni vulnerum & tabi, tamẽ hortantur vt in crastinum seruentur, tales iterum pugnaturi aduersus eosdem vngues & dẽtes. Itaq; te paucis istis nominibus accommoda, ac siqui dẽ possis, ea tuere, perinde atq; si in insu las quasdam fortunatas commigrasses. Sin te inferiorem ijs esse sentis, secede au dacter in angulum aliquem, vt ibi victoriam obtineas: aut omnino è vita abi, nõ iratus, sed simplici & libero animo, atq; verecundo, cùm id vnum in vita egeris, vt eo modo discedas. Vt autem memoriam illorum nominum retineas, haud exiguum tibi adferet adiumentum, si recorderis deorum, atq; eos nolle se adulari: sed hoc velle, vt ratione prædita animalia, ipsorum quàm similima efficiantur.

Ficus, canis, apis, suum quoduis officium

cium facit: idem est & hominis partium. Pestis, bellū, terror, stupor, seruitus: hæc quotidie delebunt sacra illa tua placita, quę è contemplatione naturę rerum hausta circumfers. Omnia autem ita sunt in spicienda & agenda, vt & circumstantijs simul satisfiat, & cognitio in actionem vertatur, seruetuŕq; animi constantia ex earum scientia accepta, latens, non * abscondita. Aliquando capies fructum simplicitatis, aliquando grauitatis, aliquando cognitionis singularum rerum. Quæ nimirum sit eius natura, quis in mundo locus, quandiu ferat eius natura vt duret, quibus ex rebus conflata sit, quis eā possit possidere, quis dare aut adimere.

Aranea, si muscam ceperit, exultat: alius, si leporem, aut piscículum, aut suē, aut vrsum, aut Sarmatas. nónne hi sunt prædones? Si opiniones examines, quomodo vnum in alterum transmutetur, viam ac rationem contemplandi parabis. Continenter autem huc animū aduerte, teq́; huic parti adsuefac: nihil est enim quod perinde animum magnū efficiat. Corpus enim exue, intelligenśq; iamiam te ex hominibus discedentem ista omnia deserturum, totum teipsum

da iusticiæ in actionibus tuis seruandæ. In reliquis quæ eueniunt, rerum naturæ totum te committe: quid alij vel sentiãt de te, vel agant contra te, ne ad mentem quidem tibi tuam accidat.

Duob. his contentus esto, vt & iustè agas in præsentia: & id quod nũc tibi obtigit, boni consulas. Omnes alias occupationes, omnia studia missa fac, huic modò intẽtus, vt rectà secũdũ legẽ ingrediaris, Deũ sequens, rectavia ingredientem.

Quis sit vsus suspicionis? cùm licet deliberare quid sit agendum. Si quid agendum sit, videasque id esse ex vsu, firmiter eò procedendum. Sin id non intelligis, inhibenda actio, & optimis vtendum consiliarijs. Quòd si alia his aduersa occurrant, progrediendum est iuxta præsentes occasiones, animo ei quod iustum videtur intento. Optimũ enim est, eum attingere scopũ: à quo qui aberrat.*

Quietus simul, & ad motus facilis, simul & lætus, & constans est is, qui rationem vbique sequitur ducem.

Interroga ex teipso statim à somno exergefactus, num tua interfit, si quę iusta sunt, & rectè habent, in aliorum sint potestate? Nihil interest.

Nunquid

Nunquid oblitus es, illi qui aliorum sermonibus & laudibus se iactant, quales in lecto sint, quales in mensa? quid agant, quæ fugiant, quæ consectentur? quæ furentur, quæ rapiant? non quidem manibus & pedibus, sed preciosissima ipsorum parte, qua acquiri potest (si quis velit) fides, verecundia, veritas, lex, bonus genius.

Omnia danti & recipiēti Naturę probè institutus & verecūdus dicit: Da quic quid vis, aufer quicquid vis. Neque hoc aduersus eam ferociens dicit: sed ei obediens, eamque probans.

Vitæ exigua restat pars: viue tanquam in mōte. Nihil enim refert, hic ne sis, vel illic: modò scias, te vbiq; in mundo, tanquam in vrbe esse.

Videant, inquirant hominem homines, verum, ac secundum naturam viuentem. Si non ferunt eum, occidāt: præstat enim hoc, quàm illo modo viuere.

Non iam præterea tibi disputandum est, qualisnam sit vir bonus: sed curandum, vt sis vir bonus.

Subinde tibi ante oculos pone æuum totum, & vniuersam naturam: cogita, vt res singulæ, ratione substantiæ, seminis

sint: ficorum, temporis, terebri conuersio: idq; de singulis rebus indaga, quemadmodum eæ iam dissoluantur, sintq; in mutatione, ac quasi putrefactione & dissipatione: vt vnumquodq; suam veluti mortem habeat. Qui sunt illi qui nunc comedunt, dormiunt, coeunt, ventrem purgant? tum qui imperant alijs, superbiunt, indignantur, inferiores increpãt? quibus illi paulo antè seruierunt, & quibus de causis? qui erunt paulò pòst?

Vnicuiq; id prodest, quod natura vniuersi fert: atque eo quidem tempore,
2 quo ea fert. Expetit quidem pluuiam terra: expetit autem venerandus æther, cũ est repletus nubibus, in terram decidere. ita & mundus id agere cupit, quod fit: dico itaq; mundo, me vnà amare. Itaque & hoc fit, & dicitur fieri, quod mundus vult ita fieri. Aut hic viuis, & te adsuefeceisti: aut aliò te confers, & hoc voluisti: aut defunctus tuo munere, moreris. Nihil est præter hæc: Bono ergo es animo.

* Semper sit euidens, hoc esse agrum: & quomodo omnia sunt hic ijs qui in summo sunt monte, aut in littore, aut vbiuis. Omnino enim inuenies Platonis illud, stabulo in mõte abditus: & iacere iactus.

Quid

Quid est mens mea? ad quid nunc ea vtor? Est ne aliquid mentis vacuum? est ne aliquid à communitate diuulsum? num affixum & admixtum carni, vt illud vnà mutetur?

Qui dominum suum fugit, fugitiuus est. Lex autem dominus est. Ergo qui contra legem agit, fugitiuus est. At dolorem aliquis, iram aut metum concipit, propter aliquid eorum quod factum est, vel fit, vel fiet secundum voluntatē eius qui Vniuersum gubernat. Hic verò lex est, tribuens suum vnicuiq;. Ergo qui hoc modo timet, dolet, aut irascitur, fugitiuus est. Pater, semine in vterum matris dimisso abijt. Inde succedēs alia causa agit, & absoluit fatum. animaduertendum est, ex quo quid efficiatur. Rursus, cibus per fauces dimittitur: deinde alia causa succedens, sensum, appetitum, vitam, robur, omniaq; ista alia efficit. Itaq; ea quæ in tanta occultatione fiunt, considerāda sunt: facultasq; ita perspiciēda est, vt & eam quæ deorsum, & eam quæ sursum vergit videmus, non oculis quidem corporeis, sed haud minus tamen perspicuè.

Assiduò considerandum est, quomo-

do omnia hæc sint, qualia fuerint, ac sint futura: & ante oculos ponendæ totæ fabulæ atq; scenæ earundem in speciem rerum, quas vel experientia vidisti, vel ex antiqua historia cognouisti: vt, aulam Adriani, totam Antonini aulam, totam Philippi aulam, Alexandri, Cœsi. Omnia enim hæc, talia erant.

Tantum per alios animo tibi finge eũ, qui alicuius rei causa dolet aut indignatur, similem esse procello qui mactatur, & calcitrat atque grunnit. Similis etiam ei qui gemit in lectulo solus tacitè alligationem nostram: & quod soli animali ratione prædito datum est, vt rebus quę eueniunt sponte obsequatur. Omnino autẽ sequi eas omnibus est necessarium. In singulis rebus quærere ex te ipso debes, sit'ne mors mala, propterea quòd ea re te sit spoliatura.

Cum alicuius offenderis peccato, statim ad te reuertere, ac cogita qua in simili re tu pecces: vt, Quòd argentum, voluptatẽ, gloriolam in bonis ducas, itẽq; alia. Id iram mox obliuione delebit. Accedat autem & hoc, vt eum inuitum peccare scias. Quid verò faceret coactus? Tu, si potes, effice ne cogatur.

Cùm

Cùm Satyronem vides, Socraticum tibi finge conſpectum dari: cùm Eutychē, Hymenem, vel Euphratem cernis, Eutychionem, Syluanum, Alciphronem, vel trophæiferum imaginare: Xenophonte viſo, Critonem aut Seuerum: deniq; ſingulis aliquem priorum certa ratione ſimilem oppone. Simul verò tibi ad animum accidat, Vbi nam ſunt illi? nuſquam, aut vbicunq;. Ita nunquam non cernes, res humanas fumum eſſe, & vanitatem. Maximè ſi recorderis, id quod ſemel mutatum eſt, nihil fore in infinito tē pore. Tu autem in quo tempore es? aut quî non ſufficit tibi, breue hoc honeſtè exigere? quam materiam, quod ſubiectum fugis? Quid enim ſunt hęc omnia, niſi exercitia rationis, quæ accuratè perſpexit naturam earum quæ in vita occurrunt rerum? Perdura igitur, dum eas res tibi familiares reddas: quemadmodum validus ventriculus omnia ſibi efficit familiaria: & ignis ſplendidus, quidquid ei inijcias, flammā ex eo & fulgorem edit. Nulli liceat verè dicere, non eſſe te ſimplicē & bonū: ſed mētiatur, quicunq; hoc de te ſentit. Id verò omne penes te eſt: quis enim prohibeat, ne ſis bonus & ſimplex?

ſimplex? Tibi modo ſtet ſententia, non vi uere, niſi talis ſis: neque enim patitur ratio te, niſi talem.

Quid ſit, quod poſsit de propoſita materia rectiſsimè dici, vel agi, conſidera: quicquid erit, facere tibi vel dicere licet, nemine obſtante: neque prætende, te impediri. Neq; prius deſine ſolicitudinem, quàm ita ſis affectus, vt quod voluptuarijs ſunt deliciæ, id tibi ſit actio in ſubiecta & oblata materia, humanæ conſtitutioni conſentanea. Omne enim id quod licet tibi agere ſecundum naturã, pro voluptate habẽdum eſt: licet autem vbiq;. Nam cylindro quidem non datur, vt quouis loco feratur ſuo proprio motu: vt neq; aquę, neq; igni, neq; alijs quę à natura aut anima rationis experte reguntur. multa enim ſunt quæ obſtẽt eis, & intercipiant. Mens autem, ſiue ratio, per omnia quæ reſiſtunt pergere poteſt, ſecundum ſuam naturam & volũtatem. Hanc facultatem ante oculos tuos ponens, quòd mens per omnia poſsit ferri, ſicut ignis ſurſum, lapis deorſum, cylindrus per decliue: nihil præterea require. Reliqua impedimenta aut corporei ſunt cadaueris: aut præter opinionẽ, ipſius q; mentis

mentis remissionem non lædunt, neque vllum afferunt malum, alioquin is qui impediretur, malus confestim fieret. Nã reliquæ res omnes ita sunt comparatæ, vt si quid eis mali accidat, statim deteriores fiant. At hîc, si omnino dicendum est, melior etiam fit homo, maioriq; dignus laude, si rectè vtatur ijs quæ occurrunt. Omnino autem memoria tenendum est, ei qui natura ciuis est, nihil posse nocumenti accidere, quod non idem ciuitati noceat. Atqui huic nihil nocet, nisi quod obsit legi. Eorum verò quæ incommoda aut infortunia vocãt, nihil legi officit: ergo neq; ciuitati, neq; ciui.

Qui morsus est à veris dogmatibus, ei ad recordationem vacuitatis dolorum & metus sufficiet vel minimum. quale illud:

Sternit humi ventus folia.——
Haud aliter genus humanum.——

Foliorum verò rationem obtinent & liberi tui, & ij homines qui acclamant & collaudant ita vt fidem mereri videãtur: aut contrà execrantur, aut tacitè reprehendunt & subsannãt. Foliorum rationem obtinent & hi, qui famam posteritatis excipient. Hæc enim omnia nascuntur

ſcuntur tempore veris: pòſt animus ea deijcit: inde alia ipſorum in locum ſylua producit. Breuitas verò temporis omnibus eſt cõmunis. Tu autem omnia perinde atque æterna fugis aut appetis, paulo pòſt moriturus: & eum qui te efferet, alius lugebit.

Sani oculi eſt, omnia viſilia cernere, & non viridia tantùm velle: quod faciunt ij, qui vitio aliquo oculorum laborant. Idem de ſano auditu & olfactu ſentiendum, vtriq; omnia ſui generis ſenſilia eſſe promtè appræhendenda: qua ratione etiam ventriculus ad omne alimẽtum paratus debet eſſe, inſtar molæ, quæ ad quæcunque molenda parata eſt. Proinde & mens ſana, parata debet eſſe ad omnia quæ occurrunt. Sed ea quæ hoc tantum curat, vt liberi ſint ſalui, vt ab omnibus laudentur eius actiones, oculo ſimilis eſt, viridia, aut denti, tenuia tantùm volenti.

Nemo eſt adeò felix, cui mortuo non ſint adſtituri quidam, qui malum quod ei obtigiſſe putatur, haud malè ſint conſulturi: probus, dicent, & ſapiens erat, nónne ad extremum aliquis dicet ſecũ: Et ipſe aliquando reſpirabo ab hoc pædago-

dagogo ? Nulli quidem noſtrûm erat grauis, ſed ſenſi tamen clàm nos ab eo ſperni. Hæc de bono viro dicentur. Nobis quàm multa ſunt alia, propter quæ multi ſunt qui liberari à nobis cupiant. Hæc moriens ſi cogites, eo facilius diſcedes hinc: reputans, te ex ea vita abire, ex qua ij ipſi qui eius ſunt participes, quorum gratia tanta certamina ſuſtinui, precatus ſum, procuraui, me volunt migrare, fortaſſe aliquid mea morte alleuationis ſperantes. Quid eſt cur diutius hic morari quæras ? Nihilo tamen minus benignus illis diſcede, morem tuum ſeruans, amicus, beneuolus, propitius: neque vt is qui abripiatur, ſed qui bene moritur, animula facilè ſe ſoluente è corpuſculo. Eo modo & ab his diſcedendum eſt, quibus nos natura accommodauit & miſcuit. Diſſoluit nunc? diſſoluor, & à familiaribus abducor, non reluctans, non vim patiens. eſt enim & hoc vnum eorum, quæ fiunt ſecundum naturam.

Aſueſce, vt in omni re teipſum perconteris: Heus tu, quorſum hoc refertur? A teipſo fac initium, teque primo examina. Memento, facultatem motricem corpo-

corporis intus latêre. Hæc eſt facundia, hæc vita, hoc eſt (vt ita dicam) homo.

Nunquam circumiecta vaſa animo tibi propone, & inſtrumenta hæc tibi affecta: ſimilia enim ſunt dolabræ. eo tantum differentia, quòd adnata ſunt. Alioquin ſine cauſa, quæ ea mouet & continet, haud maiori ſunt vſui, quàm radius textrici, calamus ſcriptori, flagellum aurigæ.

M. ANTONINI IMPERATORIS DE VITA SUA LIBER XI.

HÆC propria ſunt animi ratione præditi: Seipſum videt, ſeipſum componit: ſeipſum talem, qualem vult, efficit: fructus, quos fert, ipſe percipit: (etenim plantarum fructus, atq; etiam animalium, alij percipiunt) ſuum finem conſequitur, quicunq; vitę ſit terminus: non vt in ſaltatione, & agendis fabulis, alijsq; id genus rebus ſit, vt ſi quid offendatur, tota actio fiat irrita: ſed is animus omni in parte, vbicunq; deprehendatur, id quod oblatum eſt, perfectum & nullius

lius rei indigũ reddit: ita vt dicere posſit, ſe ſuum habere. Complectitur præterea totum mundum, eiq; inane circundatum, figuram eius, infinitatem æui, certis conuerſionibus conſtantem regenerationem vniuerſarum rerum contemplatur. Inde cognoſcit, neq; nouum aliquid poſteris euenturum: neque eos qui ante nos fuêre, quicquam amplius nobis vidiſſe: ſed quòd is qui eſt quadraginta annorum, ſi mente vtatur, ferè omnia præterita & futura videt in rebus eiuſdem formæ. Hęc quoque ei ſunt propria, amor proximi, veritas, verecundia, vt nihil ſeipſa præſtantius ducat: quod quidem ei cum lege eſt commune, ita vt nihil interſit inter rectam rationem, & rationem iuſticiæ.

Cantilenam iucundam, ſaltationem, & pancratium contemnes, ſi vocem ſuauè ſonantem diuidas in ſingulos ſonos, atq; ſeorſim de ſingulis ex te ipſo quæras, an ab eo patiare vinci: pudore profectò afficieris. Idem de reliquis ſuo modo intellige. Denique in omnibus illis quæ nõ ſunt virtus, nec à virtute proficiſcuntur, memento ad partes eorum reſpicere, diuiſioneq; illa in contemtum

adducêre: idque in vsum totius vitæ est transferendum.

Qualis est anima quæ parata sit, si iam debeat à corpore solui, & vel extingui, vel dissipari, vel cõstare. Vt autem sic parata sit, à peculiari iudicio venit: non vt simplici obstinatione morte aliquis subeat (id quod Christiani faciunt) sed bene subductis rationibus, & cum grauitate, ita vt & alteri hoc sine verborum exaggeratione persuadere possis.

Egi aliquid ad societatem humanam conducens: ergo vtilitatem sum cõsecutus. Id semper occurrat, neq; vnquã desit. Quam tenes artẽ? Bonus esse. Quãnã fit hoc ratione? Si contempler partim naturã vniuersi, partim hominis structuram.

Initiò tragœdiæ prolatę sunt, quæ monerẽt de ijs quæ accidere hominibus solent: eamq; esse rerum naturam, vt sic eueniant: atque vt quibus in scena delectabamini, ijsdem nihil offenderemini in maiore vitæ humanæ theatro. Videris quidem, quòd ita hæc debuerint perfici: quodq; ea ferunt etiam ij qui clamauerunt, Iò Cithæron. Et sanè quædam vtiliter à poëtis dicuntur, quale est illud in primis:

Quod

Quod si dij me negligunt, & liberos:
Rationem habet illud.— item:
Nam reb. irasci sanè nihil expedit. &
Frugiferam vti spicam meæ vitæ metam.

Aliaque id genus. Post tragœdiam, vetus comœdia illata est, libertatem disciplinæ accommodatam habens: eaque ipsa haud inutiliter nos monens, ne fastu extolleremur, cuius simile aliquid etiam Diogenes vsurpauit. Post has & media quædam comœdia, & ad extremum noua, assumptæ sunt, haud alium ob finem, quàm ad studium artis imitando ostentandæ. Dici enim & ab his ipsis quædam vtilia, nō ignoratur: sed tota huius poëseos & fabularum scriptionis intentio quémnā finem respicit? Quomodo euidens fit, non esse aliud vitæ propositum ita cōmodū ad philosophandū, vt est id quod nūc tenes? Ramus à proximo amputari ramo nō potest, quin & à tota arbore resecetur: sic homo etiā ab vno auulsus homine, nō potest, nō etiam à toto excidisse cœtu. Itaq; ramū quidē alius aliquis, homo seipsum à proximo separat, cùm eum odit aut auersatur: ignorat verò, etiam à tota ciuili societate se eadem ratione abrumpi. Veruntamen

hoc habemus munere Iouis, qui hanc societatem constituit, vt rursum adcrescere proximo, & explere totum possimus. Et tamen si hæc auulsio sæpius admittatur, efficit, vt vniri iterum atq; coalescere haud facilè possit id quod erat auulsum. tum verò, quòd fatentur plantatores, non eadē est ratio rami, qui ab initio floruit cum arbore, manſitq; in ea, & eius qui amputatus, rursus deinde est insitus.

2 Oportet igitur in eadem arbore esse, etsi non idem cum omnibus sentias.

Quitibi secundum rectam rationem procedenti impedimento sunt, vt auertere te à recta actione non possunt, ita neque tua erga ipsos beneuolentia depellant te: vtrobiq; teipsum eundem serua, vt non modò in iudicando constantiam, & agēdo, sed & aduersus eos qui te prohibere conantur, aut aliàs indignantur, manſuetudinem tuearis. Haud enim minus infirmi est, illis irasci, quàm desistere ab actione, & concidere metu perculsum. vtrunque est eius qui ordinem suū deserit: quòd alter metu facit, alter odio cognati sibi, & amici natura.

Nulla natura arte inferior est: quippe cùm artes sint naturæ imitatrices. Quod si est,

si est, vtiq; natura omniũ perfectissima, & omnia compræhendens, artium soler tiæ nequaquam cedet.

Porrò omnes artes, præstantiorũ gratia, faciunt viliora : ergo & communis natura. Atq; hic est ortus iusticiæ : ab hac reliquæ virtutes dependent. non enim constabit iusticia, si uel rebus suapte natura neq; bonis neque malis, nimium tribuamus : vel temerarij, vel errori procliues erimus.

Non veniunt ad te res eæ, quarum fuga vel appetitu perturbaris : sed tu quodam modo ad eas accedis. iudicium itaque de ijs quiescat, ita & ipsæ quiescent: & neq; sequêris eas, neq; fugies.

Animus globo similis est, figurę ęquabilis, quando neq; effert se, neq; contrahit : sed lumine fulget, quo in omnibus rebus veritatem cernit, & in se quoque ipso.

Contemnor ab aliquo: viderit. ego curabo, ne quid contemtu dignum agam, aut loquar. Odit me aliquis: viderit. ego quidem omnibus sum placidus & beneuolus, atq; eo ipso promtus ad ostenden dos alijs suos errores : neq; hoc exprobrandi causa, aut vt patientiam ostentẽ

meam, sed ingenuè & probè. Qualis erat Phocion: nisi si id ipsum simulauit. Intus enim omnia oportet rectè habere, & à dijs conspici hominem nullam rem indignè ferentem, aut quiritatem. Quid enim mihi mali accidit, si alius id agit, quod est naturæ tuæ commodum? Non accipies id quod nunc naturæ vniuersi est opportunum, cùm sis homo eò destinatus, vt communi vtilitati inseruias.

Qui contemnunt se mutuò, ijdem mutuò se demerentur: & qui mutuò de primatu contendunt, mutuò sibi concedunt.

Quàm putidus est, & falsus ille, qui dicit: Statui simpliciter tecum agere. Quid agis? non erat hoc præfari opus: ipsa res hoc ostendet. Statim ipso in vultu inscriptus debet esse sermo, ac statim ex ipsis oculis apparere: quemadmodum ex aspectu amatores sensum sui amasij statim cognoscunt. Omninò vir bonus & simplex hircosi debet aliquid simile habere, vt qui ei adest, velit nolit, tamen eius simplicitatem deprehendat. Ostentatio autem simplicitatis, insidiæ
3 sunt tectę: neque verò quicquam turpius

est

est subdolis ac infidis congressibus. Hoc omnium maximè fugito. Bonus, simplex & mansuetus vir, hæc omnia in oculis habet, neq; ea latent.

Rectissimè viuendi facultas est in tuo animo posita: nimirum vt res neque bonas neque malas, in nullo ponas discrimine. Id fiet, si vnam quamlibet earum contempleris diuisim, & ratione totius, memor nullam earum in animis nostris de se posse excitare opinionem, neque ad nos venire: sed ipsas quidem quiescere, nos autem esse qui de ijs iudicia facimus apud nos, easque nobis quasi depingamus: cum liceat tamen aut omninò non depingere illas, aut si hoc omninò fit admissum, statim delere. Exiguī temporis attentio hæc est, inde finis erit vitæ. Quid obstas, quo minus hæc rectè habeant? Quæ si sunt secundum naturam, gaude illis, & erunt facilia: sin cōtra naturam, quære quid sit tibi secundum naturam, adque id contende, etsi gloria careat. Ignoscendū est enim omni ei, qui suum quærit bonum.

Vide vnde venerint omnia, ex quibus constent, in quod mutentur, qualia sint inde futura: tum, nihil mali eis accidere.

Primùm, quis mihi ad eos respectus, Natis sumus inuicem, vnus alterius gratia. Alia autẽ ratione natus sum, vt ipsis præsim: sicut aries gregi, aut taurus armento.

Rem altius repete. Si non constat mũdus ex atomis, vtiq; natura eum gubernat. Quod si detur, vtiq; deteriora præstantiorum gratia sunt: hæc verò, vnum propter alterum.

Deinde: quales illi sunt in mensa, lecto, alibi? Maximè autẽ, quibus illi sunt necessariò opinionibus addicti, & quanto cum fastu agunt sua.

Tertium est: Si rectè faciunt hæc, non est indignè ferendum: sin secus, at non sponte, sed ignoratione peccant. Omnis enim anima inuita priuatur cùm veritate, tum eo, vt possit cum vnoquolibet, vt est dignum, viuere. Itaq; dolore afficiuntur, si iniusti, ingrati, auari, omninoq; injurij erga alios dicantur.

Quartum est: Ipse quoq; in multis delinquis, esq; ipsorum similis: ac tametsi quibusdam peccatis abstines, tamen habitum ea faciendi habes: ac vel metus, vel gloriæ consectandæ causa, aut aliud ob malum, abstines similibus peccatis.

Quin-

Quintum hoc quidē satis scis, an peccent. Quædam enim fato fiunt. Omnino autē multa experiri opus est, antè quàm certum aliquid de aliorum actionibus statuas.

Sextum: Vt maximè stomacheris, tamen vita hominum est momentanea, ac paulo pòst omnes morimur.

Septimum: Nō actiones ipsorum nobis molestiam exhibent, cùm eæ sint in ipsorum animis: sed nostræ opiniones. Itaque tolle voluntatem iudicandi de re aliqua, tanquam mala? simul sustuleris iram. Quomodo, inquies, tollam? Si reputes, non esse rem turpem. Nam nisi sola turpitudo malum esset, tu quoq; necessariò multis modis peccares, fieresq; latro, & quid non?

Octauum: Multo grauiora adferunt dolor & ira, quam ob aliorum peccata concipimus, quàm ipsa illa, ob quæ irascimur & dolemus.

Nonum: Mansuetudo, si genuina sit, non adsciticia aut fucata, inuicta est. Quid verò vel extremæ libidinis homo tibi faciet, si constanter mansuetudinem serues: ac si res ita ferat, placidè eum horteris ac doceas eo ipso tempore, vacans

huic rei tum, cùm is te lædere nititur? Si dicas: Noli fili, ad alias res nati sumus: ego quidem non lædar, sed tu. idq; ei apertè & integrè ostendas, neq; apes, neque vllum aliud eorum quæ ad cœtum apta sunt naturà animalium, ita agere. Oportet autem neque irridendi, neque conuiciandi causa hoc facere: sed amanter, atque ita vt ne cor mordeatur, néue ocio abuti videaris, ac ne quis adstans miretur: sed vt cum solo, ita loqui debes, etiam si alij adsint. Horum nouem capitulorum memento, tanquam à Musis si ea dono accepisses. Ac incipe tandem homo esse, dum viuis. Tam verò cauendum ne irascaris eis, quàm ne adulteris: vtrunque enim à societate est alienum, & damnosum. In promtu tibi sit, ira accedente: Non iram esse viri, sed māsuetudinem. id vt humanius, ita & virilius est: requiritq; robur, neruos, & fortitudinem: quæ non sunt apud indignātes, & morosos. Nam quanto propinquior est mansuetudo vacuitati affectuum, tanto & potentiæ: ac quemadmodum dolor in impotentes cadit, sic & ira. vterque enim vulnus accepit, & herbam porrexit. Quod si lubet, etiam decimum à

duce

duce Musarum donum accipe: nempe, Insani esse velle ne praui homines peccẽt. qui enim hoc petit, id petit, quod fieri non potest. Alijs verò concedere vt sint mali, modò ne in te peccẽt, malè sentientis est & tyranni.

Quatuor potissimùm motus animi continenter sunt obseruandi: ac, si eos deprehenderis, inhibendi. Primò, vt dicas, Hęc cogitatio non erat necessaria. Alterum, Hoc facit ad societatis dissolutionem. Tertium, Hoc non ex te dices: nam non à se dicere, inter absurdissima est reputandum. Quartum: Tibi ipsi exprobra, esse hoc eius qui diuiniore sui parte vincatur, & cedat ignobiliori & mortali parti, corpori scilicet, & eius crassis voluptatibus.

Aëreum, & omnes igneæ patriculæ quæ commistæ sunt tuo temperamento, etsi naturà sursum efferantur: tamen vt obediant ordini vniuersi, ab ipsa mixtione continentur. Similiter omne terreum in te, & humidum, cùm natura sua deorsum ferantur, tamen in sublimi manent, non in suo naturali loco. Adeò elementa vniuerso obtemperant, ac si quò destinentur per vim, manent, donec

dissо-

dissolutionis rursum canat classicũ. Nõne igitur iniquum sit, solam tuam rationem nolle obedire, suumq; locum indignè ferre? Et quidem nihil ei violentum imponitur: ea modò, quæ eius naturæ conueniunt. Et tamen ea non sustinet, sed in contrarium fertur. Motus enim ad iniusticiam, luxuriem, iram, dolores & metus, nihil aliud est quàm secessio à natura: & cùm animus aliquid eorum quæ eueniunt indignè fert, tunc quoque suum locum deserit. Etenim ad æqualitatem & pietatem constructus est, haud minus quàm ad iusticiã: quia & hæ species sunt virtutum, quibus bene defenditur societas humana, imò etiam antiquiores ipsis iustis actionibus.

Qui non eundem per omnem vitam propositum habet scopum, is vnus & idẽ esse per totam vitam nequit. Non satis est id quod diximus, nisi & hoc addatur: qualem esse oporteat eum scopum. Quẽ admodum enim non est similis de bonis vtcunque plurium opinio, sed quæ est certorum quorundam communis: ita & scopus ciuilis, & communitatem respiciens, est statuendus. Ad hunc qui omnes suos animi impetus direxerit, o-

mnes

mnes actiones similes reddet, eoq; modo semper sui erit similis.

Murem montanum, & domesticum, huiusq; pauorem & fugam.

Socrates vulgi quoque opiniones Lamias vocabat, puerorum terriculamenta.

Lacedęmonij peregrinis sub vmbram sedem adsignabant in spectaculis, ipsi quouis loco sedebant.

Socrates Perdiccæ quærenti, cur non ad ipsum veniret, Respondit: Ne turpissimo interitu peream. hoc est, ne beneficio affectus, id non possim compensare.

In Ephesiorum litteris erat hoc præceptum, quod iubebat Quotidie reminisci alicuius ex antiquis, qui virtutem coluissent.

Pythagorei manè nos cœlum aspicere iubebant, vt recordaremur eorum, qui semper suum officium præstant: item ordinis, puritatis, & simplicitatis nudæ. astris enim nullum velamentum.

Memento qualis fuerit Socrates, cum pellem præcingeret, vbi Xanthippe veste sumta processit: ac quæ dixerit sociis Socrates pudore affectis, ac recedenti-

dentibus, cum viderent eum in isto ornatu.

Nunquàm scribere & legere alios docebis, nisi ipse prius didiceris: id multo magis in vita est præstandum. Seruus es, ratione cares. tum charum cor mihi risum sustulit.

Virtuti grauibus facient conuicia verbis.

Insani est, ficus hyeme quærere. Tale est, puericiam quærere præteritam.

Epictetus puerum osculatus, interius cum eo se collocutum dixit,

Fortassis cras mortem obibis.

Abominabile hoc. Imò nihil dictu graue est, inquit, quod aliquod opus naturę designat: nisi abominere, quòd spicę mentur. Vua primùm cruda, deinde matura fit, pòst passa: hæc omnia rei sunt mutationes, non in nihilum, sed in id quod iam non est.

Nemo (vt dicebat Epictetus) latro est voluntatis. Ars autem, ait idem, inuenienda est in adsentiendo: vtq; impetus animi seruentur, ita vt habeant adiunctam exceptionem, spectent societatem & dignitatem.

Cupiditate omnino abstinēdū est, neq; inclinandū ad ea quę nō sunt penes nos.

Itaq;,

Itaq;, inquit, non de leui re, sed de insania certatur, nisi Socrates dixit. Vultis ne compotes rationis animos habere, aut non? Volumus. Cuiusmodi: bonósne, an prauos? Canos. Cur ergo non quæritis? Quia habemus. Quid igitur contenditis?

M. ANTONINI IMperatoris de Vita sua Liber XII.

OMnia ista quæ per circuitus temporum adipisci optas, iam nũc habere potes, nisi tibi ipsi inuides. hoc est: Si omne id quod præterijt, omittas, futurum prouidentiæ committas, id modò quod præsens est, dirigens ad sanctitatem & iusticiam: alteram, vt boni consulas ea quæ tibi fatum tribuit (etenim id natura tibi attulit) alterã, vt liberè ac sine ambagibus veritatem loquaris, agasque secundum legem, & vt dignum est. Non impediat autẽ te neq; aliena malicia, neq; opinio, neq; vox, neq; sensus circundatæ tibi carnis. Id enim curet, quod afficitur. Itaq; iam in exitu cùm sis, tantùm mentẽ tuam, idq; quod est in te diui

num

num, veneraberis: neq; mortem metues, sed ne quando viuere non secundum naturam incipias. Sic homo eris dignus mundo, qui te protulit: neq; amplius eris tanquam peregrinus patria tua, admirans ea quæ quotidie eueniunt, neq; de hac vel illa re dependebis.

Videt Deus omnes mentes, nudas à vasis materialibus, & corticibus istis atque repurgamentis. Sola enim sua intelligẽtia sola ista cõtingit, quæ ab ipso huc defluxerunt ac deriuata sunt. Quod ipsum tu quoque si facere adsuescas, magna ex parte efficies, ne ita circumtrahare. Qui enim non aspicit carnem circumiectam, is ne occupetur in veste, domo, gloria, reliquisq; exterioribus, ac quasi tabernaculo contemplando?

Tria sunt, ex quibus constas: Corpus, anima, mens. Priora duo tantum ea ratione tua sunt, quòd eorũ curam geris: tertium solum verè tuum est. Quod si separes à te, quæ alij dicunt aut faciunt, aut quæ tu ipse, aut quæ te futura perturbãt, aut quæ corpori tibi circundato, vel animulæ vnà natæ præter tuam voluntatem accidunt, ac quæ fluctus externarum rerum voluit: ita vt intellectus ab illis

illis rebus quę fato vnà sunt, exemtus liberam apud seipsam vitam viuat, agens insta, probans euenta, dicens vera: si inquam remoueas à mente res quæ ei consensu quodam naturæ adhærent, itemq; futurum & præteritum tempus, efficies ex teipso globum, qualis ille Empedocleus:

Se solo exultans, totus teres atq; rotundus.

Disces id tantum viuere quod viuis: hoc est, in præsentia. Ita fiet, vt quod ad finem vsque vitæ tibi supereſt, possis absque perturbationibus generosè, & genium tuum probans atque amans, exigere.

Sæpenumerò mihi mirari subijt, quid'nam esset rei, quòd homines cùm seipsos magis quàm quenquam alium diligant, tamen suam de sese existimationem minoris ducant quàm aliorum.

Quòd si quis Deus, aut prudens præceptor mandet, ne quid homo apud se ipsum cogitet, animóue concipiat, nisi id statim sit prolaturus, certè ne vnum quidem diem id toleret: adeò magis veremur quid proximus de nobis sit existimaturus, quàm quid ipsi nos.

Qui fit, quòd dij, cum omnia pulchrè

& humaniter ordinauerint, hoc vnum neglexerint, quod nonnullos homines apprimè bonos, ac qui plurimis ſuam erga Deum pietatem quaſi ſymbolis fecerunt teſtatam, numiniq; ſeſe familiares multis pijs actionibus & ſacrificijs effecerunt, ſemel fato functos non reducũt, ſed omnino extingui ſinunt. Id autem ſi ita eſt, ſcias deos aliter inſtituturos fuiſſe, ſi aliter fieri expediuiſſet. Nam ſi erat iuſtum, erat vtiq; etiam poſsibile: ac ſi erat ſecundum naturam, certè natura id tuliſſet. Quòd ergo res non ita habet (ſi tamen nõ ita habet) id tibi faciat fidem, nõ fuiſſe ex vſu, vt aliter quàm eſt fieret. Vides enim ipſe quoq;, te, dum hoc ſcrutaris, cum Deo de iure diſceptare. Atqui non hoc modo cum dijs colloqueremur, niſi eos optimos eſſe & iuſtiſsimos putaremus. Si autem tales ſunt, nihil certè in rerum diſpenſatione iniuſtè ac contra rationem neglectum prętierierũt.

Adſuefac te ad ea etiam, de quibus deſperas. Etenim læua manus, cùm ad alia obeunda ſit inhabilis, propterea quòd non conſueuit: tamen frænum fortius, quàm dextra, continet.

Qualem te corripiet mors corpore & ani-

animo? Considera vastitatem æui quod ante & post te est, breuitatem vitæ, materiæ imbecillitatem: causas ipsas, ab integumentis nudas, inspice.

Quò referantur actiones, vide: quid dolor, voluptas, mors, gloria, quis sibi ipsi occupationum sit causa. Neminem ab alio impediri, omnia opinionib. constare.

In vsu placitorum, similem oportet esse pancratiastæ, non gladiatori. hic enim ensem quo vtitur, si deponit, interficitur: alter verò manum semper habet paratam, neque alia re indiget, quàm vti eam contorqueat.

Huiusmodi res considerandæ sunt, diuisione earum facta in materiam, formam, & respectū. Quanta est potētia hominis? Cui licet nihil aliud facere quàm id quod Deus sit laudaturus, & amplecti omnia quæ ei Deus obtulerit.

Quod ad naturam consequitur, eius causa Dei non sunt culpandi, (nam neque volentes, neque inuiti peccant) neq; homines.

Quàm ridiculus est, & peregrinus, qui miratur ea quæ in vita fiunt.

Omnia sunt aut necessitas fatalis, at-

que ordo ineuitabilis : aut prouidentia placabilis : aut confusio inanis, & nullũ habens præfectum. Quòd si est necessitas ineuitabilis, quid reluctaris ? Sin prouidentia, quę admittit placationem, dignum præbe teipsum diuino auxilio. Sin confusio est, cui præsit nemo: contẽtus esto, quod in tanto rerum fluctu ipse in te habes mentem. Quòd si te abripiat æstus, abripiat sanè corpusculum, animulam, ac reliqua : mentem quidem non abripiet. Quasi verò lumen candelę tantisper luceat, dum extinguatur, neq; splendorem amittat: veritas autem in te, & iusticia, & temperantia, ante obitum tuum extingui debeat.

Si quis de se opinionem, peccati præbeat, cogita : Ecquid nosti, sit ne peccatum ? ac si peccauit, quid si ipse seipsum damnet : idque perinde est, ac suum ipsius lædere oculum. Qui autem prauos peccare non vult, eius similis est, qui nõ vult ficum in suo fructu succum ferre, infantes plorare, equum hinnire : ac si quæ sunt alia necessaria. Quid enim aliud faceret, qui hunc sibi habitum contra-
* xit ? Si igitur trux est, cura eum morbum.

Si non

Si non conuenit, ne agas: si non est verum, ne dicas. Tui animi motus ita sint compositi, vt omnia circunspicias. Cogita, quid sit quod cogitationem tibi commouet: idq; excute, diuidendo in causam, materiam, respectum, tempus, intra quod ea res desinet. Senti vel tandem, esse aliquid in te præstantius ac diuinius, quàm ea sunt quæ affectus cient, ac quę te mouẽt. Quid enim est intellectus? num metus, num suspicio, num cupiditas, num aliquid aliud tale?

Primò cogita, nihil frustra esse agendum, neq; quod non aliquò referatur: deinde, vt non aliò quàm ad societatem humanam referatur. Paulo pòst nusquã eris, neq; quicquam eorũ quæ nunc cernis, neq; quisquam eorum qui nunc viuunt. Omnia enim nata sunt ita, vt mutẽtur, vertantur, & pereant, vt in eorum locum alia nascantur. Omnia opinione constant: hæc autem est in tua potestate. Tolle igitur, cum lubet, opinionem: eruntq; tibi tanquam promontoriũ prętereuecto omnia serena: & sinus fluctibus vacans. Nulla, quæcunque ea sit actio, malum aliquid patitur, si suo tempore desinat: sicut neq; is qui agit, ea ratione

aliquid mali accipit. Itidem & corpus omnium in vniuersum actionum, quod est vita, si suo tempore desinat, nihil mali ea ratione patitur, neque is qui opportunè finem facit seriei isti actionum, malum aliquod fecit. Tempus verò debitum, & terminum natura constituit: aliquando etiam priuatim, vt in senectute: omnino autem vniuersi natura. Cuius quidem partibus mutatis, semper recens & vigens mundus perdurat. Semper verò id pulcrum est, & speciosum, quod conducit vniuerso. Finis itaque vitæ, singulis mala quidem esse non potest: quippe cum non sit turpis. quippe nec voluntate è nostra dependens, & à societate non aliena. Bona autem fit, cũ et opportunè fiat respectu vniuersi, et prosit, & diuinitùs accidat. His cogitatis, tria hæc in promtu habe. Primum, vt in agendo cures, ne quid frustra agas, aut secus quàm ipsa iusticia egisset. in reb. extrinsecus accidentibus eas fortunæ nutu, aut prouidentiæ obtigisse: quarũ neutra est incusanda. Secundum, quale vnũquodlibet à priuatione fuerit vsq; dũ animam accepit, indeq;, donec eam reddidit: ex quibus conflatũ sit, & in quæ dissoluatur.

ſoluatur. Tertium, ſurſum elato animo humanas res intuere, earumq; multiplicem varietatem: quàm multa circùm in aere & in æthere habitent: eaq; te viſurum, quoties in ſublime attollaris: vt ſint omnia vnius ſpeciei, & breui tempore durent: tum quis in ijs faſtus.

Eijce opinionem, & ſaluus es. nemo id prohibebit.

Rem aliquam moleſtè ferens, oblitus es, omnia fieri ſecundum Vniuerſi naturam, & quod peccatum ſit alienum: præterea omnia ita, vt nunc fiunt, ſemper facta eſſe, & futura, nuncq; fieri vbiq;: item quę homini ſit cum vniuerſo genere hominum cõiunctio: non ea ſanguinis aut ſeminis: ſed mentis communicatio. Oblitus es etiam, mentem vniuſcuiuſq; eſſe deum, & inde fluxiſſe: nihil cuiquam proprium eſſe, ſed illinc & fœtum & corpuſculum & ipſam animulam veniſſe. Oblitus es omnia verſari in opinione: item, quòd id tantùm quod præſens eſt, vnuſquiſq; viuit, & amittit.

Crebrò apud animum tuũ recole, eos qui certis de rebus nimium ſunt indigna ti: qui maxima gloria, calamitate, inimicicia, aliáue quacunq; fortuna effloruerũt.

Deinde quære, vbi nam sint ista: nempe fumus sunt, & cinis, & sermo, aut ne hoc ipsum quidem. Simul ad mentem tibi accidat, qualia sint omnia. ut Fabius Catullinus rure, Lucius Lupus in hortis obijt, Stertinius Baijs, Tiberius Capreis, Velius Rufus *

Et omnino opinionis causa discrimen in rebus indifferentibus statutum. Tum, quàm vile sit omne quod resistit. Item, quanto magis sit philosophię consentaneum, in data materia tueri iusticiam, modestiam, ac simpliciter dijs obsequi. Fastus enim, qui superbiæ vacuitatem ostentando exercetur, omnium est grauissimus.

Qui quęrit, Cur deos colas, quomodo eos videris, aut esse deprehenderis? ei respondebis, Primùm esse eos visiles. deinde, absque hoc sit, tamen animam meam cum non videam, nihilominus magnifacio: ita deos quoq; ex viribus eorũ quas identidem percipio, cùm esse intelligo, tum veneror. In eo sita est vitæ salus, vt singulas res totas intuearis, quid in ijs formæ sit, quid materiæ. Toto animo age vt iusta agas, & vera dicas. Quid enim supereſt, quàm vt fruaris vita, bonis

nis bona annectendo, ita vt minimũ spacium intermittas? Vnum est lumen solis, etiam si intercipiatur parietibus, muris, alijsq; innumeris rebus. Vna est communis natura, etsi certo modo affectis corporibus infinitis distincta. Vna anima, etsi naturis innumeris, proprijsq; circumscriptionibus distributa videatur. Vna etiam mens, etsi discreta videatur. Reliquæ proinde dictorum partes, tanquam spiritus & subiecta insensata, & in uicem nihil coniunctionis habentia, tamen ipsa quoq; à mente & eius potentia continentur. At peculiariter intellectus eiusdem generis adiungit se naturis, neq; à societate diuellitur.

Quid quæris? vt viuas? Id est sentire, appetere, crescere, desinere, loqui, cogitare. Quid horum desideratu dignum tibi videtur? Quòd si vilia sunt omnia hæc, ad extremum te confer, nempe vt sequaris rationem & Deum ducem. Sed vtrum huic instituto pugnat, ægrè ferre aliquid, an verò mors id abolet?

Quanta pars immensi infiniti æui attributa est vnicuiq;? celeriter ea in æternitate euanescit. Quanta pars vniuersæ quantaq; animæ vniuersæ? quantula in

glebula terræ repis? Hæc omnia tecum cogitans, nihil animo magnum cõcipe. hoc tantùm, vt ductu naturæ agas, & feras quæ communis fert natura. Id cura, quomodo mens tua seipsa vtatur: in hoc enim sunt omnia. Cætera siue à voluntate dependeant, siue secus, mortua sunt, fumusq;.

Id maximè ad contemtum mortis facit, quod hi etiam qui dolorem in malis, & voluptatem in bonis duxerunt, tamẽ eam despexerunt. Qui id tantùm boni nomine dignatur, quod est opportunũ, ac cui perinde est pluréne an pauciores secundum rectam rationem præstiterit actiones, neq; in aliquo ponit discrimine, longioréne an breuiori tempore mũdum contempletur, ei mors nequaquam est terrori. Heus tu, ciuis fuisti in hac magna vrbe: quid attinet, vtrum quinquennio? Etenim quod secundum leges, id omnibus est æquum. Quid ergo graue accidit, si te vrbe emittit dominus: non is quidem iniustus iudex, sed natura quę te introduxit? perinde ac si prætor histrionem emittat è theatro, in quod eum introduxerit. Quòd si is dicat, se non quinque, sed tres modò actus recitasse: re

ctè dicet. At verò in vita tres actus fabulam implent : finem enim is determinat, qui & concretionis olim fuit, & nũc est dissolutionis autor. Tu neutrius es causa. Discede igitur æquo animo: nam & is qui te dimittit, propitius tibi est.

M. ANTONINI PHILOSOPHI *Imperatoris, de vita sua librorum finis.*

AVTORVM ELENchus, quorum in hisce Opusculis testimonia citantur.

Aeschylus
Aesculapius.
Agatharchidis historia Asiana.
Alcman.
Armelesagoræ descriptio Attiçæ.
Amometus.
Anacreon.
Andron de Sacrificijs.
Antigonus, siue Antigoni Alterationum liber.
Antisthenes.
Antoninus Liberalis.
M. Antoninus philosophus & Imp.
Apollinis oraculum.
Apollodori annales.
Apollonius grammaticus.
Apollonius poeta, & Apollonij Epigrammata.

Arche-

Archelaus Aegyptius.
Archelaus poeta.
Areius Laco.
Aristoteles.
Aristoxenus musicus.
Athenadæ Ambracica.
Boeus de Auium ortu, siue Ornithogonia.
Callimachus Aegyptius.
Callimachus Cyrenæus.
Chrysippus.
Corinna, de Alteratis.
Craterus.
Crates.
Ctesias.
De fabulosis locorum rebus liber.
Democritus.
Didymarchi Metamorphoseon libri.
Dorotheus medicus.
Empedocles.
Epicurus.
Epictetus.
Eudoxus. Cnidius, Rhodius.
Eumachi Periegesis.
Euripides.
Hellanicus Lesbius.
Heraclides Cretensis.
Heraclides Ponticus.
Heraclitus.
Hermesianax.
Herodotus.
Hesiodi Eœa, siue Orietalia.
Hiero.
Hieronymus historicus.
Hippo Rheginus.
Hippocrates medicus.
Hippostrati Minos.
Lycus Rheginus.
Megasthenes.
Menecratis Xanthij Lyciaca.
Menippus.
Myrsili Lesbiaca.
Nicagoras.
Nicandri Alteratorum libri, siue de Mutationibus.
Orpheus.
Orus Apollo.
Pamphylius.
Phanias.
Pherecydes Syrus.

Phylar-

Phylarchi historiarum libri 110.
Philetas.
Philonis Aethiopica.
Phlegon Trallianus.
Pindarus.
Polycritus.
Pythagoras.
Scytinus Chius.
Sibylla.
Simmias Rhodius, Apol line.
Simonides.
Socrates.
Tacus de lapidibus.
Theophrastus.
Theopompus Chius.
Theopompus Sinopensis de terræmotibus.
Timæi Siculi historiæ.
Xenocrates.
Zeno Cittiæus philosophus.
Zenophilus.
Zoroastres.

ERRATORVM, QVÆ Operarum incuria commissa, inter colligendum verò Indicem deprehensa sunt, emendatio.

Pag. 4. vers. 14. HENRICI, &c. 7. vlt. copiosè, tum 6. 11. cùm quæ 8. 1. primario, & 12. LXVII. 9. 18. legit: lectoq; 11. 1. multos, & 23. Meleagro 12. 9. post, Diana fecerit. statim sequi debebāt hæc verba: Hæc & præcedēs narratio, &c. & 12. Boei & 16. plurimosq; ex ea 13. 5. reddidit: 14. 5. In summa, & 6. omissus est in margine numerus 1. 15. 9. Apollini & 18. ob pietatē, 19. iusticiæ 17. penult. summum adiret solium

19.22. *quam alij* 20.4. *Diomi* 21.2. *Pierius & 14. mortales cum* 22.13. *post Solis. statim subijciatur: Ibidem hoc nar.* 20. *ingeßisset.* 23.13. *Chelidonidem: & sic etiam in sequẽtibus.* & 20. *quam ex pacto conuento debebat, tradit.* 24.5. *se filij sui carnes edisse, eas* & 19. *dele personas* & 23. *Aedon in alcyonem* 25.3. *magis,* & 9. *post Dianã. statim subde: Nicãder lib. Alt. &c.* 26.4. *vi est stu.* 29.15. *suspendisset. Narratio* 30.3. *euolarunt.* 31.24. *post nunciam. statim debet subiungi, Ex Boei, &c.* 32.15. *bellum est. Ex eiusdem, &c.* 34.15. *Panactem* 36.6. *ac Fas inhibuerunt, quod fas* & 13. *post viderunt. statim sequatur, Hæc & præced.* & 25. *intẽdit ipse* 38.7. *cæruleus* & 9. *indicium* 40.6. *Othrijs,* 41.1 *Dina Sperchij* 43.21. *magno æstu,* 44.21. *sedentibus.* 46.2. *Echonem* 48.9. *incudib.* & 12. *Alcmenæ* 49.1. *coitum. nam* & 21. *lembo* 52.15. *concubitus* 53. 6. *alno excitata, ac pone alnum* 55.3. *structarum* 56.14. *percußis* & 20. *Rhea* 63.25. *iuuarent* 66. *antepenult. natuq;* 67.6. *Floruit,* & 12. *diramq;.* 72.4. *effodere solent, effosso* 73.25. *reuera* 76.15. *sententiam: neue* 78.11. *adeas* & 25. *vsquam* 79.7. *exhinc* & 24. *in margine ponatur numerus* 1. 82.1. *in marg. ponatur numerus* 2. 83.3. *ponatur in marg. numerus* 3. & 23. *Queis* 87.14. *deleatur, post cruciatibus* 88.19. *Carminio Hyæo* & 23. *fatales*

89.

89.17.*præcepta* 90.5.*quæ nata, puellæ.* & 8.*Di ti tũ* 96.3.*Alexãdreæ* & 12.*Euryopa* 98.5.*C. Amurius* & 9.*Primus* & 19.*Nirellius* & 23.*Secũ dus,* & 27.*Tertius,* 100.4.*Primus,* & 5.*Poteſta,* 102.14.*Fata cano,* 103.20.*inferrent:* & *in marg. ludi ſec.* 104.5.*Elithyias,* & 7.*Atram* 106.10. *cum ei* 109.20.*occidant* 110.2.*quam* 112.18.*in marg.* XXVI. & 20.*terreſtri ne* & 22.*in margine* XXVII. 113.22.*grana* 115.21.*deum,* 117.9.*defectui* 121.23.*condidit,* 123.3.*ſcriptis inſigne* 126.7.*dele* & 128.10.*aucupij* 129.1.*iuxtà.* 132.22.*nequeunt* 133.(*qui numerus etiam eſt deprauatus*) 12.*quæ ei* 135.1.*frendi penult. vtcunq;* 137.18.*fortè legend. pedes non habent.* 138.19.*Aſalamandra* & 20.*Ad Hypanim et vlt. careant* 140.1.*in marg.* XCVIII. & 6.*fortè, à teſtis nonnihil* & 13.*incitandi* 142. 24.*cæcis, claudos cæcoſq;* 144.18.*aconæ* & 24.*pleroſq;* 151.*penult. immittantur* 152.17. *non ſecus quàm* 157.*penult. doctiſſima* 156.15.*illos,* 160.4.*è philoſophia* 162.18.*prouerbio)* 167.20.*obſeruabam* 174.11.*velint,* & 26. *Apollonium,* 176.4.*diſſoluendis, aut meteoris* 181.12.*emendare illa,* 183.13.*non ſit idem,* 184.15.*aduerſatur* 185.18.*aliud, quàm* & 23. *vertuntur:* 186.*vlt. appendicis* 187.*vlt. pone in marg. numerum* 3. 188.24.*tanto* 192.24. *quod poſſit* 193.12.*decenter obeundam* 194.3.

pone

pone in mar. 6. 199. 4. tranquillitatem & 17. vo luntate. & antepenult. intellectũ, 201. 20. alicũ de & 202. 13. necessariò & 22. quomodo 210. 9. itaq; 211. 14. ex æquo 213. vlt. pone in marg. 5. 223. 15. vitam degis & 20. quid sit honore 227. 12. in marg. 9. 231. 16. eris 232. 15. in mar gine 13. 233. 9. autem est, 235. 23. vtcũq; redigar? & vlt. Cum te 236. 14. rebus & 17. vuu læ 240. 1. in marg. 2. 250. 15. ratio non iubet. 252. dele numerum 2. in marg. 253. 2. in margine 1. 254. 1. in margine 2. 261. 4. Bene esse, 273. 3. libidinem 27. 19. concrescere & 287. 16. Ho mines, & 20. fertur ingredi, & in marg. * 290. 4. subiectæ mutationes 292. 1. quoduis est 308. 4. aerei 312. vlt. semina sint 315. 11 porcello 319. 1. pòst autumnus ea.

ANTΩNI-

ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ ΛΙΒΕΡΑΛΙΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΝ ΣΥΝΑΓΩΓΗ.

ΚΤΗΣΥΛΛΑ ἐγένετο Κτησύλλα.
Κείᾳ τῷ γένους ἓξ Ἰουλίδῳ
Ἀλκιμάχου θυγάτηρ·
ταύτῃ ἰδὼν Ἑρμοχάρης
Ἀθηναῖος χορεύουσαν Πυ-
θίοις πρὰ τοῦ βωμοῦ τοῦ
Ἀπόλλωνος ἐν Καρθαίᾳ, ἐπεθύμησεν αὐτῆς· καὶ
ἐμνηστεύσατο μὲν, ἐξέλιπεν ἐν Ζηνὸς ἱερῷ τῆς Ἀρ-
τέμιδος· ἡ δὲ ἀνείλετο, καὶ ἀνέγνω. ἐγέγραπτο Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἱστορούμενα γ.
δὲ ὅρκος κατὰ τῆς Ἀρτέμιδος, ἢ μὴ γαμή-
σοι ἐξ Ἑρμοχάρους Ἀθηναίου. ἡ μὲν οὖν Κτησύλ-
λα ἀναγνοῦσα τὸν μῦθον αἰδεσθεῖσα, καὶ χαλε-
πῶς ἐνεγκοῦσα, ὥσπερ ὅτε Κυδίππου Ἀκόντιος
ἐξηπάτησεν. Ἑρμοχάρει δὲ αἰτησαμένῳ κα-
τήνεσε τὸν γάμον ὁ πατὴρ ὁ τῆς Κτησύλλης. καὶ
ὤμοσεν τὸν Ἀπόλλωνα τῆς σάφνης ἁψάμενος·
ἐπεὶ δὲ ἐπῆλθεν ὁ τὴν Πυθίων χρόνος, Ἀλκιμά-
χου ἐκλαθομένου τὸν ὅρκον, ὃν ὤμοσεν, ἑτέρῳ
συνῴκιζε τὴν θυγατέρα. καὶ ἡ παῖς ἐθύετο ἐν
Ζηνὸς τῆς Ἀρτέμιδος ἱερῷ· χαλεπῶς δὲ φέρων
Ἑρμοχάρης ἐπὶ τούτῳ διαμαρτεῖν, εἰσέθραυ-

α μεν

μὲν εἰς τὸ Ἀρτεμίσιον· καὶ ἡ παῖς αὐτὸν ἰδοῦσα κατὰ θεῖον, ἠράσθη· καὶ συνθεμένη διὰ τῆς τροφοῦ διαλαθοῦσα τὸν πατέρα νύχιον, ἀπέπλευσεν εἰς τὰς ἀθήνας, καὶ γάμος ἐπράχθη τοῦ Ἑρμοχάρει· τεκοῦσα δ' ἡ Κτήσυλλα, καὶ χαλεπῶς ἐκ τοῦ τόκου διατεθεῖσα, ἐτελεύτησε κατὰ δαίμονα, ὅτι ὁ πατὴρ αὐτῆς ἐψεύσατο τὸν ὅρκον· καὶ τὸ μὲν σῶμα κομίσαντες, ἔφερον ὅπως κηδεύσουσιν· ἐκ δὲ τῆς στρωμνῆς πελειὰς ἐξέπτη, καὶ τὸ σῶμα τῆς Κτησύλλης ἀφανὲς ἐγένετο. Χρωμένῳ δ' Ἑρμοχάρει ὁ θεὸς ἀνεῖπεν ἱδρύσασθαι ἱερὸν παρὰ τοῖς Ἰουλιήταις ἐπώνυμον Ἀφροδίτης Κτησύλλης· ἔχρησε δὲ καὶ τοῖς Κείοις· οἱ δὲ θύουσι ἄχρι νῦν Ἰουλιῆται μὲν Ἀφροδίτῃ, Κτήσυλλαν ὀνομάζοντες, οἱ δὲ ἄλλοι Κτήσυλλαν ἑκαέργην.

β'. Μελεακρίδες.

Οἰνεὺς ὁ πορθέως τοῦ Ἄρεως, ἐβασίλευσεν ἐν Καλυδῶνι. καὶ ἐγένοντο αὐτῷ ἐξ Ἀλθαίας τῆς Θεστίου, Μελέαγρος, Φηρεὺς, Ἀγέλεως, Τοξεὺς, Κλύμενος, Γεράφας· θυγατέρες δὲ Γόργη, Εὐρυμήδη, Δηϊάνειρα, Μελανίππη. Ἐπεὶ δ' ἔθυεν ἀπαρχὰς ὑπὲρ τῆς χώρας. ἐκλανθάνεται τῆς Ἀρτέμιδος· αὕτη κατὰ μῆνιν, ἐφορμᾷ σὺν ἄγριον, ὃς κατέφθειρε τὴν γῆν καὶ πολλοὺς ἀπέκτεινεν. ἔπειτα Μελέαγρος, καὶ οἱ Θεστίου παῖδες συνήγειραν

Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἑτεροιουμένων γ'.

ἡγεῖραν τοὺς ἀριστέας ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τὸν
σῦν· οἱ δὲ ἀφικόμενοι, κτείνουσιν αὐτὸν· ὁ δὲ Με-
λέαγρος διανείμας τὰ κρέα αὐτοῦ τοῖς ἀριστεῦ-
σιν, τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ δέρος, ἐξαίρει γέρας ἑαυτῷ·
Ἄρτεμις δὲ ἐπεὶ τὴν ἱερὸν σῦν ἔκτειναν, ἔτι μᾶλλον
ἐχολώθη, καὶ νεῖκος ἐνέβαλεν αὐτοῖς· οἱ δὲ παῖ-
δες οἱ Θεστίου, καὶ οἱ ἄλλοι Κουρῆτες ἅπτονται τοῦ
δέρους, φάμενοι μετεῖναι τὰ ἡμίσεια τῶν γερῶν ἑαυ-
τοῖς· Μελέαγρος ἀφαιρεῖ τὴν βίαν, καὶ κτείνει τοὺς
Θεστίου παῖδας. Ἐκ ταύτης τῆς προφάσεως πό-
λεμος ἐγένετο Κουρῆσι καὶ Καλυδωνίοις· καὶ ὁ Μελέ-
αγρος εἰς τὸν πόλεμον οὐκ ἐξῄει, μεμφόμενος ὅτι
αὐτῷ κατηράσατο ἡ μήτηρ, διὰ τὴν τῶν ἀδελφῶν
θάνατον· ἤδη δὲ τῶν κουρητῶν μελλόντων αἱρεῖν τὴν
πόλιν, ἔπεισε τὴν Μελέαγρον ἡ γυνὴ Κλεοπάτρα
τοῖς Καλυδωνίοις ἀμῦναι· ὁ δὲ ἀναστὰς ἐπὶ τὸν
στρατὸν τῶν Κουρήτων, καὶ αὐτὸς ἀχθνήσκει, τῆς
μητρὸς ἐμπρησάσης τὸν πρὰ τῶν μοιρῶν αὐτῇ
δοθέντα δαλόν. Ἐπέκλωσαν δὲ ἐπὶ τοσοῦτον αὐ-
τὸν ἔσεσθαι χρόνον, ἐφ' ὅσον ἂν ὁ δαλὸς διαμένει· ἀ-
πέθανον δὲ καὶ οἱ ἄλλοι παῖδες Οἰνέως μαχόμενοι·
καὶ πένθος ἐπὶ Μελεάγρῳ μέγιστον ἐγένετο πρὰ
Καλυδωνίοις. Αἱ δὲ ἀδελφαὶ αὐτοῦ πρὰ τὸ σῆμα
ἐθρήνουν ἀδιαλείπτως, ἄχρις αὐτὰς Ἄρτεμις
ἁψαμένη ῥαβδῷ μετεμόρφωσεν εἰς ὄρνιθας, καὶ
ἀπῴκισεν εἰς Λέρους τὴν νῆσον ὀνομάσασα Με-

λεαγρίδας· αἱ δὲ ἄχρι νῦν ἔτι καθ' ὥραν ἔτους λέγονται πένθος ὑπὸ Μελεάγρῳ φέρεσθαι· δύο δὲ τὴν Ἀλθαίας θυγατέρων, Γόργην καὶ Δηϊάνειραν φασὶν κατ' εὐμένειαν Διονύσου μὴ μεταβαλεῖν, ὅτι τὴν χαρίσας αὐτῷ Ἄρτεμις διδοῖ.

γ'. Ἱέραξ. Ἱέραξ ἐγένετο ἐν τῇ Μαριανδυνῶν γῇ δίκαιος ἀνὴρ καὶ ὑπὲρ φανής· οὗτος ἱερὰ Δήμητρος ἱστρύσατο, καὶ πλείστους αὐτῆς καρποὺς ἔλαβεν· ἐπεὶ δὲ Τεῦκροι κατὰ χρόνους τὸν ἱκνούμενον οὐκ ἀπεδίδοσαν ἱερὰ Ποσειδῶνι, ἀλλὰ ὑπ' ὀλιγορίας ἐξέλειπον, χαλεπήνας Ποσειδῶν τοὺς μὲν ἐκείνης καρποὺς ἔφθειρε· κῆτος δ' ἐξαίσιον ἐκ τῆς θαλάσσης ἐφώρμησεν αὐτοῖς· οὐ δυναμένοι δὲ πρὸς τὸ κῆτος καὶ τὸν λιμὸν αὐτέχειν, ἀπέστελλον οἱ Τεῦκροι πρὸς τὸν Ἱέρακα, καὶ ἐδέοντο πρὸς τὸν λιμὸν ἐπαμῦναι κἀκεῖνος ἔπεμπέ τε καὶ πυρὸν καὶ ἄλλην τροφήν· Ποσειδῶν δὲ μηνίσας, ἐπεὶ κατέλυεν αὐτοῦ τὰς τιμὰς, ἐποίησεν ὄρνιθα, ὃς ὀνομάζεται νῦν ἱέραξ· ὃ τὸ ἦθος ἤλλαξεν, ἀφανίσας. μέγιστα γὰρ ὑπ' ἀνθρώπων φιληθέντα πλεῖστον ἐποίησεν ὑπὸ τῶν ὀρνέων μισηθῆναι· καὶ πολλοὺς ἀνθρώπους ἀφθανεῖν κολύσαντα, πλείστους ἐποίησεν αὐτὸν ὀρνίθων ἀφικτεῖναι.

Ἱστορεῖ βοῖος ὀρνιθογονίας.

δ'. Κραγαλεύς. Κραγαλεὺς ὁ Δρύοπος, ᾤκει γῆς τῆς στρυοπίδος πρὰ τὰ λουτρὰ τὰ ἡρακλέους· ἃ μυθολογοῦ-

λογοῦσιν Ἡρακλέα πλήξαντα τῇ κορύνῃ τὰς πλάκας τοῦ ὄρους ἀναβαλεῖν· ὁ δὲ Κραγαλεὺς οὗτος ἐγεγόνει γηραιὸς ἤδη, καὶ τοῖς ἐγχωρίοις ἐνομίζετο δίκαιος εἶναι, καὶ φρόνιμος· καὶ αὐτῷ νέμον τι βοῦς προσάγουσιν Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις καὶ Ἡρακλῆς κριθησόμενοι περὶ Ἀμβρακίας τῆς ἐν Ἠπείρῳ· καὶ ὁ μὲν Ἀπόλλων ἑαυτῷ προσήκειν ἔλεγε τὴν πόλιν, ὅτι Μελανεὺς υἱὸς ἦν αὐτοῦ, βασιλεύσας μὲν Δρυόπων, καὶ πολέμῳ λαβὼν τὴν πᾶσαν Ἤπειρον, γεννήσας δὲ παῖδας, Εὔρυτον καὶ Ἀμβρακίαν, ἐφ' ἧς ἡ πόλις Ἀμβρακία καλεῖται· καὶ αὐτὸς μέγιστα, χαρίσασθαι τοῦτο τῇ πόλει· Σισυφίδας μὲν γὰρ αὐτοῦ προστάξαντος ἀφικομένους, κατορθῶσαι τὸν πόλεμον Ἀμβρακιώταις, τὸν γενόμενον αὐτοῖς πρὸς Ἠπειρώτας. Τόργον δὲ τὸν ἀδελφὸν Κυψέλου κατὰ τοῦ αὐτοῦ χρησμοὺς λαὸν ἔποικον ἄγα γεῖν εἰς Ἀμβρακίαν ἐκ Κορίνθου· Φαλαίκῳ δὲ τυραννοῦντι τῆς πόλεως αὐτοῦ κατὰ μαντείαν Ἀμβρακιώτας ἐπαναστῆται· καὶ παρὰ τοῦτο πολλοὺς ἀχρλέσθαι τὸν Φάλαικον· τὸ δὲ ὅλον, αὐτὸς ἐν τῇ πόλει ποιῆσαι πλειστάκεις ἐμφύλιον πόλεμον καὶ ἔριδας, καὶ στάσιν, ἐμποιῆσαι· ἀντὶ τούτων δ' εὐνομίαν καὶ θέμιν καὶ δίκην. ὅθεν αὐτὸν ἔτι νῦν παρὰ τοῖς Ἀμβρακιώταις, σωτῆρα Γύθιον ἐν ἑορταῖς καὶ εἰλαπίναις ᾄδε-

Ιστορεῖ Νίκανδρος ἐτεροιουμένων α'. καὶ Αθανάδας Αμβρακικοῖς.

θαι. Ἄρτεμις δὲ τὸ μὲν νεῖκος κατέπαυε τοῦ πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα· πρὸς ἑκόντος δ' ἠξίου τῆς Ἀμβρακίαν ἔχειν· ἐφίεσθαι γὰρ τῆς πόλεως κατὰ πρόφασιν τοιαύτην. ὅτε Φαλαικὸς ἐτυράννευε τῆς πόλεως, οὐδενὸς αὐτὸν δυναμένου κατὰ δέος ἀνελεῖν. αὐτὴ κυνηγετοῦντι ᾧ Φαλαίκῳ προφῆναι σκύμνον λέοντος· ἀναλαβόντος δὲ εἰς τὰς χεῖρας, ἐκδραμεῖν ἐκ τῆς ὕλης τὴν μητέρα, καὶ προσπέσουσαν ἀναῤῥῆξαι τὰ στέρνα τοῦ Φαλαίκου· τοὺς δ' Ἀμβρακιώτας ἐκφυγόντας τῆς δουλείας, Ἄρτεμιν ἡγεμόνην ἱλάσασθαι. καὶ ποιησαμένους ἀγροτέρης εἴκασμα πρᾶστήσασθαι χαλκεῖον αὐτῷ θῆρα· ὁ δὲ Ἡρακλῆς ἀπεδείκνυεν Ἀμβρακίαν τε, καὶ τὴν σύμπασαν Ἤπειρον οὖσαν ἑαυτοῦ· πολεμήσαντας γὰρ αὐτῷ κελτοὺς καὶ Χάονας καὶ Θεσπρώτους καὶ σύμπαντας Ἠπειρώτας, ὑπ' αὐτοῦ κρατηθῆναι, ὅτε τὰς Γηρυόνου βοῦς συνελθόντες ἀφελέσθαι· χρόνῳ δ' ὕστερον λαὸν ἔποικον ἐλθεῖν ἐκ κορίνθου, καὶ τοὺς πρόσθεν ἀναστήσαντας Ἀμβρακίαν συνοικίσαι· Κορίνθιοι δὲ πάντες εἰσὶν ἀφ' Ἡρακλέους· ἃ διακούσας ὁ Κραγαλεὺς, ἔγνω τὴν πόλιν Ἡρακλέους εἶναι· Ἀπόλλων δὲ κατ' ὀργὴν ἀψάμενος αὐτοῦ τῇ χειρὶ, πέτρον ἐποίησεν, ἵνα περ εἱστήκει· Ἀμβρακιῶται δὲ Ἀπόλλωνι μὲν σωτῆρι θύουσι, τὴν δὲ πόλιν Ἡρακλέους καὶ τοῦ ἐκείνου παίδων νενομίκασι· Κραγαλεῖ

Περὶ Φαλαίκου.

λεῖ ὑμῖν τὴν ἑορτὴν τῆ Ἡρακλείας ἐνθυμα θύο
σιν ἄχρι νεῶ. Ἀνδρος τοῦ Νομίονος ἐγένετο ὁ Αἰγυπτος.
παῖς Αἰγυπτος· ὧνπερ ἡ πρὸ τὴν ἐκπαιν τ θεσ
σαλίας· ἡ αὐτὸν ἐφίλησαν θεοὶ ὁσιότητ σὺν
κα, ὃ ἄνθρωποι, ὅτι ἰῶν μεγαλόφρων καὶ δί
καιος σὺτ· οὗτ ἰδὼν Τιμανόρεια ἠράσθη· μαθὼν
δ' ὅτι ἀνδρὸς ἰῶν χήρα, πείσας χήμασιν, ἐμί
γνυτο φοιτῶν εἰς τὰ ἐκείνης οἰκεῖα· πρὸς δὲ τὸ
το Νεόφρων ὁ παῖς τῆς Τιμανόρης, χαλεπῶς
εἶχε· τῷ Αἰγυπτῳ δ' ἰῶν Ηλικιώτης· κἀκείνῳ δό
λον ἐξύλβυε, δ' ὃς πολεῖσα δῶρα, καὶ αἰτιπείσας
Βουλίδα τὴν Αἰγυπτου μητέρα, καὶ ἀγαγὼν εἰς
τὰ οἰκεῖα συνάζεται σὺν αὐτῇ· πρωμαθὼν δ' τὴν
ὄρεαν, ἰῶν ἐώθη πρὸ Τιμανόρεια ὁ Αἰγυπτος φοι
τῶν· τὴν μὲν αὐτοῦ μητέρα, καθ' ἰῶν τινα πρόφα
σιν ἐκ τῆς οἰκίας μετέπεμψεν· αὐτὴ δ' ἐκείνης τὴν
Αἰγυπτου μητέρα πρήγαγεν εἰς τ οἶκον, ὡς ἐπα
νήξων πρὸς αὐτὴν, ἡ ἀμφοτέρους ὑβριστάτους·
Αἰγυπτος δ' οὐδὲν ὑπολεξάμενος ὧν εἰς αὐτὸν
ἐμηχανᾶτο Νεόφρων, μίγνυται τῇ μητρὶ, δο
κῶν εἶναι Τιμανόρεια· καὶ ἐπεὶ αὐτὸν ὕπνος
ἔλαβεν, ἡ Βουλὶς ἔγνω τὸν παῖδα τὸν ἑαυτῆς, καὶ
ἀναλαβοῦσα ξίφος, ἐβούλθυεν ἐκείνου μὲν τὰς
ὄψεις ἀφελέσθαι, ἑαυτῇ δὲ κτεῖναι· βουλῇ
δ' Ἀπόλλωνος ἀνίκησε τὸν Αἰγυπτον ὁ ὕπνος· ὁ
δὲ γονὺς οἷος ὄργον ἐμηχανήσατο Νεόφρονος

ἐπ' αὐτῷ, καὶ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναβλέψας, ἤυξατο σὺν ἑαυτῷ πάντα ἀφανισθῆναι. Ζεὺς δὲ μετέβαλεν εἰς ὄρνιθας. καὶ ἐγένοντο Αἰγυπιὸς μὲν καὶ Νεόφρων, αἰγυπιοὶ ὁμώνυμοι. Χρόαν δὲ καὶ μέγεθος, οὐχ ὅμοιοι, ἀλλὰ ἐλαττων ὄρνις αἰγυπιὸς ἐγένετο Νεόφρων· ἡ δὲ Βουλὶς ἐγένετο πῶϋγξ, καὶ αὐτῇ τροφὴν ἔδωκεν ὁ Ζεὺς, μηδὲν ἐκ γῆς φυόμενον, ἀλλὰ ἐσθίειν ὀφθαλμοὺς ἰχθύος ἢ ὄρνιθος, ἢ ὄφεως, ὅτι ἔμελλεν Αἰγυπιοῦ τοῦ παιδὸς ἀφελέσθαι τὰς ὄψεις· Τιμανάρην δὲ ἐποίησεν αἰγιθαλλὸν, καὶ ἐφάνησαν ἐπὶ ταυτὸν οὐδέποθ' οἱ ὄρνιθες οὗτοι.

ϛ'. Περίφας Περίφας ἐγένετο ἐν τῇ Ἀττικῇ αὐτόχθων, πρόσθεν ἢ φανῆναι Κέκροπα τὸν γῆς· οὗτος ἐβασίλευσε τῶν ἀρχαίων ἀνθρώπων, καὶ ἐγένετο δίκαιος καὶ πλούσιος καὶ ὅσιος, καὶ ἱερὰ πλεῖστα ἐποίησεν Ἀπόλλωνι, δίκας τε πλείστας ἐδίκασε, καὶ αὐτὸν ἐμέμψατ' ἄνθρωπος οὐδεὶς, ἀλλὰ ἑκόντων ἡρεῖτο πάντων, καὶ πρὸς ὑπερβολὴν αὐτοῦ τῶν ἔργων, μετέβαλον οἱ ἄνθρωποι τὰς τιμὰς τοῦ Διὸς, καὶ ἔγνωσαν αὐτὰς εἶναι Περίφαντος, καὶ ἱερὰ καὶ ναοὺς ἐποίησαν αὐτοῦ, καὶ Δία σωτῆρα προσηγόρευσαν καὶ ἐπόψιον καὶ μειλίχιον· Ζεὺς δὲ νεμεσήσας, ἐβούλετο μὴ σύμπασαν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν κεραυνῷ συμφλέξαι· δεηθέντος δ' Ἀπόλλωνος μὴ αὐτὸν ἀχρλέσθαι

θαι πανώλεθρον, ἐπείπερ ἴσος αὐτὸν ἐτίμα, τοῦτο μὲν Ἀπόλλωνι δίδωσι· Ζεὺς δ' ἐλθὼν εἰς τὰ οἰκία τοῦ Περίφαντος, καὶ κατα λαβὼν ὁμιλοῦντα τῇ γυναικὶ, πιέσας ἀμφοτέραις ταῖς χερσὶν, ἐποίησεν ὄρνιθα αἰετόν· τὴν δὲ γυναῖκα αὐτοῦ, δεηθεῖσαν τὸν αὐτὴν ὄρνιθα ποιῆται σύννομον τῷ Περίφαντι, ἐποίησε φήνην· καὶ τῷ μὲν Περίφαντι δωρεῖται τιμὰς ἀντὶ τῆς ἐν ἀνθρώποις ὁσιότητος· ποιεῖ γὰρ αὐτὸν ἐν πᾶσι τοῖς ὄρνισι βασιλέα, καὶ διδοῖ φυλάσσειν τὸ ἱερὸν σκῆπτρον, καὶ προσιέναι πρὸς τὸν ἑαυτοῦ θρόνον· τῇ γυναικὶ δὲ τοῦ Περίφαντος ἣν ἐποίησε φήνην, διδοῖ πρὸς ἅπασαν πρᾶξιν ἀνθρώποις αἰσίαν ὑπιφαίνεσθαι.

Αὐτονόου τοῦ Μελανέως καὶ Ἱπποδαμείας ἐγένοντο υἱοὶ μὲν Ἐρωδιὸς καὶ Ἄνθος· Σχοινεὺς Ἄκανθος· θυγάτηρ δὲ Ἀκανθὶς, ἣ κάλλιστον εἶδος ἔδωκαν οἱ θεοί· τῷ δὲ Αὐτονόῳ τούτῳ ἐγένοντο ἵππων ἀγέλαι πλεῖσται, καὶ ἔνεμον αὐτὰς Ἱπποδάμεια τούτου γυνὴ, καὶ οἱ παῖδες αὐτῶν. ἐπεὶ δὲ Αὐτονόῳ γῆν ἔχοντι πλείστην, οὐδεὶς καρπὸς ἐφαίνετο, κατ' ὀλιγωρίαν ἔργων, ἀλλ' ἔφερεν αὐτῷ σχοίνους ὁ χῶρος καὶ ἀκάνθας, ἀπ' αὐτῶν ὠνόμασε τοὺς παῖδας, Ἄκανθον τὸν Σχοινέα, καὶ Ἀκανθίδα. καὶ τὸν πρεσβύτατον Ἐρωδιὸν, ἐπεὶ αὐτὸν ἠρώησεν ὁ χῶρος· οὗτος ὁ Ἐρωδι-

ζ'. Ἄνθος.

Ἱστορεῖ βοῖος ὀρνιθογονίας α'

διὸς ϖαῆσον ἐφίλησε τὰς ἀγέλας τῶν ἵππων καὶ ἔτρεφον αὐτὰς οἱ Ζέφυροι. ἐπεὶ δ' Ἄνθος τοῦ Αὐτονόου παῖς ἤλασε τὰς ἵππους ἐκ Πλήμνης, αὖται ἐργόμεναι τροφῆς, ἐζεύγνυντο, καὶ τὸν Ἄνθον ὑπέστησαν καταβίβρωσκεσθαι ϖαῆσαι ὑπὸ ϐοώμενον ἀμυῦαι δὲ θεὸς ὁ μὲν δὴ πατὴρ Ζεὺς ἄζηλος ἐκϖλαγεὶς, ὤκνησεν ἀπελαύνειν τὰς ἵππους, καὶ ὁ θεράπων τοῦ παιδὸς. ἡ δὲ μήτηρ διεμάχετο πρὸς τὰς ἵππους, ἀλλὰ δηλονότι τῷ σώματι ἀσθένειαν ὀδὲν ἐδυνήθη πρὸς τὸν ὄλεθρον ἐπαμῦναι. Κακεῖνοι μὲν οὕπω τεθνεῶτα τὸν Ἄνθον ἐκλαιον. Ζεὺς δὲ καὶ Ἀπόλλων οἰκτείραντες πάντα σφᾶς ἐποίησαν ὄρνιθας. Αὐτονόου μὲν εἰς τὸν ὄκνον, ὃν αὐτῷ ὁ πατὴρ ὤκνησεν ἀπελάσαι τὰς ἵππους· τῷ δὲ μητρὸς Κορυδὸν, ὅτι ἐκτρύχετο πρὸς τὰς ἵππους, μαχομένη ϖερὶ τοῦ παιδός· αὐτὸν δὲ τὸν Ἄνθον, καὶ τὸν Ἐρωδιὸν, Σχοινέα, καὶ Ἀκανθον καὶ Ἀκανθυλλίδα γενομένους ὄρνιθας, Ζέφυροι αὐτῷ ἐποίησαν ὀνόματι καλεῖσθαι, καθὰ καὶ πλὴν ἢ μεταβαλεῖν αὐτὸν ὠνομάζοντο· ὃν δὲ θεράποντα τὸν ὀπισθοῦ τοῦ Ἄνθου καὶ ταῦτα Ζέφυροι ἀδελφῷ τοῦ παιδὸς ἐποίησαν Ἐρωδιόν, ἀλλ' οὐχ ὁμοίου· καὶ γὰρ ἔστιν ἱκανῶς τοῦ ϖέλοι· καὶ οὐ γίνεται συνέδρου οὗτος ὁ Ἐρωδιὸς ἄνθῳ, καὶ πάρ οὐδ' ὁ ἄνθος Ζεφίρῳ, ὅτι μέγιστα καὶ κακὰ ἔπαθεν ὁ Ἄν-

ὁ Ἄνθος ὑπὸ τῶν ἵππων· καὶ ἐπινωῦ ὅταν ἀκού-
σῃ φωνοῦντος ἵππου, φθύγξ μιμούμενος ἅμ-
μα τῷ φωνῇ.

Παρὰ τὰ σφυρὰ τοῦ Παρνασσοῦ πρὸς νότον, ἡ. Λαμία, ἢ
ὄρος ἔστιν, ὃ καλεῖται Κιρφὶς, πρὰ τῷ Κείρᾳ, Σύβαεις.
καὶ ὑπ' αὐτῷ ἔστιν ἐπινωῦ ὠπάλαιον ὑπόμεγε-
θος, ὑπ' ὦ ἦν εἶον ὦκημα μέγα καὶ ὑπόφυσος, καὶ Ιστορεῖ Νίκαν-
αὐτὸ Λαμίαν, οἱ δὲ Σύβαειν ὠνόμαζον. ἔσχε δρ@ ἱστορίων
καθ' ἡμέραν ἑκάστην τὸ ἦεῖον ἰδιοφυῶς ἀνή- μέναν δ'.
ρπαζεν ἐκ τῶν ἀγρῶν τὰ θρέμματα καὶ
τοὺς ἀνθρώπους· ἤδη δὲ τῶν Δελφῶν βαλλομέ-
νων ὑπὲρ ἀνασάσεως καὶ χρησμοῦ ἀπολλωνος εἰς
λῶπινα πρέσβεις ἔστειλαν χώραν· ὁ δὲ θεὸς ἀπόλυσιν ἐσή-
μανε τῆς συμφορᾶς, ἐὰν μὴ ἐθέλωσιν ἐκθεῖ-
ναι πρὰ τοῦ ὠπαλαίου σῶμα κόρου τῶν πολιτῶν·
καὶ κεῖνοι καθάπερ ὁ θεὸς ἔφησεν ἐποίησαν. Κλη-
ρωσάμενοι δ', ἔλαχεν Ἀλκυονεὺς ὁ Διόμου τῆς Μεγαλεί-
ρης παῖς, μονογενὴς ὢν τοῦ πατρὸς, ὡραῖος καὶ
κοῦφος ἰδεῖν, καὶ τὸ τῆς ψυχῆς ἦθος· καὶ οἱ μὲν
ἱερεῖς τὸν Ἀλκυονέα σέβαντες, ἀπήγαγον εἰς τὸ
τῆς Συβαρίδος ὠπάλαιον· Εὑρόντος δὲ κοῦ
δαίμονα ἐκ τῆς Κουρήτιδος ἀπὸ ὢν ὁ Εὐφήμου
παῖς, γένος μὲν ἔχων Ἀξίῳ τῷ ποταμῷ, νέος δ'
ὢν καὶ γενναῖος, σὺν ἔτυχεν ἀγομένῳ τοῦ παιδὸς,
πολυγεὶς ὄψιν, καὶ πυθόμενος καθ' ὧπινα πρόφα
σιν ὄρχου, δῆνον ἐποιήσατο μὴ ὃν ἀμιῶναι πρὸς
δύναμιν

δυώδεκα μοίρας, ἀλλὰ πολλοῖς ἔτεσιν οἰκτρῶς ἀναιρεθέντα ὑπὸ τοῦ παιδὸς πολιωθάσας οὕτω ἀπὸ τοῦ Ἀλκυονέως τὰ σέμματα, καὶ αὖθις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τὴν ἰδίαν θέμενος, ἐπέλθων ἀπάγξασθαι ἑαυτὸν ἀνὴρ τοῦ παιδὸς. ἐπεὶ δὲ αὐτὸν οἱ ἱερεῖς ἀπήγαγον, εἰσφρασμῶν καὶ τοῦ Σύβαριν ἐκ τῆς κεφαλῆς σωσαρπάσας, πλώσιμον εἰς ἐμφανὲς, καὶ κατὰ τῶν τετρώων ἐξέβαλεν· ἡ δὲ κατὰ φερομένη, προσέκρουσε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὸ σφυρὸν τῆς κελεύσης· καὶ αὐτὴ μὲν ἐκ τοῦ τραύματος ἀφανὴς ἐγένετο· ἐκ δὲ τῆς τετρασκελείας ἀνεφάνη πηγή, καὶ αὐτοῦ οἱ ἵπποι χωλοὶ καλοῦσι Σύβαριν· ἐκ δὲ ταύτης καὶ Λοκροὶ τὸ λιμὸν τὸν Ἰταλίαν Σύβαριν ἐκτίσαν.

Ζεὺς Μνημοσύνῃ μιγεὶς τὰς Πιερίδας Μούσας ἐγέννησεν. ὑπὸ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον ἐβασίλευσε Πιέρος αὐτόχθων, Ἡμαθίας. οἱ αὐτῷ θυγατέρες ἐγένοντο ἐννέα, οἱ χορὸν ἀνάπτιον ἔστησαν αὐταῖς Μούσαις, καὶ ἀγῶνα ἐγένετο μουσικῆς ἀμφὶ Ἑλικῶνι· ὅτε μὲν οὖν αἱ θυγατέρες ἄθλιον τὸν Πιέρος, ἐπήλυσαν φάντα, καὶ οὐδὲν ὑπέκυσαν πρὸς τὴν ῥᾳθυμίαν. ὑπὸ δὲ μουσῶν ἵστατο μὲν οὐρανὸς, καὶ ἄστρα, καὶ θάλασσα καὶ ποταμοὶ, ὁ δ' Ἑλικὼν ἤυξετο καὶ λόφος ὑφ' ἡδονῆς εἰς τὸν οὐρανὸν, ἄχρις αὐτὸν βολῇ Ποσειδῶνος ἔπαυσεν ὁ Γίγας, τῇ ὀβελῇ τὸν κορυφὴν παταξας· ἐπεὶ δὲ νέκος ἤρατο θυμαὶ θαλῆς. μετέβαλον αὐτὰς αἱ μοῦσαι, καὶ ἐποίησαν

θ'. Ἡμαθίδες.

Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἐτεροιωμένων δ'.

σαν ὄρνιθας σύνεγγυς· ἡ δὲ νῆσος ὀνομάζεται παρ' αὐθρώποις, κεκλυμένη, ἰὼγξ καγχρὶς, κίαστι, λλωεὶς, ἀκκαλανθὶς, νήσσα, πιπώ, φρακτυπὶς.

Μινύου τοῦ ὀρχομενίου ἐγένοντο θυγατέρες, Λευκίππη, Ἀρσίππη, Ἀλκαθόη· καὶ ἀπέβησαν ἐκτόπως φιλόμοιχοι· τολμήσασα δὲ καὶ τὰς ἄλλας γυναῖκας ἐμίμηντο, ὅτι ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν, ἐν ᾗ ὄρεσιν ἐβάκχευον· ἄγει Διόνυσος εἰκάσθεὶς κόρῃ πέμπουσαν αὐτὰς μὴ ἐκλείπειν τελετὰς ἣν μυσήεια τῷ θεῷ. αἱ δὲ οὐ προσεῖχον· πρὸς δὴ ταῦτα χαλεπήνας ὁ Διόνυσος, αὐτὴ κόρης ἐγένετο ταῦρος, καὶ λεών, καὶ πάρδαλις, καὶ ἐκ τῶν κλεόντων ἐρρύη νέκταρ αὐτῷ καὶ γάλα· πρὸς ἃ τὰ σημεῖα τὰς κόρας ἔλαβε δέος. καὶ μετ' οὐ πολὺ κλῆρος εἰς ἄγγος αἱ τρεῖς ἐμβαλοῦσαι αἴτε πίλαν· ἐπεὶ δ' ὁ κλῆρος ἔπεσε Λευκίππης, βοᾷ θυμὸς θεῷ δώσειν. καὶ ἱππαζομένην ἑαυτῆς παῖδα διέσπασε σὺν ταῖς ἀδελφαῖς· καταλιποῦσα δὲ τὰ οἰκεῖα τοῦ πατρὸς, ἐβάκχευον ἐν ᾗ ὄρεσιν, καὶ ἐνέμοντο κισσὸν, καὶ μίλακα, καὶ ἄφνιον, ἄχρις αὐτὰς Ἑρμῆς ἀφάμενος τῇ ῥάβδῳ, μετέβαλεν εἰς ὄρνιθας· καὶ αὐτὴν μὲν ἡ μὲν ἐγένετο νυκτερὶς, ἡ δὲ γλαῦξ, ἡ δὲ βύζα· ἔφυγον δὲ αἱ τρεῖς τὸν αὐτὸν τοῦ ἡλίου. Ι. Μινυάδες.

Παυσάρεως ὤκει τῆς γῆς τῆς Ἐφεσίας, ἵν' ὅσι Ἀνδρῶν, ἃ νῦν ὁ περιὼν πρὸ τῆς πόλιν, ᾧ δίδοι Δημήτηρ δῶρον

Ιστορεῖ Νίκανδρος ἐν τοῖς ἑτεροιωμένοις δ'. καὶ Κόρινναι.

δῶρον μηδέ ποτε βαρυνθῆναι τὴν γαστέρα ὑπὸ σιτίων, ὁπόσον ἂν πλῆθος εἰσενέγκητο· ἐγένετο δὲ Πανδάρεῳ θυγάτηρ Ἀιδὼν· ταύτην Πολύτεχνος ὁ τέκτων ἔγημεν, ὃς ᾤκει ἐν Κολοφῶνι τῆς Λυδίας, καὶ πλεῖστον χρόνον ἐτέρποντο συνοικοῦντες ἀλλήλοις· ἐγένετο δ' αὐτοῖς παῖς μονογενὴς Ιτυς· ἄχρι μὲν οὖν θεοὺς ἐτίμων, εὐδαίμονες ἦσαν· ἐπεὶ δὲ λόγον ἀχρεῖον ἀπέῤῥιψαν, ὅτι πλέον ἀλλήλους ἥρας καὶ Διὸς φιλοῦσιν, καὶ ἥρα μεμψαμένη τὸν λόγον, Ἔρινς αὐτοῖς ἔπεμψεν, ἡ δὲ νεῖκος ἐνέβαλεν εἰς τὰ ἔργα· καὶ Πολυτέχνῳ μὲν ὀλίγον ἦν ἔτι δίφρον ἁρμάτιον ἐκποιῆσαι, Ἀηδόνι δὲ τὸν ἱστὸν ἐξυφῆναι, καὶ συντίθενται εἰς ἀλλήλους, ὅπως ἂν τάχιον ἀνυσθῇ τὸ ἔργον, τούτῳ θεράπαινα παρὰ τοῦ ἑτέρου γένηται· ὡς ἐπειδὴ θᾶσσον ἡ Ἀηδὼν τὸν ἱστὸν ἐξύφαινε, (Ἥρα γὰρ αὐτῇ συνελάμβανεν) ὁ Πολύτεχνος ἀχθόμενος τῇ νίκῃ τῆς Ἀηδόνος, πρόσε ποιήσατο πεμφθῆναι, ὅπως αὐτῇ Χελιδόνα τὴν ἀδελφὴν ἀναπαγάγῃ· καὶ ὁ Πανδάρεως οὐδὲν ὑπονοήσας πονηρὸν δίδωσιν ἀπάγειν. ὁ δὲ Πολύτεχνος παραλαβὼν τὴν κόρην ἤσχυνεν ἐν τῇ λόχμῃ, καὶ ἄλλοις ἠμφίεσεν αὐτὴν ἐσθήμασι, κἄκ τῆς κεφαλῆς ἀπέκειρε τὴν κόμην, καὶ ἠπείλησε θάνατον, εἰ ἐξερεῖ ποτε ταῦ-

Ἱστορεῖ βοῖος ὀρνιθογονίας.

τα

τα πρὸς τὴν Ἀηδόνα· καὶ ὁ μὲν ἐλθὼν εἰς τὰ οἰκία πρᾶ δίδωσι τῇ Ἀηδόνι κατὰ τὰ συγκείμενα, ὡς θεράπαιναν, τὴν ἀδελφήν· ἡ δὲ αὐτὴν διέφθειρε πρὸς τὰ ἔργα, μέχρις ἡ Χελιδονὶς ἔχουσα κάλπιν πλεῖστα πρᾶ τὴν κρηνίδα κατωδύρετο, καὶ αὐτῆς ἐπηκροάσατο τὸν λόγον ἡ Ἀηδών· ἐπεὶ δὲ ἀλλήλας ἔγνωσαν καὶ ἠσπάσαντο, ἐπεβούλευον τῷ Πολυτέχνῳ συμφοραὶ· καὶ τὸν παῖδα κατακόψασαι τὰ κρέα ἐν λέβητι συνθεῖσαι, ταῦτα μὲν ἥψον· Ἀηδὼν δὲ φράσασα πρὸς ἑαυτῆς γείτονα, εἰπεῖν Πολυτέχνῳ δαίσασθαι τῶν κρεῶν. ἀφίκετο σὺν τῇ ἀδελφῇ πρὸς τὸν πατέρα Πανδαρέων, καὶ ἐδήλουσεν οἵᾳ ἐχρήσατο συμφορᾷ· Πολύτεχνος δὲ μαθὼν ὅτι τοῦ παιδὸς ἐδαίσατο τὰ κρέα, μετεδίωξεν αὐτὰς ἄχρις πρὸς τὸν πατέρα, καὶ αὐτὸν οἱ θεραπόντες οἱ τοῦ Πανδαρέου συνέλαβον καὶ ἔδησαν ἀφύκτῳ δεσμῷ, ὅτι ἐνελωβᾶτο εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πανδαρέου, καὶ τὸν σῶμα ἐναλείψαντες μέλιτι, κατέβαλον εἰς τὰ ποίμνια· καὶ Πολήτεχνον μὲν αἱ μῆται προσίζουσαι, ἐλυμαίνοντο· Ἀηδὼν δὲ οἰκτείρασα πρὸς τὴν παλαιὰν φιλίαν, ἀπεῖργεν ἐκ τοῦ Πολυτέχνου τὰς ἐσόβησεν μήας· ἐπεὶ δὲ αὐτὸ κατεφωράσθησαν οἱ γονεῖς τε καὶ ὁ ἀδελφὸς, μισήσαντες, ἐνεχείρησαν ἀποκτεῖναι. Ζεὺς δὲ πρὸ τοῦ μεῖζον κακὸν ἐμπεσεῖν τῷ οἴκῳ,

τὸν

τὸν Πανδάρεον οἰκτείρας, ἐποίησε πάντας ὄρνιθας· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ἐξέπτησαν ἄχρι πρὸς τὴν θάλασσαν, οἱ δὲ εἰς τὸν ἀέρα. Πανδάρεος μὲν οὖν ἐγένετο ἁλιαίετος· ἡ δὲ μήτηρ τῆς Ἀηδόνος, ἀλκυὸν· καὶ εὐθὺς ἐβούλοντο καταβαλεῖν ἑαυτοὺς εἰς τὴν θάλασσαν. ἀλλὰ Ζεὺς ἐκώλυσεν· οὗτοι τοῖς πλέουσιν οἱ ὄρνιθες αἴσιοι φαίνονται· Πολύτεχνος δὲ μεταβαλὼν ἐγένετο πελεκᾶν, ὅτι Ἥφαιστος αὐτῷ πελέκην ἔδωκεν τεκταίνοντι· καί ἐστιν ἀγαθὸς ὅτος ὁ ὄρνις φανεὶς τέκτονι· ὁ δὲ τῆς Ἀηδόνος ἀδελφὸς ἐγένετο ἔποψ αἴσιος καὶ πλέουσι καὶ ὑπὲρ γῆς φανείς· Σὺν ἁλιαιέτῳ δὲ ἢ ἀλκύονι μᾶλλον· Ἀηδὼν δὲ καὶ χελιδονὶς ἡ μὲν παρὰ ποταμοὺς καὶ λόχμας τὴν παῖδα τὸν Ἴτυν θρηνεῖ· Χελιδονὶς δ' ἐγένετο συνοίκος ἀνθρώποις Ἀρτέμιδος βουλῇ, διότι κατ' ἀνάγκας ἐκλιποῦσα τὴν παρθενίαν, πλεῖστα τὴν Ἄρτεμιν ἐπεβοήσατο.

Κύκνος. ιβ'. Ἀπόλλωνος καὶ θυρίης τῆς ἀμφινόμου παῖς ἐγένετο Κύκνος· οὗτος ἦν εὐχήμων τὴν ὄψιν, τὸ δὲ ἦθος ἄχαρις καὶ ἄγροικος· πρὸς κυνηγέσια ἐκτόπως φιλότιμος· ᾤκει δ' ὑπὲρ τὴν ἀγρῶν τὴν μέτον Πλευρῶνος καὶ καλυδῶνος· ἐγένοντο δ' αὐτοῦ καὶ ἐρασταὶ πλεῖστοι διὰ τὸ κάλλος· ὁ δὲ Κύκνος καθ' ὑπεροψίαν προσίετο αὐτῶν οὐθένα, τάχιστα δὲ διαμισηθεὶς ἀπὸ μὲν τὴν ἄλλων ἐραστῶν καταλείπεται· Φύλιος δὲ

Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἑτεροιουμένων γ'. καὶ Ἀρεὺς ὁ Λάκων ἐν ᾄσματι κύκνῳ.

μόνος

μόνος αὐτῷ συνέμενεν. ὁ δὲ καὶ τοῦτον οὐ μετρίως ἐξύβρισεν· ἐφάνη γὰρ ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ μέγά τι χρῆμα λέοντος ἐν Αἰτωλοῖς, ὃς αὐτούς τε καὶ τὰ θρέμματα διελυμαίνετο. τοῦτον οὖν τῷ Φυλίῳ προσέταξεν ὁ Κύκνος ἄνευ σιδήρου κτεῖναι· κἀκεῖνος ὑπέσχετο καὶ ἀνεῖλε μηχανῇ τοιαυτῇ· εἰδὼς ἡνίτινα ὥραν ἔμελλεν ὁ λέων ὑπιφοιτήσειν, ἐνέπλησε τὴν γαστέρα πολλῶν σιτίων καὶ οἴνου· κἀπεὶ προσεπέλασεν ὁ θὴρ, ἐξήμεσεν ὁ Φύλιος τὰ σιτία· καὶ ὁ λέων ὑπὸ λιμοῦ τροφῇ ταύτῃ χρησάμενος, ἐχαρακώθη ὑπὸ τοῦ οἴνου· ὁ δὲ Φύλιος περιβαλὼν τὸν βραχίονα τῇ ἐσθῆτι ᾗ ἐφόρει, ἔφραξε τὸ στόμα τοῦ λέοντος· ἀνεχὼν δὲ αὐτὸν καὶ ἀναθέμενος ὑπὲρ τὸν ὦμον, ἀπήνεγκε πρὸς τὸν κύκνον· καὶ διεβοήθη παρὰ πολλοῖς τῷ κατορθώματι τούτῳ· ὁ δὲ Κύκνος ἕτερον ἆθλον ἐπέταττεν ἀτοπώτερον· ἐγένοντο γὰρ ἐν τῇ γῇ ταύτῃ γῦπες, ὑπερφύες τι καὶ μέγα χρῆμα, καὶ πολλοὺς ἀπεκτίννυον ἀνθρώπους· τούτους ἐκέλευε συλλαβεῖν ζῶντας, καὶ ἀπενεγκεῖν ἔξω πάσῃ μηχανῇ· ἀφροῦντι δὲ τῷ Φυλίῳ πρὸς τὸ ἐπίταγμα, κατὰ θεὸν ἀετὸς ἡρπαγὸς λαγῳὸν ἡμιθνῆτα κατέβαλε πρὶν ἀπενεγκεῖν εἰς τὰ οἰκεῖα· ὁ δὲ Φύλιος ἀναῤῥήξας τὸν λαγῳὸν καὶ τοῦ αἵματος ἑαυτὸν ἀναπλήσας ὑπὲρ τῆς γῆς ἔκειτο· οἱ

μὴν οὖν ὄρνιθας ὡς ἐπὶ νεκρὸν ὥρμησαν· ὁ δὲ Φύλλιος πίσας τὴν σφυρῶν δύο, μὴ καταχὼν ἀπίνευσεν πρὸς τὸ Κύκνον· ὁ δὲ αὐτῷ τείσων ἐπεχαλεπώτερον ἆθλον ἐπέταξεν· ἐκέλευε γὰρ ἀπαγαγεῖν ταῦρον ἐκ τῆς ἀγέλης ταῖς χερσὶ λαβόντα μέχρι πρὸς τὸν βωμὸν τοῦ Διός· ὁ δὲ Φύλλιος ἀμηχανῶν, ὅπως χρήσεται πρὸς τὸ ἐπίταγμα, δύξας συλλαβέσθαι αὐτῷ τὴν Ἡρακλέα· μὴ πρὸς τὴν βύχλιν ταύτην ἐφάνησαν δύο ταῦροι σφᾶς μίαν διεργάσασθαι βᾶιν, μὴ τοῖς κέρασι τύπτοντες ἀλλήλους, καταβαλόντες εἰς τὴν γῆν· ὁ δὲ Φύλλιος ἐπειδὴ πρέσθησαν δύο ἕτερον ταῦρον ἀναφάμενος ἐκ τῆς σκιᾶς, ἀπήγαγεν ἄχρι πρὸς τὸν βωμόν· βουλόμενος δὲ τὸν Ἡρακλέα ἀμελῆσαι τὴν ἀθλοταγμάτων τοῦ παιδός· τῷ δὲ Κύκνῳ πρέσβυ δένδρον ἀπιόντι πρὸ τῆς δύξας· ἀθυμήσας δὲ καταβαλὼν ἑαυτὸν εἰς τὴν Κωνώπιον λεγομένην λίμνην, καὶ ἠφανίσθη· πρὸς δὲ τὸν θάνατον αὐτοῦ, καὶ Θυρὶν ἡ μήτηρ καταβαλοῦσα ἑαυτὴν εἰς τὴν αὐτὴν ἐκείνῃ λίμνην· καὶ ἐγένοντο βυλὴ Ἀπόλλωνος ὄρνιθες ἀμφότεροι ἐν λίμνῃ· ἀφανισθέντων δὲ καὶ ἡ λίμνη μετωνομάσθη, καὶ ἐγένετο κυκνεία, καὶ πολλοὶ ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ ἀρτοῦ ἐν ταύτῃ φαίνονται κύκνοι· πολίσιον δὲ κεῖται καὶ τὸ τοῦ Φυλίου σῆμα.

Ἀπαλίς. ιγ'.

Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἐτέροις μύθοις β'.

Διὸς καὶ νύμφης ὀθρηΐδος ἐγένετο παῖς Μελιτεύς·

τοὺς· ὃ τοῦ ἡ μήτηρ ἐξέλθοιεν εἰς τὴν ὕλην κ᾽ δὲ Ἥρας, ὅπ αὐτῇ Ζεὺς ἐμίχθη· ὁ δ᾽ παῖς Διὸς βουλῇ ὐκ ἀφανίσθη, ἀλλ᾽ ἤυξετο τρεφόμενος ὑπὸ μελισσῶν· οἱ δ᾽ τυχε δ᾽ αὐτῷ ποιμαίνων πρόβατα, Φολόης ὁ Ἀπόλλωνος ἢ ὀθρεῖδος νύμφης, ἅπερ ἔτικε Μελίτεα τ᾽ οἱ τῇ ὕλῃ παῖδα· θαυμάσας δ᾽ πρὸς τ᾽ ὄγκον τοῦ σώματος ἢ ἔπωλέον πρὸς τὰς μελίσσας, αἰνέλετο καὶ ἀπήνεγκον εἰς τὰ οἰκία, ἢ ἔτρεφον οἱ ὡς μᾶ ὡσδῇ, θέμενο αὐτῷ Μελίτεα ὄνομα, διότι ὑπὸ μελισσῶν ἐτράφη· ὑπῆλθεν αὐτὸν ἢ ὁ χρησμός, οἱ ᾧ ποτε θεὸς εἶπε σώζῃν ὁμόγνιον ὄντα τὸν ὑπὸ τῶν μελισσῶν τρεφόμενον. Ὁ δὲ παῖς ἐπεὶ τάχιστα ἠνορώθη, ἀνὴρ ἐγένετο γενναῖος, καὶ πολέσιον ἦρξε πολοίκων· ἢ πόλιν ἔκτισεν οἱ τῇ Φθίᾳ προσακουρβύσας μελίτᾳ· οἱ ταύτῃ τῇ μελίτῃ τύραννος ἐγένετο βίαιος ἢ ὑβριστὴς· ὃν οἱ μὴ ἰδιῶται δ᾽ ὀνομάζουσι, ὑπὸ τ᾽ ξόανον τάρβαρος ἐκαλέοντο. ὅτος εἶπε δ᾽ βοηθεῖν πρὸ Ἕλλος ὠδὲ καλλῇ τ᾽ ἐγχωρίων, ἀπῆγεν αὐτῶ ἐμίγνυτο πρὸ γάμου καὶ τὰ βίαν. τότε δ᾽ οὕτω ἔρατο πρὸς τὰς θεραπαινὰς ἀπάγῃν Ἀταλίδα τ᾽ θυγατέρα τ᾽ Ἀργαίου τ᾽ ὐκ ἀσήμου· ἢ ἡ παῖς ὡς ἐκπυστὸς ὁ λόγος ἐγένετο, πολὺν ἀφικνέσθη τὸν ἀπάξοντας αὐτὴν ἐσαυτῆς· τ᾽ ἡ πρόξεως ὕστερον διαβοηθείσης ἀδελφὸς ὁ τ᾽ Ἀταλίδος Ἀσυλίτης ὤμοσεν,

ὅτι πρότερον τίσεται τὸν τύραννον, ἢ τὸ σῶμα καθαιρήσει τὸ τῆς ἀδελφῆς· ἐνδὺς δὲ τάχιστα τῆς στολὴν τῆς Ἀσπαλίδος, καὶ κρύψας παρὰ τῆς εὐώνυμον πλευρὰν τὸ ξίφος, ἔλαθε πρὸς τὴν ὄψιν ἀντίπαις ὤν· παρελθὼν δὲ εἰς τὰ οἰκία, γυμνὸν ὄντα καὶ ἀφύλακτον τὸν τύραννον, κτείνει· οἱ δὲ μελιτεῖς τὸν μὲν Ἀστυγίτην ἐστεφάνουν, καὶ μετὰ παιαίνων προέπεμπον· τὸ δὲ σῶμα τοῦ τυράννου κατεπόντωσαν, εἰς ποταμὸν ἐμβαλόντες, ὃν ἔτι νῦν ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου τάρταρον καλοῦσι· τὸ δὲ σῶμα τὸ τῆς Ἀσπαλίδος ἐξερευνῶντες πάντα τρόπον ὅπως κηδεύσωσιν ἀνθισήμως, οὐκ ἠδυνήθησαν εὑρεῖν· ἀλλὰ τοῦτο μὲν ἠφανίσθη κατὰ θεόν· αὐτὶ δὲ τοῦ σώματος ἐφάνη ξόανον παρὰ τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἑστηκός· ὀνομάζεται δὲ παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις τοῦτο τὸ ξόανον ἀσπαλὶς ἀμειλήτη ἑκαέργη, ᾧ καθ' ἕκαστον ἔτος αἱ παρθένοι χίμαρον ἄθορον ἐκρήμνων, ὅτι καὶ ἡ Ἀσπαλὶς παρθένος οὖσα, ἑαυτὴν ἀπηγχόνισεν·

Μούνικος. ιδ'. Μούνιχος ὁ Δρύαντος ἐβασίλευσε Μολοσσῶν, καὶ ἐγένετο μάντις ἀγαθὸς, καὶ ἀνὴρ δίκαιος· ἔσχεν δὲ παῖδας ἐκ Λυλάντης· Ἄλκανδρον ἀμείνονα μάντιν ἑαυτοῦ καὶ Μεγαλύτορα, καὶ Φίλαιον· καὶ θυγατέρα Ὑπερίππην· τούτους γενομένους πάντας ἀγαθοὺς καὶ δικαίους ἐφίλησαν οἱ θεοί. Ἐπεὶ δὲ αὐτοὺς τῶν τῶν ἀγρῶν νυκτὸς

ἐπελ-

ἐπελθόντες λῃσαὶ συνελαμβανον· οἱ δ' ἐκ τῶν πύργων ἔβαλλον· ὁ γὰρ ἦεν αὐτοῖς ἰσόμαχοι, πῦρ ἐνέβαλλον οἱ κλῶπες εἰς τὰ οἰκία. Ζεὺς δ' ὁ πολιήδεν αὐτὸς ὁσιότητος ἕνεκα, τελθυτήσαντας οἰκτίρῳ θανάτῳ· μετέβαλε δὲ πάντας εἰς ὄρνιθας. καὶ γὰρ πολίπται μὲν ἐπεὶ φυγοῦσα τὸ πῦρ εἰς ὕδωρ κατέδυ, γέγονεν αἴθυια, οἱ δ' ἄλλοι ἐκ τοῦ πυρὸς ἀνέπτησαν· Μύνιχος μὲν τειόρχης γενόμενος· Ἄλκανδρος δὲ ὀρχίλος· Μεγαλήτωρ δ' καὶ Φιλαῖος, ὅτι τὸ πῦρ φθύγοντες διὰ τοῦ τοίχου πρὸ τῶν γλῶ ἔδυσαν, ἐγένοντο μικροὶ δύο ὄρνιθες. καί ἐστιν ὁ μὲν αὐτῶν ἰχνεύμων· Φιλαῖος δ' ὀνομάζεται, κύων· ἡ δὲ μήτηρ αὐτῶν ἐγένετο κνιπολόγος πιπώ· πρὸς ταύτην ἀεθῶ πόλεμός ἐστι καὶ ἐρωδιῷ· κατάγνυσι γὰρ αὐτῶν τὰ ᾠά, κόπτουσα τῇ ὀρνιθῶν διὰ τοῦ κνίπας· καί εἰσιν αἱ μὲν ἄλλοι σιώμοι οὐ ὕλῃ καὶ πρὸ κυθμῶνας· αἴθυια δὲ ἐγένετο πρὸς λίμνας τε καὶ θαλάσσῃ.

Ευμήλου τοῦ Μέροπος ἐγένοντο παῖδες ὑπερύφανοι καὶ ὑβρισταί· Βύαστα καὶ Μόροπις καὶ Ἄγχρων· καὶ ὦκυμορον τὸν Μόροπος καὶ Ἀγχρωνος· ἡ δὲ πολῖτις αὐτοῖς ἐξέφθαρε καρτοῦς, ὅτι μόνῳ θεῶν ἐπίμονον, καὶ ἀθανασίας αὐτῷ ἠρώτουν· ὅτι ἀνθρώπων θεῶν σωήλθον, ὅτε εἰς ἄεσυ καπόντος, ὅτε πρὸς ἐλαπίνας καὶ θεῶν Μεροπίς, ιέ.

ξορτὰς. Ἀλλ' εἰ μή Ἀθηνᾶ τις ἱερὰ τοιῶν ἐκώλυσεν τὰς κόρας ἀποτέλεγχον ὁ ἀδελφὸς τὴν κλῆσιν· ὃν μ' ἀγαπᾶν ἔφη λευκὴν θεόν, ὅτι ταῖς αὐταῖς χώραις κόραις ὀφθαλμὸς οἷον μέλας· ἐχθαίρειν ὃ πρᾶπαν λευκὴν τὴν ὄρνιν. εἰ δὲ καλῶεν παρὰ τὴν Ἄρτεμιν νυκτίφοιτον ἔλεγε μισεῖν θεόν· εἰ δὲ πρὸς Ἑρμᾶ σωσὰς, κλέπτην ἔλεγεν ὑπὲρ θεόν· ὁ δὲ μὴ θλάσκοις ἐκερτόμουν. Ἑρμῆς δὲ ὁ Ἀθηνᾶ καὶ Ἄρτεμις ἀθλόμενοι νυκτὸς ἐστέκησαν αὐτῇ ὀῖς οἴκοις· Ἀθηνᾶ μὴ Ἄρτεμις ἑοικῆαι κόραις· Ἑρμῆς δὲ τοιμένος ἔχων τὸν ὐμήλων ἢ τ' ὄμηλον ἢ τ' ἀγέλην πεσαγορεύσας παρεκάλεσε παραδυκεῖν ἐς σταῦλα· δοκεῖν γὰρ ἱερὰ μετὰ τ' ἄλλων τοιμένων Ἑρμῆ. Βύαστιν ὃ μὴ Μεροπίδα πρὸς τὰς ὁμήλικας ἔπειθεν ἐκπέμπειν ἐς δ' τ' Ἀθηνᾶς μὴ Ἀρτέμιδος ἄλσος, ὃ ταῦτα μὴ εἶπεν Ἑρμῆς. Μόροπις δ' ὡς ἤκουσεν ἐξύβρισε πρὸς τὸ ὄνομα τ' Ἀθηνᾶς· ἣ δὲ αὐτὸν ἐποίησεν ὀρνίθιον γλαῦκα· Βύαστι δὲ τῷ αὐτῷ ὀνόματι λέγεται, καὶ ὅτι λευκοθέας ὄρνις. Ἄγρων δ' ὡς ἐπύθετο ἁρπάσας ὀβελὸν ἐξέσφαλεν· Ἑρμῆς δ' αὐτὸν ἐποίησε χαραδριόν· Εὔμηλος δὲ τὸν Ἑρμῆν ὠνείκισεν, ὅτι μετεμόρφωσεν αὐτὸν δ' ν ἰόν· ὁ δὲ κἀκεῖνον ἐποίησε νυκτικόρακα καὶ ἄγγελον.

Οἰνόν. ιε'. Ἱστορεῖ Βοῖος ἐν γενεαλογίας β'.

Παρὰ τοῖς λεγομένοις αὐθράσι πυγμαίοις ἐγένε-

ἐγένετο παῖς ὄνομα Οἰνόη, ἡ μὲν εἶδος ἀμήχανος, ἄχαρις δὲ τὸ ἦθος καὶ ὑπερήφανος· ταύτῃ Φρονὶς ἀδελφὴ ἐγένετο τῇ Ἀρτέμιδος ἀδελφῇ Ἥρας· γαμηθεῖσα δὲ Νικοσθάμαντι τῷ Πολιτῶν ἐνὶ μετρίῳ καὶ ἰδιώτῃ ἔτεκε παῖδα Μόψον· καὶ αὐτῇ πυγμαῖοι πάντες καὶ φιλοφρονούμενοι πολὺ σὺν χρόνῳ πρὸς τὴν γένεσιν τοῦ παιδὸς ἀπήνεγκαν· Ἥρα δὲ μεμφθεῖσα τῇ Οἰνόῃ, ὅτι αὐτῇ οὐκ ἐτίμα, γέρανον αὐτῇ ἐφύτευσεν, καὶ ὃν αὐχένα μακρὸν ἔλκυσε· καὶ ἀπέδειξεν ὑφιστῆ ὄρνιθα· καὶ πόλεμον ἐνέβαλεν αὐτῇ τε καὶ τοῖς πυγμαίοις· Οἰνόη δὲ διὰ τὸν πόλεμον τοῦ παιδὸς Μόψου, πολιορκέτο τὰ οἰκία, καὶ οὐκ ἐξελίμπανε· Πυγμαῖοι δὲ καθοπλισάμενοι πάντες, ἐδίωκον αὐτῇ· καὶ ἐκ τούτου ἐπὶ καὶ νῦν πυγμαίοις καὶ γεράνοις πόλεμος ἐστίν.

Γαλάτεια ἡ Εὐρυπίου τοῦ πάρτωνος ἐγέ- Λευκίππου ἐξ. Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἐτεροιουμένων β'.
ματο δὲ Φαίσῳ τῆς Κρήτης λάμπρῳ τῷ πανδίονος· ἀνδρὶ τὰ μὲν εἰς γένος οὐ φέροντι, βίου δὲ σώφρονι· οὗτος ἐπειδὴ ἐγκύμονα ἰδὼν ἡ Γαλάτεια, ἤνεγκατο μὲν ἄῤῥενα γενέσθαι αὐτῷ παῖδα· προηγόρευε δὲ τῇ γυναικὶ, ἐὰν γεννήσῃ κόρην ἀφανίσαι· καὶ οὕτως μὲν ἀπώλετο ἐποίμαινεν τὰ πρόβατα, τῇ δὲ Γαλατείᾳ θυγάτηρ ἐγένετο, καὶ κατοικτείρασα τὸ βρέφος, καὶ τὴν ἐρημίαν τοῦ οἴκου λογισαμένη, συλ-

λαμβανόντων δ' ἔτι καὶ τῶν ὀνείρων καὶ τῶν μαντεων, οἱ προηγόρευον τὴν κόρην ὡς κόρον ἐκτρέφειν, ἐψεύσατο τὸν Λάμπρον ἄῤῥεν λέγουσα τεκεῖν, καὶ ἐξέτρεφεν ὡς παῖδα κοῦρον ὀνομαίσασα Λεύκιππον· ἐπεὶ δὲ ἤυξετο ἡ κόρη, καὶ ἐγένετο ἄφατόν τι κάλλος, δείσασα τὸν λάμπρον ἡ Γαλάτεια, ὡς οὐκ ἐνῆν ἔτι λαθεῖν, κατέφυγεν εἰς τὸ τῆς Λυτοῦς ἱερὸν, καὶ πλεῖστα τὴν θεὸν ἱκέτευσεν, εἴπως αὐτῇ κόρος ἡ παῖς ἀντὶ τῆς θυγατρὸς δύναιτο γενέσθαι, καθάπερ ὅτε Καινὶς μὲν Ἄτρακος οὖσα θυγάτηρ, βουλῇ Ποσειδῶνος ἐγένετο καινεὺς ὁ λαπίθης. Τειρεσίας δὲ γυνὴ μὲν ἐξ ἀνδρὸς, ὅτι τοὺς ἐν τῇ τριόδῳ μιγνυμένους ὄφεις ἐντυχὼν, ἀπέκτεινεν, ἐκ δὲ γυναικὸς αὖτις ἀνὴρ ἐγένετο διὰ τὸ δράκοντα πολλαίκις· πάνακτα δὲ ⊂ ὑπερμήστραν πιπρασκομένην ἰνδὶ γυναικὶ μὲν αἴρασθαι τιμον· ἄνδρα δὲ γενομένην αἴθωνι τροφὴν ἀποφέρειν τῷ πατρὶ· μεταβαλεῖν δὲ καὶ τὸν κρῆτα σιπροίτην, ὅτι κυνηγετῶν λουομένην ἴδεν τὴν Ἄρτεμιν· ἡ δὲ Λητὼ συνεχῶς ὀδυρομένην καὶ ἱκετεύουσαν ᾤκτειρε τὴν Γαλάτειαν, καὶ μετέβαλε τὴν φύσιν τῆς παιδὸς εἰς κόρον· ταύτης ἔτι μέμνηνται τῆς μεταβολῆς Φαίστιοι· ⊂ θύουσι Φυτίῃ Λητοῖ, ἥτις ἔφυσε μήδεα τῇ κόρῃ, καὶ τὴν ἑορτὴν ἐκδύσια καλοῦσιν· ἐπεὶ τὸν πέπλον ἡ

παῖς

παῖς ἐξέδυ· νόμιμον δ' ἐστὶν ἐν τοῖς γάμοις πρότερον παρακλίνασθαι παρὰ τὸ ἄγαλμα τοῦ Λευκίππου.

Εὔμηλος ὁ παῖς ὁ Εὐγνώτου κατῴκησεν ἐν Θήβαις ταῖς Βοιωτίαις, καὶ αὐτῷ παῖς ἐγένετο Βότρης ὄνομα· οὗτος ὁ Εὔμηλος ἐτίμα μεγαλομερῶς τὸν Ἀπόλλωνα· καί ποτε θύοντος αὐτοῦ πρὼν ὁ παῖς Βότρης ἐδαίσατο τὸν ἐγκέφαλον τοῦ ἀρνὸς πρὶν ὠθὶ τὸν βωμὸν καταθῦσαι· μαθὼν δὲ τὸ γεγονὸς Εὔμηλος προέκρουσε κατ' ὀργὴν πρὸς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ τὸν δαλὸν ἀφελὼν ἐκ τοῦ βωμοῦ. καὶ ὁ παῖς καταρυέντος τοῦ αἵματος, καταπεσὼν ἤσπαιρεν· ἡ δὲ μήτηρ ὡς ἴδεν καὶ ὁ πατὴρ καὶ οἱ θέραπες, μέγιστον ἐποιήσαντο πένθος· Ἀπόλλων δὲ οἰκτείρας ἐπεὶ αὐτὸν Εὔμηλος ἐτίμα, ὄρνιθα ἐποίησε τὸν παῖδα ἠέροπον, ὃς ἔτι νῦν τίκτει μὲν ὑπὸ γῆς, ἀιεὶ δὲ μελετᾷ πέτεσθαι.

Ἠέροπος. ιη. Ιστορεῖ Βοῖος ὀρνιθογονίας β'.

Ἐν Κρήτῃ λέγεται εἶναι ἱερὸν ἄντρον μελισσῶν, ἐν ᾧ μυθολογοῦσι τεκεῖν Ρέαν τὸν Δία, καί ἐστιν ὅσιον οὐδένα παρελθεῖν οὔτε θεὸν, οὔτε θνητὸν· ἐν δὲ χρόνῳ ἀφωρισμένῳ ὁρᾶται καθ' ἕκαστον ἔτος, πλείστον ἐκλάμπον ἐκ τοῦ σπηλαίου πῦρ. τοῦτο δὲ γίνεσθαι μυθολογοῦσιν, ὅτ' ἂν ἐκζέῃ τὸ τοῦ Διὸς ἐκ τῆς γενέσεως αἷμα· κατέχουσι δὲ τὸ ἄντρον ἱεραὶ μέλιτται τροφοὶ τοῦ Διός.

Φῶρος. ιθ'. Ιστορεῖ Βοῖος ὀρνιθογονίας β'.

Εἰς τοῦ τὸ παρελθεῖν ἐθάῤῥησαν Λαΐος, καὶ Κελεός, καὶ Κέρβερος, καὶ Αἰγωλιός, ὅπως πλεῖστον ἀρύσωνται μέλι· καὶ περιθέμενοι περὶ τὸ σῶμα πάντῃ χαλκὸν, ἀρύσαντο τοῦ μέλιτος τῶν μελισσῶν· καὶ τὰ τοῦ Διὸς ἴδον σπάργανα, καὶ αὐτῶν ὁ χαλκὸς ἐῤῥάγη περὶ τὸ σῶμα· Ζεὺς δὲ βροντήσας ἀνέτεινε τὸν κεραυνὸν· μοῖραι δὲ καὶ θέμις ἐκώλυσαν· οὐ γὰρ ἦν ὅσιον αὐτόθι θανεῖν οὐδένα· καὶ ὁ Ζεὺς πάντας αὐτοὺς ἐποίησαν ὄρνιθας· καί ἐστιν ἐξ αὐτῶν τὸ γένος τῶν οἰωνῶν λαΐοι καὶ κολοιοὶ καὶ κέρβεροι, καὶ αἰγωλιοὶ· καί εἰσιν ἀγαθοὶ φανέντες, καὶ ὑπιτελεῖς παρὰ τοὺς ἄλλους ὄρνιθας, ὅτι τοῦ Διὸς ἴδον τὸ αἷμα.

Κλεῖνις. κ'. Ἱστορεῖ Βοῖος β', καὶ Σιμμίας ὁ Ῥόδιος Ἀπόλλην.

Τῆς λεγομένης Μεσοποταμίας περὶ Βαβυλῶνα πόλιν, ᾤκησεν ἀνὴρ θεοφιλὴς καὶ πλούσιος ὄνομα Κλεῖνις, ἔχων πολλοὺς βοῦς καὶ ὄνους, καὶ πρόβατα, τοῦτον ἐκτόπως ἐφίλησεν Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις, καὶ πλειστάκις ὁμοῦ τοῖς θεοῖς τούτοις ἀφίκετο πρὸς τὸν ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ ἐν ὑπερβορέοις, καὶ ἴδεν ἱερουργουμένας αὐτῷ τὰς θυσίας τῶν ὄνων· παραγενόμενος δὲ εἰς Βαβυλῶνα, καὶ αὐτὸς ἐβούλετο καθάπερ ἐν ὑπερβορέοις ἱερεύειν τῷ θεῷ, καὶ τὴν ἑκατόμβην τῶν ὄνων ἔστησεν παρὰ τὸν βωμὸν· Ἀπόλλων δὲ παραγενόμενος ἠπείλησεν ἀχρηστενεῖν αὐτὸν, εἰ μὴ παύσατο τῆς θυσίας ταύτης· καὶ κατὰ τὸ συνήθες αἶγας αὐτῷ καὶ

πρόβα-

πρόβατα καὶ βοῦς ἱερεύσει· τὴν γὰρ τῶν ὄνων θυσίαν ἐν ὑπερβορέοις ἀγομένην αὐτῷ καθ' ἡδονὴν εἶναι. καὶ ὁ Κλεῖνις δείσας τὴν ἀπειλὴν, ἀπῆγεν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τοὺς ὄνους· καὶ τὸν λόγον ὃν ἤκουσεν ἐξέφερεν πρὸς τοὺς παῖδας· Ἦσαν δὲ αὐτῷ παῖδες Λύκιος καὶ Ὀρτύγιος, καὶ Ἅρπασος, καὶ θυγάτηρ Ἀρτεμίχη, παῖδες ἐκ μητρὸς Ἅρπης· Λύκιος μὲν οὖν καὶ Ἅρπασος ἀκούσαντες, ἐκέλευον ἱερεύειν τοὺς ὄνους, καὶ τέρπεσθαι τῇ ἑορτῇ· Ὀρτύγιος δὲ καὶ Ἀρτεμίχη πείθεσθαι τ' ἀπόλλωνι προσέτασσον· καὶ πὶ τούτοις ὁ Κλεῖνις ἐπείθετο μᾶλλον. Ἅρπασος δὲ καὶ Λύκιος κατὰ βίαν ἐκλύσαντες τῶν δεσμῶν τοὺς ὄνους ἀπήλαυνον παρὰ τὸν βωμὸν, καὶ ὁ θεὸς ἐνέβαλεν τοῖς ὄνοις λύσσαν· οἱ δὲ τούστε παῖδας καὶ τοὺς θεράπας αὐτῶν καὶ τὸν κλεῖνιν κατήσθιον· οἱ δὲ ἀπολλύμενοι τοὺς θεοὺς ἐπεβοῶντο· καὶ Ἅρπην μὲν καὶ Ἅρπασον ᾤκτειρε Ποσειδὼν, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ὄρνιθας, τῷ αὐτῷ λεγομένους ὀνόματι· Λητὼ δὲ καὶ Ἄρτεμις ἔγνοσαν ἀνάσσεται τὸν Κλεῖνιν, καὶ τὴν Ἀρτεμίχην, καὶ τὸν Ὀρτύγιον, ὅτι οὐκ αἴτιοι τῶν ἀσεβημάτων ἦσαν· Ἀπόλλων δὲ Λητοῖ καὶ Ἀρτέμιδι δίδωσι τὴν χάριν· καὶ πρόσθεν ἢ ἀπὸ θανεῖν μεταβαλὼν ἐποίησεν πάντας ὄρνιθας· καὶ ἐγένετο Κλεῖνις μὲν ὑψαίετος· οὗτος ἐστὶ δεύτερος ὀρνίθων μετὰ τὸν αἰετὸν,

διαγνῶναι

ὅτε θεὸν, ὅτε ἀνθρωπον, ἀλλ' ἐξύβριζον εἰς πάντας· καὶ ἐπὶ τῷ ξενίων ἐντυχόντι, ἀπάγοντες εἰς τὰ οἰκία κατήσθιον. Ζεὺς ὑμισήσας αὐτὸς, ἀπέστειλεν Ἑρμῆν, ὅπως λύσῃ ἐλθὼν δίκην αὐτοῖς ἐνδικάζων· καὶ ὁ μὲν Ἑρμῆς ἐβάλυσεν ἀχρὼ-ματους τὰς ὄψεις αὐτῶν καὶ τὰς χεῖρας· Ἄρης δ' ἐπεὶ τὸ χεῖρον εἰς αὐτὸν ἀνέφερε Πολυφόντην, τότε μεταβαλὼν τὴν μορφὴν τοὺς παῖδας· ἤλλαξε δὲ μετὰ Ἑρμοῦ τὴν φύσιν αὐτῶν εἰς ὄρνιθας· καὶ ἐκείνῳ Πολυφόντην μὲν σὺν ἐφθεγγομένην νυκτὸς, ἀτρόμου σίζου καὶ ὠοτόκῃ κεφαλὴν ἔχουσα κάτω, τοὺς δὲ ὠδῖνας ἄνεργους ἄνω, πολέμου καὶ στάσεως ἀνθρώποις ἄγγελος. Ὁρᾷ δ' ἐλεύετο λαγῶς, ὄρνις ἐπ' ὀδοῦ φαινόμενον ἀγαθῷ· Ἄγριον δὲ μετέβαλεν εἰς γύπα, πάντων ὀρνίθων ἔθιστον θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις· καὶ Ἀφ' παντὸς ἴμβρον αὐτῷ κρέως καὶ αἵματος ἐνέβαλον ἀνθρωπείου· ἢ ὑ θεράπαιναν αὐτῶν ἐποίη-σεν ἵππιλον· ἣ ὑ μεταβάλλουσα τὴν φύσιν, ἤνυξετο θεοῖς, μὴ κακὸς ὄρνις ἀνθρώποις γένοιτο. καὶ αὐτῆς ὑπήκουσαν Ἑρμῆς καὶ Ἄρης, ἐπεὶ κατ' αἰτίας ἔσωσεν, ἃ πρόσταγον οἱ δεσπόται, καὶ ὅθεν ἀγαθὸς ὄρνις ὁ ὄρνις ἐκεῖνος ἡ ἵππιλος καὶ σῶα.

Τέραμβος. κδ'.

Τέραμβος Εὐσείρου τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Εἰδοθέας νύμφης Ὀθρηίδος, ᾤκει τὴν γῆν τὴν Μιλήσιον πρὸς

Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἐν ἀ. ἑτεροιουμένων.

ὅτε θεὸν, ὅτε ἄνθρωπον, ἀλλ' ἐξυβρίζον ἐς πάντας· καὶ ἐπὶ τῷ ξένων ἀτύχῃσιν, ἀπάγοντος ἐς τὰ οἰκία κατήφιον Ζῆν ὃ μισήσας αὐτὸς, ἀπέστειλεν Ἑρμῆν, ὅπως ἑῷ ἐθέλῃ δίκην αὐτὸς ἐμπεδάλλῃ· καὶ ὁ μὲν Ἑρμῆς ἐβάλετο σκηνὴν ἀμφὶ τοὺς τοίχους αὐτῆς καὶ τὰς χέρας· Ἄρης δ' ἐπεὶ τὸ γένος ἐς αὐτὸν ἀνέφερε Πολυφόντῃ, τότε μὲν ἐξέλεγε τὸν μόρον τοῦ παῖδος· ἤλλαξε δὲ μορφὴν ἑρμοῦ τῷ φύσιν αὐτῶν ἐς ὄρνιθας· ἐν ἐγένετο Πολυφόντῃ μὲν σὺν φθεγγομένῃ νυκτὸς, ἀτὰρ σίζου καὶ τοτὲ τῇ κεφαλῇ ἴσχουσα κάτω, τοὺς δὲ τοίχους ἄκρους ἄνω, πολέμου καὶ στάσεως ἀνθρώποις ἄγγελος. Ὀρφνὴ δ' ἐγένετο λαγὼς, ὄρνις ἐπ' ὀδοῖ φαινόμενον ἀγαθόν· Ἀγρὶς δὲ μετέβαλεν ἐς γύπα, πάντων ὀρνίθων ἔθειραν θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις· καὶ Ἀλκὼ πάντως ἴμβρον αὐτῷ κρέως καὶ αἵματος ἐνέβαλεν ἀνθρωποειδῆ· τῆς δὲ θεράπαιναν αὐτῶν ἐποίησεν ἴπνιδα· ἣ δὲ μεταβάλλουσα τὴν φύσιν, ἤνυσε τὸ θεοῖς, μὴ κακὸς ὄρνις ἀνθρώποις γένεσθαι. καὶ αὐτῆς ὑπήκουσαν Ἑρμῆς καὶ Ἄρης, ἐπεὶ κατ' ἀνάγκας ἔσωσεν, ἃ πρόσθεν ἐτάσσετο, καὶ ὅτιν ἀγαθὸς βίος ὁ ὄρνις ἐμοὶ θήρᾳσιν ἰόντι καὶ σαῦσι.

Τέραμβος. κδ'.

Τράμβος Εὐσείρου τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Εἰδοθέας νύμφης Ὀθρηίδος, ᾤκει ἐν τῇ γῇ τῇ Μιλήσιων πρὸς

Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἐν ἀ. ἑτεροιουμένων.

πρὸ τῆς ὑπορφάνης τῆς Ὄθρυος· ἐγγύθεν δὲ αὐτῆς θρέμματα ἔλειπε, καὶ αὐτὰ ἐκπίμπλαντον αὐτὸς· νύμφαι δὲ συνελάμβανον αὐτῷ, διότι αὐτὰς οὐ τοῖς ὄρεσιν ἄδων ἔτερπεν· λέγεται γὰρ μουσικώτατος τῶν τότε γενέσθαι, καὶ ἐν βουκολικοῖς ἄσμασι διαπρέψαι, καὶ σύριγγα ποιμενικὸν οὐ τοῖς ὄρεσι ζυθεῖναι· καὶ λύρᾳ πρῶτος ἀνθρώπων χρήσασθαι, ἔλεξέ τε καὶ μίσα μέλη ποιῆσαι· τούτων οἷν χάριν λέγουσιν ὀφθῆναι αὐτῷ ποτε νύμφας, καὶ χορεύουσαι πρὸς τὰ κρούματα τοῦ Τρώμβου· Πάνα δὲ τοῦτον κατ' ὀμμάτων αὐτῷ πρᾶγμα εἶναι, καταλιπόντα τὸν Ὄθρυν ἐν τῷ πεδίῳ τὰ πρόβατα ποιμαίνειν· ἐξαίσιον γάρ τι καὶ ἄπιστον χρῆμα χθονός ἐπεῖναι μέλειν· ὁ δὲ Τρώμβος ὑπὸ μεγαλαυχίας ἐν νεότητος οἷα θεοβλαβὴς, ἀπελαύνειν μὴ ἐν τῆς Ὄθρυος εἰς τὸ πεδίον ἐκ ἐγίγνωσκεν· ἀπερρίνειν δὲ λόγον ἀχαρίν τε καὶ αὐόνητον εἰς τὰς νύμφας, ὅτι γένος μὲν εἶσιν ἐκ ἀπὸ Διός, ἀλλ' ἔτεκεν αὐτὰς ἡ δεῖνα τοῦ ποταμοῦ. Ποσειδῶν δὲ πόθῳ μιᾶς αὐτῶν Διοπάτρης τὰς ἀδελφὰς ἐρρίζωσε, καὶ ἐποίησεν αἰγείρους, ἄχρι αὐτὸς κρεωθεὶς τῆς δρυὸς ἀνέλυσε, καὶ πάλιν αὐτὰς ἀπέδωκε τῷ ἐξ ἀρχῆς φύσιν· τοιαῦτα μὲν ὁ Τρώμβος ἐκόρτομησεν εἰς τὰς νύμφας. Μετὰ δὲ χρόνον ὀλίγον ἐξαίφνης ἐγένετο κρυμὸς

μὸς, καὶ ἐπάγησαν αἱ χαραδραι, καὶ πολλὴ κατέπεσε χιὼν, καὶ τὰ ποίμνια τοῦ Τεραμβου σὺν αὐταῖς ἀτραποῖς καὶ δένδρεσιν ἠφανίσθη· νύμφαι δὲ μετέβαλον κατ' ὀργὴν τὸν Τέραμβον, ὅτι αὐταῖς ἐλοιδόρησε, καὶ ἐγένετο † ὑλοφάγος κεράμβυξ. Φαίνεται δὲ ὑπὸ τῶν ξύλων, καὶ ἐστιν ἀγκύλος ἐκ τῶν ὀδόντων, καὶ συνεχῶς τὰ γένεια κινεῖν, μέλας, πραμήκης, πτέρυγας στερεὰς ἔχων, ἐοικὸς τοῖς μεγάλοις κανθάροις· οὗτος ξυλοφαγος βοῦς καλεῖται· πρὰ δὲ Θετταλοῖς κεράμβυξ· τοῦτον οἱ παῖδες παίγνιον ἔχουσι, καὶ τὴν κεφαλὴν ἀποτέμνοντες, φέρουσιν· ἡ δὲ ἔοικε σὺν τοῖς κέρασι λύρᾳ τῇ ἐκ τῆς χελώνης.

fortè, ξυλοφάγος.

Βάττος. κγ'.

Ἄργου τοῦ Φείξου, ⊂ Περιμήλης τῆς Ἀδμήτου θυγατρὸς ἐγένετο Μάγνης· οὗτος ᾤκησεν ἐγγὺς Θεσσαλίας, ⊂ τὴν γῆν ταύτην ἀπ' αὐτοῦ Μαγνησίαν προσηγόρευσαν οἱ ἄνθρωποι· ἐγένετο δ' αὐτῷ παῖς περίβλεπτος τὴν ὄψιν, Ὑμέναιος· ἐπεὶ δὲ Ἀπόλλων ἀϊδόντα ἔρως ἔλαβε τοῦ παιδὸς, καὶ οὐκ ἐξελίμπανε τὰ οἰκία τοῦ Μαγνητος, Ἑρμῆς ὑπιβουλεύει τῇ ἀγέλῃ τῶν βοῶν τοῦ Ἀπολλωνος. αἱ δὲ ἐνέμοντο ἵνα περ ἦσαν αἱ Ἀδμήτου βόες· καὶ πρῶτα μὲν ἐμβάλλει ταῖς κυσὶν, αἱ ἐφύλαττον αὐτὰς, λήθαργον ⊂ κυνάγχην, αἱ δὲ ἐξελάθοντο τῶν βοῶν καὶ τὴν φυλακὴν ἀπώ-

Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἑτεροιουμένων α', καὶ Ἡσίοδος ἐν μεγάλαις Ἠοίαις, καὶ Διδύμαρχος μεταμορφώσεων γ', καὶ Ἀντίγονος ἐν ταῖς ἀλλοιώσεσι, καὶ Ἀπολλώνιος ὁ Ῥόδιος ἐν Ἐπιγράμμασιν, ὥς φησι Πάμφιλος ἐν α'.

ἀπώλεσαν· εἶτα δ' ἀπελαύνει πόρτιας δώδεκα· καὶ ἑκατὸν βοῦς ἄζυγας, καὶ ταῦρον, ὃς ταῖς βουσὶν ἐπέβαινεν· ἐξῆπτε δὲ ἐκ τῆς οὐρᾶς πρὸς ἕκαστον ὕλην, ὡς ἂν τὰ ἴχνη τῶν βοῶν ἀφανίσῃ· καὶ ἦγεν αὐτὰς ἐλαύνων διά τε πελάσγων, καὶ δι' Ἀχαΐας τῆς Φθιώτιδος, καὶ διὰ Λοκρίδος, καὶ Βοιωτίας, καὶ Μεγαρίδος· καὶ ἐντεῦθεν εἰς Πελοπόννησον διὰ Κορίνθου καὶ Λαρίσσης ἄχρι Τεγέας. καὶ ἐντεῦθεν παρὰ τὸ λύκαιον ὄρος ἐπορεύετο, καὶ παρὰ τὸ Μαινάλιον, καὶ τὰς λεγομένας Βαττοῦ σκοπιάς· ᾤκει δὲ ὁ Βαττος οὗτος ἐπ' ἄκρῳ τῷ σκοπέλῳ· καὶ ἐπεὶ τῆς φωνῆς ἤκουσε παρελαυνομένων τῶν μόσχων, προελθὼν ἐκ τῶν οἰκίων ἔγνω περὶ τῶν βοῶν ὅτι κλοπιμαίας ἄγει καὶ μισθὸν ᾔτησεν, ἵνα πρὸς μηδένα φράσῃ περὶ αὐτῶν· Ἑρμῆς δὲ δώσειν ὠδὶ τούτοις ὑπέσχετο· καὶ ὁ Βάττος ὤμοσε περὶ τῶν βοῶν πρὸς μηδένα κατερεῖν. Ἐπεὶ δὲ αὐτὰς Ἑρμῆς ἔκρυψεν ἐν τῷ πριῶνι παρὰ τὸ κορυφαίσιον εἰς τὸ σπήλαιον εἰσελάσας ἄντικρυς Ἰταλίας καὶ Σικελίας, ἆυθις ἀφίκετο πρὸς τὸν Βάττον ἀλλάξας ἑαυτὸν· καὶ πειρώμενος εἰ αὐτῷ συμμένειν ὠδὶ τοῖς ὁρκίοις ἐθέλει· διδοὺς δὲ μισθὸν χλαῖναν, ἐπυνθάνετο παρ' αὐτοῦ μὴ κλοπιμαίας βοῦς ἔγνω παρελαθείσας. ὁ δὲ Βάττος ἔλαβε τὴν χλαμύδα, καὶ ἐμήνυσε περὶ τῶν βοῶν.

Ἑρμῆς

Ἑρμῆς δὲ χαλεπήνας ὅτι διχόμυθος ἦν, ἐραπίσεν αὐτὸν τῇ ῥάβδῳ, καὶ μετέβαλεν εἰς πέτρον. Ὃ αὐτὸν οὐκ ἐκλείπει κρύος οὐδὲ καῦμα· λέγεται δὲ καὶ ὁ τόπος προδευόντων ἄχρι νῦν σκοπιὰ Βαττοῦ.

Δημήτηρ ὅτε πλανῆτις ἐπήει γῆν ἅπασαν κατὰ ζύτησιν τῆς θυγατρὸς, ἀνεπαύσατο ἐν τῇ Ἀττικῇ· καὶ αὐτὴν ὑπὸ πολλοῦ καύματος ὑποδέχεται Μίσμη, καὶ διδοῖ ποτὸν ὕδωρ ἐμβαλοῦσα γλήχωνα καὶ ἄλφιτον εἰς αὐτὸ· καὶ ἡ δημήτηρ ἐξέπιε κατὰ τὸ δίψος, τὸ ποτὸν ἀθροῦν· ὁ δὲ παῖς ὁ τῆς Μίσμης Ἀσκαλαβὸς ἰδὼν, ἐποίησε γέλοντα· καὶ αὖτις ἐκέλευσεν ὀρέγειν αὐτῇ λέβητα βαθὺν, ἢ πιθάκνην· δημήτηρ δὲ κατ' ὀργὴν ὡς εἶχε τὸ ποτὸν αὐτῷ τὸ καταλειπόμενον προσέχεεν· ὁ δὲ μεταλαβὼν, ἐγένετο ποικίλος ἐκ τοῦ σώματος Ἀσκαλαβὸς, καὶ ὑπὸ θεῶν καὶ ὑπὸ ἀνθρώπων μεμίσηται· καὶ ἐστὶν αὐτῷ δίαιτα πρὸ ὀχετὸν· ὁδ' ἀσκητείνας κεχαρισμένος γίνεται Δημῆτρι.

Ἀσκαλαβὸς. κδ'.

Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἑτεροιουμένων δ'.

Ὠρίωνος τοῦ Ὑριέως ἐν Βοιωτίᾳ θυγατέρες ἐγένοντο Μητιόχη καὶ Μενίππη· αὗται ὅτε Ὠρίονα ἠφάνισεν ἐξ ἀνθρώπων Ἄρτεμις, ἐτρέφοντο πρὰ τῇ μητρὶ· καὶ Ἀθηνᾶ μὲν ἐδίδασκεν αὐτὰς ἱστοὺς ἐξυφαίνειν· Ἀφροδίτη δὲ αὐταῖς ἔδωκε κάλλος· ἐπεὶ δὲ Ἀονίαν ὅλην

Μητιόχη καὶ Μενίππη. κε.

Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἑτεροιουμένων δ', καὶ Κόριννα ἑτεροιῶν α'.

ἔλαβε λοιμὸς, καὶ πολλοὶ ἀπέθνησκον, θεωροὺς ἀπέστειλαν πρὰ τὸν Ἀπόλλωνα τὸν Γορτυνίον· καὶ αὐτοῖς εἶπεν ὁ θεὸς, ἱλάσασθαι δύο τοὺς Ἐριουνίους· ἔφη δὲ καταπαύσειν αὐτοὺς τὴν μῆνιν, εἰ δύο δυσὶν ἔχουσαι παρθένοι θύματα γένοιντο· πρὸς δὲ δὴ τὸ μαντεῖον, οὐδεμία τῶν ἐν τῇ πόλει παρθένων ὑπήκουσεν, ἄχρι γυνὴ θῆσσα τὸν χρησμὸν ἐξήνεγκε πρὸς τὰς θυγατέρας τοῦ Ὠρίωνος· αἳ δ' ὡς ἐπύθοντο πρὰ τὸν ἱστὸν ἕκουσαι, τὸν ὑπὲρ αὐτῶν θάνατον ἐδέξαντο, πρὶν ἢ τὴν ἰδιδήμιον ἰδιπεσοῦσαν αὐτὰς ἀφανίσαι νόσον. τρὶς δὲ βοησάμεναι χθονίους δαίμονας, ὅτι αὐτοῖς ἕκουσαι θύματα γίνονται, ἐπάταξαν ἑαυτὰς τῇ κερκίδι πρὰ τὴν κλεῖδα, καὶ ἀνέῤῥηξαν τὴν σφαγὴν· καὶ αὗται μὲν ἀμφότεραι κατέπεσον ἐς τὴν γῆν· Φερρεφόνη δὲ καὶ ᾅδης οἰκτείραντες τὰ μὲν σώματα τῶν παρθένων ἠφάνισαν· ἀντὶ δ' ἐκείνων ἀστέρας ἀνήνεγκαν ἐκ τῆς γῆς· οἱ δὲ φανέντες, ἀνηνέχθησαν εἰς οὐρανὸν, καὶ αὐτοὺς ὠνόμασαν ἄνθρωποι κομήτας· ἱδρύσαντο δὲ πάντες Ἀόνες ἐν Ὀρχομένῳ τῆς Βοιωτίας, ἱερὸν ἐπίσημον τῶν παρθένων τούτων. καὶ αὐταῖς καθ' ἕκαστον ἔτος κόροι τε καὶ κόραι μειλίγματα φέρουσι· πρόσα γορεύουσι δ' αὐτὰς ἄχρι νῦν Αἰολεῖς, κορωνίδας παρθένους.

Ἡρακλῆς

Ἡρακλῆς ὅτε μὲν τὴν Ἀργοναυτῶν ἔστελε, Ὕλας. κς'.
στρατηγὸς ὑπ' αὐτὴν ἀχθεὶς, σωσεπίγειο
μετ' αὐτ᾽ ἠὶ Ὕλαν, παῖδα μὴ Κίνυρος. * ἵτυ-
ποσ' νέον δὲ © ἁλὼν ἐπεὶ ὃ πρὸς τὸ ξενὸν ἐξί- μένων σ'.
κνεῖτ᾽ τὸν πόντον, ἠὶ τὰ σφυρὰ παρέστυφεν τῆς * ἀτόπως
Ἀργανθώνης, © ἐλείου χειμὼν © σάλος, αὐ-
ταῦθα καταλήντες ἀγκύρας, αὐ παυσαν
τὼ ναῦν· ἠὶ Ἡρακλῆς ταρῆχε ὃς Ἥρωσι δ'
δεῖπνον· ὁ δ᾽ παῖς Ὕλας ἔχων χρυσῆν, ἦλθε πρὸς
τ᾽ Ἀσκάνιον ποταμὸν, ὕδωρ ἀρίστων ὃς ἀριστεῦσι.
ἠὶ αὐτὸν ἰδεῖν νύμφαι, τὸν ποταμὸν τότε θυ-
γατέρες, ἠράσθησαν· ἀρυόμενον δ᾽ καταβάλλα-
σὶν εἰς τὼ κρήνιον· © ὁ μὴ Ὕλας ἀφανὴς ἐγένε-
το· Ἡρακλῆς δ᾽ ἐπεὶ αὐτῷ ὄκ ἐνόησ, καταλι-
πὼν δὴν Ἥρωας, ἐξερευνᾶ παντᾳῖ δ'ν ὄρυ-
μὸν, καὶ ἐβόησε πολλάκις τὸν Ὕλαν· νύμφαι
δὲ δείσασαι δ'ν Ἡρακλέα μὴ αὐτὸν θῆροι κρυπτό-
μενον ταφ' αὐτοῖς, μετέβαλον δ'ν Ὕλαν, ©
ἐποίησαν ἠχώ, καὶ πρὸς πὼ βοὴν πολλάκις
ἀντεφώνησεν Ἡρακλεῖ. καὶ ὁ μὲν ὡς ὄκ ἐδύνατο,
πολεῖσα πᾶσα ἔξω ἐξευρεῖν δ'ν Ὕλαν, πρεγέ-
νετο πρὸς τὼ ναῦν· ἠὶ αὐτὸς μὴ ἔστελε μετὰ τὴν
ἀρετέων· πολύφημον δὲ καταλείπει ἐν τῷ
χωρίῳ, εἴ πως δύναιτο ζητῶν ἐξευρεῖν αὐτῷ
δ'ν Ὕλαν· ἠὶ ὁ μὴ πολύφημος ἔφη τελευτή-
σας· Ὕλα δ᾽ θύσοι ἄχρι νῦ πρὸ τὼ κρήνιον

Ιστορῶ Νίκαν-
δρος ἐν τρίτῳ

οἱ ἰνθιχώριοι, καὶ αὐτὸν ἐξ ὀνόματος εἰς τρὶς ὁ ἱερεὺς φωνεῖ, καὶ εἰς τρὶς ἀμείβεται πρὸς αὐτὸν ἠχώ.

Ἰφιγένεια. κζ'. Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἑτεροιουμένων δ'.

Θησέως καὶ Ἑλένης τῆς Διὸς ἐγένετο θυγάτηρ Ἰφιγένεια, ὃ αὐτὴν ἐξέτρεφεν ἡ τῆς Ἑλένης ἀδελφὴ Κλυταιμνήστρα· πρὸς δὲ τὸν Ἀγαμέμνονα εἶπεν αὐτὴ τεκεῖν· Ἑλένη γὰρ πυνθανομένη τὴν ἀδελφῶν, ἔφη κόρη παρὰ Θησέως ἀπελθεῖν· ἐπεὶ δὲ ἡ στρατεία ἡ τῶν Ἀχαιῶν ὑπὸ ἀπλοίας ἐν Αὐλίδι κατείχετο, προσεσήμαινον οἱ μάντεις, ὅτι ἔσοιτο πλοῦς, ἐὰν Ἀρτέμιδι θύσωσι τὴν Ἰφιγένειαν. Ἀγαμέμνων δὲ διδοῖ σφάγιον αὐτὴν αἰτούντων τῶν Ἀχαιῶν· πρὸς δὲ τὸν βωμὸν ἀγομένην οἱ ἀριστεῖς, οὐ προσέβλεψαν, ἀλλὰ πάντες ἔτρεψαν ἄλλῃ τὰς ὄψεις· Ἄρτεμις δὲ αὐτὴ τῆς Ἰφιγενείας παρὰ τὸν βωμὸν ἔφηνε μόχον, αὐτὴν δὲ προσωτάτω τῆς Ἑλλάδος ἀπήνεγκεν εἰς τὸν Εὔξεινον λεγόμενον πόντον, παρὰ Θόαντα τὸν βορυσθένους παῖδα· καὶ τὸ μὲν ἔθνος ἐκεῖνο τῶν νομαίδων ἐκάλεσε Ταύρους, ἐπεὶ αὐτὴ τῆς Ἰφιγενείας παρὰ τὸν βωμὸν ἔφηνε ταῦρον· αὐτὴν * δοσαυροπόλου· κατὰ δὲ χρόνον ἱκούμενον, ἀπῴκισε τὴν Ἰφιγένειαν εἰς τὴν Λευκὴν λεγομένην παρὰ τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἀλλάξασα ἐποίησεν αὐτὴν ἀγήρων καὶ ἀθάνατον δαίμονα· καὶ ὠνόμασεν αὐτὴ τῆς Ἰφιγενείας,

γενέας, ὀρειλοχίαν· ἐγένετο δὲ Ἀχιλλεῖ συνοίκος.

Τυφὼν ἐγένετο γῆς υἱὸς ἐξαίσιος δαίμους πρὸς ἰσχύν· κατὰ δὲ τὴν ὄψιν παρηλλαγμένος· ἐπεφύκεσαν γὰρ κεφαλαὶ πλεῖσαι, καὶ χεῖρες, καὶ πτέρυγες· ἐκ δὲ τῶν μηρῶν μέγισται δρακόντων πεῖραι· φωνὰς δὲ παντοίας ἠφίει, καὶ αὐτὸν οὐδὲν ὑπέμενεν εἰς ἀλκήν· οὗτος ἐπεθύμησε τοῦ Διὸς ἔχειν τὴν ἀρχήν, καὶ αὐτὸν ἐπερχόμενον οὐδεὶς ὑπέμενε τῶν θεῶν, ἀλλὰ δείσαντες ἔφυγον πάντες εἰς τὴν Αἴγυπτον. Ἀθηνᾶ δὲ καὶ Ζεὺς ὑπελείφθησαν μόνοι· Τυφὼν δ' ἐκ ποδὸς ἐδίωκεν· οἱ δὲ προμηθείᾳ διέφυγον, ἀλλάξαντες εἰς ζῶα τὰς ὄψεις. καὶ Απόλλων μὲν ἐγένετο ἱέραξ· Ἑρμῆς δὲ ἴβις, Ἄρης δὲ λεπιδωτὸς ἰχθὺς, Ἄρτεμις δὲ σίλουρος· τράγῳ δὲ εἰκάζετο Διόνυσος, ἕλλῳ δ' Ἡρακλῆς, βοΐ δ' Ἥφαιστος, μυγάλῃ δὲ Λητώ· καὶ ὡς ἕκαστος ἔτυχε τῶν ἄλλων θεῶν μετέβαλε τὴν ὄψιν· ἐπεὶ δὲ Τυφῶνα Ζεὺς βάλλει κεραυνῷ· καιόμενος δὲ ὁ Τυφὼν ἔκρυψεν ἑαυτὸν, καὶ ἠφάνισεν τὴν φλόγα τῇ θαλάσσῃ. Ζεὺς δ' οὐκ ἀνίησι, ἀλλὰ μέγιστον ὄρος ὑπιβάλλει Τυφῶνι τῇ Αἴτνῃ. καὶ αὐτῷ φύλακα τὸν Ἥφαιστον ὑπὲ τῶν ἄκρων ἐφίστησιν. ὁ δ' ἐνερείσας τοὺς ἄκμονας αὐτοῦ τῷ τραχίλῳ διαπυρόν ἐργάζεται μύδρον.

Τυφὼν. κή. Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἑτεροιουμένων δ'.

Γαλινθιάς. κθ'. Προίτου δυγάτηρ οὐ θήβαις ἐχρύσε Παλινθιάς· αὕτη τῇ θήνος ἰῷ συμπαίκτεια καὶ ἑταίρισσα Ἀλκμήνης τῆς Ηλεκτρύωνος· ἐπεὶ δὲ Ἀλκμήνῃ ὁ τόκος ἤπειγεν τὸν Ἡρακλέους μοῖραι κὴ εἰλείθυιαι πρὸς χάριν τῆς Ἥρας κατέσχον ἐν ταῖς ὠδῖσι τὴν Ἀλκμήνην. καὶ αὗται μὲν ἐναντίζουσι κρατοῦσαι τὰς ἐκυτῶν χεῖρας. Γαλινθιὰς δὲ εἰσασα μὴ Ἀλκμήνην ἐκσώσαι βαρυομένην οἱ πόνοι, δραμοῦσα παρά τε τὰς μοίρας καὶ τὴν εἰλείθυιαν ἐξήγγελεν, ὅτι Διὸς βουλῇ γέγονε τῇ Ἀλκμήνης παῖς κύρος· αἱ δὲ ἐκείνων τιμαὶ κατελέλυνται· πρὸς δὴ τοῦτ' ἐκπλήξεις ἔλαβε τὰς μοίρας, καὶ ἀνῆκαν οὖν τὰς χεῖρας· Ἀλκμήνην δὲ κατέλιπον οὖν αἱ ὠδῖνες· καὶ ἐγένετο Ἡρακλῆς, αἱ δὲ μοῖραι πένθος ἐποιήσαντο· κὴ τῆς Γαλινθιάδος ἀφείλοντο τὴν κρείαν, ὅτι θνητὴ τὸν θεὸν ἐξηπάτησεν. καὶ αὐτὴν ἐποίησαν δολερὰν γαλῆν, καὶ δι' αὐτῶν ἔδωκαν ἐν τῷ μυχῷ, καὶ ἄμορφον ἀπέδειξαν τὴν οὖσιν· θορίσκεται μὲν δι' ὠτός· τίκτει δ' ἀναφέρουσα διὰ κυάμου ἐκ τοῦ τραχήλου· τοὔνομα δὲ ἔκτισε πρὸς τὴν μεταβολὴν τῆς ὄψεως ὄκτφεν· καὶ ἀπέδειξεν ἱερὰν αὐτῆς διάκονον· Ἡρακλῆς δ' ἐπεὶ ἠυξήθη τὴν χάριν ἐμνημόνευσε, καὶ αὐτὴ ἐφύλαξεν ἀφίδρυμα παρὰ τὸν οἶκον· καὶ ἱερὰ προσήνεγκε·

Ισορᾶ Νίκανδρος ἑτεροιουμένην δ'.

κε· ταῦτα ιῦν ἐπὶ τὰ ἱερὰ Θηβαῖοι φυλάξωσι, καὶ πρὸ Ἡρακλέους ἑορτῇ θύσει Γαλινθιάδι πρώτῃ.

Ἀπόλλωνος καὶ ἀκακαλλίδος τῆς Μίνω θυγατρὸς, ἐγένετο παῖς ἐν Κρήτῃ Μίλητος· τοῦτον ἡ Ἀκακαλλὶς δείσασα Μίνω ἐξέβαλλεν εἰς πλῶ ὕλλῳ, καὶ αὐτὸν ἐπιφοιτῶντες λύκοι, βοηλῇ Ἀπόλλωνος, ἐφύλαττον, καὶ ὤρεγον παρὰ μέρος γάλα· ἔπιπτον ὑ βοκόλοι ὠδυτυχόντες, ἀνείλοντο καὶ ἔτρεφον ἐν τοῖς οἰκείοις· ἐπεὶ δὲ ὁ παῖς ἠύξετο, καὶ ἐγένετο καλὸς, καὶ θρασήριος, καὶ ὁ Μίνως κατ' ὀφθον ἐνεχείρ βιάζεαθ, τότε νυκτὸς ὁ Μίλητος ἐμβὰς εἰς ἄκατον, βοηλῇ Σαρπηδόνος εἰς καρίαν ἀφδισθράτηφ· καὶ πόλιν οἰ ταυθοῖ κτίσας μίλητον, ἔγημεν Εἰδυθέλῃ πλῶ Εὐρύτου θυγατρὰ τῆ βασιλέως τὴν ἡφρῶδιν· καὶ ἐγένοντο δίδυμοι παῖδες αὐτῷ Καῦνος καὶ Βυβλὶς, ἀφ' οὗ πόλις ὄσιν ἐπ νωῦ οἰ Καρία, Καῦνος καὶ Βιβλίς· τούτης ἐγένοντο πλεῖσοι μνησῆρες ὠδιχώριοι, καὶ κατὰ κλέος ἐκ τῆς πείξ πόλεων· ἡ δὲ τὴν μὲν λόγον ἐποεῖτο βραχῶ, αὐτῷ δὲ ἄφατος ἔρως ἐξέμηνε τοῦ Καύνου· καὶ τὸ πάθος ἄχρι μὲν ἐδώατο κρύπτειν· ἐλελήθει δὲ γονεῖς· ἐπεὶ δὲ καθ' ἡμέρας ἔιχετο χαλεπωτέρῳ δαίμονι, νυκτὸς ἔγνω καταβαλλειν

Βιβλίς. λ'. Ἱερεῦ Νίκανδρος ἐτῶν εἰσὶ μίνας β'.

ἐκ τῆς πέτρας ἑαυτὴν· καὶ ἡ μὲν εἰς τὸ πλησίον ὄρος παρελθοῦσα εἴπτειν ἑαυτὴν ἐπεχείρησε. νύμφαι δὲ κατέσχοις οἰκτείρασαι, καὶ πολὺν ὕπνον ἐνέβαλον, καὶ αὐτὴν ἤλλαξαν ἀπ' ἀνθρώπως εἰς δαίμονα, καὶ ὠνόμασαν Ἁμαδρυάδα νύμφην Βιβλίδα, ὃ ἐποιήσαντο σωδίαιτον ἑταιρίδα· καλεῖται δὲ καὶ τὸ ῥέος ἐκ τῆς πέτρας ἐκείνης ἄχρι νῦν παρὰ τοῖς ἐνδιχωρίοις, δάκρυον Βιβλίδος.

Μεσσάπιοι. λά.

Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἑτεροιουμένων β'.

Λυκάονος τοῦ αὐτόχθονος ἐγένοντο παῖδες Ἰάπυξ καὶ Δαύνιος, καὶ Γευκέτιος· οὗτοι λαὸν ἀθροίσαντες, ἀφίκοντο τῆς Ἰταλίας παρὰ τὸν Ἀδρίαν· ἐξελάσαντες δὲ τοὺς ἐνταυθοῖ οἰκοῦντας Αὔσονας, αὐτοὶ καθιδρύθησαν· ἦν δὲ τὸ πλέον αὐτοῖς τῆς στρατιᾶς ἔποικον, Ἰλλυριοὶ, Μεσσάπιοι· ἐπεὶ δὲ τὸν στρατὸν ἅμα καὶ τὴν γῆν ἐμέρισαν τριχῇ, καὶ ὠνόμασαν ὡς ἑκάστοις ἡγεμόνος εἶχε, Δαυνίους καὶ Γευκετίους, καὶ Μεσσαπίους· τὸ μὲν ἀπὸ Ταύραντος ἄχρι πρὸς τὴν ἐσχατιὰν τῆς Ἰταλίας, ἐγένετο Μεσσαπίων, ἐν ᾗ πόλις ᾤκηται Βρεντέσιον. τὸ δὲ παρὰ τὴν ἐντὸς τοῦ Ταύραντος, ἐγένετο Γευκετίων· ἐνδοτέρω δὲ τούτου τῆς θαλάσσης ἐπέπλεον, Δαύνιοι· τὸ δὲ σύμπαν ἔθνος ὠνόμασαν Ἰαπήγων· καὶ ἐγένετο ταῦτα, πολὺ πρὸ τῆς Ἡρακλέους στρατείας· ἦν δὲ τοῖς τότε βίος ἀπὸ

θρεμμάτων

θρεμμαίτων καὶ νομῆς· μυθολογοῦσιν οὖν ἐν τῇ Μεσσαπίων γῇ πρὰ τὰς λεγομένας ἱερὰς πέτρας, φανῆναι νύμφας ὠθιμηλίδας χορευούσας· τοὺς δὲ παῖδας τῶν Μεσσαπίων, καταλιπόντας τὰ ποίμνια καὶ θεωμένους, εἰπεῖν, ὅτι βέλτιον αὐτοὶ χορεύουσιν· οὗτος ὁ λόγος ἤλγυνε τὰς νύμφας, καὶ τὸ νεῖκος ἐς πλέον ἐγένετο περὶ τῆς χορείας· οἱ δὲ παῖδες ὅτι μὲν ἦν αὐτοῖς ἅμιλλα πρὸς δαίμονας, ἠγνόουν· ἐχόρευον δ' οἷα πρὸς ὁμήλικας θνητὰς, καὶ ὁ τρόπος αὐτοῖς τῆς ὀρχήσεως ἅτε ποιμένων, ἄμουσος ἦν· ταῖς δὲ νύμφαις πᾶν ὅσον ἢ πλεῖστον ἐπέδωκεν εἰς κάλλος· καὶ ἐπεκράτησαν χορεύουσαι τῶν παίδων, ἃ ἔλεγον πρὸς αὐτοὺς τάδε· ὦ κοῦροι, τὸ νεῖκος ᾔρασθε πρὸς ὠθιμηλίδας νύμφας, οὐκ οὖν ὦ ἄφρονες νικώμενοι δώσετε δίκην· καὶ οἱ παῖδες ἵναπερ ἑστήκεσαν πρὰ τὸ ἱερὸν τῶν νυμφῶν, ἐγένοντο δένδρα· καὶ ἔτι νῦν ἀκούεται φωνὴ νυκτὸς ἐκ τῆς ὕλης οἷα θρηνούντων· ὁ δὲ τόπος ὀνομάζεται νυμφῶν τε καὶ παίδων.

Δρύοψ ἐγένετο Σπερχειοῦ παῖς τοῦ ποταμοῦ, καὶ Πολυδώρης μιᾶς τῶν Δαναοῦ θυγατέρων. οὗτος ἐβασίλευσε ἐν τῇ Οἴτῃ, καὶ θυγάτηρ αὐτῷ μονογενὴς ἐγένετο Δρυόπη, καὶ ἐπίμαινεν αὐτὴ τὰ πρόβατα τοῦ πατρὸς· ἐπεὶ δὲ

Δρυόπη, λβ'.

Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἑτεροιουμένων α'.

αὐτῇ ἠγάπησαν ὑπερφυῶς Ἁμαδρυάδες νύμφαι, καὶ ἐποίησαντο συμπαίκτριαν ἑαυτῶν, ἐδίδαξαν ὑμνεῖν θεοὺς, καὶ χορεύειν· ταύτην ἰδὼν Ἀπόλλων χορεύουσαν, ἐπεθύμησε μιχθῆναι. καὶ ἐγένετο πρῶτα μὲν κλεμμύς· ἐπεὶ δ' ἡ Δρυόπη γέλοτα μετὰ τῶν νυμφῶν ὁ παίγνιον ἐποιήσατο τῇ κλεμμύν, καὶ αὐτὴν ἐνέθετο εἰς τοὺς κόλπους, μεταβαλὼν αὐτὶ τῆς κλέμμυος, ἐγένετο δράκων, καὶ αὐτὴν κατέλειπον αἱ νύμφαι πτοηθεῖσαι· Ἀπόλλων δὲ Δρυόπη μίγνυται· ἡ δὲ ᾤχετο φεύγουσα περίφοβος εἰς τὰ οἰκία τοῦ πατρὸς, καὶ οὐδὲν ἔφασε πρὸς τοὺς γονεῖς· ἐπεὶ δ' ἔγημεν αὐτὴν ὕστερον Ἀνδραίμων ὁ Ὀξύλου, γεννᾷ παῖδα ἐξ Ἀπόλλωνος Ἄμφισσον· Οὗτος ἐπεὶ τάχιστα ἠνδρώθη, ἀνὴρ ἐγένετο πάντων κρατῶν· καὶ ἔκτισε πρὰ τῇ Οὔτῃ πόλιν ὁμώνυμον τῷ ὄρει, καὶ τῶν ἐκεῖ τόπων ἐβασίλευσεν· ἱδρύσατο δὲ καὶ Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐν τῇ Δρυοπίδι, καὶ εἰς τοῦτο πρῶσαν τὸ ἱερὸν Δρυόπην, ἥρπασαν Ἁμαδρυάδες νύμφαι κατ' εὐμένειαν· καὶ αὐτὴν μὲν ἀπέκρυψαν εἰς τὴν ὕλην· αὐτὶ δ' ἐκείνης αἴγειρον ἀνέφηναν ἐκ τῆς γῆς, καὶ παρὰ τὴν αἴγειρον ὕδωρ ἀνέῤῥηξαν· Δρυόπη δὲ μετέβαλε, καὶ αὐτὶ θνητῆς ἐγένετο νύμφη· Ἄμφισσος δὲ αὐτὶ τῆς πρὸς τὴν μητέρα

τέρα χαρίτος ἱερὸν ἱδρύσατο νυμφῶν, καὶ πρῶτος ἀγῶνα ἐπετέλεσε δρόμου καὶ ἔτι νῦν οἱ ἠθιχώριοι τὸν ἀγῶνα διαφυλάσσουσι τοῦτον· γυναικὶ δ' οὐχ ὅσιον παρατυχεῖν, ὅτι Δρυόπην ἀφανισθεῖσαν ὑπὸ νυμφῶν, δύο παρθένοι τοῖς ἠθιχωρίοις ἐδήλωσαν, πρὸς ἃς ἐχαλέπηναν αἱ νύμφαι, καὶ αὐτὰς ἀντὶ παρθένων ἐλάτας ἐποίησαν.

Μετὰ τὸν Ἡρακλέους ἐξ ἀνθρώπων ἀφανισμὸν, Εὐρυσθεὺς ἐξελάσας αὐτὸς τῆς πατρίδος, αὐτὸς ἐβασίλευεν· οἱ δὲ Ἡρακλεῖδαι καταφυγόντες πρὸς Δημοφῶντα τὸν Θησέως, ᾤκησαν τὴν Τετραπόλιν τῆς Ἀττικῆς· Εὐρυσθεὺς δὲ πέμψας ἄγγελον εἰς Ἀθήνας, πόλεμον προέλεγεν τοῖς Ἀθηναίοις, εἰ μὴ τοὺς Ἡρακλείδας ἐξελάσωσιν· οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι τὸν πόλεμον οὐκ ἀπελέγονται· Εὐρυσθεὺς δ' ἐνέβαλε εἰς τὴν Ἀττικὴν, καὶ παραταξάμενος, αὐτὸς μὲν ἀπεθνήσκει μαχόμενος· ἡ δὲ πληθὺς ἐτράπη τῶν Ἀργείων· Ὕλλος δὲ καὶ οἱ ἄλλοι Ἡρακλεῖδαι καὶ σὺν αὐτοῖς ἀπεθάνοντος Εὐρυσθέως κατοικίζονται πόλιν ἐν Θήβαις· ἐν δὲ τούτῳ καὶ Ἀλκμήνη κατὰ γῆρας ἀπεθνήσκει, καὶ αὐτὴν ἐξεκόμισαν Ἡρακλεῖδαι· ᾤκουν δὲ παρὰ τὰς ἠλέκτρας πύλας, ὅθι περ καὶ Ἡρακλῆς ἐν τῇ ἀγορᾷ· Ζεὺς δὲ Ἑρμῆν πέμπει, κελεύων

Ἀλκμήνη. λγ'. Ἱστορεῖ Φερεκύδης.

Ἀλκμήνην

Ἀλκμήνην ἐκκλέψαι, καὶ ἀπενεγκεῖν εἰς μακάρων νίσους, ὃ δοῦναι Ῥαδαμανθυῖ γυναῖκα· Ἑρμῆς δὲ πεισθεὶς Ἀλκμήνην ἐκκλέπτει. λίθους δ' αὐτ' αὐτῆς ἐντίθησιν εἰς τὴν σορόν· οἱ δ' ἡρακλεῖσαι ἐπεὶ τὴν λαρνακα φέροντες, ἐβαρύνοντο, κατατίθενται· καὶ ἀχρεκαλύψαντες εὗρον ἀντὶ τῆς Ἀλκμήνης λίθον, καὶ αὐτὸν ἐξελόντες, ἔστησαν ἐν τῷ ἄλσει, ὁθιπέρ ἐστιν τὸ ἡρῷον τὸ τῆς Ἀλκμήνης ἐν Θήβαις.

Σμύρνα. λδ'. ἀδέσποτος.

Θείαντος τοῦ Βήλου καὶ Ὠρειθυίας μιᾶς τῶν νυμφῶν, ἐγένετο θυγάτηρ ἐν τῷ ὄρει τῷ Λιβάνῳ Σμύρνα· ταύτην διὰ κάλλος πλεῖστοι καὶ ἐκ πόλεων πλείστων ἐμνήστευον· ἡ δὲ πολλὰ ἐμηχανᾶτο πρὸς ἀπάτην τῶν γονέων, καὶ ἀνάθεσιν τοῦ χρόνου· δεινὸς γὰρ αὐτὴν ἔρως ἐξέμηνεν ὑπὲρ τῷ πατρὶ· καὶ κατὰ μὲν ἀρχὰς δι' αἰδὼ κατέκρυπτε τὴν νόσον· ἐπεὶ δὲ τὸ πάθος αὐτὴν προσῆγεν, ἐξεῖπε τὸν λόγον πρὸς ἱππολύτην τὴν τροφόν· ἡ δὲ παραδώσειν αὐτῇ ἄκος τοῦ παραλόγου πάθους ὑποσχομένη, λόγον πρὸς τὸν Θείαντα προσέφερεν, ὅτι αὐτῷ κόρη μακαρίων ἀνθρώπων προθεῖ παραγενέσθαι κρυφαῖος εἰς τὴν κοίτην· ὁ δὲ Θείας, οὐ γὰρ ἐγίνωσκεν οἷα ἐπ' αὐτῷ ἐμηχανᾶτο, κατήνεσε τὸν λόγον· καὶ ὁ μὲν ἐν τῷ οἴκῳ σκοταῖος ὑπὲρ τῆς στρωμνῆς ἐξεδέχετο τὴν κόρην· ἡ δὲ τροφὸς κατακρύψασα

ψασα τῇ ἐσθῆτι τὴν Σμύρναν παρήγαγεν, καὶ πλείονα χρόνον ἐλελήθει, πρασσώμενον ἄχαρι καὶ ἄθεσμον ἔργον, ⊂ ὡς ἐκύησε μὲν ἡ Σμύρνα· Θείαντα δὲ πόθος ἔλαβεν ἐκμαθεῖν ἥτης ἦν ἡ κύουσα· ⊂ ὁ μὲν κατέκρυψε πῦρ εἰς τὸν οἶκον· Σμύρνα δ' ὡς ἐξίκετο πρὸς αὐτὸν, ἐπάϊστος ἐγένετο, προενεχθέντος ἐξαπίνης τοῦ πυρὸς· καὶ τὸ βρέφος μὲν ἐξέβαλεν ἐκ τῆς γαστρὸς· αὕτη δ' ἀνασχοῦσα τὰς χεῖρας ἤυξατο μήτε παρὰ ζῶσι, μητ' ἐν νεκροῖς φανῆναι· καὶ αὐτὴν ὁ Ζεὺς μεταβαλὼν ἐποίησε δένδρον, καὶ ἐκάλεν ὁμώνυμον αὐτῇ Σμύρναν· τοῦτο λέγεται κατ' ἔτος ἕκαστον δακρύειν τὸν ἀπὸ τοῦ ξύλου καρπὸν· καὶ Θείας μὲν ὁ πατὴρ τῆς Σμύρνης δὲ ἔργον ἀθέμιστον ἑαυτὸν ἀνεῖλε· τὸ δὲ βρέφος Διὸς βουλῇ τρεφόμενον, ὠνόμασαν Ἄδωνιν, καὶ αὐτὴν Ἀφροδίτη πλεῖστον ἠγάπησε δὲ τὸ κάλλος.

Λητὼ ἐπεὶ ἔτεκεν Ἀρπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν ἐν Ἀστερίᾳ τῇ νήσῳ ἀφίκετο εἰς Λυκίαν, ὑδιφερομένη τοὺς παῖδας ὑδὶ τὰ λουτρὰ τοῦ Ξάνθου· ⊂ ἐπεὶ τάχιστα ἐγένετο ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, ἐνέτυχε πρῶτα μελίτῃ κρήνῃ. καὶ προεθυμεῖτο πρὶν ὑδὶ τὸν Ξάνθον ἐλθεῖν, ἐνταυθοῖ τοὺς παῖδας ἀπολοῦσαι· ἐπεὶ δ' αὐτὴν ἐξήλασαν ἄνδρες βουκόλοι, ὅπως ἂν αὐτοῖς οἱ βόες ἐκ τῆς κρήνης πίωσιν, ἀπαλλάττετο καταλιποῦσα τὴν μελίτην ἡ

Βουκόλοι. λέ.

Ιστορεῖ Μενεκράτης Ξάνθιος Λυκιακοῖς· καὶ Νίκανδρος.

τὴν ἡ Λητώ· λύκοι δὲ συναντόμενοι καὶ σήναντες, ὑφηγήσαντο τῆς ὁδοῦ, καὶ ἀπήγαγον ἄχρι πρὸς τὸν ποταμὸν αὐτὴν τὸν Ξάνθον. ἡ δὲ πιοῦσα τοῦ ὕδατος καὶ ἀχρλούσασα τοὺς παῖδας, τὸν μὲν ξάνθον ἱερὸν ἀπέδειξεν Ἀπόλλωνος, τὴν δὲ γῆν Τριμιλίδα λεγομένην, Λυκίαν μετωνόμασεν ἀχὸ τῶν καθηγησαμένων λύκων· ὑπὸ δὲ τὴν κρήνην αὖτις ἐξίκετο, δίκην ὑπεβαλοῦσα τοῖς ἀπελάσασιν αὐτὴν βουκόλοις· καὶ οἱ μὲν ἀπελούοντο ἔτι παρὰ τὴν κρήνην τοὺς βοῦς· Λητώ δὲ μεταβαλοῦσα πάντας, ἐποίησε βατραίχους· καὶ λίθῳ τραχεῖ τύπτουσα τὰ νῶτα καὶ τοὺς ὤμους, κατέβαλε πάντας εἰς τὴν κρήνην· καὶ βίον ἔδωκεν αὐτοῖς καθ' ὕδατος· οἱ δ' ἄχρι νῦν παρὰ ποταμοὺς βοῶσι καὶ λίμνας.

Πανδάρεος. λϛ'. Ἡ νίκα Ρέα φοβουμένη Κρόνον, κατέκρυψεν ἐν τῷ κευθμῶνι τῆς Κρήτης τὸν Δία, τότε αὐτὸν ἐξέθρεψεν αἴξ νύμφη μαστὸν ὀρέγουσα· τὴν αἶγα δὲ Ρέας βουλῇ κύων χρύσεος ἐφύλαττεν· ἐπεὶ δὲ Ζεὺς τιτῆνας ἐξελαύσας, τὸν Κρόνον ἀφείλετο τῆς ἀρχῆς, ἐποίησε τὴν μὲν αἶγα μεταβαλὼν ἀθάνατον· καὶ αὐτῆς ἔτι νῦν εἴδωλόν ἐστι ἐν τοῖς ἄστροις· τὸν δὲ κύνα τὸν χρύσεον ἀπέδειξε φυλάττειν τὸ ἱερὸν ἐν Κρήτῃ· τοῦτον Πανδάρεος ὁ Μέροπος κλέψας, ᾤχετο φέρων εἰς Σίπυλον· καὶ αὐτὸν παρεδέξατο φυλάττειν

παρὰ

παρὰ τοῦ Γανδαρέου, Τάνταλος ὁ Διὸς καὶ πλουτοῦς· ἐπεὶ δὲ μετὰ χρόνον Γανδάρεος ἐλθὼν εἰς Σίπυλον, ἀπῄτει τὴν κύνα, Τάνταλος ὤμοσε μὴ λαβεῖν. Ζεὺς δὲ Γανδάρεον μὲν ἀντὶ τῆς κλοπῆς ἐπρίησεν ὅθι περ εἱστήκει πέτρον. Τάνταλον δὲ ἐπεὶ τὴν ὅρκον ἐψεύσατο, κατέβαλε, καὶ περὶ αὐτὸν ὑπὲρ κεφαλῆς τὴν Σίπυλον.

Διομήδης μετὰ τὴν ἅλωσιν ἰλίου παραγενόμενος εἰς Ἄργος· Αἰγιάλειαν μὲν ἐμέμψατο τὴν γυναῖκα τὴν ἑαυτοῦ χάριν ἔργον Ἀφροδίτης· αὐτὸς δ' εἰς Καλυδῶνα τῆς Αἰτωλίας ἀφίκετο, καὶ ἀνέλεον Ἄγριον καὶ τοὺς παῖδας Οἰνεῖ τῷ πρόπατορι τὴν βασιλείαν ἀπεδίδωσιν· αὖτις δὲ πλέων εἰς Ἄργος ὑπὸ χειμῶνος εἰς τὸν Ἰόνιον ἐκφέρεται πόντον· ἐπεὶ δὲ παραγενόμενον αὐτὸν ἔγνω Δαύνιος ὁ βασιλεὺς ὁ τῶν Δαυνίων ἐδεήθη τὴν πόλεμον αὐτῷ συμπολεμῆσαι πρὸς Μεσσαπίους, ὑπὲρ μέρει γῆς καὶ γάμῳ θυγατρὸς τῆς ἑαυτοῦ· καὶ Διομήδης ὑποδέχεται τὴν λόγον· ἐπεὶ δὲ παραταξάμενος ἐτρέψατο τοὺς Μεσσαπίους, καὶ ἔλαβε τὴν γῆν, ταύτην μὲν Δωριεῦσιν ἔνειμεν τοῖς σὺν αὐτῷ· δύο δὲ παῖδας ἐκ τῆς θυγατρὸς ἔσχε τῆς Δαυνίου Διομήδη καὶ Αμφίνομον· τελευτήσαντα δ' αὐτὸν κατὰ γῆρας ἐν Δαυνίοις, ἐκτέρισαν

Δωριεῖς. λξ'.

οἱ Δω-

οἱ Δωριεῖς ἐν τῇ νήσῳ, ⊂ ὠνόμασαν αὐτὴν Διομήδειαν· αὐτοὶ δ' ἐγεώργουν ἣν ἐδάσαντο παρὰ τοῦ βασιλέως γῆν, καὶ αὐτοῖς ἐξέφερε πλεῖστον καρπὸν, κατ' ἐμπειρίαν γεωργικῶν ἔργων· Δαυνίου δ' ἀφθανόντος ἐπεβούλευσαν Ἰλλυριοὶ βάρβαροι κατὰ φθόνον αὐτῶν τῆς γῆς· καὶ ἀνεῖλον ἐν τῇ νήσῳ πάντας ἐντομαθύοντας, ὑπιφανέντες ὅτι Ἰλλυριοὶ τοῦ Δωριεῖς· Διὸς δὲ βουλῇ τὰ σώματα μὲν ἠφανίσθη τῶν Ἑλλήνων· αἱ ψυχαὶ δὲ μετέβαλον εἰς ὄρνιθας· καὶ ἔτι νῦν ἑλληνικὴ μὲν ἐπὰν καθορμίσηται ναῦς, φοιτῶσι πρὸς αὐτοὺς οἱ ὄρνιθες· Ἰλλυρικὴν δὲ φεύγουσι ναῦν, καὶ ἀφανίζονται πάντες ἐκ τῆς νήσου.

Λύκος. λή. Ἱστορεῖ Νίκανδρος ἑτεροιουμένων α'.

Αἰακῷ τῷ Διὸς καὶ Αἰγίνης τῆς Ἀσωποῦ, παῖδες ἐγένοντο Τελαμὼν καὶ Πηλεὺς καὶ τρίτος Φῶκος ἐκ Ψαμαθῆς τῆς Νηρέως· τοῦτον ἐφίλησε περισσῶς Αἰακὸς, ὅτι καλὸς κἀγαθὸς ἦν ἀνὴρ· Πηλεὺς δὲ ⊂ Τελαμὼν φθονήσαντες αὐτῷ, κτείνουσι θανάτῳ κρυφαίῳ, ⊂ διὰ τοῦτ' ἐξελαθέντες ὑπ' Αἰακοῦ τὴν Αἴγιναν ἐξέλειπον· ᾤκησε δὲ Τελαμὼν μὲν Σαλαμῖνα τὴν νῆσον· Πηλεὺς δ' ἐξίκετο πρὸς Εὐρυτίωνα τὸν Ἴρου· καὶ ἱκέτευσας καθαίρεται παρ' αὐτῷ τὸν φόνον· καὶ αὖτις Εὐρυτίωνα ἐν κυνηγεσίοις ἄκων ὑπὸ συὸς βολῇ κτείνει· καὶ φυγὸν ἔρχεται παρὰ Ἄκαστον,

οὗ ὑπὸ

ἔ ζωὸ τῆς γυναικὸς πρὸς ἀφροδίσιον ὄργον κα ταλείπεται μόθ ὃ ἀ τῷ Ηλίῳ· καὶ πλαζόμενθ ἀ τυγχάνει χέρονι τῷ Κενταύρῳ. ἵκετ θυονται ὃ κῶν ζωοδέχεται ἐκεῖνθ εἰς τὸ αὔτρον· καὶ Πυλοῦς ἀγείρασ πολλὰ πρόβατα καὶ βόες, ἄγ ἐ πρὸς τὸν Ἴ ρον κ̄ ποινὴν τ̄ φόνο· ταύτην ὃ χ ζωοδέχεται πλὴν ποινὴν ὁ Ἴ ρθ· ἀλλὰ Ηλοῦς ἀπαγαγὼν, ἀφίκετ κ̄ χρησμὸν λαβὼν· καὶ τὰ πρόβατα νομίων ὄρνιμα λύκος ἐπελθὼν κατέδ φ· καὶ ὁ λύκος ἔτθ κ̄ δαίμονα μεταβαλὼν, ἐγλυέ πέτρθ· ☾ ἄχρι πλείστου διέμενε μεταξὺ Λοκρίδθ καὶ τῆς Φωκέων γῆς.

Ἀρκεοφῶν ὁ Μιννυείδ, πόλεως μ̄ ἰῶ Σαλαμῖνθ τῆς ἀ Κύπρῳ· γενέων ὃ ὀκ ὠὼφανῶν, ἦεν γὰρ ἐκ Φοινίκης· χήμασι ὃ καὶ τῇ ἄλλῃ εὐδαιμονίᾳ πλεῖστον ὑπερῴγεκεν. ἔτ ἰδὼν τ̄ θυγατέρα πὼ Νικοκρέοντος τ̄ Σαλαμινίων βασιλέως, ἠράθη· γεί ὃ δ' ἰῶ τ̄ Νικοκρέοντ ἀφ' Τύκρα τὴν ξωνελόντ Ἰλιολ Ἀγαμέμνονι· π̄ ὃ καὶ μᾶλλον ὁ Ἀρκεοφῶν ἐφίετ τὸν γάμον τῆς παιδὸς· κ̄ ὑπέχετ πλείστα π̄ ἀ τοῦ ἄλλας μνηστῆρας ἀποίσειν ἕδνα· Νικοκρέων δ' ὀχ ζωοδέχετ τὸν γάμον κατ' αἰχύνην γένες τὸ Ἀρκεοφῶντος, ὅτι αἰ τῷ πατέρες ἦεν Φοίνικες. Ἀρκεοφῶντι δ' ἀφ τυγχα-

Ἀρκεοφῶν. λθ'.

Ἱστορῆ Ἑρμησιάναξ Λεοντίῳ 6ῳ.

νομένῳ πρὸς τὸν γάμον, πολὺ χαλεπώτερος ἦν ὁ ἔρως· καὶ νυκτὸς ὑπὲρ τὰ οἰκία τῆς Ἀρσινόης ἐφοίτα, καὶ διενυκτέρευσε μετὰ τῶν Ἡλικιωτῶν· ἐπεὶ δὲ αὐτῷ πρὸς τὸ ἔργον οὐδὲν ἐτυγχάνετο, πείθει τροφὸν ἑαυτοῦ, καὶ πλεῖστα δῶρα πέμψας, ἐπειράθη τῆς παιδὸς, εἴπως αὐτῷ δυνάιτο κρύφα μιχθῆναι τῶν γονέων· ἡ δὲ παῖς ἐπεὶ τὸν λόγον ἡ τροφὸς αὐτῇ προσήνεγκε, κατεμήνυσε πρὸς τοὺς γονέας· οἱ δὲ γλῶσσαν ἄκραν, καὶ ῥῖνα καὶ δακτύλους ἀκρωτεμόντες τῆς τροφοῦ· καὶ χροβησάμενοι ἀνοικτρῶς, ἐξήλασαν ἐκ τῶν οἰκιῶν· καὶ πρὸς τὸ ἔργον ἐνεμέσησεν ἡ θεὸς· Ἀρκεοφῶν μὲν οὖν καθ' ὑπερβολὴν πάθους καὶ ὑποψίαν τῆς πρὸς τὸν γάμον ἑκὼν ἀποθνήσκει κατὰ τροφῆς ἐνδείαν· οἱ δὲ πολῖται τὸν θάνατον οἰκτείραντες ἐπένθησαν· ἡμέρᾳ δὲ τρίτῃ τὸ σῶμα προήνεγκαν εἰς ἐμφανὲς οἱ προσήκοντες. καὶ οἱ μὲν ἔμελλον κηδεύσειν. Ἀρσινόη δὲ πρὸς ὕβριν ἐπεθύμησεν, ἐκ τῶν οἴκων ἐκκύψασα τὸ σῶμα τὸ τοῦ Ἀρκεοφῶντος κατακαιόμενον ἰδεῖν· καὶ ἡ μὲν ἐθεᾶτο· μισήσασα δὲ τὸ ἦθος Ἀφροδίτη, μετέβαλεν αὐτὴν καὶ ἐποίησεν ἐξ ἀνθρώπου λίθον, καὶ τοὺς πόδας ἐρρίζωσεν τῶν τὴν γῆν.

Βριτόμαρτις. μ'. Κασσιεπείας τῆς Ἀραβίου καὶ Φοίνικος τοῦ ἀγήνορος ἐγένετο Κάρμη· ταύτῃ μιγεὶς Ζεὺς, ἐγέννησε Βριτόμαρτιν· αὕτη φυγοῦσα τὴν ὁμιλίαν τῶν ἀνθρώπων,

ἀνθρώπων, ἠγάπησεν ἀεὶ παρθένος εἶναι. Ὁ
παρεγένετο πρῶτα μὲν Ἄργος ἐπὶ Φορωνικῆς,
πρὸ τῆς Ἐρασίνου θυγατέρας Βύζιον καὶ Με-
λίτην, καὶ Μάιραν, καὶ Ἀγχιρόην· ἔπειτα δ'
ἐπὶ τοῦ Ἄργους εἰς Κεφαλληνίαν ἀνέβη, Ὁ αὐτὴν
ὠνόμαζον οἱ Κεφαλλῆνες, λαφείαν· καὶ ἱερὸν
ἤγαγον ὡς θεῷ· ἔπειτα βρέχεται εἰς Κρήτην,
καὶ αὐτὴν ἰδὼν Μίνως καὶ ἐραστὴς, ἐδίωκεν· ἡ
δὲ κατέφυγε πρὸ αἰσθήσεως ἁλιείας· οἱ δὲ αὐτὴν
κατέθυσαν εἰς τὰ δίκτυα, καὶ ὠνόμασαν ἐκ
τούτου Κρῆτες Δίκτυνναν, Ὁ ἱερὰ προσιώγε-
καν. ἐκφυγοῦσα ὑπὸ Μίνωα, ὑβρίσετο ἡ Βριτό-
μαρτις εἰς Αἴγιναν σὺν πολλῷ σωρῷ ἀνδρῶν ἁλιέων
Ἀνδρομήδης· καὶ ὁ μὲν αὐτὴν ἐπεχείρησεν ὀρεγό-
μενον μιαθῆναι· ἡ δὲ Βριτόμαρτις ἀκροβᾶσα ἐκ
τοῦ πολοῦ κατέφυγεν εἰς ἄλσος, ὅπερ ὄπιθεν ὑπῆν
αὐτῆς τὸ ἱερὸν, κἀνταῦθα ἐγλύφῃ ἀφανὴς, Ὁ
ὠνόμασαν αὐτὴν Ἄφαιαν· ὃν δὲ τῷ ἱερῷ τῆς
Ἀρτέμιδος τὸν τόπον ὃν ᾧ ἀφανὴς ἐγλύφῃ ἡ
Βριτόμαρτις, ἀφιέρωσαν Αἰγινῆται, Ὁ ὠνό-
μασαν Ἀφαίαν· καὶ ἱερὰ ἐτελέσαν ὡς θεῷ.

Κέφαλος ὁ Δηΐονος ἔγημεν ὑπὸ Θορικῷ τῆς Αλφάβητος.
Ἀττικῆς Πρόκριν τὴν θυγατέρα τὴν Ἐρεχθέως· μά-
λιστα δὲ ὁ Κέφαλος νέος καὶ καλὸς καὶ εὐ-
ρύθμος· ἐραστὴς ἦν δὴ τοῦ καλοῦ ἥρπασεν αὐτὸν
Ἠὼς, ἢ ἐπτοήσατο ζωοικὸν· τότε δ' οὖν ὁ Κέφαλος

ἐπειρᾶτο τῆς Πρόκριδος εἰς συμμιξίαν ἀδιάφθορος αὐτῷ ἐθελήσαι· καὶ αὐτὸς μὲν καθ' ὑπνον πόφασιν ἐσκήψατο εἰς ἄγρας ἰέναι· Πρόκριδι δὲ εἰσαπέστειλεν ἄνδρα ὀικέτην ἀγνῶτα φέρονα χρυσὸν κῶλον· μὴ αὐτὸν ἐδίδασκε λέγειν πρὸς τὴν Πρόκριν, ὅτι ἀνήνεγκεν ἔρωτος εἰς δίδοῦ τὸ τὸ χρυσίον, εἰ αὐτῷ συγγένοιτο· ἡ δὲ Πρόκρις τὸ μὲν πρῶτον ἀπολέγεσθαι, ὡς χρυσὸν ἐπεὶ ὑ δίκαιον εἰσέπεμψε, ὁμολογεῖ καὶ προσδέχεται τὸν λόγον, ὁ δὲ κέφαλος ὅτε αὐτὴν ἔγνω πεληθόσαν εἰς τὸν οἶκον, καὶ καταπλησίσαν ὡς πρὸς τὸν ξένον, * δόδα παιμμίλια πρίνεγκον καὶ καταφώρεσεν αὐτήν· Πρόκρις ὑ καταλιποῦσα τὸν Κέφαλον ὑπ' αἰσχύνης, ὥχετο φθύγουσα πρὸς Μίνωα τὸν βασιλέα τῆς Κρήτης· καταλαβοῦσα δ' αὐτὸν ἐχόμενον ὑπ' ἀτεκνίας ὑπηχεῖτο μὴ ἐδίδασκεν τὸν πρόσωπον αὐτῷ, ὄφις καὶ σκορπίος καὶ σκολυτένορας, εἰ γένοιντο παῖδες· ὁ γὰρ Μίνως ἔρεσκεν· καὶ ἀπέθνησκεν αἱ γυναῖκες ὅσαις ἐμίγνυτο· Πασιφάην δ' ἐκ Ἡλίου θυγάτηρ ἀθάνατος· ἦν δ' οὖν Πρόκρις ὠδὶ τῇ γονῇ τῷ Μίνωος, μηχανᾶται τοιόνδε· κύστιν αἰγὸς ἐνέβαλεν εἰς γυναικὸς φύσιν, καὶ ὁ Μίνως οὖν ὄφεις πρότερον ἐξέκρινεν εἰς τὴν κύστιν· ἔπειτα δὲ πρὸ τῆς Πασιφάης εἰσιὼν, ἐμίγνυτο· καὶ ἐπεὶ αὐτοῖς ἐγένοντο παῖδες, ὁ Μίνως

δίδοῖ

δηδοῖ τῇ Πρόκριδι δ'ν ἄκοντα καὶ δ'ν κυνα. τότος δὲ οὐδὲν ἐξέφυγε θηρίον, ἀλλὰ πάντα ἐχειρωῦτο· καὶ ἡ Πρόκρις δεξαμένη, ἀφίκετο εἰς Θορικὸν τῆς Ἀτθικῆς, ὅπου ὤκει ὁ Κέφαλος. Ὁ συ αὐτῷ ἐκοινωνήσατο, ἐξαλλαξασα τὸν ἐαθῆτα, καὶ τὸν κυρὰν τῆς κεφαλῆς εἰς ἄνορα. καὶ ὐδεὶς αὐτὸν ἰδὼν ἐγνώρισε. Κέφαλος δ' ἰδὼν ὅτι αὐτῷ μὲν ὐδὲν ἐπετύγχανε τὴν πρὸς τὸν θήραν, ἅπαντα δ' ξυνέφερε πρὸς τὴ Πρόκριν, ἐπεθύμησεν αὐτὸς ὃν ἄκοντα τὸν λαβεῖν. Ὁ προσυπέχετο δώσειν, εἰ αὐτῆ τῆς ὥρας ἐθελήσαι τῆς ἑαυτῦ χαρίσασθαι. ὁ δὲ Κέφαλος παρέχεται τὸν λόγον, καὶ ὅτε κατεκλίνησαν ὑπὲρ φήνων ἑαυτῷ ἡ Πρόκρις, καὶ ὠνείδισε τὸν Κέφαλον, ἢ αὐτὸς πολὺ ἄμεινον ὑπαμάρτοι. Καὶ τὸν μὲν κύνα καὶ τὸν ἄκοντα λαμβάνει Κέφαλος· ἀμφιτρύων δ' χθίζων τὸν κυνὸς, ὑπέκετο πρὸς τὸν Κέφαλον, εἶγε ἐθελήσειεν ἅμα αὐτῷ ἰδεῖ τὸν Ἀλφέπεκα βλῦσαι σὺν τῷ κυνὶ, καὶ ὑπέσχετο τῆς λέσε ἀμφιτρύων ἀφήσειν τῷ Κεφαλῷ τὸν μοῖραν, ἣν ἂν ἐκ τῆν πηλεβόων λάβη· ἐφαίνη γὰρ οὐ χρόνῳ τότῳ Καδμείοις ἀλώπηξ, χῆμα ὑπερμεγεθὲς· αὐτὴ συνεχῶς ἐκ τῆ Θυμησσῆ κατιῦσα, πολλάκις τῶν Καδμείων ἥρπαζεν· καὶ αὐτῇ πεύθησαν παιδίον ἀφ' πεντακοσῆς ἡμέρας· ἡ δὲ κατήθιε

λαμβάνουσα, καὶ ἐπειδὴ Αμφιτρύωνος ἰόντος ἐδεήθη Καδμείων ὑπὲρ τηλεβόας αὐτῷ συστρατεῦσαι, καὶ οἱ δ' οὐκ ἔφασαν εἰ μὴ αὐτοῖς τὴν ἀλώπεκα συνεξέλοι συντίθεται Αμφιτρύων ὑπὲρ τούτοις πρὸς τοὺς Καδμείους· καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν Κέφαλον, ἔλεγεν τὴν συνθήκην. καὶ ἐπεὶ θε βῆναι εἰς ἆσσον τῷ κυνὶ· ὁ δὲ Κέφαλος ἀσπάζεται, καὶ ἐλθὼν κυνηγετεῖ τὴν ἀλώπεκα, ἣν δὲ θεμιτὸν, οὔτε τὴν ἀλώπεκα καταληφθῆναι ὑπό τινος διώκοντος· οὐδὲ τὸν κύνα ἐκφυγεῖν διωκόμενον οὐδὲν· ἐπεὶ δὲ ἐγένοντο ἐν τῷ πεδίῳ τῶν Θηβαίων, Ζεὺς ἰδὼν, ἐποίησεν ἀμφοτέρους λίθους.

Τέλος τῆς Ἀντωνίνου Λιβέραλις Μεταμορφώσεων συναγωγῆς.

ΦΛΕ-

ΦΛΕΓΟΝΤΟΣ ΤΡΑΛ-
λιανοῦ ἀπελευθέρου καίσαρος περὶ θαυμασίων καὶ μακροβίων.

* * *

Ἐλλείπει τινά.

εἰς τὴν ξενῶνα προσπορεύετο ταῖς θύραις, καὶ καιομένου τοῦ λύχνου, καθημένην ἴδεν τῆς ἄνθρωπον πρὰ τῷ Μαχάτῃ· οὐκ ἔτι δὲ καρτερήσασα πλείονα χρόνον δὲ τὸ θαυμαστὸν τῆς φαντασίας, τρέχει πρὸς τῆς μητέρα, καὶ βοήσασα μεγάλῃ τῇ φονῇ, Χαριτοῖ καὶ Δημόστρατε, ᾤετο δεῖν ἀναστάντας, καὶ τῆς θυγατέρα αὐτοὺς μετ' αὐτῆς πορεύεσθαι· πεφηνέναι τὴν ζῶσαν, εἶναί τε μετὰ τοῦ ξένου διαί τινα θείαν βούλησιν ἐν τῷ ξενῶνι· τῆς δὲ χαριτοῦς πρᾶδοξον λόγον ἀκούσης, συνέβη τὴν ψυχὴν τὸ μὴ πρῶτον ἐκπλαγῆ γενομένην ἐκλυθῆναι, διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἀγγελίας καὶ διὰ τὴν ταραχὴν τῆς τροφοῦ· μετὰ μικρὸν δὲ μνησθεῖσαν τῆς θυγατρὸς, κλαίειν· τὰ δὲ ἔσχατα καταγνῶναι τῆς πρεσβύτιδος μανίαν, κελεύειν τε ἀπαλλάττεσθαι ἀπ' αὐτῆς ταχέως· ὀνειδιζούσης δὲ τῆς τροφοῦ, καὶ λεγούσης μετὰ παῤῥησίας, ὡς μὴ

φονεῖ τε καὶ ὑγιὴς ὄσιν· εἰ δ' ὅτι νον ὁ βάλοιτο πῶ ἰδίαν θυγατέρα ἰδεῖν, μόλις ἡ Χαριτὼ τὸ μὲν βιαθεῖσα ἔτω τῆς τροφῆς, τὸ δ' ἑαυτῆς βουλομένη τὸ συμβεβηκός, παραγίνεται πρὸς τὰς θύρας τοῦ ξενῶνος, δεῖ τὸ γεγονέναι τοσοῦτον χρόνον, ὡς ἂν δ' αὐτὸς ἀγγελίας ἔμπεσε μεσημβρίας, ὀψὲ ποτε ἦκεν ἡ Χαριτώ· Διὸ ἐμέλλησεν ἐκείνης μὲν ἥδη ἀναπαύεσθαι. Ἀνακύψασα δ' οὖν ἡ μήτηρ τὰ μὲν ἱμάτια, καὶ τὸν τύπον τῆς ὄψεως, ἐνόμιζεν ἐμὴν γνώσκειν· πῶ δὲ ἀληθείαν ἐξετάζει κατ' ὀδένα τρόπον δυναμένη, πῶ ἡσυχίαν ἦγετο δεῖν ἔχειν. πρῴ γὰρ ἤλπιζεν ἀναστᾶσα, κατα λήψεσθαι πῶ ἄνθρωπον· ἐὰν δ' ὑστερήσῃ, διερωτήσειν τὸν Μαχαίτην πρὸ πάντων· ὁ γὰρ ἂν ποτε φθάσαι τηλικοῦτον πρᾶξιν ἐρωτώμενον αὐτὸν· διόπερ σιωπήσασα, ἀπῆλθεν· Ὄρθρος δὲ γενομένης, πῶ μήτε δῆ θείαν βάλησιν, εἴτε κατ' αὐθομαδισμὸν λαθοῦσαν, ἀπελθεῖν σπεύδει. τῇ δ' παραγινομένῃ δῆ τῇ ἀπολύσιν δυσφορεῖν τῷ νεανίσκῳ· ἡ τῷ ξένῳ πάντα ἐξ ἀρχῆς ἐξηγησαμένῳ, ἀξιοῖ περὶ τὰ γόνατα πεσὼν τοῦ Μαχάτου, πῶ ἀληθῆ εἰπεῖν, μηδὲν ἀκριβολογούμενον· ὁ δὲ νεανίσκος ἀγανακτήσας, πῶ ἀρχῆ μὲν διεταράχθη· μόλις δέ ποτε τὸ ὄνομα διεσάφησεν, ὅτι Φιλίννιον εἴη· καὶ πῶ ἀρχῆ διηγήσατο τὴν εἰσόδου

εἰσόδου, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῆς ἐδήλωσεν ὡς ἥκει, ὅτι λάθρα τῶν γεννησάντων ἔφη παραγίνεσθαι πρὸς αὐτόν· τά τε ὑπολειμμένα ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου βουλόμενος ποιῆσαι τὸ πρᾶγμα πιστὸν, ἀνόιξας τὸν ῥίσκον, ἐξαιρεῖ τόν τε δακτύλιον τὸν χρυσοῦν, ὃν ἔλαβε παρ' αὐτῆς, καὶ τὴν στηθοδεσμίδα, ἣν ἀπελελοίπει τῇ πρότερον νυκτὶ· ὡς δὲ εἶδεν ἡ Χαριτώ τηλικαῦτα σημεῖα, ἀναβοᾷ, καὶ διαῤῥήξασα ἑαυτῆς τά τε ἐνδύματα καὶ τὸ ἱμάτιον, ἀπό τε τῆς κεφαλῆς ῥίψασα τὸν κεκρύφαλον, πεσοῦσαί τε εἰς τὴν γῆν, καὶ περιχυθεῖσα τοῖς γνωρίσμασιν, ἐξ ἀρχῆς ἐποιεῖτο πένθος. Θεωρῶν δὲ ὁ ξένος τὸ γινόμενον, καὶ πάντας ὄντας ὑπερπαθεῖς, καὶ θρηνοῦντας, ὡσανεὶ νῦν μέλλοντας κατορύττειν τὴν ἄνθρωπον, συνεχεῖτο, καὶ παρεκάλει δεόμενος παύσασθαι· ἐπαγγελλόμενος ἐὰν παραγένηται, δείξειν αὐτήν· ἡ δὲ πεισθεῖσα, καὶ ἐντειλαμένη αὐτῷ φροντίσαι μὴ παρέρχος τῶν ἐπηγγελμένων, ἀπελύθη πρὸς αὐτήν. Νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης καὶ τῆς ὥρας οὔσης καθ' ἣν ἡ Φιλίννιον εἰώθει παραγίνεσθαι πρὸς αὐτόν· οἱ μὲν προσετήρουν, εἰδῆσαι θέλοντες τὴν ἄφιξιν· ἡ δὲ ἧκεν· εἰσελθούσης δὲ κατὰ τὸν εἰθισμένον καιρὸν, καὶ καθεζομένης ἐπὶ τὴν κλίνην, οὐδὲν προσποιηθεὶς ὁ Μαχάτης, ἐξετάσαι δὲ τὸ πρᾶγμα

βουλόμενος, τὸ πλέον οὐ πιστεύων, εἰ νεκρᾷ πλη-
σιάζοι, οὕτως ἀδιμελῶς πραγινομένῃ κατὰ τὸν
αὐτὸν καιρὸν, ἔτι δὲ δειπνούσης μετ' αὐτοῦ, καὶ
συμπινούσης, ἀπίστως εἶχεν οἷς ἐκεῖνοι προήγγει-
λαν· ᾤετο δὲ νεκροῤῥύκτας τινὰς διωρυχέναι τὸ
τάφον, καὶ πεπρακέναι τὰ ἱμάτια καὶ τὰ
χρύσια τοῦ πατρὶ τῆς ἀνθρώπου· βουλόμε-
νος οὖν τὴν ἀκρίβειαν εἰδῆσαι, πέμπει τοὺς
παῖδας λάθρα καλοῦντας αὐτούς· ταχέως
δὲ πραγενομένων τοῦ τε Δημοστράτου καὶ τῆς
Χαριτοῦς, ἰδόντων τὲ αὐτὴν καὶ γενομένων
τὸ μὲν πρῶτον ἀφώνων τὲ καὶ ἐκπλαγῶν διὰ
τὸ πράδοξον τῆς ὄψεως, ὕστερον δὲ ἀναβοησάντων
μέγα, καὶ περιπεσόντων τῇ θυγατρί· τότε ἡ
» Φιλίννιον τοσαῦτ' εἶπεν αὐτοῖς. Ὦ μῆτερ καὶ
» πάτερ, ὡς ἀδίκως ἐφθονήσατέ μοι μετὰ τοῦ
» ξένου ἐπὶ τρεῖς ἡμέρρας γενέσθαι ἐν τῇ πα-
» τρῴᾳ οἰκίᾳ λυποῦσαν οὐδὲν· τοιγαροῦν ὑ-
» μεῖς μὲν πενθήσετε ἐξ ἀρχῆς, διὰ τὴν πο-
» λυπραγμοσύνην· ἐγὼ δὲ ἄπειμι πάλιν εἰς
» τὸν διατεταγμένον τόπον. Οὐ γὰρ ἄνευ θείας
» βουλήσεως ἦλθον εἰς ταῦτα. Τοσαῦτα εἰποῦ-
σα, πραχρῆμα ἐγένετο νεκρὰ, ἐξετέτατό τε
ἐπὶ τῆς κλίνης ἐμφανὲς τὸ σῶμα· τῆς δὲ μη-
τρὸς περιχυθείσης, καὶ τοῦ πατρὸς περὶ αὐτὴν,
καὶ θορύβου πολλοῦ καὶ θρήνου κατὰ τὴν
οἰκίαν

οἰκίαν γενομένου διὰ τὸ πάθος, ὡς ἀνηκέστου γεγονότος θεάματος, ἅμα τε ἀπίστου συμπτώματος, ταχέως ἐγένετο δὲ πόλεως τὸ πρᾶγμα περιβόητον, καί μοι προσηγγέλη. Τὴν μὲν οὖν νύκτα ἐκείνην διακατέσχον ἐγὼ τοὺς ὄχλους, ἀθροιζομένους ἐπὶ τὴν οἰκίαν, εὐλαβηθεὶς μήτις εἴη νεωτερισμὸς, διαδεδομένης τοιαύτης φήμης· ὄρθρου δὲ βαθέος πλῆρες ἦν τὸ θέατρον. Ῥηθέντων δὲ πάντων κατὰ μέρος, ἔδοξεν πρῶτον εἰσελθεῖν ἐπὶ τὸν τάφον ἡμᾶς, καὶ ἀνοίξαντας εἰδῆσαι, πότερον εἴη τὸ σῶμα ἐπὶ τῆς κλίνης, ἢ κενὸς τόπον εὑρήσομεν· οὐδὲ γὰρ ἐξαίμηνος ἐγεγόνει τῷ θανάτῳ τῆς ἀνθρώπου· ἀνοιχθείσης δὲ ὑφ' ἡμῶν τῆς καμάρας, εἰς ἦν πάντες οἱ οἰκεῖοι μεταλλάσσοντες ἐτίθεντο, ἐπὶ μὲν τὴν ἄλλων κλινῶν ἐφαίνη τὰ σώματα κείμενα, τὴν δὲ παλαιτέρων τετελευτηκότων τὰ ὀστᾶ· ἐπὶ μόνης δὲ ἧς ἡ φιλίννιον ἐτέθη καὶ συνέβη ταφῆναι, εὕρομεν ὑπικείμενον τὸν δακτύλιον τὸν σιδηροῦν, ὃς ἦν τοῦ ξένου, καὶ τὸ χρυσόκλυστον ποτήριον, ἅπερ ἔλαβε παρὰ τοῦ Μαχαίτου τῇ προτῇ τὴν ἡμέρων· θαυμαίσαντες δὲ καὶ ἐκπλαγέντες, εὐθέως παραγενόμεθα πρὸς τὸν Δημόστρατον εἰς τὸν ξενῶνα, ὀψόμενοι τὴν νεκρὰν εἰ κατ' ἀλήθειαν ἐμφανής ἐστιν· ἰδόντες δὲ χαμαὶ κειμένην,

εἰς τὴν

εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἠθροιζόμεθα· τὰ γὰρ γεγονότα μεγάλα τέλεῦ καὶ ἄπιστα. Θορύβου δὲ ὄντος νεανικοῦ κατὰ τὴν ἐκκλησίαν, καὶ σχεδὸν οὐδενὸς δυναμένου κρῖναι τὰ πράγματα, πρῶτος ὕλλος ὀνομαζόμενος πρὸς ἡμῖν, οὐ μόνον μάντις ἄριστος, ἀλλὰ καὶ οἰωνοσκόπος κομψὸς εἶναι, τά τε ἄλλα συνεωρακὼς ἐν τῇ τέχνῃ περιττῶς, ἀναστὰς ἐκέλευεν τὴν μὲν ἄνθρωπον, κατακλείειν ἐκτὸς ὁρίων, (οὐ γὰρ συμφέρειν ἔτι ταύτην ἐντὸς ὁρίων τεθῆναι εἰς γῆν· ἀπεστρωπιάσασθαι δὲ Ἑρμῆν χθόνιον καὶ Εὐμενίδας·) εἶτα οὕτω περικαθαίρεσθαι πάντας· ἁγνίσαι δὲ καὶ τὰ ἱερά, καὶ ὅσα θεοῖς χθονίοις νομίζεται ποιεῖσθαι συνέτασσεν· ἐμοί τε ἰδίᾳ εἶπεν περὶ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν πραγμάτων, θύειν τε Ἑρμῇ, Διί τε Ξενίῳ καὶ Ἄρεϊ· καὶ συντελεῖν ταῦτα μὴ πρόρρως. Ταῦτα δὲ ἀπεφηναμένου τούτου, τὸ μὲν συνταχθὲν ἡμεῖς ἐπράττομεν· ὁ δὲ ξένος ὁ Μαχάτης, πρὸς ὃν παρεγίνετο τὸ φάσμα, ὑπ' ἀθυμίας ἑαυτὸν ἐξήγαγεν τοῦ ζῆν· ἐὰν οὖν σοι φαίνηται περὶ τούτων γράφειν τῷ βασιλεῖ, ἐπίστειλον κἀμοί, ἵνα καὶ τῶν σωμάτων τινὰ τῶν ἱστορούντων τὰ κατὰ μέρος, ἐξαποστείλω σοι. ἔρρωσο.

Ἱστορεῖ δὲ καὶ Ἱέρων ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἢ Ἐφέσιος, καὶ ἐν Αἰτωλίᾳ φάσμα γενέσθαι· Πολύκριτος

κριτος γαρ τις τῆς πολιτῆς, ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ δήμου Αἰτωλάρχης, ὡδὶ τρία ἔτη τὴν πολιτῆς αὐτὴν ἀξιωσάντων, διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἐκ προγόνων καλοκἀγαθίαν· ὧν δὲ ἐν τῇ ἀρχῇ ταύτῃ ἄγεται γυναῖκα Λοκρίδα, καὶ συγκοιμηθεὶς τρισὶ νυξὶ, τῇ τεταρτῃ τὸν βίον ἐξέλιπεν· ἡ δὲ ἀνθρωποθ ἐμεινεν ἐν τῇ οἰκίᾳ χηρεύουσα· ἐνίκα δὲ ὁ τοκετὸς, ἔπειχεν, ἔτεκε παιδίον, ἀίδοια ἔχον δύο ἀνηρθεωντε καὶ γυναικεῖον, διὰ τὴν φύσιν θαυμαστῶς διπλασιμένον· τὰ μὲν ἄνω τοῦ αἰδοίου ὁλόκληρά τε καὶ ἀνηρώδη ἰῶ· τὰ δὲ κάτω τοῦ μηρὸς, γυναικεῖα καὶ ἀπαλώτερα· ἐφ' ᾧ καταπλαγέντες οἱ συγγενεῖς, ἀπέπεμψαν εἰς τὸ ἀγρὸν τὸ παιδίον, μὴ συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν ἐβουλεύοντο περὶ αὐτοῦ· θύτας τε καὶ τραπεζοκόπους συγκαλέσαντες· τῶν δὲ οἱ μὲν ἀποφαίνουν διάσασίν τινα τῆς Αἰτωλῶν καὶ Λοκρῶν ἔσεσθαι· κενοφωνίαν γὰρ ἀπὸ μητρὸς ὅσης Λοκρίδος, καὶ πατρὸς Αἰτωλοῦ· δεῖν δ' ὤοντο, τὸ παιδίον μὴ τὴν μητέρα ἀποτινεγκόντας εἰς τὴν ὑπερορίαν, κατακαῦσαι. Ταῦτα δὲ αὐτῶν βουλομένων, Ἰδαίφιλος φαίνεθ ὁ Πολύκριτος ὁ προτεθνηκὼς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, πλησίον τοῦ τέκνου, ἔχων ἐσθῆτα μέλαιναν· τὴν δὲ πολιτῆν καταπλαγέντων ὡδὶ τῇ φαντασίᾳ, καὶ πολλῶν εἰς φυγὴν

γὴν τραπομένων, παρεκαλέσε τοὺς πολίτας θαῤῥεῖν, καὶ μὴ ταράττεσθαι ἐπὶ τῷ γεγονότι φάσματι. Ἐπεὶ δὲ ἔληξε τὸ πλέον τοῦ θορύβου καὶ τῆς ταραχῆς, ἐφθέγξατο λεπτῇ τῇ φωνῇ τάδε. Ἐγὼ ἄνδρες πολῖται, τοῦ μὲν σώματι τέθνηκα, τῇ δὲ εὐνοίᾳ καὶ τῇ χάριτι πρὸς ἡμᾶς, ζῶ· καὶ νῦν πάρειμι πρὸς ὑμᾶς τοὺς κυριεύοντας τῶν κατὰ γῆν, ἐπὶ τοῦ συμφέροντι τοῦ ὑμετέρῳ· παρακαλῶ τοίνυν ὑμᾶς, πολίτας ὄντας ἐμοῦ, τοῦ μὴ ταράττεσθαι, μηδὲ δυσχεραίνειν, ἐπὶ τοῦ παραδόξῳ γεγονότι φάσματι· δέομαι δὲ ὑμῶν ἁπάντων κατευχόμενος πρὸς τῆς ἑκάστου σωτηρίας, ἀφροδοῦναί μοι τὸ παιδίον τὸ ἐξ ἐμοῦ γεγεννημένον, ὅπως μηδὲν βίαιον γένηται, ἄλλό τι βουλευσαμένων ὑμῶν· μὴ δ' ἀρχὴ πραγματῶν δυσχερῶν καὶ χαλεπῶν, διὰ τὴν πρὸς ἐμὲ φιλονεικίαν ὑμῖν γένηται· οὐ γὰρ ἐνδέχεταί με περιϊδεῖν κατακαυθέν τὸ παιδίον ὑφ' ὑμῶν, διὰ τὴν τῶν ἐξαγγελλόντων ὑμῖν μάντεων, ἀφροπληξίαν· συγγνώμην μὲν οὖν ὑμῖν ἔχω, ὅτι τοιαύτην ὄψιν ἀπροσδόκητον ἑωρακότες, ἀφρεῖτε πῶς ποτε τοῖς παρροῦσι πράγμασιν ὀρθῶς χρήσεσθε. Εἰ μὲν οὖν ἐμοὶ πεισθήσεσθε, ἀδεῶς τῶν παρόντων φόβων, καὶ τῶν ἐπερχομένων κακῶν, ἔσεσθε ἀπηλλαγμένοι. Εἰ δὲ ἄλλως πῶς τῇ

γνώμῃ

γνώμῃ προσπεσεῖσθε, φοβοῦμαι περὶ ὑμῶν, «
μήποτε εἰς ἀνηκέστους συμφορὰς ἀπειθοῦντες «
ἡμῖν ἐμπέσητε. Εἰὼ μὲν οὖν διὰ τὴν ὑπάρ- «
χουσαν εὔνοιαν, ὅτ' ἔζων καὶ νῦν ἀπροσδοκή- «
τως πρὸν, προείρηκα τὸ συμφέρον ὑμῖν. ταῦτ' «
οὖν ὑμᾶς ἀξιῶ, μὴ πλείω με χρόνον πρέλ- «
κειν, ἀλλὰ βουλευσαμένους ὀρθῶς, ⊂ πειθέν- «
τας τοῖς εἰρημένοις ὑπ' ἐμοῦ, δοῦναί μοι μετ' «
εὐφημίας τὸ παιδίον. Οὐ γὰρ εἰδ χεταί μοι «
πλείονα μηκύνειν χρόνον διὰ τοὺς κατὰ γὴν «
ὑπάρχοντας δεσπότας. Ταῦτα δὲ εἰπὼν,
ἡσυχίαν ἔσχεν ἐπ' ὀλίγον, καραδοκῶν ποίαν
ποτὲ ἐξοισουσιν αὐτοῦ γνώμην περὶ τῶν
ἀξιουμένων. τινὲς μὲν οὖν ᾤοντο δεῖν ἀφοδοῦναι
τὸ παιδίον, καὶ ἀφοσιώσασθαι τότε φασ-
μα, ⊂ τὸν ὑπιστάντα δαίμονα. οἱ δὲ πλεῖστοι
ἀντέλεγον, ὑπὸ σχολῆς δεῖν βουλεύσασθαι
φαίσκοντες ὡς ὄντος μεγάλου τοῦ πράγ-
ματος, καὶ οὐ τῆς τυχούσης αὐτοῖς ἀφ-
ρείας. Συνιδὼν δὲ αὐτοὺς οὐ προσέχοντας,
ἀλλ' ἐμποδίζοντας αὐτοῦ τὴν βούλησιν,
ἐφθέγξατο αὖθις τάδε. Ἀλλ' οὖν γε, «
ὦ ἄνδρες πολῖται, ἐὰν ὑμῖν συμβαίνῃ τὶ «
τῶν δυσχερεστέρων διὰ τὴν ἀβουλίαν, «
μὴ ἐμὲ αἰτιᾶσθε, ἀλλὰ τὴν τύχην τὴν οὕ- «
τως ὑπὸ τὸ χεῖρον ὑμᾶς ποδηγοῦσαν. «

ἥτις

» ἤπερ ἀνταπαμύνη κἀμοὶ, πρανομεῖν ἀναγκάζῃ
» μὲ εἰς τὸ ἴδιον τέκνον. Τὸν δ' ἄλλα σωφρονοῦν-
τος, μὴ τοῦτ' ἄρπιν τὸν τράλλεως ἔχθιστος, ὠθίλα-
βόμενος τὸ παιδίον, καὶ σὺν πλείστους αὐτὴν
ἀνείξας ἰταμώτερον, διέπασέ τε αὐτὸ καὶ
κατέκραιρε γυναῖκας ὁ γονομένης, καὶ λίθων ἐπ' αὐ-
τὸν ἐκριπτομένων, ὑπελαμβανον τροπὴν αὐτὸν
ποιήσασθαι. ὁ δ' ἀπολακτίζων ὑπὸ τῶν λίθων, τὸ
σῶμα πᾶν τὸ παιδίον κατανάλωσε πλὴν τῆς
κεφαλῆς, καὶ αὐτίκα ἀφανὴς ἐγένετο. Δηο-
φορουσῶν δ' αὐτὴν ὠδὶ τοῖς γονομένοις καὶ οὐ
χρείᾳ καθεκνώτων ἢ τὴν τυχόσαν βουλομέ-
νων τὰ χρεῖλαι εἰς Δελφὰς, φθέγγεται ἡ κε-
φαλὴ τὸ παιδίον ὠδὶ τῷ ἐδάφους κρημνῷ, καὶ
λέγει χρησμῷ τὰ ἀχρεκτόμενα.

Ὦ πολιοῦχον ναίων χθόνα λαὸς ἀπείρων,
Μὴ σεῖο ἐς Φοίβου τέμενος ναόν τε θυώδη,
Οὐ γάρ σοι καθαραὶ χεῖρες αἵματος αἰ-
θὲρ ἔχουσιν,
Ἀλλὰ μύσους πεπάρωσθε πολῶν ἀπὸ θε
κελεύθου,
Φράζεο δ' ὅθεν ἐμέθεν, τείπος δ' ἀπόφθε
κέλευθον,
Μαντοσύνης πᾶσαν γὰρ ἐφετμιόωσι κα-
ταλέξω.
Ἡματι δ' τούτῳ περιτελλομένῳ σὺ νικᾶτε,
Ὥρισαι

Ὥρισται πᾶσιν θάνατος (ψυχαὶ δὲ βίον?)
Λοκρῶν Αἰτωλῶν τ' ἀναμὶξ βουλῇσιν
Ἀθήνης,
Οὐδ' ἀναπαύλησις κακοῦ ἔσσεται, οὐδ'
ἠβαιόν.
Ἤδη γὰρ ψεκάδες φόνιαι κατὰ κρᾶτα κέ-
χυνται·
Νὺξ δὲ ἰυθὶ πάντα κέκευθε, μέλας δ' ἰυθι-
δέδρομεν αἴθρη·
Αὐτίκα νὺξ δὲ ἔρεβος πᾶσαν κατὰ γαῖαν
ὄρωγεν,
Χήροι δ' ὄκοι πάντες ἐπ' οὐδεὶ γῆα κλι-
νοῦσιν,
Οὐδὲ γυνὴ πένθος ποτὲ λείψεται, οἰδένυ
παῖδες,
Ἐν μεγάροις γόωσι φίλους πατέρας περι-
φῶντες·
Τοῖον γὰρ τόδε κῦμα κατέστραμε πᾶσι κατ'
ἄκρης,
Αἰ αἰ πατρίδ' ἐμὴν ἀιεὶ στένω, αἰνὰ πα-
θοῦσαν,
Μητέρα τ' αἰνοτάτην, ἣν ὕστερον ἔκλυσεν
αἰὼν,
Νώνυμόν τε θεοὶ γένεσιν θήσουσιν ἅπαντες·
Λοκρῶν τ' Αἰτωλῶν τ' ὅτι που καὶ σπέρμα
λίποιτο,

Οὕνεκ' ἐμὴν κεφαλὴν λίποι αἰὼν, οὐδένυ πάντα,
Σώματος ἠφάνικεν μέλε' ἄκριτα, λεῖπε δὲ γαῖαν,
Ἀλλά γ' ἐμὴν κεφαλὴν θέμεν' Ἠοῖ φαινομένῃφι·
Μὴ δέ θ' ὑπὸ ζοφερὴν γαῖαν κατακρυπτέμεν ἔνδον·
Αὐτοὺς δὲ περιπόντας ἑὸν χῶρον μετ' ὄπισθεν,
Στείχειν εἰς ἄλλον χῶρον καὶ λαὸν Αθήνης,
Εἴ τινα ποῦ θανατοιο λύσιν κατὰ μοῖραν ἕλησθε.

Ἀκούσαντες δὲ οἱ Αἰτωλοὶ τοῦ χρησμοῦ, γυναῖκας μὲν καὶ τὰ νήπια τέκνα, τούς τε ὑπεργήρως ὑπεξέθεντο οὗ ἕκαστος ἐδύνατο· αὐτοὶ δὲ ἔμενον, καραδοκοῦντες τὰ ἀπερισόμενον, καὶ συνέβη τοῦ ἑξῆς ἔτει Αἰτωλοῖς καὶ Ἀκαρνᾶσι συστῆναι πόλεμον, καὶ φθορὰν πολλὴν ἑκατέρων γενέσθαι.

Ἱστορεῖ δὲ καὶ Ἀντισθένης Περιπατητικὸς φιλόσοφος, Ἀκείλιον Γλαβρίωνα τὸν ὕπατον, μετὰ πρεσβευτῶν Πορκίου Κάτωνος, καὶ Λουκίου Οὐαλερίου Φλάκκου, παραταξάμενον Ἀντιόχῳ ἐν Θερμοπύλαις, γενναίως τε ἀγωνισάμενον, βιάσασθαι, ῥῖψαι μὲν τὰ ὅπλα τοῦ

μετ'

μετ' Ἀντιόχου· αὐτὸν δὲ τὰ μὲν πρῶτα εἰς Ἰταλίαν μετὰ πεντακοσίων ὑπασπιστῶν φυγεῖν· ἐκεῖθεν δὲ πάλιν εἰς Ἔφεσον ἀναγκάζαι ὑπεξελθεῖν· ὁ δὲ Ἀκείλιος Καίτωνα μὲν εἰς Ῥώμην ἀπέστειλεν, ἀπαγγελοῦντα τὴν νίκην· αὐτὸς δὲ ἐπ' Αἰτωλοὺς καθ' Ἡράκλειαν ἐστρατεύσεν, ἣν ἐξ εὐμαίρους ἔλαβεν· ἐν δὲ τῇ πρατάξει τῇ γενομένῃ πρὸς Ἀντίοχον ἐν Θερμοπύλαις, ὠθιφανέστατα σημεῖα ἐγένετο Ῥωμαίοις· ὠθιφανέντος γὰρ Ἀντιόχου, καὶ φυγόντος τῇ ὠθιούσῃ ἡμέρᾳ, ἐγίνοντο οἱ Ῥωμαῖοι περὶ ἀναίρεσιν τῶν ἐκ τῆς σφετέρας δυνάμεως πεπτωκότων, καὶ περὶ συλλογὴν λαφύρων τὲ καὶ σκύλων καὶ αἰχμαλώτων· Βούπλαγος δέ τις τῶν ἀπὸ Συρίας ἱππάρχης, τιμώμενος πρὰ τῷ βασιλεῖ Ἀντιόχῳ, ἔπεσε καὶ αὐτὸς γενναίως ἀγωνισάμενος· ἀναιρουμένων δὲ τῶν ῥωμαίων πάντα τὰ σκῦλα, καὶ μεσούσης τῆς ἡμέρας, ἀνέστη ὁ Βούπλαγος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἔχων τραύματα δέκα δύο, καὶ πραγενόμενος εἰς τὸ στρατόπεδον αὐτῶν, ἀνεῖπε λεπτῇ φωνῇ τοῦ δὲ τοῦ στίχους·

Γαῦσαι σκυλεύων στρατὸς ἄϊδος εἰς χθόνα βάντα,
Ἤδη γὰρ Κρονίδης νεμεσᾷ Ζεὺς μέρμερα λεύσσων,

Μηνύει δὲ φόνῳ στρατιᾶς καὶ σοῖσιν ἐπ' ἔργοις,
Καὶ πέμψει φῦλον θρασυκάρδιον εἰς χθόνα τὴν σὴν,
Οἵ σ' ἀρχῆς παύσουσιν, ἀμείψῃ δ' οἷά γ' ἔρεξας.

Ταραχθέντες δὲ οἱ στρατηγοὶ ἠθὶ τοῖς ῥηθεῖσιν, διὰ ταχέων συνήγαγον τὸ πλῆθος εἰς ἐκκλησίαν· καὶ ἐβουλεύοντο περὶ τοῦ γεγονότως φάσματος. ἔδοξεν οὖν τὸν μὲν Βούπλαγον πρᾶ χρῆμα μετὰ τὰ λεχθέντα ἔπη ἀφπνεύσαντα, κατακαύσαντας θᾶψαι· καθαρμὸν δὲ ποιήσαντας τῶν στρατοπέδου, θῦσαι Διῒ ἀφτροπαίῳ, καὶ πέμψαι εἰς Δελφοὺς, ἐρωτήσοντας τὸν θεὸν τί χρὴ ποιεῖν. Παραγενομένων δὲ πυθῶδε τῶν θεωρῶν, καὶ πυνθανομένων τί ποιητέον, ἀνεῖπεν ἡ Πυθία τόνδε τὸν χρησμόν·

Ἴσχεο νῦν ῥωμαῖε, δίκη δέ τοι ἔμμονος ἔστω,
Μήσοι ἐφορμήσῃ Παλλὰς πολὺ φέρτερον Ἄρη·
Χηρώσῃ δ' ἀγορᾶς· σὺ δὲ νήπιε πολλὰ μογήσας,
Ἵξεαι ἐς χώρην τὴν σὴν, πολὺν ὄλβον ὀλέσας.

Ἀκούσαντες οὖν τοῦ λόγου τούτου, τὸ μὲν ἠθὶ στρατεῦσαι ἐπί τινα τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ κατοικούν

τοικούντων, ἀπέγνωσαν τὸ παράπαν· ἀνα-
ζεύξαντες δὲ ἀπὸ τοῦ προειρημένου τόπου, παρεγένον-
το ὑπὲρ Ναύπακτον τῆς Αἰτωλίας, ὅ ἐστιν ἱερὸν
κοινὸν τῶν Ἑλλήνων, εὐτρεπίζοντες θυσίας δη-
μοτελεῖς ἀπάρχας τε ἐξ ἔθους. Τούτων δὲ ὑπο-
τελουμένων ὁ στρατηγὸς Γόπλιος ἐμμανὴς γε-
νόμενος καὶ παράφρων, ἀπεφθέγγεται πολλά
τινα ἐνθουσιωδῶς, τὰ μὲν ἐν μέτρῳ, ἐστὶν δ' ἃ καὶ
καταλογάδην· διαγγελθέντος δὲ τοῦ πλή-
θει τοῦ πράγματος, συνέθεον πάντες πρὸς τὴν
σκηνὴν τοῦ Γοπλίου, ἅμα μὲν ὑπαγρυπνιῶντες καὶ
ἐκπεπληγμένοι, ὑπὲρ τοῦ τὸν κρατίστον αὐτῶν
καὶ δυνάμενον ἀφηγεῖσθαι μετ' ἐμπειρίας, ἠτυ-
χηκέναι, ἅμα δὲ ἀκούειν βουλόμενοι τὰ λεγόμε-
να· ὥστε τινας αὐτῶν πεσθέντας βιαιότερον,
ἀπεπνιγῆναι. Τὰ μὲν οὖν ἐν μέτρῳ ῥηθέντα
ὑπ' αὐτοῦ, ἔτι ὄντων ἐν τῇ σκηνῇ, ἐστὶν τάδε·

Ὦ πατρὶς, οἷόν σοι λυγρὸν φέρει Ἄρη Ἀθήνη,
Ἡνίκα προθήσας Ἀσίην πολύολβον ἵκηαι
Ἰταλίην ἐς γαῖαν ἐϋστεφάνους τε πόλεας,
Θρινακίην νῆσον πολυήρατον, ἣν κτίσατο
Ζεύς.
Ἥξει δὲ στρατιὴ πολυφέρτατος ὀβριμόθυμος,
Τηλόθεν ἐξ Ἀσίης ὅθεν ἡλίου ἀντολαί εἰσιν,
Καὶ βασιλεὺς διαβὰς στεινὸν πόρον Ἑλλησ-
πόντου,

Ὄρκια πιστὰ ταμεῖ πρὸς κείρανον Ἡπιφρώτῃ·
Ἄξεδ' εἰς Ἀσίην γραλιλιὴ αἰὰ ἀειθμον ἀγείρας.
Παύζθεν ἐπ τ' Ἀσίης ἠδ' Εὐρώπης ἐραζφνῆς,
Καί σε δαμᾷ· χήρας δ' οἴκους ἠ τέκνα θήσει·
Δουλοζωίῃ δ' ὠδῖ πᾶσιν ἐλεύθερον ἦμαρ ἀπάρας
Τεύξῃ, μιὴ δ Θ ἕνεκ' Ἀθηναίης μεγαθύμε.

Ἀνφπὼν δὲ τὸν τίχους τέτυχε, ὥρμησεν ἐπ τῆς σκηνῆς οἰ χιτῶνι, καὶ ἀπεφθέγξατο καταλογάδην τάδε. Μνύωμεν, ὦ ἀνδρες γραπῶται καὶ ζολῖται, δζαβαίντας ὠδῖ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν, νικῆσαι ὑμᾶς τὸν βασιλέα Ἀντίοχον, ναυμαχήσαντάς τε Θ πεζῇ παταξαμένους· κυριεῦσαι ἢ τῆς ἧ τάδε τ' Ταύρε χώρας πάσης, Θ τὴν ζόλεων τὴν ἐπισμένων οἰ αὐτῇ, ἐκβαλόντας τὸν Αντίοχον εἰς Συρίαν· τουτῳ ἢ παθεῖν μὴ τὰς ζόλις, τοῖς Ἀπάλλου ὑοῖς· Γαλάτας ἢ τὸν καζικωῶτας οἰ τῇ Ἀσίᾳ, παταξαμένους πρὸς ὑμᾶς ἡσυχῆναι· τῇ δὲ γυναικῶν μὴ τέκνων καὶ τῆς ἀχρειότητος πάσης, κυριεῦσαι ὑμᾶς, Θ ἀγαγεῖν εἰς τὴν Εὐρώπην· τὸν ἢ καζικωῶτας οἰ τῇ Εὐρώπῃ τῇ παραλίαν Θρᾴκας, τῆς τε Προποντίδ Θ Θ ἑλλησπόντε, καὶ λύουσιν ὑμῖν ἀφ' τῆς στρατείας, ἐπὶ θεσιν πειθεσθαι πόλει τὴν τῇ Αἰνιαλνῶν χώραν, καὶ πίνας διαφθείραντας, ἀφελέαθ μέρ Θ τῆς

τί τῆς προνομῆς· δηλοθέντων δὲ τῶν ἄλλων, «
καὶ κομισθέντων εἰς Ῥώμην, ἔσεσθαι ἐμυθήκασ «
πρὸς βασιλέα Ἀντίοχον, ἐφ' ᾧ χρήματα μὲν «
εἰσόισει, καὶ χώρας τινὸς ἀφρεσήσεται. Ἀνα- «
γορεύσας δὲ ταῦτα, ἀνακεκράγει μεγάλῃ τῇ φω-
νῇ λέγων τάδε. Ἐκ τῆς Ἀσίας ὁρῶ διαβαι- «
νούσας δυναμεῖς χαλκοστέρνους, καὶ βασιλέας «
ὑπὸ τὸ αὐτὸ συναγομένους, καὶ ἔθνη παντοδαπὰ «
ἐπὶ τὴν Εὐρώπην, ἵππων τε κτύπον δοράτων «
τε ψόφον, καὶ φόνον αἱματόφυρτον, λεηλασίαν «
τε δεινὴν, πτώσεις τε πύργων καὶ τειχῶν κατα- «
σκαφὰς ἐρημίαν τε χθονὸς ἀμυθήτου. Ταῦτα δὲ
εἰπὼν, ἔλεξεν αὖθις ἐν ἔπεσι τάδε·

Ἡνίκα Νισαῖαι χρυσάμπυκες ἀργέτι ἵπποι,
Βῶσιν τῶν χθόνα δῖαν, ἑὴν προλιπόντες ἐφεδρὴν,
Οὓς ποτ' ἐν ἄστει τεῦξε Συρηκοσίων πολυόλβων
Δαίδαλος Ἠετίων φιλίαν πολυήρατον αὔξων,
Δαῖτ' τῶν χαλκείῃ, δεσμοῖς δ' τῶν δεσμὸν ἴαλλεν
Χρύσεον ἐν δ' αὐτὸν πᾶσιν Ὑπερίονος υἱὸν,
Ἥρμοσεν ἀκτίνεσσι καὶ ὄμμασι μαρμαί-
ροντα·
Καὶ τότε σοὶ Ῥώμη χαλεπ' ἄλγεα πάντα
τελεῖται,
Ἥξει γὰρ στρατὸς εὐρὺς, ὃς οὐ χθόνα πᾶσαν
ὀλέσσει,
Χηρώσει δ' ἀγορὰς, ἄστη δέτε πυρπολαθήσει·

Αἵματι δ' πλήσει ποταμοὺς, πλήσει δὲ καὶ ᾅδην·
Δουλοσύνην τ' οἰκτρὴν συγερὴν ἀτέκμαρτον ἐφέσσει
Οὐδὲ γυνὴ πόσιν ὅν γ' ὑποδέξεται ἐκ πολέμοιο
Νοστήσαντ', Αἴδης δὲ καταχθόνιος μελανείμων
Ἕξει ἐνὶ φθιμένοισιν ὁμοῦ τέκνα μητρὸς ἀπούρας,
Ἄρης δ' ἀλλοδαποῖς περιθήσει δούλιον ἦμαρ.

Ἀποφθεγξάμενος δὲ ταῦτα, ἐσιώπησεν, καὶ πορευθεὶς ἔξω τοῦ στρατοπέδου, ἀνέβη ἐπί τινα δρυῦ· ἐπακολουθήσαντος δὲ τοῦ ὄχλου, προσεκαλέσατο αὐτοὺς, καὶ εἶπε τάδε· Ἐμοὶ μὲν, ὦ ἄνδρες Ῥωμαῖοι, καὶ οἱ λοιποὶ στρατιῶται, καθήκει τελευτήσαντι ὑπὸ λύκου Πυῤῥοῦ εὐμεγέθους καταβρωθῆναι ἐν τῇ σίμβρον ἡμέρᾳ· ὑμεῖς δὲ τὰ ῥηθέντα ὑπ' ἐμοῦ γινώσκετε συμβησόμενα ὑμῖν πάντα, τεκμηρίοις χρώμενοι τῇ νυῦ ἐσομένῃ ἀθιφανείᾳ τοῦ θηρίου τὲ καὶ τῇ ἐμῇ ἀναιρέσει ὅτι ἀληθῆ εἴρηκα, ἔκ τινος θείας ὑποδείξεως. Τοσαῦτα δὲ εἰπὼν, ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀκρεῖναι, καὶ μηδένα κωλύσαι τὸ θηρίον προσελθεῖν, φαίσκον, ἐὰν ἀκρεστρέψωσιν οὐ συνοίσειν αὐτοῖς· ποιήσαντος δὲ τοῦ πλήθους τὸ προ-

τὸ προσαχθὲν οὐκ εἰς μακρὰν περαγίνεται, ὁ λύκος· ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Πόπλιος κατέβη ἀπὸ τῆς δρυὸς, καὶ ἔπεσεν ὕπτιος· ὁ δὲ λύκος ἀναχίσας αὐτὸν, κατεδαίνυτο πάντων ὁρώντων· ἀναλώσας δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ πλὴν τῆς κεφαλῆς ἐτραπετο εἰς τὸ ὄρος. Προσελθόντος δὲ τοῦ ὄχλου, καὶ βουλομένου ἀνελέσθαι τὰ ἀπολελειμμένα, κτερίσαι τε αὐτὸν νομίμως, ἡ κεφαλὴ κειμένη ἐπὶ τῆς γῆς, ἀνεῖπε τοὺς στίχους τούτους·

Μὴ ψαῦ' ἡμετέρης κεφαλῆς· οὐ γὰρ θέμις ἐστὶν
Οἷσιν Ἀθηναίη χόλον ἄγριον ἐν φρεσὶ θῆκεν,
Ἅπτεσθαι θείοιο καρήατος, ἀλλὰ πέπαυσο,
Μαντοσύνην τ' ἐπάκουσον ἀληθέα ἥπερ ἐρεῖ σοι·
Ἥξει γὰρ χθόνα τήνδε πολὺς καὶ καρτερὸς Ἄρης·
Ὃς λαὸν μὲν ἔνοπλον ὑπὸ σκότους ἀΐδι πέμψει,
Ῥήξει δ' αὖ λιθίνους πύργους καὶ τείχεα μακρὰ·
Ὄλβον δ' ἡμέτερον καὶ νήπια τέκν' ἀλόχους τε
Μαρψάσ, εἰς Ἀσίην ἄξει δὲ κῦμα πορήσασ·
Ταῦτά σοι εἴρηκεν νημερτέα Φοῖβος Ἀπόλλων,

Γύθιος, ὅς μοι ἑὸν κρατερὸν θεράποντ' ὠθὶ πέμψας,
Ἤγαγεν εἰς μακαίρων τὲ δομοὺς καὶ Γερσεφονείης.

Ἀκούσαντες δὲ τῶν ἐπῶν τούτων, οὐ μετρίως ἐταράχθησαν, ἱδρυσάμενοί τε ναὸν Ἀπόλλωνος λυκίου, καὶ βωμὸν οὗπερ ἔκειτο ἡ κεφαλὴ, ἐνέβησαν εἰς τὰς ναῦς, καὶ ἀπέπλεον ἕκαστος ὠθὶ τὰς ἑαυτῶν πατρίδας, καὶ συνέβη ἅπαντα τὰ ὑπὸ τοῦ Γοπλίου ῥηθέντα γενέσθαι.

Ἱστορεῖ δὲ καὶ Ἡσίοδος καὶ Δικαίαρχος, καὶ Κλίταρχος, καὶ Καλλίμαχος, καὶ ἄλλοί τινες περὶ Τειρεσίου τάδε· Τειρεσίαν τὸν Εὐμαίρους, ἐν Ἀρκαδίᾳ ἄνδρα ὄντα, ἐν τῷ ὄρει τῷ ἐν Κυλλήνῃ, ὄφεις ἰδόντα ὀχεύοντας τρῶσαι τὸν ἕτερον, καὶ πραχρῆμα μεταβαλεῖν τὴν ἰδέαν· γενέσθαι τὲ ἐξ ἀνδρὸς γυναῖκα, καὶ μιχθῆναι ἀνδρί· τοῦ δὲ Ἀπόλλωνος αὐτῷ χρήσαντος, ὡς ἐὰν τηρήσας ὀχεύοντας, ὁμοίως τρώσῃ τὸν ἕνα, ἔσται οἷος ἦν παραφυλάξαντα τὴν Τειρεσίαν, ποιῆσαι τὰ ὑπὸ τῶν θεοῦ ῥηθέντα, καὶ οὕτως κομίσασθαι τὴν ἀρχαίαν φύσιν· Διὸς δὲ ἐρίσαντος Ἥρᾳ, καὶ φαμένου ἐν ταῖς συνουσίαις πλεονεκτεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀνδρὸς τῆς τῶν ἀφροδισίων ἡδονῆς, καὶ τῆς Ἥρας φασκούσης τὰ ἐναντία, δόξαι αὐτοῖς μεταπεμψαμένοις, ἔρεσθαι τὸν Τειρεσίαν διὰ τὸ

τῶν

τῶν τρόπων ἀμφοτέρων πεπειρᾶσθαι· τὸν δὲ ἐρωτώμενον, ἀσχοφήνασθαι· διότι μοιρῶν οὐσῶν δέκα, τὸν ἄνδρα τέρπεσθαι τὴν μίαν, τὴν δὲ γυναῖκα, τὰς ἐννέα· τὴν δὲ Ἥραν ὀργισθεῖσαν κατανύξαι αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ποιῆσαι τυφλὸν· τὸν δὲ Δία δωρήσασθαι αὐτῷ τὴν μαντικὴν, καὶ βιοῦν ἐπὶ γενεὰς ἑπτά. Οἱ αὐτοὶ ἱστοροῦσι κατὰ τὴν Λαπίθων χώραν γενέσθαι Ἐλάτῳ τῷ βασιλεῖ θυγατέρα ὀνομαζομένην Καινίδα· ταύτῃ δὲ Ποσειδῶνα μιγέντα ἐπαγγείλασθαι ποιήσειν αὐτὴν, ὃ ἂν ἐθέλῃ· τὴν δὲ ἀξιῶσαι, μεταλλάξαι αὐτὴν εἰς ἄνδρα, ποιῆσαί τε ἄτρωτον· τοῦ δὲ Ποσειδῶνος κατὰ τὸ ἀξιωθὲν ποιήσαντος μετονομασθῆναι Καινέα. Καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ δὲ τῇ πρὸς Μαιάνδρῳ ποταμῷ, ἐγένετο ἀνδρόγυνος, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀντιπάτρου, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ Μάρκου Βινικίου. καὶ Τίτου Στατιλίου Ταύρου, τοῦ Κουρβιλίου ὠθικληθέντος· πρεθένος γὰρ γονέων ὠθισήμων τρισκαιδεκαέτις ὑπάρχουσα ὑπὸ πολλῶν ἐμνηστεύετο, οὖσα εὐπρεπὴς· ὡς δ' ἐνεγγυήθη ᾧ οἱ γονεῖς ἐβούλοντο, ἐνστάσης τῆς ἡμέρας τοῦ γάμου, προϊέναι τοῦ οἴκου μέλλουσα, αἰφνιδίως πόνου ἐμπεσόντος αὐτῇ σφοδροτάτου ἐξεβόησεν· ἀναλαβόντες δὲ αὐτὴν οἱ προσήκοντες, ἐθεράπευον ὡς ἀλγήματα ἔχουσαν κοιλίας καὶ στρόφους τοῦ ἐντός·

τῆς δὲ

τῆς δὲ ἀλγηδόνος ἐνδιμενούσης τρισὶν ἡμέραις ἑξῆς ἀχρείαν τε πᾶσι τοῦ πάθους ποιοῦντος, τῶν πόνων οὔτε νυκτὸς, οὔτε ἡμέρας ἔνδοσιν λαμβανόντων, καί τοι πᾶσαν μὲν θεραπείαν αὐτῇ προσφερόντων ἐν τῇ πόλει ἰατρῶν, μηδεμίαν δὲ τοῦ πάθους δυναμένων αὐτίαν εὑρεῖν, τῇ τετάρτῃ τῶν ἡμερῶν περὶ τὸν ὄρθρον μείζονα τῶν πόνων ἐπίδοσιν λαμβανόντων, ζῶν μεγάλῃ οἰμωγῇ ἀνακραγούσης, ἄφνω αὐτῇ ἀρσενικὰ μόρια προέπεσεν, καὶ ἡ κόρη ἀνὴρ ἐγένετο· μετὰ δὲ χρόνον, εἰς Ῥώμην ἀνηνέχθη πρὸς Κλαύδιον καίσαρα· ὁ δὲ τούτου ἕνεκα τοῦ σημείου, ἐν καπετωλίῳ Διῒ ἀλεξικάκῳ ἱστούσατο βωμὸν.

5 Ἐγένετο καὶ ἐν Μηουνίᾳ πόλει τῆς Ἰταλίας, ἐν Ἀγριππίνης τῆς Σεβαστῆς ἐπαύλει, ἀνδρόγυνος, ἄρχοντος Ἀθήνησι Διονυσοδώρου, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ Δέκμου Ἰουνίου Σιλανοῦ Τορκουάτου, καὶ Κοΐντου Ἀστερίου Ἀντωνίνου· φιλοτὶς γάρ τις ὀνόματι πρεσθένος, Σμυρναία τὸ γένος, ὡραία πρὸς γάμον ὑπὸ τῶν γονέων κατεγγεγυημένη ἀνδρὶ· μορίων αὐτῇ προφανέντων ἀῤῥενικῶν, ἀνὴρ ἐγένετο. Καὶ ἄλλος δέ τις ἀνδρόγυνος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους ἐγένετο ἐν Ἐπιδαύρῳ, γονέων ἀπόρων ταῖς, ὃς ἐκαλεῖτο πρότερον Συμφέρουσα· ἀνὴρ δὲ γενόμενος, ὠνομάζετο Συμφέρων· κηπουρῶν δὲ

τὴν

τὸν βίον διῆγεν. Καὶ ἐς Λαοδίκειαν δὲ τῆς Συρίας γυνὴ ὀνόματι Αἰτητὴ, συνοικοῦσα τῷ ἀνδρὶ ἔτι, μετέβαλε τὴν μορφὴν, καὶ μετωνομάσθη Αἰτητὸς ἀνὴρ γενόμενος· ἄρχοντος Ἀθήνησι Μακρίνου, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ Λουκίου Λαμία καὶ Αἰλιανοῦ Οὐέτερος. τοῦτον ὃς αὐτὸς ἐθεασάμην. Ἐγεννήθη καὶ ἐπὶ Ῥώμης ἀνδρόγυνος, ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἰάσονος, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ Μάρκου Πλατίου, καὶ Σεξτου Καρμινίου, Υἱαίου, καὶ Μάρκου Φουλβίου Φλάκκου· δι' ἣν αἰτίαν ἡ σύγκλητος ἐκέλευεν τοὺς ἱερομνήμονας ἀναγνῶναι τοὺς Σιβύλλης χρησμοὺς, καὶ ἐξηγήσαντο τοὺς χρησμοὺς· εἰσὶν δὲ οἱ χρησμοὶ οἵδε·

Ὅσσα τέρα καὶ ὅσσα παθήματα δαίμονος αἴσης,
Ἱστὸς ἐμὸς λύσει· τάδ' ἐνὶ φρεσὶν αἴκε νοήσης,
Ῥώμη ἑῇ πίσυνος· καί τοι ποτὲ φημὶ γυναῖκα
Ἀνδρόγυνον τέξεσθαι ἔχοντά περ ἄρσενα πάντα,
Νηπιαχαίθ' ὅσα θηλύτεραι φαίνουσι γυναῖκες·
Οὐκ ἔτι δὴ κρύψω, θυσίας δέ τοι ἐξαγορεύσω.
Προφρονέως Δήμητρι καὶ ἁγνῇ Περσεφονείη,

Ἴστω

Ἴστω δ' αὐτὴ ἄνασσα θεὰ τὰ μὲν εἰκεπίθηαι,
Σεμνοταίτῃ δήμητρι καὶ ἁγνῇ Περσεφονείῃ·
Θησαυρὸν μὲν πρῶτα νομίσματος εἰς ἓν ἀθροίσας,
Ὅττι θέλεις ἀπὸ παμφύλων πόλεών τε καὶ αὐτῶν,
Μητρὶ κόρης δήμητρι κέλευ θυσίαν προτίθεσθαι·
Αὐταὶ δημοσίᾳ κέλομαί σε τρὶς ἐννέα ταύρους
Φανὰς ἠϋκέρους θυέμεν λευκότριχας, αἵ κεν
Ὑμετέρᾳ γνώμῃ κάλλει προφερέσταται ὦσιν·
Παῖδας ὅσας πάρος εἶπα, κέλευ ἀχαϊστὶ τάδ' ἔρδειν,
Ἀθανάτην βασίλισσαν ἐπευχομένην θυέεσσιν
Σεμνῶς καὶ καθαρῶς, τότε δὴ μετέπειτα δεχέσθω,
Ἔμπεδ' ἀφ' ὑμετέρων ἀλόχων ἱερ', αὐταὶ ἐπ' αὐτοῖς
Ἱστῷ ἐμῷ πίσυνοι λαμπρὸν φάος, αἱ δὲ φερόντων.
Iego αὐτὰ Σεμνοταίτῃ δήμητρι τὸ δεύτερον, * αὗται λαβοῦσαι
Τρὶς τόσα νήφαλα πάντα πυρὸς μαλεροῖο τιθέντων,

Ὅσσαι

Ὅσσαι ἐπισταμένως θυσίαν γρααὶ προτίθεν τ.
Προφρονέως δ' ἄλλαι Πλουτωνίδι τόσσα λα-
βοῦσαι,
Ὅσσαι ἐν ἡλικίῃ νεοθαλέα θυμὸν ἔχουσιν,
Νηπίαχοι, σεμνὴν Πλουτωνίδα παντοδί-
δακτον,
Ἐν πατρᾷ εὐχέσθων μίμνειν πολέμου κρα-
τέοντος,
Λήθην Ἑλλήνεσσι, πεσεῖν πόλεως τε καὶ αὐτῆς.
Θησαυρὸν δὲ * ἕτεροι καὶ παρθένοι ἔνθα φερόντων, lego ἑταροὶ
Ἱστῷ θειοπαγεῖ νυμφάσματα ποικίλα
σεμνὴν,
Πλούτωνι κοσμεῖτο ὅπως * σχεσίῃσι κακοῖσι. lego σχέσιν
Προφρονέως δ' ὅτι κάλλιστον καὶ εὐκτὸν ἐπ' αἶαν ἦσι
Ὡς θνητοῖσιν ἰδέσθαι ἐπέπλετο τὸ φέρεσθαι·
Ἱστῷ σύμμικτον δῶρον βασιληΐδι κούρῃ·
Αὐταὶ ὅτ' ἂν Δήμητρι καὶ ἁγνῇ Περ-
σεφονείῃ·
Γαίας ὑμετέρας ἀπερυκέμεναι ζυγὸν αἰεὶ,
Αἰδώνῃ πλούτωνι βοὸς κυανότριχος αἷμα,
Λαμπροῖς * ἱμάσι κοσμητοὺς μετὰ ποιμέ- lego εἵμασι
νος, ὅστις
Ἡματίῳ πίσυνος βοὸς ἄρτεμος αὐτὸς ὁ
δ' ἔσται
Ὅσσοι τ' ἄλλοι ὁμοῦ πίσυνοι κατὰ πατρίδ'
ἔασι·

Μὴ

Μὴ γὰρ ἀπιστόφιλος θυσίαισιν ἀνὴρ παρεπέσθω·

† lego ἔνθα νομιστὸν

Ἔξω δ' † ἔνθ' ἀνόμιστον ἐπέπλετο φωτὶ τάδ' ἔρδειν,

* Νούπιστοι καταδαιτον ἔχειν θυσίαν, κατὰ δ' αὐτὴν

Ὅστις ἂν ἡμετέρων χρησμῶν ἴδοις ἐς τόδ' ἵκηται,

Σεμνὸν Φοῖβον ἄνακτα μετελθέτω ἐν θυσίαισι,

Προφρονέως βωμοῖς ἢ πίονα μηρία καύσας,

Αἰχῶν παλλεύκων νεάτην· ἀταρ οἴδατε πάντες,

Λισσέσθω Φοῖβον παιήονα κρᾶτα πυκάσσας,

Ἱκτῆρες πίπτοντες ὅπως λυσίης ἀκαίκοιο,

Νοστήσας δ' ἀχὴ τοῦ βασιληΐδα πότνιαν Ἥρην·

Ἀργὴν βοῦν θύων πατρίοισι νόμοισι κατ' αἶσαν,

a lego αἴκε b ὡς

Ὑμνεῖν αἴκε γένει [a] προφερέστεραι [b] ὡς ἐνὶ λαοῖς,

Καὶ νήσων ναέται τὴν ἀντιπάλων ὅτ' ἂν αἶαν·

Οὐ δόλῳ, ἀλλὰ βίᾳ Κυμαΐδα πρόφρονες αὗται,

Νάσσωνται σεμνῆς βασιληΐδος οἷς ἐτίθεντο,

Ἐν

Ἐν πατρίοισιν ὁμοῖς Ἥρας ξόανόν τε κατ᾽
οἶκον,
Ἵξει δ᾽ ἂν μύθοισιν ἐμοῖς τάδε πάντα τί-
θηνται,
Σεμνοτάτην βασίλισσαν ἐπέλθῃς ἐν θυ-
σίαισιν·
Ἐν πολλῷ χρόνῳ αὐτόθ᾽ ἐφ᾽ ὕστερον ὅσκεν
ἐπ᾽ αὐτοῖς,
Νήφαλαι κεν ῥέξας ὅσαι ἡμέραι εἰς ἐνιαυτὸν,
Ὅσκε τάδε ῥέξει κείνου κράτος ἔσσεται
αἰεὶ,
Νηφαλίμων ἀρνῶν τε ταμῶν χθονίοις τά-
δε ῥέξον,
Ἦμος ἂν ἤδη ἔχοις μεγαλήτην οὐκ ἀπάντη
Ξεστοδόταν ξοάνῃσιν καὶ τᾶλλ᾽ ὃς ἔλεξασαφι,
Ἐν πετάλοισιν ἐμοῖς ὑπὸ κορκίδος ἀμφὶ
καλύπτρας
Ἵμερτός σε βάλεν γλαυκῆς ἐλάας πολυ- *
κάρπου,
Ἀγλαὰ φῦλλα λαβοῦσα λύσιν κακοῦ ἦμος
ἂν ἔλθῃ,
Ὕμμι χρόνος μάλα κεῖνος ἐν ᾧ ποτε τᾶλ-
λαν εογνη·
Τρωσδητε καύσεισε κακῶν ἅμα δ᾽ ἑλλαίδος
ἐκ γῆς·
Αὐτὰρ σοῦ μεταβᾶσαν ἐπιτρωνεῖς ἀγορεῦσαι.

Ἐν δὲ Μεσσήνῃ οὐ πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ὥς φησιν Ἀπολλώνιος, συνέβη πίθον λίθου πεποιημένον ῥαγῆναι, χειμώνων βίᾳ καὶ ὕδατος πολλοῦ ἐπενεχθέντος· προχυθῆναι δὲ αὐτοῦ κεφαλὴν τριπλασίαν τῆς ἀνθρωπίνης, τοὺς δὲ ὀδόντας ἔχειν διστοίχους· ἀναζητούντων δὲ τίνος εἴη ἡ κεφαλὴ, δηλῶσαι τὴν ὑπηγραφήν. Ἴδεω γὰρ ἐγκεχαίρακτο· ἕτερον οὖν δημοσίᾳ κατασκευάσαντες πίθον, ἐνέθεσαν καὶ ἀσφαλέστερον ἐκήδευσαν τὸν Ἥρωα οἱ Μεσσήνιοι. τοῦτον ἰδόντες ὄντα περὶ οὗ φησὶν Ὅμηρος,

Ἴδεωθ' ὃς καρτίστος ὑπηχθονίων γένετ' ἀνδρῶν,
Τῶν τότε, καί ῥα ἄνακτος ἐναντίον εἵλετο τόξον,
Φοίβου Ἀπόλλωνος καλλισφύρου εἵνεκα νύμφης.

Ἐν Δαλματίᾳ τὲ ἐν τῷ τῆς Ἀρτέμιδος καλουμένῳ σπηλαίῳ, ἔστιν ἰδεῖν πολλὰ σώματα, ὧν τὰ τῆς πλευρᾶς ὀστᾶ ὑπερβάλλει ἑκκαίδεκα πήχεις.

Ἀπολλώνιος δὲ ὁ γραμματικὸς ἱστορεῖ ὑπὲ Τιβερίου Νέρωνος σεισμὸν γεγενῆσθαι, καὶ πολλὰς καὶ ὀνομαστὰς πόλεις τῆς Ἀσίας ἄρδην ἀφανισθῆναι ἃς ὕστερον ὁ Τιβέριος οἰκείᾳ δαπάνῃ πάλιν ἀνώρθωσεν, ἀνθ' ὧν κολοσσόν τε αὐτῷ κατασκευάσαντες ἀνέθεσαν παρὰ τῷ τῆς Ἀφροδίτης

δίτης ἱερῶ, ὃς ὄπιν ἐν τῇ Ῥωμαίων ἀγορᾷ, μὴ τῶν πόλεων ἐκφύσης ἐφεξῆς, ἀνδριάντας πρέσβεις ἐπαθον ὑπὸ τῆς Σικελίας τὸ σεισμῶδες ὀλίγαι πόλεις, μὴ τὰ πλησίον ῥήξαντος· ἐστιάθη δὲ ὀλίγα μὴ τῶν πόλεων θῶν· καὶ δὴ τῆς γῆς τὰς διαστάσεις, ἐφανὴ σωμάτων μεγέθη, ἃ ἐκπλαγέντες οἱ ἐπιχώριοι, κινῆσαι μὴ ὤκνησαν, δείγματος δ' ἕνεκεν, ἔπεμψαν εἰς πλὴν Ῥώμην ὀδόντα ἑνὸς ἐλεφαντίνου μόνου, ἀλλ' ὑπερβάλλοντα καὶ τῷ τὸ μέτρον· ἰδιώτας ἓξ τριβρίῳ οἱ πρέσβεις, ἱέρονδε εἰ βούλει κομιδῇ ὦσαι τὴν Ἥρωνα πρὸς αὐτόν. Ὁ δὲ πρὸς ταῦτα ἐμφρόνως ἐβουλεύσατο, μήτε τῆς γνώσεως τὸ μεγέθος ἑαυτὸν ἀφαιρήσας, τό, τε αἰδέσιον τῆς νεκροσυλίας παρητησάμενος· γωμέτρην γάρ τινα τῶν ἀφανῶν γῆλοφον ὀνόματι, ἐμφράξαντα ὑπ' αὐτῆς δὴ τῆς τέχνης κολάσας, πρόσωπον ἐκέλευσε πολάσαι πρὸς τὸ μέγεθος τοῦ ὀδόντος· ὁ δὲ καθαπτόμενος ἥλικον ἂν γένοιτο τό, τε σύμπαν σῶμα καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, τῷ τοῦ ὀδόντος ὄγκῳ, ὃ γασάμενος δὴ ταχέως, ἐκόμισε τῷ κυβερνήτῃ κἀκεῖνος εἰπὼν ἀρκεῖσθαι τῇ δεκαταύτῃ, ἀπέπεμψε τὸν ὀδόντα ἐκεῖσε, ὅθεν μὴ ἐκομίσθη. Οὐ χρὴ δὲ ἀπιστεῖν τῷ ἑρμηνεῖ, ἐπεὶ μὴ τὰ Αἰγύπτια λίγραι εἰσὶν τόσαι, αἱ αἷς δείκνυται σώματα ἐκ ἐλαττω τούτων, οὐ κεκρυμμένα γε, ἀλλ' ἐμφανῆ ἀφειμένα οὔτε

συγκέχυται, ὅτε συμπεφόρηται, ἀλλ' οὐ τάξει κεῖσθαι, ὡς γνωείσαι προσελθόντα, τοῦτο μὲν μηρῶν ὀστᾶ, τοῦτο δὲ κνημῶν, τὴν ἄλλων μελῶν. Διὸ δὴ καὶ δεῖ τούτοις ἀπιστεῖν οἰνομένους, ὅτι κατ' ἀρχὰς μὲν ἡ φύσις ἀκμάζουσα, ἅπαντα ἐγγὺς θεῶν ἐκθρεπτρόφει· μαραινομένου δὲ τοῦ χρόνου συμμεμάρανται καὶ τὰ μεγέθη τῶν φύσεων· καὶ τὰ οὐ τῇ Ῥόδῳ δὲ παρελήφαμεν ὀστᾶ πηλικαῦτα τὸ μέγεθος, ὡς παραβαλλομένους τοὺς νῦν ἀνθρώπους πολὺ καταδεεστέρους εἶναι. Ὁ δὲ αὐτὸς φησιν πλησίον Ἀθηνῶν, νῆσόν τινα εἶναι· τὴν δὲ τοὺς Ἀθηναίους βούλεσθαι τειχίζειν· σκάπτοντας δὲ τοὺς θεμελίους τῶν τοίχων εὑρεῖν σῶμα ὄν τὸν μὲν

σκελετȣ, πηχῶν εὑρεθῆναι εἰκοσιτεσσάρων. ταῦτα δέ φησιν τὰ ὀστᾶ τοὺς περιοικοῦντας Βαρβάρȣς, εἰς τὴν Μαιῶτιν ῥίψαι λίμνην. Παιδίον πρὸς Νέρωνα ἐκομίσθη τετρακέφαλον, ἀναλογα ἔχον καὶ τὰ ἄλλα μέλη· ἄρχοντος Ἀθήνησιν Θρασύλλȣ, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ Ποπλίȣ Πετρωνίȣ τȣ Σπαλιανȣ, καὶ Κεσεννίȣ Πέτȣ. Καὶ ἕτερον ἐγεννήθη, ὑπὲ τȣ ἀριστερȣ ὤμȣ κεφαλὴν ἐκπεφυκυῖαν ἔχον. Ἐγένετο σημεῖον πράδοξον ὑπὲ Ῥώμης, ἄρχοντος Ἀθήνησι Δεινοφίλȣ, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ Κοΐντȣ Οὐρατίȣ, καὶ Γναίȣ Πομπηΐȣ Γάλλου· Ῥαικίȣ δὲ Ταύρȣ ἀνδρὸς στρατηγικοῦ τῆς γυναικὸς θεραπαινα τῶν τετιμημένων ἀπεκύησε πίθηκον. Κορνηλίȣ Γαλλικανȣ ἡ γυνὶ παιδίον ἔτεκεν κεφαλὴν ἔχον Ἀνȣβίδος ὑπὲ Ῥώμης· ἄρχοντος Ἀθήνησιν Δημοστράτου· ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ Αὔλου Λουκιννίου Νερούα Σιλανιανȣ, καὶ Μάρκȣ Οὐηεστίνȣ Ἀττικȣ. Γυνὴ ἀὲρ πόλεως Τριδέντȣ τῆς Ἰταλίας, ἀπεκύησεν ὄφεις ἐσφαιρωμένους· ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ Δομετιανοῦ καίσαρος τὸ ἔνατον, καὶ Πετιλίου Ῥοῦφου, τὸ δεύτερον, ἐν Ἀθήναις ἀναρχίας οὔσης. Ἐν Ῥώμῃ δικέφαλόν τις ἀπεκύησεν ἔμβρυον, ὃ ὑποθήκαις τῶν θυοσκόων εἰς τὸν Τίβεριν ποταμὸν ἐνεβλήθη· ἄρχοντος

Ἀθήνησιν Ἀδριανοῦ τοῦ αὐτοκράτορος γενομένου, ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ αὐτοκράτορος Τραϊανοῦ τὸ ἕκτον, καὶ Τίτου Σεξτίου Ἀφρικανοῦ. Δωρόθεος δὲ φησὶν ὁ ἰατρὸς ἐν ὑπομνήμασιν, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ κατ' Αἴγυπτον, κίναιδον τεκεῖν· τὸ δὲ βρέφος ταριχευθὲν, χάριν τοῦ πρᾶδόξου φυλάττεσθαι. Ἐν Γερμανίᾳ ἐν τῷ στρατῷ τῶν Ῥωμαίων, ὅς ἦν ὑπὸ Τίτῳ Κουρτιλίῳ Μαγκίᾳ, τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐγένετο. Δοῦλος τοῦ στρατιώτου ἔτεκεν· ἄρχοντος Ἀθήνησιν Κόνωνος· ὑπατευόντων ἐν Ῥώμῃ Κοΐντου Οὐλουσίου Σατορνίνου, καὶ Ποπλίου Κορνηλίου Σκιπίωνος. Καὶ Ἀντίγονος δὲ ἱστορεῖ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, μίαν γυναῖκα ἐν τέτρασι τοκετοῖς εἴκοσι τεκεῖν, καὶ τὰ πλεῖστα τούτων ἐκτραφῆναι. Καὶ ἑτέρα τίς γυνὴ κατὰ τὴν αὐτὴν πόλιν, πέντε ἐν ἑνὶ τοκετῷ ἀπεκύησεν παῖδας, τρεῖς μὲν ἄῤῥενας, δύο δὲ θηλείας· οὓς Αὐτοκράτωρ Τραϊανὸς ἐκέλευσεν ἐκ τῶν ἰδίων χρημάτων τρέφεσθαι· πάλιν δὲ μετ' ἐνιαυτὸν, ἄλλα τρία ἡ αὐτὴ γυνὴ ἔτεκεν. Ἱππόστρατος δέ φησιν ἐν τῷ περὶ Μίνω, Αἴγυπτον ἐκ μιᾶς γυναικὸς Εὐρυόπης τῆς Νείλου, πεντήκοντα υἱοὺς γεννῆσαι. Δαναός τε ὁμοίως ἐκ μιᾶς γυναικὸς τῆς Νείλου Εὐρυόπης, πεντήκοντα θυγατέρας ἔσχεν. Κρατερὸς δέ φησιν ὁ Ἀντιγόνου τοῦ βασιλέως ἀδελφὸς, γινώσκειν τινὰ ἀνθρω-

πον

τον, ὃν ὠ ἐπὶ ἔτεσιν παῖδα γενέαθ, ἢ μφράκιον, ἢ ἀνδρα, ἢ γέροντα ἢ γήμαντα, ἢ παιδοφιτεύμενον ἀφθανεῖν. Μεγασθένης δέ φησιν τὰς ὑπὸ Γαλατῶν καθοικέσας γυναῖκας ἑξαετεῖς γινομένας πίπτειν. Εὑρέθη ἐν Σαύνῃ τῇ Ἀραβίας πόλει, Ἱππόκενταυρος ὑπὸ ὄρους μεγάλου ὑψηλοῦ, ὃ δὴν γόμον φαρμάκου θανασίμου· καλεῖται δὲ τὸ φάρμακον ὁμώνυμον τῇ πόλει· ὀξύτατον δὲ καὶ ἀνυπόκριτον τὸν τῶν ὀλεθρίων καθέσηκεν· τὸν δὲ Ἱππόκενταυρον συλλαβὼν ὁ βασιλεὺς ζωὸν, ἀπέστειλε ζωὸν ἑτέροις δώροις πρὸς καίσαρα εἰς τὴν Αἴγυπτον· τροφὴ δὲ ἦν αὐτῷ, κρέα· ὁ φόβων δὲ τὴν μεταβολὴν τοῦ ἀέρος, τελευτᾷ· οὕτως ὁ ἔπαρχος τῶν Αἰγύπτου ταριχεύσας, ἀπέστειλεν εἰς Ῥώμην· καὶ πρῶτον ἐν τοῖς βασιλείοις ἀπεδείχθη, τὸ μὲν πρόσωπον ἀνθρώπου ἔχων· χεῖρας δὲ καὶ τοὺς τούτων δακτύλους τετευχωμένους· τὰ δὲ ὄπισθεν ἕως μὲν τῶν πλευρῶν σκέλεσι καὶ τῇ ὀσφύϊ ὅλοις ἦσαν αὐτῷ ἵππου στέρνα, καὶ ἐπίξανθοι χαῖται, καθάπερ καὶ τῆς ταριχείας συμμιλαινόμεναι τῇ δορᾷ· μέγεθος δὲ οὐκ οἰόπερ οἱ γραφόμενοι, ἀλλ' αὖ πάλιν μικρόν. Ἐν δὲ τῇ προφημένῃ πόλει Σαύνῃ ἐλέγοντο ἕτεροι εἶναι Ἱππόκενταυροι· ὧν δὲ ἀπενεχθέντα εἰς Ῥώμην εἶδες ἀπιστεῖ, δύναται ἰσορρῆσαι· ἀφ' οὗ

γὰρ ἐν τοῖς ὁρίοις τοῦ αὐτοκράτορος τεταρι-
χευμένος, ὡς προεῖπον. ¶ ΠΕΡΙ ΤΩΝ
ἑκατὸν ἔτη ζήσαντες Ἰταλῶν, ὡς ἐξ αὐ-
τῶν τῶν ἀρχαιμήσεων ἀναζητήσαντες ὀ πρέρ-
χος ἐμάθομεν. Λούκιος Κορνήλιος, Κορνίου
υἱὸς, πόλεως Πλακεντίας. Λούκιος Γλαύκ-
κιος Οὐῆρος, Λούκιος πόλεως Πλακεντίας.
Λούκιος Οὐετούστιος Σεκουῦδος, Λουκίου υἱὸς,
πόλεως Πλακεντίας. Λούκιος Λικίννιος Γά-
λος, Λουκίου ἀπελεύθερος, πόλεως Πλα-
κεντίας. Λούκιος Ἀκίλλιος Μάρκελλος,
Λουκίου υἱὸς, πόλεως Πλακεντίας. Λούκιος
Οὐέττιος, Μάρκου υἱὸς, Βριξέλλων. Λούκιος
Κουσσώννιος, Λουκίου υἱὸς, πόλεως Κορνηλίας.
Λούκιος Γαμίνιος, Λουκίου υἱὸς, πόλεος Βελείας.
Γάϊος Πορτήσιος Φρόντων, Σέξτου υἱὸς, πόλεως
Βονωνίας· Γάϊος Νώνιος Μάξιμος, Γοπλίου υἱὸς,
πόλεως Βριξέλλων. Γάϊος Ἀμούριος Τείρωνος,
Γαΐου υἱὸς, πόλεως Κορνιλίας· Γάϊος Καστοπού-
δης, Τιτίου υἱὸς, πόλεως Γαρμης. Γαΐος Οὐά-
τιος Τέρτιος, Σπορίου υἱὸς, πόλεως Πλακεν-
τίας. Γάϊος Ἰούλιος Πόθος, πόλεως Ῥαβέννης.
Γάοϊς Οὐαλέριος Πρίμος, Κοΐντου υἱὸς, πόλεως
Βελείας· Καισειλίας Κῦρος, πόλεως Πλακεν-
τίας. Κατία Γαΐου θυγάτηρ, πόλεως Φαουεν-
τίας.

πίας. Πόπλιος Φούλβιος Φρύξ, Λουκίου ἀπελεύθερος, πόλεως Ρολλισίας· Πόπλιος Νέβιος, Λουκίου υἱός, πόλεως Βασιλείας· Πόπλιος Δεκέμιος Δημοσθένης, Ποπλίου ἀπελεύθερος, πόλεως Ἀεμηνου. Πετρωνία Κοίντα, Λουκίου ἀπελευθέρα, πόλεως Πλακεντίας· Πόλλια Πόλλα Σωσείου θυγάτηρ, πόλεως Αἰτωσίας. Μάρκος Οὐϊλφόνιος Σβυῆρος, πόλεως Οὐελείας· Μάρκος Τρέβιος Ἄλβιος, Μαρκου ἀπελεύθερος, πόλεως Πλακεντίας. Μάρκος Ἀντώνιος, Λευκίου υἱός, πόλεως Πλακεντίας. Μάρκος Τάλπιος Οὐϊταλὶς, Μαρκου υἱός, πόλεως Πλακεντίας. Μάρκος Ἀκκέλιος, Μάρκου υἱός, πόλεως Βονωνίας. Μάρκος Νιρέλιος, Γαΐου υἱός, πόλεως Πάρμης. Τίτος Οὐϊβιος Θαλλος, Σοιείου υἱός, πόλεως Παρμης. Τίτος Αἰμίλιος, Κοίντου υἱός, πόλεως Ῥηγίας. Τίτος Οὐετεράνιος, Ποπλίου υἱός, πόλεως Βονωνίας. Τίτος Νεμέριος, Τίτου υἱός, πόλεως Πλακεντίας. Τίτος Σερούϊος Σεκουνδος, Τίτου υἱός, πόλεως Βονωνίας· Τίτος Πετρώνιος, Ποείου υἱός, πόλεως Πλακεντίας. Τίτος Αὐτώνιος, Μαρκου υἱός, πόλεως Ῥηγίου. Τίτος Ἐρούσιος Πολλίων, Γαΐου υἱός, πόλεως Βονωνίας. Τίτος Καμόρειος Τόρπος, Τίτου υἱός, πόλεως Φιδεντίας. Τουρελλιφόρνιος Γαΐου ἀπελευθέρα, πόλεως Βο-

 νωνίας.

νωνίας. Κούϊντος Καυσιος Ῥοῦφος, Κουΐντου υἱὸς, πόλεως Ῥηγίου. Κούϊντος Λουκρίτιος πρίμος, Κοΐντου υἱὸς, πόλεως Ῥηγίου. Κούϊντος Οὐέλιος Γοπλίου υἱὸς, πόλεως Βελίας. Ἀντωνία Σεκουνδα, Γοπλίου θυγάτηρ, πόλεως Βελίας. Ἀλβατία Σαβῖνα, πόλεως Παργης. Σαλουΐα Οὐάρηνα Γοπλίου θυγάτηρ, πόλεως Βασιλείας. Βεβία Μαρκέλλα Σέξτου θυγάτηρ, πόλεως Ὀρτισίας. Βασκία Ἀστικόσου Μακεδὼν, ἀπὸ Φιλίππων. Βουζηστόνου παροίκου Πόλπης, Μακεδὼν. Φρόντων Ἀλβουτίου Μακεδὼν ἀπὸ Φιλίππων. Σαρκης Κιλαμακέτις Ἀμφιπολῖτις. Αἰδέσιος Δίζα παροικοπόλεως, Μακεδὼν. Βίθυσδιζάστου παροικοπόλεως, τῆς Μακεδόνων. Ζαικεδένθης Μουκάσου παροικοπολίτης Μακεδὼν. Μάντις καὶ προίζου Μακεδὼν, ἐξ Ἀμφιπόλεως. Ἀλέξανδρος Δημητρίου Τιανὸς, ἀπὸ πόντου, ὁ Βιθυνίας. Γάζα Τίμωνος Τιανὴ, ἀπὸ πόντου, καὶ Βιθυνίας. Χρήστη Ἀντιπάτρου Τιανὴ. Χρυσίου Θεοφίλου Τιανὴ. Ἱέρων Ἱέρωνος Τιανὸς. Μούζακος Μουκαντίου Νικομηδεὺς Βιθυνίας. Λούκιος Φιδικλαυνιος Νέπως, Σινωπεὺς. Ἀλούκιος Ἀπιλιούτας, ἀπὸ Λουσιτανίας πόλεως Ἰντεβρανιησίας. Ἄμβατος Δοκουρίου υἱὸς, τῆς αὐτῆς πόλεως. Καυμαλος, Καντολγουνίου υἱὸς, τῆς αὐτῆς πόλεως. Κέλτιος Πελλίου υἱὸς, πόλεως Ἀπειλοκαρίου.

καρίου. Ἀῤῥοιώτιος Ἀππίου υἱός, πόλεως Κονιμβριγησίας. Τάμφιος Κελτίου υἱὸς πόλεως τῆς αὐτῆς. Δοκκούριος Ἀλουκκίου υἱός, πόλεως Αἰβουροβισυγγησίας. ¶ ΟΙ ἈΠΟ ἘΚΑΤΟΝ ΤΕΣΣΆΡΩΝ ἘΤΩΝ, ΜΈΧΡΙ ἘΚΑΤΟΝ ΔΈΚΑ ἈΠΟΓΡΑΨΆΜΕΝΟΙ.] Γάϊος Λυλήδιος πρίμος, πόλεως Βονωνίας, ἔτη ἑκατὸν ἕν. Κλωδία Ποτέστα, Γαΐου ἀπελευθέρα, πόλεως Βονωνίας, ἔτη ἑκατὸν ἕν. Κουσινία Μόσχος Γαΐου ἀπελευθέρα, πόλεως Κορνηλίας, ἔτη ἑκατὸν ἕν. Κορεωνία Οὐερηκουῦδα, Ποπλίου ἀπελευθέρα, πόλεως Κορνηλίας, ἔτη ἑκατὸν ἕν. Λουΐα Ἀττικὴ, Ποπλίου ἀπελευθέρα, πόλεως Παρμης, ἔτη ἑκατὸν ἕν. Βουρία Λυχναινὶς, πόλεως Παρμης, ἔτη ἑκατὸν ἕν. Γαΐος Σάμφιος, Γαΐου υἱός, πόλεως Βελείας, ἔτη ἑκατὸν δύο. Κούϊντος Κορνήλιος, Κουΐντου υἱός, πόλεως Ῥηγίου, ἔτη ἑκατὸν δύο. Τίτος Ἀντώνιος, Τίτου υἱός, πόλεως Παρμης, ἔτη ἑκατὸν δύο. Κοκνανία Μοῦσα, πόλεως Κορνηλίας, ἔτη ἑκατὸν τρία. Δημόκριτος Ἀβδηρίτης, ἔτη ἑκατὸν τέσσαρα. ἐτελεύτησεν δὲ τροφῆς ἀπεχόμενος. Κτησίβιος ὁ ἱστοριογράφος, ἔτη ἑκατὸν τέσσαρα· ἐν Περιπάτῳ δὲ ἐτελεύτα, ὡς Ἀπολλόδωρος ἐν τοῖς χρονικοῖς δεδήλωκεν. Ἱερώνυμος ὁ συγγραφεὺς

φεὺς πολλοὺς μὲν χρόνους ἐν ταῖς στρατείαις ἀνα-
τλήσας· πλείστοις δὲ τραύμασιν ἐν πολέμοις
περιπεσὼν, ἐτελεύτησεν, βιώσας ἔτη ἑκατὸν
τέσσαρα, ὥς φησιν Ἀγαθαρχίδης ἐν τῇ ἐννάτῃ
τῶν περὶ τῆς Ἀσίας ἱστοριῶν. Γάϊος Λαλ-
λίας Τιωναῖνος, Λουκίου υἱὸς, πόλεως Βιωνίας,
ἔτη ἑκατὸν πέντε. Γόπλιος Χουϊσέντιος Σφυ-
ρίων Γοπλίου ἀπελεύθερος, πόλεως Βονωνίας,
ἔτη ἑκατὸν πέντε. Τίτος Κοττίνας Χρύσαντος,
Τίτου ἀπελεύθερος, πόλεως Φαουεντίας, ἔτη
ἑκατὸν πέντε. Μάρκος Γομώνιος Σεβῆρος,
Μάρκου υἱὸς, πόλεως Ταννητάνης, ἔτη ἑκατὸν
πέντε. Σέξτος Νέβιος Σέξτου υἱὸς, πόλεως Γαρ-
μίας, ἔτη ἑκατὸν πέντε. Λούκιος Αἴλιος Δω-
ρόθεος, Λουκίου ἀπελεύθερος, πόλεως Βο-
νωνίας, ἔτη ἑκατὸν ἕξ. Γάϊος Γομπούσιος
Μοντιανὸς, Ποπλίου υἱὸς, ἔτη ἑκατὸν
ἑπτά. Γόλλα Δωνάτα Σέξτου θυγάτηρ,
πόλεως Βονωνίας, ἔτη ἑκατὸν δέκα· Μουναντία
Προκούλα, Λουκίου θυγάτηρ, πόλεως Ῥηγίου, ἔτη
ἑκατὸν δέκα. ¶ ΟΙ ἈΠΟ ΤΩΝ Ἑ-
ΚΑΤΟΝ ΔΕΚΑ ἘΤΩΝ ΜΕΧΡΙ Ἑ-
ΚΑΤΟΝ ἘΙΚΟΣΙ ἈΠΟΓΡΑΨΑΜΕ-
ΝΟΙ.] Τίτος Πουρέννιος Τοῦτος, Λούκιου υἱὸς,
πόλεως Κορνηλίας, ἔτη ἑκατὸν ἕνδεκα. Λούκιος
Αντίστιχος Σωτήριχος, Λουκίου ἀπελεύθερος, πό-
λεως

λεως Ῥαβέννης, ἔτη ἑκατὸν δέκα τρία. Λύκιος Γέτρυ, πόλεως Κορνηλίας, ἔτη ἑκατὸν δέκα τέσσαρα. Ἰουλία Μοδεστίνα, πόλεως Κορσιόλων, Γριμοπιλαρίου ἀπελευθέρα, καθ' ἡμας ἔτι οὖσα, πόλεως Βριξέλλων, ἔτη ἑκατὸν εἴκοσι.

¶ ΟΙ ΑΠΟ ΡΛ ΕΤΩΝ, ΜΕΧΡΙ ΡΜ ΑΠΟΓΡΑΨΑΜΕΝΟΙ.] Λύκιος Τέρτιος, πόλεως Μονωνίας ἔτη ρλέ. Φαῦστος καίσαρος δοῦλος ἐκ Σαβίνων, ἀπὸ Παιτωρίου Γαλλαντιανοῦ, ἔτη ρλϛ, ὃν καὶ αὐτὸς ἐθεάσαμεν, Ἀδριανῷ τῷ καίσαρι ὑπηδειχθέντα. Ἀργανθώνιος ὁ τῶν Ταρτησίων βασιλεὺς, ὡς ἱστορεῖ Ἡρόδοτος. © Ἀνακρέων ὁ ποιητὴς, ἔτη ρν. Σίβυλλα, ἡ Ἐρυθραία, ἐβίωσεν ἔτη ὀλίγον ἀπὸ δέοντα τῶν χιλίων, ὡς αὐτή φησιν ἐν τοῖς χρησμοῖς τόν δε τὸν τρόπον·

Ἀλλὰ τί δὴ πανόδυρτος ἐπ' ἀλλοτρίοισι πάθεσσι
Θέσφατα φοιβάζω, λυσσώδεα μοῖραις ἔχουσα,
Οἴστρου δὲ σφετέρου καταγεύομαι ἀλγινόεντος·
Ἐκνεάομεν * ἀεὶ χαλεπὸν κατὰ γῆρας ἔχουσα,
Μαινομένη μὲν ἐνὶ θνητοῖς, καὶ ἄπιστα λέγουσα,
Γαῖντα δ' ὑπὲρ προϊδοῦσα βροτῶν δυσανάσχετα κήδη,

* ἐκ νεαρῶν μὲν legi.

Καὶ

Καὶ τότε μοι φθονέσας Λητοῦς ἐρικυδέος υἱός,
Μαντοσύνης παθέων δὲ κατοικήσας ὀλοὸν κῆρ,
Ψυχὴν ἐκλύσει δεσμευομένην ἐνὶ λυγρῷ.
Σώματι σαρκοτύπιδι ὀϊστεύσας γεγάϊον.
Ἐνθ' ἄρα μοι ψυχὴ μὲν εὐ ἠέρα πιστηθεῖσα,
Πνεύματι συγκραθεῖσα βροτῆν εἰς οὔατα πέμψει
Κληδόνας ἐν πυκινοῖς αἰνίγμασι συμπλεχθείσας,
Σῶμα δ' ἀεικελίως ἄταφον πρὸς μητέρος αἴης,
Κείσεται οὐ γάρ τις θνητῆν ὑπὲ γαῖαν ἀμήσει,
Οὐδὲ τάφῳ κρύψει, κατὰ γὰρ χθονὸς εὐρυοδείης
Δύσεται αἷμα μέλαν τορβαινομένοιο χρόνοιο.
Ἔθεν δὴ πολλῆς ἀναδύσεται ἐρνέα ποίης,
Ἡ καταβοσκομένων μήλων εἰς Ἥπατα δῦσα,
Ἀθανάτων δείξει βουλεύματα μαντοσύνῃσι,
Σαρκῶν δ' ὄρνιθες πετροδείμονες αἴκε πάσωνται,

Μαντο-

Μαντοσύνην θνητοῖσιν ἀληθέα ποιπνύουσι.

Διὰ τούτου τοῦ χρησμοῦ ἀφεδείγνυται δέκα γενεὰς αὐτὴν καθ' ἀνθρώπους γεγονέναι, καὶ μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τὴν ἐκ τοῦ ζῆν, τῆς μὲν ψυχῆς κατὰ τὸν ἀέρα φερουμένης, καὶ προσπιπτούσης τοῦ ὑπὸ τὴν ἀνθρώπων λαλουμένους πρασκευάσειν, τὰς γινομένας κληδόνας διὰ τὴν λόγον· τοῦ δὲ σώματος ἀτάφου γενομένου, τὰ μὲν ὄρνεα τὴν σαρκῶν φαγόντα, τὴν δὲ τῆς ὀρνιθοσκοπίας μαντείαν διασημαίνειν· τοῦ δὲ ὑπολοίπου μέρους εἰς τὴν γῆν σαπέντος, καὶ τὰ κτήνη φαγόντα τῆς ἐκ τῆς γῆς φυομένης πόας, τὴν ἡπατοσκοπικὴν εἰς τὸν βίον εἰσάξειν τέχνην. Τὴν δὲ γενεὰν Σίβυλλα ἱστορεῖ ἐτῶν ἑκατὸν δέκα, ἐν τῷ χρησμῷ τῷ πρὸς Ῥωμαίους περὶ τὴν αἰωνίων θεῶν, ἃ Ῥωμαῖοι Σεκουλάρια καλοῦσι. Τῶν γὰρ συμμάχων αὐτὴν καὶ κοινωνῶν μὴ ἐμμενόντων ταῖς συνθήκαις, ἀλλὰ πυκνὰ μεταβαλλομένων καὶ πολεμούντων αὐτοῖς, ἡ Σίβυλλα ἐχρησμῴδησεν, ὑπὸ τελεσθεισῶν τὴν θεωρίων τούτων, ὑποταγήσεσθαι τοὺς ἀφεστῶτας Λατίνους· εἰσὶν δὲ οἱ χρησμοὶ οἵδε·

Ἀλλ' ὁπότ' ἂν μήκιστος ἵκῃ χρόνος ἀνθρώποισι,

Ζωῆς

Ζωῆς εἰς ἐτέων ἑκατὸν δέκα κύκλον ὁδεύσας,
Μεμνῆσθαι Ῥώμαῖε, καὶ εἰ μαλλα λήσει ἑαυτοῦ,
Μεμνῆσθαι τά δε πάντα, θέοισι μὲν ἀθανάτοισι,
Ῥέξειν ἐν πεδίῳ πρὰ Θύβριδος ἄπλετον ὕδωρ,
Ὅππῃ ςεινότατον, νὺξ ἡνίκα γαῖαν ἐπέλθῃ,
Ἡελίου κρύψαντος ἑὸν φάος, ἔνθα σὺ ῥέζειν,
Ἱερὰ παντογόνοις μοίραις ἄρνας τε καὶ αἶγας,
Κυανέας δ' ἢ ταῖς δ' εἰλειθύιας ἀρέσασθαι,
Γαιδοτόκους θυέεσσιν ὅπῃ θέμις, αὖθι δὲ γαίῃ
Πληθομένῃ χώροις. ὀΐς ἱερεύοιτο μέλαινα
Πάνλευκοι ταῦροι δὲ Διὸς πρὰ βωμὸν ἀγέσθων,
Ἤματι, μὴ δέ τε νυκτὶ, θεοῖσι γὰρ οὐρανίδαισιν
Ἡμέριος πέλεται θυέων τρόπος, ὡς δὲ καὶ αὐτοῖς
Ἱερεύειν, δαίμαλις δὲ βοὸς δέμας ἀγλαὸν Ἥρης
Δεξάσθω νηὸς πρὰ σεῦ, καὶ Φοῖβος Ἀπόλλων,

Ὅςε

Ὅστε καὶ ἠέλιος κικλήσκεται, αἴσια δέχθω
Θύματα, Λητοΐδης καὶ ἀειδόμενοί τε Λα-
τῖνοι
Παιᾶνες, κούροις κούρησί τε νηὸν ἔχοιεν
Ἀθανάτως, χωρὶς δὲ κόραι χόρον αὖται
ἔχοιεν,
Καὶ χωρὶς παίδων ἄρσην στάχυς, ἀλλὰ γο-
νήων
Πάντων ζωόντων τοῖς ἀμφιθαλής ἐτι φύτλη,
Αἱ δὲ γάμου ζεύγλαισι δεδμημέναι ἥματι
κείνῳ,
Γνῦξ Ἥρης παρὰ βωμὸν ἀοίδιμον ἑδριόωσαι,
Δαίμονα λισσέσθωσαν, ἅπασι δὲ λύματα
δοῦναι
Ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξὶ, μάλιστα δὲ θηλυ-
τέραισιν,
Πάντες δ' ἐξ οἴκοιο φερέσθων, ὅσσα κο-
μίζειν
Ἔστι θέμις θνητοῖσιν ἀπαρχομένοις βιότοιο,
Δαίμοσι μειλιχίοισιν ἱλάσματα καὶ μα
κάρεσσιν
Οὐρανίοις, τάδε πάντα τεθησαυρισμένα
κεῖσθαι,
Ὄφρα τελῇ θυμέλῃσι καὶ ἀνδράσιν ἑδριόω-
σιν.
Ἔνθεν πορσύνῃς μεμνημένος ἥμασι δ' ἔστω,

Νυξί τ' ἐπασυτόραισι θεοπροπίους κατὰ θώκους,
Παμπλήθης ἄγυρις· σπουδὴ δ' ἐγέλωτι μεμίχθω
Ταῦτά τοι ἐν φρεσὶ σῇσιν ἀεὶ μεμνημένος, εἶναι
Καί σοι πᾶσα χθὼν Ἰταλὴ, καὶ πᾶσα Λατίνων,
Αἰὲν ὑπὸ σκύπτροισιν ὑπαυχένιον ζυγὸν ἕξει.

Τέλος περὶ Θαυμασίων καὶ Μακροβίων, &c.

ΦΛΕΓΟΝΤΟΣ

ΦΛΕΓΟΝΤΟΣ Ἀπελευθέρου Ἀδριανοῦ καίσαρος περὶ τῶν Ὀλυμπίων.

Δοκεῖ μοι χρῆναι εἰπεῖν τὴν αἰτίαν δι' ἣν τὰ Ὀλύμπια τεθῆναι συμβέβηκεν. Ἐστὶ δὲ ἥδε. Μετὰ Γεῖσον καὶ Πέλοπα, ἔτι δὲ Ἡρακλέα τοῦ πρώτους τὴν πανήγυριν καὶ τὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπιάσιν ἐνστησαμένους, ἐκλειπόντων τῶν Πελοποννησίων τὴν θρησκείαν χρόνῳ τινὶ, εἰς ὃν ἀφ' Ἰφίτου ὀλυμπιάδες ὀκτὼ πρὸς ταῖς εἴκοσι καταριθμοῦνται εἰς Κόροιβον τὸν ἠλεῖον, καὶ ἀμελησάντων τῶν ἀγῶνος, στᾶσις ἐνέστη κατὰ τῆς Πελοποννήσου. Λυκοῦργος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος, υἱὸς ὢν τῶν Πρυτανέως, τῶν Εὐρόπου, τοῦ Σώσου, τοῦ Προκλέως, τοῦ Ἀριστοδήμου τοῦ Ἀριστομάχου, τοῦ Κλαιοδαίου, τοῦ Ὕλλου, τοῦ Ἡρακλέους, καὶ Δηιανείρας, καὶ Ἴφιτος ὁ αἴμονος, ὡς δὲ ἔνιοι Γραξωνίδου ἑνὸς τῶν ἀφ' Ἡρακλέους ἠλεῖος. καὶ Κλεοσθένης ὁ Κλεονίκου Γεισάτης βουλόμενοι εἰς ὁμόνοιαν καὶ εἰρήνην τὸ πλῆθος αὖθις ἀφικαταστῆσαι, τήν τε πανήγυριν τῆς Ὀλυμπικὴν ἔγνωσαν ἀνάγειν εἰς τὰ ἀρχαῖα νόμιμα, καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ἐπιτελέσαι. στέλλονται

δὴ εἰς δελφοὺς χρησόμενοι τῷ θεῷ, εἴ σφισιν συνεπαινεῖ ταῦτα ποιῆσαι. ὁ δὲ θεὸς, ἄμεινον, ἔφη, ἔσεσθαι ποιοῦσιν. καὶ προσέταξεν ἐκεχειρίαν ἀγγεῖλαι ταῖς πόλεσιν, ταῖς βουλομέναις μετέχειν τοῦ ἀγῶνος· ὧν περιαγγελθέντων κατὰ τὴν ἑλλάδα καὶ ὁ δίσκος ἐγράφη τοῖς ἑλλανοδίκαις, καθ' ὃν ἔδει τὰ ὀλύμπια ἄγειν· Οὐκ ἄγαν δὲ προσιεμένων τὸν ἀγῶνα, ἀλλὰ δυσχεραινόντων τῶν τε Πελοποννησίων, λοιμὸς ἐνθιγενόμενος, καὶ φθορὰ καρπῶν ἐλυμαίνετο αὐτοὺς· οἱ δὲ ἀφεστάντες πάλιν τοὺς περὶ τὸν Λυκοῦργον ἠτοῦντο τοῦ λοιμοῦ παῦλαν καὶ ἴασιν τινά. ἡδὲ Πυθία χρᾶ τάδε·

Ὦ γῆς ἀκρόπολιν πάσης πελοπηΐδα κλεινὴν
Ναίοντες, πρέσβεις τε βροτῶν πάντων καὶ ἄριστοι
Φράζεσθ' ἐξ ἐμέθεν χρησμὸν θεοῦ ὅττι κεν εἴπω.
Ζεὺς ἡμῖν τελετῆς μῆνιν ἔχει ἣν διέχρησεν,
Οὕνεκ' ἀτιμάζοντες ὀλύμπια λᾶσι ἄνακτος
Ζηνὸς· τοῦ πρῶτος μὲν ἰδρύσατο καὶ θέτο τιμὴν
Πεῖσος, καὶ μετὰ τόνδε Πέλοψ ὅτε δημονναῖαν

Ἑλλάδα,

Ἑλλάδα, θῆκε δ' ἔπειτα σροτινὸς ἔπαθλα θανόντι
Οἰνομαίῳ. τρίτατος δ' ἐν τοῖς παῖς Ἀμφιτρύωνος
Ἡρακλῆς ἐτέλεσσ' σροτινὴ ἀγῶν' ἐν μήτρῳ
Πέλοπι Ταντα λίδῃ φθιμένῳ· τὸν δήτοθεν ὑμεὶν
Λείπεις καὶ τελετὴν ἧς χωσάμενος κατὰ θυμὸν,
Ὦρσε κακὴν λιμὸν πρὰ τοῖς καὶ λοιμὸν, ὅν ἐστι
Παῦσαι, ἀνορθώσαντας ἑορτὴν τῷ πάλιν αὖθις.

Ταῦτα ἀκούσαντες, ἀπήγγειλαν τοῖς Πελοποννησίοις· οἱ δὲ ἀπιστήσαντες τῷ χρησμῷ ἀπέστειλαν πάλιν καὶ αὐτοὶ ἀκρὸ κοινοῦ δόγματος ὑπὲρ στρεφέστερον ἐπερωτήσαντας τὸν θεὸν περὶ τῶν χρησθέντων. ἡ δὲ Πυθία λέγει τάδε·

Ὦ Πελοποννήσου ναέται περὶ βωμὸν ἰόντες,
Θύετε καὶ πείθεσθε τά κεν μάντεις ἐνέπωσιν,
Ἠλείων πρόπολοι πατέρων νόμον ἰθύνοντες.

τούτων χρησθέντων, οἱ Πελοποννήσιοι ἐπέτρεψαν τοῖς Ἠλείοις ἀγῶνα τιθέναι τῶν Ὀλυμπίων, καὶ ἐκεχειρίαν ἀγγέλλειν ταῖς πόλεσιν· καὶ Ἠλεῖοι δὲ μετὰ ταῦτα βουλόμενοι βοηθεῖν

Λακεδαιμονίοις, ὅτε Ἕλος ἐπολιόρκουν πέμψαντες εἰς Δελφοὺς ἐμαντεύοντο· καὶ χρᾷ ἡ Πυθία τάδε·

Τὴν αὐτῶν ῥύεσθε πάτραν πωλέμου δ' ἀπέχεσθε,
Κοινοδίκου φιλίας ἡγούμενοι ἑλλήνεσσιν
Ἐς' ἂν πεντα έτης ἔλθῃ φιλόφρων ἐνιαυτὸς.

Χρησθέντων δὲ τούτων, τοῦ μὲν πολεμεῖν ἀνέσχοντο, τὴν δὲ Ὀλυμπίων τὴν ὠθιμέλειαν ἐποιοῦντο. καὶ ἐστέφετο μὲν οὐδεὶς τῶν πέντε Ὀλυμπιάδας. τῇ δὲ ἑκτῇ ἔδοξεν αὐτοῖς μαντεύσασθαι, εἰς στέμματα περιθῶσι τοῖς νικῶσι. καὶ πέμπουσι τὴν βασιλέα Ἴφιτον εἰς θεοῦ, ὁ δὲ θεὸς ἔφη τάδε·

Ἴφιτε μήλειον καρπὸν μὴ θῇς ὠθὶ νίκῃ,
Ἀλλὰ τὸν ἄγριον ἀμφιτίθει καρπώδη ἐλαιῶν
Ὃς νῦν ἀμφέχεται λεπτοῖσιν ὑφασαμασ' ἀραχνης.

Παραγενόμενος οὖν εἰς τὴν Ὀλυμπίαν πολλῶν ἐν τῷ τεμένει κοτίνων ὄντων εὑρὼν ἕνα περιεχόμενον ἀραχνίοις, περιῳκοδόμησεν αὐτὸν, καὶ τοῖς νικῶσιν ἐκ τούτου ἐδόθη ὁ στέφανος. πρῶτος δ' ἐστεφανώθη Δαϊκλῆς Μεσσήνιος τῇ ἑβδόμῃ Ὀλυμπιάδι στάδιον ἐνίκα.

ΑΠΟΛ-

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ

ἱστορίαι θαυμάσιαι.

ΒΟΛΟ Ἐπιμενίδης ὁ κρὴς λέγε- α'
ται ὑπὸ τοῦ πατρὸς ⊙ τὴν ἀ-
δελφὸν τοῦ πατρὸς ἀφικόμενος
εἰς ἀγρὸν πρόβατον ἀγαγεῖν εἰς
τὴν πόλιν, καταλαβόσης αὐ-
τὸν νυκτὸς παλλάξαι τῆς τέϊδος. καὶ καταμεῖναι
θεῶν ἔτη ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα, καθάπερ ἄλλοι τε
πολλοὶ εἰρήκασιν, ἐπὶ καὶ Θεόπομπος ἐν ταῖς ἱστο-
ρίαις, ἐπιφέρων τὰ κατὰ τόπους θαυμάσια. Ἐπέ-
στη συμβῆναι ἐν τῷ μεταξὺ χρόνῳ τοῦ μὴ οἰκείους
τοῦ Ἐπιμενίδου ἀφθαρῆναι. αὐτὸν δὲ ἐγρηγορέναι τοῦ
ὕπνου, ζητεῖν ἐφ' ὅ ἀφικέσθαι πρόβατον. μὴ εὑρόν-
τα δὲ, φροῦδαι εἰς τὸν ἀγρόν. ὑπολάμβανε δὲ ἐγ-
γύρθαι τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ, ἣπερ ἔδοξεν κατακοιμᾶσθαι.
καὶ καταλαβὼν τὸν ἀγρὸν πεπραμένον, καὶ τῷ
σκυλεῖ ἀλαγμένῳ ἀπαίρειν εἰς τὴν πόλιν. καὶ εἰ-
σελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν ἐκεῖθεν πάντα ἔγνω, οἷς
⊙ τὰ πρὸ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἀφανὴς ἐγένετο.
λέγουσι δὲ οἱ Κρῆτες, ὡς φησιν Θεόπομπος, ἐλθόν-
τα αὐτὸν ἐναντίον τοκήσασθαι ἀφθαρῆναι. λέ-
γεται δὲ πρὸς τοῦ αὐδοῦς τάτε καὶ ἄλλα οὐκ
ὀλίγα παραδοξα. Ἀκουέτω δὲ ἱστορεῖται β'
τὸν Προικοννήσιον, ἔν τινι γραφείῳ τῶν Προικοννήσου

τελευτήσαντα ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ ἐν Σικελίᾳ ὑπὸ πολλῶν θεωρηθῆναι γράμματα διδάσκοντα, ὅθεν πολλάκις αὐτῷ τὸ εἰκὸς συμβαίνοντα, καὶ πορφανοῦς γυναικὸς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, καὶ πυκνότερον ἐν τῇ Σικελίᾳ φανταζομένου, οἱ Σικελοὶ ἱερόν τε κατεσκεύασαν αὐτῷ, καὶ ἔθυσαν ὡς ἥρωϊ. Περὶ δὲ Ἑρμοτίμου τοῦ Κλαζομενίου τοιαῦτά τινα μυθολογεῖται. Φασὶν γὰρ αὐτοῦ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος πολλαζομένην, ἀποδημεῖν ἐπὶ πολλὰ ἔτη, καὶ εἰς τόπους γνωρίμους, προλέγειν τὰ μέλλοντα ἀποβήσεσθαι, οἷον ὄμβρους μεγάλους καὶ ἀνομβρίας, ἔτι δὲ σεισμούς τε καὶ λοιμούς, καὶ πρατηλήσια, τοῖς σώμασιν κρίνειν. τὴν δὲ ψυχὴν καθάπερ εἰς ἔλυτρον διὰ χρόνων τινῶν εἰσδεχομένην, διεγείρειν τὸ σῶμα. τοῦτο δὲ αὐτοῦ πολλάκις τοιούτου, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτολαὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐχούσης, ὅτε μέλλοι χωρεῖσθαι, μηδένα ἐᾶν τοῦ σώματος, μηδὲ πίνα τῶν πολιτῶν, μηδ' ἄλλον ἀνθρώπων εἰσελθόντες τινὲς εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐκλιπαρήσαντες τὸ γύναιον ἐθεώρησαν χαμαὶ κείμενον γυμνὸν τὸν Ἑρμότιμον ἀκίνητον. οἱ δὲ πῦρ λαβόντες κατέκαυσαν αὐτὸν, οἰόμενοι τῆς ψυχῆς πραγνομένης, καὶ μηκέτι ἐλεύσης ὅπου εἰσδύσεται, παντελῶς στερήσεσθαι τοῦ ζῆν, ὅπερ καὶ συνέπεσεν. γ'

πεσεν. Τὸν μὲν οὖν Ἑρμότιμον Κλαζομένιοι τι-
μῶσι μέχρι τοῦ νῦν, καὶ ἱερὸν αὐτοῦ καθίδρυται,
εἰς ὃ γυνὴ οὐκ εἰσέρχεται, διὰ τὴν προειρημένην
αἰτίαν. Ἄβαρις δὲ ἐξ ὑπερβορέων ἦν μὲν δ'
καὶ αὐτὸς τῶν θεολόγων· ἔγραφε δὲ καὶ χρησ-
μοὺς ταῖς χώραις περιερχόμενος, οἵ εἰσιν μέ-
χρι τοῦ νῦν ὑπάρχοντες. προέλεγεν δὲ καὶ οὗτος
σεισμοὺς, καὶ λοιμοὺς καὶ τὰ παραπλήσια,
καὶ τὰ γιγνόμενα κατ' οὐρανόν. λέγεται δὲ
τοῦτον εἰς Λακεδαίμονα παραγενόμενον, εἰρηκέναι
τοῖς Λάκωσι κωλυτήρια θῦσαι τοῖς θεοῖς, καὶ ἐκ
τούτου ὕστερον ἐν Λακεδαίμονι λοιμὸς οὐκ ἐγέ-
νετο. Τὰ δὲ περὶ Φερεκύδην τοσαῦτά τι- ε'
να ἱστορεῖται. Ἐν Σκύρῳ ποτὲ τῇ νήσῳ διψῶντα,
ὑδάτιον αἰτῆσαι παρά τινος τῶν γνωρίμων· τὸν
δὲ πιόντα εἰπεῖν σεισμὸν ἐσόμενον ἐν τῇ νήσῳ με-
τὰ τρίτην ἡμέραν· τούτου δὲ συμβάντος, μεγά-
λην δόξαν αὐτὸν ἀπενέγκασθαι. πάλιν δὲ εἰς Σά-
μον πορευόμενος εἰς τὸ τῆς Ἥρας ἱερὸν, ἰδεῖν
πλοῖον εἰς τὸν λιμένα καθαγόμενον, καὶ εἰπεῖν
τοῖς συνεστῶσιν, ὡς οὐκ εἰσελεύσεται ἐντὸς τοῦ λι-
μένος. ἔτι δὲ λέγοντος αὐτοῦ καταῤῥαγῆναι
γνόφον, καὶ τέλος ἀφανισθῆναι τὴν ναῦν.
Τούτοις δὲ ὑπηγενόμενος Πυθαγόρας Μνη- ς'
σαρχοῦ υἱὸς, τὸ μὲν πρῶτον διεπονεῖτο περὶ τὰ
μαθήματα, καὶ τοὺς ἀριθμοὺς· ὕστερον δέ ποτε

καὶ τ' Φορεκύδ' τὸ ρα τοῦ ποιήσας ὄνκ ἀπέσχ. καὶ
ρ' τῷ γοντίου πλοίῳ ἐσερχομένῳ φορτίον ἔχον-
τι, μὴ τὴν πρατυχόντων δυσμενῶν σωτὸν εἶν,
κατελθεῖν ἀμφ' ὀν φόρον, ἐξῶτα τοῦτον εἰπεῖν·
μικρὸν τοίνυν φανήσεται ὑμῖν σῶμα ἄγον τὸ
πλοῖον τοῦτο· πάλιν δ' οὐ Καυλωνία, ὡς φησιν
Ἀριστοτέλης, γράφων περὶ αὐτοῦ πολλὰ μὲν
καὶ ἄλλα λέγει, καὶ ὅτ' οὐ τυρρηνία φησὶ
σάκκους τινὰς θανασίμου ὄφεως, αὐτὸς σάκκων, ἀ-
ποκτεῖναι. καὶ πῶς γνομένου δὲ σαφῶς τοῖς
Πυθαγορείοις προφανῆ. διὸ καὶ εἰς Μεταπόν-
τιον ἀπῆρεν, ἕως μηδενὸς θεωρηθεὶς καὶ ὑπὸ
τοῦ κατὰ Σάμον ποταμοῦ ἀμφαίνων ξυὶ ἄλ-
λοις, ἤκουσε φωνῆς μεγάλης ὑπὲρ ἀνθρώπων·
Πυθαγόρα χαῖρε. σοῦ δὲ πρῶτος πολιδεὴς
γενέσθαι. ἐφάνη δέ ποτε καὶ ἐν Κρότωνι, ἐν
Μεταποντίῳ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἢ ὥρᾳ. ἐν θεάτρῳ
ὃ καθήμενός ποτε ἐξανίσταται, ὡς φησιν Ἀρι-
στοτέλης, καὶ τὸ ἰδιον μηρὸν πρίφαινε τοῖς κα-
θημένοις εἰς χρυσοῦν. λέγεται δὲ πολλὰ αὐτοῦ καὶ
ἄλλα τινα παράδοξα. Ἡμεῖς δὲ μὴ βουλόμενοι
μεταγράφειν ἔργον ποιεῖν, αὐτοῦ τὸν λόγον
κατεπαύσαμεν. Ἀριστοτέλης δ' ἐν τοῖς φυ-
σικοῖς προβλήμασιν οὐ πολὺ τὸν φυτείαν τῆς
κριθῆς γινομένους, χλωρότερα ἴσχυν καὶ τὰ
σώματα μᾶλλον, ἢ πολὺ τὸν πυρὸν κατασχολε-
μένους.

μένους. Ἄνδρων ἐν τῇ δ', τῶν πρὸς φι- η'
λιππον θυσιῶν κορώνῃ ἐν τῇ Ἀττικῇ εἰς τὴν ἀ-
κρόπολιν οὐδεμία ἑώραται εἰσερχομένη. κα-
θάπερ οὐδὲ ἐν Πάφῳ περὶ τὰ θυρώματα τὰ
τῆς ἀφροδίτης μυῖα ἐφισταμένη. Ἀριστο- θ'
τέλης δὲ ἐν τοῖς φυσικοῖς προβλήμασί φησιν, οἱ
μονοσιτοῦντες πικρότερα τὰ ἤθη ἔχουσιν μᾶλ-
λον, ἢ οἱ δὶς τροφαῖς χρώμενοι. Θεόπομπος ι'
δὲ ἐν τοῖς θαυμασίοις ἐν τῷ ἀγῶνι τῶν Ὀλυμπίων
πολλῶν ἠθιπολαζόντων ἱκτίνων ἐν τῇ πανη-
γύρει, καὶ διασυριζόντων τὰ διαφερόμενα κρέα τῶν
ἱεροθύτων ἀθιγῆ μένειν. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν νο- ια'
μίμοις βαρβαρικοῖς τῆς Καρίας σκορπίοι γίνονται,
οἱ τοὺς μὲν ξένους πατάξαντες, οὐ λίαν ἀδικοῦσι·
τοὺς δὲ ἠθιχωρίους περὶ αὐτὰ ἀγρυπτείνουσιν. Πε- ιβ'
ρὶ Βαβυλῶνα δὲ διαβάντι τὸν Εὐφράτην πο-
ταμὸν, ὀφίδια γίγνεται, καὶ τοὺς μὲν ξένους
τύπτει, τοὺς δ' ἐντοπίους οὐκ ἀδικεῖ. Ἐν τοῖς ιγ'
κατὰ τόπους μυθικῷ ἐν Ἁλικαρνασσῷ θυσίας τι-
νὸς τοῖς Διΐ τῷ Ἀσκραίῳ συντελουμένης ἀγέ-
λην αἰγῶν ἄγεσθαι πρὸ τοῦ ἱεροῦ καὶ ἵστασθαι.
τῶν δὲ κατευχῶν συντελεσθεισῶν, προβαίνειν
μίαν αἶγα ὑπὸ μηδενὸς ἀγομένην, καὶ προ-
σέρχεσθαι τοῖς βωμῷ. τὸν δὲ ἱερέα λαβόμε-
νον αὐτῆς, καλλιερεῖν. Φύλαρχος ἐν τῇ ιδ'
ἡ, τῶν ἱστορικῶν, καὶ κατὰ τὸν Ἀράβιον φησὶ

κόλπον

κόλπον πηγὴν εἶναι ὕδατος, ἴξ οὗ εἴ τις τοὺς
πόδας χρίσειεν, συμβαίνειν εὐθέως ἐντείνεσθαι τὸν
πολὺ τὸ αἰδοῖον. καὶ τινῶν μὲν, μὴ δ' ὅλως
συστέλλεσθαι, τινῶν δὲ μετὰ μεγάλης κακοπα-
ιε' θείας καὶ θεραπείας ἀποκαθίστασθαι. Σκυτίνος
δὲ ὁ Χῖος τὴν Βρεττανικὴν νῆσον λέγει σταδίων
εἶναι τετρακοσίων τὸ περίμετρον· γίγνεσθαι δὲ
ἐν αὐτῇ τὰ γενήματα ἀπύρηνα, οἷον τὰς ἐλαίας
πυρῆνας μὴ ἔχειν, μηδὲ βότρυς γύγαρτον, μηδὲ
ιϛ' τὰ ἐμφερῆ τούτοις. Θεόφραστος δὲ ἐν τῇ πε-
ρὶ τῶν φυτῶν πραγματείᾳ, τὴν θαψίαν ῥί-
ζαν, ἣ οἱ ἰατροὶ χρῶνται, ἐάν τις σὺν κρέασιν
ἑψήσῃ, τὰ πολλὰ ἐν γίγνεσθαι, ὥστε ἐκ τοῦ ἀγ-
ιξ' γείου μηκέτι δύνασθαι ἐξαιρεθῆναι. Κτη-
σίας πρὸς Ἰνδοῖς ξύλον γενέσθαί φησιν, ὃ καλεῖ-
ται πάρυβον· τοῦτο ἐφ' ἑαυτὸ ἕλκει πᾶν τὸ προσ-
κομισθὲν αὐτῷ, οἷον χρυσὸν, ἄργυρον, κασσίτε-
ρον, χαλκὸν, καὶ τἄλλα μεταλλικὰ πάντα.
ἕλκει δὲ καὶ τὰ συνέγγυς ἱστάμενα στρουθία. ἐὰν δὲ
μεῖζον ἦ τὸ ξύλον, καὶ αἶγας, καὶ πρόβατα, καὶ
ιη' τὰ ὁμήλικα ζῷα. Φύλαρχος ἐν κ, ἱστο-
ριῶν, ἐκ τῆς Ἰνδικῆς φησὶν ἐνεχθῆναι λευκὴν
ῥίζαν, ἣν κόπτοντες μεθ' ὕδατος καταπλάτ-
τειν τοὺς πόδας· τοὺς δὲ καταπλασθέντας ἄν-
δρας τῆς συνουσίας λήθην ἴσχειν, καὶ γίγνεσθαι
ὁμοίους εὐνούχοις. Διὸ καὶ ἔτι ἀνήβων ὄντων κα-
ταχρίουσι,

τα χιόνος, μὴ μέχρι θανάτου ὀκ ἐπαίρουσιν.

Ἡρακλείδης δὲ ὁ Ποντικὸς, οὐ τοῦ πολὺ τῶν οὐ τῇ Ἑλλάδι πόλεων, καὶ τὸν Ἠλίου ὄρος φύεσθαί φησιν ἄκανθαν ἱκανὴν ὑποζυγίου φόρτον, ἧς ὃν καρπὸν ἐὰν τις τρίψας μετ' ἐλαίου καὶ ὕδατος, χρήσῃ τὸ αὐτὸ ἢ ἄλλου σῶμα χειμῶνος ὄντος, ὀκ ἐπιθήσεται τῷ ῥύγει. Κτησίας δὲ οὐ τῇ δευτέρᾳ βίβλῳ, κυμήλους πινὰς οὐ τῇ χώρᾳ γίνεσθαι, ἃς ἔχειν τρίχας πρὸς μιλήσια ἔριον τῇ μαλακότητι· ὀκ δὲ τούτων τοὺς ἱμάντας μὴ τοὺς ἄλλους διαφέρειν τοὺς ἐθνικοὺς φόρτου. Τῶν προτετηρημένων δ' ἐστὶ, τὸ τὰ δίχηλα μόνα τῶν ζώων ἐς τοὺς θυσίους πόδας ἀσφαλάλους ἔχειν· ἀφορίζουσι πρὸς αἰτίαν Ἀριστοτέλης οὐ τοῖς φυσικοῖς προβλήμασιν, ὅτι τοῖς θυσίοις καὶ ὀκ ἐμπροσθίοις. Οὐδὲν μᾶλλον ἡ φύσις ἐποίησεν. Σωζεσθαι δὲ οὐ τοῦ βίου καὶ δι' μηδὲν τῶν κερασφόρων ζώων ἀφροσύνην· ἀφορίζουσι δὲ καὶ τούτων πρὸς αἰτίαν Ἀριστοτέλης οὐ τοῖς προβλήμασιν. Θαυμαστὸν δὲ καὶ δι' ἣν Ἠλίου ἐμπαίζειν ἡμᾶς, τὸ δὲ πῦρ μηδ' ὅλως, μὴ τὸ τὸν ἀσβέμαντα μὴ θερμαίνειν πυρούμενον. Ὁ μάγνητα λίθον ἡμέρας μὲν οὔσης ἕλκειν· νυκτὸς δὲ ἧττον, ἢ δὲ ὅλως ἕλκειν. Εὔδοξος δὲ ὁ Ῥόδιος πολὺ πρὸς τὸ Κελτικὸν εἶναί τι ἔθνος φησὶν, ὃ πρὸς ἡμέραν οὐ βλέπειν, πρὸς δὲ νύκτα ὁρᾶν.

ιδ'

ιε'

κ'

κα'

κβ'

κγ'

κδ'

Ἀριστο-

κο' Ἀριστοτέλης οὐ τῷ πρωΐ μέλλῃς Ἄνδρων φησὶν Ἀργεῖος ἐαθίων πολλὰ ἢ ἅλμυρὰ ἢ ξηρὰ δι' ὅλου τοῦ βίου ἄδιψος ⊙ ἄπορος διετέλεσεν. ἐπὶ δὲ τοῦ ρυθμὸς εἰς Ἄμμωνα δὴ τὸν αὐτὸν ὁδὸν, ἅλμη τε ξηρὰ διτόμων, ὃ προσηνέγκατο ὑγρόν. τοῦτο δὲ

κς' ἐφύλαξε δι' ὅλου τοῦ βίου. Ἀριστοτέλης δὲ οὐ τοῦ πρωΐ τὸν ζωῆς ἢ θανάτου φησὶν, τὸ χαλώντων τε καὶ συσκληρύνων τὸν καρδίαν, ζῆν. Οὐκ ἐπὶ δὲ διώρισεν ποίαν αὐτῶν, ἢ πῶς χρησίμην, ἢ πῶς οὐ νόσον.

κζ' Ἀριστοτέλης δὲ οὐ τοῖς ζωϊκοῖς (δύο γάρ εἰσιν αὐτῶν πραγματεῖαι, ἡ μὲν περὶ ζώων, ἡ δὲ περὶ τῶν ζωϊκῶν) οἱ φθεῖρες φησὶν ἐν τῇ κεφαλῇ ἐν ταῖς μακραῖς τῶν φλεγμονώδεσι νόσοις, μελλόντων τελευτᾶν τῶν παρόντων. ἀλλ' ὡς τὰ πρόσω κεφάλαια εὐεισκόνητα, πολλοὶ πότε τῆς κεφαλῆς.

κη' Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς ζωϊκοῖς, ὁ ῥὺς φησὶν ἐν τοῖς ὠταρίοις γινόμενος, πηρὸς ὢν, ὅτ' ἂν τελευτᾶν μέλλωσιν ἐν ταῖς μακραῖς νόσοις, γλυκὺς γίνεται, τοῦτο δὲ (φησὶν) πρατετήρηται ὡς πολλῶν γινόμενον ἀχρόδρωκα ⊙ τὴν αἰτίαν τοῦ γινομένου,

κθ' ἐν τοῖς φυσικοῖς προβλήμασιν. Θεόφραστος ἐν τῇ περὶ φυτῶν πραγματείᾳ, ἐὰν αἱ μῆτραι φησὶ πεπίωσιν ἀρίστου λαχάνου ἐν ὕδατι βεβρεγμένου,

λ' καταντλεῖσθαι τὰς ἡμέρας. Ἀρίστοξενος ὁ μουσικὸς τεταρταίζοντας πρὸ ἐλαίνου φησὶν βοτάνου μετὰ ἐλαίου τριβομένου, ἢ συγ-

χρί-

χρισμένων πρὸ τῆς λήψεως ἀχλύφ τὸ πάθος. λα΄
Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ φυτῶν τὰ πρόβατά φησιν τὰ ἐν τῷ Πόντῳ τὸ ἀμίνθιον νεμόμενα, ἂν μὴ ἔχῃ χολήν. λβ΄
Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ φυτῶν, ἐν Ἰνδοῖς μὴ γίνεσθαι, μήτε ὀρέβινθον, μήτε φακόν, μήτε κύαμον. λγ΄
Ἔτι Θεόφραστος ἐν τῷ ζ΄, περὶ φυτῶν, τὸν Βακτριανὸν ὁδὸν ἐν πᾶσι κώμαις πυρὸν γίνεσθαι ὅλως δύγκνιν, ὥστε πυρῆνος ἐλαίας τὸ μέγεθος ἔχειν. λδ΄
Ὁ αὐτὸς φιλόσοφος ἐν Ὀλυμπίᾳ τῇ Ζακυνθίᾳ σημαινομένη φησὶ ζεῖδ· σίτῳ δύγκνιτερον ποιεῖ φαίνεσθαι τὸν τον. *
Τῶν πρατεπημένων ὄσι δὲ καὶ τοῦτο, τὰς ἐγκύους τῶν γυναικῶν ζωωχῶς ὠλησιάζοντας τοῖς ἀνδράσιν, δύκπως καὶ ἀκαιρον παιδίτως πίκτειν· εἶρηκεν δὲ τοῦτο καὶ Ἀριστοτέλης, ἐν τῇ ια, τῶν ἱστοριῶν. λε΄
Τάκης ἐν ζῷδ πρὶ λίθων· ὁ Καρύστιος (φησὶν) λεγόμενος λίθος ἀδιαφόρως ἔχει ὁμοίως ἢ χρώσεως, ὅτι δὲ νίφεται ἢ ὑφαίνεται χρεκμαγεῖα. γρέφονται ὃ ὅτι αὐτοῦ ἐν λυχνίᾳ· καίεται δὲ καιόμενα λαμπρὰ καὶ ἀκατάκαυστα· τῶν δὲ κεκμαγείων τῶν ῥυπαινομένων ἡ ὠλυσις γίνεται, ὁ δὲ ὕσσατος, ἀλλὰ κλιματὶς κάεται, ὃ τότε μὲν κεκμαγεῖον ἐπιπόθεσ, ἢ ὁ μὴ ῥύπος ἀφορᾶται, αὐτὸ δὲ λυκνὸν ὃ καθαρὸν γίνεσ ὑπὸ τοῦ πυρός, ἢ πάλιν εἰς τὰς αὐτὰς ἐγχρήζει χρείας. τὰ δ' ἐλλύχνια μένει τὸ ἅπαντα χρόνον ἀκηρασκόμενα καιόμενα μετ' ἐλαίου.

ἐλαίου· δοκιμαζει δὲ καὶ τοὺς πτωματιζομένους ἡ ὀσμὴ τοῦ ἐλλυχνίου καιομένου. γίγνεται δὲ ὁ λίθος οὗτος, καὶ ἐν Καρυστῷ μὲν, ἀφ' οὗ καὶ τοὔνομα ἔλαβεν. πολὺς δὲ ἐν Κύπρῳ καταβαινόντων ἀπὸ τοῦ Γεράνδρου ὡς ἐπὶ Σόλους πορευομένοις, ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Ἐλμαίου ὑπὸ κάτω πετρῶν. καὶ κατὰ τὸ πανσέληνον αὔξεται, καὶ πάλιν φθίνοντος τοῦ σεληνίου μειοῦται καὶ ὁ λίθος.

λξ' Ἀριστοτέλης ἐν Φυσικοῖς προβλήμασιν, τὴν κυρτὴν βαρεῖα ἡ ἀναπνοὴ διὰ τοῦ στόματος ἐξέρχεται. ἀπὸ δέδωκεν δὲ καὶ τοῦ γιγνομένου τὴν αἰ-

λη' τίαν. Εὔδοξος δὲ ὁ Κνίδιος ἐν τῷ ζ, τῆς περιόδου, ἐστὶν ἐπὶ πᾶσι τὴν ἐν Λιβύῃ τὶ ἔθνος εἶναι, ὁ ὑπὲρ ἄνω, Σύρτεων δὲ καὶ Χαρχηδόνος πρὸς ἀνατολὰς κείμενοι, οἱ καλοῦνται Γύζαντες, οἵ τινες τέχνην ἐπιτηδεύουσιν, τὰ ἄνθη συλλέγοντες τὰ ἐν τοῖς τόποις μέλι ποιεῖν τοσοῦτον καὶ τοιοῦτον, ὥστε γίγνεσθαι οἷον τὸ ὑπὸ τῶν

λθ' μελισσῶν γιγνόμενον. Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς ἐκλογαῖς τὴν ἀνατομῶν φησὶν, ὄφις ὤφθη ἐν Γάφῳ πόδας ἔχων δύο, ὁμοίους χερσαίῳ κρο-

μ' κοδείλῳ. Ἀριστόξενος ὁ Μουσικὸς ἐν τῷ Τελέστου βίῳ φησὶν, ᾧ περ ἐν Ἰταλίᾳ συνεκύρησεν, ὑπὸ τὸν αὐτὸν καιρὸν γίγνεσθαι πάθη ὧν ἐν εἶναι καὶ τὸ περὶ τὰς γυναῖκας γενόμενον ἄτοπον. ἐκστάσεις γὰρ γίγνεσθαι τοιαύτας, ὥστε ἐνίοτε

καθη-

καὶ θημῶνας καὶ διφτιάσας, ὡς καλοιῶτός πο-
νθ ὑπακούειν, εἶτα ἐκπιδᾶν ἀκαταχέτους
γιγνομένας, ⊙ τρέχειν ἐκτὸς τῆς πόλεως. μαν-
τευομένοις δὲ τοῖς Λοκροῖς καὶ Ῥηγίνοις τοῦ τ
ἀπαλλαγῆς τῶ πάθους εἰπεῖν τὸν θεόν, παυ-
νας ᾄδειν ἐπαοινὰς δωδεκάτης ἡμέρας ξ'. ὃ θελξ
πολλοὺς γυναῖας παυανοράφους ἐν τῇ Ἰταλίᾳ.
Θεόφραστος ἐν τῷ ἡ, τὴν φυτὴν ἐν σκορπίον βο- μά
τάνιον, οἱ δὲ ἡλύφονον καλοῦσιν ὑδιπαθέμενον
τοῖς σκορπίοις ἐκραίνειν αὐτοῦ δυθέως· τὴν πα-
τετηρημένων ὅτι δυσκατάλυτα ἕλκη γίγνεαι,
ταῖς τε κυούσαις καὶ σωλωνικοῖς καὶ τοῖς κυ-
σοὺς ἔχουσι, μὴ ταῖς γλωσσίν, ὅσαις ἰξίαι περὶ
τοῦ μηρὸς ἔνεστιν. Θεόφραστος ἐν τῷ περὶ φυτῶν μβ'
τοῦ Σόλος τ Κιλικίας, πρὰ τὸν τοῦ ποταμὸν τὸν
λεγόμενον Πίναρον, ὃ μάχη Ἀλεξάνδρου πρὸς Δα-
ρεῖον ἐγένετο, αἱ ῥόαι ἄπυροι γίγνονται· δι' ὅλα
ὃ τὸ βίου κόκκοι τὸ οἰνίζον ἔχουσιν. Ἀριστοτέ- μγ'
λης ἐν τοῖς περὶ ζώων, ἡ μέλισσά φησιν ἀχρι
κάλουσα τὸ κεντρίον ἀχρηνύεται· αἱ δὲ βασά-
ζουσιν ἔξω τὸ σμηνιοῦνθ. Τῶν πρατετηρη- μδ'
μένων ὅτι, τὸ καὶ τοῖς λευκοΐοις ἐνθεῖναι ἢ σεφά-
νοις, ἀφ' νυκτὸς λύχνους πρανακαίειαι, ἵνα ἐς
πλὴν πρόϊκν ταῦτα πραμένει ἀμάραντα. τοῦτο-
σι δὲ τὸ τὸ οἱ σεφανηπλόκοι. Θεόφραστος ἐν μέ

τῇ ἑ, τὴν φυσικῶν αἰτίων φησὶν τὰ κέλυφα τῶν κυάμων περὶ τὰς ῥίζας τὴν δένδρος περιτιθέμενα, ξηραίνειν τὰ φυόμενα· καὶ αἱ κατοικίδιαι δὲ ὄρνιθες συνεχῶς ταῦτα ἐσθίουσαι, ἄτοκοι γίγνονται, ὅθεν καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν, τάχα δὲ καὶ δι' ἄλλας, οἱ Πυθαγόρειοι ἀπηγορεύκασιν τοῦ κυάμῳ χρῆσθαι· καὶ γὰρ πνευματοποιὸν καὶ δύσπεπτον· καὶ τοὺς
μς' ὀνείρους τεταραγμένους ἡμῖν ἐμποιεῖ. Τὰ ὕδνα βροντὴν συνεχῶν γιγνομένων, σκληρότερα γίγνεται, καθάπερ Θεόφραστος ἐν τοῖς
μξ' περὶ φυτῶν εἴρηκεν. Θεόφραστος ἐν τοῦ περὶ φυτῶν φησὶν, ἡ λιβανωτὶς βοτάνη συντιθεμένη μετὰ ἱματίων κολύει σῆτας ἐγγίγνεσθαι· ἄξια δ' ἐστὶν ὠδιστάσεως τὰ εἰρημένα.
μη' Θεόφραστος ἐν τοῦ περὶ ἐνθουσιασμοῦ ἐξειπεῖν. φησὶ γὰρ ἐκεῖνος τὴν μουσικὴν πολλὰ τὴν ὠδὶ ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα γιγνομένων παθῶν ἰατρεύειν· καθάπερ λιποθυμίαν, φόβους, καὶ τὰς ὠδὶ μακρὸς γιγνομένας τῆς διανοίας ἐκστάσεις. Ἰᾶται γάρ φησιν ἡ καταύλησις καὶ ἰσχιάδα καὶ ὠδιληψίαν, καθάπερ πρὸς Ἀριστόξενον τὸν μουσικὸν ἐλθόντα χρήσασθαι αὐτὸν τοῦ μαντίου τοῦ τῆς πασιφίλης * δαμωτι ἀδελφῆς, λέγεται τὸν μου-

σικὸν

σικὸν κατασκευὴν ἀχρεῖον ὄντα Θήβαις ὑπὸ
τῶν τῆς σάλπιγγος φωνῶν· ὥστε τοσοῦτον
γὰρ ἐδόκουν ἀκούειν, ὥστε ἀχθομένους, εἰ δέ ποτε
καὶ πολεμικὸν σαλπίσειέ τις, πολὺ χεῖρον πάσχειν μαχομένους· τὸν οὖν κατὰ μικρὸν ὑπ' αὐλῶν προσάγειν· καὶ ὡς ἂν τις εἰκὸς ἐκ προσαγωγῆς ἐποίησεν καὶ τῶν τῆς σάλπιγγος φωνῶν ἀκουομένων· θεραπεύει δὲ ἡ κατάλυσις· καὶ ἐάν τι μέρος τοῦ σώματος νοσήματι ὑπαρχῇ, καταλυομένου τοῦ σώματος, κατάλυσις γινέσθω ἡμέρας ἕως ἐλάχιστα καὶ βραδέως τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ, ἐλαττῶν ὁ πόνος γενήσεται· τῇ δευτέρᾳ· δὲ γιγνόμενον μᾶλλον τῆς καταλύσεως, ὑπερχωρεῖ καὶ ἀλλαχῇ, μάλιστα δὲ οἱ Θήβαις μέχρι τῶν νῦν χρόνων. Θεόφραστος οὖν φησι μ'
εἰ φυτῶν οὖν τῇ ἐκλογῇ τῆς πλιγματείας, Εὔνομος φησὶν ὁ Χῖος ὁ φαρμακοπώλης, ἐλλεβόρου πίνων πλείονα τῶν σεσιν ὑπεναντίαν· καί ποτε ἔφη οὖν μιᾷ ἡμέρᾳ συνῆλθον τοῖς ὁμοτέχνοις, περὶ δύο καὶ εἴκοσι τῶν ἐλαβεν οὖν τῇ ἀγορᾷ καθήμενος, καὶ οὐκ ἀναστὰς ἀπὸ τῶν σκυτῶν· τότε δ' ἀπῆλθεν λέσας καὶ διψῶν, ὥστε ἐώθει, καὶ οὐκ ἀνέμεσεν· τοῦτο δὲ ἔπαξεν οὖν πολυχρονίῳ σωματείᾳ γε-

γονὼς, ἀρξαίμενος ἀπὸ ὀλίγων, ἕως τοσού-
τωνος πόσεως· πάντωνος δὲ τῶν φαρμάκων
αἱ δυνάμεις ἀσθενεστέραι τοῖς συνηθισμένοις,
ἐνίοις δὲ καὶ ἄπρακτοί εἰσιν· ἄξιον δὲ ἐνθυστῆ-
ν σαι πρᾶγμα. Ἀριστοτέλης δὲ ἐν τοῖς φυ-
σικοῖς προβλήμασι εἴρηκεν, τὸνς ἀνθρωπόνς
φησὶνς βεβρωκότα καὶ πεπωκότα τὸνς αὐ-
τὸν σταθμὸνς ἄγειν, καὶ ὅτε νήστης ὑπῆρ-
χεν· πειρᾶται δὲ καὶ τὴν αἰτίαν τοῦ
γιγνομένου ἀποδιδόναι.

Ἀπολλωνίου ἱστοριῶνος θαυμα-
σίωνος τέλος.

ἈΝΤΙΓΌΝΟΥ

ΑΝΤΙΓΟΝΟΥ ΙΣΤΟ-
ριῶν παραδόξων συναγωγὴ.

Ι'μαιος ὁ τὰς Σικελικὰς ἱστο- α
ρίας συγγεγραφὼς, ἐν Ῥηγίῳ
φησὶ τοὺς Λοκροὺς καὶ τοὺς Ῥη-
γίνους ὁρίζοντος Ἄλικος κα-
λουμένου ποταμοῦ, τῶν τεττί-
γων τοὺς μὲν ἐν τῇ Λοκρικῇ ᾄδειν, τοὺς δὲ ἐν τῇ
Ῥηγίνων ἀφώνους εἶναι. Λέγεται δέ τι τούτου
μυθωδέστερον. ἀφικομένων γὰρ εἰς Δελφοὺς κι-
θαρῳδῶν, Ἀρίστωνος μὲν ἐκ Ῥηγίου, παρὰ δὲ
Λοκρῶν Εὐνόμου, καὶ περὶ τοῦ κλήρου πρὸς
ἑαυτοὺς εἰς ἀντιλογίαν ἐλθόντων, ὁ μὲν οὐκ ᾤετο
δεῖν ἐλαττοῦσθαι τῆς ὅλης Ῥηγίνων ἀπρικίας ἐκ
Δελφῶν, καὶ παρὰ τοῦ θεοῦ γεγενημένης· ὁ δὲ
κατέτρεχεν, ὅτι τὸ παράπαν οὐδὲ κιθαρῳδεῖν
καθήκει, παρ' οἷς οὐδ' οἱ τέττιγες ᾄδουσιν. εὐημε-
ρήσαντος γ' οὖν τοῦ Ῥηγίνου ἐν τῷ ἀγῶνι, ἐνίκη-
σεν Εὔνομος ὁ Λοκρὸς, παρὰ τοιαύτην αἰτίαν·
ᾄδοντος αὐτοῦ, μεταξὺ τέττιξ ὠδὴ τὴν λύραν
ὠδιστὰς, ἧδεν· ἡ δὲ πανήγυρις ἀνεβόησεν ὠδὴ
τοῦ γεγονότι, καὶ ἐκέλευσεν ἐᾷν. Καὶ β'
ἄλλο δὲ παρὰ τοῖς Ῥηγίνοις τοιοῦτον, ὡς μυθικὸν
ἱστορεῖται, ὅτι Ἡρακλῆς ἔν τινι τόπῳ τῆς χώρας
κατακοιμηθεὶς, καὶ ἐνοχλούμενος ὑπὸ τῶν

πεπίγων, ἤυξατο αὐτοὺς ἀφώνους γενέσθαι.
γ' Καὶ ὁ Κεφαλλωνία δὲ ποταμὸς διέρχεται· καὶ
ὧδε πάλιν μὲν γίνονται πέπιγες, ἐπέκεινα δὲ,
δ' οὔ. Οὐδ' ὁ Σοφίᾳ δὲ οἱ βαστρυχοι φθέγγονται. καὶ μυθῶδες καὶ περὶ τοῖς Σοφιώτοις
ὁ Ἱερμῆς πολὺ οἱ μὲν πολὺ Ἡρακλέους, οἱ δὲ
ε πολὺ Περσέως. Ὁ δὲ Μυρσίλος ὁ τὰ Λεσβιακὰ συγγεγραφὼς, φησὶν· Τῆς Ἀντισσαίας
ὁ ὦ τόπῳ μυθολογεῖται, καὶ δείκνυται ὃ ὁ
πάφος τοῦ τὴν ἐγχωρίων τ τοῦ Ὀρφέως κε-
φαλῆς, τὰς ἀηδόνας εἶναι οὐφωνοτέρας τὴν ἄλ-
ϛ' λων. Πίπροι δ' ἂν τὸ γένος τ ἐκλογῆς, εἰς
οὓς λεγομένους ὁ τῇ Ἀθηκῇ καὶ Βοιωτίᾳ πέρ-
δικας· ὧν τοὺς μὲν οὐφώνους, τοὺς δὲ τελέως
ζ' ἰσχνοφώνους ὁμολογεῖται γίνεσθαι. Ἴδιον ὃ ἡ
τὸ πολὺ τὰ ἔντορα τ πτηνῶν· τὰ μὲν γὰρ τ
κρίων ὄσιν ἄφωνα, τὰ ὃ τ θηλειῶν, οὐφωνα· ὅ-
θεν ἡ ὄν τοκτὼ τοὺς ἐρικύναι, πό-
λυ πρόγμονα φανταχῶ ὁ πολυπόν ὄντα,
Ἐ πὰ ὃ θηλυτόρων οἴων ἐτανύασαν χορδάς.
η Οὐχ ἥπον ὃ τότε θαυμαστὸν, καθωμιλημένον ὃ
μᾶλλον, τὸ πολὺ τ ὁ τῇ Σικελίᾳ ἄκανθαν, τ
καλαμένῳ κάκτον· εἰς ὃ ὅταν ἔλαφος ἐμβῇ ὁ
πραυμαπαθῇ, τὰ ὀστᾶ ἄφωνα ὁ ἄχρησα πρὸς
αὐλοὺς ἰσχνόθεν καὶ ὁ Φιλήτας ὑφῄρησα τὸ περὶ αὐτῆς, εἰπάς·

Γηρύ

γηρύσασθαι ὑπὸ νεφρῶν ἀχρὶ ζωλὺ ὀλέσασα, cc
ὀξείης κάκτος τύμμα φυλαξαμένη. cc

Ἐν δὲ ταῖς τῶν Λημνίων νήσοις ταῖς καλουμέναις Νέαις, γέρδικες γίνονται, ἀλλὰ κἂν ἴδῃ τις, ἀπόλλυνται· ἔνιοι δὲ τοῦτο πεπειράκασι δεύτερον ἱστορῆσαι, ὅτι κἂν ἴδωσι τὴν χώραν. Τῆς δὲ Βοιωτίας ἐχούσης πολλαχοῦ πολλοὺς ἀπωλλυμένους, οὐ τὴν Κορωνικὴν μόνην γίνεσθαι τοῦτο τὸ ζῷον, ἀλλὰ κἂν εἰσαχθῇ τελευτᾷ, καθάπερ αἱ Λιβυκαὶ οἱ Κρῆτες καὶ Μιλήσιοι· ὅτε δὲ ζῶον θανάσιμον ὄφιν τὴν χώραν φέρειν. Ἐν Ἀσυπαλαίᾳ δὲ ὄφις γίνονται, ὅτε δὲ οὐ Ἰθάκῃ λαγῷς· ὅτε δὲ οὐ Λιβύῃ, οὓς ἀγρίας, ὅτ' ἔλαφοι ὅτε δὲ οὐ Ῥηνίᾳ τῇ πρὸς Δήλῳ, γαλῆ· ὅτε δὲ μελεαγρὶς ὅτε μοῦ ἄλλη ὁρᾶται. Ἀμελησαγόρας δὲ ὁ Ἀθηναῖος ἐν τῇ Ἀττικῇ συγγεγραφὼς, ὅ φησι κεραόνιον πεσεῖσθαι πρὸς τὴν ἀκρόπολιν, ὅτ' ἔχει ἂν εἰπεῖν ἑωρακώς ὅτε εἶς. Ἀποδίδωσιν δὲ τὴν αἰτίαν μυθικῶς. φησὶν γὰρ Ἡφαίστῳ δοθείσης τῆς Ἀθηνᾶς, συγκαταπλεῖσθαι αὐτῷ ἀφαγιοθῆναι· τὸν δὲ Ἥφαιστον εἰς γῆν πεσόντα, προϊέσθαι σπέρμα· τῇ δὲ γῇ ὕστερον αὐτοῦ ἀναδοῦναι Ἐριχθόνιον· ὃν τρέφειν τὴν Ἀθηνᾶν, καὶ εἰς κίστην καθείρξαι, καὶ παραδοῦναι ταῖς Κέκροπος παισὶν, Ἀγραύλῳ, καὶ Πανδρόσῳ καὶ Ἕρσῃ, καὶ ἐπιτάξαι μὴ

ἀνοίγειν τὴν κίστην, ἕως ἂν αὐτὴ ἔλθῃ· ἀφι-
κομένην δὲ εἰς Πελλήνην, φέρειν ὄρος, ἵνα ἔρυμα
πρὸ τῆς ἀκροπόλεως ποιήσῃ· τὰς δὲ Κέκρο-
πος θυγατέρας τὰς δύο, Ἄγραυλον καὶ Πάν-
δροσον, τὴν κίστην ἀνοίξαι, καὶ ἰδεῖν δρακόν-
τας δύο περὶ τὸν Ἐριχθόνιον· τῇ δὲ Ἀθηνᾷ φε-
ρόνσῃ τὸ ὄρος, ὃ νῦν καλεῖται Λυκαβηττὸς, κο-
ρώνην φησὶν ἀπαντῆσαι, καὶ εἰπεῖν, ὅτι Ἐριχθό-
νιος ἐν φανερῷ· τὴν δὲ ἀκούσασαν, ῥίψαι τὸ
ὄρος ὅπου νῦν ἐστι· τῇ δὲ κορώνῃ δὴ τὴν κακαγ-
γελίαν, εἶπειν, ὡς εἰς ἀκρόπολιν οὐ θέμις αὐτῇ
ιγ' ἔσται ἀφικέσθαι. Οὐδὲ κατὰ τὴν Σκυθῶν
χώραν, ὁμοίως δὲ οὐδὲ κατὰ τὴν Ἠλίαν ἡμίονος οὐ
ιδ' γεννᾶται. Θεόπομπος δέ φησιν κατὰ τοὺς
ἐν Θράκῃ χαλκιδεῖς, εἶναί τινα τόπον τοιοῦ-
τον, εἰς ὃν ὅτι μὲν ἂν τῶν ἄλλων ζῴων εἰσέλθῃ,
πάλιν ἀπαθὲς ἀπέρχεται· τῶν δὲ κανθάρων
οὐδεὶς διαφεύγει· κύκλῳ δὲ στρεφόμενοι, τελευ-
τῶσιν αὐτοῦ. Διὸ δὴ καὶ τὸ χωρίον ὀνομάζεσθαι
ιε' Κανθαρόλεθρον. Ἐν δὲ Κραννωνι τῆς Θετ-
ταλίας, δύο φασὶν μόνον εἶναι κόρακας· διὸ καὶ
ὑπὸ τῶν προξένων τῶν ἀναγραφομένων τὸ πα-
ράσημον τῆς πόλεως (καθάπερ ἐστὶν ἔθιμον
πᾶσι προσπαρατιθέναι) ὑπογράφονται δύο
κόρακες ἐφ' ἁμαξίου χαλκοῦ, διὰ τὸ μηδέπο-
τε πλείους τούτων ὦφθαι. Ἡ δὲ ἅμαξα προσπα-
ρατίθεται

ραίκειται διὰ τοιαύτην αἰτίαν. ξένον γὰρ ἴσως
ἂν καὶ τοῦτο φανείη. Ἐστὶν αὐτοῖς ἀνακειμένη χαλ-
κὴ, ἣν ὅτ' ἂν αὐχμὸς ᾖ σείοντες ὕδωρ αἰτοῦν-
ται τὸν θεὸν, καί φασι γίνεσθαι. τούτου δέ τι ἰ-
διώτερον ὁ Θεόπομπος λέγει. φησὶν γὰρ ἕως
τούτου διατρίβειν αὐτοὺς ἐν τῷ Κράννωνι, ἕως ἂν
τοὺς νεοττοὺς ἐκνεοττεύσωσιν· τοὺς δὲ ποιήσαντας,
τοὺς μὲν νεοττοὺς καταλείπειν, αὐτοὺς δὲ ἀνιέναι.
Καὶ ἐν Ἐκβατάνοις δὲ καὶ ἐν Γέρσαις Κτησίας ιϛ'
ἱστορεῖ παραπλήσιόν τι τούτοις· διὰ δὲ τὸ αὐτὸν
πολλὰ ψεύδεσθαι παρελείπομεν τὴν ἐκλογήν.
καὶ γὰρ ἐφαίνετο τερατώδης. Μύρσιλος ιζ'
δὲ ὁ Λέσβιος, ἐν τῷ ὄρει φησὶν Λεπετύμνῳ, ἱερὸν
Ἀπόλλωνος εἶναι, καὶ Ἡρωῶν Λεπετύμνου,
ἐφ' ᾧ καθάπερ ἐν τῷ κραννωνι δύο μόνον εἶναι
κόρακας, ὄντων οὐκ ὀλίγων ἐν τοῖς πλησίον τό-
ποις. Ἐν Λάτμῳ δὲ τῆς Καρίας φησὶν Ἀ- ιη'
ριστοτέλης τοὺς σκορπίους, ἐὰν μὲν τὴν ξένων τινὰ
πατάξωσιν, μετρίως λυπεῖν· ἐὰν δὲ τὴν ἐγχω-
ρίων, ἕως θαναύτου κατατείνειν. Τῶν δὲ Λι- ιθ'
βύων καλοῦνται Ψύλλεοί τινες, παρ' οἷς ἀνά-
παλίν τι γίνεται τούτου· ὑπὸ γὰρ τῶν ἀσπίδων
οὗτοι μὲν οὐδὲν πάσχουσι τυπτόμενοι· τὴν δὲ
λοιπῶν, οὐκ ἔστιν ὅστις διαφεύγει δηχθείς. Ἐν κ'
Λυκίᾳ φύεταί τι αἰγόλεθρον, ὃ τὴν μὲν ἐγχω-
ρίων αἰγῶν οὐδεμία γεύεται· ξένη δ' ὅτ' ἂν ἐμπέ-

ση, καὶ διὰ τὴν ἀγνοιαν φαγὴν τῆς βοτάνης, ἀπόλλυται, διαφθαρεῖσα ὑπ' ἀκαλεμβόλου ἐλάνου τῆς κιλίσσης. κά

Τῆς δὲ Καρυσίας καὶ τῆς Ἀνδρίας χώρας ἐστὶν ὡλησίον νῆσος, ἡ καλεμβόλη Γύαρος· οὐ ταῦθα οἱ μῦες διατρώγουσιν τὸ σίδηρον. ὧν ὑπὸ τὴν νήσῳ θανάσιμός ἐστιν ἡ ἄχερδος. κἂν εἰς ἄλλο δώδεκα ἐμβληθῇς, ἀφανίνῃ. κβ

Ποιεῖ δὲ αὐτὸ καὶ ὁ τῆς τρύγονος κώτερον τῆς θαλαττίας· καὶ ἐὰν εἰς τὸν ὀδόντας ἅψῃ, καταση πει. κγ

Διὰ δὲ ἡν αἰτίαν τὰς συγκρίσεις καὶ ἀλλοιώσεις τῶν ζώων, ἔπι δὲ γενέσεις. Οἷον αἰγύπῳ τὸν βοῶν ἐὰν καταρύξῃς αὐτὸς ποιν, ὥστε αὐτὰ τὰ κέρατα τῆς γῆς ὑπερέχειν, εἶτ' ὕστερον ἀφαιρίσῃς, λέγουσιν μέλιτας ἐκπέτεσθαι. σαπέντα γὰρ αὐτὸν, εἰς τὸ διαλύεσθαι τὸ ζῶον· ᾧ φαίνεται φιλήτας προσέχειν, ἵνα ὡς ὧν αὐτὸς ἐργον· προσαγορεύῃ οὕτω αὐτὰς βουγενεῖς, λέγων·

Βουγενέας φάμενος προσεβήσατο μακρὰ μελίσσας.

Φασὶ δὲ καὶ τὸν ἱροκλέα λεγειν σκορπίους γεννᾶν, καὶ ἐκ τῶν ἵππων σφῆκας γεννᾶσθαι. καί τις Ἀρχέλαος Αἰγύπτιος τῶν οἱ ὠδὶ γεγράμμασιν ἐξηγουμένων τὰ παραδοξα τοῦ Πτολεμαίου, περὶ μὲν τῶν σκορπίων, οὕτως εἴρηκεν·

Εἰς

Εἰς ὑμᾶς προκέδηλον ἀφροθήμονον ὀχλύῃ
Σκληρῆσι, ἢ πάντα ζωοδετοῦσα φύσις.

Περὶ δὲ τῶν σφηκῶν·

Ἐκ νέκυος ταύτῃ ἵππος γράψαθε γενέθλιον.
Σφῆκα σοὶ ὁ ζώων οἷα πίθηκος φύσις.

Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης καὶ ἐκ τῶν συμβεικότων φησὶν σκληρότερον γίνεσθαι. Οὐχ ἧττον δὲ κδ'
τούτου θαυμάσια τὰ φθαρτικὰ τῶν ὠφελητικῶν, οἷον ὁ κανθάρου, ὃς ἂν ἐνδύσῃ δι' ὠτὸς, ἀποσφαλεὶς καταπίπτει· ἀποπλησίασε γὰρ ὅτι φασὶν, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης καταγράφει, φαρμάκου· ὡσαύτως δὲ ἡ φώκη μετὰ τὸ τεκεῖν δι' ὠτὸς· καὶ γὰρ τοῦτο πρὸς τὴν αὐτῆς ἀσφάλειαν χρήσιμον· τὰς δὲ ἵππους τὸ ἀποφυόμενον τοῖς ἐμβρύοις ἱππομανὲς ἀποτίθεσθαι· γίνεσθαι δὲ τοῦτο ἀπὸ τοῦ μετώπου, καὶ πρὸς πολλὰ ζητεῖσθαι· τὴν δὲ ἔλαφον δι' δεξιὸς κέρατος καταρύεσθαι· εἶναι δὲ καὶ τοῦτο ἀνθρώποις χρήσιμον· ταῦτα μὲν οὖν εἴτε κβ' προαίρεσιν, εἴτε κατὰ τύχην οὕτως ἔχειν, πολλῆς ἔστιν ἀποδόσεως δεόμενα. Ὁ δὲ λύπης κε
ἐν τῷ χειμῶνι τὰς πολιτείας αὐτοῦ κατεσθίει· τοῦτ' ἔστιν,

Ἥματι χειμερίῳ ὅτ' ἀνόστεον οὐ πόδα τέμνει.

Τῶν δὲ γαλεῶν τὰ ἔμβρυα ἀφιᾶσι ἐκ τῆς κοιλίας

κοιλίας, νέμεται· καὶ πάλιν ἐκδύεται κατὰ τὸ
στόμα. Ἡ δὲ λέαινα δὶς οὐ κυΐσκεται· τοῖς γὰρ
ἐμβρύοις, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, συνεκβάλλει
τὰς μήτρας· Οὐδὲ ἔχιδνα δὶς· ἐσθίει γὰρ
κς' αὐτῆς τὴν κοιλίαν, τὰ ἔμβρυα. Ἡ νυκ-
τερὶς δὲ μόνον τῶν ὀρνέων ὀδόντας ἔχει, καὶ μαστοὺς καὶ
γάλα. Φησὶ δὲ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ Φώκην καὶ Φάλαιναν
ἴσχειν γάλα· τούτων δὲ οὐχ ἧττον καταγράφει τε-
ρατῶδες· ἐν λήμνῳ γάρ φησιν ἀμελχθῆναι
γάλα τράγου τοσοῦτον, ὥστε προφαλίδας γε-
κξ' νέσθαι. Τῶν δὲ ἀλκυόνων οἱ ἄρσενες κηρύλοι κα-
λοῦνται· ὅτ' ἂν οὖν ὑπὸ τοῦ γήρως ἀσθενήσω-
σι, καὶ μηκέτι δύνωνται πέτεσθαι, φέρουσιν αὐ-
τοὺς αἱ θήλειαι ἐπὶ τῶν πτερῶν λαβοῦσαι· καί
ἐστι τὸ ὑπὸ τῶν Ἀλκμᾶνος λεγόμενον τούτῳ συνῳ-
κειωμένον· φησὶν γὰρ ἀσθενὴς ὢν δὲ τὸ γῆρας,
καὶ τοῖς χοροῖς οὐ δυνάμενος συμπεριφέρεσθαι,
οὐδὲ τῇ τῶν παρθένων ὀρχήσει.

Οὔ μ' ἔτι παρθενικαὶ μελιγάρυες ἱερόφωνοι
Γυῖα φέρειν δύναται, βάλε δὴ βάλε κη-
ρύλος εἴην.
Ὅς τ' ἐπὶ κύματος ἄνθος ἅμ' ἀλκυόνεσσι
ποτῆται,
Νηλεὲς ἦτορ ἔχων ἀλιπόρφυρος εἴαρος ὄρνις.

κη' Ἱκανῶς δὲ καὶ ὁ ποιητὴς λέγεται παρὰ πάντων
ἐπιμελὴς καὶ πολυπράγμων εἶναι· ὁ γὰρ
ὀδυσ-

δυνασθῆς ἰωδιφερομένων αὐτῷ τὴν κωφῶν οἰ τῇ πρὸς τὴν συβώτιν ἀναβάσει,

Ἔζετο κορδοσιώη σκηπτρον δὲ οἱ ἔκπεσε χειρός.

Οὐ γαρ φασιν ὅτ' ἂν διακόμενός τις συγκαθείση ἀδικεῖν σὺ κύων. Θαυμασὰ ᾗ καὶ τὰ τοῖς κθ' τόξοις ζωιχφομοιόμενα, οἷον ὅτε φλύπτος γίνεται γαρ ἀδιαλγνωστος τῷ χρώματι τῇ ἐσάφος καὶ πανὸς ὦ ἐαν τοξεύσλακῃ, ὥστε εἶναι δυσεργὸν αὐτὸ τὸ θήραν· ὅθεν δῆλον ἡ ὁ ποιητὴς τὸ ἐρυλλόμενον ἔγραφεν,

Πελύφοδος ὡς τέκνον ἔχων οἰ σήθεσι θυμὸν,

Τοῖσιν ἐφαρμόζῃ.

Γίνεται ᾗ ταυτὸν καὶ πρὸ τὸ χαμαιλέοντα· λ' καὶ γαρ τοῖς σελέχεσι τὴν δένδρων καὶ τοῖς φύλλοις, καὶ τῇ γῇ τὸν αὐτὸν τρόπον ἅπαντα τόπῳ συμμεταβάλλῃ τὸ χροῖαν. Ἀριστοτέλης δέφησι καὶ τὸν καλόμενον τέραντον τὸ- λα' ζο πάχθη, ὄντα τετράπουν, ἡ μεγέθη ἴσον ὄνῳ, καὶ παχύδορμον, καὶ τετειχωμένον, καὶ θαυμαστὸν εἶναι, πῶς αἱ τείχες ὅτως ὀξέως ἀλλοιοῦνται. Γίνεται δὲ καὶ βοτάνη τις, ἣ λβ' καλεῖται τειπόλιον· φύεται δ' ἐν τοῖς ὑδατοπλαπίοις ὑπὸ τὴν πετρῶν· ἀφίησι δὲ ἄνθος, ὃ τῆς ἡμέρας τρὶς μεταστρέφεται τὸ χρῶμα· γίνεται ᾗ ὅτε μὲν λευκὸν, ὅτε ᾗ φοινικοῦν, ὅτε ᾗ μέλινον.

μήλινον. Καὶ μὴν τάς τε λοιπὰς ἐντρε-
χείας τῶν ζῴων, οἷον ἐν μαίχαις, ἐν θεραπείαις
τραυμάτων, ἐν παρασκευαῖς τῶν πρὸς τὸν βίον
ἀναγκαίων, ἐν φιλοστοργίαις, ἐν μνήμαις, ἀ-
κριβέστατ' ἄν τις ἐκ τῆς τῶν Ἀριστοτέλους συνα-
χωγῆς καταμάθοι, ἐξ ἧς ἡμεῖς πρῶτον ποιη-
λγ' σόμεθα τὴν ἐκλογήν. Φησὶ περὶ Κωνώπιον
τῆς Μαιώτιδος λίμνης, τοὺς λύκους παρὰ τῶν ἁλιέ-
ων λαμβάνοντας τροφὴν, φυλάττειν τὴν θήραν·
ἂν δ' ὑπολαβωσί τι ἀδικεῖσθαι, λυμαίνεσθαι
λδ' τὰ λίνα καὶ τοὺς ἰχθύας αὐτῶν. Ἐν Θρᾴκῃ δὲ
τῇ κληθείσῃ ποτὲ Κεδρίπολι, τοὺς ἀνθρώπους, καὶ
τοὺς ἱέρακας κοινῇ θηρεύειν τὰ ὀρνιθάρια. τοὺς μὲν
γὰρ σοβεῖν τοῖς ξύλοις, τοὺς δὲ ἱέρακας κατα-
διώκειν· τὰ δὲ φεύγοντα εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐμ-
πίπτειν· διὸ καὶ μεταδιδόναι τοῖς ἱέραξιν αὐ-
λε τοὺς τῶν ληφθέντων. Τὰς δ' ἐλάφους
λέγει τίκτειν παρὰ τὰς ὁδοὺς, φευγούσας τὰ
θηρία· ἥκιστα γὰρ ὑπιτίθεσθαι τοὺς λύκους
ἐνθάδε· ἄγειν δὲ καὶ τὰ τέκνα ὑπὸ τῶν σταθμῶν
ἐθιζούσας οὗ δεῖ ἀσφαλεύγειν· εἶναι δὲ τοῦτο, πέ-
τραν ἀσφρρῶγα μίαν ἔχουσαν ὁδὸν· ἤδη δὲ διει-
λῆφθαι ἀχαιΐνην ἔλαφον, κιττὸν ἔχουσαν ἐπὶ
τῶν κεράτων, ὡς ἂν ἐνύγρων ὄντων· ἁλίσκεσθαι
δὲ ἐλάφους καὶ συριττόντων καὶ ᾀδόντων, ὥστε
λς' καὶ κατακλίνεσθαι ὑπὸ τῆς ἡδονῆς. Τὰς

δ' ἐν

δ' οὐ κρίνει αἴτιας τὰς ἀγρίας, ὅτ' ἂν πεθυμῶσι, ζητεῖν, τὸν δίκαιον. δοκεῖ γὰρ ἐπιβλητικὸν εἶναι τὸν βελτίω. Τὸν δὲ παράλιον λζ'
φαίνει τινὰς καταπονοκινῆσαν ὅπ τὸ ζῶα τῇ ὀσμῇ αὐτῆς χαίρειν ἀκριβῶς ἑαυτὸν, καὶ οὕτως ἀπερύθρα τὰ προσορμούμενα ἐγχέλεις.
Τὸν ὃ ἰχνεύμονα ὅτ' αὖ ἴδῃ ὄφιν τὸν ἀσπίδα, ὁ λη
πρότερον ὠθεῖ πόδας, πρὶν καλέσαι βοηθὸς ἄλλος πρὸς ὃ τὰ δήγματα καὶ τὰς πληγὰς πιλῷ καταπλαθῆναι ἑαυτόν. βρέξαντας γὰρ τὸ σῶμα, κυλίεσθαι ἐν τῷ κονιορτῷ. Τῶν δὲ λθ'
προκοθέλφων λέγει τὸν προχίλους ἐκκαθαίρειν τὸν ὀδόντας, καὶ ἀπὸ τούτων τρέφεσθαι· τὸν ὃ ὠφελούμενον, αἰσθάνεσθαι, καὶ ὅταν ἐξελθεῖν βούληται ὁ προχίλος, τὸν αὐχένα κινεῖν, ἵνα μὴ ζωσθῇ. Τὸν ὃ χελώνην μ'
ὅτ' ἂν ὄφεως φάγῃ, ἐπιθυμῆσαι ὀρίγανον, καὶ ποτέ πνα πατρήσαντα, καὶ ἐκπίλαντα τὸν ὀρίγανον ὃν ἔχουσιν ἐμφαγεῖν τελευτῆσαι. Τὸν δὲ γαλεῶν ὅταν μαχηται μετὰ μα
τοῦ ὄφεως, τοῦ πηγάνου προσθέσεις. πολέμιον γὰρ εἶναι τοῦτο ὄφει τὸν ὀσμῇ· τὸν πρὸς τὰς πληγὰς δὲ τοῦ ὄφεως, βοηθεῖν τὸ πήγανον ἐν ἀκράτῳ διηθηθὲν καὶ πιθὲν· ὃ γὰρ ἂν ὅτ' αὖ ἐπὶ τοῦ ὄφεως δήχθῃ, φόβεται ὑπὸ τοῦ ὠτα μοὺς, καὶ ζητεῖ ὃν

καρ-

καρκῖνον· ὅσῖ δὲ καὶ τῶτο τὴν καταγραφο-
μένων καὶ βοηθεῖ πρὸς τὰς σκληρὰς τῦ ὄφεως
μβ' ἰοχρῶς. Ἡ φάτνα δ' ὅταν σκληγῇ, τὸ
ὀξύγλανον ἔσαξον εἰς τὸ ἕλκος, καὶ γίνεται τῦ-
μγ' τον ἐν τρόπον ὑγιὴς. Ὁ δ' οὕτω Ἀριστοτέ-
λης τὸ χελιδόνα φησὶν ἐν τῇ σκηνοποιΐᾳ συγ-
καταπλέκειν τοῖς κάρφεσιν τὸν σκληρὸν, κἂν
ἐλλίπῃ σκληρὸς, βρέχεσθαι αὐτὸ κυλιέσθαι, &
ταῖς πτέρυξιν αἰωλαμβάνειν, στιβάδα ποιεῖσθαί
τε καθάπερ ἄνθρωπον κάτωθεν ὑποπιπτεῖ-
σαν τὰ σκληρά· τοῖς τε νεοττοῖς τὸ τροφὸν δι-
δόναι κατὰ μέρος πρατηρεῖσαν, ἵνα μὴ δῖς τοῖς
αὐτοῖς δῷ. τὸ δὲ κύπτερον, μικρῶν μὲν ὄντων,
αὐτὸ ἐκβαλλειν· αὐξηθέντων δὲ διδάσκειν ἔξω
μδ' γραφόντα τὰ νεόττια, ἀφοδεύειν. Τὰς δὲ
πολυτεράς ὁ Θέλειν τελέουσιν ἐμπυνάζεσθαι,
ὁδὲ πολέπτειν τὸ σωτῆρίαν, ἐὰν μὴ χεῖρον ἡ
χάρα γένηται· τοῖς δὲ νεοττοῖς τῆς ἀλμυρίζούσης
γῆς διαμασησαμένας, εἰσπτύειν εἰς τὸ στόμα,
με πεσσαρκοκυαξέσας τροφῷ. Τὸς δὲ
πέρδικας ὅτ' ἂν θηρεύῃ τις τὸν νεοττὸς, πρὸκυ-
λίεσθαι τῷ θηρεύοντι, ὡς ἰδιοτελῆ πους ὄντας,
καὶ ἰδιοπάσθαι, ἕως ἂν διαδρᾷ τὰ νεόττια,
διὰ δὲ τὸ εἶναι ἀφροδισιαστικὸς, λυμαίνεσθαι
τὰ ὠά· ἵνα ὁ μὴ ἐπωάζῃ ἡ θήλεια, τὸ ὁ ἀνὶ-
μηχανᾶσθαι, καὶ διαδρᾶσαν, πίπτειν. τὸν ὁ χή-

ρους

ρους μάχεσθαι πρὸς αὐτοὺς· τὸν δὲ ἡττηθέντα
ἀκολουθεῖν, ὀχευόμενον ὑπὸ μόνου τούτου. Τὰς μς'
δὲ γεραίνους εἰς ὕψος πέτεσθαι, ἵνα καθορῶσιν
μακρὰν. κἂν ἴδωσι νέφη καὶ συστροφὴν ἡσυχά-
ζειν· ἔχειν δὲ καὶ ἡγεμόνα· τὰς μὲν οὖν ἄλλας
καθεύδειν, ὑπὸ τὴν πτέρυγα τὰς κεφαλὰς
θείσας· τὸν δὲ ἡγεμόνα γυμνὴν ἔχειν προορώμε-
νον· κἂν αἴσθηται, σημαίνειν ταῖς ἄλλαις βοῶν-
τα. Τοὺς δὲ πελεκάνας τὰς θηλείας κόγχας μζ'
καταπίνειν ἱστορεῖ· ἔπειτα ὀλίγας κατασχόντας
ἐν τῷ ἄνω τῆς κοιλίας, ἐξεμεῖν κεχηνυίας· εἶτα,
οὕτω τὰ κρέα ἐξαιρούντας ἐσθίειν. Γυπὸς δὲ μή.
λέγεται ὑπὸ τινων, ὅτι οὐδεὶς ἑώρακε νεοττὸν,
οὐδὲ νεοττείαν. Διὸ καὶ Ἡρόδωρον τὸν Βρύσωνος
τοῦ Φοιστοῦ πατέρα, ἀπό τινος αὐτοὺς ἑτέρας
φάναι γῆς εἶναι μετεώρου· τίκτειν δ' οὖν ἔνια
πρὸς ἀβάτοις πέτραις. Λέγειν δέ τινας καὶ μθ'
τὸ κιννάμωμον ὄρνεον εἶναι, καὶ τὰ ἀρώματα
φέρειν, καὶ τὰς νεοττείας ἐκ τούτου ποιεῖσθαι. νεοτ-
τεύειν δ' ἐφ' ὑψηλῶν δένδρων καὶ ἀβάτων· οὐδὲ
δὲ ἐγχωρίους μολίβδον τοῖς ὀϊστοῖς προστιθέντας
τοξεύειν, καὶ καταῤῥηγνύειν τὰς νεοττείας. Τὸν ν'
δὲ κόκκυγα δοκεῖν ὑποβολιμαίους οὐδὲ νεοτ-
τοὺς ποιεῖν, διὰ τὸ δειλὸς εἶναι, καὶ μὴ δυ-
νασθαι ἀμύνειν· τίλλεσθαι γὰρ ὑπὸ τῶν ἐ-
λαχίστων· τὰ δὲ ὑποδεξάμενα τῶν ὀρνέων,

ἐκβαλ-

ἐκβαλλὼν τοὺς ἐκ τῆν νεοττούς, ὅτε τὸ καλὸν
να εἶν τὸν τῦ κόκκυγος. Τὸν δὲ αἰγιθον αἰ-
γα θηλάζειν προστεθέμενον· ὅθεν καὶ τὴν
προσηγορίαν εἰληφέναι τὸν δὲ μητρὸς ὅθεν ἂν
ἐλκύσῃ, ἀφρυφλοῦσθαι. ὅτι δὲ χολὴν δ' ὄρ-
νεου· ὅθεν καὶ Καλλίμαχος ὁ ἐκ τῆς Αἰγύπου,
πολίτραν θ' εἶν βουλόμεν θ' ἔφησεν πόφ-
πας ὑστερ ἄλλου τινὸς ὀρνέου, αἰγιθ' ἁμφι-
γυήεις. Οὐ σώζεται οὕτω αὐτῷ ὁ λόγ θ· ὅτι
γὰρ οὐκ ἀμφότερα χολήν· δ' δ' ἀμφιγυήεις
οὐ τοιοῦτος, ἀλλ' ὡς ἰδὶ τοῦ ἡφαίστου εἴρη-
ται, ὅτ' ἂν ἑκατέρους ᾖ κυρτοφυεῖ θ· ὡς
εἰ μὲν οὕτω τοῦ Καλλιμάχου δι' ἀπίθα-
νον προῄχθημεν εἰπεῖν. Ὁ δὲ Ἀριστο-
νβ τέλης φησὶν, ὡς ἀετῷ γηράσκοντι, τὸ ῥύγχος
αὐαίνεσθαι καὶ γαμψοῦσθαι, καὶ τέλ θ' ἀ-
πορθνήσκειν λιμῷ· τὴν φήνην δ' οὐκ ἐκβλη θέν-
τας τὴν νεοττῶν ὑπὸ τῦ ἀετῦ λαμβάνειν καὶ
ἐκτρέφειν· ὃν δὲ ἀετὸν ἐπαναγκάζειν τὰ τέ-
κνα ἐπὶ φιλὰ ὄντα, πρὸς δ' ἥλιον βλέπειν·
τὸ δὲ δακρύον αὐτ, καὶ μὴ θέλον ἀποφθαλ-
μεῖν, ἀφιστάνειν· τῶν ἰχθύων δὲ, τὸν ἁλίαν
καλούμενον βάτραχον, θηρεύειν τὰ ἰχθύ-
δια τοῖς ἀπὸ τῆν ὀφθαλμῶν ἀφιερωμένοις,
ὧν τὸ μὲν μῆκός ὅτι τροχοειδὲς, ἐπ' ἄ-
κρου δὲ προσκείμενον ὥσπερ δέλεαρ ἐρυγ-
γύλον.

γύλους· τοῦτ' οὖν κρύψαντα ἑαυτὸν πεο-
τείνειν. Τὴν δὲ ναρκὴν καθαλμίσαι ἑαυ- νγ'
τὴν, τὰ μὴ δυνάμενα τῶν ἰχθύων ὅτ' ἂν συνέγ-
γυς ᾖ, κολυμβᾷν, δὴ τῆς ναρκησίν τε συλλαμ-
βάνειν. Τὰς δὲ καλουμένας ἀλόπεκας, ὅτ' νδ'
ἂν αἴσθωνται ὅτι τὸ ἄγκιστρον καταπεπώκα-
σιν, ἀναστραμούσας ἄνωθεν τῆς ὁρμίας, ἀπο-
τρώγειν. Τὸν δὲ πωλύποδα κατατίθεσθαι νε'
τροφὴν εἰς τὰς θαλάμας· καὶ ὅτ' ἂν τὰ χρήσιμα
ἀναλώσῃ, τὰ ἀχρεῖα ἐκβάλλειν· καὶ τὰ συνερχό-
μενα τῶν ἰχθυδίων τὰ ἐκ βεβλημένα θηρεύειν·
ποιοῦνται δὲ τὸ χρῶμα παραπλήσιον οἷς ἂν ἐγ-
γὺς ᾖ λίθοις· Ὁ ὅταν φοβηθῇ δὲ τοῦτο ποιεῖν
αὐτὸν. Ἰδὲ καὶ τὸν ναυτίλον πολύποδα νϛ'
οἷς ποιεῖ περιττὸν· ἔχει μὲν γὰρ ὄστρακον, ὃ κα-
ταστρέψας ἀναφέρεται ἵνα ῥᾴδιον ἀνενεχθῇ
καινὸν· ἄνωθεν δὲ γενόμενον, μεταστρέ-
φειν· ἔχειν δὲ μεταξὺ, τὴν πλεκτανῶν
ὑπί τι συνεχὲς, οἷον ὑμένα· καὶ τούτῳ
ὅτ' ἂν πνευμάτιον ᾖ, ὥσπερ ἱστίῳ χρῆσθαι·
ἀντὶ πηδαλίων δὲ παρακαθιέναι τῶν πλε-
κτανῶν. Τὰς δὲ μελίττας θυμιωμέ- νζ'
νας ὑπὸ τοῦ καπνοῦ, καὶ κακοπαθού-
σας, τότε μάλιστα μὲν ἐσθίειν· τὸν δὲ λοι-
πὸν χρόνον φείδεσθαι, ὡς τροφῆς χαίριν ἀπτι-
θεμένας· τοῖς ἀπὸ τῶν δένδρων δὲ σακρύοις

δεῖ χρίφν τὸ σμήνος, τῶν ἄλλων ἕνεκεν ἀηδίων· ἃς ἢν ἀφανίσωσιν αἱ χιονται μέλιτται, πειρᾶσθαι μὲν αὐτὰς ἔξω τοῦ ποιεῖν· ἐὰν δὲ ἔσω τὰ σμήνους ἀφανίσωσιν, ἐπιφέρειν· τοῦ ἢ φάσγανα καὶ λυμβίνας, καὶ κυρτὰ ἐὰν λάθωσιν παρελθόντες· εἰσέρχονται γὰρ πανοίκιοι. περᾶσθαι δὲ αὐτοῦ, καὶ ὠδὶ πασῶν φύλακας εἶναι· εἶναι δὲ αὐτὰς τεταγμένας ἐφ' ἑκάστῳ τῶν ὁρῶν· καὶ τὰς μὲν ἀνθοφορεῖν, τὰς δὲ καταθοῦν τὰ κηρία· δυσχεραίνειν δ' αὐτὰς καὶ τὴν δυσωδίαν τῆς προφῆς, καὶ βορβορύζειν, καὶ τὸ πολύπωμα δὲ ἔξω ἀφιέναι· μὴ τὰς μὲν περισβυτέρας ἔσω ὁρᾶσθαι· σφῆκα δ' ἂν λάβῃ τις τῶν σκελῶν, καὶ τοῖς πετεινοῖς ἁρμόσαι πεπεῖσθαί φησιν αὐτοὺς ἀκούοντας· τὸ δ' ἐχόντων τὸ κέντρον, οὐδένα. Τὸν δὲ μύωνα τὸν γίνεσθαι μὲν φασιν ἐν Παιονίᾳ ἐν τῷ ὄρει Μασσάνῳ· οὐδύνασθαι δὲ αὐτὸν ἀνωθεν ὄκ ἔχειν, ὥσπερ βοῶν, οὐδ' ἄλλο τῶν διηρθρωμένων οὐδέν· μὴ ταῦλα πεσεμφορὲς εἶναι τῷ ταύρῳ· διωκόμενον δὲ πεσαφορεῖσθαι πόρρωθεν. καὶ τὴν κύπελον ὅταν πεφοβημένος τοῦτο ποιήσῃ ἀδικάφλωτος, ὥστε τὰς τείχας ἀπορρεῖν τῶν κτηνῶν· ἂν δ' αὖθυ φόβου τοῦτο ποιήσῃ, οὐδὲν πάσχειν, οὐδὲ βλαπτεσθαι· ὁ δ' ἂν ὀχθήσῃ καὶ ἔγκυον ποιήσῃ, πύτος πάλιν ὀχεσθαι. Τῷ δὲ Σκυθῶν βασιλεῖ ἵππων φασὶ γενναῖον γενέσθαι· ταύτην τὸν

τῇ τὸν ἐξ αὐτῆς γεννηθέντα πῶλον προσάγειν ἵνα ὀχεύσῃ· τὸν δ' οὐ θέλειν· ὡς δὲ περικαλύψαντες προσήγαγον τῇ ἵππον ἀναβῆναι· ἀγρικαλυφθείσης δὲ ἰδόντα τὸ πρόσωπον, φεύγειν, καὶ κατακρημνίσαι ἑαυτὸν. Τῶν θαλαττίων δὲ ζώων ἡμερώτατον εἶναι δελφῖνα· καὶ γὰρ πρὸς παῖδας ἐρωτικῶς ἔχειν, οἷον περὶ Ταίραντα καὶ Καρίαν καὶ ἄλους τόπους πολλοὺς· ἐν δὲ Καρίᾳ δεθέντος δελφῖνος καὶ τραύματα λαβόντος πολλὰ, πραγενέσθαι πολλοὺς τοῦ βοήθειαν εἰς τὸν λιμένα ἕως ἀφήκεν ὁ ἁλιεύς. ξ'

Περὶ δὲ τοῦ τόκου τῶν λύκων, μυθικόν τι τελείως διεξέρχεται, καὶ ὅμοιός ἐστι καὶ τῷ συνειδότι· φησὶν τὰ αὐτοὺς ἅπαντας ἐν δεκαδύο τοῦ ἐνιαυτοῦ τίκτειν· εἶναι δὲ τούτου αἴτιον, ὡς ὁ λόγος, ὅτι ἐν ιβ' ἡμέραις τὴν Λητώ πρεκόμισαν ἐξ ὑπερβορέων εἰς Δῆλον, λύκαιναν φαινομένην. ξα'

Τὴν δὲ γλαῦκα καὶ τὴν κορώνην πολεμίους εἶναι· τὴν μὲν κορώνην τῆς γλαυκὸς μεθ' ἡμέραν, διὰ τὸ μὴ βλέπειν τὴν γλαῦκα· τὴν δὲ γλαῦκα τῆς κορώνης νύκτωρ, διὰ τὸ τὴν κορώνην μὴ ὁρᾷν· διὸ καὶ κρατεῖν αὐτῶν, τὴν μὲν νύκτωρ, τὴν δὲ μεθ' ἡμέραν. ξβ'

Καὶ τὸν ὄνον καὶ τὸν αἴγιθον πολεμεῖν ἑαυτοῖς· πρίοντα γὰρ λύεσθαι εἰς τὰς ἀκάνθας, διάτε οὖν τοῦτο· καὶ ὅταν ὀγκήσαιτο, ἐκβάλλειν τὰ ὠὰ τῆς Αἰγίθου, καὶ τοὺς νεοττοὺς ξγ'

φοβουμένους, ἐκπίπτειν· τὸν δὲ ζῆλον τῶν βλαβέντων ταύτῃ, κηλάπτην τὰ ἕλκη αὐτῶν ἀθιγῆτα τόμενον. Καὶ τὸ ἐσάλωνα δὲ πολέμιον εἶναι τῇ ἀληθείᾳ· τὸν δὲ κύρακα καὶ τὸν ἀλ-
ξδ' κύρακα ζῆλον ἐσάλφνι· διὸ καὶ τυπομένη τῇ ἀληθείᾳ βοηθεῖν. Τὸς αἰτωλόους δὲ φασὶ λέγειν, ὅτι ὅταν τάχιστα ὁ ἥλιος τραπῇ, αὐτὸς ἐπιβλέπουσι αὐτοῖς αἱ αἶγες κατάκειται.
ξε Τούτῳ τι παραπλήσιον Λύκος ἱστορεῖ· φησὶ γὰρ ἐν Λιβύῃ τὰ κτήνη δύνειν μὲν ἄλλον χρόνον, τὰ μὲν αὐτοῖς ἐναντία, τὰ δ' ὡς ἔτυχεν κοιμᾶσθαι· τῇ δὲ νυκτὶ καθ' ἑαυτοὺς κώδωνα ἀνατολὴν γίνεται, πρὸς αὐτὸ τὸ ἄστρον ἐστραμμένα· καὶ τούτῳ τεκμηρίῳ τῆς ὥρας τολῆς οὐκ ἐκεῖ χρῆσθαι. Πλὴν ὅγε Ἀριστοτέλης χωρὶς
ξς' τῆς περὶ τοὺς βίους τῶν ζώων ἐπιστήμης, καὶ τοιαῦτά τινα διεξέρχεται· πάνυ πολλὴν ἐπιμέλειαν πεποιημένῳ ἐν τοῖς πολιτικοῖς αὐτῶν, καὶ οἷον ὄργανον οὐ παρόργανον χρώμενον τῇ περὶ τούτων ζητήσει· τὰ γὰρ οὖν πάντα μέρος ἑβδομήκοντα περὶ αὐτῶν κατατέθειται βιβλία· καὶ πεπείραται ζητητικώτερον, ἢ ἱστορικώτερος ἐν ἐνίοις ἀναστρέφεσθαι, πρὸς τὴν μετέραν ἐκλογὴν ἰδιωτικὴν πεποιημένων αὐτῷ δ' ξένοις ἐν

πρά-

πρᾶδοξος ἔκτε τούτων, καὶ τῶν ἄλλων
ἠθιδραμεῖς. Λέγει γ' οὖν τὰ χερ- ξζ'
σαῖα πάντα ἀναπνεῖς, ὅσα πνεύμονα ἔχειν·
σφῆκας δὲ ὁ μελίσσας οὐκ ἀναπνεῖν. Ὅσα ξή
τὲ κύστιν ἔχει, πάντα καὶ κοιλίαν· ὅσα τὲ
κοιλίαν, πάντα καὶ κύστιν. Ἄναιμα δὲ ξθ'
εἶναι πολλὰ μὲν τῶν ζῴων· καθόλου δὲ
ὅσα πλείω πόδας ἔχει τετταρῶς. Ὅσα ό
δὲ τρίχας ἔχει, πάντα ζωοτοκεῖν, οὐκ ἀν-
τιστρέφει δὲ. Πάντα τὰ ζῷα κινεῖν τὴν οά
κάτω σιαγόνα, πλὴν τοῦ ποταμίου κροκο-
δείλου· τοῦτον δὲ μόνον, τὴν ἄνω. Ἐν οβ'
Ἰλλυριοῖς εἶναι καὶ Γαιονίᾳ μωνύχους. Μού-
νυχον δὲ καὶ δίκερω οὐθὲν ἑορᾶσθαι· μονοκέρω-
τά τε καὶ μωνυχαῖος τὸς Ἰνδικὸν ὄνον· τοῦ-
τον δὲ καὶ ἀστραγαλον τῶν μωνύχων ἔχειν
ζῴων. Τῆς δὲ γαλῆς ὀστοῦν εἶναι τὸ αἰ- ογ'
δοῖον. Τὸ δ' ἄῤῥεν τοῦ θήλεος πλείους ἔχειν οδ'
ὀδόντας, καὶ ἐν ἀνθρώποις, καὶ τοῖς ἄλλοις
ζῴοις· Τὴν δὲ τῶν ἵππων καρδίαν, ὀστοῦν, οε'
καὶ βοῶν δὲ τινῶν. Τῶν δὲ ἐλάφων τοὺς ος'
ἀχαιΐνους καλουμένους, δοκεῖν ἐν τῇ κέρκῳ
τὴν χολὴν ἔχειν. Τοὺς δὲ ἰχθῦς οὐκ ἔχειν στό- οζ'
μαχον. διὸ καὶ τῶν μεγάλων ἕτερον ὅταν διώ-
κωσιν ἐλαττονα, προσπίπτειν τὴν κοιλίαν εἰς
τὸ στόμα. Τοὺς δὲ ὄφεις πλευρὰς ἔχειν λ'. οή

καὶ ὄμματα δὲ αὐτῶν ἐάν τις ἐκκεντήσῃ, καθά-
οθ' περ τὰ τῶν χελιδόνων, πάλιν γίνεσθαι. Τῶν
π' δ' ἰχθύων τὸν κληρομόνον μὴ ῥυγχάζειν. Τοῦ
δὲ λέοντος οὕτως εἶναι τὰ ὀστᾶ στερεά, ὥστε πολ-
πα' λάκις κοπτομένων πῦρ ἐκλάμπειν. Ἐν Φρυ-
πβ' γίᾳ δὲ βοῦς εἶναι, οἱ κινοῦσι τὰ κέρατα. Τρί-
χας δὲ ἔχειν τῶν ζῴων, ὅσα πεζὰ καὶ ατο καὶ
πγ' ζωοτόκα· φολίδας δὲ ὅσα πεζὰ καὶ ζωοτόκα. ἤδη
δέ τισιν καίμνουσιν πολιὰς γίγνεσθαι· ὑγιασ-
πδ' θεῖσι δὲ πάλιν μελαίνας. Τὸν δὲ ἐν τῇ Χαλκι-
δικῇ ποταμὸν τὸν ὑπὸ Θρᾴκης, τὸν καλούμενον
κοχρύνναν πιόντα τὰ πρόβατα, ἔχειν τὰ γεν-
νώμενα μέλανα ποιεῖ· καὶ ἐν τῇ Ἀνταν δρίᾳ δύο
ποταμοὺς εἶναι, ὧν τὸν μὲν λευκὰ, τὸν δὲ μέ-
λανα γεννᾶν· δοκεῖν δὲ ὁ τὸν Σκάμανδρον ξαν-
θὰ ποιεῖν· διὸ καὶ τὸν ποιητὴν αὐτὶ Σκαμάν-
δρου Ξάνθον αὐτὸν προσαγορεύειν· καὶ ἐν τῇ
Εὐβοίᾳ δὲ κατὰ τὴν Ἰταλικὴν τὴν συνορίζου-
σαν τῇ καλχίδι δύο ποταμοὶ, Κέρων καὶ Νη-
λεὺς· ὧν αἱ γυναῖκες ἐὰν περὶ τὸ συλλαμβά-
νειν οὖσαι πίωσιν, ἐὰν μὲν ἀπὸ ποταμοῦ Κέρω-
νος, μέλαινα τίκτουσιν· ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ Νηλέως,
πε λευκά. Τοὺς δὲ μύρμηκας φησὶν ὑπὸ ὀρι-
γάνου καὶ θείου περιπαττομένους, ἐλλείπειν τὰς
πς' μυρμηκίας. Τὴν δ' ἔγχελην, οὔτ' ἄῤῥεν εἶναι,
πζ' οὔτε θῆλυ. Τοὺς δὲ πέδικας ἐὰν κατ' ἄνε-

μον

μον σῶσιν αἱ θήλειαι τὴν ἀρρένων, ἐγκύους γί-
νεσθαι. Τὸν δὲ καλούμενον ἀσέρα, οὗτω διαι- ϖή
βόρμον εἶναι, ὥστ' ὄντινα ἂν λάβῃ τῶν ἰχθύων
πρὸς χρῆμα δεφλὸν ποιεῖν. Ἔχειν δὲ ἡ ϖογ- ϖθ'
γίον αἴσθησιν· ἂν γὰρ μέλλωσι θ' ἁρπαῖαι προ-
σπίπτειν, συνᾴδειν καὶ δίγγον εἶναι ἀφε-
λεῖν· τὰ αὐτὰ δ' ἀνταίρους ἢ κλυδῶνα ἦ, γίνεσθαι.
Εἶναι δὲ καὶ οὐ χιόνι ζῶα σκωληκοειδῆ ἀσπάλα. ς'
Ἐν Κύπρῳ γοῦν χαλκίτης λίθος καίεται, ὃ
γίνεται θηρίον μικρῷ μεῖζον μυός· ὃ αὖ δὲ,
καὶ οἱ τοῖς Καρησίων θηρίοις· ἀπεθνήσκειν ὑπὸ τὰ
μὲν τῆς χιόνος, τὰ δὲ τῶν πυρῶν χωριζόμενα.
Τῶν δὲ σαλαμανδραν σβεννύειν τὸ πῦρ. Περὶ ς ά. ς β'
δὲ τὸν Ὑπάνιον ϖοταμὸν, τὸν πρὸς Βόσπορον
τὸ κιμμέριον, πρὸς τροπὰς χειμερινὰς, καὶ τα-
φρεύεσθαί φασιν οἷον θυλάκους μίλιους ἑκατὸν·
ἐφ' ὧν πιγνυμένων, ὑποβρύχεσθαι χόνδρον περιττὸν
τετραπόδων· ζῶν δ' μίαν ἡμέραν· ἴδιον δὲ καὶ τὸ
περιττὸν τετραπόδων εἶναι. Τὰ δ' ὀμήνια ἀπόλ- ς γ'
λυσθαι, ἐάν τε ἡγεμὼν ὦσιν, ἐάντε τὸ ναν- *
τίον ϖολλοί. Τοὺς δὲ σκορπίους τοὺς χρυσοῦς ς δ'
ὑπὸ τῶν τίκνων ἀπεθνήσκειν· καὶ φαλάγγια
δὲ κτείνειν τὰ τοιαῦτα· ϖολλάκις δὲ καὶ τοὺς
ἄρρενας, ὡς ϖεπαίζεσθαι. Ἐν δὲ τῷ σώματι ς έ
τῶν ἀνθρώπων γίνεσθαι οἷον ἰόνθους μικρούς·
τούτους δὲ ἐάν τις κατάσῃ ὑποβρύχεσθαι φθείρας· ἢ

ἐάν πις ἐάσῃ, εἰς νόσημας τοῦτο ἐμπίπτει· ὥσπερ
Ἀλμαίωνι τῷ Φυσικῷ, καὶ Φερεκύδει τῷ
ss' Συρίῳ. Ἴδιον δὲ καὶ τοῦτο νεκρῶν πινων,
τοῦ μυελοῦ σαπέντος ἐν τῆς ῥάχεως ὀφι-
δια γίνεσθαι, ἐὰν πρὸ τοῦ τελευτᾶν ὄφεως
τεθνηκότος ἑλκύσωσι τῷ ὁμοίῳ· καί πνι
καὶ ἰδιογραμματικῷ τῶν ἐπῶν ἐμνήσθημεν, ὃς περὶ
Ἀρχελάου, οὗ καὶ πρότερον ἐμνήσθημεν, ὃς περὶ τῶν θαυμασίων καὶ τοῦτο καταγράφει,
καί φησιν·

Γαίη δ' ἀνήλφη ὁ πολὺς σφαιρίζεται
αἰών,
Ἀνδρὸς γὰρ κοίλης ἐκ μυελοῦ ῥάχεως,
Δεινὸς γίνετ' ὄφις, νέκυος δ' ἁλοῖο σαπέντος,
Ὃς νέον ἐκ τότε πυθμὴν λάβεν τόδε πάντων
Τεθνεότος, ζωοὺς ἕλκων φύσιν· εἰ δὲ τόδ' ἐστίν,
Οὐ θαῦμα βλάπτειν τὸ δίφυες κέντρον.

Τοῦτο μὲν οὖν ὁ ἀκηδὴς καὶ φορμοῦ πνὶ
κῇ πόρρωθεν τοῦ ἰδιογράμματος· πολὺ μαρ-
sζ' τυρία κεῖσθαι. Ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν κνι-
δῷ φησὶ γίνεσθαι ζῷον, ὃ δὴ δοκεῖν ἐλάχιστον
εἶναι, μὴ καλεῖσθαι ἀκάρηνον Διὸς ταμίου.
sη' Τὸν δὲ κροκόδειλον ὑπ' ἐλαχίστου γίνεσθαι μέ-
γιστον· τὸ μὲν γὰρ ὠὸν μεῖζον γίνεσθαι χηνίου·
αὐτὸν δὲ γίνεσθαι καὶ ἑπτὰ καὶ δεκαπήχεις.
sθ' Τῶν δὲ καρδιῶν τῶν πολύπους κρατεῖν· θᾶττον
γὰρ

γαρ ἐστὶ τὴν ὀσφράκων πάχος· τὴν δὲ πολυ-
πόδων οὐ γόγγρους· οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς διαφέρει
λειότητα διώκειν τὸν πολύποδα χρῆναι· τὸν
δὲ γόγγρου κάραβον· οὐ γὰρ ἰξολιθαίνειν αὐτὸν,
ἀλλὰ καταπέμπειν δεῖ πρὸς τὴν ὀσφραντικὴν τρα-
χύτητα. Τὸν δὲ κιγκλέα φησὶν, ὅτ' ἂν φο- ε
βηθῇ, πρὸς κεφαλὴν κρύπτειν ὡς ὅλον τὸ σῶμα
κρύπτοντα. Τὰ γαμφὰ πάντ' εἶναι μυκη- ερ
τικά. Ὑπὸ πηθῶν λυπεῖσθαι λυπεῖν πάντα ερ
τὰ δηχθέντα, πλὴν ἀνθρώπου. Τῶν ζώων τὰ ερ
μακρὰ ἄρσενα εἶναι· τὰ δὲ βράχεα θήλεα. Καὶ ερ
τὰ Αἰγύπτῳ καθεύδοντας εἰς κῆπον, νεοττοὺς
ποιεῖν. Ἐν Συρακούσαις ὃ φιλοσόφου πινὰ εἰς ε
τὴν γῆν καθεύξαι· καὶ ἀδηδέντα τὴν ψίαθον,
ἕως τότε πίνειν συνεχῶς. ἕως πλυθῶσι τὰ φά-
δη· κείμενα δὲ ἀγγείοις λαγίνοις, ἐκθερμαί-
νειν μὴ προσελθεῖν. Τῶν δὲ χελιδόνων τὸν νεοττὸς ες
ἐάν τις ἐκτυφλώσῃ, πάλιν βλέπειν. Τὸν δὲ ες
ἱέρακα τέκα μὴ πλεῖν· αὐξανομένων δὲ τῶν νεοτ-
τῶν, ἐκλέγειν τὸν ἕνα· οὐ γὰρ διώκαι τρέφειν,
διὰ τὸν τὸν χρόνον βοῦτον τὸν ὄνυχας αὐτοῦ
διαστρέφειν, καὶ μηδὲν ἁρπάζειν· ὃν δὲ ες
πλανηθέντα πρὸς φωνὴν προσβάλλειν. Καὶ ερ
τὸν ὄλορν ἐπιφανῶς τὸν γαμφωνυχα, ὅτ' ἂν θάτ-
τον οἱ νεοττοὶ διώκων πέτεσθαι ἐκβάλλειν, πλὴν τῆς
κορώνης· ταύτην δὲ καὶ πετομένους ἐπί τινα

χρόνον

ρθ' χρόνον ψωμίζειν. Κόκκυγος δὲ νεοττοὺς οὐδένα ἑορακέναι. τίκτειν γὰρ αὐτὸν οὐκ ἐν τῇ ἰδίᾳ νεοττείᾳ, ἀλλ' εἰς τὰς τῶν ὀρνιθίων, ἢ εἰς τὰς τῶν φαβῶν, ἢ * ὑποδυσιδεῶν εἰσπετόμενον, ὅτ'
ρι' ἂν καταφύγῃ πρὸς ὑπάρχοντα ᾠά. Τοὺς δὲ πέρδικας ποιεῖσθαι σικοὺς τῶν ὠῶν, καὶ ἐπωάζειν καὶ τρέφειν ἑκατέρους· καὶ τοὺς νεοττοὺς ὅταν πρῶτον ἐξαγάγωσιν ὀχεύειν αὐτοὺς, τοὺς δὲ πρὸς ἀλλήλους μάχεσθαι, θωρακιζομένους τῷ ἰδίῳ δέρματι· ποιεῖν δὲ τραχὺ, ἐκ πρᾶσκευῆς τρίβοντας πρὸς δένδρα, καὶ τοῦ πηλῷ μολύνοντας καὶ ξηραίνοντας· φάναι δέ τινας καταγράφειν, ὡς αὐτὸς οὐ πεπειραμένος. ὅτι ἄντις τὴν ἕτερον ὀφθαλμὸν ἐκκοπείη, ἀφθνήσκει ταχέως.
ριά Αἶγας δὲ καὶ πρόβατα βορείοις μὲν ὀχευόμενα, ἀρσενοτοκεῖν ὡς τὸ πολὺ· νοτίοις δὲ θηλυτοκεῖν· λευκὰ δὲ τὰ γεννώμενα γίνεσθαι, ἐὰν ὑπὸ τῇ γλώττῃ τοῦ κριοῦ λευκαὶ φλέβες ὦσιν· μέλανα δὲ, ἐὰν μέλαιναι· ὡς αὕτως δὲ καὶ ὑπὸ τῶν πυῤῥῶν πρότερον ἢ ὀχεῖσθαι, τὸ
ριβ' ἁλυκὸν ὕδωρ πίνοντα. Τοὺς δὲ Λακωνικοὺς
ριγ' κύνας πονηθέντας, μᾶλλον ὀχεύειν. Θαυμασιωτάτην δ' εἶναι τῷ τάχει τὴν τῶν μυῶν γένεσιν· ἤδη γάρ ποτε τῆς θηλείας κυούσης, ὃ ἐν ἀφλειφθείσης ἐν ἀγγείῳ, φανῆναι μετ' οὐ πολὺν χρόνον, μῦς εἴκοσιν καὶ ἑκατὸν· τῆς δὲ

Περσικῆς

Γορσικῆς οὖ πσιν ἀναχζομένων τὴν ἡλείαν τὴν μυδν, τὰ ἔμβρυα ἤδη κύοντα δύ εἰσκαθαι.
Ἀπείθου ὃ λέγεται καὶ ἀκμηθίδος, αἷμα μόλις μίγνυαζ. ρι δ'
Τῶν δὲ αἰγῶν ὅταν μία τίς λαβῃ τὸ ἄκρον τῦ ὀρυτίου, ὅπν δ' οἷον θρὶξ, τὰς ἄλλας ἑστάναι οἷον μεμωρωμένας, ἐμβλεπύσας εἰς ἐκείνω. ρι ε
Τὸ ὃ τῆς ἰκτίδ Θ αἰδοῖον εἶναι μὲν ὁποῖω· δοκεῖ ὃ εἶναι φαρμάκων ζραγγουείω. ρις'
Εὐνοῦχον ὃ φαλακρόν, οὐδένα γίνεαζ. ρι ζ'
Τὰς δυτοροχνεῖς τείχαο τῶν μὲν ἐκ παιδὸς ρι η'
ὀζαφθαρέντας, ὑπ' ἰχθύ· τῶν ὃ ὕστερον ἀρβάλλειν, πλὴν ὠδὶ τῆς ἥβης. Γυναῖκα πίκτειν ρι θ'
πλεῖσα πέντε· © μνημονεύεαζ μίαν ἐν τέτρασιν τόκοις, εἴκοσι τεκοῦσαν, καὶ τὰ πλεῖσα τέτων ἐκ τραφέντων· ἐὰν δὲ κύουσα ἁμιλεστέρῳ χρήσηται, οὐκ ἔχοντα ὄνυχας γίνεαθαι τὰ παιδία. Εἶναι ὃ καὶ ἄνδρας καὶ γυναῖκας ἀμφιγόνους καὶ ἀρρενογόνους· καὶ ὁ πρὶ τῦ Ἡρακλέους ἱτόρηται· ἐν δύο γὰρ καὶ ἑβδομήκοντα τέκνοις, μίαν αὐτὸν γενῆθαι θυγατέρα. ρκ'
Γίνεαθαι δέ πνας καὶ ἐκ χωλῶν © ἐκ τυφλῶν, ὁμοίως τυφλοὺς καὶ χωλούς· ἤδη δέ πνας © σίγματα φύσιοχέναι. Ἐν Ἠλιδι ὃ ἐκ τῆς ρκα'
ὕδω τῦ Αἰθιοπ Θ μοιχθυθείσης, θυγατέρα μὲν γενέαθαι λευκὴν· ὧν ὃ ἐκ ταύτης, Αἰθιοπα. ρκβ'
Τὰ δὲ παιδία ἄχρι γένηται τεθαράκοντα ἡμε-

τα ἡμῶν, ἐγκωμιαστότατα μὲν οὐ γελᾶν, οὐδὲ
ρκδ' σκυθρώπων· ὑπονοοῦνται δὲ ἀμφότερα. Καὶ
φυσιογνωμονεῖ δέ πινα τοιαῦτα· τοῖς μὲν μετω-
πων μέγα ἔχουσιν, βραδυτέροις γίνεσθαι μικρὸν
δὲ βυκινήτοις, ὡς ὠδὶ τὸ πολὺ προσιθεῖς ἐν
ρκε ἑκάστοις, οἷς πολλαχοῦ κεῖται πικοῖς· Ὀφρῦς
βυθείας μαλακοῦ ἤθους, πρὸς τῷ ῥῖνα κε-
καμμένας σφυφνούς· πρὸς δὲ κροτάφους
ρκς' μώκου καὶ εἴρωνος. Κανθοὺς κρεώδεις
φονικείας· ὧτα μέσα βελτίονος ἤθους· τὰ δὲ
μεγάλα καὶ ἐπανεσηκότα, μωρολογίας καὶ
ρκζ' ἀβλεφίας. Τῶν δὲ θηλέων ζώων, προ-
πικώτερόν φησιν εἶναι πρὸς τὴν ζωουσίαν, ἵπ-
πον καὶ ἱπποκαμηλίαν ἰχμῇ· ὅθεν καὶ πρὸς τὴν
βλασφημίαν ἀφ' τούτου μεταφέρεται, καὶ
τὰς πρὸς τὰ ἀφροδίσια κεκινημένας, ὀνειδί-
ζεται. Φαίνεται δὲ καὶ Αἰσχύλος ἱστορικῶς δι'
τοιούτου οὕτως πως εἰρηκέναι πρὸς τὰς
πλήθους ἐπὶ τὰς ἐξόπισεν.

Ἄδων ταῖς ἀγναῖς πλήναις χαμηλίων.
Λέκτρων * ασφαλεμμάτων * ρεπεδυλη· ©
σχολιπὼν προσέθηκεν·

—οὐ μεμὴ λάθῃ φλέγων,
ὀφθαλμὸς ἥπερ ἀνδρὸς ἡ γενυμένη.
Ἔχων δ' τούτων θυμὸν ἱπποκνώμονα.
Πολλῶν δ' ὄντων ὧν κατηγόρησεν Ἀριστοτέ-
λης,

λης, ὡδὶ τοσοῦδον ἀδωνήθημεν ἡμεῖς ὃ τοῦ παρόντος, τὰ μὲν ἐκλείξαι, τὰ δ' ἀναμνησθῆναι.

Φησὶν δ' ὁ ἱστοριογράφος, Ἀρσάμεω τὸν πρῶ- ρκή.
τον βασιλεύσαντα ἐκ γενετῆς ὀδόντας ἔχειν. Μυρ- ρκθ'
σίλος δ' ὁ Λέσβιος, λοιμοὺς φησὶ γενέσθαι τῆς ἐνδυμίας ἐπωνυμίας τετυχηκέναι· ὅτι τῆς χώρας ταύτης ὄρος, καὶ μάλιστα τὸ Ταφίου καλούμενον ὄρους· ὑρεῖν αὐτόθεν εἰς θάλασσαν ὥσπερ πῦον· τετάφθαι δ' ἐν τῷ ὄρει τούτῳ Νέσσον τὸν Κένταυρον, ὃν Ἡρακλῆς ἀπέκτεινεν.

Τὰς δὲ Λημνίας δυσοσμους γενέσθαι. Μηδείας ἀ- ρλ'
φικομένης μετ' Ἰάσονος, καὶ φαρμακα ἐμβαλλούσης εἰς τὸν νᾶσον, καὶ δή τινα χρόνον, ὡς μάλιστα ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις, ἐν αἷς ἱστοροῦσιν τὸν Μήδειαν παραγενέσθαι· δυσώδεις αὐτὰς ὄντως γένεσθαι, ὥστε μηδένα προσιέναι. Θεό- ρλά
πομπος δὲ φησιν ἱστοριογράφος τὸ καλούμενον ἀκόνιτον, γένεσθαι μὲν πρὸ Ἡρακλέους τὸν ἐν τῷ Πόντῳ, ταῖς ὀνομαζομέναις ἀκόναις, ὅθεν καὶ τὸ προσηγορίας τετυχηκέναι· δεινὰ μὲν ἐν ἀρχῇ δ' ὄν, ἐκ ὀργείων ὧδέν, ἐν πίῃ τις πίναν τοῦτον τὴν ἡμέραν· ὡς Ἀγαθάρχῳ τῷ Τυραννῷ πολλοὺς ἀποκτείναντος φαρμάκῳ, καὶ πειρωμένῳ λαν θάνειν, ὡς ἐγένετο συμφανές, ὃν τολείτους Ἡρακλεωτῶν ὁ πρότερον ὑγιέναι, πρὸ τοῦ φαγεῖν πίναν· γράφει δὲ καὶ τὴν πρόφασιν καὶ τὸν

ἀρχὸν,

ἀρχὴν, ἐξ ἧς ὤφθη σφόδρα μακρῶς· δύο καὶ
ρλβ' πρελείπομεν. Ὁ δὲ τοῦ Σαμιακοὺς ὄρους
συγγεγραφὼς, ὑπὸ τῶν πρότων κληθέντων
μαθητῶν τῶν περὶ Ἡρόστρατον, φησὶν χελιδό-
ρλγ' να λευκὴν φανῆναι. Ἵππων δὲ ὁ Ῥηγῖνος πε-
ρὶ τῶν λεγομένων τόπων φθείρειν τὰ ἐμπίπτον-
τα τοιοῦτόν τι γράφει. φησὶν ἐν Ἀθήναις ὑπὸ
βασιλέως Ἐπαινέτου, ὀλυμπιάδος ἕκτης καὶ
τριακοστῆς, ἐν ᾗ Ἀρυτάμας Λάκων νικᾷ στάδιον,
τοῦ Σικελίας ἐν παλήκιοις οἰκονομηθῆναι τόπον·
εἰς ὃν ὅστις ἂν εἰσέλθῃ, εἰ μὴ κατακλιθείη, ἀποθνήσ-
ρλδ' κει· εἰ δὲ περιπατοίη, οὐδὲν πάσχειν. Ἱστορεῖται
δὲ καὶ περὶ τὴν λευκὴν νῆσον μηδὲν ὑπεραίρειν
δύνασθαι τῶν ὀρνέων τῇ πτήσει τὸν τοῦ Ἀχιλλέως
ρλε' ναόν. Καὶ πολλαχοῦ δὲ ἔοικεν, τό, τε τῶν βα-
ραθρων καλουμένων, καὶ Χαρωνίον εἶναι γένος·
οἷον ὅτε Κίμβρος καλούμενος, ὁ περὶ Φρυγίαν
βόθυνος ὡς Εὔδοξός φησιν, καὶ τὸ ἐν Λαύτμῳ
ρλς' ὄρυγμα. Καὶ τὰ τῇ σελήνῃ συναυξανόμενά
τε καὶ συμφθίνοντα· οἷον τὰ τῶν μυῶν, τὰ ἥπα-
τα· λέγεται γὰρ καὶ συμπληροῦσθαι καὶ συμ-
φθίνειν καὶ συναύξεσθαι τῶν νῦν· διὸ καὶ παρὰ
πολλοῖς ἐν παροιμίας εἰρῆσθαι μέρει, ὑπὸ τῶν
ρλζ' θαυμαστῶν τεράτων, μυῶν ἥπατα. Καὶ τὰ τῶν
θαλαττίων δὲ ἐχίνων ὠά, ταὐτὸ πάσχειν· ἴδιον
δὲ καὶ τὸ πάντας αὐτοὺς ἔχειν πέντε, καὶ ἴσους
ἀλλή-

ἀλλήλων διεσκήκατο· καὶ πολὺ πλῶ πολυφέρειαν τῶ ὀρχηστικοῦ κύκλου, ὥστε ἴσας τὰς ἐκ τοῦ κώπρου προσωπίδων αὐτῇ. Φασὶν ὃ ὡδὲ ρλή
θὴν τῆς Ἰταλίας πορθμὸν φθῆναι καὶ πλησιοῦσθαι κῆ πλῶ μείωσιν τῆς σελήνης καὶ αὔξησιν. Ἑλλάνικος δ' ὁ Λέσβιος, ὦ θήβαις ταῖς ρλθ'
Αἰγυπτίαις ἱστορεῖ πόλιν ὠκοδομῆσθαι, καθ' ὃ εἶναι μὲν, τὰς μὲν τεσσαράκοντα νυκτερίαν, τὰς δ' ἄλλας ἡμέρας, ἄνεμον. Δόξαι δ' ἀνεξετασὸν π ρμ
ἔχειν καὶ δυσπαρατήρητον ἡ ἐκλογὴ, καθάπερ ὁ Εὔδοξος ταῖς ἐξόδοις οὐ χρῆσθαι· καὶ ὅτι οἱ μύρμηκες ταῖς νουμηνίαις ἀναπαύονται.
Οἱ Δελφοὶ δὲ λέγουσιν, ὅτι ὁ Ἀπόλλων Παρνάσσῳ ρμά
κατά τινας χρόνους, τὸ κωρύκιον φάναι χρυσοειδὲς· διὸ καὶ τὸν Φιλόξενον, οὐδεὶς αὐλὸς λαβεῖν εἰώθοι, λέγοντ' οὕτως·

Αὐτοὶ γὰρ Ἀπόλλωνος Παρνασσοῦ χρυσορόφοις
Νυμφέων εἴσω θαλάμοις.

Ἐν δὲ τοῖς Φύλλοις λέγεται, τὰς ποίμνας Ἀπόλλωνος ρμβ
πέμπτης ἡμέρας ποτίζεσθαι. Τούτου ὃ πρᾶτον ρμγ
δεύτερον ὁ Ζακυνθος· ἐκεῖ γὰρ τοῦ ἐτησίας χαίνοντας ἐσήκασιν οἱ τράγοι πρὸς τὸν βορέαν· καὶ τοῦτο πλέοντος οὐ προσδέονται ὕδατος, οὐδὲ πίνουσιν. Πεποίηται δέ τινα καὶ ὁ Κυ ρμδ'
ρηναῖος Καλλίμαχος ἐκλογὴν τὴν παράδοξον· ἣς ἀναγράφομεν ἃ ποτε ἡμῖν ἐφαίνετο εἶναι

ἀκεσῆς ἄξια, φησὶν Εὔδοξον ἱστορεῖν, ὅτι οὐ τῇ κζ΄ ἱερὸν ὄρθ- θαλάττης τῆς Θρᾴκης, ὡδὶ πολλάζει κατά τινας χρόνους ἀσφαλτθ· ἡ δὲ κατὰ χαλκίδονας, ὅτι ὡδὶ πολλὰ τόπον ἔχει γλυκέας
ρμέ πηγάς. Θεόφραστος δὲ τὰς ωδὲ τὰς Αἰόλου νήσους ἀναζεῖν οὕτως ὡδὶ δύο πλέθρων τὸ μῆκος, ὥστε μὴ δύνασθαι εἶναι ἀλλὰ πλὴν
ρμς΄ θερμασίαν ἐμβαίνειν εἰς ταύτην. Ἐν δὲ τ῀ κατὰ Δῆλον νῆσον πλὴν Καρχηδονίων οὐδὲ κολυμβητὰς ἀναφέρειν ἀπὸ δύο ὀργυιῶν χαλκὸν, ὑφ' οὗ μὴ οὐδὲ ὑπ' Φαινεᾶ οὐδὲ ὑπὸ Ἡρακλέους ἁπτομένους
ρλζ΄ αὐθεμίαν τὰς ἐργάσθαι. Μεγασθένην δὲ τὸν τὰ Ἰνδικὰ γεγραφότα, ἱστορεῖ ἐν τῇ κατὰ πλὴν Ἰνδικὴν θαλάττην, δίνησιν φύεσθ-
ρμή γεσὶ δὲ τῶν ποταμῶν καὶ κρηνῶν, λύειν μὲν φησὶν λέγειν· ὅτι ὁ μὲν Καμίσκης θαλάττης ῥεύσης ῥεῖ· ὁ δὲ Καϊκαιος καὶ Κριμίσιος, ὅπ τὰ μὲν ὑπὸ πολλῆς τῆν ὑδάτων εἰσὶ ψυχροὶ· τὰ δὲ κάτω, θερμοὶ· τὸν δ' ἡμέραν ἐκ μιᾶς πη-
ρμθ΄ γῆς ἀναζόμενον, τὸ μὲν ἁλυκὸν τῆν ῥείθρων ἔχειν, θ' δὲ πότιμον. Τίμαιον δὲ τῆν ὑπὸ Ἰταλίας ποταμῶν ἱστορεῖν, Κρᾶθιν ξανθίζειν τὰς τρίχας.
ρν΄ Πολύκριτον δὲ καταγεγραφέναι· θ' μὲν ὑπὸ Σόλοις, οὐ ῥᾳδίως ὠνομάσθαι λίπαν, ἀλλ' οὕτως ἀναλιπαίνειν, ὥστε μὴ προσδέεσθαι ἀλειμμάτος· τὸν δὲ ὑπὸ Παμφυλίᾳ μύκλην ἀναλιθοῦν,

λιθοῦν, ἐάν τις ἐμβάλῃ στοιβὴν ἢ λίθον. Πε- ρνά
ρὶ δὲ τὴν τῶν Ἀγρίων Θρᾳκῶν χώραν, φησὶν
ποταμὸν προσαγορευόμενον πόντον, καταφέ-
ρειν λήθους ἀνθρακώδεις· τούτους δὲ κάεσθαι μὲν,
πᾶν δὲ τοὐναντίον πάσχειν τοῖς ἐκ τῶν ξύλων
ἀνθρακευομένοις· ὑπὸ μὲν γὰρ τῶν ῥιπίδων
πνευματιζομένους, σβέννυσθαι· τῷ δὲ ὕδατι
ῥαινομένους, βέλτιον κάεσθαι· τὴν δ' ὀσμὴν αὐ-
τῶν οὐδὲν ὑπομένειν ἑρπετόν. Τὴν δ' ἐν Λύ- ρνβ
σοις κρήνην καθάπερ περὶ τοῖς Λαμψακηνοῖς,
ἔχειν ἐν ἑαυτῇ μῦς ὁμοίους τοῖς κατοικιδίοις· ἱστο-
ρεῖν δὲ ταῦτα Θεόπομπον. Εὔδοξον δὲ τὴν ἐν ρνγ
Ἅλῳ ὀφίουσσαν, τὸν ἀλφὸν παύειν. Λύκον δὲ ρνδ
τὸν Ῥηγῖνον λέγειν, τὴν μὲν ἐν τῇ Σικανῶν χώ-
ρᾳ φερεῖν ὄξος, ᾧπερ ἐπὶ τῶν ἐδεσμάτων
χρῶνται. τὴν δὲ ἐν κυστιτράτῳ οἷον ἐλαίῳ ῥεῖν·
τοῦτο δ' ἔντε τοῖς λύχνοις κάεσθαι, καὶ δύνα-
σθαι φύματα καὶ ψώραν ἰᾶσθαι προσαγο-
ρευόμενον κυστιτραῖον· πλησίον δὲ εἶναι· τὴν
ἀπὸ μὲν Ἀρκτούρου μέχρι πλειάδος ἀναβάλλου-
σαν, οὐθενὸς χεῖρον τῶν ἄλλων ὑδάτων· ἀπὸ δὲ
πλειάδος μέχρι πρὸς Ἀρκτοῦρον· τὰς μὲν ἡμέ-
ρας καπνὸν ἀναφέρουσαν, καὶ πνέουσαν θερ-
μὸν, ἐν δὲ τῇ νυκτὶ φλογὸς πληρουμένην. Ἀρε- ρνε
θουσαν δὲ τὴν ἐν Συρακούσαις, ὥσπερ οἱ λοι-
ποί φασιν, ὁ Πίνδαρος· τὴν πηγὴν ἔχειν, ἐκ τῶν

κατὰ τὴν Ἠλίαν Ἀλφειοῦ· διὸ καὶ ταῖς Ὀλυμ-
πικαῖς ἡμέραις ὅταν ἐν τῷ ποταμῷ ἀπολύ-
νουσιν τὴν θυμάτων τὰς κοιλίας, οὐ καθα-
ρὰν εἶναι τὴν ἐν τῇ Σικελίᾳ κρήνην, ἀλλὰ ῥεῖν
ὄνθῳ· φησὶν δὲ καὶ φιάλην ποτ' εἰς τὸν Ἀλφειὸν
ἐμβληθεῖσαν ἐν ἐκείνῃ φανῆναι· τοῦτο δ' ἱστορεῖ
ρνς' καὶ Τίμαιος. Θεόπομπον δέ φησιν γρά-
φειν, τὴν μὲν ἐν κιγχρώψωσιν τοῖς Θραξὶν τὸν
ρνζ' ἀπογευσάμενον τελευτᾷν εὐθὺς. Ἐν Σκο-
τούσσῃ δ' εἶναι κρήνην ἰδίαν οὐ μόνον ἀνθρώ-
πων ἕλκη, ἀλλὰ καὶ βοσκημάτων ὑγιάζειν δυ-
ναμένην· κἂν ξύλον δὲ σχίσας ἢ θραύσας ἐμβά-
ρνη' λῃς, συμφύειν. Ἐκ δὲ τῆς περὶ Χαονίαν, ὅτ'
ρνθ' ἂν ἀφεψηθῇ τὸ ὕδωρ, ἄλλας γίνεσθαι. Τῶν δ'
ἐν Ἀμμωνι κρηνῶν, λέγειν Ἀριστοτέλη, ὅτι τῆς μὲν
ἡλίου γε νομιζομένην, μέσον μὲν νυκτῶν καὶ
μεσημβρίας γίγνεσθαι θερμὴν, ἑώθεν δὲ καὶ δεί-
λης, καθαπερεὶ κρύσταλλον, ἡδ' ἄλλη διότι κα-
ταβαίνοντος μὲν ἡλίου, πηγνύει· ὑπιδυσμαῖς
ρξ' δ' ἰόντος, ἵσταται· Κτησίαν δὲ τὴν ἐν Αἰθιο-
πίᾳ τὸ μὲν ὕδωρ ἔχειν ἐρυθρὸν, ὡσανεὶ κιννάβαρι·
τοὺς δ' ἀπ' αὐτῆς πιόντας, παράφρονας γί-
γνεσθαι· τοῦτο δ' ἱστορεῖ καὶ Φίλων, ὁ τὰ Αἰθιο-
ρξά πικὰ συγγραψάμενος. Τὴν δὲ ἐν τοῖς Ἰν-
δικοῖς κρήνην * ἴλαν οὐδεγοκουφατα τούτων
βληθέντων αἰαν ὑπιμένειν, ἀλλὰ πάντα κα-
θέλκειν·

θέλκειν· καὶ ταῦτα δὲ πλείους εἰρήκασιν, καὶ
ὑπὲρ πλειόνων ὑδάτων. Εὔδοξον δ' ἱστορεῖν, ρξβ'
τὴν μὲν ἐν Καρχηδόνι κροκοδείλους ἐν αὐτῇ μι-
κροὺς ὁμοίους τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ. Περὶ δὲ τῆς Ἀ- ρξγ'
θαμανίαν ἱερὸν εἶναι νυμφῶν, ἐν ᾧ τὴν κρήνην
τὴν μὲν ὕδωρ ἔχειν, ἄφατον ὡς ψυχρὸν· ὃ δ' ἂν
ὑπερθῇς αὐτοῦ, θερμαίνειν· ἐὰν δέ τις φρύγα-
νον, ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων προσενέγκῃ, μετὰ
φλογὸς καίεσθαι. Κατὰ δὲ τὴν Ἀραβίαν ἐν ρξδ'
πόλει Λευκοθέᾳ, Ἀμωμητόν φησιν γράφειν
τὴν πραγματευθέντα τὴν ἐκ Μέμφεως ἀνα-
πλοῦν, εἰς τὴν καλουμένην Ἴσιδος κρήνην,
ἄντις οἴνου ὑπὲρ χέῃ κοτύλην, διότι γίγνεται τὸ
ποτὸν εὔκρατον. Περὶ δὲ λιμνῶν Κτησίαν μὲν ρξε'
ἱστορεῖν λέγεται, τῶν ἐν Ἰνδοῖς λιμνῶν, τὴν μὲν
τὰ εἰς αὐτὴν ἀφιεμένα κατα δέχεσθαι, καθά-
περ τὴν ἐν Σικελίᾳ καὶ Μήδοις, πλὴν χρυ-
σίον καὶ σίδηρον καὶ χαλκὸν· καὶ ἄντι ἐμπέσῃ
πλάγιον, ὀρθὸν ἐκβάλλειν· ἰᾶσθαι δὲ τῆς καλου-
μένην λεύκην· τῇ δ' ἑτέρᾳ κατὰ τὰς ἰδιαζού-
σας ἡμέρας ὑπὲρ πολαύζειν ἔλαιον. Ζηνόφι- ρξς'
λον δὲ ἐν Μὲν τῇ πλησίον Ἰόππῃ οὐ μόνον ὑπὲρ δέ-
χεσθαι πᾶν βάρος, ἀλλὰ καὶ πρὰ τρίτους
ἔτος φέρειν ὑγρὰν ἄσφαλτον· ὅταν δὲ γίγνη-
ται τοῦτο πρὰ τοῖς ἐντὸς τριακόντα στα-
δίων οἰκοῦσιν, μειοῦσθαι χαλκώματα. Τὴν ρξζ'

ὃ ὢν τοῖς Σαρμάταις λίμνῃ Ἡρακλείδῃ γεγράφειν, ὅτι οὐδὲν τὴν ὀρνίθων ὑπεραίρῃ· τὸ δὲ προσελθὸν ἕως τῆς ὀσμῆς τελευτᾷν· ὃ δὴ καὶ τοῖς τῶν ὀρνέων δοκεῖ γίγνεσθαι καὶ καπνυκὴ φήμη πρὸς τοῖς τελείοις. Ὁ δὲ Τίμαιος τοῦτο μὴ φθόνος ἡγεῖται εἶναι· τὰ τελεῖα γὰρ κατὰ τύχην τῶν εἰθισμένων πρὸ αὐτῆς διαιτᾶσθαι· ἐκεῖνο μέν τοι λέγειν· διότι σωθέν δέρον τόπων ἰδίκειμενίων αὐτῇ, καὶ πολλῶν κλάδων καὶ φύλλων λαβὰ τὰ πνεύματα τὴν μὲν κατακλωμένων, τὴν δὲ ἀχρειομένων ἐκπεσεῖν ἰδεῖν ἐπ' αὐτῇ ἐφεστηκός, ἀλλὰ διαμένειν καθαράν. Ἐκ δὲ τῆς οὐ Ζακυνθῳ λίμνης φησὶν Εὔδοξον ἱστορεῖν, ὅτι ἀναφορέεται πάσα, καὶ τοι περιεχούσης αὐτῆς ἰχθῦς· ὅτι δ' ἂν ἐμβάλῃς εἰς ταύτην ἰδὲ θαλαττης φαίνεται, τετράρων ὄντων ἀπὰ μέσου σταδίων. Λύκον δὲ πρὸς τῷ οὐ Μύλαις τῆς Σικελίας, δένδρα φύεται· λαβὰ μέσης δ' αὐτοῦ ἀναθεῖν ὕδωρ, τὸ μὲν ψυχρόν, τὸ δὲ τἀναντίον. Φανίαν δὲ πρὸς τῇ Πυράκμονι λίμνῃ, ὅταν ἀναξηρανθῇ, κάεται. Καὶ τὴν Ἀσκανίαν τροπῆναν οὖσαν, τὸ πρόσενεχθὲν αὐτῇ, πρόνυμα ἄνθρωπον ἐρύμματος· ἐὰν ἐαθῇ δὲ οὐ αὐτῇ πολεῖν χρόνον διαπίπτειν αὐτόματον. Πρὸ δὲ τοῦ οὐ κώμῃ φασὶν Νικαγόραν, ὅτι ἀνημμένης ἐπ' ὀλίγον τοῦ γῆς, ἄλλος ὀρύσσεσθαι. Πρὸ τῆν

τὴν αὐτὴν ὑδάτων, Θεόφραστόν φασι, τὸ καλ-
λιθύμιον συγὸς ὕδωρ λέγειν, ὅπ ὄζιν οἱ Φοι-
νίκη, σάζῃ δ' ἐκ πηθ πετεσίου· τοῦ δὲ βου-
λομένους αὐτῷ ὑσορύσσειν, σοσσγγοις πρὸς ξύ-
λοις δεδεμένοις, λαμβάνειν· ὅλα κὴπῳ δὲ πάν-
τα τὰ ἀγγεῖα, σπλὴν τῶν κεραμίνων· ἐν ᾧ ἀ-
ποψυσάμενον, τελευτᾶν. Ἐν ᾧ τῇ Λεον- ρε
τίνων ἱστορίᾳ Λύκην τοὺς ὀνομαζομένους, αὐαζεῖν
μὲν, ὡς θερμότατον τῶν ἐφημερίων· τὰς δὲ πη-
γὰς ἔχειν ψυχράς· τὸ δὲ σπλησιαζόντων αὐτοῖς,
τὸ μὲν τῶν ὀρνίθων γένος, ἀφθονώτερον βύθος· τοῦ
δὲ ἀνθρώπων μικρὰ τείτλα ἡμέραν. Ὁμοίως ρος'
δὲ τούτῳ καὶ τὸν τοῦ Κώων χύτρινον γίνεσθ·
καὶ γὰρ ἐκεῖνον ἀτμὸν μὲν ἐκβάλλειν, μὴ φωνεῖν
ἔμφασιν τοιοῦτον· τὰ δὲ καθεσμία καθ' ὑπόρρο-
λιν ψύχειν. Εἶναι δὲ πρὰ τοῖς Κώοις ζ ἄλ- ροζ'
λο τι ῥεῦμα πον, ὃ πάντας τοὺς ὀχετοὺς ὅθεν
δ' ἂν ῥέῃν, λίθους πεποίηκεν· τοῦτο δὲ καὶ Εὔδο-
ξος ζ Καλλίμαχος παραλείπουσιν, ὅπ ἐκ τοῦ-
δε τοῦ ὕδατος οἱ Κῶοι λίθους λαζαμίζοντες, ὡ-
κοδόμιζον δ' ἄριστον· ὅτως ἰσχυρὸς ἀφλι-
θοῦται πᾶν γένος. Λέγειν δὲ τὸν Εὔδοξον, καὶ ροη
τοὺς ἐν τῇ Μυσοτόλῳ φρεάτων, ὅπ παρα-
πλησίου τῷ Νέλῳ πάσχουσι· τοὺς μὲν γὰρ ἥρ-
ρους, ὑσερεῖν τὰ χείλη σπληροῦσθ. τοὺς δὲ χειμῶνος
ὅτως ἐκλείπειν, ὥσε μὴ δύνασθαι ῥᾴδιον εἶναι.

ροθ' Καὶ περὶ τοῦ κατὰ τὴν Κρήτην ὑδατίου, οὗ οἱ ὑπερ-
καθίζοντες ὅταν ὑετὸς ᾖ διατελοῦσιν ἄβροχοι·
παραδεδόσθαι δὲ τοῖς Κρησὶν, ἀπ' ἐκείνου λόγεσθαι
ρπ' τῆς Εὐρώπην ἀπὸ τῆς τοῦ Διὸς μίξεως. Ἐν δὲ Λυ-
κήταις Θεόπομπον φάσκειν τί εἶναι ὕδωρ ὀξὺ·
τοὺς δὲ ἐκ τούτου πίνοντας, ὥσπερ ὑπὸ τοῦ οἴνων
ἀλλοιοῦσθαι, καὶ τοῦθ' ὑπὸ πλειόνων μαρτυ-
ρπά ρεῖται. Τὸ δ' ἐκ τῆς πέτρας Ἀρμενίων ἐκ-
πίπτον Κτησίαν ἱστορεῖν· ὅτι συμβαλλεῖ ἰχθῦς μέ-
ρπβ' λανας, ὥστε τὸν ἀγρευσάμενον τελευτᾶν. Πε-
ρὶ δὲ πυρὸς κτησίαν φησὶν ἱστορεῖν, ὅτι περὶ τὴν
τῶν Φασηλιτῶν χώραν ὑπὸ τοῦ τῆς χιμαίρας
ὄρους ἐστὶ τὸ καλούμενον ἀθάνατον πῦρ· τοῦτο
δὲ ἐὰν μὲν εἰς ὕδωρ ἐμβάλῃς, καίεσθαι βέλτιον·
ἐὰν δὲ φορτίον ὑπιβαλὼν πήξῃ τίς, σβέννυσθαι.
ρπγ' Παραπλήσιον δὲ τούτῳ ὁρᾶται γινόμενον ὑπὸ
ἁλὸς· ἐδωρήσατο γὰρ ἡμῖν Σικελὸς ξένος τοιοῦ-
τον· ὃ ἐν μὲν τῷ πυρὶ ἐτήκετο, ἐν δὲ τῷ ὕδατι,
ρπδ' ἥλλετο. Περὶ δὲ λίθων τὸν αὐτὸν τοῦτον λέγειν,
τὸν παρὰ τοῖς Βοττιαίοις ἐν Θράκῃ γινόμενον· ὅταν
ὁ ἥλιος προσβάλλῃ πῦρ ἐξ αὐτοῦ ἐκθυμιᾶται·
ἐκεῖνος δ' ἵνα παρέχῃ, γνοὺς μὲν τὴν τῶν ἀνθρά-
κων χροιὰν διαμένοντας ἀφθάρτους· κἂν σβέ-
σας τίς πάλιν ὑπικεχειρήκασιν τὴν αὐτὴν ἐ-
ρπέ νεργείαν συντελεῖν. Περὶ δὲ τούτων τῆς ἀκαν-
θείσας Ἀριστοτέλην φάσκειν, περὶ τὴν Ἐρύθη-

ναν

ναν εὑρίσκεσθαι διαποίκιλος τὴν χρόαν, ἐξ οὗ πλῆκτρα γίνεσθαι. Τίμων δὲ ὁ Κιθαρῳδὸς εἶχεν καὶ ἐπεδείκνυεν πολλοῖς, φάσκων αὐτῷ, τὴν διδάσκαλον Ἀρτοκλῆν δεδωρῆσθαι· εἶναι δ' αὐτὴν τὴν ἀφὴν ἐν τῇ χρείᾳ σκληράν. Περὶ δὲ Θεσπροτοὺς ἐκ τῆς γῆς ἀνθρακας ὀρύττεσθαι δυναμεις κάεσθαι, Θεόπομπόν φησιν καταγράφειν. ρπς'

Φανίαν δὲ κατάτινας τόπους τῆς Λέσβου, καὶ περὶ τὴν νεανδρίδων· τὰς βόλους πρὸς τὰς τῆν ὄψεων καθηγήσεις γίνεσθαι καὶ χρησίμας· καὶ εἰς ὕδωρ ἐμβληθείσας οὔτε καταδύνειν, οὔτε κατατήκεσθαι· ὑπὸ τοῦτο τὸ γένος πίπτοι ἄν, καὶ ὑπὸ Ταινῆ πλῖνθος, ἡ λεγομένη ὑπιπλεῖν. ρπζ'

Περὶ δὲ τὴν Τώων Λύκον μὲν ἐν Τῇ Διομηδείᾳ τῇ νήσῳ φησὶν ἱστορεῖν τοὺς ἐρωδιοὺς ὑπὸ μὲν τὴν Μήδων ὅτ' ἂν πραβάλλῃ τίς εἰς τοὺς τόπους, οὐ μόνον ψαυομένους ὑπομένειν, ἀλλὰ καὶ προσπετομένους εἰς τοὺς κόλπους ἐνδυνεῖν καὶ καίνειν φιλοφρόνως· λέγεσθαι δέ τι τοιοῦτον ὑπὸ τὴν ἐγχωρίων, ὡς τῶν τοῦ Διομήδους ἑταίρων, εἰς τὴν τὴν ὀρνέων τούτην φύσιν μεταχηματισθέντων. ρπη'

Τοὺς δὲ περὶ τὸν Ἀδρίαν ἐνοικοῦντας Ἐνετοὺς Θεόπομπον φάσκειν κατὰ τὸν σπόρου καιρὸν, τοῖς κολοιοῖς ἀχρ- ρπθ'

στέλλειν δῶρα, ταῦτα δ' εἶναι ψαιστὰ καὶ μαίζας· προσθέντας δὲ τοῦ ταῦτα κομίζοντας ἀφεχωρεῖν· τὴν δὲ ὀρνέων τὸ μὲν πλῆθος τοῖς ὁρίοις μένειν τῆς χώρας συνηθροισμένους· δύο δ' ἢ τρεῖς πρὸς πάντας καὶ καταμαθόντας, ἀφίπτασθαι πάλιν καθάπερ εἴτινας πρέσβεις ἢ κατασκόπους· ἐὰν μὲν οὖν τὸ πλῆ *

Reliqua desiderantur.

ΜΑΡΚΟΥ

ΜΆΡΚΟΥ ΆΝΤΩΝΙ-
νου αὐτοκράτορος, τῶν εἰς ἑαυτὸν Βιβλίον ά.

ΠΑΡΆ τοῦ πάππου Οὐήρου, τὸ καλόηθες, καὶ ἀόργητον. Παρὰ τῆς δόξης καὶ μνήμης τῆς περὶ τοῦ γεννήσαντος, τὸ αἰδῆμον καὶ ἀρρενικόν. Παρὰ τῆς μητρὸς, τὸ θεοσεβὲς, καὶ μεταδοτικὸν· καὶ ἐφεκτικὸν, οὐ μόνον τοῦ κακοποιεῖν, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐνθὲ ἐννοίας γίνεσθαι τοιαύτης. Ἔτι δὲ τὸ λιτὸν κατὰ τὴν δίαιταν, καὶ πόῤῥω τῆς πλουσιακῆς διαγωγῆς. Παρὰ τοῦ προπάππου, τὸ μὴ εἰς δημοσίας διατριβὰς φοιτῆσαι, καὶ τὸ ἀγαθοῖς διδασκάλοις κατ' οἶκον χρήσασθαι· καὶ τὸ γνῶναι ὅτι εἰς τὰ τοιαῦτα δεῖ ἐκτενῶς ἀναλίσκειν. Παρὰ τοῦ τροφέως, οὐ μήτε πρασιανὸς μήτε βενετιανὸς, μήτε παλμουλάριος ἢ σκουτάριος γενέσθαι. καὶ τὸ φερέπονον, καὶ ὀλιγοδεὲς, καὶ αὐτουργικὸν, καὶ τὸ ἀφελύπραγμον, καὶ τὸ δυσπρόδεκτον διαβολῆς. Παρὰ Διογνήτου τὸ ἀκενόσπουδον· καὶ τὸ ἀπιστικὸν τοῖς ὑπὸ τῶν τοτρατευομένων καὶ γοήτων, περὶ ἐπῳδῶν, καὶ περὶ δαιμόνων ἀφπομπῆς καὶ τῶν τοιούτων λεγομένοις. καὶ τὸ μὴ

ὀρτυ-

ὀρτυγοτροφεῖν, μηδὲ περὶ τὰ τοιαῦτα ἐπτοῆσθαι. καὶ τὸ ἀνέχεσθαι παῤῥησίας, καὶ τὸ οἰκειωθῆναι φιλοσοφίᾳ. καὶ τὸ ἀκοῦσαι, πρῶτον μὲν Βακχίου, εἶτα Τανδάσιδος, καὶ Μαρκιανοῦ. καὶ τὸ γράψαι διαλόγους ἐν παιδὶ. καὶ τὸ σκίμποδος καὶ δορᾶς ὑπηθυμῆσαι, καὶ ὅσα τοιαῦτα τῆς Ἑλληνικῆς ἀγωγῆς ἐχόμενα. Παρὰ Ῥουστίκου τὸ λαβεῖν φαντασίαν τοῦ χρήζειν διορθώσεως καὶ θεραπείας τοῦ ἤθους. καὶ τὸ μὴ ἐκτραπῆναι εἰς ζῆλον σοφιστικὸν, μηδὲ τοῦ συγγραφεῖν περὶ τῶν θεωρημάτων, ἢ προτρεπτικὰ λογάρια διαλέγεσθαι, ἢ φαντασιοπλήκτως τὸν ἀσκητικὸν, ἢ τὸν εὐεργετικὸν ἄνδρα ὑπηδείκνυσθαι. καὶ τὸ ἀκροστῆναι ῥητορικῆς καὶ ποιητικῆς, καὶ ἀστειολογίας. καὶ τὸ μὴ ἐν στολῇ κατ' οἶκον περιπατεῖν, μηδὲ τὰ τοιαῦτα ποιεῖν. καὶ τὸ τὰ ὑπηστόλια ἀφελῶς γράφειν, οἷον τὸ ὑπ' αὐτοῦ τούτου ἀπὸ Σινοέσσης τῇ μητρίμου γραφέν. καὶ τὸ πρὸς τοὺς χαλεπήναντας καὶ πλημμελήσαντας εὐανακλήτως καὶ εὐδιαλέκτως, ἐπειδὰν τάχιστα αὐτοὶ ἐπανελθεῖν ἐθελήσωσι διακεῖσθαι. καὶ τὸ ἀκριβῶς ἀναγινώσκειν, καὶ μὴ ἀρκεῖσθαι περινοοῦντα ὁλοσχερῶς. μηδὲ τοῖς περιλαλοῦσι ταχέως συγκατατίθεσθαι. Ὃ τὸ ἐντυχεῖν τοῖς Ἐπικτητείοις ὑπομνήμασιν, ὧν οἴκοθεν μετέδωκε. Παρὰ Ἀπολλωνίου, τὸ ἐλεύθερον

καὶ

καὶ ἀναμφιβόλως ἀκύβευτον. καὶ πρὸς μηδὲν ἄλλο ἀφβλέπειν, μηδὲ ἐπ' ὀλίγον, ἢ πρὸς τὸν λόγον. καὶ τὸ ἀεὶ ὅμοιον, ἐν ἀλγηδόσιν ὀξείαις, ἐν ἀφβολῇ τέκνου, ἐν μακραῖς νόσοις. καὶ τὸ ὑπὲρ παραδείγματος ζῶντος ἰδεῖν ἐναρχῶς, ὅτι δύναται ὁ αὐτὸς σφοδρότατος εἶναι, καὶ ἀνειμένος. καὶ τὸ ἐν ταῖς ἐξηγήσεσι μὴ δυσχεραντικόν. καὶ τὸ ἰδεῖν ἄνθρωπον σαφῶς ἐλάχιστον τῶν ἑαυτοῦ καλῶν ἡγούμενον τὴν ἐμπειρίαν, καὶ τὴν ἐντρέχειαν τὴν περὶ τὸ παραδιδόναι τὰ θεωρήματα. καὶ τὸ μαθεῖν πῶς δεῖ λαμβάνειν τὰς δοκούσας χάριτας παρὰ φίλων, μήτε ἐξηττώμενον διὰ ταῦτα μήτε ἀναισθήτως παραπέμποντα. Παρὰ Σέξτου, τὸ εὐμενές. καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ οἴκου τοῦ πατρονομουμένου, καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ κατὰ φύσιν ζῆν, καὶ τὸ σεμνὸν ἀπλάστως, καὶ τὸ στοχαστικὸν τῶν φίλων κηδεμονικῶς, καὶ τὸ ἀνεκτικὸν τῶν ἰδιωτῶν, καὶ τὸ ἀθεώρητον τῶν ὀιομένων, καὶ τὸ πρὸς πάντας εὐάρμοστον. ὥστε κολακείας μὲν πάσης προσηνεστέραν εἶναι τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ, αἰδεσιμώτατον δὲ αὐτοῖς ἐκείνοις παρ' αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν καιρὸν εἶναι. καὶ τὸ καταληπτικῶς καὶ ὁδῷ ἐξευρετικόν τε καὶ τακτικόν, τῶν εἰς βίον ἀναγκαίων δογμάτων· καὶ τὸ μηδὲ ἔμφασίν ποτε ὀργῆς, ἢ ἄλλου τινὸς πάθους παρασχεῖν. ἀλλὰ ἅμα μὲν ἀπαθέστατον

εἶναι,

εἶναι, ἅμα δὲ φιλοστοργότατον. καὶ τὸ εὔφημον, καὶ εὖτον ἀψοφητὶ. καὶ τὸ πολυμαθὲς ἀνεπιφάντως. Παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ γραμματικοῦ τὸ ἀνεπίπληκτον, καὶ τὸ μὴ ὀνειδιστικῶς ὑπιλαμβάνεσθαι τὴν βάρβαρον, ἢ σόλοικόν τι, ἢ ἀπηχὲς προενεγκαμένων, ἀλλ' ὑπιδεξίως αὐτὸ μόνον ἐκεῖνο, ὃ ἔδει εἰρῆσθαι προφέρεσθαι, ἐν τρόπῳ ἀχρηρίσεως, ἢ συνεπιμαρτυρήσεως, ἢ συνδιαλήψεως περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος, οὐχὶ περὶ τοῦ ῥήματος, ἤδι ἑτέρας τινὸς τοιαύτης ἐμμελοῦς προυπομνήσεως. Παρὰ Φρόντωνος τὸ ὑπιστῆται οἷα ἡ τυραννικὴ βασκανία, καὶ ποικιλία, καὶ ὑπόκρισις. καὶ ὅτι ὡς ἐπίπαν οἱ καλούμενοι οὗτοι πρὸ ἡμῖν εὐπατρίδαι, ἀστοργότεροί πως εἰσί. Παρὰ Ἀλεξάνδρου τοῦ Πλατωνικοῦ, τὸ μὴ πολλάκις, μηδὲ χωρὶς ἀνάγκης λέγειν πρός τινα, ἢ ἐν ὑπιστολῇ γράφειν, ὅτι ἄσχολός εἰμι· μηδὲ δὴ τοιούτου τρόπου συνεχῶς προαιτεῖσθαι τὰ κατὰ τὰς πρὸς τοὺς συμβιοῦντας σχέσεις καθήκοντα, προβαλλόμενον τὰ περιεστῶτα πράγματα. Παρὰ Κατούλου, τὸ μὴ ὀλιγόρως ἔχειν φίλου αἰτιωμένου τι, κἂν τύχῃ ἀλόγως αἰτιώμενος· ἀλλὰ πειρᾶσθαι καὶ ἀχρηκαθιστάναι πρὸς τὸ σύνηθες. καὶ τὸ περὶ τὴν διδασκάλων ἐκθύμως εὔφημον, οἷα τὰ περὶ Δομητίου καὶ Ἀθηνοδότου ἀχρυνημονευόμενα.

καὶ τὸ

ήν δ' πρὶ τὰ τέκνα ἀληθινῶς ἀγαπητικόν. Παρὰ τ' ἀδελφῶν μὲν Σεσήρα, δ' φιλοίκτον, ἡ φιλάλληθες, Ὁ φιλοδίκαιον. Ὁ τὸ δ' αὐτὸν γνῶναι Θρασέα, Ἐλβίδιον, Κάτωνα, Δίωνα, Βροῦζον. ἡ φαντασίαν λαβεῖν πολιτείας ἰσονόμου, κ' ἰσότητα ἡ ἰσηγορίαν βασιλευομένης, ἡ ἐπιθυμίαν ἐλευθερίας τ' ἀρχομένων· ἡ ἐπ' αὐτῷ δ' ἀμελές, Ὁ ἐμμόνως ἐν τῇ περὶ φιλοσοφίας, ἡ τὸ βουλητικόν, ἡ δ' βουλόμενα δοῦναι ἑκάστοις, ἡ τὸ ἐλπίδα, ἡ δι' πιστὸν ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν φίλων φιλεῖσθαι, Ὁ τὸ ἀνεπίκρυπτον πρὸς οὓς κατεγνώσεως ὑπ' αὐτῶν τυγχάνοντας, ἡ τὸ μὴ δεῖσθαι σχάσεως οὐ φίλους αὐτῶν περὶ τ' πθέλει, ἢ τί οὐ θέλει, ἀλλὰ δῆλον εἶναι. Παράκλησις Μαξίμου, τὸ κρατεῖν ἑαυτοῦ, καὶ κ' μηδὲν πρόσφορον εἶναι. καὶ τὸ εὔθυμον ἐν τε ταῖς ἄλλαις περιστάσεσι, καὶ ἐν ταῖς νόσοις, καὶ τὸ σύγκρατον τοῦ ἤθους, καὶ μειλίχιον, καὶ γόργον, καὶ εὐχερῶς κατεργαστικὸν τῶν προκειμένων. καὶ τὸ πάντας αὐτῷ πιστεύειν, περὶ ὧν λέγει ὅτι ἅτως φρονεῖ· καὶ περὶ ὧν πράττει, ὅτι ἀκακῶς πράττει. ἡ τὸ ἀθυμάστον ἡ ἀνεκπλητικόν, ἡ μηδαμῶς ἐπειγόμενον, ἢ ὀκνοῦν, ἢ ἀμηχανοῦν, ἢ καθηφὲς ἢ προσηνὲς, ἢ πάντων θυμούμενον, ἢ ὑφορώμενον, ἡ τὸ δύεργελίκον, ἡ δ' συγγνωμονικὸν, ἡ τὸ ἀψευδὲς

καὶ

καὶ ἀσχημοσύνῃ μᾶλλον ἢ διορθωμάτι φαντασίαν παρέχειν, καὶ ὅπως ἄν τε φήμη αὖ ποτέ τις ὑποπορεύηται ὑπ' αὐτοῦ, ἄν τε ὑποψία μένουσα αὖ μηδέποτε αὐτὸν αὐτοῦ αὐτὸν ἐκβολαῖον. καὶ τὸ εὐχαριστικὸν. Παρὰ τοῦ πατρὸς δ' ἤμοιρον ἐν μὲν τῷ ἠθικῷ ἀσυλλύτως ἐν τῇ ἐγκρατισμένως κρι-θέντων. καὶ δ' ἀκαταπόνητον περὶ τὰς δοκούσας τιμάς, καὶ τὸ φιλόπονον καὶ φιλέλευθερον. καὶ δ' ἀκουστικὸν τῶν ἐχόντων παρ' ἑαυτοῖς εἰσφέρειν. καὶ τὸ ἀπαραιτήτως εἰς τὸ κατ' ἀξίαν ἀπονεμητικὸν ἑκάστῳ. καὶ τὸ ἔμπειρον, πρὸς μὲν χρείαν ἐν πράσεως, πρὸς δὲ ἀνάσεως. καὶ τὸ παῦσαι τὰ περὶ τοὺς ἔρωτας τὴν μειρακίων. καὶ ἡ κοινωνημοσύνη· ἡ τὸ ἐφεῖναι τοῖς φίλοις μήτε συναδικεῖν αὐτῷ πάντως, μήτε συναποδημεῖν ἐπανάγκης· ἀεὶ δὲ ὅμοιον αὐτὸν καταλαμβάνεσθαι τῶν διὰ χρείας τινὰς ἀφικνουμένων. καὶ τὸ ζητικὸν ἀκριβῶς ἐν τοῖς συμβουλίοις, καὶ ἐπίμονον, ἀλλ' οὐ τὸ πιθανοῖς τὸ ἐρεύνης ἀρκεσθὲς ταῖς προχείροις φαντασίαις. καὶ τὸ φιλοτεκνικὸν τὸν φίλον, καὶ μηδαμοῦ ἀφίκτορον, μηδὲ ἰδιοπαθῆ· καὶ τὸ αὐταρκὲς ἐν παντὶ, καὶ τὸ φαιδρὸν, καὶ τὸ εὐέρωτον πρὸ παντός, καὶ τὸ ἐλαχίστων προδιοικητικὸν ἄτερ γόητος. καὶ τὰς ἐπιβουλὰς, καὶ πᾶσαν κολακείαν ἐπ' αὐτῷ σαλῆναι· καὶ τὸ φυλα-

κτικὸν

κτικὸν ἀεὶ τῶν ἀναγκαίων τῇ ἀρχῇ, καὶ ταμιευτικὸν τῆς χορηγίας, καὶ ὑπομενετικὸν τῆς ὑπὲρ τῶν τοιούτων τονῶν καταπαυσεως. καὶ τὸ μήτε περὶ τοὺς θεοὺς δεισιδαίμον, μήτε περὶ ἀνθρώπους δημοκοπικὸν ἢ ἀρεσκευτικὸν ἢ ὀχλοχαρὲς, ἀλλὰ νῆφον ἐν πᾶσι, καὶ βέβαιον, καὶ μηδαμοῦ ἀπειρόκαλον, μηδὲ καινοτόμον. καὶ τὸ τοῖς εἰς εὐμαρείαν βίου φέρουσί τι, ὧν ἡ τύχη παρέχει δαψίλειαν χρηστικὸν ἀτύφως ἅμα, καὶ ἀπροφασίστως, ὥστε παρόντων μὲν ἀνεπιτιδεύτως ἅπτεσθαι, ἀπόντων δὲ μὴ δεῖσθαι· καὶ τὸ μήτε ἄντινα εἰπεῖν μήτε ὅτι σοφιστὴς, μήτε ὅτι οἰκογενὴς οὐερνάκλος, μήτε ὅτι σχολαστικὸς, ἀλλ' ὅτι ἀνὴρ πέπειρος, τέλειος, ἀκολάκευτος, προεστάναι δυνάμενος καὶ τῶν ἑαυτοῦ καὶ ἄλλων. Πρὸς τούτοις δὲ καὶ τὸ τιμητικὸν τῶν ἀληθῶς φιλοσοφούντων, τοῖς δὲ ἄλλοις οὐκ ἐξονειδιστικόν. ἔτι δὲ τὸ εὐόμιλον, καὶ εὔχαρι οὐ κατακόρως. καὶ τὸ τοῦ ἰδίου σώματος ὑπιμελητικὸν ἐμμέτρως· οὔτε ὡς ἄντις φιλόζωος, οὔτε πρὸς καλλωπισμὸν, οὔτε μὴν ὀλιγόρως· ἀλλ' ὥστε διὰ τὴν ἰδίαν προσοχὴν, εἰς ὀλίγιστα ἰατρικῶν χρῄζειν ἢ φαρμάκων καὶ ὑπιθημάτων ἐκτὸς. μάλιστα δὲ τὸ παραχωρητικὸν ἀβασκάνως τοῖς δυναμίν τινα κεκτημένοις· οἷον τὴν φραστικὴν, ἢ τῶν τὴν ἐξ ἱστορίας νόμων, ἢ ἐθῶν ἢ ἄλλων τινῶν

πραγμάτων. καὶ συσπουδαστικὸν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος καὶ τὰ ἴδια προτρέμματα δοκιμάσῃ. Παντα δὲ καὶ τὰ πάτρια πρόσωπα, ὡς αὐτὸ τοῦτο ἰδιωτικὸν φαίνεσθαι τὸ τὰ πάτρια φυλάσσειν. ἔπι δὲ τὸ μὴ δύνασθαι κίνητον καὶ ῥιπαστικὸν, ἀλλὰ καὶ τόποις καὶ πράγμασι τοῖς αὐτοῖς ἐδραστικόν. καὶ τὸ μετὰ τοῦ προσυνόμους τῆς κεφαλαλγίας, νεαρὸν δύνασθαι καὶ ἀκμαῖον πρὸς τὰ ζωηθῆ ὄργα. καὶ δὴ μὴ εἶναι αὐτῷ πολλὰ τὰ ἀπόῤῥητα, ἀλλὰ ὀλίγιστα καὶ σπανιώτατα, καὶ ταῦτα ὑπὲρ τῶν κοινῶν μόνον. καὶ τὸ ἔμφρον καὶ μεμετρημένον σὺν τε θεωρείαν ἰδιοτελέσει, καὶ ὄρῳ καὶ τασκευαῖς, καὶ ἀλλαγομαῖς, καὶ τοῖς ζιούσιοις ἀνθρώποις, πρὸς αὐτὸ ὃ τὸ δέον πραχθῆναι δεδορκότος, τὸ πρὸς τὴν ἰδίαν τοῖς πραχθεῖσι δόξαν. ὅτι οὐ ἀφορεῖ λύσις. οὐχὶ φιλοικοδόμος, οὐ πολὺ τὰς ἑδωδὰς ἰδιονομήσ. τὸ πολὺ ἑαυτῶν ὑφὰς καὶ χρόας, τὸ πολὺ ζωμῶν ὥρας. ἡ ἀπὸ χωρίου τόλμη, καὶ ἀναγωγὰ ἀπὸ τοῦ κάτω ἐπαύλεως, μὴ τοῦ ἀν λανθάνῳ τὰ πολλά. τῷ τελώνῃ ἀν τάσκλοις πραιτεμένῳ ὡς ἐχρήσατο, μὴ πᾶς ὁ ζῶν τρόπος. ὧδε ἀπνεῖς, ὧδε μιὰ ἀδυσωπήτως, ὧδε λάθρον, οὐδὲ ὡς ἂν πνεῖ πεῖν τοτε ἕως ἰδοῦ τος· ἀλλὰ πάντα διειλημμένα λελογίσθαι ὡς ἰδιώτης, ἀταραχῶς, τεταγμένως, ἐῤῥωμένως,

νως, συμφώνως ἑαυτοῖς. Ἐφαρμόσειε δ' ἂν αὐτῷ τὸ πρὸ τοῦ Σωκράτους μνημονευόμενον, ὅτι καὶ ἀπέχεσθαι καὶ ἀρκλαύειν ἐδιώκατο τούτων, ὧν πολλοὶ πόστε τὰς ἀρχὰς ἀσθενῶς, καὶ πρὸς τὰς ἀρκλαύσεις οὐδυπκῶς ἔχουσι. Τὸ δὲ ἰσχύειν καὶ ἔπι κρατερεῖν καὶ νικᾶειν ἑκατέρῳ, αἰδοῦς ὄσιν ἄρπολυ καὶ ἀκήπτον ψυχὴν ἔχοντι, οἷον αὐ τῇ νόσῳ τῇ Μαξίμου. Παρὰ τῶ θεῶν, δ' ἀγαθοὺς πάππους, ἀγαθοὺς γονέας, ἀγαθὴν ἀδελφήν, ἀγαθοὺς διδασκάλους, ἀγαθοὺς οἰκείους, συγγενεῖς φίλους, σχεδὸν ἅπαντα χεῖν. καὶ ὅπ πρὸ ἑνὸς αὐτῶν προέπεσον πλημμελῆσαί τι, καὶ τοι διαθέσεις ἔχων τοιαύτας, ἀφ' ἧς, εἰ ἔτυχεν, καὶ ἐπράξαν τι τοιοῦτο. Τῶ θεῶν ἡ βοήθεια τὸ μὴ δεμιᾶν ζωδομὴν πράγματος γενέσθαι, ἅτις ἔμελε με ἐλέγξειν. Τὸ μὴ πλέον ἐκτραφῆναι παρὰ τῇ παλλακῇ τοῦ πάππου. καὶ τὸ τὴν ὥραν σχεῖν. καὶ τὸ μὴ πρὸ ὥρας ἀνδρωθῆναι, ἀλλ' ἔπι καὶ ὑπολαβεῖν τὸν χρόνον. τὸ αὐξηθῆναι καὶ παρὰ σχεῖν τὴν τύφον ἀφαιρήσειν μου, καὶ εἰς ἔννοιαν ἄξει τοῦ, πόσιον τὸν ἐν αὐλῇ βιοῦντα, μήτε σφυροφορήσειν χλίδην, μήτε ἐσθῆτιν σημειωτὸν μήτε λαμπάδων καὶ ἀνδριάντων τοιοῦτόν τινων καὶ

τῶ ὁμοίω κόμπω· ἀλλ' ἔξεστιν ἐγγυτάτω ἰδιώτου συέλθειν ἑαυτὸν, καὶ μὴ ἀφ' ὧν ἂν ποιήσῃ τὰ πεινότερον ἢ ῥαθυμότερον ἔχειν πρὸς τὰ ὑπὲρ τὴν κοινὴν ἐγκρατικῶς πράγματα ἥκοντα. Τὸ ἀδελφῶ τοιούτω τυχεῖν, ὃς δυναμένης μὲν δι' ἤθους ἐπεγεῖραί με πρὸς ἰδιαν μέλειαν ἑαυτῶ· ἅμα δὲ καὶ τιμῇ καὶ στοργῇ σύφρονος με. Εὐπαιδίαν μοι ἀφῆκεν μὴ γενέσθαι, μηδὲ κατ' εὐσωμάτιον διάσχοφα. Τὸ μὴ ἐπίσολέον με προκόψαι εἰ ἐν τοεικῇ καὶ σοιηλικῇ καὶ ζοῖς ἄλλοις ἰδιώταις δόμασι, εἰ ὅις ἴσως ἂν κατεχέθην, εἰ καθόμην ἐμαυτὸν σύσδως πεϊόντα. Τὸ φθάσαι, σὸν τροφέας εἰ ἀξιώσαι κατασῆσαι, οὗ δὴ ἐδόκουν μοι ἰδιαθυμεῖν, καὶ μὴ ἀναβαλέσθαι ἐλπίδι, τὸ μὲν ἐπεὶ νέοι ἔτι ἦσαν, ὕστερον αὐτὸ πράξειν. Τὸ γνῶναι Ἀπολλώνιον Χάρωνα, Μάξιμον. Τὸ φαντασθῆναι πρὸ τοῦ κατ' φύσιν βίου εἶναι χρῆσις καὶ πολλάκις, οἵ τίς ὅστ. ὥστε ὅσον ἰδιοτοῖς θεοῖς, καὶ ταῖς ἐκεῖθεν δόσεσι καὶ συλλήψεσι, καὶ ἐπινοίαις, μηδὲν κωλύειν ἤδη κατὰ φύσιν ζῆν με, ἢ ἀρκεῖ τοῦτο εἶναι τὸ μὴ ἐμὴν αἰτίαν, καὶ πρὸς μὴ δύνασθαι τηρεῖν τὰς ἐκ τῶν θεῶν ὑπομνήσεις, καὶ μόνον ἐχὶ διαπαπαλίας. Τὸ ἀνέχεσθαι μοι τὸ σῶμα ἰδιοζόντων εἰ ζοιούτω βίῳ. Τὸ μήτε Βενεδίκτης ἄφασθαι, μήτε Θεοδότου· ἀλλὰ καὶ ὕστερον εἰ ἐρωζικοῖς

πκοῖς πάθεσι γινόμενον ὑγιᾶναι. Τὸ χαλεπὴν αν τε πολλάκις ῥᾳστίκῳ, μηδὲν τολμῶν πρᾶξαι, ἐφ' ᾧ αὖ μετέγνων. Τὸ μέλλοντα νέαν τελοῦντα τὴν τελουμένην ὅμορος οἰκεῖσθαι μετ' ἐμοῦ τὰ τελευταῖα ἔτη. Τὸ ὁσάκις ἐβουλήθην ἀδικουρῆσαί τινι τωνομένῳ, ἢ εἰς ἄλλό τι χρήζοντι, μηδέποτε ἀκοῦσαί με ὅτι ἔν ἐστι μοι χρήματα ὅθεν γένηται. καὶ τὸ αὐτῷ ἐμοὶ χρέαν ὁμοίαν ὡς πρὸς ἑτέρου μεταλαβεῖν, μὴ συμπαθεῖν. Τὸ πλὴν γυναῖκα τοιαύτην εἶναι, ὅτῳ μὲν εὐθήνιον, ὅτῳ δὲ φιλότεκνον, οὕτῳ δὲ ἀφελῆ. Τὸ ἀδιστηδέων τροφέων εἰς τὰ παιδία δύνασθαι. Τὸ δὲ ὀνειράτων βοηθήματα δοθῆναι ἄλλα τε ὡς μὴ πύθεσθαι, καὶ μὴ ἰλιγγιᾶν· καὶ τούτου ἐν Καίσαρι ὥσπερ χρῆσαι. ὅπως τε ἐπεθύμησα φιλοσοφίας, μὴ ἐμπεσεῖν εἰς τινα σοφιστὴν μηδὲ ἀσκημθῆναι ἐμὲ σὺ συγγράφεις, ἢ συλλογισμοὺς αἰνιγμώδεις, ἢ περὶ τὰ μετεωρολογικὰ καταγίνεσθαι. Παντὶ γὰρ τούτῳ θεῶν βοηθῶν καὶ τύχης δεῖται.

Τὰ ἐν κοινῷδοις πρὸς τὴν γραφήν. ά.

Ἐώθεσ πολλάκις ἐαυτῷ, σωτηρίαν ὁμοῦ πρὸς ὀργὴν, ἀχαρίστῳ, ὕβριστῇ, δολερῷ, βασκάνῳ, ἀκηδεμόνι τῷ. Πάντα ταῦτα συμβέβηκεν ἐκείνοις πρὸ τῆς ἀγνοίας τὴν ἀγαθῶν καὶ κακῶν. Ἐγὼ δὲ τεθεωρηκὼς τὴν φύσιν τοῦ ἀγα-

θοῦ, ὅτι καλὸν, καὶ τοῦ κακοῦ, ὅτι αἰσχρὸν, καὶ τὴν αὐτοῦ τοῦ ἁμαρτάνοντος φύσιν ὅτι μοι συγγενὴς, οὐχὶ αἵματος ἢ σπέρματος τοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ νοῦ, καὶ θείας ἀπομοίρας μέτοχος, οὔτε βλαβῆναι ὑπό τινος αὐτῶν δύναμαι· αἰσχρῷ γάρ με οὐδεὶς περιβάλλει, οὔτε ὀργίζεσθαι τοῦ συγγενεῖ δύναμαι, οὔτε ἀπέχθεσθαι αὐτοῦ. γεγόναμεν γὰρ πρὸς συνεργίαν ὡς πόδες, ὡς χεῖρες, ὡς βλέφαρα, ὡς οἱ στοῖχοι τῶν ἄνω καὶ τῶν κάτω ὀδόντων. Τὸ οὖν ἀντιπράσσειν ἀλλήλοις παρὰ φύσιν. ἀντιπρακτικὸν δὲ τὸ ἀγανακτεῖν καὶ ἀποστρέφεσθαι. Ὁτί ποτε τοῦτο εἰμί, σαρκία ἐστὶ, καὶ πνευμάτιον, καὶ τὸ ἡγεμονικὸν. Ἄφες τὰ βιβλία, μηκέτι σπῶ. Οὐ δέδοται. ἀλλ' ὡς ἤδη ἀποθνήσκων τῶν μὲν σαρκίων καταφρόνησον λύθρος καὶ ὀστάρια, καὶ κροκύφαντον, ἐκ νεύρων, φλεβίων, ἀρτηριῶν πλεγμάτιον. Θέασαι δὲ καὶ τὸ πνεῦμα ὁποῖόν τι ἐστίν· ἄνεμος, οὐδὲ ἀεὶ τὸ αὐτὸ, ἀλλὰ πάσης ὥρας ἐξεμούμενον, καὶ πάλιν ῥοφούμενον. τρίτον οὖν ἐστὶ τὸ ἡγεμονικὸν. ὧδε ἀπονοήθητι. Γέρων εἶ· μηκέτι τοῦτο ἐάσῃς δουλεῦσαι· μηκέτι καθ' ὁρμὴν ἀκοινώνητον νευροσπαστηθῆναι· μηκέτι τὸ εἱμαρμένον, ἢ πρὸν δυσχεραῖναι, ἢ μέλλον ὑποδύεσθαι. τὰ τῶν θεῶν προνοίας μεστά. τὰ τῆς τύχης οὐκ ἄνευ φύσεως ἢ συγκλώσεως, ἢ ὑπὸ πλοκῆς τῶν

προ-

προνοίᾳ διοικουμένων πάντα ἐκεῖθεν ῥεῖ. πρόσεστι δὲ τὸ ἀναγκαῖον, καὶ τὸ τοῦ ὅλῳ κόσμῳ συμφέρον, οὗ μέρος εἶ. Παντὶ δὲ φύσεως μέρει ἀγαθόν. ὃ φέρει ἡ τοῦ ὅλου φύσις, καὶ ὃ ἐκείνης ἐστὶ σωστικόν. σώζουσι δὲ κόσμον ὥσπερ αἱ τῶν στοιχείων οὕτως καὶ αἱ τῶν συγκριμάτων μεταβολαί. ταῦτά σοι ἀρκείτω, ἀεὶ δόγματα ἔστω. Τὴν δὲ τῶν βιβλίων δίψαν ῥίψον, ἵνα μὴ γογγύζων ἀπεθάνῃς, ἀλλὰ ἵλεως ἀληθῶς, καὶ ἀπὸ καρδίας εὐχάριστος τοῖς θεοῖς.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ αὐτοκράτορος, τῶν εἰς ἑαυτὸν Βιβλίον β.

ΜΕΜΝΗΣΟ ἐκ πόσου ταῦτα ἀναβάλῃ, καὶ ὁ ποσάκις προθεσμίαν λαβὼν παρὰ τῶν θεῶν οὐ χρᾷ αὐταῖς· δεῖ δὲ ἤδη ποτὲ αἰσθέσθαι τίνος κόσμου μέρος εἶ, καὶ τίνος διοικοῦντος τὸν κόσμον ἀπόῤῥοια ὑπέστης, καὶ ὅτι ὅρος ἔστι σοι περιγεγραμμένος τοῦ χρόνου· ᾧ ἐὰν εἰς τὸ μὴ ἀπαιθριάσαι χρήσῃ, ὀχήσεται, καὶ οἰχήσῃ, καὶ αὖθις οὐχ ἥξεται. Γάσης ὥρας φρόντιζε στιβαρῶς ὡς Ῥωμαῖος καὶ ἄῤῥην τὸ ἐνχερσὶ μετὰ τοῦ ἀκριβοῦς καὶ

ἀπλότητος, καὶ φιλοστοργίας, καὶ ἐλευθερίας, καὶ δικαιότητος· πρᾶσσειν, καὶ φρονεῖν σαυτῷ ἀπὸ πασῶν τῶν ἄλλων φαντασιῶν σαυτὸν ἀπείργειν. σωθείης δὲ ἂν ὡς ἐκαστον τῶν εἰς ἐνάστιον πρᾶξιν ἐνεργῆς ἀπηλλαγμένον πάσης ἀκαιότητος καὶ ἐμπαθοῦς ἀφροσφῆς ἀπὸ τοῦ αἱροῦντος λόγου, καὶ ὑποκρίσεως, καὶ φιλαυτίας. καὶ δυσαρεστήσεως πρὸς τὰ συμμεμοιραμένα. ὁρᾶς πῶς ὀλίγα ἐστὶν ὧν κρατήσας τὶς, δύναται εὔροος καὶ θεοφιλὴ βιῶσαι βίον· ἡ γὰρ οἱ θεοὶ τοῦτον ὀφεὶν ἀπαιτήσουσι παρὰ τοῦ ταῦτα φυλάσσοντος. ὑφίζε ὕφιζε αὐτὸν ὦ ψυχή, τοῦ δὲ τιμῆσαι σεαυτὸν ὀκέτι καιρὸν ἕξεις. οὐ γὰρ ὁ βίος ἐνάστος, ὅτος δέσποι χρόνου δίνυσαι, μὴ αἰδεμένη σεαυτὸν, ἀλλ' οὐ ταῖς ἄλλων ψυχαῖς παρεμένη τὸν σὸν δαιμόνιον. Ρεσιοπᾶ τί σε τὰ ἔξωθεν ἐμπίπτοντα; κακὸν σχολὴν πάρεχε σεαυτῷ τοῦ περσμανθάνειν ἀγαθόν τι, καὶ παῦσαι ῥεμβόμενος. Ἤδη γὰρ καὶ τὸν ἑτέραν πολυφορὰν φυλακτέον. λοιπόν ἐστι καὶ περὶ πράξεων, ὅτι κατανοήτεον τοῦ βίου, ὃ μὴ ἔχοντες σκοπὸν, ἐφ' ὃν πᾶσαν ὁρμὴν καὶ καθαπερ φαντασίαν ἀπευθύνομεν. Παρὰ μὲν τὸ μὴ ἐφιστάνειν τί ἐν τῇ ἄλλου ψυχῇ γίνεται, ῥᾴδιός τις ὤφλη κακοδαιμονῶν. τῶν δὲ τοῖς τοῦ ἰδίας ψυχῆς κινήμασι μὴ προσκαλουμένους, ἀνάγκη

ἀνάγκη κακοδαιμονεῖν. Τοῦτον ἀεὶ δεῖ μεμνῆσθαι. τίς ἡ τῶν ὅλων φύσις, καὶ τίς ἡ ἐμὴ, καὶ πῶς αὕτη πρὸς ἐκείνην ἔχουσα, καὶ ὁποῖόν τι μέρος, ὁποίου τοῦ ὅλου ὄυσα. καὶ ὅτι οὐδεὶς ὁ κωλύων τὰ ἀκόλουθα τῇ φύσει, ἧς μέρος εἶ, πράσσειν τε ἀεὶ καὶ λέγειν.

Φιλοσόφως ὁ Θεόφραστος ἐν τῇ συγκρίσει τῶν ἁμαρτημάτων, ὡς ἄν τις κοινότερον τὰ τοιαῦτα συγκρίνειε φησί· βαρήτερα εἶναι τὰ κατ' ἐπιθυμίαν πλημμελούμενα τῶν κατὰ θυμόν. ὁ γὰρ θυμούμενος μετά τινος λύπης καὶ λεληθείας συστολῆς φαίνεται τὸν λόγον ἀποστρεφόμενος· ὁ δὲ κατ' ἐπιθυμίαν ἁμαρτάνων, ὑφ' ἡδονῆς ἡττώμενος ἀκολαστότερος πως φαίνεται, καὶ θηλύτερος ἐν ταῖς ἁμαρτίαις. ὀρθῶς οὖν καὶ φιλοσοφίας ἀξίως ἔφη, μείζονος ἐγκλήματος ἔχεσθαι τὸ μεθ' ἡδονῆς ἁμαρτανόμενον, ἤπερ τὸ μετὰ λύπης. ὅλως τε ὁ μὲν προηδικημένῳ μᾶλλον ἔοικε, καὶ διὰ λύπην ἠναγκασμένῳ θυμοθῆναι. ὁ δὲ, αὐτόθεν πρὸς τὸ ἀδικεῖν ὥρμηται, φερόμενος ἥδου πράξαί τινα κατ' ἐπιθυμίαν. Ὡς ἤδη δυνατοῦ ὄντος ἐξιέναι τοῦ βίου, οὕτως ἕκαστα ποιεῖν καὶ διανοεῖσθαι. Τὸ δὲ ἐξ ἀνθρώπων ἀπελθεῖν, εἰ μὴ θεοί εἰσιν, οὐδὲν δεινόν· καικῷ γάρ σε οὐκ ἂν περιβάλοιεν. ἢ δὲ εἴ τι οὐκ εἰσὶν, ἢ οὐ μέλει αὐτοῖς

τῶν ἀνθρωπείων· τί μοι ζῆν ἐν κόσμῳ κενῷ θεῶν, ἢ προνοίας κενῷ. Ἀλλὰ καί εἰσι, καὶ μέλει αὐτοῖς τῶν ἀνθρωπείων. καὶ τοῖς μὲν κατ' ἀλήθειαν κακοῖς, ἵνα μὴ περιπίπτῃ ὁ ἄνθρωπος, ἐπ' αὐτοῦ τὸ πᾶν ἔθεντο. τῶν δὲ λοιπῶν εἴ τι κακὸν ἦν καὶ τοῦτο ἂν προΐδοντο, ἵνα ἐπῇ πάντη τὸ μὴ περιπίπτειν αὐτῷ. ὃ δὲ χείρω μὴ ποιεῖ ἄνθρωπος, πῶς ἂν τοῦτο βίος ἀνθρώπου χείρω ποιήσειεν; οὔτε δὲ κατ' ἄγνοιαν, οὔτε εἰδυῖα μὲν, μὴ δυναμένη δὲ προφυλάξασθαι, ἢ διορθώσασθαι ταῦτα, ἡ τῶν ὅλων φύσις παρεῖδεν ἄν. οὔτε ἂν τηλικοῦτος ἥμαρτεν ἤτοι πρὸς ἀδυναμίαν, ἢ πρὸς ἀτεχνίαν, ἵνα τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ ἐπίσης τοῖστε ἀγαθοῖς ἀνθρώποις καὶ τοῖς κακοῖς πεφυρμένως συμβαίνῃ. Θάνατος δέ γε καὶ ζωὴ, δόξα καὶ ἀδοξία, πόνος καὶ ἡδονὴ, πλοῦτος καὶ πενία, πάντα ταῦτα ἐπίσης συμβαίνει ἀνθρώπων τοῖς τε ἀγαθοῖς καὶ τοῖς κακοῖς, οὔτε καλὰ ὄντα, οὔτε αἰσχρὰ, οὔτ' ἄρ' ἀγαθὰ, οὔτε κακά ἐστι. Πῶς πάντα ταχέως ἐναφανίζεται, τοῦ μὲν κόσμῳ αὐτὰ τὰ σώματα, τοῦ δὲ αἰῶνι αἱ μνῆμαι αὐτῶν, οἷα ἐστὶ τὰ αἰσθητὰ πάντα, καὶ μάλιστα τὰ ἡδονῇ δελεάζοντα, ἢ τοῦ πόνῳ φοβοῦντα, ἢ τοῦ τύφῳ διαβεβοημένα, πῶς εὐτελῆ καὶ εὐκαταφρόνητα, καὶ ῥυπρὰ, καὶ εὔφθαρτα, καὶ νεκρὰ. νοερᾶς δυνά-

θλιωάμενος, ἐφιστάναι πῇ εἰσιν ὅτοι ὧλαι αἱ ψυχολήψεις καὶ αἱ φωναὶ, πλὴν δυσδοξίαν. Τί δῆτα ἐστὶ τὸ ἀφθαρτεῖν, ἢ ὅτι ἑαυτῆς αὐτὸ μόνον ἐδεῖ, καὶ τῷ μορίσμῳ τῆς ἐννοίας, ἀφαλύσῃ τὰ ἐμφαντα ζόμενα αὐτῷ, ὐκέτι ἀλλό τι ψυχολήψεται αὐτὸ εἶναι ἢ φύσεως ὄργον. Φύσεως δ' ὄργον ἐστὶς φοβεῖται, παιδίον δῆ. δοκεῖ μήτοι οὐ μόνον φύσεως ὄργόν ἐστιν, ἀλλὰ καὶ συμφέρον αὐτῇ. πῶς ἅπεται θεοῦ ἀνθρωπος, καὶ κατὰ πάντα μέρη, καὶ ὅταν πῶς ἔχῃ ἀφακέηται τὸ τοῦ ἀνθρώπου δοκεῖ μόριον; ἀδὲν ἀθλιώτερον τῶν ζώντα κύκλῳ ἐκπεριόρχομένου, καὶ τὰ νόρθεν γᾶς φησιν ἐρευνῶντος, καὶ τὰ οὐρανοῦ τὰ πλησίον ἀφὲ τεκμάσεως ἐκτοῦνος, μὴ ἀιαθομένου δὲ ὅτι ἀρκεῖ πρὸς μόνῳ τῷ εἰδέναι ἑαυτὸν δαίμονι εἶναι, καὶ τὸν γνησίως θεραπεύφ. θεράπεία δὲ αὐτοῦ καθαρὸν πάθους ἀφακτηρεῖν, καὶ εὐκαιότητος καὶ δυσαρεστήσεως τῆς πρὸς τὰ ἐκ θεῶν καὶ ἀνθρώπων γινόμενα. Τὰ μὲν γὰρ ἐκ θεῶν αἰδέσιμα δι' ἀρετήν. Τὰ δ' ἐξ ἀνθρώπων φίλα ἀφὰ συγγένειαν, ἔστι δὲ ὅτε καὶ τρόπον τινὰ ἐλεεινὰ, δι' ἄγνοιαν ἀγαθῶν καὶ κακῶν· οὐκ ἐλάττων ἡ πίρωσις αὕτη τῆς τε ἐκ κύνος τοῦ ἀφαιρίνειν τὰ λευκὰ καὶ μέλαινα. Κἂν τειχίλια ἔτη βιῶσεσθαι μέλλῃς, καὶ τοσαυτάκις μύρια, ὅμως μίμνησο, ὅτι

οὐδεὶς

οὐδεὶς ἄλλον ἀπεβάλλει βίον, ἢ τοῦτον ὃν ζῇ· οὐδὲ ἄλλον ζῇ ἢ ὃν ἀπεβάλλει. εἰς ταὐτὸ οὖν καθίστατο τὸ μήκιστον τῷ βραχυτάτῳ. τὸ γὰρ παρὸν, πᾶσιν ἴσον, εἰ καὶ τὸ ἀπολλύμενον, οὐκ ἴσον, καὶ τὸ ἀπεβαλλόμενον, οὕτως ἀκαριαῖον ἀναφαίνεται. οὔτε γὰρ τὸ παρῳχηκὸς, οὔτε τὸ μέλλον ἀπεβάλλοι ἄν τις. ὃ γὰρ οὐκ ἔχει, πῶς ἄν τις τοῦτο αὐτοῦ ἀφέλοιτο; τούτων οὖν τὴν δύο δεῖ μεμνῆσθαι· ἑνὸς μὲν ὅτι πάντα ἐξ ἀϊδίου ὁμοειδῆ, καὶ ἀνακυκλούμενα, καὶ οὐδὲν διαφέρει, πότερον ἐν ἑκατὸν ἔτεσιν, ἢ ἐν διακοσίοις, ἢ ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ τὰ αὐτά τις ὄψεται. ἑτέρου δὲ, ὅτι καὶ ὁ πολυχρονιώτατος, καὶ ὁ τάχιστα τεθνηξόμενος, τὸ ἴσον ἀπεβάλλει. Τὸ γὰρ παρὸν ἐστὶ μόνον οὗ στερίσκεσθαι μέλλει, ὅπερ γε ἔχει, καὶ τοῦτο μόνον. καὶ ὃ μὴ ἔχει τις, οὐκ ἀπεβάλλει.

Ὅτι πᾶν ὑπόληψις, δῆλα μὲν γὰρ τὰ πρὸς τὴν κυνικὸν Μόνιμον λεγόμενα. δῆλον δὲ καὶ τὸ χρήσιμον τοῦ λεγομένου, ἐὰν τις αὐτοῦ τὸ νόστιμον μέχρι τοῦ ἀληθοῦς δέχηται. Ὑβρίζει ἑαυτὴν ἡ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ· μαλίστα μὲν, ὅταν ἀπόστημα, καὶ οἷον φῦμα τοῦ κόσμου ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ γένηται. τὸ γὰρ δυσχεραίνειν τινὶ τὴν γινομένων ἀπόστασίς ἐστι τῆς φύσεως, ἧς ἐν μέρει, ἑκάστου τὴν λοιπῶν φύσεις περιέχονται· ἔπειτα δὲ, ὅταν ἄνθρωπόν τινα ἀπεστραφῇ, ἢ καὶ ἐναντία φέρηται,

φεβήται, ὡς βλαψουσα ὁῖαί εἰσι αἱ τῶν ὀργιζομένων. τρίτον ὑβρίζει ἑαυτὴν, ὅταν ἡσσᾶται ἡδονῆς, ἢ πόνου. τέταρτον, ὅταν ὑποκρίνηται, καὶ ὠδιπλαίστως, καὶ ἀναλήθως τὴ ποιῇ, ἢ λέγῃ. Γέμπτον, ὅταν πρᾶξίν τινα ἑαυτῆ καὶ ὁρμὴν, ἐπ' οὐδένα σκοπὸν ἀφίῃ, ἀλλὰ εἰκῆ καὶ ἀπρακολουθήτως ὁτιοῦν ἐνεργῇ. δέον καὶ τὰ μηκρότατα, κατὰ τὴν ὠδὶ τὸ τέλος ἀναφορὰν γίνεσθαι. τέλος δὲ λογικῶν ζώων τὸ ἕπεσθαι τοῦ τῆς πόλεως καὶ πολιτείας τῆς πρεσβυτάτης λόγῳ καὶ θεσμῷ.

Τοῦ ἀνθρωπίνου βίου, ὁ μὲν χρόνος, στηγμὴ· ἡ δὲ οὐσία, ῥέουσα· ἡ δὲ αἴσθησις, ἀμυστρά· ἡ δὲ ὅλου τοῦ σώματος σύγκρισις, εὔσηπτος. ἡ δὲ ψυχὴ, ῥεμβὸς· ἡ δὲ τύχη, δυστέκμαρτος. ἡ δὲ φήμη, ἄκριτον. συνελόντι δὲ εἰπεῖν, πάντα, τὰ μὲν τοῦ σώματος, ποταμός· τὰ δὲ τῆς ψυχῆς, ὄνειρος καὶ τύφος. ὁ δὲ βίος, πόλεμος, καὶ ξένου ὠδιδημία. ἡ ὑστεροφημία δὲ, λήθη. τὶ οὖν τὸ παραπέμψαι δυνάμενον; ἓν καὶ μόνον φιλοσοφία. τοῦτο δὲ, ἐν τῷ τηρεῖν τὸν ἔνδον δαίμονα ἀνύβριστον, καὶ ἀσινῆ, ἡδονῶν καὶ πόνων κρείσσονα, μηδὲν εἰκῆ ποιοῦντα, μηδὲ διεψευσμένως καὶ μεθ' ὑποκρίσεως· ἀνενδεῆ τοῦ ἄλλον ποιῆσαί τι, ἢ μὴ ποιῆσαι. ἔτι δὲ τὰ συμβαίνοντα καὶ ἀπονεμόμενα δεχόμενον, ὡς ἐκεῖθέν

ποθεν

πόθεν ἐρχόμενα, ὅθεν αὐτὸς ἦλθεν. ἢ πᾶσι δὲ τὸν θάνατον ἵλεῳ τῇ γνώμῃ περιμένοντα, ὡς οὐδὲν ἄλλο ἢ λύσιν τῶν στοιχείων, ἐξ ὧν ἕκαστον ζῶσας συγκρίνεται. εἰ δὲ αὐτοῖς τοῖς στοιχείοις μηδὲν δεινὸν ἐν τῷ ἕκαστον διηνεκῶς εἰς ἕτερον μεταβάλλειν, διὰ τί ὑπίδηταί τις τὴν πάντων μεταβολὴν καὶ διάλυσιν; κατὰ φύσιν γὰρ· οὐδὲν δὲ κακὸν κατὰ φύσιν.

Τὰ ἐν Καρνουντῷ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ αὐτοκράτορος, τῶν εἰς ἑαυτὸν Βιβλίον γ.

ΟΥΧΙ τοῦτο μόνον δεῖ λογίζεσθαι, ὅτι καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀπαναλίσκεται ὁ βίος, ὁ μέρος ἔλαττον αὐτοῦ καταλείπεται· ἀλλὰ κἀκεῖνο λογιστέον, ὅτι εἰ ὑπὲρ πλέον βιώῃ τις, ἐκεῖνόγε ἄδηλον, εἰ ἐξαρκέσει ὁμοία αὖθις ἡ διάνοια πρὸς τὴν σύνεσιν τῶν πραγμάτων, καὶ τὴν θεωρίας τὴν συντεινούσης εἰς τὴν ἐμπειρίαν τῶν τεθείων καὶ τῶν ἀνθρω-

θρωπείων. Ἐαν γὰρ πραλιρεῖν ἀρξηται, τὸ μὴ
ὀλαπνεῖαθαι, καὶ τρέφεαθαι καὶ φαντάζεαθαι, καὶ
ὁρμᾶν, καὶ ὅσα ἄλλα ζιαῦτα, οὐκ ἀνδέησει. Τὸ
ἢ ἑαυτῷ χρῆαθαι, ὁ τῶν τ' καθήκοντ' ἀριθμὸς
ἀκριβῶν, καὶ τὰ πεφαινόμενα διαρθρῶν, ὁ τι
εἰ αὐτῷ τῷ εἰ ἤδη ἠθικτέον αὐτὸν ἐρισάνθλης,
καὶ ὅσα τοιαῦτα λογισμοῦ συγγεγυμνασμέ-
νου πανυχήζεα, πρὸς ἀποδύνυται. χρὴ δὲ ἐ-
πείγεαθαι, οὐ μόνον τῷ ἐγγυτάτῳ τῷ θανάτῳ
ἐκάστοτε γίνεαθαι, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ τὴν ἀνόη-
σιν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν παρακολούθησιν
πρὸς ἀπολήγειν. χρὴ καὶ τὰ τοιαῦτα παφυ-
λάασθαι, ὅτι ὁ τὰ ἰδιγινόμενα τοῖς φύσει γι-
νομένοις, ἔχει τι δύχαρι καὶ ἐπαγωγὸν. οἷον αὐτὸ
ὀπωρινὸν ἀπαρχόμενοι τινα μέρη. καὶ ταῦτα
δὲν τὰ διέχοντα ὅτως καὶ τρόπον τινὰ πρὸς τὸ ἐ-
πάγγελμα τ' ἀρχοποιὸ ἔχοντα, ἁμὶ πρέπει
πως καὶ πεθυμίαν πρὸς ἀ ζοφῶ ἰδίως ἀνα-
κινεῖ. πάλιν τε τὰ σύκα ὁπότε ὡραιότατά ἐδι
κάχνων. ὁ δὲ ταῖς ὀρυττομέναις ἐλαίαις, αὐτὸ
τὸ ἐγγὺς τῆ σήψει, ἰδιόν τι καλλος τῷ καρπῷ
προστίθησιν. οἱ σάχνες ἢ κάτω νεύουτες, καὶ τὸ
τῶ λέοντος ἰδιωκύνιον, ὁ τ' συῶν ἐκ τ' στόμα-
χος ῥέων ἀφρὸς, καὶ πολλὰ ἕτερα κατ' ἰδίαν εἰ τις
ἐνθυμοίη, πόῤῥω ὄντα τ' δυμδδς, ὅμως δὲ τοῖς
φύσει γινομένοις ἐπακολουθῆν, συνεπικοσμεῖ,

καὶ

καὶ ψυχαγωγεῖ. ὥστε εἴ τις ἔχοι πάθος καὶ ἔννοιαν βαθυτέραν πρὸς τὰ ἐν τῷ ὅλῳ γινόμενα, σχεδὸν οὐδὲν οὐχὶ δόξει αὐτῷ καὶ τῶν κατ' ἐπακολούθησιν συμβαινόντων ἡδέως πως διαμυίσεσθαι. οὕτως δὲ καὶ θηρίων ἀληθῆ χάσματα, οὐχ ἧσσον ἡδέως ὄψεται, ἢ ὅσα γραφεῖς, καὶ πλαῖσται μιμούμενοι δεικνύουσιν. καὶ γραὸς καὶ γέροντος ἀκμήν τινα καὶ ὥραν, καὶ τὸ ἐν παισὶν ἐπαφρόδιτον, τοῖς ἑαυτοῦ σώφροσιν ὀφθαλμοῖς ὁρᾷν δυνήσεται. καὶ πολλὰ τοιαῦτα οὐ παντὶ πιθανά, μόνῳ δὲ τῷ πρὸς τὴν φύσιν, καὶ τὰ ταύτης ἔργα γνησίως ᾠκειωμένῳ προσεσεῖται.

Ἱπποκράτης πολλὰς νόσους ἰασάμενος, νοσήσας ἀπέθανεν. οἱ χαλδαῖοι πολλῶν θανάτους προηγόρευσαν εἶτα καὶ αὐτοὺς τὸ πεπρωμένον κατέλαβεν. Ἀλέξανδρος καὶ Πομπήϊος, καὶ Γαΐος Καῖσαρ, ὅλας πόλεις ἀρδὴν τοσαυτάκις ἀνελόντες, καὶ ἐν πρατάξει πολλὰς μυριάδας ἱππέων καὶ πεζῶν κατακόψαντες, καὶ αὐτοί ποτε ἐξῆλθον τοῦ βίου. Ἡράκλειτος, παρὶ τοῦ τοῦ κόσμου ἐκπυρώσεως τοσαῦτα φυσιολογήσας, ὕδατος τὰ ἐν τὸς πληρωθεὶς, βολβίτῳ κατακεχρισμένος ἀπέθανεν. Δημόκριτον δὲ, οἱ φθεῖρες.

Σωκράτην δὲ, ἄλλοι φθεῖρες ἀπέκτειναν. Τί ταῦτα;

τεῦτα; ἐνέβης, ἐπώλησας, καπήλης; ἐκβήθι. ἐμὲν ἐφ' ἕτερον βίον, οὐδὲν θεῶν κωλύον οὐδὲ ἐκεῖ. εἰ δὲ σὺ ἀναισθησία, παύσῃ πόνων καὶ ἡδονῶν ἀνεχόμενος, καὶ λατρεύων τοσούτῳ χείρονι ἢ ἀγγέλῳ. Ἢ τοιοῦτος ὁ ὑπηρετῶν· ὁ μὲν γὰρ νοῦς καὶ δαίμων, τὸ δὲ γῆ καὶ λύθρος. Μὴ κατατείλης τὸ ἐπιπόμενον τῷ βίῳ μόρῳ σὺ ταῖς τοιαῖς ἑτέρων φαντασίαις, ὁπόταν μὴ τῆς ἀναφορᾶς ἐπὶ τὸ κοινωφελὲς ποιῇ. Ἤτοι γὰρ ἄλλου ὄργου ἐστίν. Τοῦτ' ἔστι, φαντάζομαι τί ὁ δεῖνα πράξῃ, καὶ τίνος ἕνεκεν, καὶ τί λέγει, καὶ τί ἐνθυμεῖται, καὶ τί τεχνάζεται, καὶ ὅσα τοιαῦτα ποιεῖ ἀφρενήμεθα τῷ ἰδίῳ ἡγεμονικῷ πράτηρήσεως. Χρὴ μὲν δὴ καὶ ταῦτα καὶ μάτην ἐμοῦ τὰς φαντασίας παρεῖσθαι· πολὺ δὲ μάλιστα τὸ περίεργον, καὶ κακόηθες. καὶ ἐπιτήδειον ἑαυτὸν, μόνα φαντάζεσθαι τοιαῦτα ἐφ' ὧν εἴ τις ἄφνω ἐπανέροιτο, τί νῦν διανοῇ, μετὰ παῤῥησίας πρόχειμα ἂν ἀποκείναιο, ὅπερ, τοῦτο καὶ τόδε. ὡς ἐξ αὐτῆς βούλῃς δῆλα εἶναι, ὅπερ πάντα ἁπλᾶ καὶ βαθεῖα, καὶ ζώου κοινωνικοῦ, καὶ ἀμελοῦντος ἡδονικῶν, καὶ καθάπαξ ἀπολαυστικῶν φαντασμάτων, καὶ φιλονεικίας τινός, καὶ βασκανίας καὶ κακοφίας, καὶ ἄλλου τινός, ἐφ' ᾧ τις ἂν ἐρυθριάσειας ἐσχηκὼς, ὅτι αὐτῷ εἶχες. ὁ γὰρ βίαιος ὁ βίαιος, οὐκ ἐπὶ ὑπολιθόμε-

νος τὸ ὡς ἐν ἀρίστοις ἤδη εἶναι, ἱερεύς τις καὶ ὑπουργὸς θεῶν, χρώμενος καὶ τῷ ἐνδὸν ἱστρυμένῳ αὐτοῦ, ὃ παρέχεται τὸν ἄνθρωπον ἄχραντον ἡδονῶν, ἄτρωτον ὑπὸ παντὸς πόνου, πάσης ὕβρεως ἀνέπαφον, πάσης ἀναίσθητον πονηρίας, ἀθλητὴν ἄθλου τοῦ μεγίστου, τοῦ ὑπὸ μηδενὸς πάθους κατα βληθῆναι, δικαιοσύνῃ βεβαμμένον εἰς βάθος, ἀσπαζόμενον μὲν ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς τὰ συμβαίνοντα, καὶ ἀρνεμόμενα πάντα· μὴ πολλάκις δὲ, μηδὲ χωρὶς μεγάλης καὶ κοινωφελοῦς ἀναγκης φανταζόμενον, τί ποτε ἄλλος λέγει, ἢ πράσσει, ἢ διανοεῖται. μόνα γὰρ τὰ ἑαυτοῦ πρὸς ἐνέργειαν ἔχει, καὶ τὰ ἑαυτῷ ἐκ τῶν ὅλων συγκλωθόμενα διηνεκῶς ἐννοεῖ. κἀκεῖνα μὲν καλὰ παρέχεται, ταῦτα δὲ ἀγαθὰ εἶναι πέπεισται. Ἡ γὰρ ἑκάστῳ νεμομένη μοῖρα συνεμφέρεταί τε καὶ συνεμφέρει. Μέμνηται δὲ, καὶ ὅτι συγγενὲς πᾶν τὸ λογικὸν. καὶ ὅτι κήδεσθαι μὲν πάντων ἀνθρώπων, κατὰ τὴν τοῦ ἀνθρώπου φύσιν ἐστίν. δόξης δὲ οὐχὶ τῆς παρὰ πάντων ἀνθεκτέων, ἀλλὰ τῶν ὁμολογουμένως τῇ φύσει βιούντων μόνον. οἱ δὲ μὴ οὕτως βιοῦντες, ὁποῖοί τινες οἴκοι τε καὶ ἔξω τῆς οἰκίας, καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, οἷοι μεθ' οἵωνος φύρονται, μεμνημένος διατελεῖ. οὐ τοίνυνος οὐδὲ τὸν παρὰ τῶν τοιούτων ἔπαινονος ἐν λόγῳ τίθεται, οἵγε

οὐδὲ

οὐδὲ αὐτοῖ ἑαυτοῖς ἀρέσκονται. μήτε ἀκούσιος ἐνέργει, μήτε ἀκοινώνητος, μήτε αὐξέτας, μήτε αὐθελκόμενος, μήτε κομψείας τῶν διανοιάν σου καλλωπίζετω. μήτε πολυρρήμον, μήτε πολυπράγμον ἔσο· ἐπ' ᾧ δ' ἂν σοι θεὸς ἔστω προστάτης ζώου ἄρρεν, καὶ πεισθύπου, καὶ πολιτικοῦ, καὶ Ρωμαίου, καὶ ἄρχοντος, ἀνατεταχότος ἑαυτόν, οἷος αὐ εἴη τις πολεμίων τὸ ἀνακλητικὸν ἐν τῷ βίου δύλυτος, μήτε ὅρκου δεόμενος, μήτε ἀνθρώπου μάρτυρος. Ἐν δὲ τὸ φαυσθὸν, καὶ τὸ ἀπροσδεὲς τῶν ἔξωθεν ὑπηρεσίας, καὶ τὸ ἀπροσδεὲς ἡσυχίας, ᾗ ἄλλοι παρέχουσιν. ὀρθὸν δ' ἂν εἴη χρή, οὐχὶ ὄρθιόν. Εἰ μὴ πρεῖττον δύσεισκεως ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ δικαιοσύνης, ἀληθείας, σωφροσύνης, ἀνδρείας, καὶ καθάπαξ τοῦ ἀρκεῖσθαι ἑαυτῷ τῶν διανοιῶν σου ἐν οἷς κατὰ δὲν λόγον τὸ ὀρθὸν πράσσοντά σε παρέχεται, καὶ ἐν τῇ εἱμαρμένῃ, ἐν τοῖς ἀπροαιρέτως ἀρνεμομένοις· εἰ τοίνυν φημὶ πρεῖττον πόρρω, ἐπ' ἐκεῖνο ὑφ' ὅλης τῆς μυχῆς γαστόμενος, τοῦ ἀεὶ σε δύσεισκομένου ἀπόλαυε. εἰ δ' μηδὲν πρεῖττον φαίνεται αὐτῷ τῷ ἐνισρυμένου ἐν σοι δαίμονος, πάσης τε ἰδίας ὁρμῆς ὑποτεταχότος ἑαυτῷ, μὴ τὰς φαντασίας ἐξετάζοντος, καὶ τὴν αἰσθητικὴν πίστεων, ὡς ὁ Σωκράτης ἔλεγεν, ἑαυτὸν ἀφελκυνότος,

καὶ τοῖς θεοῖς εὐχεσθαι τὰ πρέποντα ἑαυτῷ, καὶ τὴν αἰθρώπων πρόνοιαν ποιεῖσθαι· εἰ τούτων πάντα τὰ ἄλλα μικρότερα ἢ βιωτελέστερα θείσεις, μισθὸν χώραν δίδου ἑτέρῳ, πρὸς ὃ ῥέπεσθαι ἅπαξ καὶ ἀποκλίνασθαι, οὐκ ἐπὶ ἀποδιώξεως δὲ ἀγαθὸν ἐκεῖνο δὲ ἴδιον, καὶ δὲ σὺν πρεπούσῃ διωκόμενον. Ἀνάγκη γὰρ ὧδε λογικῷ καὶ πολιτικῷ ἀγαθῷ, οὐ θέμις οὐδὲ ὁποῦν ἕτερον εἶναι· οἷον δὲ πρὸς πολλῶν ἔπαινον, ἢ ἀρχάς, ἢ πλοῦτον, ἢ ἀπολαύσεις ἡδονῶν. πάντα ταῦτα, κἂν πρὸς ὀλίγον ἀναρμόζειν δόξῃ, καταπατήσεν ἄφνω, καὶ πρήνεγκεν. Σὺ δὲ φύσει ἁπλῶς καὶ ἐλευθερίως ἕλου τὸ κρεῖττον, ἢ τούτου ἀντέχου. κρεῖττον δὲ, δὲ συμφορόν. εἰ μὲν δὲ ὡς λογικῷ, σῶζε τήρει. εἰ δὲ δὲ ὡς ζῴῳ, ἀφόβως, ἢ ἀτύφως φύλασσε τὼ κρίσιν μόνον, ὅπως ἀσφαλῶς τῇ ὁρμῇ ἕπηται συνοικούσῃ. μὴ ἐμμένοις ποτὲ ὡς συμφέρον σεαυτῷ, ἃ ἀναγκάσει σέ ποτε τὼ πίστιν παραβῆναι, τὼ αἰδοῖ ἐγκαταλιπεῖν, μισῆσαί τινα, ὑποπτεῦσαι, καταράσασθαι, ὑποκρίνασθαι, ἐπιθυμῆσαί τινος, τοίχων καὶ παραπετασμάτων δεομένου. Ὁ γὰρ τὸν ἑαυτοῦ νοῦν καὶ δαίμονα, καὶ τὰ ἔργα τῆς τούτου αἰρετοῦ προελόμενος, γραφωδίαν οὐ ποιεῖ, ὀ στενάζει, ὀκ ἐρημίας, ὀ πολυπλοκίας δίσεται. Τὸ μέγιστον, ζῆσει, μήτε δίωκον, μήτε φεύ-

τε φθύγγον. κάτοπτρον δὲ ὠδὶ κάλλιον διάστημα χρόνου ζῷου σώματι πρὸς μεμερισμένην τὴν ψυχὴν, ἢ ἐπ' ἔλαττον χρήσεται, ἢ δ' ὅπου αὐτῷ μέλει. καὶ γὰρ ἤδη ἀπαλλάττεσθαι δεῖ, οὕτως βιάτως ἄπεισιν, ὡς ἄλλό τι τὴν αἰδημόνως καὶ κοσμίως ἀπεργάσθαι διαμιλλῶν ἀπεργάσεων. ζῷον μόνον ἐπ' ὄλεθρον τὸν βίον βιαζόμενον, δι' ἄλλην διάνοιαν οὐ τινι τῶν οἰκείων νοερῶν πολιτικῶν ζώων τροπὴν γενέσθαι, οὐδὲν αὖ σὺ τῇ Δημονοίᾳ τῇ κεκλασμένου, καὶ ἐκκεκαθαρμένου πυῶδες, οὐδὲ μιᾷ μεμολυσμένον, οὐδὲ ὑπόπλεων βύρσις, οὐδὲ ἀσκὸν τελῆ τὸν βίον αὐτῷ ἢ κατεφθαρμένη καταλαμβάνει, ὡς αὖ τις εἴποι τῶν τραγῳδῶν πρὸ τοῦ τελέσαι καὶ διαβραμα πίσαι ἀπαλλάττεσθαι. ἔπ δὲ ὀδὲν δύλεον, οὐδὲ κομψόν, οὐδὲ προσδεδεμένον, οὐδὲ ἀπεχλισμένον, οὐδὲ ὑπόδυνον, οὐδὲ ἐμφωλεύον. τῶν ὑπολλαπλασίων διάμιν σέβου. σὺ ταύτην δ' ἂν, ἵνα ὑπόλιμις ζῷ· ἡγεμονικὸν μικτὸν ἐγγένηται ἀνακόλουθον τῇ φύσει, καὶ τῇ τοῦ λογικοῦ ζώου κατασκευῇ. αὕτη δὲ ἐπαγγέλλεται ἀπροπτωσίαν, ἢ τῶν πρὸς ἀνθρώπους οἰκείωσιν, καὶ τῶν τοῖς θεοῖς ἀκολουθίαν. Παύτα δὴ ῥέψας, ταῦτα μόνον τὰ ὀλίγα χώρει. ἢ ἐπ συμμνημόνευε, ὅτι μόνον ζῇ ἕκαστον τὸ πρὸν ζῶον, δι' ἀκαιρίαν τὰ ἄλλα, ἢ βιβίωται, ἢ σὺ ἀδήλω.

μικρὸν μὲν ὂν ὁ ζῆν ἑκάστῳ, μικρὸν δὲ τὸ τῆς γῆς γωνίδιον, ὅσον ζῆν· μικρὸν δὲ καὶ ἡ μακίστη ὑστεροφημία. καὶ αὐτὴ δὲ κ᾽ ὑπ᾽ ἀνθρωπίων ταχίστα τεθνηξομένων, καὶ ὠκ εἰδότων ἑαυτοὺς, ὅτι γε τὸν πρόπαλαι τεθνηκότα. τοῖς δὲ εἰ ἐμμένοις πρασίμασιν ὦ ἐπιπροσέχω, τὸ ὄρον ἢ τὸ ζωογραφικὸν ἀεὶ τοιοῦτος τοῦ ζωπίπτοντος φαντασθῆ, ὥστε αὐτὸ ὁποῖόν ἐστι κατ᾽ οὐσίαν γυμνόν, ὅλον δ᾽ ὅλως διηρημένως ἐλέγξῃ καὶ τὸ ἴδιον ὄνομα αὐτοῦ, καὶ τὰ ὀνόματα ἐκείνων ὧν συνεκρίθη, καὶ εἰς ἃ ἀναλυθήσεται, λέγῃ πρὸ ἑαυτοῦ. ὀδὸν γὰρ ὄντως μεγαλοφροσύνης τοιαύτην, ὡς τὸ ἐλέγχειν ὁδῷ καὶ ἀληθείᾳ ἕκαστον τῶν τῷ βίῳ ζωπιπτόντων διώδευθαι, καὶ τὸ ἀεὶ ὄντως εἰς αὐτὰ ὁρᾶν, ὥστε ζωεπιβάλλῃ ὁποίῳ τινὶ τῷ κόσμῳ, ὁποίαν τινὰ ζῆν χρείαν παρέχομεν, τίνα μὲν ἔχει ἀξίαν ὡς πρὸς τὸ ὅλον, τίνα δὲ ὡς πρὸς τὸν ἄνθρωπον, τοιοῦτόν ὄντα τοῦδε τοῦ λεως τὰ αὐτοτάτης, ἧς αἱ λοιπαὶ τοιαῦδε ὥσπερ οἰκίαι εἰσίν.

Τί ἐστι, καὶ ἐκ τίνων συγκέκειται, καὶ πόσον χρόνον πέφυκε παραμεῖναι ζῆν, ὃ τῷ φαντασίαν μοι νῦν τοιοῦτον, καὶ τίνος ἀρετῆς πρὸς αὐτὸ χρεία; οἷον ἡμερότητος, αὐθρείας, ἀληθείας, πίστεως, ἀφελείας, αὐταρκείας, τῶν λοιπῶν. δὸ δεῖ ἐφ᾽ ἑκάστου λέγειν, ζῆν μὲν

μὴν πρὸς θεοῦ ἥκει, ζῆλος δὲ κατὰ τῶν σύλλεξιν, καὶ τῶν συμμεμορυμένων σύγκλωσιν, καὶ τῶν τοιούτων ζωοτυξίν τε καὶ τυχῶν. ζῆλος δὲ πρὸς τοῦ συμφύλου καὶ συγγενοῦς καὶ κοινωνοῦ, ἀγνοοῦντος μέν τοι ὅτι τι αὐτοῦ κατὰ φύσιν ἐστίν· ἀλλ' ἐμὲ γε ἀγνοῶ. σχέτλιος δὲ ζῆλος χωρὶς αὐτοῦ κατὰ τὸν τῆς κοινωνίας φυσικὸν νόμον, δίκαιος, καὶ δικαίως, ἅμα μέντοι τῷ κατ' ἀξίαν ἐν τοῖς μέσοις συνοχάζομαι.

Ἐὰν δ' πρὸν ἀνεργῆς, ἑπόμενος τῷ ὀρθῷ λόγῳ ἐπισυνδιαμωμένως, ἐρρωμένως, δυμενῶς, μηδὲν πρεμπόρευμα, ἀλλὰ δι' ἑαυτὸν δαίμονα καθαρὸν ἔσῃ τις τηρῆς, ὡς εἰ καὶ ἤδη ἀφοδεῦσαι δέοι, ἐὰν ζῆλος ζωαγῆς μηδὲ ὑπομένων, μηδὲ φθύνων, ἀλλὰ τῇ προύσῃ κατὰ φύσιν ἀνδρείᾳ, καὶ τῇ ὧν λέγεις καὶ φθέγγῃ, ἡρωϊκῇ ἀληθείᾳ ἀρκούμενος, δυζωήσεις. ἔστι δὲ ὁδοὶς ὁ ζῆλος κωλύσαι διαμένων. Ὅσπερ οἱ ἰατροὶ ἀεὶ τὰ ὄργανα ἡσυχίαν πρόχειρα ἔχουσι πρὸς τὰ αἰφνίδια τῶν θεραπευμάτων· οὕτω τὰ δόγματα σὺ ἕτοιμα ἔχε πρὸς τὸ τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα εἰδέναι, καὶ πανταχῇ μὲν μικρόταιζον ὄντα ποιεῖν, ὡς τὰ ἀμφοτέρων πρὸς ἄλληλα συνδέσεως μεμνημένον. ὅτε γὰρ ἀνθρώπινόν τι αὖθις τοῦ ἰδίου τὰ θεῖα ζωαναφορᾶς δυπλάξῃς, ὅτε ἔμπαλιν. Μηκέτι πλανῶ, ὅτε τὰ ὑπομνήματά σε μέλλῃς ἀνα-

γινώσκειν, οὔτε τὰς τῶν ἀρχαίων Ῥωμαίων & Ἑλλήνων πράξεις, καὶ τὰς ἐκ τῶν συγγραμμάτων ἐκλογάς, ἃς εἰς τὸ πεῖρασθαι σαυτῷ ἀπετίθεο. ὡδὶ δὲ ἴσθι ἐν ὁδῷ τέλος, καὶ τὰς κενὰς ἐλπίδας ἀφεὶς, σωθῆναι βούλει, εἴ τι σοι μέλει σαυτῷ ὡς ἔξεστιν. Οὐκ ἴσασι τοσαῦτα σημαίνει τὸ κλέπτειν, τὸ σπείρειν, τὸ ὠνεῖσθαι, τὸ ἡσυχάζειν, τὸ ὁρᾶν τὰ πρακτέα, ὃ δὴ ὀφθαλμοῖς γίνεται, ἀλλ' ἑτέρᾳ τινὶ ὄψει. σῶμα, ψυχὴ, νοῦς, σώματος αἰσθήσεις, ψυχῆς ὁρμαὶ, νοῦ δόγματα. Τὸ μὲν τυγχάνειν φαντασικῶς, τῆς βοσκηματικῆς· τὸ δὲ ἐνθυμεῖσθαι ὁρμητικῶς, τῆς θηρίων, καὶ τῆς ἀνδρογύνων, καὶ Φαλαρείδου, καὶ Νέρωνος. τὸ δὲ τὸν νοῦν ἡγεμόνα ἔχειν ἐᾷ τὰ φαινόμενα καθήκοντα, καὶ τῆς θεοὺς μὴ νομιζόντων, καὶ τῆς τοὺς πατέρα ἐγκαταλειπόντων, & τῆς ποιοῦντος τὴν ἐπιδαυρίαν κλίσεσι τὰς θύρας. * Εἰ δὲν τὰ λοιπὰ κοινά ὅσι πρὸς τὰ εἰρημένα, λοιπὸν τὸ ἴδιον ὅσι τοῦ ἀγαθοῦ, φιλεῖν μὲν καὶ ἀσπάζεσθαι τὰ συμβαίνοντα, καὶ συγκλωθόμενα αὐτῷ· τὸν γὰρ οὕτω τῷ σήθει ἰσορυμένον σταίμονα μὴ φύρειν, μηδὲ θορυβεῖν ὄχλῳ φαντασιῶν, ἀλλὰ ἵλεων διαπρεᾶν, κοσμίως ἑπόμενον ὡς θεῷ, μήτε φθεγγόμενόν τι πρὸς τὰ ἀληθῆ, μήτε ἐνεργοῦντα παρὰ τὰ δίκαια. εἰ δὲ ἀπιστοῦσιν αὐτῷ σαυτὸς

ἄνθρωποι

ἀνθρωπον, ὅτι ἁπλοῦς καὶ αἰδήμονος καὶ εὐθύμους βιοῦ, ὅτε χαλεπαίνῃ τινὶ τούτων, ὅτε παρατρέπῃ τὸν ὁδὸν τὴν ἀγούσης ἐπὶ τὸ τέλος τοῦ βίου, ἐφ' ὃ δεῖ ἐλθεῖν καὶ θαρρῶν, ἡσύχιον, εὔλυτον, ἀβιαίως τῇ ἑαυτοῦ μοίρᾳ συμπερασμένον.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙ-νου αὐτοκράτορος, τῶν εἰς ἑαυτὸν Βιβλίων δ'.

Ὁ κύων κυνιστὶ, ὅταν κατὰ φύσιν ἔχῃ, ὅτως ἔσηκε πρὸς τὰ συμβαίνοντα, ὥστε ἀεὶ πρὸς ὃ δυνατὸν καὶ διδόμενον μεταπίπτεσθαι ῥᾳδίως. ὕλαι γὰρ ἐκπεπαγμένῳ ὀδεμίαν φιλεῖ· ὀλλὰ ὁρμᾷ μὲν πρὸς τὰ ἡγούμενα μετ' ὑπεξαιρέσεως, τὸ δὲ ἀνύπεισα γόμενον ὕλῃ ἑαυτῷ ποιεῖ. ὥσπερ τὸ πῦρ, ὅταν ὠθισθῇ τὸ ἐπεμπιπτόντων, ὑφ' ὧν ἂν μικρὸς ἐς λύχνος σβεσθῇ. τὸ δὲ λαμπρὸν πῦρ, τάχιστα ἰδιοποιούσαν ἑαυτῷ τὰ ὠθισθέντα, καὶ ἀναλαβόν, καὶ ἀναναλώσαν ἐκείνων, μεῖζον ἤρθη. Μηδὲν ἀνεργάσιμα ἐκῇ, μηδὲ ἄλλως ἢ κατὰ θεώρημα συμπληρωτικὸν τῆς τέχνης ἐνεργείσθω. Ἀναχωρήσεις αὐτοῖς ἔστω σὺν ἀγροικίας,

καὶ αἰγιαλοὺς, καὶ ὄρη· εἰώθας δὲ σὺ τὰ τοιαῦ-
σα μάλιστα ποθεῖν. ὅλο δὲ τοῦτο ἰδιωτικώτα-
τόν ἐστιν, ἐξὸν ἧς ἂν ὥρας ἐθελήσῃς εἰς ἑαυτὸν ἀ-
ναχωρεῖν. οὐδαμοῦ γὰρ οὔτε ἡσυχιώτερον, οὔτε
ἀπραγμονέστερον ἄνθρωπος ἀναχωρεῖ, ἢ εἰς
τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν· μάλιστ' ὅστις ἔχει ἔνδον τοιαῦ-
τα, εἰς ἃ ἐγκύψας, ἐν πάσῃ εὐμαρείᾳ εὐθὺς
γίνεται· τὴν δὲ εὐμάρειαν οὐδὲν ἄλλο λέγω, ἢ
εὐκοσμίαν. Συνεχῶς οὖν δίδου σεαυτῷ ταύτην
τὴν ἀναχώρησιν, καὶ ἀνανέου σεαυτόν. Βραχέα
δὲ ἔστω καὶ στοιχειώδη, ἃ εὐθὺς ἀπαντήσαντα,
ἀρκέσει εἰς τὸ πᾶσαν αὐτὴν ἀγρυπνῆσαι, καὶ
ἀγρυπέμψαί σε, μὴ δυσχεραίνοντα ἐκείνοις ἐφ' ἃ
ἐπανέρχῃ. Τίνι γὰρ δυσχεραίνεις; τῇ τῶν ἀν-
θρώπων κακίᾳ; ἀναλογισάμενος τὸ κρίμα, ὅτι
τὰ λογικὰ ζῶα ἀλλήλων ἕνεκεν γέγονεν· καὶ ὅ-
τι τὸ ἀνέχεσθαι μέρος τῆς δικαιοσύνης· καὶ ὅτι
ἄκοντες ἁμαρτάνουσι, καὶ πόσοι ἤδη διεχθρεύ-
σαντες, ὑποπτεύσαντες, μισήσαντες; διαδοραθεντες
ἐκτέταντο, τετέφρωντο. παύου
ποτέ. ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐκ τῶν ὅλων ἀπονεμομένοις
δυσχεραίνεις, ἀνανεωσάμενος τὸ διεζευγμένον,
ἤτοι πρόνοια, ἢ ἄτομοι, ἢ ἐξ ὅσων ἀπεδείχθη,
ὅτι ὁ κόσμος ὡσανεὶ πόλις. ἀλλὰ τὰ σωματικά
σου ἅψεται; ἔτι ἐννοήσας ὅτι οὐκ ἐνθυμίγνυτο λεί-
ως ἢ τραχέως κινουμένῳ πνεύματι ἡ διάνοια,

ἐπει-

ἐπειδὰν ἅπαξ ἑαυτὴν ἀφελάβῃ, καὶ γνωρίσῃ τὴν ἰδίαν ἐξουσίαν. καὶ λοιπὸν ὅσα περὶ πόνου καὶ ἡδονῆς ἀκήκοας, ὡς συγκατέθου. Ἀλλὰ τὸ δοξάριόν σε περιπαίσει. ἀπιδὼν εἰς τὸ τάχος τῆς πάντων λήθης, καὶ τὸ χάος τοῦ ἐφ' ἑκάτερα ἀπείρου αἰῶνος, καὶ τὸ κενὸν τῆς ἀπηχήσεως, καὶ τὸ εὐματάβολον καὶ ἄκριτον τῶν ἐφ' ἡμῖν δοκούντων, καὶ τὸ στενὸν τοῦ τόπου ἐν ᾧ περιγράφεται. ὅλη τε γὰρ ἡ γῆ στιγμὴ, καὶ ταύτης πόσον γωνίδιον ἡ κατοίκησις αὕτη; καὶ ἐν ταῦθα πόσοι, καὶ οἷοί τινες οἱ ἐπαινεσόμενοι; Λοιπὸν οὖν μέμνησο τῆς ὑποχωρήσεως τῆς εὐ ζῶν τὸ ἀρθρίδιον ἑαυτοῦ, καὶ πρὸ παντὸς μὴ σπῶ, μηδὲ κατεντείνου, ἀλλὰ ἐλεύθερος ἔσο, καὶ ὅρα τὰ πράγματα ὡς ἀνὴρ, ὡς ἄνθρωπος, ὡς πολίτης, ὡς θνητὸν ζῶον. Ἐν δὲ τοῖς προχειροτάτοις εἰς ἃ ἐγκύψεις, ταῦτα ἔστω τὰ δύο. ἓν μὲν, ὅτι τὰ πράγματα οὐχ ἅπτεται τῆς ψυχῆς, ἀλλ' ἔξω ἕστηκεν ἀτρεμοῦντα· αἱ δὲ ὀχλήσεις, ἐκ μόνης τῆς ἔνδον ὑπολήψεως. ἕτερον, δὲ ὅτι πάντα ταῦτα ὅσα ὁρᾷς, ὅσον οὐδέπω μεταβαλλει, ὡς οὐκ ἔτι ἔσται· καὶ ὅσους ἤδη μεταβολαῖς αὐτὸς παρατετύχηκας, συνεχῶς διανοοῦ. ὁ κόσμος, ἀλλοίωσις· ὁ βίος, ὑπόληψις. Εἰ τὸ νεορὸς ἡμῖν κοινὸν, καὶ ὁ λόγος καθ' ὃν λογικοί εὐμεν κοινός· εἰ ζῶν, καὶ ὁ προστακτικὸς

κὸς τῶν ποιητέων, ἢ μὴ λόγος κοινός· εἰ οὖν, καὶ ὁ νόμος κοινός. εἰ οὖν, πολῖται εὐμὲν· εἰ τοῦτο, πολιτεύματός τινος μετέχομεν· εἰ τοῦτο, ὁ κόσμος ὡσανεὶ πόλις ἐστὶ. τίνος γὰρ ἄλλου φήσει τις, τὸ τῶν ἀνθρώπων παῦ γένος κοινοῦ πολιτεύματος μετέχειν; ἐκεῖθεν δὲ ἐκ τῆς κοινῆς ταύτης πόλεως, καὶ αὐτὸ τὸ νοερὸν καὶ λογικὸν καὶ νομικὸν ἡμῖν, ἢ πόθεν; ὥσπερ γὰρ τὸ γεῶδές μοι ἀπό τινος γῆς ἀπομεμέρισται, καὶ τὸ ὑγρὸν ἀφ' ἑτέρου στοιχείου, καὶ τὸ πνευματικὸν ἀπὸ πηγῆς τινος, καὶ τὸ θερμὸν καὶ πυρῶδες ἔκ τινος ἰδίας πηγῆς (οὐδὲν γὰρ ἐκ τοῦ μηδενὸς ἔρχεται, ὥσπερ μήδ' εἰς τὸ οὐκ ὂν ἀπέρχεται) οὕτω δὴ καὶ τὸ νοερὸν ἥκει ποθέν. Ὁ θάνατος τοιοῦτος, οἷον γένεσις, φύσεως μυστήριον, σύγκρισις ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων εἰς ταυτὰ, ὅλως δ' οὐκ ἐφ' ᾧ ἄν τις αἰσχυνθείη. οὐ γὰρ παρὰ τὸ ἑξῆς τῷ νοερῷ ζώῳ, οὐδὲ παρὰ τὸν λόγον τῆς παρασκευῆς ταῦτα οὕτως ὑπὸ τῶν τοιούτων πέφυκε γίνεσθαι ἐξ ἀνάγκης. ὁ δὲ τοῦτο μὴ θέλων, θέλει τὴν συκῆν ὀπὸν μὴ ἔχειν. ὅλως δ' ἐκεῖνο μέμνησο, ὅτι ἐν τῷ ὀλιγίστου χρόνου καὶ σὺ καὶ οὗτος τεθνήξεσθε· μετὰ βραχὺ δὲ, οὐδὲ ὄνομα ὑμῶν ὑπολειφθήσεται. Ἆρον τὴν ὑπόληψιν, ἦρται τὸ βέβλαμμαι. ἆρον τὸ βέβλαμμαι, ἦρται ἡ βλάβη. ὃ χείρω αὐτὸν ἑαυτοῦ ἄνθρωπον οὐ ποιεῖ, τοῦτο οὐδὲ τὸν βίον

αὐτοῦ

αὐτοῦ χείρω ποιεῖ, οὐδὲ βλάπτει, οὔτε ἔξωθεν, οὔτε ἔνδοθεν. ἠνάγκασται ἡ τοῦ συμφέροντος φύσις τοῦτο ποιεῖν· ὅτι πᾶν τὸ συμβαίνοις, δικαίως συμβαίνει. ὃ ἐὰν ἀκριβῶν παραφυλάσσῃς, εὑρήσεις, οὐ λέγω μόνον κατὰ τὸ ἑξῆς, ἀλλ' ὅτι κατὰ τὸ δίκαιον, καὶ ὡς ἂν ὑπό τινος ἀγρέμοντος καὶ κατ' ἀξίαν. παραφύλασσε οὖν ὡς ἤρξω· καὶ ὅ, τι ἂν ποιῇς, σὺν τούτῳ ποίει, σὺν τὸ ἀγαθὸς εἶναι· καθ' ὃ νενόηται ἰδίως ὁ ἀγαθὸς, τοῦτο ἐπὶ πάσης ἐνεργείας σῶζε. Μὴ τοιαῦτα ὑπολαμβάνε, οἷα ὁ ὑβρίζων κρίνειν ἢ οἷα σε κρίνειν βούλεται. ἀλλὰ ἴδε αὐτὰ, ὁποῖα κατ' ἀλήθειαν ἐστι. δύο ταύτας ἑτοιμότητας ἔχειν ἀεὶ δεῖ, τὴν μὲν, πρὸς τὸ πρᾶξαι μόνον, ὅπερ ἂν ὁ τῆς βασιλικῆς καὶ νομοθετικῆς λόγος ὑποβάλλῃ, ἐπ' ὠφελείᾳ ἀνθρώπων. τὴν δὲ, πρὸς τὸ μεταθέσθαι, ἐὰν ἄρα τις παρῇ διορθῶν καὶ μετάγων ἀπό τινος οἰήσεως. Τὴν μέντοι μεταγωγὴν, ἀεὶ ἀπό τινος πιθανότητος ὡς δικαίου, ἢ κοινωφελοῦς γίνεσθαι, καὶ τὰ παραπλήσια τοιαῦτα μόνον εἶναι δεῖ, οὐχ ὅτι ἡδὺ ἢ ἔνδοξον ἐφάνη. Λόγον ἔχεις; ἔχω. τί οὖν οὐ χρᾷ; τούτου πῶς τὸ ἑαυτοῦ ποιοῦντος, τί ἄλλο θέλεις; Ἐννυπέστης ὡς μέρος ἐναφανισθήσῃ τῷ γενήσαντι· μᾶλλον δὲ ἀναληφθήσῃ εἰς τὸν λόγον αὐτοῦ τὸν σπερματικὸν κατὰ μεταβολὴν. Πολλὰ λιβανωτοῦ βωλάρια ἐπὶ τοῦ

αὐτοῦ

αὐτῶ βωμοῦ, δ' μὴν πρωτέπεσον, δ' δ' ὕστερον. Διαφορᾶ δ' οὐδεμία. Ἐντὸς δέκα ἡμερῶν θεὸς αὐτοῖς δόξεις, οἷς νῦν θηρίοις καὶ πίθηκος, ἐὰν ἀνακάμψῃς ἐπὶ τὰ δόγματα, καὶ τὸν σεβασμὸν τοῦ λόγου, μὴ ὡς μύρια μέλλων ἔτη ζῆν. Τὸ χρεὼν ἐπίρρατον, ἕως ζῆς, ἕως ἔξεστιν ἀγαθὸς γένου. Ὅσην ἀχολίαν κορδαύλῃ ὁ μὴ ἐλέγχων, τί ὁ πλησίον εἶπεν, ἢ ἔπραξεν, ἢ διενοήθη· ἀλλὰ μόνον πρὸς αὐτὸς ποιεῖ, ἵνα αὐτὸ τοῦτο δίκαιον ᾖ, καὶ ὅσιον, ἢ κατὰ τὸν ἀγαθὸν μὴ μέλαν ἡθος τοῦ ἐλεύθερος, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἀκμῆς τρέχῃ ὀρθόν, μὴ διεῤῥιμμένον. Ὁ πρὸς τὴν ὑπερφυᾶ μίσαν ἐπομένου ὑπομένων φαντάζεται, ὅτι ἐκάστου τὴν μεμνημένων αὐτοῦ πάχιστα καὶ αὐτὸς ἀφθανεῖται. Εἶτα πάλιν καὶ αὐτὸς ὁ ἐκεῖνον διαδεξάμενος, μέχρι καὶ πᾶσα ἡ μνήμη ἀπορροῇ. Διὸ ἐπομένων μὴ σβεννυμένων πρέπουσι. Γνῶθον δ' ὅτι ὦ ἀθάνατοι μὴ οἱ μεμνησόμενοι, ἀθάνατος δ' ἡ μνήμη, τί δὴ τοῦτο πρὸς σέ; καὶ δὴν λέγω ὅτι πρὸς τὸν τεθνηκότα, ἀλλὰ πρὸς δὴν ζῶντα. τί ὁ ἔπαινος. θολιὼ ἀρχὴ δ' οἰκησιμίαν τινὰ· πάρδι γὰρ νῦν ἀκαίρως πῶ φυσικῶ δόσιν, ἄλλου τινὸς ἐχόμενον λόγου λοιπόν. Καὶ δ' καὶ ὁπωσοῦν καλὸν, ὑφ' ἑαυτοῦ καλέσθαι, μὴ ἐφ' ἑαυτῷ καταλήγῃ, ὃν ἔχον μόρος ἑαυτοῦ δὴν ἔπαινον· ἄτε γοῦν χεῖρον ἢ κρεῖττον γίνεται.

ται δ' ἐπαινούμενον. τοῦτό φημι καὶ ἐπὶ τῶν κοινότερον καλῶν λεγομένων· οἷον ἐπὶ τῶν ὑλικῶν, καὶ ἐπὶ τῶν τεχνικῶν κατασκευασμάτων. τὸ δὲ δι' ὄντως καλὸν τινὸς χρείαν ἔχει, οὐ μᾶλλον ἢ νόμος, οὐ μᾶλλον ἢ ἀλήθεια· οὐ μᾶλλον ἢ εὔνοια, ἢ αἰδὼς, τί τοῦτον διὰ τὸ ἐπαινεῖσθαι καλόν ἐστιν, ἢ ψεγόμενον φθείρεται; σμαραγδίον γὰρ ἑαυτοῦ χεῖρον γίνεται, ἐὰν μὴ ἐπαινῆται; τί δὲ χρυσὸς, ἐλέφας, πορφύρα, μαχαίριον, ἀνθύλλιον, δενδρύφιον; Εἰ διαμένουσιν αἱ ψυχαὶ, πῶς αὐτὰς ἐξ ἀϊδίου χωρεῖ ὁ ἀήρ· πῶς δὲ ἡ γῆ χωρεῖ τὰ τῶν ἐκ τοσούτου αἰῶνος θαπτομένων σώματα· ὥσπερ γὰρ ἐνθάδε, ἡ τοῦτον πρὸς ἥν τινα ἐπιδιαμονὴν μεταβολὴ καὶ διάλυσις χώραν ἄλλοις νέκροις ποιεῖ, οὕτως αἱ εἰς ἐν ἀέρα μεθυστάμεναι ψυχαὶ, ἐπὶ πόσον συμμείναται μεταβάλλουσι, καὶ χέονται, καὶ ἐξάπτονται, εἰς τὸν τῶν ὅλων σπερματικὸν λόγον ἀναλαμβανόμεναι. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον χώραν ταῖς προσυνοικιζομέναις πρέχουσι. Τοῦτο δ' ἄν τις ἀφορείναιτο, ἐφ' ὑποθέσει τῶν τὰς ψυχὰς διαμένειν. χρὴ δὲ μὴ μόνον ἐνθυμεῖσθαι δὲ πλῆθος τῶν θαπτομένων οὕτωσι σωμάτων, ἄλλα καὶ δὲ τῶν ἑκάστης ἡμέρας ἐσθιομένων ζώων, ὑφ' ἡμῶν τε καὶ τῶν ἄλλων ζώων. ὅσος γὰρ ἀριθμὸς καταναλίσκεται, καὶ οὕτωσί πως θάπτεται ἐν τοῖς τῶν

τρεφο-

τρεφομένων σώμασι, καὶ ὅμως δέχεται ἡ χώρα αὐτὴν διὰ τὰς ὑγραμάτωσεις, διὰ τὰς εἰς ἀερώδεις ἢ πυρώδεις ἀλλοιώσεις. πῶς δὲ πῦρου ἡ ἰσονεία τῆς ἀληθείας; διαίρεσις εἰς τὸ ὑλικόν, καὶ εἰς τὸ αἰτιῶδες μὴ ἀπρεπέμενος, δηλ. ὕδη παύσης ὁρμῆς τὸ δίκαιον ἀποδιδόναι. καὶ ὕδη παύσης φαντασίας σώζου τὸ καταληπτικόν. παῦσόν μοι ζωμὸν ζέσαι, ὃ σοὶ βούλεται ὅτι, ὦ κύσμε· ὅδεν μοι πόωρον, ὅδε ὄμμον, τὸ σοὶ βύκαιρον· παῦ μοι καρτὸς, ὃ φέρουσιν αἱ ὧραι. ὦ φύσις, ἐκ σοῦ πάντα, ἐν σοὶ πάντα, εἰς σὲ πάντα. ἐκεῖνο μὴν φησι, πόλις φίλη Κέκροπος. σὺ δὲ οὐκ ἐρεῖς, ὦ πόλις φίλη Διός; ὀλίγα πρὸς φησιν, ἐὰ μέλλῃς βούθυμίσειν· μηδὲν ἄμεινον τοῦ ἀναγκαῖα ποίησον, καὶ ὅσα ὁ τῆς φύσει πολιτικοῦ λόγος αἱρεῖ, καὶ ὡς αἱρεῖ. τοῦτο γὰρ μόνον πρὸς ἀπὸ τοῦ καλοῦ πράσσῃ βούθυμίαν φέρει, δηλαὶ καὶ πρὸς ἀπὸ τοῦ ὀλίγα πράσσῃ. τὰ πολλὰ σα ἢ ὧν λέγομεν μὴ πράσσομεν, οὐκ ἀναγκαῖα ὄντα, ἐὰν τις περιέλῃ, βύσχολώτερος καὶ ἀταρακτότερος ἔσει. ὅθεν δεῖ μὴ πρὸ ἕνεκα ἑαυτῆς σωμιμνήσκειν, μή τι τοῦ ἀναγκαίου. δεῖ δὲ μὴ μόνον πράξεις τὰς μὴ ἀναγκαίας περιμερεῖν, ἀλλὰ καὶ φαντασίας· ὅτως μὴ δὲ πράξεις προέλθουσαι ἐπακολουθήσουσι. πείρασον πῶς σοι χωρεῖ καὶ ὁ τοῦ ἀγαθοῦ ἀνθρώπου βίος,

τῶν

τῶ ἀμβυκημένου μὴ ζῆς ἐπὶ τὴν ὅλην ἀχρειωμένοις, ἀκηρμένου ὑπὸ τῆ ἰδία πλάξει δικαίᾳ καὶ διαθέσει θυμωθεὶς. ἑώρακας ἐκεῖνα· ἴδε καὶ ταῦτα. σεαυτὸν μὴ τάραττε. ἀπόλωλεν σεαυτὸν. ἁμαρτάνει τις; ἑαυτῷ ἁμαρτάνει. συμβεβηκός ζῶι τι καλὸν, ἐπὶ τὴν ὅλην ἀπ' ἀρχῆς ζῶι συγκαθέμαρθε, καὶ σωεκλήθετο πᾶν τὸ συμβαῖνον. τὸ δ' ὅλον βραχὺς ὁ βίος· κερδαντέον τὸ παρόν ζῶν εὐλογίᾳ καὶ δίκῃ, νῆφε καὶ μέτριος. ἡ τοι κόσμος διατεταγμένος, ἢ κυκεὼν, συμφορημένος μὲν, ἀλλὰ κόσμος. ἢ οὖν ζῆ μέτρια κόσμος ὑφίσταται διάταξιν, οὐ δὲ τῷ παντὶ ἀκοσμία; καὶ ταῦτα, ὅτως πάντ' ἐν διακεκριμένων καὶ διακεχυμένων συμπαθῶν. μέλαν ἦθος, ἦλυ ἦθος, πόδισκαλὲς ἦθος, ἀνειῶδες, ἐοσκηματῶδες, παιδαριῶδες, ἐλακικὸν, κήδηλον, βωμολόχον, κατηλικὸν, τυραννικόν. εἰ ξένος κόσμῳ ὁ μὴ γνωρίζων τὰ ἐν αὐτῷ ὄντα, οὐχ ἧττον ξένος, ὁ μὴ γνωρίζων τὰ γινόμενα, φυγὰς ὁ φεύγων τὴν πολιτικὴν λόγον. τυφλὸς ὁ καταμύων τῷ νοερῷ ὄμματι. πωχὸς ὁ ἐνδεὴς ἑτέρου, ᾧ μὴ πάντα ἔχων ἐν ἑαυτῷ τὰ εἰς τὸν βίον χρήσιμα. ἀπόστημα κόσμου ὁ ἀφιστάμενος τῷ χωρίζων ἑαυτὸν τῆς κοινῆς φύσεως λόγου. διαφέρει δυσαρεστεῖν ζῆς συμβαίνουσιν. ἐκείνη μὲν φέρει τοῦτο, ἢ ὃ σὲ ἤνεγκεν. ἀπόχρησαι πόλεως ὁ τὴν ἰδίαν

ψυχὴν τὴν λογικὴν ἀφαιρίζων, μᾶς δ' ὅσης ὁ μὴ χωρὶς κτῶν φιλοσοφῆ, ὁ δὲ χωρὶς βιβλίων, ἄμοιρος ἔστω καὶ ὑπόμνημα. ἄρτους ὀκ ἔχω φησὶ, καὶ ἐμμένω τῷ λόγῳ. ἐγὼ δὲ τροφὰς τὰς ἐκ μαθημάτων ὀκ ἔχω, καὶ ἐμμένω. τὸ τιχνίον ὃ ἐμανθες φίλε, τοῦτο πρόσεχε παύσῃ, ἢ δὲ ὑποβλήτων τὸν βίον διέξελθε, ὡς θεοῖς μὴ ἀδικεῖν τροφὼς τὰ σεαυτοῦ σώματα ἀξ ὅλης τῆς ψυχῆς, ἀνθρώπων δὲ μηδενὸς μήτε τύραννον, μήτε δοῦλον ἑαυτὸν καθίσας. Ἐπινόησον λόγον χάριν τοῦ ἀδικεῖν οἷα τοσαῦτα καιροὺς, ὅλφ ταῦτα σώματα γαμοῦντας, παιδοτροφοῦντας, νοσοῦντας, ἀσθενήσοντας, πολεμοῦντας, ἑορτάζοντας, ἐμπορευομένους, γεωργοῦντας, κολακεύοντας, αὐθαδιζομένους, ζηλοτυποῦντας, ὑποβουλεύοντας, ἀποθανεῖν τινὰς βουλομένους, γογγύζοντας ἐπὶ τοῖς παροῦσιν, ἐρῶντας, θησαυρίζοντας, ὑπατείας, βασιλείας ἐπιθυμοῦντας. ὀκοῦν ἐκεῖνος ὁ τόπος βίος, ὀκ ἐπὶ ὀλίγον. πάλιν ἐπὶ τοῦ καιροὺς τοὺς τραϊανοὺς μετάβηθι· πάλιν τὰ αὐτὰ σώματα. πέθανεν καὶ ἐκεῖνος ὁ βίος. ὁμοίως κὴ τὰς ἄλλας ἐπιγραφὰς χρόνων κὴ ὅλφν ἐθνῶν ἐπιθεώρει κὴ ἐλέγετο πόσοι καὶ τοιοῦτοι, μεταμικρὸν ἔπεσον, κὴ ἀνελύθησαν εἰς τὰ στοιχεῖα. Μάλιστα δὲ ἀναστρεπτέον ἐκείνους οὓς αὐτὸς ἔγνως καὶ ἐσωμένους, ἀφέντας σοιεῖν τὸ κῦ ἴδιαν κατασκευήν. ☉

ζήζου

τούτου ἀπρὶξ ἔχεσθαι, καὶ τούτῳ ἀρκεῖσθαι. Ἀναγκαῖον δὲ ὧδε τὸ μεμνῆσθαι, ὅτι καὶ ἡ ἰδιστροφὴ καθ' ἑκάστην πρᾶξιν, ἰδίαν ἀξίαν ἔχει καὶ συμμετρίαν. οὕτως γὰρ οὐκ ἀγρευσπετήσεις, ἐὰν μὴ ἰδὲ πλέον ἢ προσῆκε περὶ τὰ ἐλαύσω κατὰ γίνη. αἳ πάλαι συνήθεις λέξεις, γλωσσήματα νῦν. οὕτως οὖν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν πάλαι πολυϋμνήτων, νῦν τρόπον τινὰ γλωσσήματά ἐστιν. Κάμιλλος, Καίσαρος, Οὐόλεσος, Λεοννάτος. κατ' ὀλίγον δὲ καὶ Σκιπίων, καὶ Κάτων, εἶτα καὶ Αὔγουστος, εἶτα καὶ Ἀδριανὸς, καὶ Ἀντωνῖνος· ἐξήτιλα γὰρ πάντα, καὶ μυθώδη ταχὺ γίνεται. ταχὺ δὲ καὶ παντελῆς λήθη κατέχωσεν. καὶ ταῦτα λέγω ἰδὲ τῶν θαυμαστῶς πως λαμψάντων. οἱ γὰρ λοιποὶ ἅμα τοῦ ἐκπνεῦσαι, ἄϊστοι, ἄπυστοι. Τί δὲ καὶ ἐστὶν ὅλως τὸ ἀείμνηστον; ὅλον κενόν. Τί οὖν ἐστι περὶ ὃ δεῖ σπουδὴν εἰσφέρεσθαι; ἓν τοῦτο, διάνοια δικαία, καὶ πράξεις κοινονικαὶ, καὶ λόγος οἷος μήποτε διαψεύσασθαι, καὶ διάθεσις ἀσπαζομένη πᾶν τὸ συμβαῖνον ὡς ἀναγκαῖον, ὡς γνώριμον, ὡς ἀπ' ἀρχῆς τοιαύτης καὶ πηγῆς ῥέον· ἑκὼν σεαυτὸν τῇ κλωθοῖ συνεπιδίδου, πρέχων συνῆσαι, οἷς τισίποτε πράγμασι βούλεται· πᾶν ἐφήμερον, καὶ τὸ μνημονεῦον, καὶ τὸ μνημονευόμενον, θεωρεῖ διηνεκῶς πάντα κατὰ μεταβολὴν γινόμενα γίνεται· καὶ ἐθίζου ἐννοεῖν,

ὅπ᾽ ὀδὲν ὅτως φιλεῖ ἡ τῶν ὅλων φύσις, ὡς δι᾽ τὰ ὄντα μεταβαλλόντα, καὶ ποιεῖν νέα ὅμοια. σπέρμα γὰρ πρόπον πινὰ πᾶν τὸ ὂν τῦ ὑξ αὐτῦ ἐοικέναι. σὺ δὲ μόνα σπέρματα φαντάζει, τὰ εἰς γλῶ, ἢ μήτραν καταβαλλόμενα· τῦτο ὑλίαν ἰδιωτικὴν. Ἤδη τεθνήξει, καὶ ὅπω ὅτι ἀφλῆς, ὅτε ἀτάραχος, ὅτε ἀνύποπτος τῦ βλαβῆναί σε ἔξωθεν, ὅτε ἵλεως πρὸς πάντας· ὅτι τὸ φρονεῖν σὲ μόνῳ τῷ δικαίῳ πράγειν πρέπει. Τὰ ἡγεμονικὰ αὐτὴν διαβλέπετε, καὶ τῶν φρονίμως, οἷα μὲν φύγουσιν, οἷα δὲ διώκουσιν. Ἐν ἀλλοτείῳ ἡγεμονικῷ κακὸν σὸν ὐχ ὑρίσκει, ὲ ὑ μὲν σὲ πινι τροπῇ καὶ ἑτεροιώσει τῦ πολιέχοντος. πῶς ὃν; ὅπως τὸ πολὶ κακῶν ὑποληπτέον ὑ δὲ. τῦτο ὃν μὴ ὑποληπτέον ἑτῶ, καὶ πάντα ὧν ἔχει· κἂν τὸ ἐγγυτάτω αὐτῦ τὸ σωμάτων πέμπτον, καὶ ἕκτον, ὅλα πνεῦμα δι᾽, σήπη δι᾽, ὅμως τὸ ὑποληπτέον πολὶ τὸ τὴν μέσον, ἡσυχαζέτω. διὸ τὸν ὅτι. κεινέτω μήτε κακόν πεῖν, μήτε ἀγαθόν, ὃ ἐπίσης διώκεται κακῷ ἀνδρὶ ὐ ἀγαθῷ συμβαίνειν. ὃ γὰρ κὴ τῷ κῷ φύσιν διοικῦντι ἐπίσης συμβαίνει. ὅτε τῦ κῦ φύσιν ὅτιν, ὅτε πρὸς φύσιν. Ὡς σφαῖρον τὸ κόσμον, μίαν ὐσίαν, καὶ ψυχὴν μίαν ἐκτείνειν, συνεχῶς ἐνθυμεῖν. καὶ πῶς εἰς αἴσθησιν μίαν, πᾶν τὸ τὸ πάντα ἀναδίδοται, καὶ πῶς ὁρμὴ μία πάντα πράσσει. ὐ πῶς

πάντα

πάντα πάντων τῶν γινομένων συναίτια. καὶ οἷά τις ἡ σύννησις καὶ συμμήρυσις. ψυχαίριον εἶ βαστάζον νεκρὸν, ὡς Ἐπίκτητος ἔλεγεν. οὐδέν ἐστι κακὸν, τοῖς ἐν μεταβολῇ γινομένοις. ὡς οὐδὲ ἀγαθὸν, ἐκ ματαβολῆς ὑφισταμένοις. Ποταμός τις ἐκ τῶν γινομένων καὶ ῥεῦμα βίαιον ὁ αἰών. ἅμα τε γὰρ ὤφθη ἕκαστον καὶ παρενήνεκται, καὶ ἄλλο παραφέρεται, καὶ δὲ ἐνεχθήσεται. Πᾶν τὸ συμβαῖνον οὕτως συνήθεσι καὶ γνώριμον, ὡς τὸ ῥόδον ἐν τῷ ἔαρι, καὶ ὀπώρα ἐν τῷ θέρει· τοιοῦτον γὰρ καὶ νόσος, καὶ θάνατος, καὶ βλασφημία καὶ ἐπιβουλὴ, καὶ ὅσα τοῦ μωροὺς εὐφραίνει ἢ λύπει· τὰ ἑξῆς ἀεὶ τοῖς προηγησαμένοις οἰκείως ἐπιγίνεται. οὐ γὰρ οἷον καταρίθμησίς τις ἐστὶν ἀπηρτημένως, καὶ μόνον καὶ κατηναγκασμένον ἔχουσα. ἀλλὰ συνάφεια εὔλογος, καὶ ὥσπερ συντέτακται συνηρμοσμένως τὰ ὄντα. οὕτως τὰ γινόμενα οὐ διαδοχὴν, ψιλὴν, ἀλλὰ θαυμαστήν τινα οἰκειότητα ἐμφαίνει. Ἀεὶ τοῦ ἡρακλειτείου μεμνῆσθαι· ὅτι γῆς θάνατος ὕδωρ γενέσθαι· καὶ ὕδατος θάνατος ἀέρα γενέσθαι· καὶ ἀέρος, πῦρ· καὶ ἔμπαλιν. Μεμνῆσθαι δὲ καὶ τοῦ ἐπιλανθανομένου ἢ ἡ ὁδὸς ἄγει. καὶ ὅτι ᾧ μαλιστα διηνεκῶς ὁμιλοῦσι λόγῳ, τῷ τὰ ὅλα διοικοῦντι, τούτῳ διαφέρονται. καὶ οἷς καθ' ἡμέραν ἐγκυροῦσι, ταῦτα αὐτοῖς ξένα φαίνεται. καὶ

ὅπ ὁ δεῖ ὥσπερ καθεύδοντας ποιεῖν καὶ λέγειν. καὶ γὰρ τότε δοκοῦμεν ποιεῖν καὶ λέγειν. καὶ ὅπ οὐ δεῖ παῖδας τοκέων ὧν πέπ' ἐστι κατὰ φίλον καὶ ὅπ πρεπόντως. Ὥσπερ εἴτις σοι θεῶν εἶπεν, ὅπ αὔριον θανεῖσθε, ἢ σαύτως εἰς τρίτην, ὀκ ἔτ' ἂν πρὰ μέγα ἐφρόνεις, ἢ εἰς τρίτην μᾶλλον, ἢ αὔριον, εἰ γε μὴ ἐσχάτως ἀγεννὴς εἶ· πόσον γὰρ ὄντι τὸ μεταξύ; ὅπως καὶ τὸ εἰς πολλοστὸν ἕως μᾶλλον, ἢ αὔριον, μηδὲν μέγα εἶναι νόμιζε. Ἐννοεῖν σωεχῶς· πόσοι μὲν ἰατροὶ ἀχθεινήκασι, πολλάκις τὰς ὀφρῦς ὑπὲρ τῶν ἀῤῥώστων συναγαγόντες. πόσοι δὲ μαθηματικοί, ἄλλων θανάτους ὡς μέγα προεφθόντες; πόσοι δὲ φιλόσοφοι πολὺ θανάτῳ ἢ ἀθανασίας μυρία ἀφεστηκότες; πόσοι δὲ ἀρεσεῖς πολὺς ἀχθεινάντες; πόσοι δὲ τύραννοι ὕβρισίας ψυχῶν μετὰ δεινοῦ φρυαγματος ὡς ἀθανάτου κεχρημένοι; πόσαι δὲ πόλεις ὅλαι, ἵν' οὕτως εἴπω, τεθνήκασιν· Ἑλίκη, καὶ Πομπήϊοι, καὶ Ἡρακλαῖνον, καὶ ἄλλαι ἀναρίθμητοι. Ἔπειθ δὲ καὶ ὅσους οἶδας, ἄλλον ἐπ' ἄλλῳ, ὁ μὲν πρῶτον κηδεύσας, εἶτα ὑπ' ἐκείνου. σαύτα δὲ οὐ βραχεῖ. τὸ γὰρ ὅλα καπδεῖν ἀεὶ τὰ ἀνθρώπινα ὡς ἐφήμερα καὶ βύτελῆ. καὶ ἐχθὲς μὲν μυξάριον. αὔριον δὲ τάριχθ', ἢ τέφρα. Ὃ' ἀναριθμὸς ὃν τοῦτο τοῦ

χρόνου

χρόνου κατὰ φύσιν διελθεῖν, καὶ ἵλεων κατα-
λῦσαι· ὡς αἱ ἐλαία πεπῶν γενομένη,
ἔπεσεν, εὐφημοῦσα τὴν ἀγκάδα, καὶ χάριν
εἰδυῖα τῇ φύσαντι δένδρῳ. Ὅμοιον εἶναι τὴν
ἄκρα, ᾗ διωκικῶς τὰ κύματα προσρήσσεται.
ἡ δὲ ἕξις καὶ πρὸς αὐτὴν κομίζεται τὰ
φλεγμήναντα τοῦ ὕδατος. Ἀτυχὴς ἐγὼ ὅτι
τοῦτό μοι ξυνέβη. οὐμενοῦν, ἀλλ' εὐτυχὴς ἐγὼ,
ὅτι τότε μοι συμβεβηκότος, ἄλυπος διατε-
λῶ, οὔτε νῦν πρόντος θρασύμενος, οὔτε
ἐπὶ φοβούμενος. συμβῆναι μὲν γὰρ τὸ ζῆν-
το πᾶσι ἐθελούσῃ· ἄλυπος δὲ ὁ πᾶς ἐπὶ
τούτῳ ἂν διετέλεσεν. Διὰ τί δὲ ἐκεῖνο μᾶλλον ἀ-
τύχημα, ἢ τοῦτο εὐτύχημα; λέγεις ὃ ὅλως ἀτύχη
μα ἀνθρώπου. ὃ δὲ κἂν ἔσειν ἀποτύχημα τῆς φύσεως
τοῦ ἀνθρώπου. ἀποτύχημα ὂν τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώ
που εἶναί σοι δοκεῖ, ὃ μὴ πρὸς τὸ βέλημα τῆς φύ-
σεως αὐτοῦ ᾖ. Τί δὲν τὸ βέλημα; μεμάθηκας; μὴ τι
δὲν δ' συμβεβηκὸς τοῦτο κωλύσει δίκαιον εἶν; με-
γαλόψυχοι; σώφρονα; ἔμφρονα; ἀπρόπτωτον;
ἀδιαλύβυσον; αἰδήμονα; ἐλεύθερον; τἄλλα ἃ
συμπόντων ἡ φύσις ἡ τοῦ ἀνθρώπου ἀπέχει τὰ ἴ-
δια. Μέμνησο λοιπὸν ἰδιώτου τοῦ εἰς λύπη σε
πεφαγυμένου, τούτῳ χρῆσθαι τῷ δόγματι. ἐχό-
που τοῦτο ἀτύχημα, ἀλλὰ τὸ φέρειν αὐτὸ γενναίως,
εὐτύχημα, ἰδιωτικὸν μὲν, ὅμως δ' ἀνθρώπινον βοήθη-

μα πρὸς θανάτου καταφρόνησιν, ἡ ἀναπόλη-
σις τῶν γλίσχρως ἐνδιατριψάντων τῷ ζῆν. τί
οὖν αὐτοῖς πλέον, ἢ τοῖς ἀώροις; πάντως ποῦ-
ποτε κεῖνται, Καδικιανὸς, Φάβιος, Ιουλιανὸς,
Λέπιδος. ἢ εἴτις τοιοῦτος, οἳ πολλοὺς ἐξήνεγκαν,
εἶτα ἐξηνέχθησαν. ὅλον μικρόν ἐστι τὸ διάστημα,
καὶ τοῦτο δι' ὅσων, καὶ μεθ' ὁίων ἐξαντλούμενον,
καὶ ἐν ὁίῳ σωματίῳ; μὴ οὖν ὡς πρᾶγμα. βλέπε
γὰρ ὀπίσω τὸ ἀχανὲς τοῦ αἰῶνος, καὶ τὸ πρό-
σω ἄλλο ἄπειρον. ἐν δὴ τούτῳ, τί διαφέρει ὁ
τριήμερος τοῦ τριγερηνίου. Ἐπὶ τὴν συντο-
μον ἀεὶ τρέχε. συντομος δὲ ἡ κατὰ φύσιν. ὥστε κα-
τὰ τὸ ὑγιέστατον παῖν λέγειν καὶ πράσσειν. ἀπαλ-
λάσσει γὰρ ἡ τοιαύτη πρόθεσις, κόπων,
καὶ στρατείας, καὶ πάσης οἰκονομίας
καὶ κομψείας.

ΜΑΡΚΟΥ

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙ-
νου αὐτοκράτορος, τῶν εἰς ἑαυτὸν Βιβλίον ε'.

ΟΡΘΡΟΥ ὅταν δυσόκνως ἐξεγείρη, πρόχειρον ἔστω, ὅτι ἐπὶ ἀνθρώπου ἔργον ἐγείρομαι. ἔτι οὖν δυσκολαίνω εἰ πορεύομαι ἐπὶ τὸ ποιεῖν, ὧν ἕνεκεν γέγονα, καὶ ὧν χάριν προῆγμαι εἰς τὸν κόσμον. ἢ ἐπὶ τοῦτο κατεσκεύασμαι, ἵνα κατακείμενος τοῖς στρωματίοις ἐμαυτὸν θάλπω. ἀλλὰ τοῦτο ἥδιον. πρὸς τὸ ἥδεσθαι οὖν γέγονας, ὅλως δὲ οὐ πρὸς ποιεῖν ἢ πρὸς ἐνέργειαν; οὐ βλέπεις τὰ φυτάρια, τὰ στρουθάρια, τὰ μύρμηκας, τὰ ἀράχνας, τὰς μελίσσας, τὸν καθ' αὑτὰς συγκοσμούσας κόσμον· σὺ οὐ θέλεις τὰ ἀνθρωπικὰ ποιεῖν; οὐ τρέχεις ἐπὶ τὸ κατὰ τὴν σὴν φύσιν; ἀλλὰ δεῖ καὶ ἀναπάνεσθαι. δεῖ. ἔδωκε καὶ τούτου μέτρα ἡ φύσις. ἔδωκε μὲν τοι καὶ τοῦ ἐσθίειν, καὶ πίνειν· καὶ ὅμως σὺ, ὑπὲρ τὰ μέτρα, ὑπὲρ τὰ ἀρκοῦντα προχωρεῖς. ἐν ταῖς πράξεσι, οὐκ ἔτι ἀλλ' ἐντὸς τοῦ δυνατοῦ. οὐ γὰρ φιλεῖς σεαυτόν. ἐπεί τοι καὶ τὴν φύσιν ἄντου, καὶ τὸ βούλημα ταύτης ἐφίλεις. ἄλλοί τε τὰς

τέχνας ἑαυτῷ φιλοῶτος, συγκατατίκνονται
τοῖς κατ' αὐτὰς ὄργοις, ἄλλοι δ' ἄσιτοι. σὺ
πρὸ φύσιν πρὸ σαυτοῦ ἔλασσον τιμᾶς, ἢ ὀρνιθυτὴς
τῆς ὀρνιθυτικῆς ἢ ὀρχηστὴς τῆς ὀρχηστικῆς. ἢ ὁ φι-
λάργυρος τοῦ ἀργυρίου. ἢ ὁ κενόδοξος τοῦ δοξα-
ρίου. καὶ δοῖ ὅταν προσαθῶσιν, ὅτε φαγεῖν,
οὔτε κοιμηθῆναι θέλουσι μᾶλλον, ἢ ταῦτα συ-
ναύξειν πρὸς ἃ φέρονται. σοὶ δ' αἱ κοινωνικαὶ πρά-
ξεις οὐ τελέστεραι φαίνονται, καὶ ἧσσον σοῦ ἄξιαι; ὡς οὐκ ἔλθων ἀπώσασθαι, καὶ ἀπαλεῖψαι
πᾶσαν φαντασίαν πρὸ ὀχληρὰν, ἢ ἀνοίκειον, ἡ
οὐθὲν σὺ πάσχειν ἀλήθειαν ἔστιν. Ἄξιον ἑαυτὸ κρίνε
σαυτὸς λόγος ἡ ἔργα, τῆς φύσιν, ἡ μὴ σὲ πρά-
πάτω ἢ ἐπακολουθοῦσα πνοῦν μέμψις. ἢ λόγος.
ἀλλὰ ἐκαλὸν πεπρᾶσθαι, ἢ εἰρῆσθαι, μὴ σεαυτὸν
ἀπαξίου. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ, ἴδιον ἡγεμονικὸν ἔχουσι,
καὶ ἰδίαν ὁρμὴν χρῶνται. ἃ σὺ μὴ προβλέπε,
οὐθὲν ὑπερφρόνει, ἀκολουθῶν τῇ θύσῃ τῇ ἰδίᾳ ἡ τῇ
κοινῇ. Μίαν δ' ἀμφοτέρων τούτων ἡ ὁδὸς. πορεύομαι
δὲ τὴν κατὰ φύσιν, μέχρι πεσὼν ἀναπαύσο-
μαι ἀναπνεύσας μὲν τούτῳ, ἐφ' ᾧ καθ' ἡ-
μέραν ἀναπνέω. πεσὼν δὲ ἐπὶ τούτῳ, ἐφ' ᾧ καὶ
τὸ σπέρμα ὁ πατήρ μου ἐσπείρατο, καὶ τὸ αἷ-
μα τὸν ἡ μήτηρ, καὶ τὸ γάλα τὸν ἡ τροφός, ἐφ'
ᾧ καθ' ἡμέραν τοσούτοις ἔτεσι βόσκομαι, καὶ ἀρ-
δεύομαι, ὁ φέρων με πατοῦντα, καὶ εἰς τοσαῦτα
ἀποχρώ-

ἀποχρώμενον ἑαυτῷ· Δριμύτητά σου οὐκ ἔχουσι θαυμάζειν; ἔστω ἀλλὰ ἕτερα πολλά, ἐφ' ὧν οὐκ ἔχεις εἰπεῖν, οὐ γὰρ πέφυκα. ἐκεῖνα οὖν πρέχου, ἅπερ ὅλα ἐστὶ ἐν σοὶ τὸ ἀκίβδηλον, τὸ σεμνὸν, τὸ φερέπονον, τὸ ἀφιλήδονον, τὸ ἀμεμψήμοιρον, τὸ ὀλιγοδεὲς, τὸ εὐμενὲς, τὸ ἐλεύθερον, τὸ ἀπέρισσον, τὸ ἀφλύαρον, τὸ μεγαλεῖον, οὐκ αἰσθάνει, πόσα ἤδη πρέχεσθαι δυνάμενος, ἐφ' ὧν οὐδεμία ἀφυΐας καὶ ἀνεπιτηδειότητος πρόφασις, ὅμως ἔτι κάτω μένεις ἑκών; Ἢ καὶ γογγύζειν, καὶ γλισχρεύεσθαι, καὶ κολακεύειν, καὶ τὸ σωμάτιον καταιτιᾶσθαι, καὶ ἀρέσκεσθαι, καὶ περπερεύεσθαι, καὶ τοσαῦτα ῥιπτάζεσθαι τῇ ψυχῇ, δὲ τὸ ἀφυῶς κατεσκευάσθαι ἀναγκάζῃ; οὐ, μὰ τοὺς θεοὺς, ἀλλὰ τούτην μὲν πάλαι ἀπηλλάχθαι ἐδυνάσω. μόνον δὲ εἰ ἄρα ὡς βραδίτερος, καὶ δυσπαρακολουθητότερος καταγινώσκεσθαι. καὶ τοῦτο δὲ ἀσκητέον μὴ πρανθυμουμένῳ, μηδὲ ἐμφιληδονοῦντι τῇ νοθείᾳ. Ὁ μὴ τίς ἐστιν, ὅταν τι δεξιὸν περί τινα πράξῃ, πρόχειρος καὶ λογίσασθαι αὐτῷ τὴν χάριν. ὁ δὲ πρὸς τοῦτο μὴ οὐ πρόχειρος, ἄλλως μέντοι πρὸς ἑαυτῷ, ὡς περὶ χρεώστου διανοεῖται, ὃ οἶδεν ὃ πεποίηκεν. ὁ δέ τις τρόπον τινὰ οὐδὲ οἶδεν ὃ πεποίηκεν· ἀλλὰ ὅμοιός ἐστιν ἀμπέλῳ βότρυν ἐνεγκούσῃ, καὶ μηδὲν ἄλλο προσεπιζητούσῃ, μετὰ τὸ ἅπαξ τὸν ἴδιον καρπὸν ἐνηνο-

ἐνηνοχέναι. Ἵππος σραμὼν, κύων ἐχνεύσας, μέλισσα μέλι ποιήσασα. ἄνθρωπος δ' εὖ ποιήσας οὐκ ἐνδιβοᾶται· ἀλλὰ μεταβαίνει ἐφ' ἕτερον ὡς ἄμπελος ἐνδὶ τὸ πάλιν ἐν τῇ ὥρᾳ τὴν βότρυν ἐνεγκεῖν. ἐν τούτοις οὖν δεῖ εἶναι, τοῖς τρόπον τινὰ ἀπρακολουθήτως αὐτὸ ποιοῦσι; ναὶ. ἀλλ' αὐτὸ τοῦτο, δεῖ πρακολουθεῖν. ἴδιον γάρ φησι τοῦ κοινωνικοῦ, τὸ αἰσθάνεσθαι ὅτι κοινωνικῶς ἐνεργεῖ. καὶ νὴ δία βούλεσθαι καὶ τὴν κοινωνὸν αἰσθέσθαι. ἀληθὲς μὲν ἐστὶ ὃ λέγεις· τὸ δὲ νῦν λεγόμενον πρεκδέχη. δὴ τοῦτο ἔσῃ εἷς ἐκείνων, ὧν πρότερον ἐπεμνήσθην. Ὁ γὰρ ἐκεῖνοι λογικῇ τινι πιθανότητι πράγονται. ἐὰν δὲ θελήσῃς συνεῖναι τί ποτέ ἐστι τὸ λεγόμενον, μὴ φοβοῦ, μὴ πρὰ τοῦτο παραλίπῃς τὶ ἔργον κοινωνικόν. Εὐχὴ Ἀθηναίων, ὗσον, ὗσον ὦ φίλε ζεῦ κατὰ τῆς ἀρούρας τῆς Ἀθηναίων καὶ τῶν πεδίων. ἤτοι οὐ δεῖ εὔχεσθαι, ἢ οὕτως ἁπλῶς καὶ ἐλευθέρως. Ὁποῖός ἐστι τὸ λεγόμενος, ὅτι συνέταξεν ὁ Ἀσκληπιὸς τούτῳ ἱππασίαν· ἢ ψυχρολουσίαν, ἢ ἀνυποδησίας τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ συνέταξεν τούτῳ ἡ τῶν ὅλων φύσις, νόσος, ἢ πήρωσιν, ἢ ἀχρβολὴν ἢ ἄλλό τι τῶν τοιούτων. καὶ γὰρ ἐκεῖ τὸ συνέταξεν τοιοῦτόν τι σημαίνει. ἔταξε τοῦτο πρὸς τοῦτο, ὡς κατάλληλον εἰς ὑγίειαν. καὶ ἐνταῦθα τὸ συμβαῖνον ἑκάστῳ τέτακταί πως

πρὸς

πρὸς αὐτὸ κατάλληλον εἰς τὴν εἱμαρμένην. οὕτως γὰρ καὶ συμβαίνειν αὐτὰ ἡμῖν λέγομεν, ὡς καὶ τοὺς τετραγώνους λίθους ἐν τοῖς τείχεσι, ἢ ταῖς πυραμίσι συμβαίνειν οἱ τεχνῖται λέγουσι, συναρμόζοντας ἀλλήλοις τῇ ποιᾷ συνθέσει. Ὅλως γὰρ ἁρμονία ἐστί μία. καὶ ὥσπερ ἐκ πάντων τῶν σωμάτων ὁ κόσμος τοιούτους σῶμα συμπληροῦται, οὕτως ἐκ πάντων τῶν αἰτιῶν ἡ εἱμαρμένη τοιαύτη αἰτία συμπληροῦται. Νοοῦσι δὲ ὃ λέγω, καὶ οἱ τέλεον ἰδιῶται. φασί γὰρ τοῦτο ἔφερεν αὐτῷ. οὐκοῦν τοῦτο τούτῳ ἐφέρετο, καὶ τοῦτο τούτῳ συνετάττετο. δεχώμεθα οὖν αὐτὰ, ὡς ἐκεῖνα ὁ Ἀσκληπιὸς συντάττει. πολλὰ γοῦν καὶ ἐν ἐκείνοις ἐστὶ τραχέα· ἀλλὰ ἀσπαζόμεθα τῇ ἐλπίδι τῆς ὑγιείας. τοιοῦτόν τι σοι δοκείτω, ἄνυσις καὶ συντέλεια τῶν τῇ κοινῇ φύσει δοκούντων, οἷον ἡ σὴ ὑγίεια. καὶ οὕτως ἀσπάζου πᾶν τὸ γινόμενον, κἂν ἀπηνέστερον δοκῇ, διὰ τὸ ἐκεῖ ἄγειν, ἐνθὶ τὴν τοῦ κόσμου ὑγίειαν, καὶ τὴν τοῦ Διὸς εὐοδίαν καὶ εὐπραγίαν. οὐ γὰρ ἂν τοῦτό τι ἔφερεν, εἰ μὴ τῷ ὅλῳ συνέφερεν. οὐδὲ τὴν ἡ τυχοῦσα φύσις φέρει τι, ὃ μὴ τῷ διοικουμένῳ ὑπ' αὐτῆς κατάλληλόν ἐστι. Οὐκοῦν κατὰ δύο λόγους στέργειν χρὴ τὸ συμβαίνοντος σοι. καθ' ἕνα μὲν, ὅτι σοὶ ἐγίνετο, καὶ σοὶ συνετάττετο, καὶ πρὸς σέ πως εἶχεν ἄνωθεν ἐκ τῶν πρεσβυτάτων

τάτην αἰτίων συγκλωθόμενον. καθ' ἕτερον δέ, ὅπ τῷ ἀόλον διοικεῖνπ τ' οὐσίας καὶ τ' ζωτελείας, καὶ νὴ δία τ' συμμονῆς αὐτ' αἰτίου ἐσι. ωαρέσται γὰρ ὁ ὁλόκληρον, ἐαν καὶ ὁπσῦν ἀφαιρεθῇς τ' σωαφείας ὃ σωεχείας ὥσωερ τὴν μοίων, ὅτω δὲ καὶ τὴν αἰτίων. Ἀφικόμῆς δὲ ὅσον ἰδίσοι, ὅταν δυσαρεσῆς, μὴ τρόσων πνά αἰρῆς· Μὴ σιηχαίνειν μηδ' ἐαυδαῖν, μηδ' ἀφ δυασεῖν, εἰ μὴ καταπυκνῶταί σοι τὸ ἀφ δογμάτην ὀρθῶν ἕναεα πράσειν. ἀλλὰ ἐκπραθέντα, πάλιν ἐπανιέναι, μὴ ἀσμενίζειν ἐς τὰ ὠλέωα ἀνθρωπικότερα, © φιλεῖν ἔθος, ἐφ' ὃ ἐπανίεχη. καὶ μὴ ὡς πρὸς παιδαγωγὸν τὴν φιλοσοφίαν ἐπανιέναι. ἀλλ' ὡς οἱ ὀφθαλμιδντες πρὸς δ' σουγγάσιον © τὸ ὠόν, ὡς ἄλλο πρὸς κατάὠλασμα, ὡς πρὸς καταιόησιν· οὕτως γὰρ ὀδὲν ἰδίδείξει τὸ σειθαρχεῖν τῷ λόγῳ, ἀλλὰ προζαναπαύσῃ αὐτῷ. Μέμνησο ὃ ὅπ φιλοσοφία μόνα θέλει ἃ ἡ φύσις σε θέλει· σὺ ὃ ἄλλο ἢ θέλοδ οὐ κ' φύσιν. τί γὰρ τότων προώλωέτερον; ἢ γ' ἡδονὴ ἢ χί Ἀφ' οὗ σφάλῃ; ἀλλὰ θέαζαι ἐ προώλωέτερον μεγαλοψυχία, ἐλδυθεία, ἀωλότης, δύγνωμοσύνη, ὁσιότης. αὐτ' γὰ φρονήσεως τί προώλωέτερον; ὅταν τὸ ἅπαιδον ἡ δύρσν οἷ πᾶσι τ' πρηκλοθήκης ἢ ἰδιδημονικῆς δυνάμεως οἰδυμηθῆς. Τὰ μὲν πράγματα οἰ τοιαύ-

ἐν τοιαύτῃ τρόπον τινὰ ἐγκαλύψει ἐστὶν, ὥστε φιλοσόφοις οὐκ ὀλίγοις οὐδὲ τοῖς τυχοῦσιν ἔδοξε ἢ παντάπασιν ἀκατάληπτα εἶναι, πλὴν αὐτοῖς γε τοῖς Στωϊκοῖς δυσκατάληπτα δοκεῖ. καὶ πᾶσα ἡ ἡμετέρα συγκατάθεσις, μεταπτωτή, ποῦ γε ὁ ἀματάπτωτος; μέτιθι τοίνυν ἐπ' αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα, ὡς ὀλιγόχρονα, καὶ εὐτελῆ, καὶ δυνάμενα ἐν κτήσει κιναίδου, ἢ πόρνης, ἢ λησοῦ εἶναι. μετὰ τοῦτο ἔπιθι ἰδὲ τὰ τῶν συμβιούντων ἤθη, ὧν μόλις ἐστὶ τοῦ χαριεστάτου ἀνασχέσθαι, ἵνα μὴ λέγω ὅτι καὶ ἑαυτόν τις μόγις ὑπομένει. Ἐν τοιούτῳ οὖν ζόφῳ, τοῦ ῥύπῳ καὶ τοσαύτῃ ῥήσει τῆς τε οὐσίας, καὶ τοῦ χρόνου, τοῦ τῆς κινήσεως, καὶ τῶν κινουμένων, τί ποτ' ἐστὶ τὸ ἐκτιμηθῆναι ἢ τὸ ὅλως προσδασθῆναι δυνάμενον, οὐδ' ἰδιωνοῦ. τοῦ ναντίον δὲ δεῖ παραμυθούμενον ἑαυτὸν παριμένειν τῇ φυσικῇ λύσιν, καὶ μὴ ἀσχάλλειν τῇ διατριβῇ, ἀλλὰ τούτοις μόνοις προσαναπαύεσθαι. ἐνὶ μὲν τῷ ὅτι οὐδὲν συμβήσεταί μοι, ὃ οὐχὶ κατὰ τὴν τῶν ὅλλων φύσιν ἐστίν. ἑτέρῳ δὲ, ὅτι ἔξεστί μοι μηδὲν πράσσειν παρὰ τὸν ἐμὸν θεὸν καὶ δαίμονα. οὐδεὶς γε ὁ ἀναγκάσων τοῦτον παραβῆναι. Πρὸς τί ποτε ἄρα νῦν χρῶμαι τῇ ἐμαυτοῦ ψυχῇ; πρὸς ἕκαστον τοῦτο ἐπανερωτᾶν ἑαυτὸν, καὶ ἐξετάζειν, τί μοι ἐστὶ νῦν ἐν τούτῳ τῷ μορίῳ, ὃ δὴ ἡγεμονικὸν καλοῦσι; τίνος ἄρα νῦν ἔχω ψυχήν, μήτι παιδίου; μήτι μειρακίου,

μήτι

μήτε γυναικείου, μήτε τυραννου; μήτε κτήνους, μήτε θηρίου; Ὅσοις πνα ὄντα τὰ τοῖς πολλοῖς δοκοῦντα ἀγαθὰ, καὶ αὐτοῦθελε λάβοις. εἰ γάρ τις ἐμπνοήσειεν ὑπάρξαι τά πνα ὡς ἀληθῶς ἀγαθὰ, οἷον φρόνησιν, σωφροσύνην, δικαιοσύνην, ἀνδρείαν, οὐκ ἂν ταῦτα προεπινοήσας, ἔτι ἀκούσαι δυνηθείη τι. τὸ γὰρ ἀγαθῷ γὰρ ἐφαρμόσει. τὰ δέ γε τοῖς πολλοῖς φαινόμενα ἀγαθὰ προεπινοήσας τίς ἀρκέσεται, καὶ ῥᾳδίως δέξεται, ὡς οἰκείως ὠφελεγόμενον τὸ τοῦ τοῦ κωμικοῦ ἑρμαῖον. οὕτως καὶ οἱ πολλοὶ φανταζονται τὸν ἀγαθόν. οὐ γὰρ ἂν ἔβαρε μὴν ὁ προσκηπεν καὶ ἀπηξιοῦτο. τὸ δὲ ὠδὶ τὸ πλούτου καὶ τὴν πρὸς τρυφὴν δόξαν ὑπλήρημάτην προσδεχόμεθα, ὡς ἱκνουμένως καὶ ἀσέως ἑρμαῖον. πρόσθι οὖν καὶ ἐρώτα, εἰ τιμητέον καὶ ἀγαθὰ τοιαῦτα, ὧν προεπινοήσεν τὴν οἰκείως αὐτὸν διαφέροιο, τὸ κεκτημένον αὐτὰ τοῦ δυσεβείας, ἢ κακῶς ἔχειν ὅποι χέσῃ.

Ἐξαυτιῶδους καὶ ὑλικοῦς σωμάτιον. οὐδέτερον δὲ τούτων εἰς τὸ μὴ ὂν φθαρήσεται. ὥσπερ δὲ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος γέγονε, κἀκεῖν καταλαβήσεται πᾶν μέρος ἐμοὶ καὶ τὰ μεταβολὴν εἰς μέρος τι τοῦ κόσμου, καὶ πάλιν ἐκεῖνο εἰς ἕτερον μέρος τοῦ κόσμου μεταβαλεῖ· καὶ ἧδη εἰς ἄπειρον.

ἄπειρον. κατὰ διαύτων δὲ μεταβολὴ κἀχθὲ
ὑστέρων, καὶ οἱ ἐμὲ γεννήσαντες, καὶ ἐπανιόν-
πι εἰς ἄλλο ἄπειρον. ὀδὲν γὰρ κωλύει ὅτως φά-
ναι, κ' ἂν κῦ φθειρόδος τοῦ πεπρασμένας ὁ κόσμος
διοικῆται.

Ὁ λόγος καὶ ἡ λογικὴ τέχνη δυνάμεις
εἰσὶν ἑαυταῖς ἀρκέσθαι, καὶ τοῖς καθ' ἑαυ-
τὰς ὁρμοῖς ὁρμῶνται ἀπὸ τῆς οἰκείας ἀρ-
χῆς. ὁδὸς ἐστὶν εἰς τὸ προκείμενον τέλος. καὶ ὀ
καθορθώσεις. αἱ τοιαῦται πράξεις ὀνομάζον-
τῆς ὀρθότητα τῆς ὁδοῦ σημαίνουσι. Οὐδὲν τούτῳ
ῥητέον ἀνθρώπου, ἃ ἀνθρώπῳ καθ' ἀνθρωπος
ὅτι, ὀκ ἰδιωτικά. ὀκ ἔστιν ἀπαιτήματα ἀνθρώ-
που, ὀδὲ ἐπαγγέλλεται αὐτὰ ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύ-
σις. ὀδὲ τελειότητες εἰσὶ τῆς ἀνθρώπου φύ-
σεως. ὀ τοίνυν ὀδὲ τὸ τέλος αὐτοῖς ὅτι τῷ ἀν-
θρώπῳ κείμενον. ὀδὲ τὸ συμπληρωτικὸν τοῦ τέ-
λους τὸ ἀγαθόν. ἐπὶ εἴπερ τούτῳ ἦν ἰδιωτικὸν
τῷ ἀνθρώπῳ, ὀκ ἂν τὸ ὑπερφρονεῖν αὐτῆς, καὶ
καταξανίσασθαι, ἰδιωτικὸν ἦν. ὀδὲ ἐπαινετὸς
ἦν ὁ ἀπεσοδεῖ τούτῳ ἑαυτὸν παρεχόμενος. ὀδ'
ἂν ὁ ἐλαττωτικὸς ἑαυτοῦ ᾖ τινι τούτῳ ἀγαθὸς
ἦν, εἴπερ ταῦτα ἀγαθὰ ἦν. Νῦν δ' ὥσπερ
πολέμιος τὶς ἀφαιρῶν ἑαυτοῦ τοῦτο, ἢ τοιού-
τῳ ἑτέρῳ, ἢ καὶ ἀφαιρούμενά τι τούτῳ ἀνέ-
χεται, τοσῶδε μᾶλλον ἀγαθὸς ὅτι. Οἷα αἱ πολ-

λάκις φαντασθῇς, τοιαύτη τοι ἔσται ἡ διάνοια· βάπτεται γὰρ ὑπὸ τῶν φαντασιῶν ἡ ψυχή. βάπτε οὖν αὐτὴν, τῇ συνεχείᾳ τῶν τοιούτων φαντασιῶν. οἷον, ὅτι ὅπου ζῆν ἐστιν, ἐκεῖ καὶ εὖ ζῆν. ἐν αὐλῇ δὲ ζῆν ἐστιν, ἔστιν ἄρα καὶ εὖ ζῆν ἐν αὐλῇ. Καὶ πάλιν, ὅτι οὗπερ ἕνεκεν ἕκαστον κατεσκεύασται. πρὸς ὃ δὲ κατεσκεύασται, πρὸς τοῦτο φέρεται. πρὸς ὃ φέρεται δὲ, ἐν τούτῳ τὸ τέλος αὐτοῦ. ὅπου δὲ τὸ τέλος, ἐκεῖ καὶ τὸ συμφέρον, καὶ τἀγαθὸν ἑκάστου. τὸ ἄρα ἀγαθὸν τοῦ λογικοῦ ζώου, κοινωνία. ὅτι γὰρ πρὸς κοινωνίαν γεγόναμεν, πάλαι δέδεικται. Ἢ οὐκ ἦν ἐναργὲς, ὅτι τὰ χείρω τῶν κρειττόνων ἕνεκεν, τὰ δὲ κρείττω ἀλλήλων; κρείττω δὴ τῶν μὲν ἀψύχων, τὰ ἔμψυχα· τῶν δὲ ἐμψύχων, τὰ λογικά. Τὸ τὰ ἀδύνατα διώκειν, μανικόν. ἀδύνατον δὴ τὸ τοὺς φαύλους μὴ τοιαῦτα τινὰ ποιεῖν. Οὐδὲν οὐδενὶ συμβαίνει, ὃ οὐχὶ ἐκεῖνο πέφυκεν φέρειν αὐτῷ. ἄλλῳ τὰ αὐτὰ συμβαίνει. καὶ ἤτοι ἀγνοῶν ὅτι συμβέβηκεν, ἢ ἐνδεικνύμενος μεγαλοφροσύνην εὐσταθεῖ, ἢ ἀκάκοτος μένει. δεινὸν οὖν ἄγνοιαν καὶ ἀρέσκειαν ἰσχυροτέρας εἶναι φρονήσεως. Τὰ πράγματα αὐτὰ οὐδ' ὁπωστιοῦν ψυχῆς ἅπτεται· οὐδὲ ἔχει εἴσοδον πρὸς ψυχὴν· οὐδὲ τρέψαι, οὐδὲ κινῆσαι ψυχὴν δύναται. τρέπει δὴ καὶ κινεῖ αὐτὴ ἑαυτὴν μόνη. Ὁ οἵων ἂν κριμά-

τῶν

τὴν καταξίωση ἑαυτῷ, τοιαῦτα ἑαυτῇ ποιεῖ πάντα προσυφεστῶτα. Καθ' ἕτερον δὲ λόγον ἡμῖν ἔστιν οἰκειότατον ἄνθρωπος, καθ' ὃν οὐ ποιητέον αὐτὸς καὶ ἀνεκτέον. καθ' ὅσον δὲ εἰσί τινες εἰς τὰ οἰκεῖα ἔργα, οὐ πᾶν τὴν ἀδιαφόρων μοι γίνεται ὁ ἄνθρωπος, οὐχ ἧσον ἢ ἥλιος, ἢ ἄνεμος, ἢ θηρίον. ὑπὸ τούτων δὲ οὐ ἐργεια μήτε ἐμποδισθείη ἄν. ὁρμῆς δὲ καὶ διαθέσεως, οὐ γίνεται ἐμποδισμὸς ἀλλὰ πᾶν ὑποκαίρεσιν, ἢ τὸν προσηκοντα. ποιητέον γὰρ καὶ μεθίστασθαι τὸ τῆς ὀργῆς κώλυμα ἡ διανοια εἰς δύναμιν. καὶ πρὸς ὀργὴ γίνεται ὁ τῆς ὀργῆς τοῦτο ἐφεκτικόν· ἡ πρὸς ὁδὸν, ὁ τῆς ὁδοῦ ταύτης οἰκειωτικόν. Τῶν δὲ τῷ κόσμῳ ὁ κρατιστον πῦμα. ἔστι δὲ οὗτος, τὸ πᾶν χρώμενον, καὶ πάντα διέπον. ὁμοίως δὲ καὶ τὴν σοί ὁ κράτιστον πῦμα. ἔστι δὲ οὗτος, ὁ ἐκείνῳ ὁμολογίας. καὶ γὰρ ὧδε σοῦ ὁ τοῖς ἄλλοις χρώμενον, τοῦτο ὅτι, καὶ ὁ σὸς βίος, ὑπὸ τούτου διοικεῖται.

Ὁ τὴν πόλιν ὅτι βλαβερὸν, οὐδὲ τὸν πολίτην βλάπτει. ὧδε πάσης τοῦ βεβλάφθαι φαντασίας. οὗτον ἔπαγε τὸν κανόνα. εἰ ἡ πόλις ὑπὸ τούτου μὴ βλάπτεται, οὐδὲ ἐγὼ βέβλαμμαι. εἰ δὲ ἡ πόλις βλάπτεται, οὐκ ὀργιστέον τῷ βλάπτοντι τὴν πόλιν. τί τὸ προρώμενον. Πολλάκις ἐνθυμοῦ, ὁ τάχος τῆς μεταφορᾶς καὶ ὑπεξαγωγῆς τῶν

ὄντων τε καὶ γινομένων. ἥτε γὰρ οὐσία οἷον ποταμός ἐν διηνεκεῖ ῥύσει, καὶ αἱ ἐνέργειαι ἐν συνεχέσι μεταβολαῖς, καὶ τὰ αἴτια ἐν μυρίαις τροπαῖς, καὶ σχεδὸν οὐδὲν ἑστώς, ὃ τὸ πρεγγύς. τὸ δὲ ἄπειρον τοῦτε παρωχηκότος καὶ μέλλοντος ἀχανές, ᾧ πάντα ἐναφανίζεται. πῶς οὖν οὐ μορός, ὁ ἐν τούτοις φυσώμενος, ἢ πρώμενος, ἢ σχετλιάζων, ὡς ἔν τινι χρόνῳ καὶ ὐπὶ μικρὸν ἐνοχλήσαντι; μέμνησο τῆς συμπάσης οὐσίας, ἧς ὀλίγιστον μετέχεις, καὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος, οὗ βραχὺ καὶ ἀκαριαῖον σοι διάστημα ἀφώρισται, καὶ τῆς εἱμαρμένης, ἧς πόστον εἶ μέρος. Ἄλλος ἁμαρτανέι τι εἰς ἐμέ, ὄψεται. ἰδίαν ἔχει διάθεσιν, ἰδίαν ἐνέργειαν. ἐγὼ νῦν ἔχω ὅ με θέλει νῦν ἔχειν ἡ κοινὴ φύσις, καὶ πράσσω ὅ με νῦν πράσσειν θέλει ἡ ἐμὴ φύσις. Τὸ ἡγεμονικὸν καὶ κυριεῦον τῆς ψυχῆς σου μέρος, ἄτρεπτον ἔστω, ὑπὸ τῆς ἐν τῇ σαρκὶ λείας ἢ τραχείας κινήσεως. καὶ μὴ συγκρινέσθω, ἀλλὰ περιγραφέτω αὐτὸ, καὶ περιοριζέτω τὰς πείσεις ἐκείνας ἐν τοῖς μορίοις. ὅταν δὲ ἀναδιδῶνται κατὰ τὴν ἑτέραν συμπάθειαν εἰς τὴν διάνοιαν, ὡς ἐν σώματι ἡνωμένῳ, τότε πρὸς μὲν τὴν αἴσθησιν, φυσικὴν οὖσαν, οὐ πειρατέον ἀντιβαίνειν. τὴν δὲ ὑπόληψιν, τὴν ὡς περὶ ἀγαθοῦ ἢ κακοῦ, μὴ προστιθέτω τὸ ἡγεμονικὸν ἐξ αὐτοῦ. Συζῆν θεοῖς. Συζῆ

δὲ θεοῖς

ὑθεοῖς ὁ συνεχῶς δεικνύς αὐτοῖς τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἀρεσκομένην μὲν τοῖς ἀρεσκομένοις. ποιοῦσαν ὅσα βούλεται ὁ δαίμων, ὃν ἑκάστῳ προστήσας ἡγεμόνα ὁ Ζεὺς ἔδωκεν, ἀπόσπασμα ἑαυτοῦ. ὅτου δέ ἐστιν, ὁ ἑκάστου νοῦς καὶ λόγος. Τῷ γεράνῳ μήτι ὀργίζῃ; μὴ τῷ ὀζοστόμῳ ὀργίζῃ; τί οἱ ποιήσει; τοιοῦτον τόμα ἔχει, τοιαύτας μάλας ἔχει, ἀναγκαίως τοιαύτην ἀφορμὴν ἀπὸ τοιούτου γίνεσθαι. Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος λόγον ἔχει φησί, καὶ δύναται συννοεῖν ἐφ' ἃ σαίνουσι πῶς ἀλυπότατος ἔσται. δοῦ οἱ μέσοιτο. τοιγαροῦν καὶ σὺ λόγον ἔχεις, κίνησον λογικὴν ὄρεξιν, λογικὴν διάθεσιν· δεῖξον, ὑπόμνησον. εἰ γὰρ ἐπαίξῃ, θεραπεύσεις, καὶ ὁ χρέα ὀργῆς. ὅτε τραγῳδός, ὅτε κωμῳδός, ὅτε τύραννος. ὡς ἄριστον ζῷον ὄντως αὐταῦ θαι ζῷ ἔξεστιν. Ἐὰν δὲ μὴ ἰδιωτεύσωσι, τότε καὶ τὸ ζῷον ἐξιόν, ὅτως μέσοι, ὡς μηδὲν κακὸν πάσχον. καὶ κατὰ φύσιν ὅσα, ἀποίσομαι, τὰ αὐτὰ πράγματα δοκεῖς. μέχρι δὲ μέσοιτον ὁδὸν ἄγει, μέσω ἐλεύθερος. καὶ ὁδεὶς με κωλύσει ποιεῖν ἃ θέλω. θέλω δὲ κατὰ φύσιν τὸ λογικοῦ καὶ κοινωνικὸν ζῷον.

Ὁ τοῦ ὅλου νοῦς, κοινωνικός. ἐποίησε γοῦν τὰ χείρω τῶν κρειττόνων ἕνεκεν· καὶ τὰ κρείττω ἀλλήλοις συνήρμοσεν. ὁρᾷς πῶς ὑπέταξε, συνέταξε, καὶ ἑκάστοις κατ' ἀξίαν ἀπένειμε

κρατιστεύοντα εἰς ὁμόναιαν ἀλλήλους συνήγαγε. πῶς προσενήνεξαι μέχρι νῦν θεοῖς γονεῦσιν, ἀδελφοῖς, γυναικὶ, τέκνοις, διδασκάλοις, τροφεῦσι, φίλοις, οἰκείοις, οἰκέταις; εἰ πρὸς πάντας σοι μέχρι νῦν ἔστι τὸ μήτε τινα ῥέξαι ἐξαίσιον, μήτε εἰπεῖν; Ἀναμιμνήσκου δὲ, καὶ δι' οἵων διελήλυθας, καὶ οἷα ἤρκεσας ὑπομεῖναι. καὶ ὅτι πλήρης ἤδη σοι ἱστορία τοῦ βίου, καὶ τελέα ἡ λειτουργία· Ὁ πόσα ὦπται καλὰ, καὶ πόσων μὲν ἡδονῶν καὶ πόνων ὑπερεῖδες; πόσα δὲ ἔνδοξα περεῖδες; εἰς ὅσους δὲ ἀγνώμονας εὐγνώμων ἐγένου; Διὰ τὶ συγχέουσιν ἄτεχνοι καὶ ἀμαθεῖς ψυχαὶ ἔντεχνον καὶ ἠθιστήμονα; τίς οὖν ψυχὴ ἔντεχνος ἢ ἠθιστήμων; ἡ εἰδῆα ἀρχὴν καὶ τέλος. καὶ τὸν δι' τῆς οὐσίας διήκοντα λόγον, καὶ διὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος κατὰ περιόδους τεταγμένας οἰκονομοῦντα τὸ πᾶν. Ὅσον οὐδέπω σποδός, ἢ σκέλετος, καὶ ἤτοι ὄνομα, ἢ οὐδὲ ὄνομα. τὸ δὲ ὄνομα, ψόφος καὶ ἀπήχημα. τὰ δὲ ἐν τῷ βίῳ πολυτίμητα, κενὰ, καὶ σαπρὰ, καὶ μικρὰ, καὶ κυνίδια διαδακνόμενα, καὶ παιδία φιλόνεικα, γελῶντα, εἶτα εὐθὺς κλαίοντα. πίστις δὲ καὶ αἰδὼς, καὶ δίκη, καὶ ἀλήθεια, πρὸς ὄλυμπον, ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης. Τί οὖν ἔτι τὸ ἐνταῦθα κατέχον; εἴγε τὰ μὲν αἰσθητὰ, εὐμετάβλητα,

ελητα, καὶ ὀχ ἑξῶτα· τὰ δὲ αἰσθητήρια, ἀμυσρὰ καὶ βύπλατύπωτα. αὐτὸ δὲ τὸ ψυχάριον, ἀναθυμίασις ἀφ' αἵματος. δι' ἃ δὴ δυσκινήτων πρὸς τοιούτοις, κοινόν. τί δὴν πολυμενίες; ἵλεως τῶν εἴτε σβέσιν, εἴτε μετάστασιν. ἕως δὲ ἐκείνης ὁ καιρὸς ἐφίσαται, τί ἀρκεῖ; τί δ' ἄλλο ἢ θεὸς μὲν σέβειν καὶ δύφημεῖν· ἀνθρώπους δὲ δὴ ποιεῖν, καὶ ἀνέχεσθαι αὐτῆν καὶ ἀπέχεσθαι. ὅσα δὲ ἐκτὸς ὅρων τῶν κρεασίου, καὶ τῶ σωθυματίου, ταῦτα μεμνῆσθαι μήτε σὰ ὄντα, μήτε ὠθεῖ σοί. δυνάσθαι ἀεὶ βύρροεῖν, εἴγε καὶ ὀδδύειν, εἴγε καὶ ὀδῶ ὑπολαμβάειλε, καὶ πέφασφ δύο ταῦτα κοινά, τῆτε τῶ θεοῦ, καὶ τῆ τῶ ἀνθρώπε, καὶ παντὸς λογικῶ ζώου ψυχῆ, τὸ μὴ ἐμποδίζεσθαι ὑπ' ἄλλου. καὶ τὸ οὐ τῆ δικαίκῆ ξυμθήσει καὶ πέφει ἔχειν δ' ἀγαθόν. καὶ οὐταῦθα τῶν ὄρεξιν ἀχρήγειν. Εἰ μήτε κακία ὀδὶ ἔστ' ἐμὴ, μήτε ἐνέργεια κατὰ κακίαν ἐμή· μήτε δι' κοινὸν βλαπτέται, τί ὑπὲρ αὐτῶ σκοπέρομαι; πῖς δὲ βλαβῆ τῶ κοινοῦ; μὴ ὀλοχερῶς τῆ φαντασίᾳ συναρπάζεσθαι· ἀλλὰ βοηθεῖν μὲν κατὰ δύναμιν ἑκάστῳ κατ' ἀξίαν, κἂν εἰς τὰ μέσα ἐλαττῶνται. μὴ μέντοι βλαβῆναι αὐτὸ φαντάζεσθαι, κακῶν ἐστ' ἔθ'. ἀλλ' ὡς ὁ γέρων ἀπελθὼν τὸν τῶ ἑρέττου ῥόμβον ἀπήτει μεμνημένος ὅτι ῥόμβος· ὅτως δὲν καὶ

ὧδε. ἐπεί τοι γίνῃ καλῶν ἐπὶ τῶν ἐμβόλων. ἄνθρωπε ἐπελάθου τί ταῦτα ἦν; ναὶ ἀλλὰ τούτοις περιπτύσασα. διὰ τοῦτ' οὖν καὶ σὺ μωρός γένη; ἐγενόμην ποτέ ὁπουδήποτε καταλειφθεὶς εὔμοιρος ἄνθρωπος, τὸ δὲ εὔμοιρος ἀγαθὴν μοῖραν σεαυτῷ ἀχρείμας. ἀγαθαὶ δὲ μοῖραι, ἀγαθαὶ τροταὶ ψυχῆς, ἀγαθαὶ ὁρμαὶ, ἀγαθαὶ πράξεις.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙνου αὐτοκράτορος, τῶν εἰς ἑαυτὸν· Βιβλίον ς.

ΗΤΩΝ ὅλων οὐσία, εὐπείθης, καὶ εὐτρεπὴς· ὁ δὲ ταύτην διοικῶν λόγος οὐδεμίαν ἐν ἑαυτῷ αἰτίαν ἔχει τοῦ κακοποιεῖν. κακίαν γὰρ οὐκ ἔχει, οὐδέτι κακῶς ποιεῖ· οὐδὲ βλαπτεταί τι ὑπ' ἐκείνου. πάντα δὲ κατ' ἐκεῖνον γίνεται, καὶ περαίνεται. Μὴ διαφέρου πότερον ῥιχῶν, ἢ θαλπόμενος τὸ πρέπον ποιεῖς· καὶ πότερον νυστάζων, ἢ ἱκανῶς ὕπνου ἔχων, καὶ πότερον κακῶς ἀκούων, ἢ εὐφημούμενος, καὶ πότερον ἀχθηνίσκων, ἢ πράττων τί ἀλλοῖον. μία γὰρ τῶν βιωτικῶν πράξεων

καὶ

καὶ αὕτη ὄσι, καθ' ὧν ἀφθονήσομεν. ἀρκεῖ δὲ καὶ ἐκ ταύτης δῆλον ὅτι προῖτο θέσθαι. Ἔτι βλέπωμεν. μηδενὸς πράγματος μήτε ἰδία ποιότης, μήτε ἡ ἀξία πρατρεχέτωσαν. πάντα τὰ ἀδιάφορα τάχιστα μεταβάλλει, καὶ ἤτοι ἐκθυμαθήσεται, ἢ πρόηται ἡ οὐσία, ἢ σκεδασθήσεται. ὁ οἰκονόμος λόγος οἶδε πῶς διαχειρίζεται, καὶ τί ποιεῖ, καὶ ἐκ τίνος ὕλης. Ἄεισπρόσπασον τὸ ἀμύνεσθαι, τὸ μὴ ὀργίζεσθαι. Ἐνίσχυσον, καὶ προσαναπαύου, ἐκ ἀκαταξίας κοινωνικῆς μεταβαίνειν ἐπὶ πρᾶξιν κοινωνικὴν σπουδήν. Τὸ ἡγεμονικὸν ὄσι, ὃ ἑαυτὸ ἐγείρον καὶ τρέπον, καὶ ποιοῦν μὲν ἑαυτὸ οἷον ἂν καὶ θέλῃ· ποιῆσαι δὲ ἑαυτῷ φαίνεσθαι πᾶν τὸ συμβαῖνον, οἷον αὐτὸ θέλει κατὰ τὴν ἰδίαν φύσιν ἕκαστα πράσσεται. ὁ γὰρ κατ' ἄλλην γένεσιν φύσιν, ἤτοι ἔξωθεν πολιέχουσαν, ἢ ἐμπολιεσθησομένην ὕστερον, ἢ ἔξω ἀπειρημένην, ἤτοι κυκλικὴν, καὶ ἀντιμωλοκήν, καὶ σκεδασμός· ἡ σύνωσις καὶ τάξις, πρόνοια. εἰ μὲν οὖν τὰ πρότερα, τί καὶ ἐπιθυμῶ ἐπικαίῳ συγκείματι, καὶ φυρμῷ τοιούτῳ ἐνδιατρίβειν; τί δέ μοι καὶ μέλει ἄλλου τινός, ἢ τοῦ ὁπόσωτοτε ἄξια γένεσθαι; τί δὲ καὶ ταραχθησομαι; ἥξει γὰρ ἐπ' ἐμὲ ὁ σκεδασμὸς ὅν, τι ἂν ποιῶ. εἰ δὲ θαυμαστά ὄσι, σπεύδω καὶ δύσασθαι, καὶ θαυ-

ξῶ τοῦ διοικεῖν τι. Ὅταν αἰσθάνηται ὑπὸ τῆς
πολιτικῆς τὴν διονοεῖ δίκαια πράττειν καὶ ἐπ-
αινῇ εἰς ἑαυτὸν, καὶ μὴ ὑπὲρ τὰ ἀναγκαῖα
ὑβρίσασα τὸ εὔρυθμον. ἔσῃ γὰρ ἐγκρατέστερος τῆς
ἁρμονίας τῷ ζωικῷ εἰς αὐτὴν ἐπανέρχεσθαι.
Εἰ μητρυιάν τε ἅμα εἶχες καὶ μητέρα, ἐκείνην
τε ἂν ἐθεράπευες, καὶ ὅμως ἡ ἐπάνοδός σοι
πρὸς τὴν μητέρα ζωικὴ ἐγίνετο. τοῦτό σοι νῦν
ἔστιν ἡ αὐλὴ, καὶ φιλοσοφία· ὧδε σοι μαλακὴς
ἐπανίωσι, καὶ προσαναπαύου ταύτῃ, δι' ἣν
τὰ ἐκεῖσοι ἀνεκτὰ φαίνεται, καὶ σὺ σὺ αὐτοῖς
ἀνεκτός. Οἷον δὴ δεῖ φαντασίαν λαμβάνειν ἐπὶ
τῆς ὄψεως, καὶ τῆς διούτην ἐπιδόσιμον· ὅτι νε-
κρὸς ἔστω ἰχθύς, ἔστω δὲ νεκρὸς ὄρνις, ἢ χοῖρος. καὶ πάλιν ὅτι ὁ Φαλέρνος, χυλοῦ
εἰσὶ σαφυλίου· καὶ ἡ πορφύρα, τεῖ-
χος προβατίου αἵματος κόγχης δεδυμένον, καὶ
ἐπὶ τῆς κατὰ φύσιν, συνουσίας, πάτημα,
καὶ μετά τινος σπασμοῦ μυξαρίου ἔκκρισις, οἵαν
δὴ αὐταί εἰσιν αἱ φαντασίαι καταπνεύμεναι
αὐτῶν τῶν πραγμάτων καὶ διεξιοῦσαι δι' αὐ-
τῶν, ὥστε ὁρᾶν ἁπανταχοῦ ἐστίν. ἔστω δὲ παρ'
ὅλον τὸν βίον τοιεῖν, καὶ ὅταν λίαν ἀξιοπίστα-
τα πράγματα φαντάζεται ἀχρυμνὸν αὐ-
τὰ, καὶ τῷ θυτίλλαν αὐτῶν καταδρᾶν, καὶ τῷ
ἰσρεῖαν ὑφ' ἣν σεμνύεται πολιαιρεῖν, δεινὸς γὰρ
ὁ τύφος

ὁ τῦφος πραλογισής, καὶ ὅτε δυκεῖς μάλιστα περὶ τὰ σωσδαῖα καταγίνεσθαι, τότε μάλιστα καταγοητδύει. Ὅρα γοῦν ὁ Κραλτης, τί περὶ αὐτῦ τῦ Ξενοκραλτος λέγει. τὰ σληῖστα ὧν ἡ σληθὺς θαυμαζει, εἰς γενικώτατα ἀνάγεται, τὰ ὑσὸ ἕξεως ἢ φύσεως συνεχόμενα. λίθος, ξύλα, συκῆς, ἀμυτέλος, ἐλαίας· τὰ ὑσὸ τῶν ὁλίτω μετειοτέρων, εἰς τὰ ὑσὸ ψυχῆς. οἷον, σοίμνας, ἀγέλας· τὰ ὑσὸ τῶν ἐπ χαριεσέρων, εἰς τὰ ὑσὸ λογικῆς ψυχῆς, ἀμύτοι καθολικῆς, ἀλλὰ καθ' τεχνικήν, ἢ ἄλλως πῶς σύνεχῆς, ἢ κῖ φιλόν, τὸ σληθῦς ἀνθρωσόφωλς κεκτῆσθαι. ὁ δὲ ψυχικὸ λογικῷ καθολικῷ καὶ σολιτικῷ τιμῶν, οὐδενὶ ἐπ τῶν ἄλλως διδιχρέφεται, πρὸς ἅπαντῶν ὑ τῷ ἑαυτῦ ψυχικῷ λογικῶς καὶ κοινωνικῶς ἔχουσαν, καὶ κινημάτων σφαιρίζει, καὶ τῷ ὁμογενεῖ εἰς ἕσ' συνόργει. τὰ μὲν σοδύδη γίνεται, τὰ ὑ σοδύδη γεγονέναι, καὶ τῦ γινομένου δὲ ἤδη τὸ ἀπόσβεσις, φύσεις καὶ ἀλλοιώσεις, ἀναιρεῦσι δ' ἄπειρον αἰῶνα τὸν κόσμον διηνεκῶς, ὥσσερ ἡ τῦ χρόνου ἀδιάλειστος φορὰ νέους ἀεὶ σπέχεται. Ἐν δὴ τούτῳ ζῷ· σοταμῷ, τὶ αὖ πις τούτως τῶν σραθέντων ἐκτιμήσειεν, ἐφ' οὗ σῆναι ὀκ ἔξεστιν; ὥσσερ εἰ πίς τι τῶν σραγματομένων σροῦθιον φιλεῖν ἄρχοιτο, τὸ δ' ἤδη ὑξ ὀφθαλμῶν ἀσελή-

ἀπωτελήλυθον. τοιοῦτον δή τι καὶ αὐτὴ ἡ ζωὴ ἑκάστου, οἷον ἡ ἀφ' αἵματος ἀναθυμίασις, καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἀέρος ἀναπνευσις. ὁ ἀποθνῄσκειν γαρ ἔστι τὸ ἀπαξ ἐλκῦσαι τὸν ἀέρα καὶ ἀφεθῦναι, ὅπερ πρέπαστον ποιῶμεν, ἐπὶ τόν ὕστι καὶ δι' ὅλων πάσων ἀναπνευσικὸν ὑπάρχομεν, ἕως ἂν ἐκτελεσθείς ἐκτήκῃ, ἀφεθῦναι ἐκεῖ, ὅθεν δι' πρῶτον ἐπασας. ὡς τὰ φυτὰ πίμον ὀυτε διαπνεῖσθαι, οὔτε δι' ἀναπνεῖσθαι ὡς τὰ βοσκήματα ἐ τὰ θηρία· ὅτε τὸ τυποῦσθαι κατὰ φαντασίαν. ὅτε τὸν ὑδροποσεῖσθαι καθ' ὁρμὴν, ὅτε δι' συναγελάζεσθαι, ὅτε τὸ τρέφεσθαι δεῖ ὅμοιον τῷ ἀφεκείνῳ τὰ πολυπόμματα τῆς τροφῆς. Τί δὲ πίμον; τὸ κροτεῖσθαι; ἀλλ' οὐκοῦν οὐδὲ δι' ὑπὸ γλωσσῶν κροτεῖσθαι· αἱ δὲ πρὸ τὴν πολλῶν διφημίαι, κρότος γλωσσῶν. ἀφῆκας δὲ καὶ δοξάριον, τί καταλείπεται πίμον; δοκῶ μὲν δι' ἐν τῷ ἰδίαν καταστολὴν κινεῖσθαι, καὶ ὁρμᾶσθαι. ἐφ' ὃ ἐ αἱ ἰδιμέλειαι ἄγουσι ἐ αἱ τέχναι. ἡ τε γὰρ τέχνη πᾶσα δεῖ τοσοῦτον ἐπιζητεῖται. ἵνα δι' κατασκευασθῇ ἡ ἰδιότης τέλεως ἔχῃ πρὸς δ' ἔργον πρὸς ὃ κατεσκεύασται. ὅτε φυσιουργὸς ὁ ἰδιμελέτης τὸ ἀμπέλου, καὶ ὁ πλασάμενος, καὶ ὁ τοῦ κυνὸς ἰδιμελέτης δεῖ ζητεῖ. αἱ δὲ παιδαγωγίαι, αἱ διδασκάλιαι ἰδίαι τί ἀποδίδουσιν. ὧδε δὲ τὸ τίμιον. καὶ

δεῖ

τοῦτο μὲν ἂν εὖ ἔχῃ, οὐδὲν τὴν ἄλλων περὶ ποιήσῃ σεαυτοῦ· οὐ παύσῃ καὶ ἄλλα πολλὰ τιμῶν· οὔτ' οὖν ἐλεύθερος ἔσῃ, οὔτε αὐτάρκης οὔτε ἀπαθής. ἀνάγκη γὰρ φθονεῖν, ζηλοτυπεῖν, ὑφορᾶσθαι καὶ ἀφελέσθαι ἐκεῖνα δυναμένους· ἐπιβουλεύειν τοῖς ἔχουσι τὰ τιμώμενον ὑπὸ τοῦ· ὅλως πεφύρθαι ἀνάγκη τὸν ἐκείνων τινὸς ἐνδεῆ. πρόσεστι δὲ πολλὰ καὶ τοῖς θεοῖς μέμφεσθαι. ἡ δὲ τῆς ἰδίας διανοίας αἰδὼς καὶ τιμὴ, σεαυτοῦ τε ἀρεστόν σε ποιήσει, καὶ τοῖς κοινωνικοῖς εὐάρμοστον, καὶ τοῖς θεοῖς σύμφωνον, τουτέστιν, ἐπαινοῦντα ὅσα ἐκεῖνοι διανέμουσι καὶ διατετάχασιν. Ἄνω, κάτω, κύκλῳ φοραὶ τὴν στοιχείων. ἡ δὲ τῆς ἀρετῆς κίνησις ἐν οὐδεμιᾷ τούτην, ἀλλὰ θειότερόν τι, καὶ ὁδῷ δυσεπινοήτῳ προϊοῦσα εὐοδεῖ. Οἷον ἐστὶ ὃ ποιοῦσιν. καὶ μὲν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χρόνου, καὶ μεθ' ἑαυτῶν ζῶντας ἀνθρώπους εὐφημεῖν οὐ θέλουσιν. αὐτοὶ δὲ ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων εὐφημηθῆναι, οὓς οὔτε εἶδον ποτὲ, οὔτε ὄψον δὲ, περὶ πολλοῦ ποιοῦνται. τοῦτο δὲ ἐγγύς ἐστι τῷ λυπηθῆναι ἂν, ὅτι οὐχὶ καὶ οἱ προγενέστεροι περὶ σοῦ λόγους εὐφήμους ἐποιοῦντο. Μὴ εἴ τι αὐτῷ τοι δυσκαταπόνητ', τοῦτο ἀνθρώπῳ ἀδύνατον ὑπολαμβάνειν. ἀλλ' εἴ τι ἀνθρώπῳ δυνατὸν καὶ οἰκεῖον, τοῦτο καὶ σεαυτῷ ἐφικτὸν νόμιζε. Ἐν τοῖς γυμνασίοις καὶ ὄνυξι κατέστουψέ τις, καὶ τῇ κεφαλῇ ἐῤῥαγεὶς, πληγὴν ἐποίησεν.

ἀλλ'

ἀλλ' οὔτε ἠθισημαινόμεθα, οὔτε προσκόπτομεν, οὔτε ὑφορώμεθα ὕστερον ὡς ἐπίβουλον, καί τοι φυλαττόμεθα, οὐ μέν τοι ὡς ἐχθρὸν· οὐδὲ μεθ' ὑποψίας, ἀλλ' ἐκκλίσεως εὐμενοῦς. τοιοῦτόν τοι γενέσθω, καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς μέρεσι τοῦ βίου. πολλὰ πρανθυμώμεθα τῶν οἷον προσγυμναζομένων. ἔξεστι τὴν ὡς ἔφην ἐκκλίνειν, καὶ μηδὲ ὑποπτεύειν, μηδὲ ἀπέχθεσθαι. Εἴ τις μὲ ἐλέγξαι καὶ πρᾶσθαι μοι, ὅτι οὐκ ὀρθῶς ὑπολαμβάνω, ἢ πράσσω, δύναται, χαίρων μεταθήσομαι. ζητῶ δὲ τὴν ἀλήθειαν, ὑφ' ἧς οὐδεὶς πώποτε ἐβλάβη. βλάπτεται δὲ ὁ ἠθιμένων ἠθὶ τῆς ἑαυτοῦ ἀπάτης καὶ ἀγνοίας. ἐγὼ δὲ ἐμαυτοῦ καθηκόντοιῶ. τὰ ἄλλα με οὐ πολιπᾷ. ἤτοι δὲ ἄψυχα, ἢ ἄλογα, ἢ πεπλανημένα, καὶ τῆς ὁδὸν ἀγνοοῦντα. τοῖς μὲν ἀλόγοις ζώοις, καὶ καθόλου πράγμασι καὶ ὑποκειμένοις, ὡς λόγον ἔχων, λόγον μὴ ἔχουσι χρῶ μεγαλοφρόνως καὶ ἐλευθέρως. τοῖς δὲ ἀνθρώποις, ὡς λόγον ἔχουσι χρῶ κοινωνικῶς. Ἐφ' ἅπασι δὲ θεοὺς ἠθικαλοῦ, καὶ μὴ διαφέρου πρὸς τὸ πόσῳ χρόνῳ ταῦτα πράξεις. ἀρκοῦσι τὴν καὶ τρεῖς ὧραι τοιαῦται. Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν, καὶ ὁ ὀρεωκόμος αὐτοῦ ἀφθανόντες εἰς τ' αὐτὸ κατέστησαν. ἤτοι τὴν ἐλήφθησαν εἰς τοὺς αὐτοὺς τοῦ κόσμου σπερματικοὺς λόγους· ἢ διεσκεδάσθησαν ὁμοίως εἰς τὰς ἀτόμους. Ἐνθυμήθητι πόσα κατὰ τὸν αὐτὸν ἀκαριαῖον χρόνον ἐν ἑκάστῳ ἡμῶν ἅμα γίνεται,

ται, ϖαιδικὰ ὁμοῦ καὶ ψυχικὰ, καὶ ὅτως ὀθνεῖα ϖράξεις ἐϖὶ ϖολὺ ϖλέω, μᾶλλον δὲ ϖαντὸς τοῦ γινομένου ἐν τῷ ἑνί τε καὶ σύμϖαντι, ὃ δὴ κόσμον ὀνομάζομεν, ἅμα καὶ ὑφίστασθαι. ἐάν τίς σοι ϖροβάλλῃ ϖῶς χρήσεται τῷ Ἀντωνίνῳ ὀνόματι; μὴ κατανεμεῖ νόμενος ϖροϊὼν ἕκαστον τῶν ϖοιούντων; τί δ' ἐὰν ὀργίζωνται, μὴ ἐν ὀργῇ μὴ δὲ ἀγανακτήσῃ ϖράως, ϖροϊὼν ἕκαστον τῷ χαμαιτύπῃ; ὅτως δὲ καὶ ἐνθάδε μέμνησο, ὅτι ϖᾶν καθαπερ ὑγρὰ ἀναθυμιῶν τινων συμϖληροῦται. τοῦτος δὲ θηρεύου, καὶ μὴ θορυβούμενον, μηδὲ ζῶις δυχεραίνουσιν αὐτὸ δυχεραίνουσα, ἀλλὰ ϖραΐνῃ ὁδῷ ἐπὶ τὸ ϖροκείμενον. ϖῶς ὡμόν ὅτι μὴ ἐκδιῶξαι ζῶις ἀνθρώϖοις ὁρμᾶν ἐϖὶ τὰ φαινόμενα αὐτοῖς οἰκεῖα καὶ συμφέροντα. καὶ τὸ ϖάλιν ϖάνυ ὀργίζου τῷ ϖοιοῦντι ἀδικήματα αὐτοῖς τοῦτο ϖοιεῖν, ὅταν ἀγανακτεῖς ὅτι ἁμαρτάνουσι. φέρου δὲ ϖρὸς ϖάντως ὡς ἐπὶ οἰκεῖα καὶ συμφέροντα αὐτοῖς. ἀλλ' ὅτι ἔχει ὅτως. ὀκνῶ δίδασκε, καὶ δείκνυε, μὴ ἀγανακτῶ. Θλίβονται δ' αἱ ἀπαυλαὶ αἱ ἀθλητικῆς αὐλιζομένας, καὶ ὁρμητικῆς ὑδροποσίας, καὶ ϖλανητικῆς διεξόδου, καὶ τῆς ϖερὶ τὴν σάρκα λειτουργίας. αἰσχρόν ὅτι σὺ ᾧ εἶ ὁ σῶμα εἶ μὴ ἀπαυδᾷς, σὺ τούτῳ τῷ ψυχίῳ ϖροαπαυδᾷν. ὅρα μὴ ἀχρειοσαρωθῇς, μὴ ἐκφθῇς. γίνου δὲ τηρητὴς σεαυτοῦ ἀπλοῦν, ἀγαθὸν, ἀκέραιον, σεμνὸν, ἄκομψον, τοῦ δικαίου φίλον, θεοσεβῆ, εὐμενῆ, φιλόστοργον, ἐῤῥωμένον ϖρὸς τὰ

ϖρέποντα

πρέποντα ἔργα ἀγάπησον, ἵνα τοιοῦτος συμμείνῃς, οἷόν σε ἠθέλησε ποιῆσαι φιλοσοφία. Αἰδοῦ θεούς, σῶζε ἀνθρώπους, βραχὺς ὁ βίος, εἷς καρπὸς τῆς ὑδιγείου ζωῆς διάθεσις ὁσία, καὶ πράξεις κοινωνικαί. Παντὶ ὡς Ἀντωνίνου μαθητής. τὸ ὑπὲρ τὴν κατὰ λόγους πρόσοψιν σύντονον ἐκείνου, καὶ τὸ ἀμάλευτον πανταχοῦ, καὶ τὸ ὅσιον, καὶ τὸ εὐάρεστον τῷ προσώπῳ, καὶ τὸ μειλίχιον, καὶ τὸ ἀκαταπύστοτον· καὶ τὸ στενὸν τῶν κατάληψιν τῶν πραγμάτων φιλότιμον. καὶ ὡς ἐκεῖνος οὐκ ἂν πόλλας ἡμέρας, μὴ πρότερον σὺν μάλα κἀλῶς, καὶ σαφῶς νοήσας, καὶ ὡς ἐφόρει ἐκεῖνος σὺν ἀδίκως αὐτὸν μεμφομένους μὴ οὐ μεμφόμενος· καὶ ὡς ἐπ' οὐδενὶ ἔσπευδεν, καὶ ὡς διαβολὰς οὐκ ἐδέχετο· καὶ ὡς ἀκριβὴς ἰδ' ἐξετασὴς ἠθῶν καὶ πράξεων· καὶ οὐκ ὀνειδιστὴς, οὐδὲ φοβερὸς, οὐχ ὑπόπτης, οὐ σοφιστής· καὶ ὡς ὀλίγοις ἀρκούμενος, οἷον οἰκήσει, σκεύῃ, ἐσθῆτι, τροφῇ, ὑπηρεσίᾳ. καὶ ὡς φιλόπονος, καὶ μακρόθυμος, καὶ οἷος μὴ σπουδάσαι τὴν μέχρι ἑσπέρας διὰ τινὸς διαίτης, μηδὲ τὰ ἀκριβέστατα τὰ πρὸς τὴν σωμάτιον ὥραν χρήσασθαι, μὴ τὸ εὔβουλον. καὶ ὅμοιον οὐ ταῖς φιλίαις αὐτοῦ· καὶ τὸ ἀνέχεσθαι ἀνεξικάκως παῤῥησιαστικῶς τοὺς γνώμας αὐτοῦ μὴ χαίρειν, εἴτις δόκιμοι κρεῖττον. καὶ ὡς θεοσεβὴς χωρὶς δεισιδαιμονίας,

μονίας, ἵν' ὅτως βέλτιον διήκῃ σοι ἐπὶ τὴν τελευταίαν ὥραν ὡς ἐκείνῳ. Ἀνάνηφε ἡμῖν ἀναλαβοῦ σεαυτὸν, καὶ ἀνάστηθι πάλιν καὶ νῆφε ὅτι ὄνειροί σοι ἦσαν ὁλόκληροι, πάλιν ἐγρηγόρως βλέπε τὰ αὐτὰ ὡς ἐκεῖνα ἔβλεπες ἀκεραίοις, ἐμὴ καὶ ψυχῆς. Τῷ μὲν γὰρ σώματί σου σὰ ταῦτα διαφορά. δὲ γὰρ διανοία ἡ διαφορά, ὅσα μὴ ὄντα αὐτῆς ἐνεργήματα. ὅσα δέ γε αὐτῆς ἐστὶν ἐνεργήματα, ταῦτα σὰ ταῦτα ἐπ' αὐτῇ ἐστιν. καὶ τότην μὲν τοι ἃ πρὸ μόνον τὸ πρόχειρον πραγματεύεται. τὰ δὲ μέλλοντα καὶ προχωροῦντα ἐνεργήματα αὐτῆς, καὶ αὐτὰ ἤδη διάφορα. Οὐκ ἔστιν ὁ τοῦ θηρίου χειρὸς, ὃ ἐν τῷ τοῦ πρὸ φύσιν, μέχρις αὖ καὶ ὁ τοῦ ποδός, καὶ ἡ χεὶρ τοῦ χειρός. ὅτως δὲ ἀνθρώπῳ ὡς ἀνθρώπῳ παρὰ φύσιν ἐστὶν ὁ πόνος, μέχρις αὖ καὶ τοῦ ἀνθρώπου. ἐν παρὰ φύσιν αὐτῷ ἐστιν, δὲ κακὸν ἐκ ἔστιν αὐτῷ. Ἡλίκας ἡδονὰς ἥδηται λήσεται κίναιδοι, παλαιοῦται, τύραννοι; ὐχ ὁρᾷς πῶς οἱ βάναυσοι τεχνῖται ἁρμόζονται μέχρι τινὸς πρὸς τὰς ἰδιώτας, δὲν ἧττον μιμοῦνται τὸν λόγον τῆς τέχνης, καὶ τότε ἀφίστανται ὐκ ὑπομένοντες; Οὐδὲ φιλόσοφον εἰ ὁ ἀρχιτέκτων, καὶ ὁ ἰατρὸς μᾶλλον ἀνδρεῖον τὸν τῆς ἰδίας τέχνης λόγον, ἢ ὁ ἄνθρωπος τὸν ἑαυτοῦ, ὃς αὐτῷ κοινός ἐστι πρὸς τοῦ θεούς. Ἡ Ἀσία, ἡ Εὐρώπη, χωρία τοῦ κόσμου, πᾶν πέλαγος, σταγὼν τοῦ κόσμου, Ἄθως βω-

καλλιον τ̃ κόσμ. παῖ δ' οἰεσὸς τ̃ χρόν, στιγμὴ τ̃ αἰῶν Θ. πάντα μικρά, δῦ πτερα, ἰσαφανῆ χώματα, πάντα ἐκεῖθεν ὄρχ Θ, ἀπ' ἐκείνης τὸ κοινὸ ἡγεμονικὸ ὁρμήσαντα, ἢ κατ' ἐπακολούθησιν. ἢ δ' χάσματα ἐν τῷ λέοντος, ⟨ δ' δηλητήριον, καὶ πᾶσα ἡφαιρεμία, ὡς ἄκανθαι, ὡς βόρβορος, ἐκείνων ὑπολείμματα. Τῶν σεμνῶν ⟨ ἡδονῶν. μὴ δὴ αὐτὰ ἀλλότρια τότε δ' σὲ ἐξῆς φαντάζε. ἀλλὰ τ̃ πάντων πυκνὰ ὑπολογίζε. ὁ τὰ νῦν ἰδὼν, πάντα ἑώρακεν, ὅσα τε ἐξ ἀϊδίου ἐγένετο, ἢ ὅσα εἰς ἄπειρον ἔσται. πάντα ⟨ ὁμογενῆ ἢ ὁμοφυῆ. τολλάκις ἀνθυμᾶ τ̃ ὑπερχομένων πάντων τ̃ ἐν τῷ κόσμῳ, ⟨ χρόνων πρὸς ἄλληλα. βάθρον γὰρ πινα πάντα ἀλλήλοις ἐπιπέπλεκ Θ, ἢ πάντα κ̃ τὰδε φίλα ἀλλήλοις ἐστί. ἢ μὲν ἄλλο ἐξῆς ἔστι ἔσται, δεῖ τ̃ τοπικὴν κίνησιν ἢ ὁμπνοίαν, ἢ τὴν ἕνωσιν τ̃ οὐσίας. οἷς συγκεκλήσεσθαι πράγμασι, τούτοις συναρμόζε σεαυτ̃· ἢ οἷς συνείληχας ἀνθρώποις, τούτους φίλει, ἀλλ' ἀληθινῶς. ὄργανον, ἐργαλεῖον, σκῦλος πάντ, εἰ πρὸς ὃ κατασκεύασαι ποιεῖ, οὗ ἕνεκα· ἢ τοι ἐκεῖ ὁ κατασκευάσας ἐν πόδων· ἢ ἢ τ̃ ὑπὸ φύσεως συνεχομένων, οὐδὲν ἔστι, ἢ πραγμάτ ἢ κατασκευάσασα δύναμις· καθὸ ἢ μᾶλλον αἰδεῖαζ αὐτ̃ δεῖ ἢ νομίζειν, ἐὰν κ̃ τ' βέλημα τούτης ἔχῃς ἢ διεξαγάγῃς ἔχει πάντα κ̃ νοῦν, ἔχει ὅτως ⟨ θεῖ·

πάντη

παντὶ κατὰ νοῦν τὰ ἑαυτοῦ. Ὅτι ἂν τῶν ἀπροαιρέτων ὑποστήσῃς ἀυτῷ ἀγαθὸν, ἢ κακὸν, ἀναγκη κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ τοιούτου κακοῦ ἢ τῆς ἀπότευξιν τοῦ τοιούτου ἀγαθοῦ, μέμψασθαί σε θεοῖς, καὶ ἀνθρώπους δὲ μισῆσαι τοὺς αἰτίους ὄντας, ἢ ὑποπτευομένους ἔσεσθαι τῆς ἀπρτεύξεως, ἢ τῆς περιπτώσεως. Καὶ ἀδικοῦμεν δὲ πολλὰ, διὰ τὴν πρὸς ταῦτα διαφοραν. ἐὰν δὲ μόνα τὰ ἐφ' ἡμῖν ἀγαθὰ καὶ κακὰ κινῶμεν, οὐδεμία αἰτία καταλείπεται, οὔτε θεῷ ἐγκαλέσαι, οὔτε πρὸς ἄνθρωπον στῆναι στάσιν πολεμίου. Πάντες εἰς ἓν ἀπρτέλεσμα συνεργοῦμεν, οἱ μὲν εἰδότως καὶ πρακολουθητικῶς; οἱ δὲ ἀν ἐπηστάτως. ὥσπερ καὶ τοὺς καθεύδοντας οἶμαι ὁ Ἡράκλειτος ἐργάτας εἶναι λέγει, καὶ συνεργοὺς τῶν ἐν τῷ κόσμῳ γινομένων. ἄλλος δὲ κατ' ἄλλο συνεργεῖ, ἐκ περιουσίας δὲ καὶ ὁ μεμφόμενος, καὶ ὁ ἀντιβαίνειν πειρώμενος, καὶ ἀναιρεῖν τὰ γινόμενα. Καὶ τοῦ τοιούτου ἔχρηζεν ὁ κόσμος. λοιπὸν οὖν σύνες εἰς τίνας ἑαυτὸν κατατάσσεις· ἐκ εἶνος μὲν πάντως σοι καλῶς χρήσεται ὁ τὰ ὅλα διοικῶν. Ὃ παραδέξεταί σε εἰς μέρος τι τῶν συνεργῶν καὶ συνεργητικῶν. ἀλλὰ σὺ μὴ τοιοῦτο μέρος γένη. οἷος ὁ εὐτελὴς καὶ γελοῖος στίχος ἐν τῷ δραμάτι, οὗ Χρύσιππος μέμνηται. Μήτι ὁ ἥλιος τὰ τοῦ ὑετοῦ ἀξιοῖ ποιεῖν; μήτι ὁ Ἀσκληπιὸς τὰ τῆς καρποφόρου; τί δὲ τῶν ἄστρων ἕκαστον, οὐχὶ διαφορά μεν, συνερ-

χαὶ δὲ πρὸς ταῦτον; Εἰ μὴν ἂν ἐβουλεύσαντο πρὸ ἐμοῦ ἢ τὰ ἐμοὶ συμβῆναι ὀφειλόντων οἱ θεοὶ, καλῶς ἐβουλεύσαντο. ἄβουλον γὰρ θεὸν, ὃ δὲ ἀδύνατον ποιῆσαι. καὶ τοῦτο μὲν ἕνεκα τί ἂν ἐπὶ παντὶ ἐμέλλον ὀργᾶν; τί δ' αὐτοῖς ἢ τῷ κοινῷ δ' μάλιστα προνοοῦνται, ἐκ τούτου προσεγένετο; εἰ δὲ μὴ ἐβουλεύσαντο κατ' ἰδίαν τοῦτ' ἐμοῦ, πρὶ γοῦν τὴν κοινῶν πάντως ἐβουλεύσαντο, οἷς κατ' ἐπακολούθησιν ἢ ταῦτα συμβαίνοντα, ἀσπαζεσθαι καὶ στέργειν ὀφείλω. εἰ δ' ἄρα περὶ μηδενὸς βουλεύονται, πεπύσθαι μὲν ἔχω ὅσιον· ἢ μηδ' ἐνύω μὴν, μηδ' οὐχὶ μεθ', μηδ' ὁμνύωμεν, μηδ' ἐν τἄλλα πράττωμεν, ἃ πρὸς ἔνιοι ὡς πρὸς πρόνοιαν καὶ συμβίωσιν τῶν θεῶν πράττομεν. εἰ δ' ἄρα περὶ μηδενὸς τὴν καθ' ἡμῶν βουλεύονται· ἐμοὶ μὲν ἔξεστι περὶ ἐμαυτοῦ βουλεύεσθαι· ἐμοὶ δ' ἔστι σκέψις περὶ τοῦ συμφέροντος. συμφέρει δ' ἑκάστῳ, τὸ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ κατασκευὴν καὶ φύσιν. ἡ δὲ ἐμὴ φύσις λογικὴ καὶ πολιτικὴ· πόλις καὶ πατρὶς, ὡς μὲν Ἀντωνίνῳ μοι ἡ Ῥώμη, ὡς δ' ἀνθρώπῳ, ὁ κόσμος. τὰς τούτοις πόλεσιν δὴ ταύτας ὀφέλιμα μόνα ἔστι μοι ἀγαθά. ὅσα ἑκάστῳ συμβαίνει, ταῦτα τοῦ ὅλου συμφέρει. ἤρκεῖ τοῦτο, ἀλλ' ἐπ' ἐκεῖνο ὡς ἐπὶ παντὸς ἴθι παφύλαξας. ὅσα ἀνθρώπῳ ἢ ἑτέροις ἀνθρώποις κοινότερον δ' νῦν τὸ συμφέρον ἰδίᾳ τῷ μέσων λαμβανέσθω.

νέσθω. Ὅσπερ προσίσταταί σοι τὰ ἀμφὶ τῷ θεάτρῳ, μὴ ᾖς τοιοῦτος χωρίοις, ὡς ἀεὶ τὰ αὐτὰ ὁρῶμενα, μὴ ἀηδὴς ἐς προσκορὴς τὴν θέαν ποιεῖ. τοῦτο μὴ ἐπὶ ὅλῳ τῷ βίῳ πάσχε. πάντα τὰ ἄνω κάτω τὰ αὐτὰ, μὴ ἐν τῷ αὐτῷ. μέχρι τίνος δὴ; ἀνόητοι (συνεχῶς θαυμάσιος ἀνθρώπους, μὴ θαυμάσιων μὴ ἐπιτηδευμάτων, θαυμαστῶν ἢ ἐθνῶν τεθνεώτας. ὥστε καταλιπεῖν τὸ μέχρι Φιλιστίωνος μὴ Φοίβου, ἢ Ὀκελλανίωνος. μέτεστι γάρ σοι καὶ τὰ ἄλλα φῦλα. ἐκεῖ δὴ μεταβαλεῖν ἡμᾶς δεῖ, ὅπου Σωκράτεις μυρίοι δῆμοι ῥήτορες, Σωκράτεις ἢ σεμνοὶ φιλόσοφοι. Ἡράκλειτον, Πυθαγόρας, Σωκράτης. τοσοῦτοι ἢ ἥρωες πρότερον. τοσοῦτοι ἢ ὕστερον στρατηγοί, τύραννοι. ἐπὶ τούτοις ἢ Εὔδοξος. Ἱππαρχὸς, Ἀρχιμήδης, ἄλλαι φύσεις ὀξεῖαι μεγαλόφρονες, φιλόπονοι, θαυμάσιοι, αὐθάδεις, αὐτὰς τὰς ἐπικήρους καὶ ἐφημέρους τῶν ἀνθρώπων ζωῆς κλύδωνας εἰ, οἷον Μένιππος, καὶ ὅσοι τοιοῦτοι. περὶ θαυμάσιον τούτων γνώμην ἀνόητοι ὅτι πάλαι κεῖνται. τί δὲ τοῦτο δεινὸν αὐτοῖς; τί δαὶ τοῖς μήδ' ὀνομαζομένοις ὅλως. Ἓν ὧδε πολλοῦ ἄξιον, τὸ μετ' ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης βιῶναι τοῖς ψεύσταις καὶ ἀδίκοις ἀνεκτέον. Ὅταν δὲ φαίνεταί σεαυτῷ θέλῃς ὠφελεῖσθαι τὰ παρόντα τῶν συμβαινόντων, οἷον τὸ μὴ, τὸ ἀκαιρότερον· τὸ ἢ τὸ αἰδήμονα· τὸ ἢ τὸ βέλτιστα δοῦναι, ἄλλο ἢ ἄλλο τι. ἐὰν δὲ ἐντὸς φαίνει, ὡς τὰ ὁμοιώματα τῶν

ἀρετῇ ἐμφαινόμενα ζῶις ἤθεσι τῶ συζώντων, & ἀθρόα ὡς οἷόν τε συμπίπτοντα. διὸ μὴ πρόχειρα αὐτὰ ἔκτεον. Μὴ πνευματιᾷς ὅπ ζώων ἢ πνων λιχνῶν εἶ, μὴ δὲ τεακηδσίων; ὅτω δὴ μὴ δὲ μέχρι ζώων ἢ ἐτ τῶ βιωτέον σοι, μὴ δὲ μέχρι πλέονος. ὡσαυτε τῆ δσίας, δσον ἀφαίρεισαι οἱ στέργεις, ὅτως & τῶ χρόνω περιῶμεν πείθειν αὐτός. Πράξῃ ἢ & τῆ ἀκηνῆν, ὅταν τῆ δικαιοσύνης ὁ λόγος ὅτως ἄγῃ. ἐὰν μέντοι βίαιπς προχρώμενος σιῆσῃ, μετάβαινε ἐπὶ δ' ἄλλο, ἔσον & ἄλυπον, & συγχωρεῖς ἄλλω ἀρετῶ τῇ κωλύσει. & μέμνησο ὅπι μετ' ὑπεξαιρέσεως ὁρμᾶς, ὅπι & τῶ ἀδυνάτων ὀκ ὀρέγε. πνῶς δ' ἂν; τῆ τοιᾶς δὲ πνῶ ὁρμῆς. τότε ἢ τυγχάνῃς, ἐφ' οἷς πρόκεισθε, ταῦτα γίνεται. ὁ φιλόδοξος ἀλλοτρίαν ἐνέργειαν ἴδιον ἀγαθὸν ὑπολαμβάνει. ὁ δὲ φιλήδονος ἰδίαν πάθησιν. ὁ δὲ νῦν ἔχων ἰδίαν νόησιν. ἔξεστι πολλὰ τότε μηδὲν ὑπολαμβάνειν, & μὴ ὀχλεῖσθαι τῇ ψυχῇ, αὐτὰ γὰρ τὰ πράγματα ὀκ ἔχει φύσιν ποιητικὴν τῆ ἡμετέρων κρίσεων. Ἔθιζον σεαυτὸ πρὸς τὸ ὑφ' ἑτέρε λεγομένω γίνεσθαι ἀπαρενθυμήτως, καὶ ὡς οἷόν τε οἰκείῃ τῇ ψυχῇ τὸ λέγοντι γίνε. Τὸ ζωσμήνειμὴ συμφέρον, ὀδὲ τῇ μελίσσῃ συμφέρον. εἰ κυβερνῶν, οἰ ναῦ, ἢ ἰατρεύονται οἱ κάμνοντες κακῶς ἔλεγον, ἄλλω τίνι ἂν πρόσειχον, ἢ πῶς αὐτὸς ἐνεργοίη, ἢ τοῖς ἐμπαλέσι σωτήριον, ἢ τοῖς

θερα

θεραπευομένοις ὑγιεινόν; Πόσοι μετ' ὧν εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον ἤδη ἀπεληλύθασιν ἰκτερίωσι, τὸ μέλι πικρὸν φαίνεται. καὶ λυσσοδήκτοις τὸ ὕδωρ φοβερὸν· καὶ παιδίῳ τὸ σφαιρίον καλόν. Τί οὖν ὀργίζομαι, ἢ δοκεῖ σοι ἔλασσον ἰσχύειν τὸ διεψευσμένον, ἢ τὸ χολίον τῷ ἰκτερίῳ τι, καὶ ὁ ἰὸς τῷ λυσσοδήκτῳ. κατὰ τὸν λόγον τῆς σῆς φύσεως, βιοῦν σε οὐδεὶς κωλύσει. πρὰ τὸν λόγον τῆς κοινῆς φύσεως οὐδέν σοι συμβήσεται οἷοί εἰσιν οἷς θέλουσιν ἀρέσκειν, καὶ δι' οἷα περιγινόμενα; καὶ δι' οἵων ἐνεργειῶν; ὡς ταχέως ὁ αἰὼν πάντα καλύψει, καὶ ὅσα ἐκάλυψεν ἤδη.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙ-
νου αὐτοκράτορος, τῶν εἰς ἑαυτὸν· Βιβλίον ζ'.

Τί ἐστι κακία τοῦτ' ἔστιν ὃ πολλάκις εἶδες. καὶ ἐνθὶ παντὸς δὲ τοῦ συμβαίνοντος πρόχειρον ἔχε, ὅτι τοῦ τό ἐστιν ὃ πολλάκις εἶδες. ὅλως ἄνω κάτω τὰ αὐτὰ εὑρήσεις, ὧν μεταὶ αἱ ἱστορίαι αἱ παλαιαὶ, αἱ μέσαι, αἱ ὑπόγυιοι, ὧν νῦν μεταὶ αἱ πόλεις, καὶ οἰκίαι, οὐδὲν καινόν·

πάντα καὶ ζωὴν ὀλιγοχρόνια. τὰ δόγματα τῶν
πῶς ἄλλως διώκειν δύνεται, ἐὰν μὴ αἱ κατὰ
τὰ λοιπὰ αὐτῶν φαντασίαι σβεσθῶσιν, ὡς δύ-
νεται; ἀναζωπυρεῖν, ἐὰν σοὶ ὄχλη δύνασθαι πρὸς
τοῦτο ὃ δεῖ προσλαμβάνῃν· εἰ δύναμαι, τί πα-
ράσομαι; τὰ ἔξω τῆς ἐμῆς διανοίας οὐδὲν ὄλως
πρὸς τὴν ἐμὴν διάνοιαν. ἴσθι τοῦτο πάλιν, ὡς ὀρθός εἶ.
ἀναβιῶναί σοι ἔξεστιν. ἴδε πάλιν τὰ πράγματα ὡς
ἑώρας· εἰ τοῦτο ἦν τὸ ἀναβιῶναι. Πομπῆς κοσ-
μοπολίτου, ἢ σκηνῆς θεάματα, ποίμνια, ἀγέλαι,
δορυδορατισμοί, κῶας ὀΐων ὀσταίων ἐρριμμένον, χω-
μίον εἰς τὰς τῶν ἰχθύων δεξαμενάς. μυρμήκων τε
λαιποπρεία, καὶ ἀχθοφορία, μυῖῶν ἐπτοημένων
διαδρομαί. σιγιλλάρια νηπιοπαστόμενα. χαὶ
δὴν οὐ τούτοις ὑμνῶς μὴ ὁ μὴ φρενατόμενον ἐ-
στάναι. πρακτικὸν θεῖν μή τοι, ὅπερ ὄντως ἄξιος ἐ-
κατόν ὄστιν, ὅστις ἄξιος ὄστι ταῦτα ποιεῖν ἐπαινέσαι-
κον. Δεῖ καὶ λέξιν πρακτικὴν θεῖς λεγομένοις, ἢ
καθ' ἑκάστην ὁρμὴν τοῖς γινομένοις. καὶ ἢ μὴ τι ἕτε-
ρον, θύθυς ὁρᾶν ἢ τίνα σκοπὸν ἡ ἀναφορά. ἢ ὁ τῆς
ἑτέρας προφυλάσσων τί τὸ σημαινόμενον. πρότε-
ρον ἰσχαρεῖ ἡ διανοία μου πρὸς τοῦτο, ἢ ὄχι. εἰ μὲ ἐ-
σχαρεῖ, χωρεῖ αὐτὴ πρὸς τὸ ἔργον ὡς ὀργάνῳ
προσῆκον τῷ ὅλῳ φύσεως δοθὲν πρ. εἰ δὲ μὴ ἰσχα-
ρεῖ, ἤδη προχωρεῖ τὸ ἔργον τῷ διωαμένῳ κρεῖττον
ἐνδιατελεῖσθαι, ἐὰν ἄλλως τοῦτο μὴ καθήκῃ. ἢ πρᾶσ-

σωσ

ὡς δύναμαι προσπαλαίων τ δυνάμενον κ πρόχρησιν τ ἐμῦ ἡγεμονικῦ ποιῆσαι τὸ εἰς τὴν κοινωνίαν νῦν καίριον © χρήσιμον. ὅπ ἢ αὖ δι ἐμαυτῦ, ἢ σὺν ἄλλῳ ποιῷ, ὧδε μόνον χρὴ ζῆν τείνοντα, εἰς τὸ κοινῇ χρήσιμον. Ὃ ὅσοι μὴ ποιοῦνται γινόμενοι, ἤδη λήθη παραδίδονται. ὅδοι δὲ τάττες ὑμνήσαντες, πάλαι ἐκ ποδών. Μὴ αἰσχύνῃ βοηθούμενος. πόνος γὰρ ἐστὶν ὀρθὸν δόγμα ἰδιβάλλον, ὡς γραπτὴν εἰσηγεμαχίαν. Τί δ' ἐὰν σὺ μὴ χωλαίνων τῇ τῶν ἔπαλξιν ἀναβαίνειν μόνος μὴ δύνῃ, σὺν ἄλλῳ δυνατὸν ἢ τοῦτο; Τὰ μέλλοντα μὴ ταράσσετω. ἥξεις γὰρ ἐπ' αὐτὰ ἐὰν δέῃσι, φέρων τ αὐτ λόγον, ᾧ νῦν πρὸς τὰ παρόντα χρᾶ. Ῥᾴστα δὲ ἀνθρώπῳ ἰδιτολέκεται. © ἡ ζωῇ δεσις ἱερά, © ἡδεῖα πᾶσιν ἀνθρώπιον ἄλλο ἄλλῳ. συγκατατίθεται δὲ ἡ συγκοσμοῦσα τ αὐτ κόσμον. κόσμος τε γὰρ εἷς ἁπάντων, καὶ θεὸς εἷς διὰ πάντων, καὶ οὐσία μία καὶ νόμος εἷς. λόγος κοινὸς πάντων τ νοερῶν ζώων, © ἀλήθεια μία, εἴγε καὶ τελεότης μία τ ὁμογενῶν, καὶ τοῦ αὐτοῦ λόγου μετεχόντων ζώων. πᾶν τὸ ὑλικὸν, ἀφανίζει τάχιστα τὴν τ ὅλων οὐσίαν· καὶ πᾶν αἰτιον, εἰς τ τ ὅλων λόγον τάχιστα ἀναλαμβάνει· καὶ πάντος μνήμη τάχιστα ἐγκαταχώννυται τῷ αἰῶνι. τῷ λογικῷ ζώῳ ἡ αὐτὴ πρᾶξις κ φύσιν ὁσία, © κ λόγον ὀρθὸς, ἢ ὀρθόμιον.

μλνος. οἷόν ὄξιν οἱ ἡνωμλνοις τὰ μέλη τῦ σώματος, τῦδν ἔχει τ λόγου οἱ διεσῶσι τὰ λογικὰ, πρὸς μίαν πνὰ ζωεργίαν κατισκυασμλνα. μᾶλλον δέ σοι ἡ τότε νόησις προσωσεῖται. ἐαν πρὸς ἑαυτ πολλάκις λέγης, ὅπ μέλος εἰμὶ τῦ ἐκ τ λογικῶν συσήματος. ἐαν δὲ ΔΔ τῦ ρω στοιχείυ μέρος εἶν ἑαυτ λέγης, ὅπω δὲ καρδίας φιλεῖς σῦ ἀνθρώπυς· ὅπως καθαλιπὶνῆς ὀυφραίνϕ τὸ ὀυργτεῖν. ἔπ ὡς πρέπον αὐτ φιλεῖν ποιεῖς· ὅπω ὡς αὐτ δῦ ποιῶν. ὁ θέλϕ ἔξωθεν προσπίπτω ζοῖς παθεῖν ἐκ τ προσπτώσεως ταύτης διωαμλνοις. ἐκεῖνα τ ἐαν θελήσῃ μέμφεσθ τὰ παθόντα. ἐγὼ δ ἐαν μὴ πολάβω ὅπ κακὸν τὸ συμβεβηκὸς, ὅπω βέβλαμμαι. ἔξεστ δέ μοι μὴ πολαβεῖν. ὃ, τι αν τις ποιῇ ἢ λέγῃ, ἐμὲ δεῖ ἀγαθὸν εἶν. ὡς αν εἰ ὁ χρυσὸς ἢ ὁ σμάραγδος, ἢ ἡ πορφύρα ζῶν ἀεὶ ἔλεγεν, ὅ, τις αν ποιῇ, ἢ λέγῃ, ἐμὲ δεῖ σμάραγδον εἶν, κὴ τὸ ἐμαυτῦ χρῶμα ἔχϕ. τὸ ἡγεμονικὸν, αὐτὸ ἑαυτῷ ἀρκ ἐνοχλεῖ. οἷον λέγω, τὸ φοβεῖ ἑαυτὸ εἰς ὠδ θυμίαν. εἰ δὲ πὶς ἄλλ αὐτὸ φοβῆσαι ἢ λυπῆσαι δύναϑ, ποιείτω. αὐτὸ γὰρ ἑαυτὸ πολλπτικῶς τρέπϕ εἰς τοιαύτας τροπάς. τὸ σῶμα μὴ πάθῃ τι, αὐτὸ μεριμναίτω εἰ δύναται, κὴ λεγέτω εἴ τι πάσχϕ. τὸ ψυχάριον, τὸ φοβούμλνον, τὸ λυπούμλνον, τὸ τοῦτ ὅλως πολαμβάνον, οὐδὲν μὴ πά-

θη. ἀπ' ἐξ ἀὐτοῦ εἰς κείσην διαύτων. ἀπροσδεές ἔστιν ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, τὸ ἡγεμονικὸν, ἐὰν μὴ ἑαυτῷ ἐνδῷ κακὸν ποιῆ. καὶ τὰ ταυτὰ ἀεὶ ἀπαράλλαξον, καὶ αὐτομαθὲς ἴσον, ἐὰν μὴ ἑαυτὸ παραλλαγῇ καὶ ἐμποδίζῃ. Εὐδαιμονία ἐστὶ, δαίμων ἀγαθὸς, ἢ ἀγαθόν. τί δὴ σὺ δὲ ὦδε ποιεῖς ὦ φαντασία; ἀπέρχεσθ' ὅθεν σοι, ὡς ἦλθες, ἀπ' χρήζω σε. ἐλήλυθας δ' οὖν τὸ ἀρχαῖον ἔθος. ἀλλ' ὀργίζομαί σοι. μόνον ἄπιθι. Φοβεῖ ταί πως μεταβολήν. τί δ' ἄλλο ζῷον χωρὶς μεταβολῆς γένεσθε; τί δὲ ἄλλο φίλτερον ἢ οἰκειότερον τῇ τοῦ ὅλου φύσει; Σὺ δ' αὐτὸς λέσασθαι δύνασαι, ἐὰν μὴ τὰ ξύλα μεταβάλῃ; πρασφῦναι δ' ἄνθρακα, ἐὰν μὴ τὰ εὐώδιμα μεταβάλῃ; ἄλλο δέ τι χρησίμων σύντομον ζῷον τελεσθῆναι χωρὶς μεταβολῆς; οὐχ ὁρᾷς σὺν ὅτι καὶ αὐτὸ τὸ σε μεταβαλεῖν ὁμοίου ἐστὶ, καὶ ὁμοίως ἀναγκαῖον τῇ τοῦ ὅλου φύσει διὰ τοῦ ὅλου οὔσας, ὡς δὲ χειμάζῃ ἕξ δίεκπορεύεσθαι πάντα τὰ σώματα, τῷ ὅλῳ συμφυῆ καὶ συνεργὰ, ὡς τὰ ἡμέτερα μέρη ἀλλήλοις. πόσους ἤδη ὁ αἰὼν χρυσίππους, πόσους Σωκράτεις, πόσους Ἐπικτήτους καταπέπωκεν; σὺ δ' αὐτὸ μὴ θαυμάσῃς. ὀπινοσοῦν σοι ἀνθρώπων τε καὶ πράγματος προσιπέτω. Ἐμὲ δὲ μόνον περισπᾷ, μήπ αὐτὸς ποιήσω, ὃ ἡ κατασκευὴ τοῦ ἀνθρώπου ἐλᾷ, ἢ ὡς ὁ ἐλεῖ, ἢ ὁ νοῦς ὁ ἐλᾷ. ἐγγὺς μὲν ἐστὶ πολὺ πάντων λήθη. ἐγγὺς δὲ ἡ θαυ-

ἡ πάντην περὶ τοῦ λήθη. Ἴδιον ἀνθρώπου φιλεῖν καὶ τοὺς πταίοντας. τοῦτο δὲ γίνεται, ἐὰν συμπροσπίπτῃ τοι, ὅτι καὶ συγγενεῖς, καὶ δι' ἄγνοιαν, καὶ ἄκοντες ἁμαρτάνουσι, καὶ ὡς μετ' ὀλίγον ἀμφότεροι τεθνήξετε. καὶ πρὸ πάντων, ὅτι οὐκ ἔβλαψέ σε. οὐ γὰρ τὸ ἡγεμονικόν τοῦ χεῖρον ἐποίησεν, ἢ πρόσθεν ἦν. ἡ τῶν ὅλων φύσις, ἐκ τῆς ὅλης οὐσίας, ὡς κηροῦ, νῦν μὲν ἱππάριον ἔπλασε, συγχέασα δὲ τοῦτο, εἰς δένδρου φύσιν συνεχρήσατο τῇ ὕλῃ αὐτοῦ· εἶτα εἰς ἀνθρωπάριον; εἶτα εἰς ἄλλό τι. ἕκαστον δὲ τούτων πρὸς ὀλίγιστον ὑπέστη. δεινὸν δὲ οὐδὲν τὸ διαλυθῆναι τῷ κιβωτίῳ· ὥσπερ οὐδὲ τὸ συμπαγῆναι· Τὸ ἐπίκοτον τοῦ προσώπου λίαν πρὰ φύσιν, ὅταν πολλαίκις ἐναποθνήσκειν ἦ πρόσχημα. ἢ τὸ τελευταῖον ἀπεσβέσθη, ὥστε ὅλως ἐξαφθῆναι μὴ δυνάσθαι. αὐτῷ γε τούτῳ πρακολουθεῖν πειρῶ, ὅτι πρὰ τὴν λόγον. εἰ γὰρ καὶ ἡ συναίσθησις τοῦ ἁμαρτάνειν οἰχήσεται, τίς ἔτι τοῦ ζῆν αἰτία; Πάντα ὅσα ὁρᾷς, ὅτον οὔπω μεταβαλεῖ ἡ τὰ ὅλα διοικοῦσα φύσις, καὶ ἄλλα ἐκ τῆς οὐσίας αὐτῶν ποιήσει. καὶ πάλιν ἄλλα ἐκ τῆς ἐκείνων οὐσίας, ἵνα ἀεὶ νεαρός ᾖ ὁ κόσμος. Ὅταν τις ἁμάρτῃ τι εἰς σὲ, εὐθὺς ἐνθυμοῦ τὶ ἀγαθὸν ἢ κακὸν ὑπολαβὼν ἥμαρτε. τοῦτο γὰρ ἰδὼν, ἐλεήσεις αὐτὸν, καὶ οὔτε θαυμάσεις, οὔτε ὀργιθήσῃ.

ἤτοι

ἤτοι γὰρ καὶ αὐτὸς τὸ αὐτὸ ἐκείνῳ ἀγαθὸν ἔτι ὑπολαμβάνεις, ἢ ἄλλο ὁμοειδὲς. δεῖ οὖν συγγινώσκειν. εἰ δὲ μηκέτι ὑπολαμβάνεις τὰ τοιαῦτα ἀγαθὰ καὶ κακὰ, ῥᾷον εὐμενὴς ἔσῃ τῷ παρορῶντι. Μὴ τὰ ἀπόντα ἐννοεῖν ὡς ἤδη ὄντα· ἀλλὰ τὴν παρόντην τὰ δεξιώτατα ἐκλογίζεσθαι, καὶ τούτων χαίριν ὑπομιμνήσκεσθαι, πῶς ἂν ἐπεζητεῖτο, εἰ μὴ παρῆν· ἅμα μέν τοι φυλάσσου, μὴ διὰ τοῦ ὅτως ἀσμενίζειν αὐτοῖς, ἐθίσῃς ἐκτιμᾷν αὐτὰ, ὥστε ἐάν ποτε μὴ παρῇ ταραχθήσεσθαι. εἰς αὐτὴ συνεφλοῦ. Φύσιν ἔχει τὸ λογικὸν ἡγεμονικὸν, ἑαυτῷ ἀρκεῖσθαι δικαιοπραγοῦντι, καὶ παρ' αὐτὸ τοῦτο γαλήνην ἔχοντι. ἐξαίλειψον τὴν φαντασίαν. στῆσον τὴν νευροσπαστίαν. περίγραψον τὸ ἐνεστὼς τοῦ χρόνου, γνώριζον τὸ συμβαῖνον, ἢ τοὶ, ἢ ἄλλῳ, δίελε καὶ μέριζον τὸ ὑποκείμενον, εἰς τὸ αἰτιῶδες καὶ ὑλικόν. ἐννόησον τὴν ἐσχάτην ὥραν. Τὸ ἐκείνῳ ἁμαρτηθὲν, ἐκεῖ κατάλιπε, ὅπου ἡ ἁμαρτία ὑπέστη. συμπρεκτείνειν τὴν νόησιν τοῖς λεγομένοις. εἰσδύεσθαι τὸν νοῦν εἰς τὰ γινόμενα καὶ ποιοῦντα. φαίδρυνον σεαυτὸν ἁπλότητι καὶ αἰδοὶ, καὶ τῇ πρὸς τὰ ἀνὰ μέσον ἀρετῆ καὶ κακίας ἀδιαφορίᾳ. φίλησον τὰ ἀνθρώπινον γένος ἀκολούθησον θεῷ. ἐκεῖνος μέν φησιν, ὅτι πάντα νομιστί. ἔτι εἰ δαίμονα τὰ στοιχεῖα. ἀρκεῖ δὲ μεμνῆσθαι, ὅτι τὰ πάντα νομιστὶ ἔχει, ἢ

δηλίαν

δηλίαν ὀλίγα. Περὶ θανάτου, εἰ σκεδασμός, ἢ ἄτομοι, ἢ κατάσβεσις, ἢ τροπὴ σβέσις, ἢ μετάστασις. Περὶ φόβου δ' μὴ ἀφόρητον, ἀβαλγῆ. ε' ὃ χρονίζον, φορητόν. Ὁ ἢ διάνοια τῆς ἑαυτῆς γαλήνῃ καὶ ἀπόλυσιν ἄγαθὴν ἔχει, ὁ δὲ χεῖρον δ' ἡγεμονικὸν γέγονεν. Τὰ ὑπὸ κακόμοιρα μέρη τοῦ τοῦτο, εἶτα διώκει τοῦδε αὐτὰ ἀφελωνάσθω. Περὶ δόξης ἴδε τὰς διανοίας αὐτῶν, οἷαι. Ὁ οἷα μὴ φθόνου ζῆλον. οἷα ὑ διώκουσαι. μὴ ὅπως αἱ θῖνες ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις ὑδιαφορούμεναι κρύπτουσι τὰ πρότερα· οὕτως ἐν τῷ βίῳ, τὰ πρότερα ὑπὸ τῶν ἐπιγενομένων τάχιστα ἐκαλύφθη. Πλατωνικῶν. ᾧ ἔνι ὑπάρχει διανοία μεγαλοπρεπὴς, ὁ θεωρία πάντος μὲν χρόνου, πάσης δ' οὐσίας, ἆρα οἷόν τε τοῦτο μέγα τι δοκεῖν εἶναι ἐν ἀνθρώπινον βίον; ἀδύνατον, ἦ δ' ὅς. ἀνάγκη δ' Ὁ θάνατον οὐ δεινόν τι ἡγήσεται ὁ τοιοῦτος; ἥκιστά γε. Ἀνδρείων. Βασιλικὸς μὲν πρᾶξαι, κακῶς δὲ ἀκοῦσαι. αἰσχρὸν ὄν δὲ μὲν πρόσωπον ὑπόκριτον εἶναι καὶ σχηματίζεσθαι, ὁ καταστρέφεσθαι ὡς κελεύει ἡ διάνοια, αὐτὸν δ' ὑφ' ἑαυτῆς μὴ σχηματίζεσθαι καὶ καταστρέφεσθαι,

τοῖς πράγμασι δ' ἐχὶ δυμᾶσθαι χρεών·
Μέλει γὰρ αὐτοῖς οὐδέν.
Ἀθανάτοις τε θεοῖς, ὁ ἡμῖν χάρματα δοίης·
Βίου θορίζειν ὥστε κάρπιμον στάχυν.
Καὶ δὲ μὴ εἶναι, τὸ δὲ μή.

Εἰδ'

Εἰ δ' ἠμελήθην ἐκ θεῶν καὶ παῖδ' ἐμώ.
Ἔχει λόγον καὶ τοῦτο.
Τὸ γὰρ εὖ μετ' ἐμοῦ καὶ τὸ δίκαιον. μὴ συνεπιθρηνεῖν. μὴ σφύζειν.

ΠΛΑΤΩΝΙΚΑ'.

Ἐγὼ δὲ τούτῳ δέκαιον ἂν λόγον ἀντείποιμι. ὅτι οὐ καλῶς λέγεις ὦ ἄνθρωπε, εἰ οἴει δεῖν κινδυνον ὑπολογίζεσθαι τοῦ ζῆν, ἢ τεθνάναι ἄνδρα, ὅτου τι καὶ σμικρὸν ὄφελος. ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνο μόνον σκοπεῖν ὅταν πράττῃ, πότερον δίκαια ἢ ἄδικα πράττει, καὶ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ ἔργα ἢ κακοῦ. Οὕτω δὴ ἔχει ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τῇ ἀληθείᾳ, οὗ ἂν τις αὐτὸν τάξῃ ἡγησάμενος βέλτιστον εἶναι, ἢ ὑπ' ἄρχοντος τα χθῇ, ἐν ταῦθα δεῖ ὡς ἐμοὶ δοκεῖ μένοντα κινδυνεύειν, μηδὲν ὑπολογιζόμενον, μήτε θάνατον, μήτε ἄλλο μηδὲν πρὸ τοῦ αἰσχροῦ. Ἀλλ' ὦ μακαίριε, ὅρα μὴ ἄλλο τι τὸ γενναῖον, καὶ τὸ ἀγαθὸν, ἢ τὸ σώζειν τε καὶ σώζεσθαι. μὴ γὰρ τοῦτο μὲν τὸ ζῆν ὁπόσον δὴ χρόνον τὸν γε ὡς ἀληθῶς ἄνδρα ἐατέον ἐστί. Οὐ φιλοψυχητέον, ἀλλ' ὑπὲρ τέψαντα περὶ τούτην τῷ θεῷ, καὶ πιστεύσαντα ταῖς γυναιξὶν, ὅτι τὴν εἱμαρμένην οὐδεὶς ἂν ἐκφύγοι. Τὸ ὑπὲρ τούτῳ σκεπτέον, τίνα ἂν τρόπον τοῦτον ὃν μέλλει χρόνον βιῶναι ὡς ἄριστα βιώῃ. Περὶ σκοπεῖν ἄστρων δρόμους, ὥσπερ συμπεριθέοντα.

καὶ

τὰς τῶν στοιχείων εἰς ἄλληλα μεταβολὰς συνεχῶς ἀνοεῖν. ἀρκοῦ θαίρεσι δ' αἱ τότ' τὴν φαντασίαι ἐν ῥύσῳ τῷ χαμαὶ βίου. Καλὸν δὲ τὸ Πλάτωνος· καὶ δὴ πρὸς ἀνθρώπων σὺν λόγῳ ποιούμενον, ἀθροσκοπεῖν δεῖ καὶ τὰ ἐπίφυτα, ὥσπερ ὠδῖνα αὔωθεν καὶ ἀγκύλας, στρατεύματα, γεώργια, γάμους, διαλύσεις, γενέσεις, θανάτους, δικαστηρίων θόρυβον, ἐρήμους χώρας, βαρβάρων ἔθνη ποικίλα, ἑορτὰς, θρήνους, ἀγορὰς, παμμιγεῖς. ἔστ' ἐκ τῶν ἀναπίων συγκεκομμένων. τὰ προγεγονότα ἀναθεωρεῖν· τὰς τοσαύτας τῶν ἡγεμονιῶν μεταβολὰς. ἔξεστι καὶ τὰ ἐσόμενα προφορᾶν. ὁμοειδῆ γὰρ πάντως ἔσται, καὶ οὐκ οἷόν τε ἐκβῆναι τὸν ῥυθμὸν τὸν νῦν γινομένων. ὅθεν ἔστιν, τὰ τεσσαράκοντα ἔτεσιν ἱστορῆσαι τὸν ἀνθρώπινον βίον, τῷ τὴν αὐτὴν θέαν. πάντ' ὁλέον ὁμοῖα; καὶ τὰ ἐκ γῆς μὲν φύντα, εἰς γαῖαν· τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου βλαστόντα γένη, εἰς αἰθέριον πάλιν ἦλθε πόλον. ἢ τὸ διάλυσις τῶν ἐν ταῖς ἀτόμοις ἀντεμπλοκῶν, καὶ τοιοῦτός τις σκορπισμὸς τῶν ἀπαθῶν στοιχείων.

Καὶ σίδοισι καὶ τόδοις, θαυμανθύμασι
Παρεκδέχοντες ὀχετόν, ὥστε μὴ θανεῖν.
Θεόθεν δὲ πνέοντ' ἄρον
Ἀνάγκη τλῆναι καμάτοις ἀνοδύρτοις.

Οὐκ ἔστιν ἀρχὴ τόδε, ἀλλ' τὸ αὐτόρρω τῶν πρὸ-

τῶν

τ̃ γλαζωνικῶν συναφὲς. Καββαλιώτερος, ἀλλ' οὐχὶ κοινωνικώτερος, οὐδὲ αἰδημονέστερος. οὐδ' οὕτω κότερος ὡδὶ τοῖς συμβαίνουσιν, οὐ δὲ βωμολοχώτερος πρὸς τὰ τ̃ ὡλησίου προαιρέματα. Ὅπερ ὄργον ἐπιτελεῖαζ δικαίᾳ τ̃ κ̃ τ̃ κοινὸν θεοῖς καὶ ἀνθρώποις λόγον ἐκεῖ οὐδὲν οὐφνὸν· ὅπερ ν̃ ὠφελείας τυχεῖν ἕξεστι, διὰ τ̃ βύσσους, καὶ κ̃ τ̃ καταστολῆς πολυτελοῦς ἀνεργείας, ἐκεῖ οὐδεμίαν βλάβην ὑφορατέον. ϖαντάχοῦ καὶ δικαίοις ὡς σοί ὄντι τῇ πρόσῃ συμβαίνει διοσεβῶς βιάρεσεῖν, καὶ θεοῖς πρᾶσιν ἀνθρώποις κ̃ δικαιοσωλῶ προσφέρεαζ τῇ ὄ-σῃ φανταστα ἐμφιλοτεχνεῖν, ἵνα μήτι ἀκαταλλήπτου πρφορυ. Μὴ ϖοδιβλέπε ἀλλότεα ἡγεμονικά· ἀλλ' ἐκεῖ βλέπε κατ' οὐθὺ, ὡς πίστις οὐφηγεῖ, ἥτε τ̃ ὅλου διὰ τ̃ συμβαινόντων θεοῖ, καὶ ἡ σὴ διὰ τ̃ πρακτέων ἐϖὸ σοῦ. πρακτέον ὑ ἐνάσῳ τὸ ἐξῆς τῇ καταστολῇ. καταστολάσαι ὑ τὰ μὴ λοιπὰ, τ̃ λογικῶν ἕνεκεν, ὥσπερ καὶ ὡς ϖαντὸς ἄλλου, τὰ χείρω τ̃ κρειττόνων ἕνεκεν, τὰ ὑ λογικὰ ἀλλήλων ἕνεκεν. Τὸ μὲν οὖν προηγούμενον οὐ τῇ τ̃ ἀνθρώπου καταστολῇ σ̃ κοινωνικὸν ὄντι. δεύτερον δὲ τὸ αἰσθητὸν πρὸς τὰς σωματικὰς πείσεις. λογικῆς τε καὶ νοερᾶς κινήσεως ἴδιον πάλιν εἰς ἑαυτὸν, καὶ μήϖοτε ἥπτεσθαζ μήτε αἰσθητικῆς μήτε ὁρμητικῆς κινήσεως· ζωώδης τε ἐνάτορα. ἡ δὲ νοερὰ ἐθέλῃ πρωτεύειν, καὶ μὴ

π κατα-

κατακρατεῖσθαι ὑπ' ἐκείνων δικαίως γε. τὸ φύκει γὰρ χρηστικὴ πᾶσιν ἐκείνοις. τεῖον οὖ τῇ λογικῇ κατασκευῇ τὸ ἀπρόπτωτον καὶ ἀνεξαπάτητον. τούτην οὖν ἐχόμενον δ' ἡγεμονικὴν θύρεαν πρασινέτω, καὶ ἔχει τὰ ἑαυτοῦ. ὡς ἀκρτεθνηκότα δεῖ καὶ μέχρι νῦν βεβιωκότα δ' λοιπὸν ἐκ τοῦ πολιόντος χῆσαι καὶ τῷ φύσιν, μόνον φιλεῖν τὸ ἑαυτῷ συμβαῖνον καὶ συγκλωθόμενον. τί γὰρ ἁρμοδιώτερον; ἑφ' ἑκάστῳ συμβάματος ἐκείνους πρὸ ὀμμάτων ἔχειν, οἷς τὰ αὐτὰ συνέβαινεν. ἔπειτα ἤχθοντο, ἐξεπίζοντο, ἐμέμφοντο. νῦν δ' ἐκεῖνοι ποῦ; οὐδαμοῦ. τί δ' ἂν σὺ θέλῃς ὁμοίως; οὐχὶ δὲ τὰς μὲν ἀλλοτρίας προπάσας καταλιπεῖν τοῖς τρέπουσι καὶ τρεπομένοις; αὐτὸς δὲ πρὸς τὸ πῶς χρῆσαι αὐτοῖς ὅλος γίνεσαι. χρήσῃ γὰρ καλῶς, καὶ ὕλην σου ἔσαι, μόνον προσέχε καὶ θέλε σεαυτῷ καλὸς εἶναι, ὃ πανὸς δ' πρόσῃς, καὶ μέμνησο ἀμφοτέρων, ὅτι καὶ διάφορον ἑφ' ᾧ ἡ πρᾶξις· ἔνδον βλέπε, ἔνδον ἡ πηγὴ τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ ἀεὶ ἀναβλύειν δυναμένη, ἐὰν ἀεὶ σκάπτῃς· δεῖ καὶ δ' σῶμα πεπηγέναι, καὶ μὴ διεῤῥῖφθαι, μήτε σὺ κινήσει, μήτε σὺ σχέσει. οἷον γὰρ π ὠδὶ τὸ προσώπου παρέχει ἡ διάνοια, σωστὸν αὐτὸ καὶ εὔχαριν σωτηροῦσα, τοιοῦτο καὶ ὧδὶ ὅλου τοῦ σώματος ἀπαιτητέον. πανὸς δὲ τοῦτα σὺ ζῆ-

αἰνεπ

ἀνεπιτηδεύτῳ φυλακτέα. Ἡ βιωτικὴ τῇ παλαιστικῇ ὁμοιοτέρα ἤπερ τῇ ὀρχηστικῇ. κ̅τ̅ τὰ πρὸς τὰ ἐμπίπτοντα καὶ οὐ προεγνωσμένα, ἕτοιμος καὶ ἀπτῶς ἑστάναι. Συνεχῶς ἐφιστάναι, τίνες εἰσὶν οὗτοι ὑφ' ὧν μαρτυρεῖσθαι θέλεις, καὶ τίνα ἡγεμονικὰ ἔχουσιν. οὔτε γὰρ μέμψῃ τοῖς ἀκουσίως πταίουσιν, οὔτε ὠθιμαρτυρήσεως δεήσῃ, εἰ βλέπων εἰς τὰς πηγὰς τῆς ὑπολήψεως καὶ ὁρμῆς αὐτῶν. Πᾶσα ψυχὴ ἄκουσά (φησιν) στέρεται ἀληθείας. οὕτως οὖν καὶ δικαιοσύνης καὶ σωφροσύνης, καὶ εὐμενείας, καὶ παντὸς τοῦ τοιούτου. ἀναγκαιότατον δὲ τὰ διηνεκῶς τούτου μεμνῆσθαι· ἔσῃ γὰρ πρὸς πάντας πρᾳότερος. ὠθὶ μὲν παντὸς πόνου, πρόχειρον ἔστω ὅτι οὐκ αἰσχρὸν, οὐδὲ τὴν διάνοιαν τῶν κυβερνῶσαν χείρω ποιεῖ. οὔτε γὰρ καθὸ ὑλικὴ ἐστιν, οὔτε καθὸ κοινωνικὴ διαφθείρει αὐτὴν. ὠθὶ μέντοι τῶν πλείστων πόνων, καὶ τὸ τοῦ Ἐπικούρου σοι βοηθείτω, ὅτι οὔτε ἀφόρητον οὔτε αἰώνιον, ἐὰν τῶν ὅρων μνημονεύῃς, καὶ μὴ προσδοξάζῃς. κἀκείνου δὲ μέμνησο ὅτι πολλὰ πόνῳ τὰ αὐτὰ ὄντα, λανθάνει δυσχεραινόμενα. οἷον τὰ νυστάζειν, καὶ τὸ καυματίζεσθαι, καὶ τὸ ἀνορεκτεῖν. ὅταν οὖν τινι τούτων δυσαρεστῇς, λέγε ἑαυτῷ, ὅτι πόνῳ ἐνδίδως. Ὅρα μήποτε τοιοῦτον πάθης πρὸς τοὺς ἀπανθρώπους, οἷον οἱ ἄνθρω-

ποι πρὸς σὺν ἀνθρώπους. Πόθεν ἴσμεν εἰ τηλαύγης Σωκράτης, καὶ διαθέσιν ἡρέσκων ἦν. οὐ γὰρ ἀρκεῖ εἰ Σωκράτης δύσδοξότερον ἀπέθανεν, καὶ ἀπηνεχέστερον τοῖς σοφισταῖς διελέγετο, μὴ καρτερικώτερον ἐπὶ τῷ πάγῳ διενυκτέρευεν, ὃν ἦν Σαλαμίνιον κελεύσθεις ἄγειν, γενναιότερον ἔδοξεν ἀπεχθῆναι, καὶ ἐπὶ τοῖς ὁδοῖς ἐβραδύνετο· πολὺ δὲ καὶ μᾶλις ἂν τις ἰδιάσειεν εἰ πόρρω ἀληθὴς ἦν. ἀλλ' ἐκεῖνο δεῖ σκοπεῖν, ποίαν τινὰ τῇ ψυχῇ εἶχε Σωκράτης. καὶ εἰ ἐδυνάτο ἀρκεῖαν τῷ δικαίῳ εἶναι τὰ πρὸς ἀνθρώπους, μὴ ὅσιος τὰ πρὸς θεούς, μήτε εἰκῇ πρὸς τὴν κακίαν ἀναναντῆν, μηδὲ μιᾷ δουλοῦν τινὸς ἀγνοίᾳ, μήτε τὴν ἀχρεμομένων ἐπὶ τῷ ὅλῳ ὡς ξένον τι δεχόμενος, ἢ ὡς ἀφόρητον ὑπομένων, μήτε τοῖς τοῦ σαρκιδίου πάθεσιν ἐμπεπλεγμένον συμπαθῆ τὸν νοῦν. Ἡ φύσις οὐχ ὅτως ξυνεκέρασε τῷδε συγκρίματι, ὡς μὴ ἐφεῖσθαι πόρρω ἐλθεῖν ἑαυτόν, καὶ τὰ ἑαυτοῦ ὑφ' ἑαυτῷ ποιεῖσθαι. λίαν γὰρ ἀνδέχεται θεῖον ἄνδρα γενέσθαι, καὶ ὑπὸ μηδενὸς γνωσθῆναι. τοῦτο μέμνησο ἀεὶ, καὶ ἐπ' ἐκείνου, ὅπ ὀλιγίστοις κεῖται δ' εὐδαιμόνως βιῶσαι. καὶ μὴ ὅπ ἀπλήστους δεῖ λεκτικοὺς καὶ φυσικοὺς ἔσεσθαι, δεῖ δὲ ὅπο ἀχρηνῶς μὴ ἐλεύθερος, μὴ αἰδήμων, καὶ κοινωνικὸς, καὶ εὐπειθὴς θεῷ. Ἀβιάστως δεῖ χωρεῖσθαι ἐν τελείᾳ εὐμηδίᾳ, καὶ πανταχοῦ

τοῦ καταβιῶσιν ἅτινα βούλονται, κἂν τὰ θη-
ρία διασπᾷ τὰ μελύδρια τοῦ περιτεθραμμένου
τούτου φυραμάτος. τί δὲ κωλύει ἐν πᾶσι τούτοις
τὴν διάνοιαν σώζειν ἑαυτὴν ἐν γαλήνῃ, καὶ κρίσει
τῇ περὶ τῶν περιεστηκότων ἀληθεῖ, καὶ χρήσει
τῶν ὑποβεβλημένων ἑτοίμῃ; ὥστε τὴν μὲν κρί-
σιν λέγειν τῷ προσπίπτοντι, οὗτο ὑπάρχεις
κατ' οὐσίαν, κἂν κατὰ δόξαν ἀλλοῖον φανῇ. τὴν
δὲ χρήσιν λέγειν τῷ ὑποπίπτοντι, σε ἐζήτουν. ἀεὶ
γὰρ μοι τὸ πρὸν, ὕλη ἀρετῆς λογικῆς καὶ πολιτι-
κῆς. καὶ τὸ συνόλον τέχνης ἀνθρώπου ἢ θεοῦ. πᾶν
γὰρ τὸ συμβαῖνον, θεῷ ἢ ἀνθρώπῳ ἐξοικειοῦται, καὶ
οὔτε καινὸν, οὔτε δυσμεταχείριστον, ἀλλὰ γνώ-
ριμον καὶ εὐεργές. τοῦτο ἔχει ἡ τελειότης τοῦ
ἤθους, τὸ πᾶσαν ἡμέραν ὡς τελευταίαν διεξά-
γειν, καὶ μήτε σφύζειν, μήτε ναρκᾶν, μήτε ὑπο-
κρίνεσθαι. οἱ θεοὶ ἀθάνατοι ὄντες, οὐ δυσχε-
ραίνουσιν, ὅτι ἐν τοσούτῳ αἰῶνι δεήσει αὐτοὺς
πάντως ἀεὶ τοιούτων ὄντων καὶ τοσούτων φαύ-
λων ἀνέχεσθαι. προσέτι δὲ καὶ κήδονται αὐ-
τῶν παντοίως. σὺ δὲ ὅσον οὐδέπω λήγειν μέλ-
λοντος ἀπαυδᾷς, καὶ ταῦτα εἷς ὢν τῶν φαύ-
λων. Γελοῖόν ἐστι τὴν μὲν ἰδίαν κακίαν μὴ φεύ-
γειν, ὃ καὶ δυνατόν ἐστι· τὴν δὲ τῶν ἄλλων
φεύγειν, ὅπερ ἀδύνατον. ὃ ἂν ἡ λογικὴ καὶ
πολιτικὴ δύναμις εὑρίσκῃ μήτε νεορόν, μήτε

κοινονικὸν, εὐλόγως κατὰ δεέστερον ἑαυτῆς κρίνει. Ὅταν σὺ εὖ πεποιηκὼς ᾖς, καὶ ἄλλος εὖ πεπονθὼς, τί ἔτι ζητεῖς τρίτον παρὰ ταῦτα ὥσπερ οἱ μωροί τὸ καὶ δόξαι εὖ πεποιηκέναι, ἢ τὸ ἀμοιβῆς τυχεῖν. Οὐδεὶς κάμνει ὠφελούμενος, ὠφέλεια δὲ πρᾶξις κατὰ φύσιν. μὴ οὖν κάμνε ὠφελούμενος, ἐν ᾧ ὠφελεῖς. Ἡ τοῦ ὅλου φύσις ὑπὲρ τὴν κοσμοποιΐαν ὥρμησεν. νῦν δὲ ἤτοι πᾶν τὸ γινόμενον κατ' ἐπακολούθησιν γίνεται, ἢ ἀλόγιστα καὶ τὰ κυριώτατά ἐστιν, ἐφ' ἃ ποιεῖται ἰδίαν ὁρμὴν τὸ τοῦ κόσμου ἡγεμονικόν. εἰς πολλὰ σε γαληνότερος ποιήσει, τοῦτο μνημονευόμενον.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ αὐτοκράτορος, τῶν εἰς ἑαυτὸν Βιβλίων η.

ΚΑΙ τοῦτο πρὸς τὸ ἀκενόδοξον φέρει, ὅτι οὐκ ἔτι δυνάσαι τὸν βίον ὅλον, ἢ τόν γε ἀπὸ νεότητος φιλόσοφον βεβιωκέναι· ἀλλὰ πολλοῖς τε ἄλλοις, καὶ αὐτός σε αὐτῷ δῆλος γέγονας, πόῤῥω φιλοσοφίας ὤν. πέφυρσαι οὖν, ὥστε τὴν μὲν δόξαν τὴν τοῦ φιλοσόφου

λοσόφου κτήσασθαι, οὐκέτι σοι ῥᾴδιον. ἀνταγω-
νίζεται δὲ καὶ ἡ ὑπόθεσις. εἴπερ οὖν ἀληθῶς
ἑώρακας ποῦ κεῖται τὸ πρᾶγμα, τὸ μὲν τί
δόξεις, ἄφες· ἀρκέσθητι δὲ, εἰ κἂν τὸ λοιπὸν τοῦ
βίου ὅσον δήποτε ἡ σὴ φύσις θέλει βιώσειν. κα-
τανόησον οὖν τί θέλει, καὶ ἄλλο μηδὲν περιπά-
τω. πεπείρασαι γὰρ περὶ πόσα πλανηθεὶς,
οὐδαμοῦ εὗρες τὸ εὖ ζῆν. οὐκ ἐν συλλογισμοῖς,
οὐκ ἐν πλούτῳ, οὐκ ἐν δόξῃ, οὐκ ἐν ἀφελαύσει,
οὐδαμοῦ· ποῦ οὖν ἐστιν; ἐν τῷ ποιεῖν, ἃ ὑπιζη-
τεῖ ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύσις. πῶς οὖν ταῦτα ποιή-
σει; ἐπὰν δόγματα ἔχῃ ἀφ' ὧν αἱ ὁρμαὶ καὶ αἱ
πράξεις. τίνα δόγματα; τὰ περὶ ἀγαθῶν καὶ
κακῶν. ὡς οὐδενὸς μὲν ἀγαθοῦ ὄντος ἀνθρώ-
πῳ, ὃ οὐχὶ ποιεῖ δίκαιον, σώφρονα, ἀνδρεῖον,
ἐλεύθερον, οὐδενὸς δὲ κακοῦ ὃ οὐχὶ ποιεῖ τἀναν-
τία τοῖς εἰρημένοις. Καθ' ἑκάστην πρᾶξιν ἐ-
ρώτα σεαυτὸν, πῶς μοι αὕτη ἔχει, μὴ μετα-
νοήσω ἐπ' αὐτῇ, μικρὸν καὶ τέθνηκα, καὶ
πάντ' ἐκ μέσου. τί πλεῖον ὑπιζητῶ, εἰ τὸ
πρὸν ἔργον ζώου νοεροῦ καὶ κοινωνικοῦ καὶ ἰσο-
νόμου θεῷ. Ἀλέξανδρος δὲ καὶ Γάϊος, καὶ
Πομπήϊος τί πρὸς Διογένη, καὶ Ἡρακλειτον,
καὶ Σωκράτην; οἱ μὲν γὰρ εἶδον τὰ πράγματα,
καὶ τὰς αἰτίας, καὶ τὰς ὕλας, καὶ τὰ ἡγεμονι-
κὰ ἦν αὐτῶν ταὐτά. ἐκεῖ δὲ ὅσων πρόνοια, καὶ

δουλεία πόσων, ὅτι οὐδὲν ἧττον τὰ αὐτὰ ποιήσουσι, κἂν σὺ διαῤῥαγῆς. Τὸ πρῶτον μὴ ταράσσου. πάντα γὰρ κατὰ τὴν τοῦ ὅλου φύσιν, καὶ ὀλίγου χρόνου, οὐδεὶς οὐδαμοῦ ἔσῃ, ὥσπερ οὐδὲ Ἀδριανός, οὐδὲ Αὔγουστος. ἔπειτα ἀτενίσας ἐς τὸ πρᾶγμα, ἴδε αὐτὸ, καὶ συμνημονεύσας, ὅτι ἀγαθὸν σε ἄνθρωπον εἶναι δεῖ, ὃ τί τοῦ ἀνθρώπου ἡ φύσις ἀπαιτεῖ, πρᾶξον τοῦτο ἀμετατρεπτί, καὶ εἰπὲ ὡς δικαιότατον φαίνεταί σοι, μόνον εὐμενῶς, καὶ αἰδημόνως, καὶ ἀνυποκρίτως. Ἡ τῶν ὅλων φύσις τοῦτο ἔργον ἔχει, τὰ ὧδε ὄντα ἐκεῖ μετατιθέναι, μεταβάλλειν, αἴρειν ἔνθεν καὶ ἐκεῖ φέρειν. πάντα τροπαὶ, οὐχ ὥστε φοβηθῆναι, μήτι καινόν. πάντα συνήθη. ἀλλὰ καὶ ἴσαι αἱ ἀχρεμήσεις. Ἀρκεῖται πᾶσα φύσις ἑαυτῇ εὐοδούσῃ φύσις δὲ λογικὴ εὐοδεῖ, ἐν μὲν φαντασίαις, μήτε ψευδεῖ μήτε ἀδήλῳ συγκατατιθεμένη. τὰς ὁρμὰς δὲ ἐπὶ τὰ κοινωνικὰ ἔργα μόνα ἀπευθύνουσα, τὰς ὀρέξεις δὲ καὶ τὰς ἐκκλίσεις τῶν ἐφ' ἡμῖν μόνον πεποιημένη. τὸ δὲ ὑπὸ τῆς κοινῆς φύσεως ἀχρεμόμενον, πᾶν ἀσπαζομένη. μέρος γὰρ αὐτῆς ἐστιν. ὡς ἡ τοῦ φύλλου φύσις τῆς τοῦ φυτοῦ φύσεως. πλὴν ὅτι ἐκεῖ μὲν ἡ τοῦ φύλλου φύσις, μέρος ἐστὶ φύσεως καὶ ἀναισθήτου, καὶ ἀλόγου, καὶ ἐμποδίζεσθαι δυναμένης· ἡ δὲ τοῦ ἀνθρώπου φύσις, μέρος ἐστὶ ἀνεμποδίστου φύ-

σεως

σεως καὶ νοερᾶς καὶ δικαίας· εἴ γε ἴσους καὶ κατ' ἀξίαν τοῦ μερισμοὺς χρόνων, οὐσίας, αἰτίου, ἐνεργείας, συμβαίσεως, ἑκάστοις ποιεῖται. σκοπεῖ δὲ, μὴ εἰ τὸ πρὸς τὸ ἐν ἴσον εὑρήσεις ἐπὶ πάντος. ἀλλὰ εἰ συλλήβδην τὰ πάντα. τοῦ δὲ πρὸς ἀθρόα τὰ τοῦ ἑτέρου ἀναγινώσκειν οὐκ ἔξεστιν· ἀλλὰ ὕβριν ἀνείργειν ἔξεστιν, ἀλλὰ ἡδονῶν καὶ πόνων καθυπερτερεῖν ἔξεστιν· ἀλλὰ τοῦ δοξαρίου ὑπεράνω εἶναι ἔξεστιν· ἀλλὰ ἀναισθήτοις καὶ ἀχαρίστοις μὴ θυμοῦσθαι, προσέτι κήδεσθαι αὐτῶν ἔξεστιν. μηκέτι σου μηδεὶς ἀκούσῃ καταμεμφομένου τὸν ἐν αὐλῇ βίον. μηδὲ τὸν σεαυτοῦ. Ἡ μετάνοια ἐστὶν ἐπίληψίς τις ἑαυτοῦ, ὡς χρήσιμόν τι πρεικότος. τὸ δὲ ἀγαθὸν χρήσιμόν τι δεῖ εἶναι, καὶ ὠθιμελητέον αὐτοῦ τῷ ἀγαθῷ καὶ καλῷ ἀνδρί. οὐδεὶς δ' ἂν καλὸς καὶ ἀγαθὸς ἀνὴρ μετανοήσειεν, ὠθὶ τῷ ἡδονήν τινα πρεικέναι. οὔτε ἄρα χρήσιμον, οὔτε ἀγαθὸν ἡδονή. οὗτο τί ἐστὶν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ τῇ ἰδίᾳ κατασκευῇ, τί μὲν τὸ οὐσιῶδες αὐτοῦ καὶ ὑλικὸν· τί δὲ τὸ αἰτιῶδες, τί δὲ ποιεῖ ἐν τῷ κόσμῳ· πόσον δὲ χρόνον ὑφίσταται. Ὅταν ἐξ ὕπνου δυσχερῶς ἐγείρῃ, ἀναμιμνήσκου, ὅτι κατὰ τὴν κατασκευὴν σου ἐστὶ, καὶ κατὰ τὴν ἀνθρωπικὴν φύσιν, τὸ πράξεις κοινωνικὰς ἀποδιδόναι. τὸ δὲ καθεύδειν, κοινὸν καὶ τῶν ἀλόγων ζώων. ὃ δὲ κατὰ φύσιν ἑκάστῳ, οὗτο

οἰκειότερον καὶ προσφυέστερον, καὶ δὴ καὶ προσηνέστερον· διηνεκῶς καὶ ὑπὲρ πάσης εἰ οἷόν τε φαντασίας. φυσιολογεῖν, παθολογεῖν, διαλεκτικεύεσθαι ᾧ ἂν ἐντυγχάνῃς εὐθὺς σαυτῷ πρόλεγε. οὗτος, τίνα δόγματα ἔχει περὶ ἀγαθῶν καὶ κακῶν; ἢ τὰ περὶ ἡδονῆς καὶ πόνου καὶ τῶν ποιητικῶν ἑκατέρου, καὶ περὶ δόξης, ἀδοξίας, θανάτου, ζωῆς. τοιαῦτά τινα δόγματα ἔχειν οὐδὲν θαυμαστὸν ἢ ξένον μοι δόξει, ἐὰν τὰ δὴ τινα ποιῇ. καὶ μεμνήσομαι, ὅτι ἀναγκάζεται οὕτως ποιεῖν. μέμνησο ὅτι ὥσπερ αἰσχρὸν ξενίζεσθαι, εἰ ἡ συκῆ σῦκα φέρει, οὕτως εἰ ὁ κόσμος τὰ δέ τινα φέρει, ὧν ἐστι φορός. καὶ ἰατρῷ δὴ καὶ κυβερνήτῃ, αἰσχρὸν ξενίζεσθαι εἰ πεπύρεχεν οὗτος, ἢ εἰ ἀντίπνοια γέγονεν. μέμνησο ὅτι καὶ τὰ μετατίθεσθαι καὶ ἕπεσθαι τῷ διορθοῦντι, ὁμοίως ἐλεύθερόν ἐστι. σὺ γὰρ ἐνέργεια κατὰ τὴν σὺν ὁρμὴν καὶ κρίσιν, καὶ δὴ καὶ κατὰ νοῦν τὴν σὸν περαινομένη· εἰ μὲν ὑπὲρ σοί, τί αὐτὸ ποιεῖς, εἰ δὲ ἐπ' ἄλλῳ, τίνι μέμφη; τοῖς ἀτόμοις, ἢ τοῖς θεοῖς, ἀμφότερα μανιώδη· οὐδενὶ μεμπτέον. εἰ μὲν γὰρ δύνασαι, διόρθωσον τόδε πρᾶγμα αὐτό· εἰ δὲ τοῦτο μὴ δύνασαι, πρὸς τί ἔτι σοι φέρει τὸ μέμψασθαι; εἰκῇ γὰρ οὐδὲν ποιητέον. ἔξω τοῦ κόσμου τὰ ἀχρθανὸν οὐ πίπτει. εἰ ὧδε μένει καὶ μεταβάλλει, ὧδε καὶ διαλύεται εἰς τὰ ἴδια, ἃ στοιχεῖά ἐστι τοῦ κόσμου καὶ σά.

καὶ αὐ

καὶ αὐτὰ δὲ μεταβάλλει, καὶ οὐ γογγύζει. ἕκαστον πρός τι γέγονεν, ἵππος, ἄμπελος, τί θαυμάζεις; καὶ ὁ ἥλιος ἐρεῖ πρὸς τὸ ὄργανον γόνα, καὶ οἱ λοιποὶ θεοί. σὺ δὲν πρὸς τί; τὸ ἥδεσθαι; ἴδε εἰ αὐτέχεται. ἡ ἔννοια. ἡ φύσις ἐσόχασαι ἑκάστου. οὐδὲν ἧς ἔλασσον τῆς ἀχλήξεως, ἢ τῆς ἀρχῆς τε καὶ διεξαγωγῆς. ὡς ὁ ἀναβαλλων τὴν σφαῖραν. τί δὲν ἀγαθὸν ἔχει σφαίρᾳ ἀναφερομένῃ, ἢ κακὸν καταφερομένῃ, ἢ καὶ πεπτωκότι; τί δὲ ἀγαθὸν τῇ φυσαλίδι συνεστώσῃ, ἢ κακὸν διαλυθείσῃ; τὰ ὅμοια ἢ καὶ λύχνος. ἐκχεῦον, καὶ θέασαι οἷόν ὅσι, γηράσαν ἢ οἷον γίνεται, νοσήσαν ἢ, πορνεύσαν, βραχύβιον ἢ, μὴ ὁ ἐπαινῶν, μὴ ὁ ἐπαινούμενος, καὶ ὁ μνημονεύων, καὶ ὁ μνημονευόμενος. προσέτι δὲ καὶ ἡ γονὶα τούτου τοῦ κλίματος, καὶ οὐδὲ αὐταῦθα πάντες συμφωνοῦσι, καὶ οὐδὲ αὐτὸς τις ἑαυτῷ, καὶ ὅλη δὲ ἡ γῆ στιγμή. πρόσεχε τῷ σωκειμένῳ, ἢ τῷ δόγματι, ἢ τῇ ἐνεργείᾳ, ἢ τῷ σημαινομένῳ. δικαίως ταῦτα πάσχεις. μᾶλλον ἢ θέλῃς ἄγαθὸς αὔριον γενέσθαι, ἢ σήμερον εἶναι. πρόσω τί; πρόσω ἐπ' ἀνθρώπων θεῶν τε ἰέναι ἀναφέρων. συμβαίνει τί μοι, δέχομαι, ὦθεὶ οὖν θεοὺς ἀναφέρων, καὶ τὸν σαίνην πυγίω, ἀφ' ἧς σαίνα τὰ γινόμενα συμμηχάνεται. ὁ σῶσον σοι φαίνεται δ' λύεσθαι; ἔλαιον, ἰσχνὸς, ῥύπος. ὕδωρ,

ὕδωρ, γλοιώδες, παντα σικχαίνα. τοιοῦτον παῦ μέρος τ βίε, ἡ πᾶν ὑποκείμενον. Λάκιλλα ὄνηρον, εἶτα Λάκιλλα Σεκόνδα. Μάξιμον, εἶτα Σεκόνδα, ὠδὶ τύγχανον διόπμον, εἶτα ὠδὶ τύγχανον φαυστίναν, Αντωνῖνον. εἶτα Αντωνῖνον τοιαῦτα πάντα. Κέλερ, Αδειανόν· εἶτα Κέλερ. Οἱ ὑ δειμᾶς ἐκεῖνο, ἢ προγνοστικοί, ἢ τετυφωμένοι, πῶς; οἷον δειμᾶς μὲν, χάραξ καὶ Δημήτειον ὁ Πλατωνικός, Εὐδαίμων, καὶ εἴπις τοιοῦτον. πάντα ἐφήμερα, τεθνηκότα πάλαι, ἐνίοις μὲν δὲ ἐπ' ὀλίγον μνημονευθέντες· οἱ ὑ εἰς μύθος μεταβαλόντες· οἱ δὲ ἤδη καὶ ἐκ μύθων ῥίτιλοι. τούτων οὖν μεμνῆσθ ὅπ δεήσει ἤτοι σκεδασθῆναι τὸ συγκριμάτιόν σου, ἢ σβεσθῆναι δ' ἀνθυμαλπον, ἢ μεταθῆναι, καὶ ἄλλα χ κατατα χθῆναι. εὐφροσύνη ἀνθρώπε, ποιεῖν τὰ ἴδια ἀνθρώπε. ἴδιον ὑ ἀνθρώπε εὔνοια πρὸς τὸ ὁμόφυλον, ὑποβόρασις τῶν αἰσθητικῶν κινήσεων, διακρισις τῶν πιθανῶν φαντασιῶν, ὠδὶ θεώρησις τ τῶν ὅλων φύσεως, τ κατ' αὐτ γινομένων. ζῆς χρήσεις. ἡ μὲν πρὸς τ αὐτὸν δ' ἀποκείμενον. ἡ ὑ πρὸς τ θέαν αὐτάν, ἀφ' ἧς συμβαίνῃ πᾶσιν πάντα. ἡ ὑ πρὸς τοὺ συμβιῶντας. ὁ πόν ἤτοι ζῳ· σώματ κακὸν, ὀκὸν ἀχρᾶνέσθω ἢ τῆ ψυχῆ. δὲ ἔξεστιν αὐτῆ τὴν ἰδίαν αἱρίαν καὶ γαλήνιον διαφυλάσσειν, καὶ μὴ

ταρ-

ἐπωλαμβάνῃ ὅπισθεν. πᾶσα γὰρ κρίσις, ὁρμὴ, καὶ ὄρεξις, καὶ ἔκκλισις, οὕτω δὲ καὶ τὸ ἀφ' ἑαυτοῦ ἀναβαίνει. ἀφάλφε τὰς φαντασίας, ζωγραφῶς σεαυτῷ λέγων νῦν ἐπ' ἐμοί ἐστιν, ἵνα οὐ ταύτῃ τῇ ψυχῇ μηδεμία πονηρία ἐνῇ, μηδὲ ἐπιθυμία, μηδὲ ὅλως ταραχή τις· ἀλλὰ βλέπων πάντα τὰ κατὰ φύσιν ὄντα, χρῶμαι ἑκάστῳ κατ' ἀξίαν μέμνημαι δὲ τῆς τοῦ ὅλου οὐσίας, ἧς μέρος εἰμὶ ἐγὼ, καὶ φύσιν λαλεῖν, ἣ οὐ συγκλήσω, ὃ πρός πάντ' ὄντα ἐστὶν οἰκεῖον. μὴ κακολογῶν ὑπὸ λόγῳ χρῆσθαι. Αὐλὴ Αὐγούστου, γυνὴ, συγκάτοικος, ἔγγονοι, πρόγονοι, ἀδελφὴ, Ἀγρίππας, συγγενεῖς, οἰκεῖοι, φίλοι, Ἄρειος, Μαικήνας, ἰατροὶ, θύτης, ὅλης αὐλῆς θάνατος, εἶτα ἐπὶ τὰς ἄλλας, μὴ κατ' ἄνδρα αὖθις θάνατον· οἷον Γομφιανόν, κἀκεῖνο δ' ἐπὶ πᾶσι φόρμιον ἐπὶ τοῖς μνήμασιν, ἕκαστος τοῦ ἰδίου γένους ἐπιλογίζεσθαι. τόσα ἐπασχάθησαν οἱ πρὸ αὐτοῦ ἵνα διάδοχον ἵνα καταλίπωσιν. εἶτα, ἀνάγκη ἕκαστον ἵνα γενέσθαι. πάλιν ὧδε ὅλου γένους θάνατον ζωὴ θέναι δεῖ τὸν βίον, καὶ μίαν πᾶξιν. καὶ εἰ ἑκάστῃ τὸ ἑαυτοῦ πρόσεχει ὡς οἷόν τε ἀρκεῖσθαι. ἵνα δὲ τὸ ἑαυτοῦ ἀποσχῇ, οὐδὲ εἷς σε κωλύσει διώδ. ἀλλὰ σήσει ταῦτ' ἔξωθεν; οὐδέν, εἰς γε τὸ δικαίως καὶ σωφρόνως καὶ βουλήσεως. ἄλλο δέ τι ἴσως ἐνεργήσεως κωλυθήσεται; ἀλλὰ τῇ πρὸς αὐτὸ τὸ κώλυμα φιλοσοφήσει, καὶ τῇ ἀδυνάτῳ τὸ δυσκόλως

βουλόμενον

βύγνώμονι μεταβάλσει βύθὺς ἄλλη πᾶξις ἀν-
πκαθίσαται, ἁρμόσσουσα εἰς τὴν σωίθεσιν
πδὺ ἧς ὁ λόγος. ἀτύφως μὲν λαβεῖν, βύλύτως δ'
ἀφεῖναι. Εἴ ποτε εἶδες χεῖρα ἀκρωκεκομμένην, ἢ
πόδα ἢ κεφαλὴν ἀκρατεμημένην κεῖσθαι ποτε
ἀκρὸ τοῦ λοιποῦ σώματος κεμένην, τοιοῦτον
ἑαυτὸν ποιεῖ, ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ ὁ μὴ θέλων τὸ συμ-
βαῖνον, καὶ ἀκρᾶζων ἑαυτὸν· ἢ ὁ ἀκεινώνητον
τι πάθος· ἀποῤῥῆναί σε ποτε ἀκρὸ τῆς κ
φύσιν ἑνώσεως. ἐπεφύκης γὰρ μέρος. νῦν σεαυ-
τὸν ἀποκόψας. ἀλλ' ὧδε κομψόν ἐκεῖνο, ὅπ ἔξεσί
σοι πάλιν ἑνῶσαι σεαυτὸν, ὅσον ἄλλῳ μέρει θεὸς ἐπέτρεψεν, χωρισθέντι, καὶ θλακωθέντι, πά-
λιν ζωνελθεῖν. ἀλλὰ σκέψαι τὴν χρηστότητα, ἣ
τετίμηκεν τὸν ἄνθρωπον. καὶ γὰρ ἵνα τὴν ἀρχὴν
μὴ ἀκρῤῥαγῇ ἀκρὸ τοῦ ὅλου, ἐπ' αὐτῷ ἐποίησε·
καὶ ἀκρῤῥαγὲν πάλιν ἐπανελθεῖν καὶ συμφῦ-
ναι, καὶ τὴν τοῦ μέρους τάξιν ἀκραλαβεῖν ἐποίη-
σεν. ὥσπερ τὰς ἄλλας δυνάμεις ἔνας θ τὴν
λογικὸν χεδὸν ὅσον ἡ τῶν λογικῶν φύσις. ὅτως
καὶ ταύτην πᾶ αὐτῆς ἐλήφαμεν. ὃν τρόπον δ'
ἐκείνη σαῖ τὸ ἀνισούμενον καὶ ἀνπεαῖνον, ὠδι-
πδυτρέπει, καὶ κατατάσσεις τὴν ἐμαρμέ-
νην, καὶ μέρθ' ἑαυτ ποιεῖ, ὅτως καὶ τὸ λογι-
κὸν ζῶον δύναται σαῖ κώλυμα, ὕλην ἑαυτοῦ
ποιεῖν. καὶ χθῆναι αὐτῷ ἐφ' οἷον ἂν μὴ ὥρμησε.

Μὴ

Μὴ σε συγχείτω ἡ τοῦ ὅλου βίου φαντασία. μὴ συμπερινόει ἐπίπονα οἷα καὶ ὅσα πιθανὸς ὑπὸ γεγενῆσθαι. ἀλλὰ καθ' ἕκαστον τῶν πρόντων, ἐπερώτα σεαυτὸν, τί τοῦ ἔργου τὸ ἀφόρητον καὶ ἀνύποιστον. αἰσχυνθήσῃ γὰρ ὁμολογῆσαι. Ἔπειτα ἀναμίμνησκε σεαυτὸν, ὅτι οὔτε τὸ μέλλον, οὔτε τὸ πρῳχηκὸς βαρεῖ σε; ἀλλὰ ἀεὶ τὸ πρόν. τοῦτο δὲ κατασμικρύνεται, ἐὰν αὐτὸ μόνον περιορίσῃς, καὶ ἀπελέγχῃς τὴν διάνοιαν, εἰ πρὸς τοῦτο ψιλὸν ἀντέχειν μὴ δύναται. Μή τι νῦν παρακάθηται τῇ τοῦ κυρίου σωρῷ, Πάνθεια, ἢ Πέργαμος, τί δὲ τῇ Ἀδριανοῦ, Χαυρίας καὶ Διότιμος; γελοῖον. τί δὲ εἰ πρεκάθηντο, ἔμελλον αἰσθανέσθαι; τί δὲ εἰ ᾐσθάνοντο, ἔμελλον ἡσθήσεσθαι; τί δὲ εἰ ἥδοντο, ἔμελλον οὗτοι ἀθάνατοι εἶναι; οὐκὶ τούτους πρῶτον μὲν γραίας καὶ γέροντας γενέσθαι οὕτως εἵμαρτο, εἶτα ἀπεθανεῖν. τί οὖν ὕστερον ἔμελλος ἐκεῖνοι ποιεῖν τοῦτον ἀπεθανόντων; γράσων πᾶν τοῦτο, καὶ λύθρον ἐν θυλάκῳ. εἰ δύναται ὀξὺ βλέπειν, βλέπε κρίνων φησὶ σοφωτάτοις. δικαιοσύνης κατεξαναστατικὴν ἀρετὴν οὐχ ὁρῶ ἐν τῇ τοῦ λογικοῦ ζώου κατασκευῇ. ἡδονῆς δὲ ὁρῶ, τὴν ἐγκράτειαν. ἐὰν ἀφέλῃς τὴν σὴν ὑπόληψιν περὶ τοῦ λυπεῖν σε δοκοῦντος, αὐτὸς ἐν τῷ ἀσφαλεστάτῳ ἕστηκας. τίς αὐτὸς; ὁ λόγος, ἀλλ' οὐκ εἰμὶ λόγος.

λόγος. ἔστω. οὐκοῦν ὁ μὲν λόγος αὐτὸς ἑαυτὸν μὴ λυπείτω. εἰ δέ τι ἄλλο σοι κακῶς ἔχει, ὑπολαβέτω αὐτὸ περὶ αὑτοῦ. Ἐμποδισμὸς αἰσθήσεως, κακὸν ζωτικῆς φύσεως. ἐμποδισμὸς ὁρμῆς ὁμοίως κακὸν ζωτικῆς φύσεως. ἔστι δέ τι ἄλλο ὁμοίως ἐμποδιστικὸν καὶ κακὸν τῆς φυτικῆς κατασκευῆς. οὕτως τοίνυν ἐμποδισμὸς νοῦ, κακὸν νοερᾶς φύσεως. πάντα δὴ ταῦτα, ἢ σεαυτὸν μετάφερε. πόνος, ἡδονὴ ἅπτεταί σου. ὄψεται ἡ αἴσθησις· ὁρμήσαντι ἔνστημα ἐγένετο; εἰ μὲν ἀνυπεξαιρέτως ὥρμας ἤδη ὡς λογικοῦ κακόν. εἰ δὲ τὸ κοινὸν λαμβάνεις, οὔπω βέβλαψαι, οὐδὲ ἐμπεπόδισαι. τὰ μέντοι τοῦ νοῦ ἴδια οὐδεὶς ἄλλος εἴωθεν ἐμποδίζειν. τούτου γὰρ, οὐ πῦρ, οὐ σίδηρος, οὐ τύραννος, οὐ βλασφημία, οὐχ ὁτιοῦν ἅπτεται· ὅταν γένηται σφαῖρος, κυκλοτερὴς μένει. Οὐκ εἰ μὴ ἄξιος ἐμαυτὸν λυπεῖν, οὐδὲ γὰρ ἄλλον πώποτε ἑκὼν ἐλύπησα. εὐφραίνει ἄλλον, ἄλλο· ἐμὲ δὲ ἐὰν ὑγιὲς ἔχω τὸ ἡγεμονικὸν, μὴ ἀποστρεφόμενον, μήτε ἀνθρώπόν τινα, μήτε τῶν ἀνθρώποις συμβαινόντων· ἀλλὰ πᾶν εὐμενέσιν ὀφθαλμοῖς ὁρῶντα, καὶ δεχόμενον, καὶ χρώμενον ἑκάστῳ κατ' ἀξίαν. οὗτον ἰδοὺ τὸν χρόνον σεαυτῷ χαρίσαι. Οἱ τὴν ὑστεροφημίαν μᾶλλον διώκοντες, οὐ λογίζονται, ὅτι ἄλλοι τοιοῦτοι μέλλουσιν ἐκεῖνοι εἶναι, οἷοί εἰσιν οὗτοι οὓς βαροῦνται, κἀκεῖνοι δὲ θνητοί. Τί δὲ ὅλως

πρὸς

πρὸς σὲ αὖ ἐκεῖνοι φωναῖς τοιαύταις ἀπηχῶσιν, ἢ ὑπόληψιν τοιαύτην περὶ σοῦ ἔχουσιν. Ἆρον με καὶ βάλε ὅπου θέλῃς. ἐκεῖ γὰρ ἔξω σου ἐμὸν δαίμονα ἵλεων, τοῦτ' ἔστιν ἀχείμαστον εἰ ἕξει ⓒ ἀνεργοίη κ' ἐξῆς τὴν ἰδίαν κατασκευήν. ἆρα τοῦτο ἄξιον, ἵνα δι' αὐθ' κακῶς μου ἔχῃ ψυχή, καὶ χείρων ἑαυτῆς ᾖ, ταπεινομένη, ὀργιζομένη, ζηλοτυπουμένη, πτοουμένη; καὶ τί εὑρήσεις τούτου ἄξιον; Ἀνθρώπῳ οὐδενὶ συμβαίνειν πεπόηται, ὃ οὐκ ἔστιν ἀνθρωπικὸν σύμπτωμα. οὐδὲ βοΐ, ὃ οὐκ ἔστι βοϊκόν. οὐδὲ ἀμπέλῳ, ὃ οὐκ ἔστιν ἀμπελικόν. οὐδὲ λίθῳ, ὃ οὐκ ἔστι λίθῳ ἴδιον. εἰ δὲν ἑκάστῳ συμβαίνῃ, ὃ καὶ εἰώθεν, μὴ πέφυκεν, τί αὖ δυσχεραίνοις; ὃ γὰρ ἀφόρητόν σοι ἔφερεν ἡ κοινὴ φύσις. ἀμὲ δὲ πῦ τὴν ἐκτὸς λυπῇ, οὐκ ἐκεῖνό σοι ἐνοχλεῖ, ἀλλὰ σὸν σοὶ αὐτοῦ κρῖμα. τοῦτο δὲ ἤδη ἐξαλεῖψαι ἐπί σοι ἔστιν. εἰ δὲ λυπεῖ σέ τι τὴν οὐ τῇ σῇ δόξῃ θέσει, πῖς ὀκνεῖς διορθώσαι δ' δόγμα; ὅμως δὲ ⓒ εἰ λυπῇ, ὅπ οὐχὶ δ' δέ τι ὀργῆς ὑμῖς σοι φαινόμενον, τι οὐχὶ μᾶλλον ἐγείρῃς ἢ λυπῇς; ἀλλὰ ἰσχυρότερόν τι εἴσεται. μὴ ἂν λυποῦ. οὐ γὰρ παρὰ σὲ ἡ αἰτία τοῦ μὴ ὀργίζεσθαι· ἀλλὰ οὐκ ἄξιος ζῆν μὴ ὀργιζομένου τούτου. ἄπιθι οὖν ἐκ τοῦ ζῆν βιαίως, ἢ ⓒ ὁ ὀργῶν ἀφθήσεται ἅμα ἵλεως τοῖς εἰσαμένοις. Μέμνησο ὅτι ἀκαταμάχητος γίνεται τὸ ἡγεμονικὸς, ὅταν εἰς ἑαυτὸ

συγγραφεὺς ἀχθεσθῇ ἐαυτῷ, μὴ τοιοῦτο ὁμὴ θέλει, κἂν ἀλόγως παραπίπτειν. τί δὲ ὅταν καὶ μετὰ λόγου πολεμεσκμμένως κρίνῃ πρὸς τινα ἀμφὶ δόξαν ἀληθῆ ἡ ἐλευθέρα παιδὸς διάνοια. οὐδὲν γὰρ ὀχυρώτερον ἔχει ἀνθρώπου, ἐφ' ὃ καταφυγὼν ἀνάλωτος λοιπὸς αἰὲν εἴη. ὁ μὲν δὴ μὴ ἑωρακὼς δόξαν, ἀμαθής. ὁ δὲ ἑωρακὼς καὶ μὴ καταφεύγων, ἀτυχής. Μηδὲν τοίνυν σαυτῷ λέγε, ὧν αἱ προηγούμεναι φαντασίαι ἀναγγέλουσιν. ἤγγελται ὅτι ὁ δεῖνα σε κακῶς λέγει. ἤγγελται δόξαν δὲ ὅτι βέλαφαι, οὐκ ἤγγελται. βλέπω ὅτι νοσεῖ τὸ παιδίον. βλέπω. ὅτι δὲ κινδυνεύει, οὐ βλέπω. οὕτως δὴ μένε ἀεὶ ἐπὶ ταῖς πρώτοις φαντασίαις, καὶ μηδὲν αὐθ' ὑπὸ σαυτοῦ ἐπίλεγε, καὶ οὐδέν σοι γίνεται. μᾶλλον δὲ ἐπιλέγε ὡς γνωρίζων ἕκαστα τὴν σαυτοῦ κόσμῳ συμβαινόντων. σὺν θεῷ πικρός, ἄφες. βλίτοι σὺ τῇ ὁδῷ, ἔκκλινον. ἀρκεῖ, μὴ προσεπείπῃς. τί δὲ καὶ ἐγίνετο ταῦτα σοὶ τοῦ κόσμου. ἐπεὶ καταγελαθήσῃ ὑπὸ ἀνθρώπου φυσιολόγου, ὡς αὖ καὶ ὑπὸ τέκτονος καὶ σκυτέως γελασθείης, καταγινώσκων ὅπως σοὶ τοῦ ἐργαστηρίου ξέσματα καὶ πρυτμήματα τῆς καταστάσεως ὁρᾷς. καίτοι ἐκεῖνοι γε ἔχουσι τοῦ αὐτὰ ῥιπτῶσις. ἡμῖν δὲ τῆς ὅλης φύσεως, ἔξω οὐδὲν ἔχει, ἀλλὰ τὸ

θαυμαστὸν

θαυμαστὸν τῆς τέχνης ταύτης ἐστὶν, ὅτι τοῦτο εἰσασα ἑαυτὴν, πᾶν δ' ἀνδρα ἀφθείρεσθαι καὶ μηδάσκειν καὶ ἄχρηστον εἶναι δύνασθαι, εἰς ἑαυτὴν μεταβάλλῃ καὶ ὅτι πάλιν ἄλλα νεκρὰ ἐκ τούτων αὐτὴν ποιεῖ· ἵνα μήτε οὐσίας ἐξωθεν χρήζῃ, μήτε ὅσου ἐκβάλλῃ τὰ σαπρότερα προσδέηται. ἀρκεῖται δὲ καὶ χώρᾳ τῇ ἑαυτῆς, καὶ ὕλῃ τῇ ἑαυτῆς, καὶ τέχνῃ τῇ ἰδίᾳ. Μήτε οὖν ταῖς πλούτοις ἀδικούμενον, μήτε οὖν ταῖς ὁμιλίαις φύρειν· μήτε οὖν ταῖς φαντασίαις ἀλᾶσθαι· μήτε τῇ ψυχῇ καθάπαξ συνελκεσθαι, ἢ ἐκθρύπτεσθαι, μήτε οὖν τῷ βίῳ ἀσχολεῖσθαι· κτείνουσι, κρεανομοῦσι, καὶ τάφοις ἐλαύνουσι. τί δὲ ταῦτα πρὸς δὲ τὴν διάνοιαν μόνην καθαρὰν, φρενήρη, σώφρονα, δικαίαν; οἷον εἴ τις πᾶσαν τὴν ἀφροσύνην, καὶ ἄλυπίαν, βλασφημίαν αὐτὴν, ἢ δὲ ὁ σώζεται τὸ πρῶτον ἀναβλύσαι. κἂν πληθὴν ἐμβάλλῃ κἂν κῆρυξ, τάχιστα ἀσκεδάσει αὐτὰ καὶ ἐκνήφει, καὶ ὁδαμοῦ βαφήσεται. πῶς δὲν πηγὴν ἀνανεον ἔξεις, καὶ μὴ φρέαρ; φύσε σαυτὴν πάσης ὥρας εἰς ἐλευθερίαν, μετὰ τοῦ μύθου, καὶ ἀπλοῦς, καὶ ἀδημόνως. ὁ μὴ εἰδὼς ὅτι ἔστι κόσμος, οὐκ οἶδεν ὅπου ἐστίν. ὁ δὲ μὴ εἰδὼς πρὸς ὅλῃ τῇ φύσει, οὐκ οἶδεν ὅστις ἐστὶν, οὐδὲ τί ἐστι κόσμος. ὁ δὲ ὧν τούτων ἀπολιπὼν, οὐδὲ πρὸς ὃ, τι αὐτὸς τῇ φύσει ἐστὶ, τίς δὲν φαίνεται

σοι ὁ τὸν τῶν κροτούντων ἔπαινον φεύγων ἡ δίων, ἢ οἱ οὐδ' ὅπου εἰσὶν, οὔτε οἱ τινές εἰσι γινώσκουσιν. Ἐπαινεῖσθαι θέλεις ὑπὸ ἀνθρώπου, τρίς τῆς ὥρας ἑαυτῶν καταρωμένου. ἀρέσκειν θέλεις ἀνθρώπῳ, ὃς οὐκ ἀρέσκει ἑαυτῶν; ἀρέσκει ἑαυτῷ ὁ μετανοῶν ἐφ' ἅπασι σχεδὸν οἷς πράσσει; Μηκέτι μόνον συμπνεῖν τῶν περιέχοντι ἀέρι, ἀλλὰ ἤδη καὶ συμφρονεῖν τῶν περιέχοντι πάντα νοερῷ. οὐ γὰρ ἧττον ἡ τῷ νοερὰ δύναμις πάντη κέχυται διαπεφοίτηκε πάσαι δυναμένῳ, ἢ περ ἡ ἀερώδης τῷ ἀναπνεῦσαι δυναμένῳ. Γενικῶς μὲν ἡ κακία οὐδὲν βλάπτει τὸν κόσμον· ἡ δὲ κατὰ μέρος οὐδὲν βλάπτει τὸν ἕτερον. μόνῳ δὲ βλαβερά ἐστι τούτῳ, ᾧ ἐνθετέτραπται καὶ ἀπηλλάχθαι αὐτῆς, ὁπόταν πρῶτος οὕτως θελήσῃ. Τῷ ἐμῷ προαιρετικῷ τὸ τοῦ πλησίον προαιρετικὸν ἐπίσης ἀδιάφορόν ἐστιν, ὡς καὶ τὸ πνευμάτιον αὐτοῦ, καὶ τὸ σαρκίδιον. καὶ τὰ εἰ ὅτι μάλιστα ἀλλήλων ἕνεκεν γεγόναμεν· ὅμως τὰ ἡγεμονικὰ ἡμῶν, ἕκαστον τὴν ἰδίαν κυρίαν ἔχει. ἐπεί τοι ἔμελλεν ἡ τοῦ πλησίον κακία ἐμοῦ κακὸν εἶναι, ὅπερ οὐκ ἔδοξε τῷ θεῷ, ἵνα μὴ ἐπ' ἄλλῳ ἢ τὸ ἐμὲ ἀτυχεῖν. Ὁ ἥλιος κατακεχύσθαι δοκεῖ, καὶ πάντη γε κέχυται οὐ μὴν ἐκκέχυται. ἡ γὰρ χύσις αὕτη τάσις ἐστίν. ἀκτῖνες γοῦν αἱ αὐγαὶ αὐτοῦ, ἀπὸ τοῦ ἐκτείνεσθαι λέγονται. ὁποῖον δέ τι ἐστὶν ἀκτὶς, ἴδοις ἂν εἰ διά-

εἰ διά τινος στενοῦ εἰς ἐσκιασμένον οἶκον τὸ ἀφ' ἡ-
λίου φῶς εἰσδυόμενον θεάσαιο. γίνεται γὰρ κατ'
εὐθὺ. καὶ ὥσπερ διαιρεῖται δὴ πρὸς τὸ στερέμ-
νιον, ὅτι ἂν ἀπαντήσῃ διεῖργον τὴν ἐπέκεινα ἀ-
έρα. ἐνταῦθα δὲ ἔστη, καὶ οὐ κατώλισθεν, οὐδὲ ἔπε-
σε. τοιαύτην οὖν τὴν λύσιν καὶ διάχυσιν τῆς δια-
νοίας εἶναι χρῆ, μηδαμῶς ἔκχυσιν· ἀλλὰ τάσιν, καὶ
πρὸς τὰ ἀπαντῶντα κωλύματα, μὴ βίαιον, μη-
δὲ ῥαγδαίαν τὴν ἐπέρεισιν ποιεῖσθαι. μηδεμὴν
κατάπτηξιν, ἀλλὰ ἵστασθαι, καὶ ἐνθιλαμπεῖν τὸ δε-
χόμενον. αὐτὸ δὲ ἑαυτὸ στερήσει τῆς αὐγῆς τὸ μὴ
παραπέμπον αὐτήν. ὁ τὸν θάνατον φοβούμε-
νος, ἤτοι ἀναισθησίαν φοβεῖται, ἢ αἴσθησιν ἑτε-
ροίαν. ἀλλ' εἴτε οὐκέτι αἴσθησιν, οὐδὲ κακοῦ τινος
αἰσθήσῃ, εἴτε ἀλλοιοτέραν αἴσθησιν κτήσῃ, ἀλ-
λοῖον ζῶον ἔσῃ, καὶ τοῦ ζῆν οὐ παύσῃ. οἱ ἄνθρω-
ποι γεγόνασιν ἀλλήλων ἕνεκεν. δίδασκε οὖν, ἢ
φέρε. ἄλλως βέλος, ἄλλως νοῦς φέρεται. μέν-
τοι νοῦς καὶ ὅταν εὐλαβῆται καὶ ὅταν περὶ
τὴν σκέψιν στρέφηται, φέρεται κατ' εὐθὺ οὐ-
δὲν ἧττον, καὶ ἐνθὶ τὸ προκείμενον εἰσιέναι εἰς τὸ
ἡγεμονικὸν ἑκάστου. πρέχει δὲ καὶ ἑτέρῳ
παντὶ εἰσιέναι εἰς τὸ ἑαυτοῦ
ἡγεμονικόν.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙ-
νου αὐτοκράτορος, τῶν εἰς ἑαυτὸν· Βιβλίον θ'.

Ὁ ἀδικῶν, ἀσεβεῖ. τῆς γὰρ τῶν ὅλων φύσεως κατεσκευακυῖας τὰ λογικὰ ζῶα ἕνεκεν ἀλλήλων, ὥστε ὠφελεῖν μὲν ἄλληλα κατ' ἀξίαν, βλάπτειν δὲ μηδαμῶς, ὁ τὸ βούλημα ταύτης παραβαίνων, ἀσεβεῖ δηλονότι εἰς τὴν πρεσβυτάτην τῶν θεῶν. ἡ γὰρ τῶν ὅλων φύσις, ὄντων ἐστὶ φύσις. τὰ δέ γε ὄντα πρὸς τὰ ὑπάρχοντα πάντα οἰκείως ἔχει. ἔτι δὲ καὶ ἀλήθεια αὕτη ὀνομάζεται καὶ τῶν ἀληθῶν ἁπάντων πρώτη αἰτία ἐστίν. ὁ μὲν οὖν ἑκὼν ψευδόμενος ἀσεβεῖ, καθόσον ἐξαπατῶν ἀδικεῖ· ὁ δὲ ἄκων, καθόσον διαφωνεῖ τῇ τῶν ὅλων φύσει, καὶ καθόσον ἀκοσμεῖ, μαχόμενος τῇ τοῦ κόσμου φύσει. μάχεται γὰρ ὁ ἰδὶ τἀναντία τοῖς ἀληθέσι φερόμενος πρὸς ἑαυτόν. ἀφορμὰς γὰρ προειληφεὶ παρὰ τῆς φύσεως, ὧν ἀμελήσας οὐχ οἷός τέ ἐστι νῦν διακρίνειν τὰ ψευδῆ ἀπὸ τῶν ἀληθῶν. Ὁ μὲν ὁ τὰς ἡδονὰς ὡς ἀγαθὰς διώκων, τοὺς δὲ πόνους ὡς κακὰ φεύγων, ἀσεβεῖ. ἀνάγκη γὰρ τὸν τοιοῦτον, μέμφεσθαι

πολ-

πολλάκις τῇ κοινῇ φύσει, ὡς πρὸς ἀξίας τι ἀπονεμούσῃ τοῖς φαύλοις καὶ τοῖς σπουδαίοις. διὰ τὰ πολλάκις οὖν μὲν φαύλους ἐν ἡδοναῖς εἶναι, καὶ τὰ ποιητικὰ τούτων κτᾶσθαι· οὖν δὲ σπουδαίους, πόνῳ, καὶ τοῖς ποιητικοῖς τούτου περιπίπτειν. ἔτι δὲ ὁ φοβούμενος οὖν πόνους, φοβηθήσεταί ποτε τὴν ἐσομένων τι ἐν τῷ κόσμῳ. οὕτω δὲ ἤδη ἀσεβές. ὅτε διώκων τὰς ἡδονὰς, οὐκ ἀφέξεται τοῦ ἀδικεῖν. οὕτω δὲ ἐναρχῶς ἀσεβές. χρὴ δὲ πρὸς ἃ ἡ κοινὴ φύσις ἐπίσης ἔχει (οὐ γὰρ ἀμφότερα ἐποίει, εἰ μὴ πρὸς ἀμφότερα ἐπίσης εἶχε) πρὸς ταῦτα καὶ οὖν τῇ φύσει βουλομένους ἕπεσθαι, ὁμογνώμονας ὄντας ἐπίσης διακεῖσθαι ὅστις οὖν πρὸς πόνους καὶ ἡδονὰς, ἢ θάνατον καὶ ζωὴν, ἢ δόξαν καὶ ἀδοξίαν, οἷς ἐπίσης ἡ τὴν ὅλων φύσις χρῆται, αὐτὸς οὐκ ἐπίσης ἔχει, δῆλον ὡς ἀσεβεῖ. λέγω δὲ τὸ χρῆσθαι τούτοις ἐπίσης τὴν κοινὴν φύσιν, ἀντὶ τοῦ κατὰ τὰ συμβαίνειν ἐπίσης κατὰ τὰ ἑξῆς γινομένοις, καὶ ἰδιαγινομένοις ὁρμῇ τινι ἀρχαίᾳ τῆς προνοίας καθ' ἣν ἀπό τινος ἀρχῆς ὥρμησεν ἰδὲ τὴν δὲ τὴν διακόσμησιν, συλλαβοῦσα τινὰς λόγους τὴν ἐσομένων, καὶ δυνάμεις γονίμους ἀφορίσασα, ὑποστάσεών τε, καὶ μεταβολῶν καὶ διαδοχῶν τοιούτην. Χαριεστέρου μὲν ἦν ἀνδρὸς ἄγευστον ψευλογίας, καὶ πάσης ὑπο-

κείσεως καὶ τρυφῆς καὶ τύφου γενόμενον, ὑπὲρ
ἀνθρώπων ἀπελθεῖν. τὸ δ' ὃν κρεαθῶνά γε τὸν
τὴν ἀρχὴν ὑβρίζοντα, δύτορθ' ἁπλοῦς ἢ πρωρῆθ'
πρόσωπα ἦλθε τῇ καμίᾳ· καὶ ἔπωσε δὲ ἡ θεία
πέιθει φύγῃ ἐκ τοῦ λοιμοῦ. λοιμὸς μὲν δὴ
φθορὰ διανοίας πολλῷ γε μᾶλλον ἢ περ τὸ περι-
εκεχυμένον τοῦτο πνεῦμα τοιάδε τις δυσ-
κρασία καὶ τροπή. αὕτη μὲν γὰρ ζώοις λοιμὸς
καλὸν ζῶα. ὅσιν ἐκείνη δὲ ἀνθρώπων κακὸν ἀν-
θρωποί εἰσιν. Μὴ κατα φρόνει θανάτου, ἀλλὰ
εὐαρέσθ αὐτῷ, ὡς καὶ τοῦτο ἑνὸς ὄντος, ὧν ἡ φύ-
σις ἐθέλει. οἷον γὰρ ὅτι τὸ νεάσαι, ἢ τὸ γηρᾶσαι ἢ
τὸ αὐξῆσαι, καὶ τὸ ἀκμάσαι, καὶ ὀδόντας, καὶ
γένυν, ἢ πολιὰς ἐγκεῖν, καὶ σπεῖραι, καὶ κυο-
φορῆσαι, καὶ ἀφεννῆσαι, καὶ τὰ ἄλλα τὰ φυ-
σικὰ ἐνεργήματα, ὅσα αἱ τοῦ βίου ὧραι φέρ-
σιν, τοιοῦτο ὁ θάνατος. δεῖ μὲν δὴ κατὰ
ἄνθρωπον ἐστὶ λελογισμένον, μὴ ὀλιγωρῶς, μη-
δὲ ὠστικῶς, μηδὲ ὑπερηφάνως πρὸς τὸν θάνατον
ἔχειν· ἀλλὰ προσμένειν ὡς μίαν τῶν φυσικῶν ἐ-
νεργειῶν. ὡς νῦν προσμένεις, ὅτε ἔμβρυον ἐκ τῆς
μήτρος τῆς γυναικός σου ἐκθέλῃ, ὅτως ἐκδέχε-
σθαι τὴν ὥραν ἐν ᾗ ἡ ψυχάριόν σου τοῦ ἐλύτρου
τούτου ἐκπεσεῖται. εἰ δὲ ὁ ἰδιωτικὸν πρόσπτυγ-
μα ἀφιλοπόνητον θέλεις, μᾶλλον σε δύκλοθλος
πρὸς τὸν θάνατον ποιήσει, ἢ ἐπίστασις ἢ τὰ ὑπο-

κείμενα,

κείμενα, ὧν μέλλεις ἀφίστασθαι. Ὁ μεθ' οἵων ἠθῶν οὐκέτι ἔσται ἡ ἐμπεφυρμένη. προσκόπτεσθαι μὲν γὰρ αὐτοῖς ἥκιστα δεῖ, ἀλλὰ καὶ κήδεσθαι, καὶ πρᾶως φέρειν. μεμνῆσθαι μέντοι ὅτι οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων ὁμοδογματούντων σοι ἡ ἀπαλλαγὴ ἔσται. οὗτος τὸ μόνον εἴπερ ἄρα ἀνθείλκεν ἂν καὶ κατεῖχεν ἐν τῷ ζῆν, εἰ συζῆν ἐφεῖτο τοῖς τὰ τοιαῦτα δόγματα περιπεποιημένοις. νῦν δ' ὁρᾷς ὅσος ὁ κόπος ἐν τῇ διαφωνίᾳ τῆς συμβιώσεως, ὥστε εἰπεῖν, θᾶττον ἔλθῃς ὦ θάνατε μή που καὶ αὐτὸς ἐπιλαθῶμαι ἐμαυτοῦ.

Ὁ ἁμαρτάνων ἑαυτοῦ ἁμαρτάνει. ὁ ἀδικῶν ἑαυτὸν κακοῖ, κακὸν ἑαυτὸν ποιῶν. ἀδικεῖ πολλάκις ὁ μὴ ποιῶν τι, οὐ μόνον ὁ ποιῶν τι. ἀρκεῖ ἡ προῦσα ὑπόληψις καταληπτικὴ, καὶ ἡ προῦσα πρᾶξις κοινωνική· καὶ ἡ παροῦσα διάθεσις εὐαρεστικὴ πρὸς πᾶν τὸ παρὰ τὸ ἐκ τῆς αἰτίας συμβαῖνον, ἐξαλεῖψαι φαντασίαν, στῆσαι, ὁρμὴν, σβέσαι ὄρεξιν, ἐφ' ἑαυτοῦ ἔχειν τὸ ἡγεμονικόν, εἰς μὲν τὰ ἄλογα ζῶα, μία ψυχὴ διῄρηται. εἰς δὲ τὰ λογικὰ μία νοερὰ ψυχὴ μεμέρισται. ὥσπερ καὶ μία γῆ ἐστὶν ἁπάντων τῶν γεωδῶν, καὶ ἑνὶ φωτὶ ὁρῶμεν. Ὁ ἕνα ἀέρα ἀναπνέομεν, ὅσα ὁρατικὰ καὶ ἔμψυχα πάντα. Ὅσα κοινοῦ τινος μετέχει, πρὸς τὸ ὁμογενὲς σπεύδει. Τὸ γεῶδες πᾶν

ρέπει ὠδὶ γλιῶ, τὸ ὑγρὸν πᾶν, σύῤῥουλ., δ' ἀερῶδες ὁμοίως, ὥστε χωρεῖν τὴν διεργόντην καὶ βίας. Τὸ πῦρ αἰωφερὲς μὲν, δεῖ δ' τοιχεῖδθ πῦρ. πᾶν τὸ δὲ πυρὶ σύταῦθα πρὸς δ' ζωπεξαπτεσθαι ἕτοιμολ. οὕτως, ὥστε καὶ πᾶν δ' ὑλικὸν δ' ὀλίγῳ ξηρότερολ, δυὲξαπτον εἶναι, δεῖ τὸ ἐλαπτολ ἐγκεκρᾶσθαι αὐτοῖ δ' κωλυτικὸν πρὸς ἐξαψιν. καὶ τοίνυν πᾶν τὸ κοινῆς νοερᾶς φύσεως μέτοχον, πρὸς δ' συγγενὲς ὁμοίως πεφύκεν, ἢ καὶ μᾶλλον. ὅσῳ γὰρ ὄσι κρεῖττολ πρὸ τὰ ἄλλα, τοσούτῳ καὶ πρὸς δ' συγκιρνᾶσθαι τῷ οἰκείῳ καὶ συγχεῖσθαι ἑτοιμότερον. οὐθὲς γοῦν ὠδὶ μὲν τὴν ἀλλόχρων εὑρέθη σμίνη, καὶ ἀγέλαι, καὶ νεοττοτροφίαι, καὶ οἷον φιλοῤῥωτοῦσι. ψυχαὶ γὰρ ἤδη ἦσαν σύταῦθα, καὶ τὸ σωματοῖδὲς σὺ τοῖ κρεῖττον ὠδὶ τεινόμενον διείσκεῖ, οἷον οὔτε ὠδὶ φυτὴν ἰῶ, οὔτε ὠδὶ λίθων, ἢ ξύλων. ὠδὶ δὲ τὴν λογικῶν ζώων, πολιτείαι, καὶ φιλίαι, καὶ οἶκοι, καὶ σύλλογοι, καὶ σὺ πολέμοις ζωσθῆναι καὶ αἰχμαί. ὠδὶ δὲ τὴν ἐπὶ κρεῖττόνων, καὶ ἐνδιεσκεδασμένων τρόπων πνὰ σύνοσις ὑπόπεση, οἷα ὠδὶ τὴν ἄχρων. οὕτως ἡ ἐπὶ δ' κρεῖττον ἐπαναβάσεις συμπάθειαν καὶ σὺ διεστῶσιν ἐργάσασθαι ἐδύνατο. Ὅρα δὲ τὸ τῦν γνόμενον. μόνα γὰρ τὰ νοερὰ νῦν ὠδὶ ἐλέησαι τ' πρὸς ἄλληλα πόνους ἢ ζωνθέ-

ζωνηθύσεως, καὶ τὸ σύρρουν ὧδε μόνον οὐ βλέπεται. ἀλλ' ὅμως καίτοι φθόγγους πολλὰ λαμβάνονται. κρατεῖ γὰρ ἡ φύσις. ὄφελε δὲ ὁ λόγος πρὸ φυλάττων. θᾶττον γὰρ ὑπὸ βύρσι πᾶν γωδὲς τι μηδενὸς γωδοῦς πρόσω πόρρω, ἢ περ ἀνθρωπον ἀνθρώπου ἀπεχόμενον. φέρει καρπὸν καὶ ἄνθρωπος καὶ θεὸς, καὶ ὁ κόσμος, ὡ ταῖς οἰκείαις ὥραις ἕκαστα φέρει. εἰ δὲ ἡ συνήθεια κυρίως τέτροφεν ἐπὶ ἀμπέλου καὶ τὴν ὁμοίων οὐδὲν τοῦτο. ὁ λόγος δὲ καὶ κοινὸν καὶ ἴδιον καρπὸν ἔχει, καὶ γίνεται ἐξ αὐτοῦ τοιοῦδε ἕτερα, ὁποῖόν τι αὐτός ἐστιν ὁ λόγος. Εἰ μὲν δύναται μεταδίδασκε· εἰ δὲ μή, μέμνησο ὅτι πρὸς θεοῦ ἡ βουλή σοι δέδοται. καὶ οἱ θεοὶ δὲ βουλῆς τοῖς τοιούτοις εἰσίν, εἰς σῖτα δὲ καὶ σωτηρίαν, εἰς ὑγίειαν, εἰς πλοῦτον, εἰς δόξαν. οὕτως εἰσὶ χρηστοί. ἔξεστι δὲ καὶ σοι· εἰ εἰπέ, τίς ὁ κωλύων; πόνει μὴ ὡς ἄθλιος, μηδὲ ὡς ἐλεεῖσθαι ἢ θαυμάζεσθαι θέλων. ἀλλὰ μόνον οὗ θέλε, κινεῖσθαι καὶ ἴσχεσθαι, ὡς ὁ πολιτικὸς λόγος ἀξιοῖ. σήμερον ἐξῆλθον πάσης πολυπραγμοσύνης, μᾶλλον δὲ ἐξέβαλον πᾶσαν πολυπραγμοσύνην. ἔξω γὰρ οὐκ ἦν, ἀλλὰ κύκλον τινὰ τῶν ἰδίων κινήσεων. πάντα ταῦτα σωθήσεται μὲν τὴν πεῖραν, ἐφήμερα δὲ τῷ χρόνῳ· φυτὰ δὲ τῇ ὕλῃ· πάντα νῦν οἷα ἐπ' ἐκείνων, ὃς κατεθαύμαζεν. τὰ πράγματα ἔξω θυρῶν

ρῶν ἔσηκεν, αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν μηδὲν μήτε εἰδότα πρὸς αὐτὴν, μήτε ἀγνοοῦντα. τί δὲ ἀγνοεῖν φαίνεται πρὸς αὐτὴν; τὸ ἡγεμονικὸν, ὃ καὶ πείσει, ἀλλ' ἐνεργείᾳ τοῦ λογικοῦ πολιτικοῦ ζώου κακὸν καὶ ἀγαθόν. ὥσπερ οὐδὲ ἡ ἀρετὴ καὶ κακία αὐτοῦ οὐ πείσει, ἀλλ' ἐνεργεία. τῷ αὐταρκεστάτῳ λίθῳ οὐδὲν κακὸν δι' κατενεχθῆναι· οὐδὲ ἀγαθὸν δι' ἀνενεχθῆναι.

Δέλθε ἔσω εἰς τὰ ἡγεμονικὰ αὐτῶν, ἵνα ὄψει τίνας κριτὰς φοβῇ, οἵους καὶ περὶ αὐτὴν ὄντας κριτὰς. ταῦτα οὖν μεταβολῇ. καὶ αὐτὸς συνεχῶς ἀλλοιώσει, καὶ οὐ λιμοῦ φθορᾷ. πάντα δὲ κόσμου δὲ ὅλου, τὸ ἄλλου ἁμάρτημα. ἐκεῖ δὲ καταλιπεῖν. ἐνεργείας ἀπώλειαν, ὁρμῆς, ἀπολήψεως ταύτα, καὶ οἷον θάνατον, δόξαν κακόν. μέτεστι νῦν ἐπὶ ἡλικίαν, οἷον τὸν παιδικὸν, τὸν τοῦ μειρακίου, τὸν νεότητα, τὸ γῆρας. καὶ γὰρ τούτων πᾶσα μεταβολὴ θάνατος, μὴ δεινόν; μέτεστι νῦν ἐπὶ βίον τὸν ἀπὸ τῆς πάππου, εἶτα τὸν ἀπὸ τῆς μητρὸς, εἶτα τὸν ἀπὸ τοῦ πατρὸς. καὶ ἄλλας δὲ πολλὰς διαφορὰς καὶ μεταβολὰς καὶ ἀπολήξεις βούλεσθαι, ἐπιδράμετε σεαυτὸν μὴ δεινόν. ὅτως τοίνυν δεῖ καὶ τοῦ ὅλου τοῦ βίου λῆξις, καὶ ταῦτα, καὶ μεταβολὴ. τρέχε οὖν τὸ σεαυτοῦ ἡγεμονικὸν, καὶ τὸ τοῦ ὅλου, καὶ τὸ τούτου. τὸ μὲν σεαυτοῦ, ἵνα νόμῳ δικαίῳ

δικαϊκὸν αὐτὸ ποιήσης. ἢ δὲ τοῦ ὅλου, ἵνα συμμνημονεύσῃς τίνος μέρος εἶ. τὸ δὲ τούτου, ἵνα ἐπιστήσῃς πότερον ἄγνοια, ἢ γνώμη. Ὁ ἅμα λογίσῃ ὅτι συγγενεύς. ὥσπερ αὐτὸς σὺ πολιτικοῦ συστήματος συμπληρωτικὸς εἶ, οὕτως καὶ πᾶσα πρᾶξις σου συμπληρωτικὴ ἔστω ζωῆς πολιτικῆς. ἥτις ἐὰν οὖν πρᾶξις σου μὴ ἔχῃ τὴν ἀναφορὰν, εἴτε προσεχῶς, εἴτε πόῤῥοθεν ἐπὶ τὸ κοινωνικὸν τέλος, αὕτη διασπᾷ τὸν βίον, καὶ οὐκ ἐᾷ ἕνα εἶναι. Ὁ στασιώδης ἐστὶν, ὥσπερ ἐν δήμῳ ὁ τὸ καθ' αὑτὸν μέρος διϊστάμενος. ἀπὸ τῆς τοιαύτης συμφωνίας παιδίων ὀργαὶ, καὶ παίγνια, καὶ πνευμάτια, νεκροὺς βαστάζοντα, ὥστε εἰ ἐργέστερον προσπεσεῖν τοῦ τῆς νεκύας, ἴθι ἐπὶ τὴν ποιότητα τοῦ αἰτίου. καὶ ἀπὸ τοῦ ὑλικοῦ αὐτὸ περιγράψας θέασαι, εἶτα καὶ τὸν χρόνον περιόρισον, ὅσον πλεῖστον ὑφίστασθαι πέφυκε τοῦτο τὸ ἰδίως ποιόν, ἀνέτλης μυρία, διὰ τὸ μὴ ἀρκεῖσθαι τῷ σῷ ἡγεμονικῷ. ποιοῦτι ταῦτα οἷα κατεσκεύασται· ἀλλὰ ἅλις.

Ὅταν ἄλλος ψέγῃ σε, ἢ μησῇ, ἢ τοιαῦτά τινα ἐκφωνῶσιν, ἐρχοῦ πρὸς τὰ ψυχαίρια αὐτῶν διέλθε ἔσω, καὶ ἴδε ποῖοι τινες εἰσίν. ὄψει, ὅτι οὐ δεῖ σε σπᾶσθαι, ἵνα τούτοις τί ποτε περὶ σοῦ δοκῇ. εὐνοεῖν μέντοι αὐτοῖς δεῖ, φύσει γὰρ φίλοι. καὶ οἱ θεοὶ δὲ παν-

δὲ παντοίως αὐτοῖς βοηθοῦσι, δι' ὀνείρων, διὰ μαντειῶν. πρὸς ταῦτα μέντοι πρὸς ἃ ἐκεῖνοι διαφέρονται, ταῦτα ἐστὶ τὰ τοῦ κόσμου ἐγκύκλια, ἄνω κάτω, ἐξ αἰῶνος εἰς αἰῶνα. καὶ ἤτοι ἐφ' ἕκαστον ὁρμᾷ ἡ τοῦ ὅλου διάνοια, ὅπερ εἰ ἔστιν, ἀγαθέχου τὸ ἐκείνης ὁρμητὸν, ἡ ἅπαξ ὥρμησε. τὰ δὲ λοιπὰ, κατ' ἐπακολούθησιν. καὶ τί ἐν τίνι. τρόπον γάρ τινα ἄτομοι, ἢ ἀμερῆ. τὸ δὲ ὅλον, εἴ τις θεὸς εὖ ἔχει πάντα. εἴτε δ' εἰκῇ, μὴ καὶ σὺ εἰκῇ. ἤδη πάντας ἡμᾶς γῆ καλύψει. ἔπειτα καὶ αὐτὴ μεταβαλῇ. κἀκεῖνα εἰς ἄπειρον μεταβαλεῖ· καὶ πάλιν ἐκεῖνα εἰς ἄπειρον· τὰς γὰρ ἰυθϊκυματώσεις τῶν μεταβολῶν καὶ ἀλλοιώσεων ἐνθυμούμενός τις, καὶ τὸ τάχος, παντὸς θνητοῦ καταφρονήσει. χειμάῤῥους ἡ τῶν ὅλων αἰτία, πάντα φέρει. ὡς εὐτελῆ δὲ καὶ τὰ πολιτικὰ ταῦτα, καὶ ὡς οἴεται φιλοσόφως πρακτικὰ ἀνθρωπειαμυξῶν μεστά. ἄνθρωπε, τί ποτε ποίησον, ὃ νῦν ἡ φύσις ἀπαιτεῖ· ὅρμησον ἐὰν διδῶται. καὶ μὴ περιβλέπου εἴ τις εἴσεται· μηδὲ τὴν Πλάτωνος πολιτείαν ἔλπιζε, ἀλλὰ ἀρκοῦ, εἰ τὸ βραχύτατον πρόεισι. καὶ τούτου αὐτοῦ τὴν ἔκβασιν, ὡς οὐ μικρόν τι ἐστὶ διανοῦ. δόγμα γὰρ αὐτῶν τὶς μεταβάλλει; χωρὶς δὲ δογμαίτων μεταβολῆς, τί ἄλλο, ἢ δουλεία στενόντων, καὶ πείθεσθαι προσποιουμένων.

μλίων. Ὕπαγε οὖν καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ Φίλιππον, καὶ Δημήτριον τὸν Φαληρέα μοι λέγε. ὄψονται εἰ εἶδόν τί ἡ καινὴ φύσις ἤθελε, καὶ ἐκεῖνος ἐπαισθάνηται· εἰ δὲ ἐναγώνιον, οὐδεὶς με κατακέκρικε μεμέσθαι. ἄτοπον ὅτι καὶ αἰδήμονα τὸν φιλοσοφίας ὄγκον. μήμε ἄπαγε ἐπὶ σεμνοτυφίαν αἴρεσθαι ἀθιγῆ θεωρεῖν ἀγελαίας μυείας, καὶ τελετὰς μυείας καὶ πλεῖν σαυτοῦ, ἐν χειμῶσι καὶ γαλήναις, καὶ διαφορὰς γνωμῶν, συγγνωμόνων, ἀσυγγνωμόνων. Ἐπινόει δὲ καὶ τὸν ὑπ' ἄλλων πάλαι βεβιωμένον βίον, τὸν μετὰ σὲ βιωθησόμενον, καὶ τὸν νῦν ἐν τοῖς βαρβάροις ἔθνεσι βιούμενον. καὶ ὅσοι μὴ δὲ ὄνομά σου γινώσκουσιν, ὅσοι δὲ τάχιστα ἐπιλήσονται, ὅσοι δὲ ἐπαινοῦντες σὲ ἴσως νῦν σε τάχιστα ψέξουσι. καὶ ὡς οὔτε ἡ μνήμη ἀξιόλογός γε, οὔτε ἡ δόξα, ὅτι ἄλλο πρὸ σύμπαν. ἀταραξία μὴ πρὸς τὰ ἀφ' ἑαυτοῦ ἐκείνοις αἰτίας συμβαίνουσα. δικαιότης δὲ ἐν τοῖς πρὸς τὰ ἐκτὸς αὐτὴν ἐνεργουμένοις. Τουτέστιν ὁρμὴ ἡ πρᾶξις, καὶ τελέσουσα ἐπ' αὐτῷ σ' ἠθικῶς πρᾶξαι, ὡς τὸ τοῦ κατὰ φύσιν ὄν. πολλὰ τοίνυν ἀσχολεῖται σε ἐλεῖν τὴν ἐνοχλοῦσαν σοι διώκουσα, ὅλα ἐν τῇ ὑπολήψει σου μένοντα· μὴ πολλὴν διήγησιν ποιοῦσα. ἤδη σεαυτῷ τὸ ὅλον κόσμον πεπλάνηται τῇ γνώμῃ, καὶ ἴδιον αἰῶνα περινοεῖν,

καὶ

καὶ πῶς τῆ κῷ μέρος ἑκάστου πράγματος ταχεῖαν μεταβολὴν ὑπονοεῖν. ὡς βραχὺ μὲν τὸ ἀπὸ γενέσεως μέχρι διαλύσεως, ἀχανὲς δὲ τὸ πρὸ τῆς γενέσεως, ὡς καὶ τὸ μεχρὶ τῆς διαλύσιν ὁμοίως ἄπειρον.

Πάντα ὅσα ὁρᾶς τάχιστα φθαρήσεται, καὶ οἱ φθειρόμενα αὐτὰ ἰδιδύντος τάχιστα, καὶ αὐτοὶ φθαρήσονται. καὶ ὁ ἑκατόγηρως ἀφθανὼν εἰς ἴσον καταστήσεται τῷ πεφωρῷ. πάντα τὰ ἡγεμονικὰ τούτῃν, καὶ πρὶ οἷα ἐσπουδάκασι, καὶ δι' οἷα φιλοῦσι καὶ μισοῦσι. γυμνὰ νόμιζε τὰ ψυχάρια αὐτῆν. ὅτε δοκοῦσι βλάπτειν ψέγοντες, ἢ ὠφελεῖν ὑμνοῦντες, ὅση οἴησις. ἡ ἀκρόλη ὁδὸς ἀλλό ὅτιν, ἢ μεταβολή, τούτῳ δὲ χαίρει ἡ τῶν ὅλων φύσις, καὶ ὑπ' ἰῶ πάντα καλῶς γίνεται. ἐξ αἰῶνος ὁμοειδῶς ἐγίνετο, καὶ εἰς ἄπειρον τοιαῦτ' ἔτερα ἔσαι. τί δὲν λέγεις ὅπ ἐγίνετό τε πάντα ὁ καὶ πάντα ἀεὶ καινῶς ἔσαι, καὶ δεμία ἄρα διώαμις οὐ ζοσόζοις θεοῖς ὑβυρέθη ὥστε ἢ διορθώσασα ταῦτα, ἀλλὰ καταπέπεικεν ὁ κόσμος οὐ ἀσχολείποις κακοῖς συνέχεσθ. τὸ σαπρὸν τῆς ἑκάστῳ ὑποκειμένης ὕλης, ὕδωρ, κόνις, ὀστέια, χρόα· ἢ πάλιν, πῶροι γῆς, τὰ μάρμαρα, ⊙ κῶσοι σίδηροι, ὁ χρυσὸς, ὁ ἄργυρος, ἡ τειχία ἢ ἐσθής, ⊙ αἷμα ἢ τὸ θορφύρα, ⊙ τὰ ἄλλα πάντα τοιαῦτα. καὶ τὸ πνευματικὸν

ματικὸν δέ, ἄλλο τοιοῦτον. καὶ ἐκ τούτην εἰς ταῦτα μεταβάλλον. ἅλις τοῦ ἀθλίου βίου, καὶ γογγυσμοῦ, καὶ πιθηκισμοῦ. τί ταράσσῃ, τί τούτην καινὸν; τί σε ἐξίστησι; τὸ αἴτιον; ἴδε αὐτὸ. ἀλλ' ἡ ὕλη; ἴδε αὐτὴν. ἔξω δὲ τούτην οὐδὲν ἐστὶν. ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς θεοὺς ἤδη ποτὲ ἁπλούστερος καὶ χρηστότερος γενοῦ. ἴσον τὸ ἑκατὸν ἔτεσι, καὶ τὸ τρισὶ ταῦτα ἱστορῆσαι. εἰ μὲν ἥμαρτεν, ἐκεῖ τὸ κακὸν. τάχα δ' οὐχ ἥμαρτεν. Ἤ τοι ἀχὸ μιᾶς πηγῆς νοερᾶς πάντα ὡς ἑνὶ σώματι ὑπεσυμβαίνει καὶ οὐδεῖ τὸ μέρος τοῖς ὑπὲρ τοῦ ὅλου γινομένοις μέμφεσθαι. ἢ ἄτομοι, καὶ οὐδὲν ἄλλο, ἢ κυκεὼν καὶ σκεδασμός. τί οὖν ταράσσῃ; τῷ ἡγεμονικῷ λέγεις, τέθνηκας; ἔφθαρσαι; ὑποκρίνῃ, συναγελάζει, βόσκῃ; ἤ τοι οὐδὲν δύναντο οἱ θεοὶ ἢ θηρίωσαι, δύναντο. εἰ μὲν οὖν μὴ δύναντο, τί εὔχῃ; εἰ δὲ δύνανται, διὰ τὶ οὐχὶ μᾶλλον εὔχῃ, διδόναι αὐτοὺς, τὸ μήτε φοβεῖσθαι τι τούτην, μήτε ὑπεθυμεῖν τινὸς τούτην; μήτε λυπεῖσθαι ἐπί τινος τούτην, μᾶλλον τῷ μὴ πρεῖναι τι τούτην, ἢ τῷ πρεῖναι. πάντως γὰρ εἰ δύναντο συνεργεῖν ἀνθρώποις, καὶ εἰς ταῦτα δύναντο συνεργεῖν. ἀλλὰ ἴσως ἐρεῖς, ὅτι ἐπ' ἐμοὶ αὐτὰ οἱ θεοὶ ἐποίησαν· εἶτα, οὐ κρεῖσσον χρῆσθαι τοῖς ὑπὲ σοὶ μετ' ἐλευθερίας, ἢ διαφέρεσθαι πρὸς τὰ μὴ ὑπὲ σοὶ μετὰ δουλείας ὡς τα-

πεινότητος; τίς δέ σοι εἶπεν, ὅτι οὐχὶ καὶ εἰς τὰ ἐφ' ἡμῖν οἱ θεοὶ συλλαμβάνουσιν. Ἀρξαι γοῦν περὶ τοῦ τὴν εὐχεσθαι, καὶ ὄψει. οὗτος εὔχεται πῶς κοιμηθῶ μετ' ἐκείνης· σὺ πῶς μὴ ἐπιθυμήσω τοῦ κοιμηθῆναι μετ' ἐκείνης. ἄλλος, πῶς στερηθῶ ἐκείνου σὺ, πῶς μὴ χρήζω τοῦ στερηθῆναι. ἄλλος πῶς μὴ ἀσχαλῶ τὸ τεκνίον σὺ, πῶς μὴ φοβηθῶ ἀσχαλεῖν ὅλως ὧδε ἐπίτρεψον τὰς εὐχὰς, καὶ θεώρει τὶ γίνεται. Ὁ Ἐπίκουρος λέγει, ὅτι ἐν τῇ νόσῳ οὐκ ἦσαν μοι αἱ ὁμιλίαι περὶ τὴν τοῦ σωματίου παθῶν, οὐδὲ πρὸς τοὺς εἰσιόντας τοιαῦτά τι ναφησὶν ἐλαλοῦν, ἀλλὰ τὰ προηγούμενα φυσιολογῶν διετέλουν, καὶ πρὸς αὐτῷ τούτῳ ὤν, πῶς ἡ διάνοια συμμεταλαμβάνουσα τὴν ἐν τῷ σαρκιδίῳ τοιοῦ τὴν κινήσεων ἀταρακτεῖ, τὸ ἴδιον ἀγαθὸν τηροῦσα, οὐδὲ τοῖς ἰατροῖς ἐμπρεῖχον φησὶ καταφρατεῖσθαι, ὥς τι ποιοῦσιν. ἀλλὰ ὁ βίος ἤρετο εὖ καὶ καλῶς. ταῦτα οὖν ἐκείνῳ ἐν νόσῳ ἐὰν νοσῇς, καὶ ἐν ἄλλῃ τινὶ περιστάσει. τὸ δὲ μὴ ἀφίστασθαι φιλοσοφίας ἐν οἷς δή ποτε τοῖς προσπίπτουσι, μηδὲ τῷ ἰδιώτῃ καὶ φυσιολόγῳ συμφλυαρεῖν, πάσης αἱρέσεως κοινὸν πρὸς μόνῳ τῷ νῦν πρασσομένῳ εἶναι, καὶ τῷ ὀργάνῳ δι' οὗ πράσσει. Ὅταν τινος ἀναισχυντίᾳ προσκόπτης, εὐθὺς πυνθάνου σεαυτοῦ· δύνανται οὖν ἐν τῷ

κόσμῳ

κόσμῳ ἀναίσχυντοι μὴ εἶναι; οὐ δύνανται. μὴ οὖν ἀπαίτει τὸ ἀδύνατον. εἷς γὰρ καὶ οὗτος ἐστὶν ἐκείνως τῶν ἀναισχύντων, οὓς ἀνάγκη ἐν τῷ κόσμῳ. εἶναι τὸ δ' αὐτὸ καὶ ἐπὶ τοῦ πανούργου, καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπίστου, καὶ παντὸς τοῦ ὁτιοῦν ἁμαρτάνοντος, ἔστω σοι πρόχειρον. ἅμα γὰρ τῷ ὑπομνησθῆναι ὅτι τὸ γένος τῶν τοιούτων ἀδυνατόν ἐστι μὴ ὑπάρχειν, εὐμενέστερος ἔσῃ πρὸς τοὺς καθ' ἕνα. Εὔχρηστον δὲ κἀκεῖνο εὐθὺς ἐννοεῖν, τίνα ἔδωκεν ἡ φύσις τῷ ἀνθρώπῳ ἀρετὴν πρὸς τοῦτο τὸ ἁμάρτημα. ἔδωκε γὰρ, ὡς ἀντιφάρμακον, πρὸς μὲν τὸν ἀγνώμονα τὴν πρᾳότητα, πρὸς δὲ ἄλλον, ἄλλην τινὰ δύναμιν. ὅλως δὲ ἔξεστί σοι μετὰ διδάσκειν τὸν πεπλανημένον. πᾶς δὲ ὁ ἁμαρτάνων, ἀφαμαρτάνει τοῦ προκειμένου, καὶ πεπλάνηται. τί δὲ καὶ βέβλαψαι; εὑρήσεις γὰρ μηδένα τούτων πρὸς οὓς προξυνῇ πεποιηκότα τι τοιοῦτον, ἐξ οὗ ἡ διάνοιά σου χείρων ἔμελλε γενήσεσθαι. τὸ δὲ κακόν σου καὶ τὸ βλαβερὸν, ἐν ταῦτα πᾶσαν τὴν ὑπόστασιν ἔχει. τί δὲ κακὸν ἢ ξένον γέγονεν, εἰ ὁ ἀπαίδευτος τὰ τῶν ἀπαιδεύτου πράσσει. ὅρα μὴ σαυτῷ μᾶλλον ἐγκαλεῖν ὀφείλεις, ὅτι οὐ προσεδόκησας τοῦτον τοῦτο ἁμαρτήσεσθαι. σὺ μὲν καὶ ἀφορμὰς ἐκ τῶν λόγου εἶχες πρὸς τὸ ἐνθυμηθῆναι ὅτι εἰκὸς ἐστὶ τοῦτον τοῦτο ἁμαρτήσεσθαι. καὶ ὅμως ἐπιλα-

θόμενος θαυμάζεις εἰ ἡμαρτηκε. Μαλιστα δὲ ὅταν ὡς ἀπίστῳ, ἢ ἀχαρίστῳ μέμφῃ, εἰς ἑαυτὸν ὑπιστρέφου. προδήλως γὰρ σὸν τὸ ἁμάρτημα, εἴτε περὶ τοῦ τοιαύτην τὴν διάθεσιν ἔχοντος ἐπίστευσας, ὅτι τὴν πίστιν φυλάξει, εἴτε τὴν χάριν διδοὺς, μὴ καταληκτικῶς ἔδωκας, μηδὲ ὥστε ἐξ αὐτοῦ τοῦ σῆς πράξεως εὐθὺς ἀπειληφέναι πάντα τὸν καρπὸν. τί τὸν πλέον θέλεις εὖ ποιήσας ἄνθρωπον; οὐκ ἀρκεῖ σοι; κατὰ φύσιν τὴν σὴν τὶ ἔπραξας, τούτου μισθὸν ζητεῖς; ὡς εἰ ὁ ὀφθαλμὸς ἀμοιβὴν ἀπήτει, ὅτι βλέπει· ἢ οἱ πόδες, ὅτι βαδίζουσιν. ὥσπερ γὰρ ταῦτα πρὸς τὸ δέ τι γέγονεν, ἅπερ κατὰ τὴν ἰδίαν κατασκευὴν ἐνεργοῦντα ἀπέχει τὸ ἴδιον· οὕτως καὶ ὁ ἄνθρωπος εὐεργετικὸς πεφυκὼς, ὁπόταν τι εὐεργετικὸν, ἢ ἄλλως εἰς τὰ μέσα συνεργητικὸν πράξῃ, πεποίηκε πρὸς ὃ κατεσκεύασται, καὶ ἔχει τὸ ἑαυτοῦ.

ΜΑΡ-

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙ-νου αὐτοκράτορος, τῶν εἰς ἑαυτὸν Βιβλίον ι'.

Ση ποτὲ ἆρ' ὦ ψυχὴ ἀγαθὴ, καὶ ἁπλῆ, καὶ μία, ὦ γυμνὴ, φανερωτέρα τοῦ περικειμένου σοι σώματος; γένοιτο ποτὲ ἆρα τοῦ φιλητικῆς καὶ στερκτικῆς διαθέσεως; ἔσῃ ποτὲ ἆρα πλήρης καὶ ἀνενδεὴς, καὶ οὐδενὸς ἐπιθυμοῦσα οὐδὲ ἐπιθυμοῦσα οὐδενὸς, οὔτε ἐμψύχου οὔτε ἀψύχου πρὸς ἡδονὰς ἀφλαύσεις; οὐδὲ χρόνου ᾧ ὀλίγῳ μακροτέρου ἀφλαύσεις; οὐδὲ τόπου, ἢ χώρας, ἢ ἀέρων δικαιείας· οὐδὲ ἀνθρώπων διαρμοσίας. ἀλλὰ ἀρκεθήσῃ τῇ παρούσῃ κατασάσει, καὶ ἡδήσῃ τοῖς παροῦσι πᾶσι, καὶ συμπείσεις σεαυτὸ, ὅτι πάντα σοι πάρεσι, πάντα σοι δοῦ ἔχει. καὶ πρὸς τὴν θεὸν πάρεσι. καὶ δοῦ ἔξει ὅσα φίλον αὐτοῖς, καὶ ὅσα μέλλουσι δώσειν ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ τελείου ζώου, τοῦ ἀγαθοῦ, καὶ δικαίου, καλοῦ, καὶ γεννάντος πάντα καὶ ζωογόντος, καὶ περιέχοντος, μὴ περιλαμβάνοντος, διαλυόμενα εἰς γένεσιν ἑτέρων ὁμοίων. ἔσῃ ποτὲ ἆρα βιαύτη, οἵα θεοῖς τε καὶ ἀνθρώποις οὕτω

συμπολιτεύεσθαι, ὡς μήτε μεμφεσθαί τι αὐτοῖς, μήτε καταγινώσκεσθαι ὑπ' αὐτῶν; πρατήρει πόσου ἡ φύσις ἐπιζητεῖ, ὡς ὑπὸ φύσεως μόνον διοικουμένου. εἶτα τοιεῖ αὐτὸ καὶ πρόσιεσο, εἰ μὴ χεῖρον μέλλει διατίθεσθαί σου ἡ ὡς ζώου φύσις. ἔξης δὲ πρατηρητέον, τί ἰδίᾳ ζητεῖ ἡ ὡς ζώου φύσις. καὶ ταῦτα δεῖ πρατητέον, εἰ μὴ χεῖρον μέλλῃ διατίθεσθαι, ἢ ὡς ζώου λογικοῦ φύσις. ἔστι δὲ ὁ λογικὸν θνητὸς καὶ πολιτικόν. τούτοις δὴ καὶ νόσοι χρώμενον μηδαμοῦ πονηρὰ ἄγου. ταῦτὸ συμβαῖνον, ἤτοι ὅτως συμβαίνει, ὡς τὰ φυκὰς αὐτὸ φέρειν, ἢ ὡς οὐ τὰ φυκὰς αὐτὸ φέρειν. εἰ μὲν δὴ συμβαίνῃ σοι ὡς τὰ φυκὰς φέρειν, μὴ δυσχέραινε· δῆλον ὡς τὰ φυκὰς φέρει. εἰ δὲ ὡς μὴ τὰ φυκὰς φέρειν, μὴ δυσχέραινε. θαρήσει γάρ σε ἀπαναλίσκειν. μέμνησο μέντοι ὅτι πέφυκας φέρειν παῦν, πρὸς ὃ ἡ τῆ κοινολήψει ταύτῃ σύμφορον καὶ αἱρετὸν αὐτὸ κρίνεται, καὶ φαντασίαν τοῦ συμφέροντος ἢ καλοκἀγαθίαν σεαυτῷ ταύτην κρίνειν. εἰ μὲν σφάλλεται, διδάσκειν εὐμενῶς, καὶ τὸ προφερόμενον δεικνύναι. εἰ δὲ ἀδυνατεῖς, σεαυτὸν αἰτιᾶσθαι, ἢ μηδὲ σεαυτόν. ὅ, τι ἂν σοι συμβαίνῃ, τοῦτό σοι ἐξ αἰῶνος προκατεσκεύαζετο, καὶ ἡ εἱμαρμένη τῶν αἰτίων συνέκλωθε, πρός τε σὲ ὑπόστασιν ἐξ ἀϊδίου, καὶ πρὸς πάντων σύμβασιν. εἴ τε ἄτομοι, εἴτε φύσις, πρῶτον

τον ηξιωθω ὅτι μέρος ἐμοὶ τοῦ ὅλου τοῦ φύσεως διοικουμένου. ἔπειτα, ὅτι ἔχω πως οἰκείως πρὸς τὰ ὁμογενῆ μέρη. τότε γὰρ μεμνημένος, καὶ ὅτι μὲν μέρος ἐμοὶ, οὐδεὶ δυσαρεστήσω τὴν ἐκ τοῦ ὅλου ἀπονεμομένων. οὐδὲ γὰρ βλαβερὸν τῷ μέρει, ὃ τῷ ὅλῳ συμφέρει. ἐστὶ γὰρ ἔχει τι τὸ ὅλον, ὃ μὴ συμφέρει ἑκατῷ. πασῶν μὲν φύσεων καὶ οὐ ἐχουσῶν τοῦτο· τῆς δὲ τοῦ κόσμου πρόσεστι μήτε, τὸ μηδὲ ὑποτιθέναι ἔξωθεν αἰτίας ἀναγκάζοντας βλαβερόν τι ἑαυτῇ γεννᾶν. τῷ μὲν δὴ τὸ μεμνῆσθαι ὅτι μέρος ἐμοὶ ὅλου τοιούτου, βλαστήσω παντὶ τῷ ἀπαιτοῦντι, καθόσον ἔχω πως οἰκείως πρὸς τὰ ὁμογενῆ μέρη, ἀδέν πράξω ἀκοινώνητον· μᾶλλον δὲ τοχάσομαι τῶν ὁμογενῶν, καὶ πρὸς τὸ κοινὴ συμφέρον πᾶσαν ὁρμὴν ἐμαυτοῦ ἄξω, καὶ ἀπὸ τοὐναντίου ἀπάξω. τούτων δ' οὕτω πραινομένων, ἀναγκαῖον τὸν βίον βύρσειν· ὡς αὖ καὶ πολίου βίον βύρσουν εὐδαιμονήσειας πρεπόντως ἂν πράξεων τοῖς πολίταις συμπεπλεγμένων, ὅπερ αὖ ἡ πόλις ἀπονέμη τοῦτο ἀποπαίζομένου. τοῖς μέρεσι τοῦ ὅλου, ὅσα φημὶ περιέχει τοῦτο τὸ κόσμος, ἀναγκαῖον φθείρεσθαι. λεγέσθω δὲ τοῦτο σημαντικῶς τοῦ ἀλλοιοῦσθαι. εἰ δὲ φημὶ καινόν τε, καὶ ἀναγκαῖόν ὄντι τοῦτο κινεῖσθαι, ἐκ αὖ τὸ ὅλον καλῶς διέξαγοιτο, τῶν μερῶν εἰς ἀλλοτείωσιν ὄντων, μὴ πρὸς

τὸ φθείρεσθαι διαφόρως κατεσκευασμένων. πότερον γὰρ ἐπεχείρησεν ἡ φύσις αὐτὴ τὰ ἑαυτῆς μέρη κακοῦν, καὶ περιπτωτικὰ τῷ κακῷ, καὶ ἐξ ἀνάγκης ἔμπτωτα εἰς τὸ κακὸν ποιεῖν, ἢ ἔλαθεν αὐτὴν τοιάδε τινα γενόμενα; ἀμφότερα γε ἀπίθανα. εἰ δέ τις καὶ ἀφέμενος τῆς φύσεως, κατὰ τὸ πεφυκέναι ταῦτα ἐξηγοῖτο, καὶ ὡς γελοῖον, ἅμα μὲν φᾶναι πεφυκέναι τὰ μέρη τοῦ ὅλου μεταβάλλειν, ἅμα δὲ ὡς ἐπί τινι τῶν παρὰ φύσιν συμβαίνοντι θαυμαζειν, ἢ δυσχεραίνειν· ἄλλως τε καὶ τῆς διαλύσεως εἰς ταῦτα γινομένης, ἐξ ὧν ἕκαστον συνίσταται. ἤ τοι γὰρ σκεδασμὸς στοιχείων ἐξ ὧν συνεκρίθη, ἢ τροπή, τοῦ μὲν στερεμνίου εἰς τὸ γεῶδες· τοῦ δὲ πνευματικοῦ, εἰς τὸ ἀερῶδες. ὥστε καὶ ταῦτα ἀναληφθῆναι εἰς τὸν τοῦ ὅλου λόγον, εἴτε κατὰ περίοδον ἐκπυρουμένου, εἴτε ἀϊδίοις ἀμοιβαῖς ἀνανεουμένου. καὶ τὸ στερέμνιον δὲ, καὶ τὸ πνευματικὸν μὴ φαντάζου τὰ ἀπὸ τῆς γενέσεως. πᾶν γὰρ τοῦτο ἐχθὲς, καὶ τρίτην ἡμέραν, ἐκ τῶν σιτίων καὶ ἑλκομένου ἀέρος τὴν ὑπερροὴν ἔλαβεν. τοῦτο οὖν ὃ ἔλαβε, μεταβάλλει, οὐχ ὃ ἡ μήτηρ ἔτεκεν· ὑπόθου δ' ὅτι ἐκεῖνό σε λίαν προσπλέκει τῷ ἰδίως ποιῷ, οὐδὲν ὄντι οἶμαι πρὸς τὸ νῦν λεγόμενον. ὀνόματα θέμενος σαυτῷ ταῦτα, ἀγαθὸς, αἰδήμων, ἀληθὴς, ἔμφρων, σύμφρων, ὑπέρ-

φρων,

φρων, πρόσεχε μήποτε μετονομάζη, καὶ ἀλλ-
λύεις ταῦτα τὰ ὀνόματα. καὶ ταχέως ἐπανίε
ἐπ' αὐτὰ. μέμνησο δὲ, ὅτι τὰ μὲν ἔμφρον, ἐβούλε-
τό σοι σημαίνειν τὴν ἐφ' ἕκαστα διαληπτικὴν ἐ-
πίστασιν, καὶ τὸ ἀπρενθύμητον. τὰ δὲ σύμφρον,
τὴν ἑκούσιον ἀπόδεξιν τῶν ὑπὸ τῆς κοινῆς φύ-
σεως ἀπονεμομένων. τὸ δὲ ὑπέρφρονος, τὴν ὑ-
πέρτασιν τοῦ φρονοῦντος μορίου ὑπὲρ λείαν
ἢ τραχεῖαν κίνησιν τῆς σαρκὸς, καὶ τὸ δοξάριον,
καὶ τὸν θάνατον καὶ ὅσα τοιαῦτα. ἐὰν οὖν διά-
τηρεῖς σεαυτὸν ἐν τούτοις τοῖς ὀνόμασι, μὴ ὀλιγό-
μενος τοῦ ὑπ' ἄλλων κατὰ ταῦτα ὀνομάζεσθαι, ἔσῃ
ἕτερος. καὶ εἰς βίον εἰσελεύσῃ ἕτερον. τὸ δὲ ἔτι τοιοῦ-
τον εἶναι οἷος μέχρι νῦν γέγονας, καὶ ἐν βίῳ τοιούτῳ
παράσσεσθαι καὶ μολύνεσθαι, λίαν ἐστὶν ἀναισθήτου
καὶ φιλοψύχου, καὶ ὁμοίου τοῖς ἡμιβρώτοις θη-
ριομάχοις· οἵτινες μεστοὶ τραυμάτων καὶ λύθρου,
παρακαλοῦσιν ὅμως εἰς τὴν αὔριον φυλαχθῆναι,
παραβληθησόμενοι τοιοῦτοι· τοῖς αὐτοῖς ὄνυξι καὶ
δήγμασιν. Ἐμβίβασον οὖν σαυτὸν εἰς τὰ ὀλίγα
ταῦτα ὀνόματα. κἂν μὲν ἐπ' αὐτῶν μένειν δύνῃ,
μένε ὥσπερ εἰς μακάρων τινὰς νήσους μετῳκισ-
μένος. ἐὰν δὲ αἴσθῃ ὅτι ἐκπίπτεις, καὶ οὐ περικρα-
τεῖς, ἄπιθι θαῤῥῶν εἰς χωνίαν τινὰ, ὅπου κρατή-
σεις, ἢ καὶ παντάπασιν ἔξιθι τοῦ βίου, μὴ ὀργιζόμε-
νος, ἀλλὰ ἁπλῶς καὶ ἐλευθέρως, καὶ αἰδημόνως.

σὺ γε οὐδὲ μόνον πλάξας σὺ τῷ βίῳ, ὃ ἅτως ἐξελθεῖν. Πρὸς μὲν τοι τὸ μεμνῆσθαι τὴν ὀνόματην, μεγάλως συλλήψεταί σοι, τὸ μεμνῆσθαι ὅσων καὶ ὅπως ὑπὸ κολακευθῆναι ὅτι θέλουσιν, ἀλλὰ ἐξομοιῶσθαι ἑαυτοῖς τὰ λογικά πάντα. Ἐστὶν τῷ μὲν συκῷ τὰ συκᾶ ποιεῖσθαι· τὸν δὲ κύνα, τὰ κυνός. τῷ δὲ μελίσσῃ, τὰ μελίσσης. τὸ ἀνθρωπον, τὰ ἀνθρώπου. Μίμου πόλεμος, ποία, νάρκα, ὀλεία, καὶ ἡμέραν ἀπαλείψεταί σε τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα δόγματα, ὁπόσα ὁ φυσιολογικὸς φαντάζεται πράττεσθαι. δεῖ γὰρ ὅτω βλέπειν καὶ πράσσειν, ὥστε καὶ τὸ πολιτικὸν ἅμα σωτελεῖσθαι, καὶ ἅμα τὸ θεωρητικὸν ἐνεργεῖσθαι. καὶ τὸ ἐκ τῆς πολλὰ ἑκάστων ὠφελήμενος αὐθαδίας σώζεσθαι λανθάνον, ἀλλὰ κρυπτόμενον. τότε μὲν ἀπολύτητος ἀπλαύσεις, ποτὲ δὲ σεμνότητος, ποτὲ δὲ ἐφ' ἑκάστῃ γνωρίσεως, τί τε ὄφελος κατ' οὐσίαν καὶ τίνα χώραν ἔχει ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ ἐπὶ πόσον πρόφυκεν ὑφίστασθαι καὶ ἐκ τίνων συγκρίνεσθαι, καὶ τίσι διώκειν ὑπάρχειν, καὶ τίνες διώκειν αὐτὸ δύνασθαι τε ἀφαιρεῖσθαι. ἀρ' οὖν χρὴ μῆκος ἀεὶ φέρειν, ἄλλος δ' ἀκμήν, ἄλλος δ' ὑποχὴ ἀφίλου, ἄλλος δ' οὐσίαν· ἄλλος δ' ἀρκέσει· ἄλλος Σαρμάτας. ὅτου δ' ἀπαλλαγὴ καὶ τὰ δόγματα ἐξεπλύθη, πῶς εἰς ἄλλα πάντα μεταβαλλόμενα, θεωρητικὸν μεθοδον κτᾶσθαι. καὶ διηνεκῶς πρόσεχε, καὶ

συγγυμνά-

συγγυμνάσθαι. πρὸς ταῦτα δ' μέρος. οὐδὲν γὰρ ὕτω μεγαλοφροσύνης ποιητικόν. ὑγιεύσατο τὸ σῶμα. καὶ σύνοισας, ὅτι ὅσον οὐδέπω καὶ ταῦτα καταλιπεῖν ἀπόντα ὑπ' ἀνθρώπων δέησει, αὐτὴν ὅλον ἑαυτὸν, δικαιοσύνῃ μὲν εἰς τὰ ὑφ' ἑαυτῷ ἐνεργούμενα, οἱ δὲ τοῖς ἄλλοις συμβαίνουσι, τῇ τῶν ὅλων φύσει. τί δ' ἐρεῖ τις ἡ σωφροσύνη περὶ αὐτῷ, ἡ πρέπει κατ' αὐτῷ, οὐδ' εἰς νοῦν βάλλεται. δύο πρὸς τοῖς ἀρκούμενοι αὐτὸς, δικαιοπραγεῖν τὸ νῦν πραττόμενον, καὶ φιλεῖν τὸ νῦν ἀπονεμόμενον ἑαυτῷ. ἀσχολίας δὲ πάσας καὶ σπουδὰς ἀφεῖναι. καὶ ὁδοὶ ἄλλο βούλεται, ἢ εὐθεῖαν πορεύεσθαι διὰ τῷ νόμου, καὶ εὐθεῖαν περαίνοντι ἕπεσθαι τῷ θεῷ. Τίς σωφροσύνης χρεία, πρόνοιαν ποιεῖν τί δεῖ πραχθῆναι. καὶν μὲν σωφρᾶς ᾖμεν, ἀμεταστρεπτί τούτῳ χωρεῖν. ἐὰν δὲ μὴ σωφρᾶς, ἐπέχειν, καὶ συμβούλοις τοῖς ἀρίστοις χρῆσθαι. ἐὰν δὲ ἕτερά τινα πρὸς ταῦτα ἀντιφαίνῃ, προϊέναι κατὰ τὰς προύσας ἀφορμὰς λελογισμένως, ἐχόμενον τῷ φαινομένου δικαίου. ἀρίστου γὰρ καὶ τυγχανόν τούτου. ἐπεί τοι ἥγε ἀπόπωσις ἀπὸ τούτου. ἔστω, σχολαῖόν τι καὶ ἅμα δυνάμενον ὄντι, καὶ φαιδρὸν ἅμα, καὶ σωφρονικὸς ὁ τῷ λόγῳ κατὰ σαυτὸν ἐσόμενος. γυμνάζεσθαι ἑαυτῷ, μὴ τοῖς ὑπνου χαίρουσι, μήτι δὲ τοῖσι σοι, ἐὰν

ἐὰν ὑπὸ ἄλλου γένηται τὰ δίκαια καὶ καλῶς ἔχοντα; οὐ διοίσει. μήτι ὑπὸ λέληται, ὅτι οὗτοι οἱ ἐν τοῖς περὶ ἄλλων ἐπαίνοις καὶ ψόγοις φρυαττόμενοι, τοιοῦτοι μὲν ὑπὸ τῆς κλίνης εἰσὶ, τοιοῦτοι δὲ ὑπὸ τῆς τραπέζης, οἷα δὲ ποιοῦσιν, οἷα δὲ φεύγουσιν, οἷα δὲ διώκουσιν, οἷα δὲ κλέπτουσιν, οἷα δὲ ἁρπάζουσιν, οὐ χερσὶ καὶ ποσὶν, ἀλλὰ τῷ τιμιωτάτῳ ἑαυτῶν μέρει, ᾧ γίνεται ὅταν θέλῃ, πίστις, αἰδὼς, ἀλήθεια, νόμος, ἀγαθὸς δαίμων. Τῇ πάντα διδούσῃ καὶ ἀπολαμβανούσῃ φύσει, ὁ πεπαιδευμένος καὶ αἰδήμων λέγει· δὸς ὃ θέλεις, ἀπόλαβε ὃ θέλεις. λέγει δὲ τοῦτο οὐ καταθραυνόμενος, ἀλλὰ πειθαρχῶν μόνον καὶ εὐνοῶν αὐτῇ. ὀλίγον ἐστὶ τὸ ὑπολειπόμενον τοῦτο. ζῆσον ὡς ἐν ὄρει. οὐδὲν γὰρ διαφέρει ἐκεῖ ἢ ὧδε ἐάν τις πανταχοῦ ὡς ἐν πόλει τῷ κόσμῳ. ἰδέτωσαν, ἱστορησάτωσαν οἱ ἄνθρωποι, ἄνθρωπον ἀληθινὸν κατὰ φύσιν ζῶντα. εἰ μὴ φέρουσιν, ἀποκτειναίτωσαν. κρεῖττον γὰρ ἢ οὕτω ζῆν. Μηκέθ' ὅλως περὶ τοῦ οἷόν τινα εἶναι τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα διαλέγεσθαι. ἀλλὰ εἶναι τοιοῦτον. Τοῦ ὅλου αἰῶνος, καὶ τῆς ὅλης οὐσίας συνεχῶς φαντασία. καὶ ὅτι πάντα τὰ κατὰ μέρος, ὡς μὲν πρὸς οὐσίαν κεγχραμίς· ὡς δὲ πρὸς χρόνον, τρυπάνου περιστροφή. Εἰς ἕκαστον τῶν ὑποκειμένων ἐφιστάντα, ὑπινοεῖν αὐτὸ ἤδη διαλυόμενον,

νον, καὶ σὺ μεταβολὴ καὶ οἷον σήψις ἡ σκεδάσει γινόμενον. ἢ καθότι ἕκαστον πέφυκεν ὥσπερ θνήσκειν· Οἷοί εἰσιν, ἐσθίοντες, καθεύδοντες, ὀχούντες, ἀκροατοῦντες, τὰ ἄλλα, εἶτα οἷοι αὐθαδονομούμενοι, καὶ γαυρούμενοι, ἢ χαλεπαίνοντες, καὶ ὑφ' ὑποψίας ἰὼν ὠλίγου δεῖ ἐδόλευον πόθεν, καὶ δι' οἷα. καὶ μετ' ὀλίγον, σὺ τοιούτοις ἔσονται. Συμφέρει ἑκάστῳ, ᾧ φέρει ἑκάστῳ ἡ τοῦ ὅλου φύσις. καὶ τότε συμφέρει, ὅτε ἐκείνη φέρει. ἐρᾷ μὴν ὄμβρου γαῖα· ἐρᾷ δὲ ὁ σεμνὸς αἰθήρ· ἐρᾷ δὲ ὁ κόσμος ποιῆσαι ὃ ἂν μέλλῃ γίνεσθαι. λέγω οὖν τῷ κόσμῳ ὅπερ σοὶ συνερῶ. μήτι δ' οὕτω καὶ ἐκεῖνο γίνεται καὶ λέγεται, ὅτι φιλεῖ τοῦτο γίνεσθαι, ἤτοι σὺ ταῦτα ζῆς, καὶ ἤδη εἰθισμένος, ἢ ἔξω ὑπάγεις, καὶ τοῦτο ἠθέλησε. ἢ ἀκροᾶσθαι, καὶ ἀπολειτούργησας. πρὸς δὲ ταῦτα οὐδέν. ἀκμὴν δὲ θύμῳ. σαφὴς ἔσῳ ἀεί, ὅ ὅτι τοιοῦτο ἐκεῖνο ὃ ἀγρός ὅτι. μὴ πῶς σαυτὰ ὅτι ταὐτὰ σὺ θαὶ δὲ τοῖς σὺ ἄνθρῳ τοῦ ὄρει, ἢ ὧδε τῷ αἰγιαλῷ, ἢ ὅπου θέλῃς. αὖπνηρὸς γὰρ εὑρήσεις τὰ τῶν Πλάτωνος, σπουδὴν σὺ ὄρῃ φησὶ πολυθαλλόμενον, καὶ βάλλῃν βλήματα. Τί ἐστί μοι δαιμόνιον μέν. καὶ τοῖον τι ἐγὼ αὐτὸ τοιῶ νῦν, καὶ πρὸς τί ποτε αὐτοῦ νῦν χρῶμαι; μήτι κενὸν νοῦ ὅτι; μήτι ἀπόλυτον καὶ ἀπεσπασμένον κοινωνίας; μήτι πρὸς τετηκὸς καὶ

ἀνακε-

ἀνακεκραμμένον τῷ σαρκιδίῳ, ὥστε τούτῳ συντρέπεσθαι. Ὁ τὴν κύριον φεύγων, σραπέτης. κύριος δὲ ὁ νόμος· ὁ πρανομῶν, σραπέτης. ἅμα δὲ ὁ λυπούμενος ἢ ὀργιζόμενος ἢ φοβούμενος ὃ βούλεταί τι γεγονέναι, ἢ γίνεσθαι, ἢ γενέσθαι, τὴν ὑπὸ τοῦ τὰ πάντα διοικοῦντος τετα γμένων, ὅς ἐστι νόμος. νέμων, ὅσα ἑκάστῳ ἐπιβάλλει. ὁ ἄρα φοβούμενος, ἢ λυπούμενος, ἢ ὀργιζόμενος, σραπέτης.

Σπέρμα εἰς μήτραν ἀφεὶς ἀπεχώρησε, καὶ λοιπὸν ἄλλη αἰτία παραλαβοῦσα ἐργάζεται, καὶ ἀπετελεῖ βρέφος. ἐξ οἵου, οἷον. πάλιν τροφὴν διὰ φάρυγγος ἀφῆκε, καὶ λοιπὸν ἄλλη αἰτία παραλαβοῦσα αἴσθησιν, καὶ ὁρμὴν, καὶ τὸ ὅλους ζωὴν καὶ ῥώμην, καὶ ἄλλα ὅσα καὶ οἷα ποιεῖ. ταῦτα οὖν τὰ ἐν τοιαύτῃ ἐγκαλύψει γενόμενα θεωρεῖν. καὶ τὴν δύναμιν οὕτως ὁρᾶν, ὡς καὶ τὴν βρίθουσαν, δὲ τὴν ἀνωφερῆ ὁρῶμεν, οὐχὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ἀλλ' οὐχ ἧττον ἐναργῶς. Συνεχῶς ἐπινοεῖν, πῶς πάντα τοιαῦτα ὁποῖα νῦν γίνεται, καὶ πρόσθεν ἐγίνετο, καὶ ἐπινοεῖν γενησόμενα, καὶ ὅλα σραύματα καὶ σκηνὰς ὁμοειδεῖς, ὅσα ἐκ πείρας τῆς σῆς, ἢ τῆς πρεσβυτέρας ἱστορίας ἔγνως, πρὸ ὀμμάτων τίθεσθαι. οἷον αὐλὴν ὅλην Ἀδριανοῦ, καὶ αὐλὴν ὅλην Ἀντωνίνου, καὶ αὐλὴν

ὅλην

βλίω φιλίππου, Ἀλεξάνδρου, Κροίσου, πάντα γὰρ ἐκεῖνα τοιαῦτα ἦν. μόνον δ' ἑτέρων φαντάζου πάντα τὸν ἐφ' ὑπνίου λυπούμενον, ἢ δυσαρεστοῦντα, ὅμοιον τῷ θυμοῦσθαι χοιρίδιῳ, καὶ ἀγριαίνοντι καὶ κεκραγότι. ὅμοιον καὶ ὁ ὁμοιάζων ἐπὶ τῆς κλινιδίου μόνῳ σιωπῇ τῇ ἐνδύσει ἡμῶν, καὶ ὅτι μόνῳ τῷ λογικῷ ζώῳ δέδοται, δι' ἣν εἰκοσίως ἔστεκε τοῖς γνωμίοις. τὸ δὲ ἔστεσθαι μηδὲν πᾶσιν ἀναγκαῖον. καὶ μίζου ἐφ' ἑαυτοῦ ὧν ποιεῖς ἐφιστάνων, ἐρώτα σεαυτόν, εἰ ὁ θάνατος δεινὸς διὰ τοῦτο τέτρεσται. ὅταν προσκόπτῃς ἐπί τινος ἁμαρτίᾳ, δίνου μεταβὰς ἐπιλογίζου. Τί πρόμοιον ἁμαρτάνω. οἷον ἀργύριον. ἀγαθὸν εἶναι νομίζουσι, τῇ ἡδονῇ, ἢ τῷ δοξάζειν. καὶ κατ' εἶδος. Τοῦτο δὲ ἐπὶ πάντων τὸ χαίρειν ἐπὶ τῇ τοῦ ὀργῆς, συμπίπτοντος τοῦ ὅτι βιάζεται. τί δὲ πάσχει; ἢ εἰ δύναται, ἄφελε αὐτοῦ τὸ διαζόμενον. Σαβύρωνα ἰδών, Σωκρατικὸν φαντάζου ἢ Εὐτυχῆ, ἢ Τύμενα. καὶ Εὐφράτην ἰδών, Εὐτυχοῦντα, ἢ Σιλουανόν φαντάζου. καὶ Ἀλκιφρονα, ζοπυροφόρον φαντάζου. καὶ Ξενοφῶντα ἰδών, Κρίτωνα ἢ Σεβῆρον φαντάζου. καὶ εἰς ἑαυτὸν ἀπιδὼν τοῦ Καισάρων τινὰ φαντάζου, καὶ ἐφ' ἑκάστου δ' ἀνάλογον. εἶτα συμπεσοῦσα τῷ σοι πᾶσιν ἐκεῖνοι; ὀδαμῶς. ἢ σωθήσῃ. ὅταν γοῦν συνεχῶς θεωρῇς τὰ ἀνθρώπινα, καὶ ταῦτα, καὶ μηδέν. μᾶλλον ἐὰν συμμνημονεύσῃς, ὅτι δι'

ἅπαξ

ἅπαξ μεταβαλὼν οὐκέτ' ἔσαι οὐδ' ἀπείρῳ χρόνῳ. σὺ δὲ οὐ πίνει; τί δ' οὐκ ἀρκεῖ σοι δ' βραχὺ τοῦτο κοσμίως διαπράξασθαι; ὅταν ὕλλω καὶ ὑποθῆσιν φθύγεις; τί γὰρ ὄστι ταῦτα ταῦτα ἄλλο, πλὴν γυμνάσματα λόγου ἐωρακότος ἀκριβῶς καὶ φυσιολόγως τὰ ἐν τῷ βίῳ; μίνε δὲν, μέχρι ἐξοικειώσῃς σαυτῷ καὶ ταῦτα· ὡς ἐρρωμένος τόμαχος πάντα ὑποικεῖ, ὡς ὁ λαμπρὸν πῦρ, ὅτι ἂν βάλῃς, φλόγα ὑποιεῖ καὶ αὐγλὼ ποιεῖ. Μηδενὶ ὑπείκειν ἀληθοῦντι πολὶ σοῦ, ὅτι οὐχ ἁπλοῦς, ἢ ὅτι οὐκ ἀγαθὸς· ἀλλὰ μυδέσθω, ὅστις τοῦτο πολὶ σοῦ πλήσεται. παῦ ὁ τοῦτο ὠδὶ σοί. τίς γὰρ ὁ κωλύων ἀγαθὸν εἶν ἢ ἁπλοῦν; σὺ μόνον κρῖνον μηκέτι ζῶ, εἰ μὴ ποιοῦτο ἔσῃ. ὃδε γὰρ αἱρεῖ λόγος μὴ ποιοῦτον ὄντα. Τί ἐστὶ τὸ ὠδὶ ταύτης τῆς ὕλης δυνάμενον καὶ τὸ ὑγιέσαζον πάχνηναι, ἢ ῥηγῆναι; ὅτι γὰρ ἂν τοῦτο ᾖ, ἔξεστιν αὐτὸ πάξαι ἢ εἰπεῖν. ἢ μὴ πεφάσιζε, ὡς κωλυόμενος ὑπὸ πόρου πάσης τέχνου, πλὴν ἢ τοῦτο πάθῃς. Ὅτι οἷόν ὄστι τοῖς ἄδυπαθοῦσιν ἡ τρυφή, τοῦτό σοι τὸ ἐπὶ τῆς ἐμβαλομένης καὶ ἐμπιπράσης ὕλης ποιεῖν τὸ οἰκεῖα τῇ τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῇ. ἀπόλαυσιν γὰρ δεῖ ἐμβαλαμβάνειν, πᾶν ὃ ἔξεστι κατὰ τὴν ἰδίαν φύσιν ἐνεργεῖν. πάντα χοῦ δὲ ἔξεστι. τοῦ μὲν δὲν κυλίσῃ, οὐ πάντα χοῦ δίδοται

φέρεσθαι

φέρεσθαι τὴν ἰδίαν κίνησιν· οὐδὲ τοῦ ὕδατος, οὐδὲ πυρὸς, οὐδὲ τοῖς ἄλλοις ὅσα ὑπὸ φύσεως ἄψυχης ἀλόγου διοικεῖται· τὰ γὰρ διέργοντα καὶ οἰκεῖα πολλά. Νοῦς δὲ καὶ λόγος πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις οὕτως προῄρηται διώκεσθαι, ὡς πέφυκε, καὶ ὡς θέλει. τούτῳ τῷ ῥᾳστώνῃ πρὸ ὀμμάτων τιθέμενος καθ' ἣν ἐκχωρήσεται ὁ λόγος πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις. ὡς πῦρ ἄνω, ὡς λίθος κάτω, ὡς κύλινδρος κατὰ πρανοῦς, μηκέτι μηδὲν ἰωδιζήτει. τὰ γὰρ λοιπὰ ἐγκλήματα ἤτοι τοῦ σωματικοῦ ἐστὶ τοῦ νεκροῦ, ἢ ἀφεὶς ἀπολήψεως, ἢ τοῦ αὐτοῦ τοῦ λόγου αὐδύσεως, ὃ θεάσῃ, οὐδὲ ποιεῖ κακὸν οὐδὲ ποιοῦν· ἐπεὶ δὲ ὁ πάσχων αὐτὸ, κακὸς ἂν δυνατὸς ἐγένετο. γῆν τὴν ἄλλων καταστοιχειώσεως πάντων ὁ πατὴρ κακόν τινι αὐτῶν συμβῆναι, πρὸς τοῦτο χεῖρον γίνεσθαι αὐτὸ δι' πάσχον· οὐ πᾶσθαι δεῖ εἰπεῖν, ὑπερέπων γίνεσθαι ὁ ἄνθρωπος, μὴ ἐπαινετώτερος, ὀρθῶς χωρῶν τοῖς προσπίπτουσιν. ὅλως δὲ μέμνησο, ὅτι δὲν φύσει πολίτευμα βλαπτεῖ, οὐ πόλιν δὲ βλαπτεῖ· δὲ γε πόλιν βλάπτει, οὐ νόμον δὲ βλάπτει· τούτων δὲ τῶν καλουμένων ἀκληρημάτων δὲν βλάπτει νόμος. οὐδὲ γὰρ νόμος οὐ βλάπτει, ὅτι πόλις, ὅτι πολίτευμα. Τῷ δεδογμένῳ ὑπὸ τῆς ἀληθοῦς δογμάτων, ἀρκεῖ καὶ δι' βραχύτατον, καὶ ὡ μέσῳ κείμενον

τ εἰς ὑπὸ

εἰς ὑπόμνησιν ἀλυπίας καὶ ἀφοβίας. οἷον, φύλλα τὰ μὲν ἄνεμος χαμάδις χέει, ἄλλα δὲ δ' ὕλη τηλεθόωσα φύει, ἔαρος δ' ἐνιαύσιος ὥρη. ὡς αἰθέων γενεή, ἡ μὲν φύει, ἣδ' ἀπολήγει.

Φυλάττειον δὲ καὶ τὰ τέκνα σου· φυλάττεια δὲ καὶ παῦτα τὰ ἰδιοῶντα ἀξιοπίστως, καὶ ἰδιοφημοῦντα· ἢ ἐπὶ τῶν ἀναπόντων καὶ ταρώμενα, ἢ ὑσυχίαν ἄγοντα, ὡς χλευάζοντα. φυλάττεια δὲ ὁμοίως, καὶ τὰ δεξόμενα τὴν ὑστεροφημίαν. παύτα δὲ παῦτα ἔαρος ἰδιογίνεα ὥρη, ἐπὶ τὰ ἄνεμος καταβέβληκεν, ἔπειτα ἡ ὕλη ἕτερα αὖ τὰ τοιάδε φύει. δὲ ὀλιγοχρόνιον κοινὸν πᾶσιν· ἀλλὰ σὺ παύτα ὡς αἰώνια ἐσόμενα φεύγε, καὶ διώκε, μικρὸν ὡς καὶ μύσεις. τὸν δὲ ἀγανακτήσαντα σε ἤδη, ἄλλος θρηνήσει. Τὸν ὑγιαίνοντα ὀφθαλμὸν παύτα ὁρᾶν δεῖ τὰ ὁρατά, καὶ μὴ λέγειν, τὰ λευκὰ δέλεα· οὗτος γὰρ ὀφθαλμιῶντός ἐστι. καὶ τὴν ὑγιαίνουσαν ἀκοὴν, καὶ ὀσφρησιν εἰς παύτα δεῖ τὰ ἀκουστὰ καὶ ὀσφραντὰ ἑτοίμως ἔχειν. ὡς μύλλῳ πρὸς παύτα τρόφιμα ὁμοίως ἔχειν. ὡς μύλλῳ πρὸς παύτα ὅσα ἀλέουσα καὶ τεκνοῦσαι. καὶ τοίνυν τὴν ὑγιαίνουσαν διάνοιαν πρὸς παύτα δεῖ τὰ συμβαίνοντα ἑτοίμως ἔχειν. ἡ δὲ λέγουσα τὰ τέκνια σωζέσθω, καὶ παύτοῦ ὅ, τι ἂν πράξω ἐπαινέτωσαν, ὀφθαλμὸς ἐστι τὰ λευκὰ ζητῶν, ἢ ὀδόντες τὰ ἅπαλά. οὐδεὶς ἐστιν οὕτως ἀναίσθητος ὡς ἀρρυθμοκωλᾶ ὁ πρεσβύτατός τινες

ἀπαχθόμενοι τὸ συμβαῖνον ἀκοὴν. σπουδαῖος καὶ σοφὸς ὢν, μὴ τὸ θανάσιμον ἔσαι τὶς ὁ καθ' αὑτὸν λέγων, ἀναπνεύσω μόνον ποτὲ ἀπὸ τούτου τοῦ παιδαγωγοῦ. χαλεπὸς μὲν οὐδενὶ ἡμῶν ὢν· ἀλλὰ νομιζόμενος ὅτι ἡσυχῇ κατανοούσης ἡμῶν. ταῦτα μὲν δὴ ἐπὶ τοῦ σπουδαίου. ἐφ' ἡμῶν δ' ὅσα ἄλλα ὀλίγα πολὺς ὁ ἀπαλλαχθῆναι ἡμῶν. τοῦτο δὲ ἀννοήσεις ἀφθονήσοντα, μὴ βουλόμενον ἀφελοῦσι, λογιζόμενον, ἐν τοιούτοις βίοις ἀπεργάζεται, οἷς αὐτοὶ οἱ κοινωνοὶ, ὑπὲρ ὧν τὰ τοσαῦτα ἠφνισάμεθα, ἠυξάμεθα, ἐφρόντισαν, αὐτοὶ ἐκεῖνοι ἐθέλουσί με ὑπάγειν, ἄλλως πως τυχὸν ἐν τούτοις ῥαστώνης ἐλπίζοντες. τί ἂν δή τις αὐτοῖς ἀπεργάζοιτο ἐν ταῦθα μακροτέρας διατριβῆς. Μὴ μοί τοι δόξῃ ἔλαττον βούλεσθαι αὐτοῖς ἄπιθι, ἀλλὰ κρεῖττον ἔθος διασώζων, φίλος, ὢν ἀνὴρ, καὶ ἵλεως, καὶ μὴ πάλιν ὡς ἀφανούμενος. ἀλλ' ὥσπερ ἐπὶ τοῖς οὐθανατοῦσι, οὐκ ἄλλως ἀλλὰ ψυχαγωγίαν ἀπὸ τοῦ σώματος δεῖ γενέσθαι. καὶ γὰρ τούτοις ἡ φύσις σωτηρίαν, καὶ ζωὴν κενεόν. ἀλλὰ νῦν διαλύει; διαλύομαι, ὡς ἀπὸ οἰκείων μὲν, ἃ μὴ αὐθελκόμενος, ἀλλ' ἀβάσανος. εἰ γὰρ καὶ ἔσται τὴν κατὰ φύσιν. ἔθιζον δὲ σαυτὸς ὡς οἴόντε τὸ πρασσόμενον ὑπὸ πνὸς, ἀνθίζητεῖν κατὰ σωτὸν, ἔστος ἔσται, ἐπὶ τίνα φέρει ἀρχὴ ἀπὸ

σαυτοῦ, καὶ σεαυτὸν πρῶτον ἐξέταζε. Μέμνησο ὅτι τὸ νευροσπαστοῦν ἐστὶν ἐκεῖνο, τὸ ἔνδον ἐγκεκρυμμένον· ἐκεῖνο ῥητορεία, ἐκεῖνο ζωή, ἐκεῖνο, εἰ δεῖ εἰπεῖν, ἄνθρωπος. μηδέποτε συμπεριφαντάζου τὸ περικείμενον ἀγγειώδεσι, καὶ τὰ ὀργάνια ταῦτα τὰ περιπεπλασμένα. ὅμοια γάρ ἐστι σκεπάρνῳ. μόνον δὲ διαφέροντα, καθότι προσφυῆ ἐστιν· ἐπεί τοι οὐ μᾶλλόν τι τοῦτον ὀφελός ἐστι τῶν μορίων, χωρὶς τῆς κινούσης καὶ ἰσχούσης αὐτὰ αἰτίας, ἢ τοῦ κερκίδος τῇ ὑφαντείᾳ, καὶ τοῦ καλαίμου τῷ γράφοντι, καὶ τοῦ μαστιγίου τῷ ἡνιόχῳ.

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙΝΟΥ αὐτοκράτορος, τῶν εἰς ἑαυτὸν Βιβλίον ιά.

Τὰ ἴδια τοῦ λογικῆς ψυχῆς ἑαυτὴν ὁρᾷ, ἑαυτὴν διαρθροῖ, ἑαυτὴν ὁποίαν ἂν βούληται ποιεῖ, τὸν καρπὸν ὃν φέρει αὐτὴ καρποῦται (τοῦτο τὴν τῶν φυτῶν καρπούς, καὶ τὸ ἀναλόγον τῶν τῶν ζώων ἄλλοι καρποῦνται) τοῦ ἰδίου τέλους τυγχάνει, ὅπου ἂν τὸ τοῦ βίου πέρας ἐνθιστῇ. οὐχ ὥσπερ ἐνθὶ ὀρχήσεως καὶ ὑπο-

ζωοκείσεως ἡ τὴν τοιαύτην ἀτελὴς γίνεται
ἡ ὅλη πρᾶξις ἐὰν π ἐγκύψῃ. ἀλλ' ὡδὶ φαν-
τός μέρους, καὶ ὅσου ἂν κατα ληφθῇ, πλη-
ρῶσι· καὶ ἀποδεδεῖς ἑαυτῇ δ' πρὸς τι δεν ποιεῖ·
ὥστε εἰπεῖν, ἐγὼ ἀσπάζω τὰ ἐμά. ἔτι δὲ παρίερ-
χεται δ' ν ὅλην νόσμον, καὶ δ' πρὸ αὐδ' ν κε-
νόν, καὶ δ' ὁλκμα αὐτῦ, καὶ εἰς τὸ ἀπειρίαν
τῦ αἰῶν Θ ἐκτείνεται, καὶ τὸ περιοδικὸν
παλιγγενεσίαν τὴν ὅλην ἐμπεριλαμβάνει, Ὃ
περιοεῖ, καὶ θεωρεῖ. ὅπ οὐδὲ ν νεώτερον ὄψον-
ται οἱ μετ' ἡμᾶς, οὐδὲ πρεσβύτερον εἶδον οἱ πρὸ
ἡμῶν· ἀλλὰ τρόπον πνὰ ὁ τετραετὴς οὗτος,
ἐὰν νοῦν ὁ σωφρονοῦν ἔχῃ, πάντα τὰ γεγονότα,
καὶ τὰ ἐσόμενα ἑώρακε· κατὰ τ' ὁμοειδὲς. ἴδιον
δὲ λογικῆς ψυχῆς, καὶ φιλεῖν τὸν πλησίον,
καὶ ἀλήθεια, Θ αἰδὼς, καὶ μηδὲν ἑαυτ' προ-
τιμᾶν, ὅπερ ἴδιον Θ νόμυ, ὅτως ἂρ' ὀρθὸν δίκευ-
κε λόγ Θ ὀρθὸς, καὶ λόγ Θ δικαιοσύνης· ὡ-
σῆς ὡδὶ τὸ πρᾶος, καὶ ὀργήσεως, καὶ παγκρα-
τίου κατα φρονήσεως, ἐὰν τὸ μὴ ἐμμελὴ φωνὴ
κατα μείσῃς εἰς ἕκαστον τῶν φθόγγων, ἢ κατ'
ἕνα πύθμενα κυτῦ ἢ τούτου ἥττων ᾖ. Παραπόσῃ
γὰρ. ὡδὶ ὁ ὀργήσεως τ' ἀνάλογον ποιήσας κατ'
ἑκάστω κίνησιν ἢ χέσιν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὡδὶ τῦ
παγκρατίου. Ὅλως δ' ν χρεὼς ἀρετῆς, καὶ τὴν
ἀπ' ἀρετῆς, μέμνησ ὡδὶ τὰ κ' μέρ Θ λέχειν. ἡ

τῇ Διαιρέσει αὐτὸ εἰς καταφρόνησιν ἰέναι. ὁ δ' αὐδ' καὶ ἀδὶ δ' ἓν βίον ὅλον μετάφερε. οἷα ὄδ' ἡ ψυχὴ ἡ ἑτοιμοθ', ἐαν ἤδη ἀπολυθῆναι δέη τ σώματος· ἢ ἤτοι σβεσθῆναι, ἢ σκεδασθῆναι, ἢ συμμεῖναι. τὸ δ' ἑτοιμον ὅδε, ἵνα ἀπὸ ἰδιωτικῆς κείσεως ὁρμῇ, μὴ κεν ψιλῶ πῆ ἀταξίαν ὡς οἱ Χριστιανοί, ἀλλὰ λελογισμένως, ἢ σεμνῶς. καὶ ὥστε ὦ ἄλλον πεῖσαι ἀπραγμόνως· πεποίηκα πῆ κοινωνικῶς· ὀκνὸν ὠφέλημαι. ὅδε ἵνα ἀεὶ πρόχειρος ἅπαντα· ἢ μηδαμοῦ πανύ. Τίς οὖν ἡ τέχνη; ἀγαθοῦ εἶναι. ὅδε δ' πῶς καλὸς γίνεται, ἢ ἐκ θεωρημάτων, τῶν μὲν, τοῦ τ ὅλου φύσεως, τῶν δὲ περὶ τ ἰδίας τοῦ ἀνθρώπου κατασκευῆς. πρῶτον αἱ πραγμάτειαι πῆ ἀθηναζε ἀσυμμέτρως καὶ τὴν συμβαινόντων, καὶ ὅπ ταῦτα οὕτω πέφυκε γίνεσθαι. ἢ ὅπ οἷς μὲν τ σκηνῆς ψυχαγωγεῖσθε, τούτοις μὴ ἀλθεσθε δὲ τ μείζονος σκηνῆς. ὁρᾶτε πῆ, ὅπ ὄτω δεῖ παῦτα πεφαίνεσθαι. ἢ ὅπ φέρουσιν αὐτὰ ὁ οἱ κεκραγότες· Ἰὼ Κιθαιρών. ἢ λέγεται δ' ἐπίνα ἀσὸ τ τὰ σχήματα τοιόνδε χρησίμως. οἷον ὄδ' ἐκεῖνο μᾶλλον·

Εἰ δ' ἠμελήθη ἐκ θεῶν καὶ παῖδ' ἐμόν.
Ἔχει λόγον καὶ ὅδε.
Καὶ πάλιν,
Τοῖς πράγμασιν γὰρ οὐχὶ θυμέεσθαι χρὴ
Βίου θεῖσθαι ὥστε κάρπιμον σάχυν.
Καὶ ὅσα τοιαῦτα. Μετὰ

Μετὰ δὲ τὴν τραγῳδίαν ἡ ἀρχαία κωμῳδία παρήχθη, παισαπωγικὴν μὲν ῥησιαν ἔχουσα, καὶ τὰ τυφλὰς οὐκ ἀχρήστως δι' αὐτὰ τὰ βυθυῤῥήμονα σώματα ἐπιμιμησαμένη· πρὸς οἷόν τι καὶ Διογένης ταυτὶ παρελάμβανε. μετὰ ταῦτα τὴν μέσην κωμῳδίαν, ἣ λοιπὸν ἡ νέα πρὸς τὸ τοτὲ μὲν ἐλκεσθαι, ἢ κατ' ὀλίγον ἰδίαν τὴν ἐκ μιμήσεως φιλοτεχνίαν ὑπερῤῥύη ἐπίστευσον· ὅτι μὲν λέγεται καὶ ἐπὶ τούτῃ τινὰ χρήσιμα, οὐκ ἀγνοῶ. ἀλλὰ ἡ ὅλη ἰδιοκολὴ τοιαύτης ποιήσεως καὶ φραμαζουργίας πρὸς τίνα ποτὲ σκοπὸν ἀπέβλεψε; πῶς εὐαρμόσει τὸ μὴ εἶναι ἄλλῳ βίου ὑποθέσιν εἰς τὸ φιλοσοφεῖν ὅτως ἰδιοτήθειον, ὡς ταύτῃ ἢ νῦν ὢν τυγχάνεις. κλάδου τοῦ προσεχοῦς κλαδὸς ἀφικτὸς, οὐ δυνατὸν μὴ καὶ τοῦ ὅλου φυτοῦ ἀφικνεῖσθαι. οὕτω δὴ καὶ ἄνθρωπος, οἷος ἀνθρώπου ἀφιλοθεὶς ὅλης τῆς κοινωνίας ἀφιπέπτωκε. κλάδου μὲν γὰρ ἄλλος ἀφικήσεται, ἄνθρωπος δὲ αὐτὸς ἑαυτὸν τοῦ κοινοῦ χωρίζει, μισήσας καὶ ἀφιλοθεὶς, ἀγνοεῖ δὲ ὅτι καὶ τοῦ ὅλου πολιτεύματος ἅμα ἀφιστάμενος ἑαυτόν. φιλεῖ δὲ ἐκείνου μᾶλλον τοῦ συνεκπαθοῦντος τὴν κοινωνίαν Διός. ἔξεστι γὰρ πάλιν ἡμῖν συμφῦναι τῷ προσεχεῖ, καὶ πάλιν τοῦ ὅλου συμπληρωτικοῖς γίνεσθαι. πολλοὶ μέντοι γε νόμιμον τὸ κατὰ τὴν τοιαύτην διαί-

ρεσιν, δυσανώτον καὶ δυσαποκολούστατον προχωροῦν ποιεῖ. ὅλως τε οὐχ ὁμοιοῖ ὁ κλάδος ὁ ἀπ' ἀρχῆς συμβλαστήσας, καὶ σύμπνους συμμείνας ἕως μετὰ τῶν ἀποκοπῶν αὐξήσεως ἐγκαταθέντι. ὁ, τί ποτε λέγουσι οἱ φυτουργοί, ὁμοθαμνεῖν μὲν, μὴ ὁμοδογματεῖν δὲ. οἱ ἀνδράμνοι προϊόντι σοι κ τὸν ὀρθὸν λόγον, ὥσπερ ἀπὸ τῆς ὑγιοῦς πράξεως ἀφίστασθαί σε οὐ δυνήσονται, ὅτως μηδὲ τῆς πρὸς αὐτοὺς εὐμενείας ἐκπεσεῖσθαι· ἀλλὰ φύλαττε ἑαυτὸν ἐπ' ἀμφοτέρων ὁμοίως. μὴ μόνον ὑπὲρ τῆς εὐσταθοῦς κρίσεως κ πράξεως, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τοῦ πρὸς οὐδὲν κωλύειν ὑπὶ χειροῦντας, ἢ ἄλλως δυσχεραίνοντας πράττειν. ὁ γὰρ τὸ ἀσθενὲς, ὃ χαλεπαίνειν αὐτοῖς ὥσπερ τὸ ἀφίστασθαι τῆς πράξεως, καὶ ἀηδοῦναι καταγέλαστα· ἀμφότεροι γὰρ ἐπίσης λιποτακτοῦσι, ὁ μὲν ἐκπλαγέντα, ὁ δὲ ἀλλοτριωθεὶς πρὸς τὸν φύσει συγγενῆ κ φίλον. οὐκ ἔστι χείρων ὀδὲ μία φύσις τέχνης. κ γὰρ αἱ τέχναι τὰς φύσεις μιμοῦνται. εἰ δὲ τοῦτο, ἡ πασῶν τῶν ἄλλων τελεωτάτη καὶ περιληπτικωτάτη φύσις, οὐκ ἂν ἀφιλοτίμως τῆς τεχνικῆς θυμηχανίας. πᾶσαι δὲ γε τέχναι τῶν ἡμετέρων ἕνεκεν τὰ χείρω ποιοῦσιν· οὐκοῦν κ ἡ κοινὴ φύσις. κ δὴ οὕτω μὲν γένεσις δικαιοσύνης, ἀπὸ δὲ ταύτης αἱ λοιπαὶ ἀρεταὶ ὑφίστανται· ὡς ἂν τηρήσῃς τὰ

θήσεται τὸ δίκαιον, ἐὰν ἤτοι διαφερώμεθα πρὸς τὰ μέσα, ἢ ὀξέα πάσχοι ἢ πεπονθότα ἢ μεταπεπονθότα ὧμων. Εἰ δὲ ἐρχεσθε ἐπὶ σε τὰ πράγματα ὧν αἱ διώξεις σὺ φυγαὶ θορυβοῦσί σε. ἀλλὰ πρόπου τινὰ αὐτὸς ἐπ' ἐκεῖνα ὁρμᾶν. τὸ γὰρ κρίμα τὸ τοῦδε αὐτὴν, ἡσυχαζέτω, καὶ ἐκεῖνα μένει ἀτρεμοῦντα, μήτε διώκων μήτε φεύγων ὀφθήσῃ. σφαῖρα ψυχῆς αὐθαιρεσία, ὅταν μήτε ἐκτείνηται ἐπί τι, μήτε ἔσω συστρέχῃ, μήτε ζωιζαίνῃ. ἀλλὰ φωτὶ λαμπηται, ᾧ τὴν ἀλήθειαν ὁρᾷ τὴν παρ' αὐτήν, καὶ τὴν ἐν αὐτῇ.

Καταφρονήσει μου τις; ὄψεται. ἐγὼ δὲ ὁρῶμαι, ἵνα μὴ καταφρονήσεως ἄξιον πράττων ἢ λέγων φαίνωμαι. μισήσει; ὄψεται. ἀλλ' ἐγὼ βωμολόχοις καὶ βύνοις παρίσταμαι, καὶ τούτῳ αὐτῷ ἕτοιμος πρόκειμαι δέξασθαι, οὐκ ἐνδυσωπητῶς, οὐδὲ ὡς καταπεδεικνύμενος ὅτι ἀνέχομαι, ἀλλὰ γνησίως καὶ χρηστῶς, οἷον ὁ φωκίων ἐκεῖνος, εἰ γε μὴ προσεποιεῖτο· τὰ ἔσω γὰρ δεῖ τοιαῦτα εἶναι, καὶ ἔξω τὴν ὄψιν βλέπεσθαι αὐθρώπων πρὸς μηδὲν ἀναγκαίως διαπεφευγότων, μηδὲ δεινοπαθούντων. τί γάρ σοι κακὸν ἐὰν αὐτὸς νῦν ποιῇς τὸ ᾠδὶ τῇ φύσει σου οἰκεῖον, ὁ δέχη τὸ νῦν τῇ τῶν ὅλων φύσει βύναιρον, αὐθρωπός τε ταγμένος πρὸς τὸ γίνεσθαι ὅ τι ἂν ᾖ τὸ κοινῇ συμφέρον; ἀλλήλων καταφρονοῦν-

τεῦ, ἀλλήλοις ἀρεσκεύοντες, καὶ ἀλλήλων ὑπερέχειν θέλοντες, ἀλλήλοις ὑποκατακλίνονται. Ὡς σαπρὸς καὶ κίβδηλος ὁ λέγων, ἐγὼ πρόῃρημαι ἁπλῶς σοι προσφέρεσθαι. τί ποιεῖς ἄνθρωπε; οὗτος οὐ δεῖ προλέγειν. αὐτοῦ φανήσεται· ὑπὸ τοῦ μετώπου γεγράφθαι ὀφείλε εὐθὺς ἡ φωνή· τοιοῦτον ἔχει, εὐθὺς ἐν τοῖς ὄμμασιν ἐξέχει, ὡς τὴν ἐραστῶν ἐν τῷ βλέμματι, πάντα εὐθὺς γνωρίζει ὁ ἐρώμενος, τοιοῦτον ὅλως δεῖ τὸν ἁπλοῦν καὶ ἀγαθὸν εἶναι, οἷον γράφονα. ἵνα ὁ πρᾶστὰς, ἅμα τῷ προσελθεῖν θέλει οὐ θέλει αἴσθηται. ὑπὸ τήδευσις δὲ ἁπλότητος σκάλμη ἐστὶν, οὐδὲν ἐστὶν αἴσχιον λυκοφιλίας. πάντων μάλιστα οὗτος φεῦγε, ὁ ἀγαθὸς, καὶ ἁπλοῦς, καὶ εὐμενὴς, ἐν τοῖς ὄμμασιν ἔχουσιν ταῦτα. καὶ οὐ λανθάνει. κάλλιστα δὲ ζῆν, δύναμις αὐτὴ ἐν τῇ ψυχῇ, ἐὰν πρὸς τὰ ἀδιάφορα ἀδιαφορῇ, ἀδιαφορήσει δὲ, ἐὰν ἕκαστον αὐτῶν θεωρῇ διῃρημένως καὶ ὁλικῶς, καὶ μεμνημένος, ὅτι οὐδὲν αὐτῶν ὑπόληψιν περὶ αὐτῶν ἡμῖν ἐμποιεῖ, οὐ δὲ ἔρχεται ἐφ' ἡμᾶς· ἀλλὰ τὰ μὲν ἀρτεμεῖ· ἡμεῖς δὲ ἐσμὲν, οἱ τὰς περὶ αὐτῶν κρίσεις γεννῶντες καὶ οἷον γράφοντες ἑαυτοῖς, ἐξὸν μὲν μὴ γράφειν. ἐξὸν δὲ κἂν που λάθῃ, εὐθὺς ἐξαλεῖψαι. ὅτι ὀλίγου χρόνου ἔσται ἡ τοιαύτη προσοχή. καὶ λοιπὸν πεπαύσεται ὁ βίος. Τί μέντοι δύσκολον καλῶς ἔχειν ταῦτα; εἰ μὲν κατὰ φύσιν ἐστὶ, χαῖρε αὐτοῖς.

καὶ

καὶ ῥάδιον ἔστωσαν· εἰ δὲ πρὸς φύσιν, ζήτει τί δύ-
σει κ τῷ σῷ φύσιν. καὶ ὧδε δεῖ τοῦτο ποιεῖν ἀεὶ
ἄδηλον ᾖ. ὡσαυτὶ γὰρ συγγνώμη τὸ ἴδιον ἀγα-
θὸν ζητοῦντι. πόθεν ἐλήλυθεν ἕκαστον, μὴ ἐκ πί-
νων ἕκαστον συνειμένων, καὶ εἰς τὰ μεταβάλ-
λει, καὶ οἷον ἔσται μεταβάλλον, καὶ ὡς οὐδὲν
κακὸν πείσεται. καὶ πλοῦτον, τίς ἡ πρὸς αὐ-
τὸν μοι χρεία. καὶ ὅτι ἀλλήλων ἕνεκεν γεγό-
νασιν. καὶ κατ' ἄλλον λόγον, προσήκοντος
αὐτῆς γέγονα, ὡς κεῖος ποίμνης, ἢ τοῦ
ἀγέλης. ἀνώθεν δὲ ἔπιδι, ἀγέλας θεῶν εἰ μὴ ἄτομοι,
φύσις ἡ τὰ ὅλα διοικοῦσα. εἶδον, τὰ χείρονα
τῶν κρειττόνων ἕνεκεν· ταῦτα δὲ, ἀλλήλων.
δεύτερον δὲ, ὁποῖοί τινές εἰσιν ἐν τῷ τραπέζῃ,
ἐν τῷ κλινιδίῳ, τἄλλα μάλιστα δὲ, οἷας ἀνάγ-
κας δογματικὰς κεκμηκὰς ἔχουσιν, καὶ αὐτὰ δὲ
ταῦτα μετ' οἴου τύφου ποιοῦσι. τέλος, ὅτι εἰ
μὲν ὀρθῶς ταῦτα ποιοῦσιν, οὐ δεῖ δυσχεραίνειν·
εἰ δ' οὐκ ὀρθῶς, δηλονότι ἄκοντες καὶ ἀγνοοῦν-
τες. πᾶσα γὰρ ψυχὴ ἄκουσα στέρεται, ὡσπερ
τοῦ ἀληθοῦς, οὕτως καὶ τοῦ κατ' ἀξίαν ἑκά-
στῳ προσφέρεσθαι. ἄχθονται γοῦν ἀκυίοντες
ἀδίκοι, καὶ ἀγνώμονες καὶ πλεονέκται, καὶ
καθάπαξ ἁμαρτητικοὶ τοῦ οἰκείου πλησίον. τέταρ
τον, ὅτι καὶ αὐτὸς πολλὰ ἁμαρτάνεις, καὶ ἄλλος τοι-
οῦτος εἶ. καὶ εἴ πινων ἐχόμενος τῶν ἁμαρτημάτων ἀπέχῃ,

ἀλλὰ

ἀλλὰ τὴν γε ἕξιν ποιητικὴν ἕξεις, εἰ καὶ διὰ δειλίαν, ἢ δοξοκοπίαν, ἢ τοιοῦτό τι κακὸν, ἀπέχῃ τῶν ὁμοίων ἁμαρτημάτων. πέμπτον, ὅτι οὐδὲ εἰ ἁμαρτάνουσι κατείληφας. πολλὰ δὲ κατ' οἰκονομίαν γίνεται, καὶ ὅλως πολλὰ δεῖ πρότερον μαθεῖν, ἵνα τὶς περὶ ἀλλοτρίας πράξεως κατα ληπτικῶς τι ἀποφήνηται. ἕκτον, ὅτι ὅταν λίαν ἀγανακτῇς, ἢ δυσπαθῇς, ἀκαριαῖος ὁ ἀνθρώπειος βίος, ὡς μετ' ὀλίγον πάντες ἐξετάθημεν. ἕβδομον, ὅτι οὐχ αἱ πράξεις αὐτῶν ἐνοχλοῦσιν ἡμῖν. ἐκεῖναι γάρ εἰσιν ἐν τοῖς ἐκείνων ἡγεμονικοῖς· ἀλλα αἱ ἡμέτεραι ὑπολήψεις. ἆρον γοῦν καὶ θέλησον ἀφεῖναι τὴν ὡς περὶ δεινοῦ κρίσιν, καὶ ἀπῆλθεν ἡ ὀργὴ. πῶς οὖν ἀρῶ; λογισάμενος ὅτι οὐκ αἰσχρὸν. ἐὰν δὲ μὴ μόνον ᾖ τὸ αἰσχρὸν κακὸν, ἀνάγκη καὶ σὲ πολλὰ ἁμαρτάνειν, καὶ λῃστὴν καὶ παντοῖον γενέσθαι. ὄγδοον, ὅσῳ χαλεπώτερα ἰδιοφέρουσιν αἱ ὀργαὶ καὶ λύπαι αἱ ἰδὶ τοῖς τοιούτοις, ἥπερ αὐτά ἐστιν ἐφ' οἷς ὀργιζόμεθα καὶ λυπούμεθα. ἔνατον, ὅτι τὸ εὐμενὲς ἀνίκητον, ἐὰν γνήσιον ᾖ καὶ μὴ σεσηρός, μηδὲ ὑπόκρισις. τί γάρ σοι ποιήσει ὁ ὑβριστικότατος, ἐὰν διατελῇς εὐμενὴς αὐτῷ, καὶ εἰ οὕτως ἔτυχε πρᾴως παραινῇς καὶ μεταδιδάσκῃς εὐσχολῶν πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ὅτε κακὰ ποιεῖν σε ἰδιοχειρεῖ; μὴ τέκνον, πρὸς ἄλλο πεφύκα-

φύκαμεν. ἐγὼ μὲν οὐ μὴ βλαβῶ, σὺ δὲ βλάπτῃ, τέκνον. καὶ δεικνῦναι εὐαφῶς καὶ ὁλικῶς, ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει. ὅτι οὐδὲ μέλισσαι αὐτὸ ποιοῦσιν, οὐδ' ὅσα συναγελαστικὰ πέφυκε. Δεῖ δὲ μή τε εἰρωνικῶς αὐτὸ ποιεῖν, μήτε ὀνειδιστικῶς, ἀλλὰ φιλοστόργως καὶ ἀδήκτως τῇ ψυχῇ, καὶ μὴ ὡς ἐν σχολῇ, μηδὲ ἵνα ἄλλος πρᾶσταὶ θαυμαίσῃ· ἀλλ' ἤ τοι πρὸς μόνον, καὶ ἐὰν ἄλλοί τινες περιεστήκωσι. τούτην τὴν ἐννέα κεφαλαίων μέμνησο, ὡς πρὰ τῶν Μουσῶν δῶρα εἰληφὼς, καὶ ἄρξαί ποτε ἄνθρωπος εἶναι, ἕως ζῇς. Φυλακτέον δὲ ἐπίσης τοῦ ὀργίζεσθαι αὐτοῖς, τὸ κολακεύειν αὐτοὺς. ἀμφότερα γὰρ ἀκοινώνητα, καὶ πρὸς βλαβὴν φέρει. πρόχειρον δὲ ἐν ταῖς ὀργαῖς, ὅτι οὐχὶ τὸ θυμοῦσθαι ἀνδρικὸν, ἀλλὰ τὸ πρᾷον καὶ ἥμερον, ὥσπερ ἀνθρωπικώτερον, οὕτως καὶ ἀρρενικώτερον, ὡς ἰσχύος καὶ νεύρων καὶ ἀνδρίας τούτῳ μέτεστιν, οὐχὶ τοῦ ἀγανακτοῦντι καὶ δυσαρεστοῦντι. ὅσῳ γὰρ ἀπαθείᾳ τοῦτο οἰκειότερον, τοσούτῳ καὶ δυνάμει. ὥσπερ τε ἡ λύπη ἀσθενοῦς, οὕτως καὶ ἡ ὀργὴ. ἀμφότεροι γὰρ τέτρωνται, ὃς ἐν δεδώκασιν. εἰ δὲ βούλει, καὶ δέκατον πρὰ τῶν μουσηγέτου δῶρον λαβέ. Ὅτι τὸ μὴ ἀξιοῦν ἁμαρτάνειν τοὺς φαύλους μανικόν. ἀδυνάτου γὰρ ἐφίεται. οὐ δὲ συγχωρεῖν ἄλλοις μὲν εἶναι τοιούτους,

ἀξιοῦν

ἀξιοῦν δὲ μὴ εἰς σὲ ἁμαρτάνειν, ἄγνωμον καὶ τυραννικόν. Τέσσαρας μάλιστα τροπὰς τοῦ ἡγεμονικοῦ παραφυλακτέον διηνεκῶς, καὶ ἐπειδὰν φωράσῃς, ἀπαλειπτέον, ὠθιλέγοντα ἐφ' ἑκάστου οὕτως. τοῦτο τὸ φάντασμα οὐκ ἀναγκαῖον. τοῦτο, λυτικὸν κοινωνίας. τοῦτο, οὐκ ἀπὸ σαυτοῦ μέλλεις λέγειν. τὸ γὰρ μὴ ἀφ' ἑαυτοῦ λέγειν ἐν τοῖς ἀτοπωτάτοις νόμιζε. τέταρτον δὲ ἐστὶ καθ' ὃ σεαυτοῦ ὀνειδιεῖς, ὅτι τοῦτο ἡττωμένου ἐστὶ καὶ ὑποκατακλινομένου τοῦ ἐν σοὶ θειοτέρου μέρους, τῇ ἀτιμωτέρᾳ καὶ θνητῇ μοίρᾳ τῇ τοῦ σώματος, καὶ ταῖς τούτου παχείαις ἡδοναῖς. Τὸ μὲν πνευμάτιόν σου, καὶ τὸ πυρῶδες πᾶν ὅσον ἐγκέκραται, καίτοι φύσει ἀνωφερῆ ὄντα, ὅμως πειθόμενα τῇ τῶν ὅλων διατάξει, πρακρατεῖται ἐνταῦθα ὠθὶ τοῦ συγκρίματος. καὶ τὸ γεῶδες δὲ τὸ ἐν σοὶ πᾶν, καὶ τὸ ὑγρὸν, καὶ τὰ κατωφερῆ ὄντα, ὅμως ἐγήγερται καὶ ἕστηκε τὴν οὐχ ἑαυτῶν φυσικὴν στάσιν. οὕτως ἄρα καὶ τὰ στοιχεῖα ὑπακούει τοῖς ὅλοις, ἐπειδάν που καταταχθῇ σὺν βίᾳ μένοντα, μέχρις ἂν ἐκεῖθεν πάλιν τὸ ἐνδόσιμον τῆς διαλύσεως σημήνῃ. οὐ δεινὸν οὖν μόνον τὸ νοερόν σου μέρος ἀπειθὲς εἶναι, καὶ ἀγανακτεῖν τῇ ἑαυτοῦ χώρᾳ καὶ τοι οὐδέν γε βίαιον τούτῳ ὠθιτάσσεται. ἀλλὰ μόνα, κατὰ φύσιν ἐστὶν αὐτῷ. οὐ μέντοι ἀνέχεται, ἀλλὰ τὴν ἐναντίαν φέρεται ἡ τὸ ὠθὶ τὰ ἀ-

δικήματα

δικήματα καὶ τὰ ἀκολασήματα, καὶ τὰς λύπας, ἢ τὸν φόβους κίνησις, ὧδε οἰ ἄλλο ὄσιν, ἢ ἀφισαμένου τ᾽ φύσεως. καὶ ὅταν δέ πνι τ᾽ συμβαινόντ᾽ν δυχεραίνει τὸ ἡγεμονικὸν, καταλείπει καὶ τότε τὴν ἑαυτ῀ χώραν. πρὸς ἰσότητα γὰρ καὶ θεοσέβειαν κατεσκεύασται, οὐχ ἧπερ ἢ πρὸς δικαιοσύνην. καὶ γὰρ ταῦτα οἰ ἔιδεα ἐστὶ τ᾽ εὐκοινωνησίας, μᾶλλον δὲ προεύτερα τ᾽ν δικαιοπραγημάτ᾽ν. ὧ μὴ ἔις καὶ ὁ αὐτὸς ὄσιν ἀεὶ τ῀ βίου σκοπὸς, ὅτ῀ ἔις καὶ ὁ αὐτὸς δὶ ὅλου τ῀ βίου ἔ῀ν οὐ δυύαται. ὃκ ἀρκεῖ τὸ ἁρμόν, ἐαν̀ μὴ κἀκεῖνο προσθῆς, ὁσῖον ἔι δεῖ τ῀τον τὸν σκοπόν. ὥσπερ γὰρ οὐχ ἧ ποιότ᾽ν τ᾽ν ὁπωσοῦν πλέουσι δυκούντ᾽ν ἀγαθῶν ὑπόληψις ὁμοία ἐστὶν, ἀλλ᾽ ἡ τ᾽ν τοίων δέ πνων, τουτέσι τ᾽ν κινδύν, οὕτω καὶ τὸν σκοπὸν, δεῖ τὸν κοινωνικὸν καὶ πολιτικὸν ὑποτίθεσθαι ὁ γ᾽ εἰς ὅσον πάσας τὰς ἰδίας ὁρμὰς ἀπθυθμίων, πάσας τὰς πεφύξης ὁρμὰς ἀφορίσῃ. ἢ κ᾽ ὅσον ἀεὶ ὁ αὐτὸς ἔσαι. τὸν μὲν τ᾽ ὀρθ᾽ν, ἢ τ᾽ κατοικίδιον ἢ τ᾽ ποίαν τούτ᾽ ἢ διασύθησιν. Σωκράτης ἢ τὰ τ᾽ν πολλ῀ν δύγματα, λαμίας ἐκάλῃ, παιδίων δέιματα. Λακεδαιμόνιοι ὅις ἢ ξοάνοις οἰ ταῖς θεωρίαις ὑπὸ τῇ σκιᾷ τὰ βάθρα ἐπίθεσαν, αὐδὲ ὃ ἔτυχεν ἐκαθέζοντο. τῷ Πρωτέικῃ ὁ Σωκράτης πρὸ τ῀ μὴ

τῦ μὴ ὀρχεῖσθαι πρὸ αὐτὸν, ἵνα ἔφη μὴ τοῦ καιρίσῳ ὀλέθρῳ ἀποθάνωμαι. τουτέστι μὴ δὴ πάθων οὐδὲν ἀνωφελῶς αὐτὸν ποιήσω. Ἐν τοῖς τῶν Ἐφεσίων γράμμασι, πρὸ ἀγγέλματα ἐκεῖθεν σωτηρίας ἀναμιμνήσκεσθαι τῆς παλαιᾶς πίστεως τῆς ἀρετῆς χρησμῶν. Οἱ πυθαγόρδοι, ἔωθεν εἰς τὸν οὐρανὸν ἀφορᾶν, ἵν' ἀναμιμνήσκωμεθα τῆς ἀεὶ κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἑαυτῆς ὁρμῆς ἀμεινόνης, καὶ τῆς τάξεως ἧς τῆς καθαρότητος, καὶ τῆς γυμνότητος. ὀδοὶ γὰρ πρὸς ἀλλυμμα ἄγουσιν. οἷος ὁ Σωκράτης τὸ κώδιον ὑπεζωσμένος, ὅτε ἡ Ξανθίππη λαβοῦσα δι' ἱμάτιον ἔξω προῆλθε. καὶ ἃ εἶπεν ὁ Σωκράτης τοῖς ἑταίροις αἰδεσθεῖσι καὶ ἀναχωρήσασιν, ὅτε αὐτὸν εἶδον ὅτως ἐσκιλμένον.

Ἐν τοῖς γράφοις καὶ ἀναγινώσκειν οὐ πρότερον ἀρξεις, πρὶν ἀρχθῆς. δόσον πολλῷ μᾶλλον ἐν τοῖς βίοις.

Δῆλος τὰ φυκὰς, ἃ μέτεστί σοι λόγου.

Ἐμοὶ δ' ἐγκλαύσατε φίλοι κῆρ.

Μέμφονται δ' ἀρετῇ χαλεποῖς βαίζοντος ἔπεσιν. Σῦκον χειμῶνος ζητεῖν, μαινομένου. διοῦτος ὁ τὸ παιδίον ζητῶν, ὅτε ἐκ ἔπι δίδοται. καταφιλοῦντα τὸ παιδίον ἔλεγεν ὁ Ἐπίκτητος, ὧδον ὑφαγγεῖλαι, αὔριον ἴσως ἀποθανῇ. δύσφημα ταῦτα; ὅδεν δύσφημον ἔφη φυσι-

φυσικοῦ τινος ἔργου σημαντικόν. ἢ καὶ τὸ τοὺς
στάχυας θερισθῆναι, δύσφημον. ὄμφαξ, σταφυ-
λὴ, σταφὶς, πάντα μεταβολαί, οὐκ εἰς τὸ μὴ ὄν,
ἀλλ' εἰς τὸ νῦν μὴ ὄν. Λῃστὴς προαιρέσεως οὐ γίνε-
ται, τὸ τοῦ Ἐπικτήτου. Τέχνην δὲ ἔφη περὶ τὸ
συγκατατίθεσθαι εὑρεῖν. καὶ ἐν τῷ περὶ τὰς ὁρ-
μὰς τόπῳ τὸ προσεκτικὸν φυλάσσειν, ἵνα μεθ'
ὑπεξαιρέσεως, ἵνα κοινωνικαὶ, ἵνα κατ' ἀξίαν. καὶ
ὀρέξεως μὲν παντάπασιν ἀπέχεσθαι, ἐκκλίσει
δὲ πρὸς μηδὲν τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν χρῆσθαι, οὐ περὶ
τοῦ τυχόντος οὖν ἔφη ἐστὶν ὁ ἀγών, ἀλλὰ περὶ τοῦ
μαίνεσθαι, εἰ μὴ ὁ Σωκράτης ἔλεγε. τί θέλε-
λετε λογικῶν ψυχὰς ἔχειν, ἢ ἀλόγων; λογι-
κῶν. τίνων λογικῶν; ὑγιῶν, ἢ φαύλων;
ὑγιῶν; τί οὖν ζητεῖτε; ὅτι ἔχο-
μεν. τί οὖν μάχεσθε, καὶ
διαφέρεσθε;

ΜΑΡ-

ΜΑΡΚΟΥ ΑΝΤΩΝΙ-
νου αὐτοκράτορος, τῶν εἰς ἑαυτὸν· Βιβλίον ιϐ'.

ΠΑΝΤΑ ἐκεῖνα ἐφ' ἃ διὰ περιόδου εὔχῃ ἐλθεῖν, ἤδη ἔχειν δυνάσαι, ἐὰν μὴ σαυτῷ φθονῆς. οὗτος δ' ἐστὶν, ἐὰν πᾶν τὸ παρελθὸν καταλίπῃς, καὶ τὸ μέλλον ἐπιτρέψῃς τῇ προνοίᾳ. καὶ τὸ παρὸν μόνον ἀπευθυνῆς πρὸς ὁσιότητα καὶ δικαιοσύνην. ὁσιότητα μὲν, ἵνα φιλῇς τὸ ἀχρεμόμενον. σοὶ γὰρ αὐτὸ ἡ φύσις ἔφερε, καὶ σὲ τούτῳ. δικαιοσύνην δ', ἵνα ἐλευθέρως καὶ χωρὶς περιπλοκῆς λέγῃς τε τἀληθῆ, καὶ πράσσῃς τὰ κατὰ νόμον, καὶ κατ' ἀξίαν. μὴ ἐμποδίζῃ δέ σε, μήτε κακία ἀλλοτρία, μήτε ὑπόληψις, μήτε φωνὴ, μηδὲ μὴν αἴσθησις τοῦ περιτεθραμμένου σοι σαρκιδίου. ὄψεται γὰρ τὸ πάσχον. ἐὰν οὖν ὅτε δήποτε πρὸς ἐξόδῳ γένῃ, πάντα τὰ ἄλλα καταλιπὼν, μόνον τὸ ἡγεμονικόν σου, καὶ τὸ ἐν σοὶ θεῖον τιμήσῃς, καὶ τὸ μὴ παύσεσθαί ποτε ζῆν φοβηθῆς, ἀλλὰ τόγε μηδέποτε ἀρξάσθῃς κατὰ φύσιν ζῆν· ἔσῃ ἄνθρωπος ἄξιος τοῦ γεννήσαντος κόσμου, καὶ παύσῃ ξένος ὢν τῆς πατρίδος, καὶ θαυμάζων ὡς ἀπροσδό-

ἀποδόκιμα τὰ καθ' ἡμέραν γινόμενα, καὶ κρεμάμενον ἐν τῷδε καὶ τῷδε. ὁ θεὸς πάντα τὰ ἡγεμονικά, γυμνὰ τὴν ὑλικὴν ἀγγείων καὶ φλοιῶν καὶ καθαρμάτων ὁρᾷ. μόνῳ δὲ τῷ ἑαυτοῦ νοερῷ μόνων ἅπτεται, τῶν ἐξ ἑαυτοῦ εἰς αὐτὸν ἐρρυηκότων καὶ ἀπαχθεμένων. ἐὰν δὲ καὶ σὺ τοῦτο ἐθίσῃς ποιεῖν, τί πολὺν σοι περιπατήσεις; μὴ γὰρ τὰ πνευματικὰ κρέατα ὁρῶν, ἢ προσφάγια, καὶ οἰκίαν, καὶ δόξαν, καὶ τὰ τοιαῦτα περιβολεῖόν τι σκηνοῦ θεώμενος, ἀχολήσεται; τρία ἐστὶν ἐξ ὧν συνέστηκας, σωμάτιον καὶ πνευμάτιον, καὶ νοῦς. τούτων τὰ μὲν μέχρι τοῦ ἐπιμελεῖσθαί σου σά ἐστι. τὸ δὲ τρίτον μόνον κυρίως σόν, ὃ ἐὰν χωρίσῃς ἀφ' σεαυτοῦ, τοῦτ' ἔστιν ἀφ' ὧν ἡ σὴ διάνοια, ὅσα ἄλλα ποιοῦσιν ἢ λέγουσιν ἢ ὅσα αὐτὸς ἐποίησας ἢ εἶπας, καὶ ὅσα ὡς μέλοντα πράσσεις, ἢ ὅσα τῷ πνευματίῳ σοι σώματι, ἢ τῷ συμφύτῳ πνευματίῳ, ἀποβαίνεται πάθεσιν, ὅσα ἢ ἐξωθεν πολεμοῦσα δίνη εἱλίσσῃ, ὥστε τὸ ζωφαρμάρμενον ἐξηρμένως καθαρὰν τὴν νοεράν διώκειν ἀπολυθῶν ἐφ' ἑαυτὸ ζῆν, ποιοῦντα τὰ δίκαια, καὶ θέλοντα τὰ συμβαίνοντα, καὶ λέγοντα τἀληθῆ, ἐὰν χωρίσῃς φημὶ τὴν ἡγεμονικὴν τούτου τὰ προσπεπλεγμένα ἐκ προσαθείας, καὶ τὸν χρόνον τὰ ἐνέκφυα, ἢ τὰ περιφυόμενα, συνοικήσῃ τε σεαυτῷ, οἷος ὁ ἐμπεδοκλῆς σφαῖρος κυκλοτόρης

τορὴς κωνῆ ωδεινθεῖ ταίων, μόνοντε ζῆν ἐμμελετήσης ὁ ζῆς, τοτέστι τὸ πῖον, δωμήσῃ τὸγκ μέχρι τοῦ ἀφθανεῖν ἐωολειωόμενον, ἀταραξίας καὶ εὐγενοῦς, καὶ ἱλέως τῷ σαυτοῦ δαίμονι ζῆσειν. Πολλάκις ἐθαύμασα, πῶς ἑαυτῷ μὴ ἕνεκα τοῦ μᾶλλον ωαίτην φιλεῖ, τὰ δὲ ἑαυτοῦ περὶ αὐτοῦ ὑπολήψιν οὐ ἐλάττονι λόγῳ τίθεται, ἢ πῶ τὰ ἄλλων. Ἐαὶ γοῦν πνὰ θεὸς ὠθιτὰς, ἢ δαίμων ἄλλος ἔμφρων καλβύσῃ μηδὲ καθ' ἑαυτὴν ἐνθυμεῖσθαι καὶ ζῆνοεῖσθαι, ὁ μὴ ἂ μαλγὲ γινώσκων ζῳοίσει, οὐδὲ πρὸς μίαν ἡμέραν ζῆτο ἐωομιεῖ· ὅτω δοῦ τέλας μᾶλλον αἰδόμεθα τὶ ωοτε ωερὶ ἡμῶν φρονήσουσιν, ἢ ἑαυτούς. Πῶς ωοτε πάντα καλῶς καὶ φιλανθρώπως διατάξαντες οἱ θεοὶ, ζῆτο μόνον ωρεῖδον, δ' ἐνίους τὴν αὐθρώπων καὶ ωαῦν χρησοὺς, καὶ ωλεῖσα πρὸς θεῖον ὥωερ συμβόλαια θεμένους, καὶ ὠδὶ ωλεῖστον δ' ὅρων ὁσίων καὶ ἱερουργιῶν ζωνθεὶς ζῳθείῳ ἠνομένους, ἐπειδὰν ἅπαξ ἀφθάνωσι, μηκέπ αὖθι γίνεσθαι, ἀλλ' εἰς τὸ ωαντελὲς ἀωοσβήνειν. ζῆτο δὲ ἐπὶ πρὸ καὶ ὅτως ἔχει, οὐ ῥᾴθι ὅπ ἐὰ ὡς ἑτέρως ἔχειν ἔδει, ἐωοίησεν ἄν. ἐὰ γὰρ δίκαιον ἰῶ, ἰῶ ἂν καὶ δρᾶν. καὶ ἐ κῦ φύσιν, ἠνέγκεν ἂν αὐτὸ ἡ φύσις. ἐκ δὴ τῦ μὴ ὅτως ἔχειν, ἐπὶ πρὸ ὄχ ὅτως ἔχει, πιστόθω σοι τὸ μὴ δεῆσθαι ὅτω γίνεσθαι. ὁρᾷς γ' καὶ αὐτὸς, ὅπ ζῆτο πρᾶγ-

πραζητὴν δικαιολογῇ πρὸς τὸν θεόν. οὐκ ἂν δ' οὕτω διελεγόμεθα τοῖς θεοῖς, εἰ μὴ ἄριστοι καὶ δικαιότατοί εἰσιν. εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἂν τι περιεῖδον ἀδίκως καὶ ἀλόγως ἠμελημένον τὴν ἐν τῇ διακοσμήσει. Ἔθιζε καὶ ὅσα ἀχρηνώσκεις. καὶ γὰρ ἡ χεὶρ ἡ ἀριστερὰ πρὸς τὰ ἄλλα διὰ τὸ ἀνέθιστον ἀργὸς οὖσα, τοῦ χαλινοῦ ἐῤῥωμενέστερον ἢ ἡ δεξιὰ κρατεῖ. τοῦτο γὰρ εἴθισται. Ὁποῖον δεῖ καταληφθῆναι ὑπὸ τοῦ θανάτου, καὶ σώματι καὶ ψυχῇ τὴν βραχύτητα τοῦ βίου, τὴν ἀχάνειαν τοῦ ὀπίσω καὶ πρόσω αἰῶνος, τὴν αἰσθένειαν πάσης ὕλης, γυμνὰ τῶν φλοιῶν θεάσασθαι τὰ αἰτιώδη. τὰς ἀναφοράς τῶν πράξεων. τί πόνος, τί ἡδονὴ. τί θάνατος, τί δόξα. τὶς ὁ ἑαυτῷ ἀσχολίας αἴτιος. πῶς οὐδεὶς ὑπ' ἄλλου ἐμποδίζεται. ὅτι πάντα ὑπόληψις. Ὅμοιον δ' εἶναι δεῖ ἐν τῇ τῶν δογμάτων χρήσει, παγκρατιαστῇ, οὐχὶ μονομαχῷ. ὁ μὲν γὰρ τὸ ξίφος ᾧ χρῆται, ἀχρεῖθεται καὶ ἀναιρεῖται. ὁ δὲ τὴν χεῖρα ἀεὶ ἔχει, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἢ συστρέψαι αὐτὴν δεῖ. τοιαῦτα τὰ πράγματα ὁρᾷν διαιροῦντα εἰς ὕλην, αἴτιον, ἀναφορὰν. ἡλίκην ἐξουσίαν ἔχει ἄνθρωπος μὴ ποιεῖν ἄλλο, ἢ ὅπερ μέλλει ὁ θεὸς ἐπαινεῖν. καὶ δέχεσθαι πᾶν, ὃ ἂν νέμῃ αὐτῷ ὁ θεός. τὸ ἑξῆς τῇ φύσει, μήτε θεοῖς μεμπτέον. οὐδὲν γὰρ ἑκόντες ἢ ἄκοντες ἁμαρτάνουσι, μήτε ἀνθρώποις,

ἀδικα γὰρ ἀκίνητος, ὥστε ἀδικεῖ μεμπτός. πῶς γέλοιος καὶ ξένος ὁ θαυμάζων ὅπου τὴν ἐν τῷ βίῳ γινομένων.

Ἦ ἀνάγκη ἐμαρμένη, ἀπράβατος τάξις, ἢ πρόνοια ἱλάσιμος ἢ φυρμὸς εἰ καὶ τῆς ἀπεστάτης. εἰ μὲν ἀπραβάτῳ ἀνάγκῃ, τί ἀντιτείνεις; εἰ δὲ πρόνοια ἐνδέχεται ἱλάσκεσθαι, ἄξιον αὐτὸν ποιεῖν τυγχάνειν τῆς θείας βοηθείας. εἰ δὲ φυρμὸς ἀνηγεμόνευτος, ἀσυλλόγιζε, ὅτι ἐν τοιούτῳ τοῦ κλύδωνι αὐτὸς ἔχεις ἐν σαυτῷ πνεῦμα ἡγεμονικόν. κἂν σοὶ περιφέρῃ σε ὁ κλύδων, πάραφερέτω δ' σαρκίδιον τὸ πνεύματιον τἄλλα· δύναται γὰρ νοῦν οὐ ποιεῖσθαι. ἡ τὸ μὲν τῆς λύχνης φῶς μέχρι σβέσεως, φαίνει, καὶ τὴν αὐγὴν δικαιοσύνη καὶ σωφροσύνη, πόσα σωσθήσεται; ἀλλὰ τὴν φαντασίαν πάσχοντος ὅτι ἥμαρτες· τί δὲ οἶδας εἰ ἔστιν ἁμάρτημα· εἰ δὲ καὶ ἥμαρτον, ὅτι κατέκρινεν αὐτὸς ἑαυτὸν, καὶ ὅτως ὅμοιον ἔστιν, τοῦ καταξύπτειν τὴν ἑαυτοῦ ὄψιν. ὅτι ὁ μὴ θέλων τὸν φαῦλον ἁμαρτάνειν, ὅμοιος τῷ μὴ θέλοντι τὴν συκῆν ὀπὸν ἐν τοῖς σύκοις φέρειν, ἢ τὰ βρέφη κλαυθμυρίζεσθαι, καὶ ὃν ἵππον χρεμετίζειν, καὶ ὅσα ἄλλα ἀναγκαῖα. τί γὰρ πάθῃ τὴν ἕξιν ἔχων τοιαύτην. Εἰ δὲ χαρτὸς εἶ, τοιαύτην θεράπευσον. Εἰ μὴ καθήκει μὴ πρόσκρουε. ἀλλὰ μὴ

εἰ μὴ ἀληθές ἐστι, μὴ εἴπης. ἡ γὰρ ὁρμή σου ἔστω, εἰς τὸ πᾶν ἀεὶ ὁρᾶν, τί ἐστιν αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ τὴν φαντασίαν σοι ποιοῦν, καὶ ἀναπτύσσειν διαιροῦντα, εἰς τὸ αἴτιον, εἰς τὸ ὑλικὸν, εἰς τὴν ἀναφορὰν, εἰς τὸν χρόνον, ἐντὸς οὗ πεπαῦσθαι αὐτὸ δεήσει. Αἴσθου ποτέ, ὅτι κρεῖττόν τι καὶ δαιμονιώτερον ἔχεις ἐν σαυτῷ, τῶν τὰ πάθη ποιούντων, καὶ καθάπαξ τῶν νευροσπαστούντων σε· τί μου νῦν ἐστιν ἡ δάνοια. μὴ φόβος; μὴ ὑποψία; μὴ ἐπιθυμία; μὴ ἄλλό τι τοιοῦτον; Πρῶτον, τὸ μὴ εἰκῆ, μηδὲ ἄνευ ἀναφορᾶς. δεύτερον, τὸ μὴ ἐπ' ἄλλό τι, ἢ ἐπὶ τὸ κοινωνικὸν τέλος τῆς ἀναγωγὴν ποιεῖσθαι. ὅτι μετ' οὐ πολὺ, οὐδεὶς οὐδαμοῦ ἔσῃ, οὐδὲ τούτων τι ἃ νῦν βλέπεις, οὐδὲ τούτων τίς τῶν νῦν βιούντων. πάντα γὰρ μεταβάλλειν καὶ τρέπεσθαι καὶ φθείρεσθαι πέφυκεν, ἵνα ἕτερα ἐφεξῆς γίνηται. ὅτι πάντα ἡ ὑπόληψις· καὶ αὐτὴ ἐπί σοι. ἆρον οὖν ὅτε θέλεις τὴν ὑπόληψιν, καὶ ὥσπερ κάμψαντι τὴν ἄκραν γαλήνη, σταθερὰ πάντα, καὶ κόλπος ἀκύμαον. μία καὶ ἡτισοῦν ἐνέργεια κατὰ καιρὸν παυσαμένη, οὐδὲν κακὸν πάσχει, καθὸ πέπαυται, οὐδὲ ὁ πράξας τὴν πρᾶξιν ταύτην, κατ' αὐτὸ τοῦτο, καθ' ὃ πέπαυται, κακόν τι πέπονθεν. ὁμοίως οὖν τὸ ἐκ πασῶν τὴν πράξεων σύστημα ὅπερ ἐστὶν ὁ βίος, ἐὰν ἐν καιρῷ παύσηται, οὐδὲν κακὸν πά-

ἀφ' ἑκατ' αὐτὸ τοῦτο, καθ' ὃ πέπαυσαι. ἀδὲ ὁ κατα-
παύσας ἑαυτὸν καιρῷ τῷ ἐρημονόμῳ, κακῶς διε-
τέθη. τὸ δὲ καιρόν, καὶ τὸν ὅρον δίδωσιν ἡ φύσις,
ὥσπερ μὴν καὶ ἡ ἰδία, ὅταν οἱ γήρᾳ, πάντως δὲ
ἡ τῶν ὅλων. ἧς τὴν μερῶν μεταβαλόντων, νεα-
ρὸς ἀεὶ καὶ ἀκμαῖος ὁ σύμπας κόσμος διαμέ-
νει. καλὸν ὃ ἀεὶ πᾶσι καὶ ὡραῖον τὸ συμφέρον
τῷ ὅλῳ. ἡ δὲ κατάπαυσις τοῦ βίου, ἐνάρετον οὐ
κακὸν μὴν, ὅτι δὲ αἰσχρόν. εἴπερ καὶ ἀπαίρε-
τον, μὴ ὂν ἀκινώνητον, ἄγαλμα δὲ, εἴπερ τῷ ὅλῳ
καίριον, καὶ συμφέρον, καὶ συμφερόμενον. ὅ-
τω γὰρ καὶ θεοφόρητος ὁ φερόμενος κατὰ
ταὐτὰ θεῷ. καὶ ταὐτὰ τῇ γνώμῃ φερόμενος.
Τεία ταῦτα δεῖ πρόχειρα ἔχειν, ὡδὶ μὲν ὧν
ποιεῖς, εἰ μήτε εἰκῇ, μηδὲ ἄλλως ἢ ὡς αἱ ἡ δίκη
αὐτὴ οἰήρχησεν. ὡδὶ δὲ τὴν ἔξωθεν συμβαινόν-
των, ὅπ ἢ πα κατ' εὐτυχίαν, ἢ κατὰ πρόνοιαν. ὅτε δὲ τῇ εὐτυχίᾳ μεμπτέον ὅτε τῇ
προνοίᾳ ἐγκλητέον. δεύτερον, τί ὁποῖον ἕκαστον
ἀπὸ στερήματος, μέχρι ψυχώσεως, καὶ ἀπὸ ψυ-
χώσεως, μέχρι τοῦ πνεῦμα ἀποδύναι, ἡ ὑλὴ
δίων ἡ σύγκρισις, καὶ εἰς οἷα ἡ λύσις. τείχου, εἰ
ἄνω μετέωρος ὑλαρθεὶς κατασκέλλοιο τὰ ἀν-
θρώπεια, καὶ τὴν πολυτροπίαν ὅση κατανοή-
σας. ζωιδίων ἅμα, καὶ ὅσον τὸ φθονοκρύπ-
τικον, ἀναιδείων καὶ ἀναθείων. ἡ ὅπ ὁσάκις αὐ ὑλαρ-

ρῆς, τοῦτο ἄψῃ. τὸ ὁμοφόρις, ἢ ὀλιγοχρόνιον. ἐπὶ τούτοις, ὁ τύφος. Βάλε ἔξω πλοῦτον ἵνα σωθῇς. πῶς δὲν ὁ κωλύων ἐκβάλλειν; Ὅταν δυσφορῆς ἐπί τινι, ἐπελάθου τοῦ, ὅτι ταῦτα κατὰ τὴν τοῦ ὅλου φύσιν γίνεται· καὶ τοῦ, ὅτι ἀμαρτανόμενον ἀλλότριον. καὶ ἴδιά τοῦτο τοῦ, ὅτι ταῦτα ἀεὶ γινόμενον ἦν ἐγίνετο, καὶ γενήσεται καὶ νῦν ταῦτα πολὺ γίνεται. τοῦ, ὅση ἡ συγγένεια ἀνθρώπου πρὸς ταῦτα τὸ ἀνθρώπειον γένος. οὐ γὰρ αἱματίου, ἢ σπερματίου, ἀλλὰ νοῦ κοινωνία. ἐπελάθου δὲ καὶ τοῦ, ὅτι ὁ ἑκάστου νοῦς θεός, καὶ ἐκεῖθεν ἐρρύηκε. τοῦ, ὅτι οὐδὲν ἴδιον ὁδυνᾶς· ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπινον, καὶ ἀνθρωπίνου σώματος, καὶ οὐδὲν ψυχάριον ἐκεῖθεν ἐλήλυθεν. τοῦ, ὅτι ταῦτα ὑπόληψις. τοῦ, ὅτι τὸ πρᾶγμα μόνον ἕκαστον ἔχει, καὶ οὔτε ἀπολλύει. σωτηρίως ἀναστρέφειν, οὐδὲ ἐπί τινι λίαν ἀγανακτήσαντας, οὐδὲ οὐ μεγίστας δόξεις, ἢ συμφοραῖς, ἢ ἔχθραις, ἢ ὁτουοῦν τύχαις ἀκμάσαντας. εἶτα ἐφιστάνῃ, πόθεν νῦν ταῦτα ἐκείνας καπνός, ἢ ὠμοδός, ἢ μῦθος, ἢ δὲ μῦθος. συμπροσπίπτω δὲ καὶ τοιοῦτο ταῦτα, οἷον, Φάβιος Κατυλλῖνος ἐπ' ἀγρόν. Λόσιος Λόπος, καὶ Στρατόνικος ἐν Βαΐαις, καὶ Τιβέριος ἐν Καπρείαις, καὶ Σύλλιος Ῥόδος, καὶ ὅλως ἢ πρὸς ὁποῦν μετ' οἰήσεως διαφορά. καὶ ὡς

εὐτελὲς πᾶν τὸ κατεντεινόμενον. Ὁ ὅσῳ φιλοσοφώτερον τὴν ἐνδὶ τῆς δοθείσης ὕλης ἑαυτὸν δίκαιον, σώφρονα, θεοῖς ἑπόμενον ἀφελῶς παρέχειν. ὁ γὰρ ὑπὸ ἀτυφίᾳ τῦφος τυφόμενος πάντην χαλεπώτατος. Πρὸς τοὺς ἐπιζητοῦντας, ποῦ γὰρ ἰδὼν τοὺς θεοὺς, ἢ πόθεν κατειληφὼς ὅτι εἰσὶν οὕτω σέβεις· πρῶτον μὲν καὶ ὄψει ὁρατοί εἰσιν· ἔπειτα μέντοι οὐδὲ τὴν ψυχὴν τὴν ἐμαυτοῦ ἑώρακα, καὶ ὅμως τιμῶ. οὕτως οὖν καὶ τοὺς θεοὺς, ἐξ ὧν τῆς δυναμέως αὐτῶν ἑκάστοτε πειρῶμαι, ἐκ τούτην ὅτι τέ εἰσι καταλαμβάνω, καὶ αἰδοῦμαι. Σωτηρία βίου, ἕκαστον δι' ὅλου αὐτὸ τί ἐστιν ὁρᾶν. τί μὲν αὐτοῦ τὸ ὑλικὸν, τί δαὶ τὸ αἰτιῶδες. ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς τὰ δίκαια ποιεῖν, καὶ τἀληθῆ λέγειν. τί λοιπὸς, ἢ ἀσχολαύειν τῷ ζῆν συνάπτοντα ἄλλο ἐπ' ἄλλῳ ἀγαθὸν, ὥστε μηδὲ τὸ βραχύτατον διάστημα ἀσχολείπειν. Ἓν φῶς ἡλίου κἂν διείργηται τοίχοις, ὄρεσιν, ἄλλοις μυρίοις, μία οὐσία κοινή, κἂν διείργηται ἰδίως ποιοῖς σώμασι μυρίοις. μία ψυχὴ, κἂν φύσεσι διείργηται μυρίαις, καὶ ἰδίαις περιγραφαῖς. μία νοερὰ ψυχὴ, κἂν διακεκρίσθαι δοκῇ. τὰ μὲν οὖν ἄλλα μέρη τὴν εἰρημένων, οἷον πνεύματα καὶ ὑποκείμενα, ἀναίσθητα καὶ ἀνοικείωτα ἀλλήλοις, καί τοι κἀκεῖνα τὸν νοῦν συνέχει, καὶ τὸ ἔπειτα αὐτὰ βρῖθον διάνοια

νεία δὲ ἰδίως ἐπὶ τὸ ὁμόφυλον γίνεται, καὶ συνίσταται, καὶ οὐ διείργεται τὸ κοινωνικὸν πάθος. Τί ἐπιζητεῖς· τὸ διαγίνεσθαι; ἀλλὰ τὸ αἰσθαίνεσθαι; τὸ ὁρμᾶν. τὸ αὔξεσθαι; τὸ λήγειν αὖθις; τὸ φωνῇ χρῆσθαι; τὸ διανοεῖσθαι; τί τούτην πόθου σοι ἄξιον δοκεῖ; εἰ δὲ ἕκαστα εὐκαταφρόνητα, πρόσιθι ἐπὶ τελευταῖον, τὸ ἕπεσθαι τῷ λόγῳ καὶ τῷ θεῷ. ἀλλὰ μάχεται τῷ τιμᾷν ταῦτα, τὸ ἄχθεσθαι. ἢ διὰ τοῦ τεθνηκέναι στερήσεταί τις αὐτῶν; Πόστος μέρος τοῦ ἀπείρου καὶ ἀχανοῦς αἰῶνος ἀφωρισμέρισται ἑκάστῳ. τάχιστα γὰρ ἐναφανίζεται τῷ ἀϊδίῳ. πόστον δὲ τῆς ὅλης οὐσίας; πόστον δὲ τῆς ὅλης ψυχῆς; ἐν πόστῳ δὲ βωλαρίῳ τῆς ὅλης γῆς ἕρπεις; πάντα ταῦτα ἐνθυμούμενος, μηδὲν μέγα φαντάζου, ἢ τὸ ὡς μὲν ἡ σὴ φύσις ἄγει, ποιεῖν. πάσχειν δὲ, ὡς ἡ κοινὴ φύσις φέρει, πῶς ἑαυτῷ χρῆται τὸ ἡγεμονικὸν. ἐν γὰρ τούτῳ τὸ πᾶν ἐστί. τὰ δὲ λοιπὰ, εἰ προαιρετά ἐστιν, ἢ ἀπροαίρετα, νεκρὰ καὶ καπνός. Πρὸς θανάτου καταφρόνησιν ἐγερτικώτατον, ὅτι καὶ οἱ τὴν ἡδονὴν ἀγαθὸν καὶ τὸν πόνον κακὸν κρίνοντες, ὅμως τούτου κατεφρόνησαν. Ὦ τὸ εὔκαιρον μόνον ἀγαθὸν, καὶ ᾧ τὸ πλείους κατὰ λόγον ὀρθὸν πράξεις ἀφοδοῦναι, τῷ ὀλιγοτέρας, ἐν ἴσῳ ἐστί, καὶ ᾧ τὸν κόσμον θεωρῆσαι πλέονι ἢ ἐλαίσσονι χρόνῳ οὐ διαφέρει,

τούτῳ

τούτῳ οὐδὲ ὁ θάνατος φοβερόν. Ἄθρωπε, ἐπολιτεύσω ἐν τῇ μεγάλῃ ταύτῃ πόλει; τί σοι διαφέρει εἰ πέντε ἔτεσι; τὸ γὰρ κατὰ τοὺς νόμους, ἴσον ἑκάστῳ. τί οὖν δεινὸν εἰ τῆς πόλεως ἀπεπέμπει σε οὐ τύραννος, οὐδὲ δικαστὴς ἄδικος, ἀλλ' ἡ φύσις ἡ εἰσαγαγοῦσα; οἷον εἰ κωμῳδὸν ἀπολύοι τῆς σκηνῆς ὁ πρεσβαλαβὼν στρατηγός. ἀλλ' οὐκ εἶπον τὰ πέντε μέρη, ἀλλὰ τὰ τρία. καλῶς εἶπας, ἐν μέντοι τῷ βίῳ τὰ τρία ὅλον τὸ σπαμάεστι. τὸ γὰρ τέλειον, ἐκεῖνος ὁρίζει. ὁ τότε μὲν τῆς συγκρίσεως, νῦν δὲ τῆς διαλύσεως αἴτιος, σὺ δὲ ἀναίτιος ἀμφοτέρων. ἄπιθι οὖν ἵλεως, καὶ γὰρ ὁ ἀπολύων ἵλεως.

Τέλος τῶν τοῦ Ἀντωνίνου ιβ' βιβλίον.

GVIL-

GVILIELMI XYLANDRI AVGVST. Annotatiunculæ.

IN METAMORPHOSES Antonini Liberalis.

1 In Cragaleo sedasse.) ποιῆσαι πλεϛάκις. lego παῦσαι.

2 VI. Sacriq; custos fulminis.) τὸ ἱερὸν σκῆπτρον. legi, τὸν ἱερὸν σκῆπτον.

3 VII. Quòd ipsum destituisset.) Ad verbum ἐρωῶ refertur etymon. cuius varia significata apud Grammaticos est inuenire. Ego αὐτὸν legi: & λεμῶνα, pro χεμῶνα reposui.

Hoc modo.) ὅτω legi, cùm reperirem ὅπω.

Pellus Erodij genus est. De ephippo dubito: & fortaßis est legendum ἵππῳ, equo.

4 X. Κελεόντων.) Ego quid vocis hoc sit, non inuenio. itaq; asteriscum loco versionis posui. Cæterùm multa paßim perspicuè deprauata, ex ingenio ac sensu correxi: quæ omnia annotare non erat operæ pretium.

5 XII. In Cygno vini vi est obrutus.) Ἐχαρακώθη. lego ἐκαρώθη. Pòst vbi asteriscum signaui, tenor fabulæ ex VII Ouidij Metamorph. potest intelligi: ad quod opus illustrandum, hic liber

ber non parum potest adferre adiumenti. Ibi Hyrie est, quæ hæc Thyria. fortasse hoc rectius. Ego in uertendo, sensum sæpe, etiam verbis malè cohærentibus in textu expressi. Cuius rei (vt vnum exemplũ citem) habes euidẽs indiciũ in fab. XXXVIII. de Acasto & Peleo: cuius rei Horatius in Oda ad Asteriam meminit. Annotando autem omnia persequi neque volui, neq; erat ocium.

IN PHLEGONTIS Mirabilia.

Valde prodigiosæ sunt hæ siue fabulæ, siue historiæ. Dico, siue historiæ: quia nimium patrocinari videntur diabolo, multoq; meliorem minusq; timendum facere, qui nihil tale factum fuisse, aut fieri posse ipsius artibus putant. Alioqui quæ de Buplago referuntur, & horum similia, planè figmentum esse, cur quis credat, causæ sunt satis iustæ. Ego in medio rem relinquo. Primæ narrationis caput deest. Videtur summa hæc esse: Philinnam Damostrati & Charitûs filiam, clàm cum hospite Machata, etiam vita functam consuescisse, idq; nutricem deprehendisse.

1 In Ætoliam.) In Græco omnino est, εἰς Ἀτταλίαν mendosè.

2 Thrinaciamq;.) Θρινακίαν: Siciliam nimirum. Nam tametsi peruulgatum est, eam insulam à tribus nobilibus promontorijs dictam esse τριγωνίαν

περίαν: tamen & apud Suidam θρίναξ Sicilia: vt puto, dicta à ventilabro, cuius in tanta fertilitate ea in insula plurimus vsus fuit. ne quid de falce dicam.

3 Romam perlatis.) Ἀπλωθέντων. Mallem Ἀμιωθέντων, multo magis Διασωθέντων.

4 Nisææ quando.) Annotatum est de his aliquid in Pyrrhum Plutarchi, à nobis. Codex hic Νησαῖαι per η habet constanter. Apud Strabonem lib. XI. Plin. lib. 6. cap. 25. Et in Dionysio Afro, ibiq; Eustathio, & eodem in Iliad. β. 558 denique apud Suidam, vbi series litterarum ambiguitati obstat, perlegitur. quod & secutus sum. Cæterùm ad hũc locum in margine annotata sunt, quæ sequuntur, & in quibus legendis ob rarissimam & obscurissimam characterũ ab vsitatioribus discrepantiam me nonnihil torsi. μεταξὺ Σουσιανῆς καὶ Βακτριανῆς τόπος ἐστὶ Καταστίγωνα, ὅπερ ἑλληνιστὶ νῆσον δηλοῖ. ἐνταῦθα ἵπποι διάφοροι γίνονται, εἰσὶ δὲ πᾶσαι ξανθαί. ὁ δὲ Εὐριπίδης πρὸς τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ τὴν Νησαίαν φησὶν εἶναι. Inter Susianam (inquit) & Bactrianam locus est Catastigona, quæ vox Græcè neson, id est insulam, significat. Ibi equæ præstantes nascuntur, fuluæ omnes. Euripides Nesæam ad rubrum mare collocat.

5 Meuaniæ.) Μευνίας. Vmbriæ vrbem esse Meuaniam, vel ex nono Liuij libro est manifestum

festum. Notum porrò, ϰ pro υ consonante vsurpari à Græcis, cùm Latina vocabula transcribunt, hac litera destitutis. itaq; mirum non est α ex μνσαvία esse extritum. Horum exemplorum non dissimilia Plinius 7. 4. citat ex Annalibus, ne quis nimis Græcas esse putet has narrationes. De Consulum nominibus remitto te ad Annales.

6 Oraculũ satis.) λοξὸν. ἐμοὶ autem hìc legi pro ἐῆ, cùm ῥώμη nominatiuo casu legatur. ϖαμφύλων appellatiuũ duxi. Cætera in margine annotaui. & res digna nõ est in qua laboretur. Ego ita verti, vt qui in nugis difficilibus nugari liberè statuissem: ne de hoc oraculo Delphos pro natatore mittere cogerer.

7 Finibus Imperatoris.) ὁρίοις. Fortè ὅρτοις, hortis. Sed & suprà Euryopa Nili filia bis ponitur mendosè.

IN FRAGMENTVM de Olympiis.

Τῶν τε) Lego τῶν τότε

Λᾶσι ἄναντ&.) Codex erat literis raræ formæ & antiquitatis conscriptus. aliam tamẽ lectionem exculpere non potui. Fortè ϖασιάναντ& scribẽdum fuerat. Loco ἑρότιν, est ἑορτὼν in margine: quod adhibita σωιζήσᾳ versus tolerat. Quid autem sit ἀμμοννᾶαν? Ego legerem ἄμμον εἰς ἄαν. Sic Pelops Græcæ ciuitatis autor intelligeretur.

IN

IN APOLLONIVM.

1 In Scyro insula.) Credo non Σκύρῳ, sed Σύρῳ legendum. Fuit enim Syrus insula patria Pherecydi, vnde Syrius dictus est. Quod qui non obseruarunt, Syriam ei patriam falso tribuerunt, vt alibi ostensum est.

2 Parybum.) In eclogis Ctesiæ ab Henrico Stephano editis, πάρηβον legitur, per η, nõ p υ, fol. 27.

3 Idemq; & Ammonem.) ἔτι δὶ πορ. in Græco. Fortaßis non δὲ, sed δὶς legendum: vt bis eò profectus intelligatur: quod ad augendum facit miraculum. Quæstionem XXXIV, asteriscum alleui, quòd Theophrastum euoluere huius loci causa non vacaret, & δημιγνυμένη mutilum esset. Certè libro octauo historiæ Stirpium hodie legitur, quod hic ex septimo citat.

4 Clematis.) In Græco est κλιματὶς. Legi κλημματὶς, quæ vox etiam sarmentum significat. πτωματιζομένους intellexi epilepticos, quanquàm nullo exemplo fretus. 382 historiæ verba planè sunt luxata.

5 De plantis octauo.) Imò nono, vt hodie diuisi habentur. Interficere posui, quia ἀποκτείνειν ille habet, non ξηραίνειν. Hoc paragrapho scriptor etiam id quod de malis vlceribus sequitur, cõplexus est. Propter vocem ἰξίαι annotatum est ad marginem: τοῖς παρ' ἐνίοις λεγομένοις κιρσοῖς, τοῖς ἐν τοῖς σκέλεσιν, ὁμωνύμ' τοῖς ἐν τοῖς δένδρε-

σι. Σημαίνει καὶ πόαν τινὰ, ἡ καὶ χαμαιλέων καὶ λεῖται. καὶ ἑτέρα ἐστί τις, ἀφ' ἧς ὁ ἰξός. Ad id autem quod de Solis & Pinaro sequitur, vsitatioribus characteribus recentior quispiam adscripsit, quibus ignorationem situs locorum & distantiæ obijceret autori. Quanquam euanuerunt quædam literæ, vt integra legi non poßint. Legi autem ἀπυρήνους, pro ἀπύρους.

1 Cum caneret.) ᾄδοντος αὐτοῦ μεταξύ. Vide ne aliquid desit: nam cicadam in fidis ruptis locũ subijsse, & vicem eius geßisse, est apud Clementem Alexandrinum, initio προτρεπτικοῦ hanc fabulam referentem.

2 Septem femineos.) Ex hymno Homeri in Mercuriũ: sed nescio quos sit codices autoresq; secutus. Certè pro θηλυτέρων, hodie συμφώνους legitur.

3 Si importentur.) In Græco, κἂν ἴδη τις: quod à posteriore mutuatus librarius videtur.

4 Alibi vsq;.) Haud dubiè loci nomen excidit in Metamorphosib. Antonini, Lero insulæ adscribuntur. Vide ibi.

5 Eliam.) ἠλίαν. Nescio an circa Elidem: sicut infrà §. 155. Cranonem vnico ν scripsi, Aristotelem & alios secutus: cùm noster codex duobus νν scriptum habeat.

6 ὃν πόδα τέμνει.) Ex Hesiod. β. ἔργων· vbi tamen τόνδει legitur. Mox εἰσδύεται. Sensus poscit pro ἐκδύεται.

O' vti-

7 O' vtinam.) Primo versu lego οὐ μ' ἔτι, non οὐ μέν τι. quod & à metro est, & à sensu alienũ. Sed ad βάλε δὴ βάλε in margine est annotatum, κατ' ἀποκοπὴν τοῦ Α ἀρκτικοῦ στοιχείου. ἔστι γὰρ τὸ ὅλον ἀβάλε σημαντικὸν σύχνης ἐπίρρημα, ἀντὶ τοῦ ὄφελον, εἴθε, αἴθε. βάλε ait, præciso α prima litera, pro ἀβάλε optandi aduerbio positum.

8 Tarandum.) Sic Aristoteles θαυμας. ἀκους. non per τ, vt noster.

9 Cedripolis.) Vox vitiosa. Aristoteles Amphipolim habet.

10 Veluti humidis & mollibus.) ὡς ἂν ἐνύγρων ὄντων. Cur hederam gestarent, apud Aristotelem causa non est explicata. Hoc quidem non celatum, aliquid doloris ob cornuum deiectionem esse ceruis. Vide num non sit legendũ pro ἐν, ἔτι: vt fortaßis recens enata, & adhuc tenera cornua edera munierint. Quod ad vocem Achainam attinet in margine (quantum quidem ego legere possum) est Αχαιίναι καὶ σπαθίναι, ἡλικίαι τινὲς ἐλάφων. Vide Apollonij Ἀργοναυτ. δ. & eius Scholiastam, paragr. 16. & Eustath. Iliad. θ.

11 Aliquantulum.) ὀλίγον in Græco est, nõ ὀλίγας. Cætera ex Aristotelis Mirabilibus narrationibus, & Plutarchi libello de comparatione animalium terrestrium & aquatilium, pete.

12 Prætereuntem enim.) Deest aliquid. Aesalonẽ diphthõgo scripsi, sicut & Aristoteles 9.

de Hist. animalium. Noster codex ε ψιλῷ habet.

13 Piscium solum.) τὸν κληρο μόνον μὴ ῥυχάζειν, non liquet: vt & in CXXXII πεζὰ καὶ ατο. vbi meo arbitratu sum vsus.

14 Quibus ruptis.) ἐφ' ὧν πυγνυμένων: legi ἐξ ὧν ῥηγνυμένων. In XCIII diu nati.

15 A`cane.) Legi ὑπὸ κυνὸς, pro τινὸς: quãquam res aliter loquitur. CV. non intelligo.

16 Crentile cognomen.) ἐπιδημίας legi, vbi habetur ἐπιθυμίας.

17 Exædificatum.) οἰκοδομηθῆναι, non οἰκον.

18 Nemo rectè reprehendit.) Ἀνείκοτο λαβεῖν. ἀπεικότα λαβεῖν, legi nisi fortè ἀν' εἰκότα malis, vt reprehendatur qui perpetuum duxerit, quod statis tantùm fit temporibus.

19 Crines flauos.) Cum legeretur κρατεῖν ξανθίζον, non obscurè sensi vitiatum locum, & & scribendum κρᾶθιν ξανθίζειν.

IN MARCI ANTONINI de vita sua libros, Annotationes.

Haud ingratam rem lectori, neq; à meo instituto alienam facturus mihi videor, si principiò de autore nonnihil exponam: nam de operis ipsius dignitate atq; vsu, in Præfatione, ea quæ visa fuerunt referen-

ferenda, posuimus. Scriptum est à M. Aurelio Antonino Vero Imperatore Romano, eo qui Philosophi cognomentum tulit. Cuius quoniam extat vita, perscripta à Dione nostro, epitomaq; Xiphilinianæ inserta, itemq; à Iulio Capitolino, & alijs: ea modò adducam, quæ ad propositum nostrum (id autem est, vt Operi nonnihil lucis adferamus) videbuntur sufficere: reliqua ex ijs, quos dixi petantur libris. Primò, quòd in Operis inscriptione posuimus, M. ANTONINI PHILOSOPHI: cognomentum in Græco non erat additum. est autem euitandæ obscuritatis causa à nobis adiectum. Duo enim fuere Antonini Imperatores, quorũ alter Pius, alter Philosophus cognominatus est. Scriptum esse hoc opus à posteriore, cùm plurimis alijs argumentis, quæ in promtu sit ex vtriusq; historia colligere, tum Suidæ testimonio constat. eius hæc sunt verba in vocabulo μάρκος· ὅτος ἔγραψε τὸ ἰδίου βίου διαγωγὴν, βιβλίοις ιβ'. Hoc est: Scripsit hic de vita sua libros duodecim. Quod idem est cũ inscriptione nostra, τῶν εἰς ἑαυτὸν βίβλια ιβ'. Operæprecium porrò esse arbitror, nonnihil de genere & affinitatibus eius commemorare: quando ipse libro primo suorum familiarium mentionẽ facit. Adrianus Imperator, cum liberos nullos sustulisset, adoptauit L. Ceionium Commodum Verum, cui ea ex adoptione Aelij & Cæsaris cognomina obtigerunt. Hic viuente etiamnum Adriano decessit vita, filio

eiusdem nominis relicto. Itaq; Adrianus vt successorem dignum relinqueret reipub. T. Aurelium Fuluium Antoninum (qui & successit ipsi, & Pius est cognominatus) adoptauit: adoptandosq; ei praeterea dedit Veri, quem diximus, superstitem filium, & M. Antoninum, qui deinde Philosophus est appellatus. Erat hic (vti mox demonstrabimus) necessitate iunctus T. Aurelio Antonino. vterq; defuncto Antonino Pio, summae rerum praefuit: donec L. Verus, L. F. rebus bellicis egregiè gestis, bello Marcomannico apud Altinum apoplexia vitam claudens, Antonino Philosopho imperium collega vacuum reliquit. Caeterum Antonino Pio vxor fuit Annia Faustina Galeria, filia Annij Veri, clarissimi viri, qui & bis cõsul (apud Xiphilinũ sub finem Adriani legitur tertium consulatum obiuisse, haud scio an mendosè) & vrbis praefectus fuit. Ac quoniam mentio Xiphilini incidit, obiter annotandum putaui, quòd in editione Xiphilini cum Dione nostro editi, eo facilius me fefellerat, quòd illum ipse non conuerteram: ea modò correxi quae erant malè interpretata, idq; properãs. Nempe vbi est de M. Antonino philosopho, αὐτὸν βήρα τὸ τρὶς ὑπατεύσαντα καὶ χιλιαρχήσαντα ἔγνω, & in Latino, Filius Annij Veri, qui III. consul, ac tribunus militũ fuerat: legendum dìs pro τρὶς, vt dixi, videri ex Capitolino posse. Certè πολιαρχήσαντα, non χιλιαρχήσαντα debere scribi: porrò Latinè legendum nepo

(ho

(hoc enim est ἔγγονος) Annij Veri, qui III. consul, & præfectus vrbis fuerat. Ita Capitolinus habet, & consentaneum est rationi. Enimuerò Annius iste Verus, auus paternus fuit M. Antonini Philosophi. Habuit enim filium Annium Verum, qui in prætura obijt. eius vxor fuit Domitia Caluilla, Caluisij Tulli bis Consulis filia. His natus fuit M. Antoninus Philosophus, qui etiam Catilij cognomen tulit, à proauo materno. Porrò habuit M. Antoninus Philosophus in matrimonio Faustinam, T. Antonini Pij, & amitæ suæ Anniæ Faustinæ Galeriæ filiam. Suam autem filiam Lucillam L. Vero collegæ nuptum dedit.

Hoc addendum. An. V. C. DCCCXII, à nato autem Seruatore nostro CLXII, Antoninum Philosophum occepisse imperium.

In Librum I.

Ab auo meo Vero didici.) παρὰ τοῦ πάππου Οὐήρου. Verbũ ἔμαθον, aut aliquid tale, subintelligitur: idemq; in omnibus sequentibus particulis. Ego addendũ de meo singulis periodis aliquod verbum censui. Nam (nisi fallor) voluit hoc libro ostendere, qua potissimùm in re singulos suorum cùm necessariorum, tum familiariũ admiratus, imitatusq; esset.

1 Ne auriga prasinus.) Quatuor genera fuerunt aurigarum apud Romanos, distincta coloribus, albo, ruso, prasino (qui est porraceus, nimirum viridis) & veneto. Patet hoc ex Dionis Nerone.

2 A' Diogneto.) *Operam præterea pingendo sub magistro Diogeneto (fortè Diogneto) dedit. Iulius Capitolinus.*

3 Neq; animi causa coturnices.) *ὀρτυγοτροφεῖν. Hæc ipsa verba sunt apud Suidam in voce ὀρτυγοκόπος: non tamen explicata. Ludi quidem genus ibi describit, in quo coturnices in gyrum collocatæ percuterentur, &c. Citatq; locos è Platone, illius ludicri mentionem continentes. Existimo igitur τῆς ὀρτυγοτροφίας, aut ὀρτυγοκοπίας verbo prouerbialiter omnia ludicra, & inania exercitia autores intellexisse. Vide Plutarchum de audiendis poëtis, & ibi à nobis indicata.*

4 De contemplationibus.) *περὶ θεωρημάτων qualia sunt in physicis, ac præsertim mathematicis, vbi nullus vsus, & effectio, sed cognitio tantùm requiritur.*

Exercitijs dediti, ac laborioſi.) *τὸν ἀσκητικὸν, ἢ τὸν συνεργητικὸν, fortè συνεργητικὸν. Sensui tamen videor consuluisse.*

5 Et Astrologia.) *In Græco quidem est ἀστρολογίας: quod est, facetijs, & vrbanitate in dicendo. Ego tamen ἀστρολογίας legi ac verti: nam videtur loqui de disciplinis istis, quæ eo nomine male audiebant, quòd plus ostentationis & inanis studij ac laboris, quàm fructus & veræ vtilitatis haberent: in quibus numeratam fuisse ἀστρολογίαν, & adhuc à doctis multis numerari, satis notum est. Nunc sanè*

ἀστρολογίαν

ἀργειολογίαν retinerem, & nimis exquisitæ in dicendo venustatis affectatum studium, (wort gebreng) intelligerem. quod neq; decet magnos viros, & sæpe de elegantibus ridiculos facit.

Alloquio facilitatem.) Legitur enim σύλλαλέντος. Atqui ego nunc lego σύλλαλλάκτως: versio ne sic quidē malè congruit. Pòst περιλαλεῖν, alios deferre, de alijs malè loqui intelligo. forte scripserat πρὸς ἄλλων, aut πρὸς αὑτὸν λαλεῖν, vt ij intelligantur qui seipsos prædicant.

6 Certamq; constantiam.) ἀναμφιβόλως ἀνύβαντον. Cubus alioquin constantiæ signum est apud philosophos: ideoq; in Timæo Platonis cubo terra confertur, vt elementorum stabilissimum. Sed quia tesseris luditur, ac multiplices sunt, variq; earū casus: ea ratione in cōstantiæ τὸ νυβάνειν tribuitur: vt sit ἀνύβαντον, quod constanter persistit, neq; facilè mouetur aut circumuoluitur. Itaque etiam D. Paulus monet, vt νυβείας τῶν ἀνθρώπων caueamus: hoc est, ne omni vento doctrinæ circumagi nos, & in errores abripi patiamur.

In Sexto.) Ξέρξῃ, lego Σέξτῳ. Sextus philosophus, quo vsus est plurimum Antonimus, fuit patria Chæronensis, nepos Plutarchi.

8 Erga priuatos.) Quod in Græco sequitur, περὶ τὸ ἀθεώρητον τῶν ὁμιλούντων, conuertissem, si intellexissem. Malui itaq; asteriscō notare, quàm arroganter aliquid facere. Suspicor velle eum loqui de

vacuitate fastus & arrogantiæ.

9 Per eundem cognoui Thraseam.) Egregia virtutum ac constantiæ exempla. De Thrasea est apud Tacitum, Dionem, Suetoniumq; vt & de Heluidio. Reliquorũ vitæ sunt apud Plutarchũ.

Adulationem compescebat.) ἐπ' αὐτῷ γαλλιῶσι. Credo scriptum fuisse συγαλιῶσι.

Quippe vir quid ex vsu.) καὶ τοῖς τοιούτοις ἀνθρώποις, vitiosè: lego, καὶ τοῖς τοιούτοις, καὶ ἀνθρώπου.

10 Non vtebatur alieno tempore.) Diuinauit hoc loco, (ὅτι σὺν ἀωρεὶ λόγῳ, quod est fortè ἀλόω.) sicut & in sequenti periodo: vbi quidem pro τόπῳ, τρόπῳ legi. & vbi est, Ad sudorem vsque, suspectum habeo: sunt enim salebrosa hæc.

11 Sicut Chresæ.) ὥσπερ χρήσιμον. Soleo asterisco notare, quæ manca suspicer. Fortè est, Quomodo vtaris, χρήσιμον. mutilus est locus.

Hæc in Quadis.) Puto solitũ annotare, quibus in locis singula essent commentatus. Sic ad finem libri secundi est, Carnunti ea esse scripta. Sequentia cum prioribus non cohærent.

In librum II.

1 Et hic initium videtur deesse, & vbi est ὁ χρῶ αὐτοῖς: nihil adest, ad quod illud αὐτοῖς referri possit. Cæterùm verbo ἀπαιθριάζειν vsus est metaphoricè. Suidas enim & alij docent, id esse, pulsis imbibus

bus serenitatem facere.

2 Si quis eatenus eius suauitatem.) τὸ νόστιμον est in Græco, quod vocabulum dulcedinem significat. νόστος enim est reditus in patriam, qua nihil esse dulcius, Homerici Vlyssis testimonio receptum est. Et cum Homerus νόστον vocet μελιηδέα: inde factum est, vt dulcia vocẽtur νόστιμα, vt Eustathius docet: ἐκ νόστου ὁμονύμως ἡ ἡδύτης. Vtitur eodem modo Lucianus πρὸς τοὺς τὰ μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν καθαγιασμῶν νῦν αὐτοὶ, ὁρᾶτε οἶμαι, ὡς τὸ μὲν νοστιμώτατον τῶν παρεσκευασμένων ὁ καπνὸς ἀναλαβὼν, ἄνω εἰς τὸν οὐρανὸν οἴχεται.

Anima vaga est.) ἡ δὲ ψυχὴ ῥομβός. Est autem altera lectio annotata ῥεμβός, quam probaui, & secutus sum: neq; enim videtur philosophicum esse, animam rhombo (quæ est figura quatuor æqualium laterum, non tamen rectangula) comparari. At ῥέμβος vagus est, & ῥέμβεσθαι vagari, & incuriè rebus vti, quo vocabulo ipse suprà vsus est sub initium libri huius: νῦν παῦσαι ῥεμβόμενον, ac vagari desine. Plutarchus Pompeio, ῥεμβόμενον ἐν τοῖς πράγμασι τὴν πρόνοιαν καταμαθών: animaduertens Perpẽnam vagari, & incuriè rem gerere. Idem in Fabio, ῥεμβόμενον ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου, qui sæpe à castris aberat vagans aliò, ad scortum nimirum suum commeans identidẽ. Idem in lib. de Cõmunibus noticijs, planè sic est vsus, vt hic noster. νήφων γὰρ οὐδεὶς ἐστι πρὸς ἀρετὴν, ἀλλὰ ῥεμβόμεθα πάντες ἀσημονοῦντες

τὸ

τες καὶ κακοδαιμονοῦντες. Porro autem adiectiua masculini generis, substantiuis fœmininis addi Græco more, non est inusitatum: suntq; multa à Budæo annotata eius rei exempla.

In somnij & fumi.) ὄνειρος καὶ τύφος. Scio τύφον esse fastũ, superbiamq; inanẽ: sed ea significatio huc non quadrat. Verti ergo fumum: id enim videtur τύφος propriè significare, seu caliginem ab igne proueniẽtem: cui vana elatio animi atq; fastus quũ sit similimus, commodißima trãslatione τύφος Græcis dicitur, ac definitur ἄναψις καρδίας ἢν ἐγέρει κουφότης. Ignis nõ fit sine fumo. Frequẽter autem res leues ac fluxæ fumo cõparantur. atq; in psalmo etiam Dauidis est: Sicut fumus dies mei. Cæterũ, & si non recordor τύφον me pro fumo legisse: tamẽ id quod dixi, verbo τύφειν satis testatum relinquitur, cuius est apud poëtas Græcos vsus. Adducam vnum exemplũ quod in præsentia succurrit, ex Apollon. ἀργοναυτικῶν β.

Επιπρὸ δὲ λιγνυόεντι
Καπνῷ τυφόμεναι πέτρης ἑκὰς ἀΐσσουσι.

De apibus loquitur. Ibi Scholiastes: καπνῷ τυφόμεναι, αὐτὶ τοῦ καπνιζόμεναι. (& sic paulò suprà exposuerat τὸ τυφόμεναι) σημαίνει δὲ καὶ τὸ καιόμεναι. Si cui tamen hoc non probatur, is pro fumo inanem ostentationem aut fastum reponat.

Carnunti.) Vrbs Pannoniæ fuit, olim celeberrima, hodie (vt existimatur) Passaw.

In

In librum III.

1 Tempus sit vitam relinquendi.) ἐξαντέον αὐτὸν. Est autem ἐξάγειν ἑαυτὸν, sibijpsi mortem cõsciscere, apud Græcos scriptores. Quæ significatio quia huc parùm quadrare videbatur, mollioribus vsus sum verbis.

2 Oliuis maturissimis.) In Græco legitur ἀρυπέπισι, scribendum ἀρυπεπέσι. Sed & ἀρυπετέσι legi potest (quæ lectio erat in margine annotata) vt sint oliuæ præ maturitate iam de arbore decidentes: quarum similitudine vsus est infrà Libro quarto.

Leonis supercil.) ἐπισκύνιον. Scholiast. Homeri exponit τὸ συνοφρύωμα τῶν μετώπου, quod est, superciliorum in fronte cõmissuram: aitq; hinc verbum σκήζεσθαι, quod est irasci, deductum. Nam Homerus leonem iratũ describens, Ιλι. ρ. ita habet:

Γαῖν δὲ τ' ἐπισκύνιον κάτω ἕλκεται ὄσσε καλύπτων. Vide Eustathium.

3 Castis oculis.) Secus quàm Sophocl. qui apud Ciceronem à Pericle reprehenditur ob formam pueri laudatam, quòd oculos abstinentes non haberet. 1. Officior.

4 Democritum pediculi.) Non memini me hunc exitum Democriti legere apud vllum idoneũ autorem. de Pherecyde quidem Syro Philosopho legitur, fortè est lapsus memoria. & quod est Σωκράτην ἄλλοι φθεῖρες, falsum est. Ego historiam secutus sum.

5 De-

5 Declinanda est vanitas.) περιῆχθαι. atq; haud scio, an in hac significatione vsi sint Græci autores antiqui. Pro fugere & declinare etiam D. Paulus vsurpauit, ad Timotheum poster. cap. 2. τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περιΐστασο.

6 A temeritate alienæ) ἀπροπτωσίαν, vacuitatẽ temeritatis. προπτωσίαν enim προπέτειαν dicit: Sic infrà libro XXIIII. ἀπρόπτωτος est, circunspectus, non temerarius.

7 Itaque ad finem.) εἰς θέλος: lego εἰς τέλος.

Androgynis.) Hoc est, ijs qui ambiguo (vt Liuius loquitur) inter marem & feminam sexu sunt nati. Græcum retinui, quia est & appositum, & Latinis autoribus, ipsiq; Ciceroni etiam vsurpatum: aliàs Hermaphroditos vocat.

Nihil non turpe.) Desunt hæc in Græco.

In librum IIII.

1 Cum exceptione quadam.) Nimirum vt agat, quantum homini fatum & res permittit proposita. μεθ' ὑπεξαιρέσεως. Porrò ὑπεξαίρεσιν rectè verti exceptionem, vt ex loco Plutarchi patet in vita Numæ, vbi scribit, quorundam sententia pontifices à potentia seu potestate denominatos, quòd vocabulum haberet vim exceptionis (ὑπεξαίρεσιν ibi leges) indicandæ: quòd scilicet pontifex rem sacram, quantum eius omnino fieri posset, perageret: nec ei fraudi esset, si graue aliquod impedimentũ incidisset, quo minus sacra perpetraret.

2 Ad

2 Ad mentem eam quæ est reliquarum origo.) λόγον ἀσπρματικὸν. paulò infrà clarius dicet de hoc.

3 Ac qui secuudum bonum.) κατὰ τὸν ἀγαθὸν. Fortè Ἀγάθωνα, quod maxime videtur confirmare articulus τὸν masculinus: & verba quæ sequuntur, omnino videntur ex aliquo poëta desumpta. Agathonem verò fuisse poëtam, satis constat ex multis scriptoribus idoneis: citãturq; eius versus ab ipso Aristotele, lib. ἠθικῶν Νικομ. 6. Porrò quid sit μέλαν ἦθος, nigri mores, infrà ipse describit.

Nisi ratione cuiusdam dispensationis.) Locus est depravatus, atq; ideo obscurus.

Nihil eò plus confert.) μήποτε ἄμεινον τ' ἀναγκαῖα. Nisi fallor, sensus ipse ostendit esse legendum, μηδὲν ἄμεινον τ'.

4 Eius quoq; exemplum recolendum.) Hæc comparatio est interpolata, nec cohærent inter se quæ sequuntur.

Non tãquam si dormitemus.) Sensus est: Perficiendum strenuè, quod recto consilio agendum susceperimus: neque in medio actu desistendum, aut titubandum. Nam in somnis sæpe imaginamur nobis aliquid agere, nihil tamen efficimus, sed (vt pulcerrimè expressit Maro)

In medijs conatibus ægri
Succidimus, non lingua valet, non corpore notæ
Sufficiunt vires, nec vox, aut verba sequuntur.

5 Quor

5 Quot vrbes mortuæ.) *Ita Seruius Sulpitius in cõsolatoria ad M. Tullium epistola, de Corintho, Athenis & Megaris loquitur: Quum vno loco tot vrbium cadauera proiecta iaceant.*

Helice.) *Vrbs fuit Achaiæ, in sinu Corinthiaco sita. Hanc à mari absorptã testatur Polyb. lib. 2. Plin. nat. hist. li. 2. cap. 92. & Ouid. 15. Metamorph.*

Si quæras Helicen, & Burin, Achaidas vrbes,
Inuenies sub aquis, &c.

Pompeij & Herculanum oppida fuerunt Campaniæ, haud procul à Vesuuio monte: vt Plin. ostendit lib. 3. cap. 5. quorum de interitu nihil habeo cõpertum, nisi fortè conflagratione Vesuuij montis (quæ accidit Titi Vespasiani ætate, & in eius vita à Dione describitur) perierint. fit quidem etiam infrà lib. 8. Pompeiorum interitus mentio.

Quod heri fuit piscis.) *In Græco est μυξάριον. piscem aliquem innui, ex eo quòd τάριχος sequitur, conijcio: certi nihil habeo.*

Similis esse debes promõtorij.) *Hac similitudine Cicero eleganter vsus est, ad Papirium Pætum scribens de fortuna: Quam existimo leuem & imbecillem, ab animo firmo & graui, tanquam fluctum à saxo frangi oportere.*

In librum V.

1 Indignari cunctari.) *γλισχρόνεσθαι. γλισχρὸν est lentum, tenax. itaq; suprà ad finem libri prioris, γλίσχρως ἐνδιατρίβειν τῷ ζῆν dixit diu viuere.*

uere. Quare hic γλισχρούεσθε vertendum putaui, cunctari: hoc est, ægrè ac nulla cum alacritate suum officium facere. quod vitium suprà etiam damnauit.

2 Leuem esse.) πορπορούεσθε. Suidas exponit προπετεῖν: & παρπέρειαν, βλακείαν καὶ προπέτειαν, hoc est, stultam & inanem temeritatem, seu leuitatem, vbi non vt ex vsu est, sed ostentationis vanæ gratia quicquam agitur. D. Paulus 1. Corint. 13. ἡ ἀγάπη οὐ πορπορούεται: Charitas non est leuis, aut nugax.

3 Athenienſium erat hoc votum.) Etsi locus non est plenus, tamen satis apparet eum voluisse improbare commune illud & damnosißimum vitium, quo pleriq; tantùm ea curant, expetunt, & optant, quæ sibijpsis priuatim prosint: nihil soliciti de communi bono. Id verò vitium, omnium ferè quæ sunt in rebus publicis malorum causa est & origo. At pleriq; hodie tales esse laborant, qui suram quàm genu longius abesse dicant, (vt est apud Theocritum) & quorum hoc sit votum, Αὐτῷ μοί τι γενοίτο, mihi ipsi aliquid boni contingat: secus, quàm ab animali ad societatem ciuilem nato fieri debeat. Præclara fuit apud Persas lex ea de re lata, quam Herodotus his verbis refert: ἑαυτῷ μὲν δὴ τῷ θύοντι ἰδίῃ μούνῳ, οὐ οἱ ἐγγίνεται ἀρᾶσθαι ἀγαθά. Ὁ δὲ πᾶσι τοῖσι Πέρσῃσι κατεύχεται σὺ γίνεσθαι, καὶ τῷ βασιλεῖ· ἐν γὰρ τοῖσι ἅπασι Πέρσῃσι καὶ αὐτὸς γίνεται. Hoc est: Persæ, cum rem sacram facit, sibijpsi

priuatim aliquid boni precari religio est. Cæterum omnibus Persis, ac regi prosperitatem optat· quippe inter vniuersos Persas, ipse quoq; vnus est. Et diuina est apud Euripidē Menœcei, se pro patria deuoturi sententia, quam adscribam, vt hic Antonini locus rectè intelligatur:

Εἰ γὰρ λαβὼν ἕκαστος, ὅ, τι δύναιτό τις
Χρηστὸν, διέλθοι τοῦτο, κ' εἰς κοινὸν φέροι
Γατρίδι, κακῶν ἂν αἱ πόλεις ἐλασσόνων
Γειρώμεναι, τὸ λοιπὸν σὐτυχοῖεν ἄν. id est:

Si quilibet, quantum queat boni, lubens
Patriæ offerat, donetq; publicæ rei:
Haud totidem euenient ciuitatibus mala,
Sed accident in posterum res prosperæ.

Itaq; Athenienses iniustè & illiberaliter suis tātùm agris pluuiam & fertilitatem poscebant: qui si omnibus hominibus felicitatem ac successa omnia optassent, & humanæ rationem societatis habuissent, neq; communi prosperitate exclusi fuissent.

4 Totum enim mutilatur.) πηροῦται γὰρ τὸ ὁλόκληρον: non πυροῦται.

5 Neq; tibi est ad philosophiam.) Sensus huius loci habet nonihil obscuritatis. videtur autē hæc esse sententia· Si quid institueris agere secundū rectam rationem, & euētus consilio tuo non respōderit, non debes idcirco tuum propositum damnare: sed potius cogitare, quàm multa in rebus humanis sint, & accidere queant, quæ obstent, quo minus

nus id quod quæris, consequaris. Itaque conscientia boni propositi, & rationum rectè subductarum animus est confirmandus: ferendumq; quod sors fert humana, & rerum caducarum conditio. Hæc tibi in promtu sunt habenda, iam multò antè ex philosophia petita, atq; ad vsum præparata: ne tum demũ consilium & præceptũ velis petere à philosophia, cum eo sit vtendum. est enim hoc parum prudentis. Ita qui lippitudine laborant, aut alio morbo, remedia habent præparata & instructa, quibus ingruẽte malo vtantur: non tum demum ea quærunt, aut circunspiciunt, cum eorum vsus est. Et in prælio aut dimicatione non emitur, neq; acuitur gladius, sed vsurpatur. Videturq; omnino id velle Antoninus dicere, quod est apud Plutarch. (Probl. Rom. 85.) his verbis: δεῖ γὰρ παρασκευασαμένους πράττειν, ἀλλὰ μὴ πρασκευάζεσθαι πράττοντας· ὡς Μύσων πρὸς Χίλωνα τὸν σοφὸν εἶπεν, ἐν χειμῶνι θρίνακα τεκταινόμενος. Hoc est: Præparatis quæ ex vsu sunt, agendum est, non inter agendum præparãda ea quibus opus est: idq; Myso Chiloni, ei qui sapiens est vsurpatus, dixit, hyeme ventilabrum fabricans.

6 Quod non sub hæc referatur.) Verba in Græco non cohærent. Loqui videtur de vulgi deprauato iudicio, ea quæ videntur, neq; sunt tamen bona, veris bonis præferenti. Id fit ex imperitia. Idemq; áccidit his, quod Plato alicubi ex Stesichoro citat: Troianos, cùm veram Helenam non cogno-

ſcerent, de idolo eius ſiue inani figura decertaſſe. Quod idem fabula Ixionis, cum nube, quam Iunonem putabat, concumbentis, Poetæ delineant.

7 Ex forma & materia.) Formã dixi, quod autor τὸ ἀντιτῦπες. id eſt, id quod cauſæ vim & naturam habet. Cæterùm materiam, quaſi patiendi, formam (quæ τὸ τί ἦν εἶναι, εἶδος, ἐνέργεια, ἐντελέχεια, philoſophis dicitur) agendi & efficiendi vim habere, notum eſt ex Phyſicis. Porrò autem de rerum caducarum perpetuitate, quam habent continenti formarum naturalium in materia ſucceſſione perpetuisq; rerum mutationibus, copioſè eſt ab Ariſtotele cùm alibi, tum in libris de Ortu & interitu diſputatum.

8 Ratio & rationalis.) Oſtendit, in rebus humanis non eſſe eam, quæ eſt in ſcientijs & artibus, certitudinem atq; conſtãtiam & perfectionem. Hoc ipſum eſt quod Ariſtoteles initio ſuorum ad Nicomachum Ethicorũ, tam accuratè docet atq; monet. Non eſſe eandem quæ eſt in alijs, in philoſophia morali demonſtrationum & præceptorum certitudinem requirendam: ſed ratione materiæ ſubiectæ omnia examinanda. Adſcribam verba Platonis, eãdem rem optimè explanantia, idq; Latinè: Diſſimilitudines (inquit) cùm hominum, tum actionum, rerumq; humanarum tanta, vt nihil ferè in his ne vno quidem momento quieſcat ac perſtet, inconſtantia efficiunt, ne qua de ijs omnibus ars, &

quæ

quæ omnibus temporibus congruat, tradi posſit. His infert Antonimus: Conſequens ergo eſſe, vt finis hominis non in rebus extra ipſum poſitis, ac nō verè bonis & mutabilibus collocetur. Quod autem κατορθώσεις rectas effectiones conuerti, Ciceronem ſequutus ſum autorem, qui ita extulit libro De finibus bonorum & malorum tertio.

9 Eumq; ferre.) *αὐανπτέον. Legi αὐενπτέον.*

10 Ei qui hircum olet.) *χράσωνι eſt ſcribendum, non θράσωνι. χράσ& eſt fœtor ille, qui hirſutis (vt eſt apud Horatium) cubat grauis hircus in alis. αὐτὸν ἡμῶν τὸ χράσον ἐχ ὑπομενῶσι. milites Alexandri de Perſis, pugnam inituri. Plutarch. Apophtheg.*

11 Aequum te præbuiſti.) *εἰς ὅσας δ' ἀγνώμονας ἀγνώμων ἐγενύς. Ego σὐγνώμων lego. quid enim erat laudis, malis ſe malum præbuiſſe? præſertim quum ſæpius iam monuerit, vitia hominum nobis eſſe ferenda.*

12 Climatibus terræ.) *Alludit ad verſus Heſiodi æ. ὄρ'γων, quos adſcripſiſſem, niſi ſatis notos eſſe putarem.*

13 Cum hominis, omnisq; ratione præditi animalis.) *Loquitur ex ſententia philoſophorum, qui λογικὸν ζῶον, animal ratione inſtructum, non ſoli homini, ſed Deo etiam, dæmonibus & heroibus genus conſtituerunt: de quo multa legi poſſunt hincinde apud Plutarch. præſertim verò*

in lib. περὶ τῶν ἐπιλελοιπότων χρηστηρίων.

In librum VI.

1 Quàm vt in terram vtcunq; redigar.) *Non enim tantùm ſacræ literæ docent, hominem eſſe ex limo creatum, foreq; vt in eundem redigatur: ſed & antiquiſſimi philoſophi originem noſtram eôdem retulerunt. Hinc Prometheus dicitur è limo formaſſe hominem, de quo nullus nõ mentionem facit poëta. Et apud Homerũ Menelaus Græcis duellum contra Hectorem detrectãtibus iratus, mortem eis ignobilem imprecatur his verbis,*

Αλλ' ὑμεῖς μὲν πάντες ὕδωρ καὶ γαῖα γένοισθε,

Vos in aquam & terrã cunctos conuertier opto. Itaq; ἀτιᾶ hîc tuli, neq; volui, quod poteram ad alium ſenſum cogitando diuertere.

2 Vide quid agant homines.) *Queritur de iniquo hominum iudicio, qui cùm alijs præſentibus laudem meritam teſtimoniumq; virtutis inuideant, ipſi ab ijs quos non viderunt, laudari volunt: cum nihil inde fructus poſſint ferre, iam antè mortui. Facit hoc egregiè ad famam contemnendam.*

3 Non indignamur.) *ὅτε ἐπισημαινόμεθα. In malam partem vſum vocabulo hoc, & ipſe puto, & ſententia teſtatur. Non recordor me apud vetuſtiores autores hoc vocabulum ita ſumtum legiſſe. Appianus quidem Alexandrinus, haud ineruditus ſcriptor, eodem modo vſurpauit lib. 5. ἐμφυλίων, de milite loquens, qui ludis in ſubſellia equitũ aſcẽderat.*

derat· ὁ δῆμος ἐπεσημήνατο, καὶ ὁ Καῖσαρ τὸν στρατιώτην ἀνέστησεν: Populus murmure indignitatem rei testatus est, & Cæsar militem inde abduxit.

4 Inhumanum esse videtur.) Hic locus idē, sed paulò obscurius, videtur docere, quod Cicero ad Lentulum de Platonis sententia his verbis monet: Id enim iubet idem ille Plato, quem ego autorem vehementer sequor: Tantum contendere in republica, quantum probare ciuibus tuis poßis: vim neq; parenti, neq; patriæ afferre oportere.

5 Vide ne à præsenti statu deiectus.) In Græco est, Ὁρᾶ μὴ ἀποκαισαρωθῆς, μὴ βαφῆς· posterius est: Ne mergaris. Quid autem sit ἀποκαισαρῶσθαι (si, quod non iudico, Græcum est, aut omnino non deprauatum vocabulum) nescio. Neq; vereor ne significet, imperio aut summa rerum deponi, ἀπὸ τοῦ καίσαρος. neq; enim vel etymologia hæc auditu digna, vel sensus loci esset vllus. itaq; liberè meæ verba supposui.

6 Antonini discipulum.) Pij scilicet, qui antecesserat eum in imperio.

7 Quæ vultus serenitas.) τὸ σύδιον τοῦ προσώπου· legi σύδιον.

In librum VII.

1 Velitationes.) In Græco est διαδορατισμοὶ. Quod tamen vocabulum fateor me non satis intelligere. δόρυ quidem hastam esse, vel pueri sciunt: itē, δόρατος esse eius patriū casum: vt διαδορατισμὸς

videatur esse hastiludium (quod barbari vocant) id est, concertatio hastis quædam inita. Sed haud scio quàm huc id quadret. Videtur autem, his omnibus humanæ vitæ vanitatem & varietatem voluisse demonstrare.

2 Quàm multi quondam fuere.) Aliunde huic loco videntur hæc à librario esse intercalata: incommodè profectò, cùm alioquin sequentia optimè cum prioribus cohæreant, in quibus ostendit, nonnunquam, vbi propriæ nos vires desituunt, auxilium aliorum non aspernãdum esse, dũmodò nostrum officium faciamus. Etenim & Homericus ille Diomedes, socio adiuncto sperabat se propositum negotium rectiùs confecturum, vnde est illud Σὺν τε δύ' ὀρχομένω, vsitatum bonis autoribus, explicatumq; ab Aristotele libro 8. Ethicorum, de amicitia disputaturo.

3 Membrum.) In Græco est μέλος, & pro parte μόριον. Porro non fallit eruditos, membrũ respectu totius & reliquorum membrorum maiore deuinciri necessitate, quàm totius partes qualescũq;. Est enim omne membrum pars, non contrà. Multo ergo rectiùs societatem humanam & vniuersi coniunctionem intelligit, qui membrum se, quàm qui partem generis humani dicit. Discrimen hoc diuisionis εἰς μέλη & μόρια, etiam Strabo suæ rei accommodauit lib. 2.

4 Diuina.) Δαίμονας. Legendum Δαίμονες, aut saltem

saltem δαιμόνιε.

Pauca secus.) *ἢ δικλίαν. lego ἢ δὴ λίαν. Sunt autē passim per multa, in quibus ariolo magis quàm interprete opus sit.*

5 Nā rebus.) *Promiscuè et mutilatè huc poëtica quædā sunt congesta: partim infrà lib. XI. repetita.*

6 Platonica ego.) *Ex apologia Socratis hæc sunt.*

7 Credens is qui dicunt.) *τοὶ γυναιξὶν, in Græco. Sanè Hector Homericus Iliad. ζ. suam uxorem hac ipsa ratione consolatur, versu 487. & est minimè muliebris hæc sententia, apud Poëtas passim inculcata.*

8 Est aliquis te peritior.) *Adnotatum est hoc loco à librario, nō esse hìc nouæ initium tractationis: sed cohærere cum his quæ ante ea quæ ex Platone sunt huc translata, præcedebant. Sed quia illa ipsa erant mutila, id quidem non video quale sit. καββάλιον luctatorem dici puto, παρὰ τὸ καταβάλλειν, deijcere.*

9 Omnis animus, inquit ille.) *Nimirum Plato in Protagora.*

10 Salaminium.) *Leonem nomine, quem ad cædē ab eo duci Critias tyrannus volebat. vide Apologiam Socratis apud Platonem, & Diogenē Laërtium in vita Socratis.*

In librum X.

1 Pestis, bellum.) *Pro pestis, in Græco est μι-*

μῶρ, mimus: quod non quadrare puto. sunt autem pleraq; lacera.

2 Expetit quidem.) Alludit aduersus Euripideos, quorum mētio est etiam apud Aristotelem initio octaui Moralium ad Nicomachum. Sunt autem, si quis dextrè accipiat, quod hìc fit, præclari. Refert integros Athenæus libro λαπνοσο φ. XIII.

In librum XI.

1 Simplici obstinatione.) Ψιλὴν πρόταξιν ita verti, neq; tamen intelligo, cur hoc vel sic Christianis voluisset impingere crimen Antoninus, iam prouecta ætate. qui quid aliâs de ijs scripserit, non est ignotum. Sed ista aliò pertinent.

2 Oportet igitur.) Diuinare sum conatus. quòd si sententia hæc fuit Antonini, certè est aurea, ijs in rebus adhibita, in quibus pietas sinit.

3 Insidiæ tectæ.) Σκάλμη. Mihi subit suspicari, σκαλιὴ legendum, schlimm. nam & Plutarch. obliquam & distortam viam σκαλιὴν ὁδὸν alicubi vocat. λυποφιλίαι quid sint, explicare adhuc non satis possum.

ANNOTATIONVM
FINIS.

RERVM

RERVM ET VERBO-
rum in præcedentibus libellis memorabilium

INDEX.

A

Abaris Hiperboreus theologus. 107. eius oracula. ibid.

abietes è virginibus mutatis. 53

abſceſſus mundi. 208

abſinthio veſcentes aues bile carere. 113

acacallis. 49

acalanthis. 21

Acanthis. 18. ſiue Acanthillis in auem. 19

acanthidis & apeithi ſanguinẽ ægrè miſceri 142

Acanthiſæ lapides. 153

Acanthus. 18. in auem. 19

acaretũ animal. 139. 140

Acarnanum & Aetolorũ bellum oraculo prædictum. 78.79

Acaſtus. 58

M. Accelius. 98

accipiter, ex Hierace. 13

accipitris partus. 140

accipitrũ & hominũ ſocietas aucupij. 128

aceti fons. 148

achaina cerua. 128

achaini cerui. 137

acherdos ſpina. 124

Achillis ara. 145

L. Acilius Marcellus. 97

Acilij Glabrionis cũ Antiocho prælium. 79

acinis expertes vuæ. 110

aconæ. aconitum in cautibus naſci. 144

aconito rutam aduerſari. 144

actines ſolis. 286

actionem ſuo tẽpore deſinentem, nihil mali pati. 342

ad Actionem omnes esse natos. 216
actionum omnium certũ esse finem debere. 184
actionum omniũ corpus, vita. 343
adamanta igne non calefieri. 112
Adonis Meri amatus. 55
Adrianus Imp. prius Athenis præses. 95
aduncа omnia imitãdi facultate prædita. 140
Aeacus. 58
Aeburobisyngesia. 99
Aedesius Diza. ibid.
Aedon. 22. in auem. 24
Aegialea. 57
Aegina. 58
ægithallus. 16. vnde. 38
ægithi & asini simultas. 135
ægithi natura. 131
ægolethron herba. 124.
Aegolius. 35. in auem. 36
ægolij aues. 36
Aegypius Anthei F. 15
Aegypij incestus. 16. cõuersio in auem. ibid.
Aegypti L. filij. 96
Aelianus Vetus cos. 88
L. Aelius Dorotheus. 101
T. Aemilius. 98
Aemianum. 83
ad Aeoli insulas mare feruere. 147
æquanimitas iusticiæ pars 199
æropus auis. 35
æs è mari ad Delum, efferri. 147
æris mors, ignis. 212
æsalon vulpi infensus. 135
Aeschili locus. 143
Aesculapius. 220
ætas quot annorum 103
ætatum singularum eadẽ ratio. 208.209
Aeteta in virum versa. 88
Aetetus. 88
æthiopis filia alba. 142. quæ pòst æthiopen genuit. ibid.
Aethon. 34
Aetna mons Typhoni impositus. 48

Aetolarcha. 75
Aetolicus leo. 25
Aetolorũ & Locrorũ bel lũ oraculo prædictũ. 78
Aetolis oraculum editũ. ibid.
Aetosta. 98
æuum, fluctus quidã. 212
Aex nympha. 56. inter astra relata. ibid.
Africa sine sylueſtri caret. 121. item ceruis. ibid.
Agatharchidis hiſtoria Aſiana. 100
Agatharchus tyrannus. 144
Agelaus. 10
Agenor. 60
Agraulos. 122
Agrius. 39. in auem. ibid.
Agrij cædes. 57
Agrij Thraces. 147
Agron. 30. in auem. 31
Albatia Sabina. 99
Alcander. 29. in auem. 30
Alcathoa. 21
Alcmena in partu Herculis à Parcis impedita. 48
Alcmena Rhadamanto vxor data. 54
Alcmenæ mors. 54
Alcmenæ Sacellum. Ibid.
Alcmæonẽ pediculari morbo obijſſe. 139
aleronũ mares ceryli. 126
Alcidamas. 9
Alcion vnde. 24
Alcioneus. 20
Alexander Demetrij Tianus. 99
Alexander grammaticus. 167
Alexãder Platonicus. 168
Alexandri mors. 188
Alexãdria Aegypti. 95. 96
Alpheus. 148. Arethuſam fontem facit. 148
alter alterius cauſa natus. 286. 288
Althææ liberi. 10
Alucius Apiliuta. 99
aluearia quando pereant. 138
Ambatius Ducurij. 99
Ambracia. 13. Herculi adiudicata. 15

de

de Ambracia deorũ lis. 13
Ameleſagoras. 121
apud Ammonẽ fontes quales. 149
Amometus. 149
ἀμφιγυήες. 132
Amphinomus. 25.57
Amphiſſus. 52.53
Amphitrionis cum Teleboijs bellum. 63
C. Anturius Teiro. 98
Anacreon poëta. 102
Anchiroa. 61
Andræmon. 52
Andro Argiuus ſitis ac potus expers. 112
Andronis de ſacrificijs libri. 109
androgynus. 86.87.88
Androgyni nati prodigium. 75
Andromedes piſcator. 61
anguilla neutrius ſexus. 138
anhelitus ex ore curuorũ grauior. 114
anima quid. 177
anima hominis quomodo vlcus fiat mundi. 184
anima quomodo ad mortem paranda. 323
anima rerum naturalium vna. 346
animã hominis ſeipſam cõtumelijs afficere, et quot modis. 184
animæ corporibus ſuperſtites. 205
animarum mutatio. ibid.
animal cornutum non pedere. 112
animalia bifidis vngulis prædita ſola talos habere in poſteriorib. pedib. ibid.
animalia, idquod ex ſe pro deſſe poterãt, perdentia commodi. 125
animalia longa, femella. 140
animalia quæ reſpirẽt. 136
animalia ſe locis adſimilantia quæ. 127
animalium admirandi ortus 124
animus arte & ſcietia præditus

ditus quis. 231
animus globo similis. 326
animi altitudo quid. 308
animi ratione præditi propria quæ. 321
animi secessus homini optimus. 199.200
animum magnum quid efficiat. 310
Antandriæ duo fl. contrariarum virium. 137
Anthius. 18. in erodiũ. 19.
Antigoni Alterationum liber. 41
Antiochea ad Tæădrũ. 86
Antiochus ab Acilio Glabrione victus. 79
Antipater. 86
Antisthenes philosophus. 79
Antisthenis dictum. 260
L. Antistichus Soterichus. 101
Antissæa regio. 120
Antoninus Imp. à quib. virtutes suas singulas didicerit. 164. inde
Antoninus Imp. gloriæ cõ temptor. 243. & in cæteris rebus qualis. ibid.
Antonini Imp. opusculum ex Othonis Henrici Electoris bibliotheca depromtum. 4
Antonini Imp. patris virtutes. 170. inde
Antoninus philosophus Imp. 156. eiusdẽ operis præcipua capita. 157
Antonini Imp. opusculũ priore editione fœdè depraua tum. 4
in Antonini Imp. opusculo iam denuò edito quid præstitũ. 5. eiusdem vsus. ibid.
M. Antonius. 98
T. Antonius. ibid. & 100
Anubidis capite infans natus. 95
Aoniæ pestis. 44
Aorni lacus. 150
Apeilocarium. 99
apeithi & acanthidis sanguinẽ ægrè miseri. 142
aper Calidonius. 10.11

apem amisso aculeo mori. 116
apes, Iouis nutrices. 35
apes taurigenæ 124
apes non respirare. 136
apum fures. 133
apum natura. 133. ortus è tauri defossi cornibus. 124
Aphæa. 61
Aphæa dea. ibid.
Apollo in accipitrem versus. 47. item in testudinem. 52. anguem. ibid.
Apollo Pythius seruator. 14. 15
Apollinis apud Ambracio tas cultus. 14
de Ambracia lis. 13. 14
Apollinis Gortynij oraculum. 44
Apollinis templum apud Hyperboreos. 36
Apollini Lycio fanũ positum. 85
Apollodori Annales. 100
Apollonius. 91. grammaticus. 92
Apollonij doctrina. 166
Apollonij Rhodij Epigrammata. 41
aqua acida. 152
aquæ mors aër. 212
aquæ mirabiles 152
aquila auium rex, & fulminis custos. 17
aquila ex Teriphate. ibid.
aquilæ pullos à Phana nis triri 132. cogi solem intueri. ibid.
aquilæ senescenti rostrum incuruari. 132
Arabicus sinus. 110
Arabius. 60
Arceophon. 59. eius mors. 60
Archelaus Aegyptius 124
Archelai epigramma. 139
Arei Laconis carmen Cygnus. 25
Arethusa fons. 148. ex Alpheo. ibid.
Argæus. 28
Arganthones. 45
Argantonius rex. 102
Argus. 42, arie-

arietum inteſtina non edere ſonum. 120
Ariminum. 98
Ariſtææ Procõneſij mortui ſpectrum. 106
Ariſtodemus 65
ariſtolochiæ vis. 113
Ariſtomachus. 65
Ariſton citharœdus. 119
Ariſtotelis barbaricæ cõſuetudines. 109
Ariſtotelis Diſſectionum ſelectæ annotationes. 115
Ariſtotelis in animalium naturis peruestigandis diligẽtia, & quot de iiſdem libros conſcripſerit. 136
Ariſtotelis liber de Ebrietate. 112
itẽ de vita et morte. ibid.
Ariſtotelis libri duo de Animalibus. 112
Ariſtoxenus muſicus. 113. 115
Armeniarum petrarum aqua. 152
Arneileta. 19
Arruntius. 99
Arſamen Perſam dentatũ eſſe natum. 144
Arſinoe. 60. in ſaxũ. ibid.
Arſippa. 21
Artemicha. 37. in auẽ. 38
artis omnis finis. 239
artes naturæ imitatrices. 325
Artocles. 153
Arytamas Laco. 145
Aſcalabus. 43. in beſtiam verſus. 44
aſcalaphus beſtia. ibid.
Aſcanius fl. 45
Aſcanij lacus. 151
Aſcræi Iouis ſacrum. 109
aſinus Indicus, ſolida vngula, & vnico cornu. 136
aſini & ægithi ſimultas. 135
aſini Apollini immolati 36
Aſopus. 58
Aſpalis. 28. ſtatua. 29
aſpidũ morſus pſyllis innocuus. 124

assuefactionis vis. 339
Q. Asterius Antonimus. 88
Asteria inf. 55
asteris caliditas. 138
Astygites. 28.29
Astypalea serpentium expers. 121
Athanade Ambracica. 15
Athenienſium votum. 220
Athenodotus. 168
Athos, glebula mũdi. 245
aucupij ſocietas inter homines & accipitres. 128
aulæ & philoſophiæ ratio. 236
aulicus quibus rebus carere poſſit. 174.
aurium iudicia. 143
aurium ſordes amaras, in morituris dulceſcere. 113
Auroræ raptus Cephalus. 61
Auſones. 50
autochthones. ibid.
Autonous. 18. eius liberi. ibid.
Autonouus in Ocnum. 19
Axius fl. 20

B

Babylõ Meſopotamiæ. 36
Babylonis anguium mirabilis natura. 109
Bacchius. 165
Bacchus in caprum. 47
Bactrianum triticũ quale. 113
Bacchytidis prouerbium. 162
balænam lac habere. 126
Baſcia Aſtrioſi. 99
Baſilea. 98.99
Battus paſtor. 42. in ſaxum. 43
Batti ſpecula. 42.43
Babia Marcella. 99
Benedicta. 175
benefactorum tria genera. 219
Biblis. 49. in nympham 50
Biblidis lacruma. 50
biceps fœtus in Tiberim abiectus. 95
Bionia. 101
bitumen certis diebus in ma-

mari Thraciæ ferri. 146
bitumen paludis Ioppæ vi cinæ. 150
Boei *ornithogonia.* 12
Bolus. 105
Bonceſtoni. 99
Bononia. 98
bonum homini quid. 271
bonum per ſe quale. 204. 205
bonum in quo ſitum. 232
boni fons, intus. 265
bona vulgo qualia. 224
Boryſthenes. 47
bos ligniuorus, auis. 41
boues in Phrygia mouere cornua. 137
Botres. 35. *in auem. ibid.*
Bottilæi. 153
Britannicæ inſulæ *ambitus.* 110
Britomartus. 60. 61
Brixellæ. 98
Brunduſium. 51
Brutus. 168
Bryſon ſophiſta. 131
Bulis. 15. *in mergum verſa.* 16
Buplagi Syri *ſpectrum.* 80
Buria lychnænis. 100
buteo vnde. 30
Byſſa. 30. *in auem.* 31
byza auis. 22
Byzæ. 60

C

Cactus, *ſpinæ genus quale.* 121
cadauerum ſpoliandorum flagitium. 93
Cadicianus. 215
cæcus quis. 207
cæci à cæcis nati. 142
Cæneus Lapitha *inuulnerabilis.* 86
Cænis *in Cæneum verſa.* 34. 86
C. Cæſaris mors. 188
cæſorum cadaucra nõ ſpolianda, oraculo monitũ. 80
Callimachus. 85
Aegyptius. 131
Callimachi Cyrenæi *mirabilium delectus.* 146

Calydon vrbs. 57
Calydonius aper. 10. 11
Calydoniorum & Curetum bellum. 11
Camalus Cantolgumij. 99
camelorum Persicorũ pili molliſsimi. 111
Camiſcus fl. 147
T. Camorius Tertius. 98
cancri eſus ſerpentis morſus remedium. 129
canis auicula 30
canis aureus Aegis cuſtos. 56
canis Cephali in lapidẽ 64
caniculæ ortus ſignũ quale in Africa. 136
canis ortu iumenta in Africa ipſi aſtro obuerſa cubare. 135
à Cane rabioſa morſa omnia in rabiem agi præter hominem. 140
canes in ſubſidentes non ſæuire. 127
canum Laconicorum natura. 141
Cantharolethron. 122
cantharos apud Chalcidenſes non viuere 122
cani crines quibuſdam ægrotantibus enati: qui ſanitati reſtitutis in priſtinum colorem redierint. 137
Capæus fl. 147
capræ quando verſis oculis cubent. 135
capræ quomodo afficiantur orytio. 142
capræ quomodo maſculos aut fœmellas pariant. 141
albos aut nigros. ibid.
caprarũ gregis Halicarnaſsi mirum. 109
caprarum pernicies herba in Lycia. 124.
caprarum ſylueſtrium in Creta natura. 128
capri ex lacte coloſtra. 126
capitis humanĩ à corpore auulſi oraculum. 78. 84. 85
carabos à polypode capi. 140
carbones lapidei diuerſæ à li-

à ligneis naturæ. 147. 148
carbones terrestres. 153
Cariæ scorpij quales. 109
Carme. 60
sex. Carminius Hyæus cos. 88.
carnes in olla quomodo concrescant. 110
Carthea vrbs. 9
Carthaginis fons. 149
Carystia animalia. 138
Carystij lapidis fila pro lucernis & ex ijsdem mãtilia. 114
Caryslus. 114
Caßyepia. 60
Q. Caßius Rufus. 99
C. Castopudes. 98
Catia. 98
Cato. 168
Catulus. 168
Caulonia. 108
Caunus. 49
Cecrops bimembris. 139
terræ F. 17
Cecropis filiæ. 122
Cedripolis. 128
Celeus. 35. in auem. 36
Celticam nationem quãdam noctu tantum videre. 112
Celtius Pellij. 99
cenchris. 21
centum annis, & amplius, qui vixerint. 97
Cephaleniæ per fl. diuisæ, alterã partẽ cicadas habere, alterã carere. 120.
Cephalus. 61. ab Aurora raptus. ibid.
è Cera animal. 139
cerambix auis. 41
Cerberus. 35. in auem. 36
cerberi aues. 36
Cereonia verecunda. 100
Ceres Proserpinã F. quærens. 43
Cerontis fl. poti vis mira. 138
è Ceruæ cornibus enata hedera. 128
ceruæ fistulis & cantu captæ. 128
ceruas iuxta vias párere. 128

cerui ossa quomodo ad fistulam inutilia fiant. 121
cerui vbi nulli. 121
ceruorum achainorum fel in cauda. 137
ceruos dextrum cornu defodere. 125
ceryli. 126. à femellis gestantur ibid.
Ceselias Cyrus. 98
Cesennius Petus cos. 95
Ceyx. 45
Chalcidenses Thraciæ. 122
chalcitus lapis vstus animal edit. 138
Chaldæi vates. 188
chamæleontis natura 127
Chaoniæ fons salis 149
charadrias auis. 31
Charax. 276
Charito. 69
Charonia. 145
Cheiron centaurus. 59
Chelidonis. 23
in auem. 25
ad Chelidonas mare fontes dulces. 147
Chimæra mons. 152
Chimeræ ignis perennis. 152
chloris. 21
Chresta Antipatri. 99
Chrysium Theophili. 99
Chriannos simplici obstinatione mortem subire. 323
Chytrinus Coorus. 151
cibo semel tantum vtentes morosiores. 109
cicadæ vocales & mutæ vbi. 119.120
cicadis Hercules silentium imprecatus. 120
ciceremapud Indos non nasci. 113
cicuma vnde 31. malorum nuncia. ibid.
Cimbrica fossa. 145
cinædi partus. 95
Cincropsoses, ibidēq; fons letalis. 149
cinnamomus auis. 131
Cirphis mons. 19
ciſſa. 21
Citti sales. 151
à Claudis etiã claudi prognati. 142

Cleinis. 36. in auem. 38
clemmatis. 114
Cleodeus. 65
Cleonicus. 66
Cleopatra Meleagri vxor. 11
Cleosthenes. 66
Clitarchus. 85
Clodia Potesta. 100
Clymenus. 10
Clytemnestra Helenæ soror. 46
Cochrynna fl. 137
Cocnania Musa. 100
cælum cur manè aspicere iusserint Pythagorei. 334
cogitationes hominis quales esse debeant. 189. 193
cogitationes etiam inutiles, non actiones tantũ, vitandæ. 206
cogitatrix facultas veneranda. 193
Coi riuulus mirabilis. 151. 152
coitus quid. 236
coitus voluptas feminis, quàm viris, maior. 86
coitu frequentiore grauidas mulieres facilius parere. 113
colœoi aues. 36
columbarum natura. 130
colymbes. 21
cometæ vnde. 45
comitialem morbum fistulæ cantu mederi. 117
comœdia vetus. 324. media, & noua. ibid.
congressibus infidis nihil turpius. 328
congrum à carabo vinci. 140
Conimbrigesta. 99
Conon. 95
Conopa lacus. 27
Conopium. 128
Conradus Gesnerus. 155
cor quibus osseum. 137
corde spoliatam testudinẽ viuere. 112
Corbilius. 87
coricium in Parnasso certis temporibus auri simile. 146

Corinna d: Alteratis. 22. 44
Corinthij ab Hercule orti. 15
Cornelia vrbs. 98
Cornel. Gallicanus. 95
L. Cornelius. 97
P. Cornel. Scipio cos. 96
Q. Cornelius. 100
cornicis cum noctua simultas. 135
cornicem in Attica nullã intrare arcem. 109
cornicem non aduolare ad arcem Athenis. 121
Cornius. 97
cornua mouere boues in Phrygia. 137
cornũtum animal non pedere. 111
Coræbus. 65
Coronicus ager talparum expers. 121
Coronides. 45
Coronis Phlegræ F. 38
corpus humanum quid. 177
corporum magnitudines monstrosæ. 92. inde
Corsioli. 101
coruus albus. 38
coruus nocturnus. 31
coruus vulpis socius. 135
corui tantum duo Cranone, et in Lepetymno. 123
cornix ob garrulitatem à Minerua deuota. 122
Coryphasius. 43 (101
T. Cottinas Chrysantus.
Cragaleus. 13. in saxũ versus. 15
Cragaleo exta immolari solita. 15
Cranone duo tantum corui. 123. & currus ibidem ænei mira vis. ibid.
Craterus. 96
Crathis fl. 147
Cretæ antrum apibus sacrum. 35
Cretæ aqua. 152
Cretam nec vlulas, nec vllum letale animal tolerare. 121
Cretensis specus. 56
Crimisius fl. 147

crines qui & quibus pereant. 142
crinita animalia omnia viuos edere fœtus: contrà non item. 136.137
crinita animalia quæ. 137
Criſſa. 19
crocodilus terreſtris. 115
crocodili erga trochilum gratitudo. 129
crocodilum è minimo ouo maximum fieri animal. 140
crocodilum ſcorpios generare. 124.125
crocodilum ſolum ſuperiorem tantum mãdibulam mouere. 136
crocodili parui in Carthaginenſi fonte. 149
Cteſias. 110. eiuſdem Perſica. 111
Cteſiã multa mentiri. 123
Cteſibius hiſtoricus. 100
Cteſylla ab Hermochare decepta. 9. eidẽ nupta. 10
Cteſylla Venus, Hecaerga. 19
Cteſyllæ mors. ibid.
cuculi pulli. 131. à nemine vnquam viſi. 141
cuculi quarum auium nido pariant. 141
cupiditatis peccata grauiora, quàm iræ. 180
cupiditate abſtinendũ. 335
Curetis. 20
Curetum & Calydoniorũ bellum. 11
Curimeda. 10
curioſitas cauenda. 189
T. Curtilius Mancias. 95
Cuſinia Iuuenca. 100
L. Cuſſonius. 93
Cydippe ab Acontio decepta. 9
Cygnea lacus. 27
Cygnus. 25. in auem. 27
Cyſtitrati fons, & Cyſtitræum oleum. 148

D

Daicles in Olympia coronatus. 68
Damoſtratus. 72.95
Danai L. filiæ. 96

Daunius rex Daunij. 50. 51.57.
P. Decennius Demosthenes. 98
Deianira. 10.12.65
Deion. 61
delphini mansuetudo. 134.
delphinum amore puerorum capi. 134
Democritus Abderites. 100
Democriti mors. 188
Demophilus. 95
Demophon. 53
dens herois ad pedis mensuram. 92
dentes mari plures quàm feminæ. 137
Deum nostri curam agere 247.248
cum Deo non disceptandum de iure. 339
dij cur colendi. 345
dij in bestias mutati. 47
dij Typhonis impetum in Aegyptum fugiunt. 47
deorum benignitas. 294
deos & esse, & rerum humanarum curã gerere. 181.
deos nihil temerè in natura constituisse. 339
Diana in Cilurum. 47
Diana noctambula. 31. venatrix. 14
Dianæ apud Ambraciatas cultus. 14
Dianæ de Ambraciatis. 13. 14
Dianæ specus. 92
Dicæarchus. 85
dicere aliquid non ex se, absurdissimum. 332
dictamni herbæ vis. 128
Dictynna. dicty. 61
Didymarchi metamorphoseon libri 41
Dina Sperchij F. 41
Diognetus. 165
Diomedea inf. 57.153
Diomedis filij. 57
Diomedis post captum Ilium res. 57
Diomedis socij in aues. 58.153
Diomus. 20

Dion. 168
Dionysodorus. 87
Diopatra. 41
Diotimus. 276
diuinationis ex pecudum inspectis extis origo. 103
doloris consolatio. 266
Domitianus Cæs. IX. cos. 95
Domitius. 168
Dorienſiũ corpora in aues. 58
dormientes, operarij. 247
Dorotheus medicus. 95
dracontis. 21
Dryas. 29
Dryope in alnum. 53. in nympham. ibid.
Dryopis. 13. regio. 52. 53
Dryops. 52. Dryope. ibid.
Duccurius Aluccij. 99

E

Ecdysia festum. 34
Echinorum marinorũ ouua cum Luna crescere & decrescere. 145. quid eisdem peculiare. ibid.
in Echonẽ conuersus Hylas. 46
Eidothea nympha. 40. 49
Eilithyiæ. 104
Elatus Lapitharum rex. 86
Electræ portæ. 54
Eleis Olympiorum cura oraculo iniuncta. 68
elemẽtorũ mutua mors. 212
apud Eliam nullũ non nascí. 122
Elmæi rupes. 114
Elos Lacedæmonijs oppugnata. 67
Empedocleus globus. 338
Epænetus rex. 145
Ephesiorum præceptum. 334
ephippa. 19
Epictetus, eiusq; philosophiæ genus quale. 157
Epicteti commentarij. 166
Epicteti dictum. 335
Epicuri dictum. 266. 301
epilepsiæ medicamentum galeo-

galeotæ senium 125
Epimelides nymphæ. 51
Epimenidis somnus. 105.
ætas. 106
equæ animalium omnium ad coitum maximè proclives. 143
equæ generosæ pulli mirũ factum. 134
equarum hippomanes. 125
ex Equis vespas nasci. 134. 135
Erasinus. 60
Erichthonij fabula. 121
Eriunij dij. 44
Erodius. 18
erodius ex Antho. 19
erodij quales in Diomedea inf. 153
Ersa. 122
T. Eruſius Pollio. 98
Erythema. 153
Eteſiæ. 146
eſt lata via, prouerb. 162
Eudoxus Cnidius. 114
Eudoxus Rhodius. 112
Eugnotus. 35
Eumachi periegeſis. 94
Eumares. 85
Eumelus. 30. 35. in auem. 32
Eunomus Chius. 118. citharœdus. 119 (142
eunuchos non calueſcere.
eunuchos radice quadam inuncta fieri. 111
curipi reciprocatio ſeptimo quoq; die intermiſſa. 146
Euripidis locus. 159
Europus. 65
Eurybatus. 20
Euryopa Nili F. 96
Euryſtheus. 53. eius cædes. ibidem
Eurytion. 58
Eurytius. 32
Eurytus. 13. rex. 49
Euſeirus. 40
exiſtimatio à quibus petenda. 190
exta pecudum vnde futura indicãdi vim ſortita. 102
exul in mundo quis. 207

F

fabæ vſu cur interdictum à Pithagora. 116

fabam

Fabam apud Indos non nasci. 113
Fabarum putamina radicibus arborum apposita. 116
Fabius. 215
Fab. Catallimus. 345
Fabris visa pelecanis, fausta. 24
Fabularum scriptionis finis. 324
de Fabulosis locorum rebus liber. 109
Falernum. 236
Fama post obitum qualis. 194
Famæ sonus inanis. 200. 204
Fastus humilitatem præ se ferens omnium grauissimus. 345
Fatum nullius vitam abrũpere imperfectam. 193
Fatum vniuscuiusq; & constare aliunde, et secum aliud adferre. 190
Fati ratio. 220.221
Fauentia. 98
Faustina. 276
Faustus Sabinus. 101
Felis vbi nulla. 121
Felis conceptio & partus qualis. 49
Felis genitale membrum os seum. 137
Feles ex Galinthiade. 48
Fidentia. 98
Finis homini propositus quis. 184.225.226
ad Finẽ certũ omnia quæ aguntur, referenda. 184.
Fistulæ cantũ isthiadem curare, & morbum comitialem. 117
Fœcunditatis mirandæ exẽpla. 96
Foliorum rationẽ habẽtia. 318
Fons aceti. 148. olei. ibidem
Fons mures in se habens. 148
Fontis ad sinum Arabicum vis mira. 110
Fontium quorundam mirabiles vires. 148. inde
Formicæ quomodo suæ formica-

micaria deserant. 138
formicas nouilunio quiescere. 146
fretũ Italiæ ad Lunæ motum crescere & decrescere. 145
frigoris sensum arcens spina. 111
frontis indicia. 143
Fronto. 168
Fronto Albutij. 99
frustrà nihil faciendum. 275.342.343
fucus impostor. 237
fuci. 133
fugitiuus. 314
fulica ex Hyperippa. 30
fulica, quæ & Phana auis. 17
fulica vnde. 30
fulicæ bonum omen. 18
M. Fuluius Flaccus cos. 88
P. Fuluius Phryx. 98
Furiæ placatæ. 74

G

Galetea. 32. in puerum. 34
galeota senium exuens deglutit. 125
galeotes senium, ad epilepsiam medicamentũ. 125
Galinthias. 48. in felem ibid.
Galinthias Hecatæ ministra. 49
Galinthiadis sacra. 49
gallinæ domesticæ qnomodo sterilescant. 116
L. Gamnius. 98
Gaza Timonis. 99
genius cuiusq; quomodo colatur. 182.191.193
genius cuiq; à deo datus, naturæ suæ præses ac dux. 229
Gerandrum. 114
L. Glaucĕius Verus. 97
glebæ oculorum curationi vtiles. 153
globus Empedocleus. 338
gloria anullius momenti res. 298
gloriæ vanitas. 200
Gorge, vel Gorgo. 10.12
graculi vnde. 36
graculis dona à Venetis dari solita. 154

grauidas mulieres coitu frequentiore facilius párere 113
grus vnde. 32
gruum cum Pigmæis bellum. 32
gruum natura. 130
Gyarus insula. eiusq; mures quales. 124
Gyzantes Africæ gens. 115

H

Hæmon. 65
Halex fl. 119
haliæetus vnde. 24
Halicarnassi quale sacrum Ioui Afræo fieri solitũ. 109
Harpa. 37. in auem. ibid.
Harpasus. 37. in auem. ibidem
Hecaerga. 29
Hecaerga Cteſilla. 10
hedera in ceruæ cornibus. 128
Helenæ ſoror Clytemneſtra. 46
Hellanicus Leſbius. 146
Hellanodicæ. 66
Heluidius. 168
helxines herbæ vis. 113
Heraclea capta. 80
Heraclidis Cretẽſis de vrbibus Græciæ liber. 111
Heracliti dictum. 212. 247
Heracliti mors. 188
Hercules Alcmenæ natus. 48. Argonautarũ dux 45
Hercules cicadis ſilentium imprecatus. 120
Hercules in hinnulum. 47
Hercules Olympici certaminis inſtitutor. 65
Herculis de Ambracia lis 14
Herculis lauacra. 13
Herculis poſteri patria pulſi. 53
Herculis ſtatuæ æneæ in Phæneo poſitæ. 147
Herculem inter LXII. liberos vnicam tantum filiam habuiſſe. 142
Hermeſianax. 59
Hermeſianactis Leõtij lib. 59.

Hermochares. 9
Hermotimi Clazomenij defuncti ſpectrum. 106. fanum ei erectum. 107
Herodorus. 131
Heſiodus. 85
Heſiodi magna Eœa, ſiue Orientalia. 41
Hierax. 12. in auem verſus ibid. inde
Hiero Alexandrinus et Epheſius. 74. Tianus. 99
Hieronymus hiſtoricus. 100
Himera fl. 147
Hippaſus. 22
Hippo Rheginus. 145
hippocentaurus. 96
Hippocratem multorum morborum medicũ, morbo ipſum etiam deceſſiſſe. 188
Hippodamia. 18. in corydum. 19
Hippolyta Smyrnæ nutrix 54
hippomanes. 125
hippomania. 143
Hipponus. 58
Hippoſtrati Minos. 96
hircorum indicia. 143
hirundo alba. 145
hirundo vnde. 25
hirundinis in conficiendo nido induſtria. 129. item in alijs. 130
hirundini oculos effoſſos renaſci. 137
hirundinum pullis oculi ſi effodiantur, eos viſum recipere. 140
Homeri curioſitas. 126
Homeri locus. 91. 127
homo ad agendum natus. 216. item ad beneficentiam. 304
homo homini natus. 176. 199. 286. 287. 288. 329
hominis cum vniuerſo hominum genere cõiunctio quæ. 344
hominis finis non in reb. externis conſtitutus. 225. 226.
hominis lætitia. 277. 282
hominis naturæ conueniẽs omni

omnium hominum curam gerere. 190
hominis officium. 194
hominis pars præcipua quæ. 235
hominis partium præstantiores quæ. 264
hominis potentia. 340
hominis propriũ 257. 277
hominis substantia. 177
homini cibo & potu assumptis idem pondus, quod iciuno. 118
hominem è tribus constare. 337
hominem homini repugnare, aut succensere, contra naturam. 176
hominem qui auersatur, animam suam ipsius cõtumelia afficit. 184
homines inter omnes se cognati. 190
homines singuli aliorum causa nati. 199. vide, Homo homini.
homines seipsos cum magis alijs diligunt, pluris tamen aliorum quam suam de se existimationem facere. 338
hordei plantatores pallere. 109
Hylas. 45. in Echonẽ mutatus. 46
Hylas Herculi frustra quæsitus. ibid.
Hylæ sacra. ibid.
Hyllus. 53. 65. augur. 74
Hymenæus. 42
Hyppamis fl. 138
Hyperboreorũ sacra. 36. 37
Hyperippa. 29. in auẽ. 30
Hypermestra. 34
hypsiætos. 38
Hyrieus. 44

I

Iapyx. 50. Iapyges. 51
Iason præses. 88
ichneumon. 30. eius natura. 129
Idæ herois caput. 91
iecur pecudum vnde futura indicet. 102
ignis chimæræ perẽnis. 152

ignem salamandra extingui. 138
impetiginẽ ophiusa aboleri. 148
impictatis reus quis. 288. 289
impossibilia sectari, insani est. 226
apud Indos quæ non proueniant. 113
infantes quinq; vno partu editi. 96
infantes intra XL. dies nec flere, nec ridere. 143
infortunium sapienti nullum. 215
intellectus quomodo fundatur. 287
intellectus corruptio, pestis. 290
intelligens quis. 308
intelligentia. 201
Interamesia. 99
Ioppæ vicina palus. 150
Iphigenia. 46. Dianæ imolata. ibid. ab ara Dianæ ad Tauros translata. 47
Iphigenia Achillis vxor. ibid.
Iphigenia diua facta. ibid.
Iphis Euripideus. 159
Iphitus. 65. rex. 68
ipna auis. 39. quibus bona. 40
ira à rationæ aliena. 258
iræ peccata minus grauia, quàm cupiditatis. 180
iræ remedium. 315 331
irati vultus contra naturam. 258
Irus. 58. 59
ischiadem curari fistulæ cantu. 117
Istidis fons. 150
Italica Eubœa. 137
Ithaca leporum expers. 121
Ilys. 22
Iulia Modestina. 101
Iulianus. 215
Iulis vrbs. 9
C. Iuliis Pothus. 98
Iunius Silanus Torquatus. 87

Iupi-

Iupiter auerruncator. 80.
auerruncus. 87. hoſpitalis. 74.
Iupiter in Creta à Rhea editus. 35
Iouis Aſcræi ſacrum. 109
Iouis Seruatoris, Inſpectoris, Benigni cultus. 17
iuſticiæ ortus. 326
iynx. 21

K

κατορθώσεις. 225

L

Lacedæmon quomodo à peſte immunis facta. 107
Lacedæmoniorum in peregrinos officium. 334
lacus aliquot mirabiles. 150.151
Laius. 35. in auem. 36
Laij aues. 36
C. Lallius Tioneus. 100
L. Lamia coſ. 88
lamia fera. 19
lamiæ, vulgi opiniones Socrati dictæ. 334
Lamprus. 32
Lampſaci fons. 148
lanæ Mileſiæ. 111
Laodicea Syriæ. 88
Laphria. 61
lapides mirabilis naturæ. 153
lateres apud Tanam quales. 153
Latmi Cariæ ſcorpionum vis mira. 123
Latmica foſſa. 145
Latona in murem araneũ. 47
Latona Phytia. 34
Latonæ Apollo & Diana nati. 55
laus à quibus petenda. 190
laus populi quid. 238
laudis vanitas. 204. 285
leænam bis non concipere. 126
Lelanta. 29
C. Leledius primus. 100
Lemniarum mulierum fœtor. 144.
lentem apud Indos nõ naſci. 113
leo Aetolicus. 25

Leonis ossa solida. 137. & percussa ignem emittere. ibid.
Leontium Hermesianactis 59
Lepetymnus mons. 123
Lepidus. 215
lepus mali ominis auis. 39
lepores vbi nõ nascantur. 121
Lerus inf. 12
Lesbi glebæ oculis salubres. 153
Leuce inf. 145
Leucippa. 21
Leucippus. 34
Leucoij coronis per noctẽ lucernæ cur adhibeantur. 116
Leucothea vrbs. 149
Leucothoæ auis. 31
libanotide herba tineas in vestibus arceri. 117
librorum bonorum reliquiæ, etiam mutilæ non contemnendæ. 161
librorum sitis. 177
L. Licinnius Palus. 97
Liparis fl. 147
Litræ Aegypti. 93
Liuia Attica. 100
Locri vnde Ozolæ dicti. 144
Locrorum & Aetolorum bellum, oraculo prædictum. 78
longæuorum exempla. 215
A. Lucennius Nerua Silanianus cos. 95
Lucilla. 276
Lucius Lupus. 345
Q. Lucretius primus. 99
Ludi seculares, deq; ijsdẽ oraculum. 103
cum Luna quæ crescant et decrescant. 145
luparũ partus fabulosus. 135
lupus in saxum. 59
lupi piscatorum custodes. 128
luscinia vnde. 25
luscinię vbi melius canãt. 120
Lusis fons. 148
Lycabettus mons. 122

Lycaon. 50
Lycia, prius Trimilis. 56
Lycius. 37. in auem. 38
Lycius Apollo. 85
Lycurgus Spartanus. 65
Lycus. 135. Rheginus. 148
Lycus de fluminib. & fontib. 147
Lynceſtarum aqua. 152
lyræ inuentor. 40
M
Machates, & ſpectrũ Philimnij eidem conuerſatum. 69. 71. eius mors. 74
Macrinus. 88
Macroſciris ſepulcrũ. 94
magnes. 42
Magneſia regio. 42
magnetem interdiu tantũ trahere. 112
malicia. 252
maliciam in genere mundo non obeſſe. 286
malum homini quid. 271
malum nihil. 211. 212
mandibulam inferiorẽ omnia animalia mouere, excepto crocodilo. 136
manſuetudo genuina, inuicta. 330
Mantis. 99
Marcianus. 165
mare, gutta mundi. 245
maris feruor circa Aeoli inſulas. 147
in Mari Indico arbores naſci. 147
Mars in piſcem. 47
Marſanus mons. 134
Maximus. 169
medicamentorum minor apud eos qui aſſueuerunt, efficacitas. 118
è Medulla ſpinæ hominũ ſerpentes naſci. 139
Megaletor. 29. in auem. 30
Meganira. 20
Megaſthenes. 96
Megaſthenis res Indicæ. 147
Melaneus. 18. Apollinis F. 13
Melanippa. 10
Meleager. 10. matris diris deuotus. 11

Meleagri fatum, & interitus. 11
Meleagri sorores in aues mutatæ. 12
Meleagrides aues. 12
vbi. 121
Melita vrbs. 28.60
Melite fons. 55
Meliteus. 27.28
melius quid, et meliori semper inhærendum. 192
mellificium è floribus. 115
mendax impius. 288
Menecratis Xāthij Lycia ca. 56
Menippa. 44.45
Menippus. 249
mens ab affectibus libera, arx. 283
mens cuiusq; deus. 344
mens nostra vniuersi, & proximi, quomodo perpendenda. 295.296
mens quomodo seruanda pura, prudēs, modesta, iusta. 285
mens sana ad omnia parata. 319
mens seipsa quomodo vtatur, curandum. 347
mens vna. 346
mentis in homine præstantia. 341. natura. 259. vis 317
menti diuinæ cum hominis animo communia quæ 232
Mercurius, fur deus. 31
Mercurius in ibin versus. 47
Mercurius pastor. 42
Mercurius terrestris placatus. 74
mergus ex Bulide. 16
mergi alimentum. 16
mergi cibus. 16
Merops. Meropis. 30. in auem. 31
Messapij. 51. à Diomede fusi. 57
Messapiorum pueri in arbores conuersi. 52
Metiocha. 44.45
Meuania. 87
Milesiæ lanæ. 111
Miletus Apollinis F. 49. et vrbs

vrbs. ibid.
Minerua cæsia. 30
Minerua Vulcano matrimonio iuncta. 122
Minyades in aues. 22
Minyas. 21
Minnyrides. 59
Misma. 43
Mnemosyna. 21
Mnesarchus. 108
Mœra. 60
Monimus Cynicus. 184
monotus. 134
monstrosæ corporum magnitudines. 92.
monstrosi partus. 94
monychi vbi. 136
Mopsus. 32
mores nigri qui. 207
mori, in elementa dissolui. 275
mori, nihil habere incommodi. 180
mors æquo animo subeunda. 214. 320. 347. 348.
item expectanda. 223
boni consulenda, non contemnenda. 290
mors arcanum naturæ opus. 201. 182. eiq; *prodest.* ibid.
mors nihil aliud, quàm mutatio. 299
mors quid. 185. 259. *an malum.* 260. *quomodo facilè feratur.* 291
mortis commoda. 242
mortis consideratio omnibus rebus propriæ. 213. inde
mortis contemplatio. 203
ad Mortis cõtemptũ præsens auxilium. 215. 347
morti omnia obnoxia 278
ad Mortem cur potissimũ festinandum. 186
Muabus fl. 147
mugilem in metu caput occultare. 140
mulierem vno partu non vltra quinque párere. 142
mulierum mentis alienatio pœanibus curata. 115
mulus vbi nõ nascatur. 122
Munatia Procula. 101

oculos serpentib. effossos, vt & hirundini, renasci. 137
Oeneus Porthei F. rex. 10
Oenei filiorũ interitus. 11
Oenco regnum à Diomede restitutum. 57
Oenoë. 31. in gruem. 32
Oenomaus. 67
Oeta mons, & vrbs. 52. 53
olei fons. 148
Olympia cur instituta. 65. 66
Olympiadibus V. nemo coronatus. 68
Olympicum certamen aliquãdiu intermissum. 65
Olympici certaminis institutores. 65. 66. 67
de Olympicis cert. rursum instituendis oraculũ. 67
omnia ab æterno eiusdem formæ, ac circulo reuolui. 183
omnia fumus, & cinis, & sermo. 345. 347
omnia ita esse nata, vt mutentur & pereant. 342
omnia secundum Vniuersi naturam fieri. 344
omnia vel necessitate fatali vel prouidentia, vel cõfusione inani fieri. 340 341
ophiusa, contra impegitinem. 148
opinio eijcienda. 344. tollenda. 342
opinio in nostra potestate. 342
opinionis vis. 201. 202
in Opinione sita omnia. 184
opinione omnia constare. 340. 342
in Opinione omnia versari. 344
opiniones imaginationib. abolitis optimè extingui posse. 252
opiniones vulgi Lamiæ Socrati dictæ. 334
optãdum quid, & qualiter. 220
Oraculum. 66. 67. 68. 78 81. 83. 102. 103

oraculi explicatio. 82
orchilus vnde. 30
Orchomenum. Orchomenus. 21.45
Orcilochia. 47
Oreius. 39. in auem. ibid
origani vis. 129.138
Origanio. 249
Orion. 44
Orithyia. 54
Orphei caput vbi sepultũ. 120
Ortisia. 99
Ortygius. 37. in auem. 38
orytij vis in capris. 142
ossa leonis solida, & percussa ignẽ emittere. 137
Othreis nympha. 27
Othreis. 40
Othrys mons. 40
ouis in fimũ defossis in Aegypto, excludi pullos. 140.
oues absinthio vescẽtes bile carere. 113
oues poto Cochrynna fl. nigros fœtus facere. 137
oues quomodo masculos aut fœmellas pariãt. 141
albos aut nigros. ibid.
ouium intestina tantum vocalia, non arietum. 120
Oxilus. 52
Ozolæ vnde dicti Locri. 144

P

Pæanum scriptores in Italia vnde tam multi. 115
Palæa mulierum fœcunditas. 96
Palecij. 145
Pallantianum prætorium. 101
paludes aliquod mirabiles. 150
Palumbes quomodo ictus serpentum curent. 129
Pamphilus scriptor. 41
Panactes. 34
pancratiastes quid à gladiatore differat. 340
Pãdareus. 22, 56. in auem. 24. in saxum. 57
Pandion. 32
Pandrosos. 122
pardalis natura. 128

Parma. 98
Parmia. 101
Parnaßi peculiare. 146
Paræcopolis. 99
parti nocere non poſſe, quod toti prodeſt. 306
partus monſtroſi. 94
parybi ligni vis. 110
paſiphae. 61
Paſiphila. 117
paſtinacæ marinæ aculeus. 124
paſtores in ranas. 56
patientiæ exercendæ duplex ratio. 221
patricij inhumaniores reliquis. 168
pauper quis. 207
peccare, in quo ſitum. 303
peccatorũ cõparatio. 180
pecudum exta vnde futura indicandi vim ſortita. 102
pedicularis morbus. 139
pediculi ex hominis corpore. 139
pediculorũ in longis morbis natura. 112
pelecanus vnde. 14
pelecani natura. 131
Peleus. 58
Pelius mons. 58
Pelij montis ſpinæ frugiferæ vis. 111
Pellus. 19
Peloponneſijs Olympicũ certamẽ aliquandiu intermiſſum. 65
Pelops. 65.67
perdices Attici & Bæoti nõ pariter vocales. 120
perdices vbi nõ viuant. 121
perdicum conceptus. 138 natura. 130.141. quomodo pullos excludãt ibidem.
peregrinus in mundo quis 207
peregriniapud Lacedæmonios in honore habiti. 334
Periphantes. 10
Periphas. 16. pro Ioue cultus. 17. in aquilam verſus. ibid.
Permiele. 42

peſtis

peſtis alia animalium, alia hominum. 290
Petilius Rufus coſ. 95
L. Petri. 101
Petronia Quinti. 98
P. Petronius Spalianus coſ. 95
T. Petronius. 98
Peucetius. 50
Peucetij. 51
Phæſtiorum ritus. 34. 35
Phæſtum. 32
Phagrus. 27
phalangia parentes necare. 139
Phalæcus. 14
phana auis. 17
phana pullorum aquilæ nutrix. 132
Phanias. 151
Pherea. 10
Pherecydes. 53. eiuſq; vaticinia. 107. præſtigiæ. 108
Pherecydem Syrum pediculari morbo interijſſe. 139
L. Phidiclanius Nepos. 99
Philæus. 29. in auem. 30
Philetas. 121. curioſus. 124
Philinnium. 70
Philippi Macedoniæ. 99
Philiſtio. 249
Philonis Aethiopica. 149
philoſophandi ratio optima quæ. 160
philoſophiæ & aulæ ratio 236
philoſophia in quo potiſſ. conſiſtat. 185. quæ poſcat. 222. quo pacto contemptores ſuos vlciſcatur. 158
philoſophiæ opus ſimplex & verecundum. 298
philoſophiæ potiſſ. cõſentaneum quid. 345
philoſophiam ſolam poſſe hominem tutò deducere. 185
Philotis in virum verſa. 88
Philoxenus. 146
Phlegon Adriani Imp. libertus. 65
phocæ genitura. 125
phocam lac habere. 126

Phocion. 327
Phocus. 58
Phœbus. 249
Phœnix. 60
Phrixus. 42
Phylarchi Historiarum libri. 110
Phylius. 25. eius victoriæ. 26. monimentum. 27
Phyllis greges quinto demum die potari. 146
Phytia Latona. 36
Picrides in aues conuersæ. 21
Pieridum cum Musis certamen. 21. earum nomina. ibid.
Pierus, eiusq; nouē filiæ. 21
Pinarus fl. 116
piphnix vnde. 38
pipo. 21. 30
piscator rana. 132
piscis heri, cras salsamentū aut cinis, prouerb. 214
pisces stomachocarere. 137
pisus. 65. 67
pix è lacu zacynthi. 150.
Placentia. 98. (151
in Placitorū vsu simile esse oportere pancratiastæ. 340
M. Platius cos. 88
Pluto Tantali mater. 57
pœnitentia. 273
poeseos finis. 324
Polla Donata. 101
Pollentia. 98
Pollia Polla. 98
Polpa. 99
Polycritus. 74. 147. eius spectri apparitio. 76
Polyphonte. 38. vrso congressa, eiusq; filij. 39
Polyphonte in auem conuersa. 39
polypi mira natura. 127 132. 133
polypi natura imitanda. 127
polypi nautæ subtilitas 133
polypum à congro capi. 140
polypum sua acetabula deuorare. 125
Polytechnus. 22. in auē. 24.
Polydora. 52

Polyphemus ad Hylam inquirendã ab Hercule relictus. 46
M. Pomonius Seuerus. 101
Cn. Põpeius Gallus cos. 95
Pompeij mors. 188
C. Pompusius Montianus. 101
Pontium. 108
Pontus fl. 147
Porcius Cato cos. 79
C. Portensius Fronto. 98
posteritatis ratio quatenus habenda. 282
præsens quod est, id omnibus idem. 183
præsentia tantũ molestiam afferre. 280
Praxonides. 66
Prion. 22
Prionis spelunca. 43
Procleus. 65
Procris. 61. eius ad Minoen fuga. 62
Procridis iaculum & canis. 62.63
Prœzi. 99
Prœtus. 48
promõtorij similes nos esse debere. 214 (344
proprium nihil cuiquam. 308
prudens quis. 222
prudentia. 65
Prytaneus. 58
Psamathe nympha. 124
Psillis aspidum morsus innocuus. 124
Publius imperator à lupo rufo deuoratus. 84
Publij imp. insania. 81. & oraculum ab eo editum 82. inde
Pulcer geometra. 93
pulchrum omne, ex seipso tale. 204
pullos quæ aues cùm volare possunt, ejiciant. 141
pulmones habentia animalia omnia respirare. 136
punica mala sine osib. 116
T. Purennius Tutus. 101
purpura quid. 236
putei Mythopoli. 152
Pygmæi. 31
Pygmæorum cum gruib. bellum. 32

pyracum palus. 151
Pythagoras Mnesæchi F. 108. eius præstigiæ. ibid. femur aureũ. ibid.
Pythagoras cur fabæ esu interdixerit. 116
Pythagoreorum præceptum. 334
Pythius seruator. 14

Q

Quantitates naturarum paulatim defeciſſe. 93
quartanæ curatio. 113
P. Quiſentius Sphyrio. 101

R

radij ſolis. radij natura. 286
Ræcius Taurus. 95
ranæ piſcatoris natura. 132
ranæ ex paſtoribus. 56
ranæ Seriphi mutæ. 120
ratio, rationalis ars, cuiuſmodi. 225
rationem ducem vbiq; ſequens, qualis. 311
ratione prædita omnia inter ſe cognata. 196
Rauenna. 98
Regia. Rhegium. 98
Reginorum colonia. 119
regium eſſe, malè audire, cum bene feceris. 260
Renia inſ. 121
res humanæ fumus & vanitas. 316
res humanæ qualiter intuendæ. 344
res naturales quæ appendicis loco ſequuntur, cuiuſmodi ſint. 186. 187
res precioſæ quomodo inſpiciendæ. 236. 237
rerum obſcuritas. 223
rerũ indifferẽtium diſcrimen opinionis tantum cauſa ſtatutum. 345
res extrinſecus accidere vel fortunæ, vel prouidentiæ nutu. 343
Rhodi, oſſa magnæ molis. 93
rupex. 31
Ruſticus. 165
rutæ odor ſerpenti inimicus

cus. 129

S

Sacer mons. 146
Sacra cælestibus dijs interdiu celebranda. 104
Sacra saxa, locus. 51
Sacrificiorũ carnes in Olympijs à miluijs intactæ. 109
Salamandra ignem extingui. 138
Salamis. 59
Salis fons. 149
Salis Siculi peculiaris natura. 152. 153
Saluia Varena. 99
C. Samphius. 100
Sanguinis expertia animalia quæ. 136
Sarces Kilamacetis. 99
Saturno regnũ à Ioue ereptum. 56
Sauna vrbs. 96
Scamandrum fl. cur xanthum, siue fuluũ Poeta vocet. 137
Schæneus. 18. in quem. 19
Scorpion herba. 115
Scorpij Cariæ quali natura. 109
Scorpij è crocodilo. 124. 125. itẽ è sisymbrio. 125
Scorpionum in Latmo Cariæ diuersa vis 123
Scorpionum terrestrium interitus. 139
Scorpijs letalis herba. 115. 116
Scotusæ qualis fons. 149
Scyrus ins. 107
in Scythia mulum non nasci. 122
Scytinus Chius. 110
Secessus quærere, hominũ esse abiectæ sortis. 198
Secessus quietiss. cuiusmodi. 199
Seculares ludi, deq; ijs oraculum. 103
Seculum quot annis constet. 103
Secũda nauigatio, prouerbium. 290
Semina naturæ. 210
Sepulcrum centum cubitorum longitudine. 94

Seriphi ranæ mutæ. 120
ſermonem in ipſo ſtatim vultu & oculis debere apparere. 327
ſerpens duobus pedib. 115
ſerpētes à muliere editi. 95
ſerpentes à ſpinæ humanæ medulla naſci. 139
ſerpentes XXX. coſtis præditi. 137
ſerpentes vbi non naſcantur. 121
ſerpentum ictibus contraria. 129
ſerpētibus oculos effoſſos renaſci. 137
ſerui partus. 95
T. Seruius Secundus. 98
Seuerus Antonini Imp. frater. 168
Sexti virtutes. 166. 167
T. Sextius Africanus coſ. 95
Sibylla ſepulchro deſtituta. 102. 103
Sibyllæ Erythrææ ætas. ibid.
Sibyllæ oraculum de androgyno. 88
ſiderum curſus quatenus conſiderandus. 262
ſimia à muliere edita. 95
Simmiæ Rhodij Apollo. 36
ſimplicitatis oſtētatio, inſidiæ. 327
ſiniſtram manum fortius retinere frænum, quàm dextram. 339
Sipræta. 34
Siſyphi poſteri. 13
è Siſymbrio ſcorpios naſci. 125
Smyrna. 54. eius in patrē amor. ibid.
Smyrna in arborem. 55
ſocietas, finis homini propoſitus. 226
Socratis continētia & αὐτάρκεια. 173
Socratis dictum. 334
mors 188
in Socrate quid potiſſimū conſiderandum 26
Soli. 114. Ciliciæ. 116.
ſolis effuſio 286

ſolis

ſolis ſons. 149
ſolem corpora noſtra adu rere, ignem non. 112
Soſus 65
Sparto 32
ſpectrum Actolum. 74
inde. eius ad Actolos ſermo. 76
ſpectri Buplagi oraculum. 80
ſpectri mortuæ mulierculæ hiſtoria. 75. *inde*
ſpecus certis diebus ventis carens. 146
Sperchius flu. 41.52
ſpinæ frugiferæ in Pelio *vis* 111
è Spinæ hominum medulla ſerpẽtes naſci, & quorum. 139
ſpongiæ ſenſu præditæ. 138.
ſquamata animalia quæ. 137.
T. *Statilius Taurus.* 87
ſtigmata quoſdam in natiuitate ſecum protuliſſe. 142
ſtranguriæ remedium genitale viuerræ. 142
Strymon. 38
Styx auis. 39
Stygis aqua in Phœnio. 151
ſulfuris vis. 138
ſuperciliorum indicia. 143
ſus quomodo ſerpẽtis morſui medeatur 129
ſus ſylueſtris vbi nõ naſcatur. 121
Sybaris fera. 19. *item fons & vrbs.* 20
Sympheruſa virgo in Symphorontem virum conuerſa. 88

T

Tabus in ſacco, prouerb. 280
Tacus de lapidibus. 114.
talo ſolidungula animalia carere. 136.137
talos quæ animalia habeãt in poſterioribus pedib. 111
talpæ vbi non naſcantur. 121

M. Talpius Vitalis. 98
Tamphius. 99
Tanæ lateres. 153
Tandasides. 165
Tanneta. 101
Tantalus. 56. præcipitatus. 57
Taphius mons. 144
tarandi natura. 127
Tartarus tyrannus. 28. & flumen. 29
taurus in apes. 124
Tauri gens vnde dicta. 47 58
Telamon. 63. (185
Teleboij.
Teleſtæ vita Ariſtoxeni.
tempus momentaneum rerum omnium. 214
tempus omne inſtans, punctum æternitatis. 245
Terdua. 38
Terembus. 40
M. Terentius Albius. 98
terra tota punctum. 200. 276
terræ mors, aqua. 212
terræmotus ſub Nerone. 92
L. Tertius. 101
teſtudinis natura. 129
teſtudinem corde ſpoliatã viuere. 112
Teucer. 59
Teucris cetus à Neptuno immiſſus. 12
Thapſiæ radicis vis. 110
Thebæ. 35
Thebæ Aegyptiæ. 146
Therias. 54. eius inceſtus. 55
Teliphonum. 115
Theodotus. 175
Theophraſti comparatio peccatorum. 180
Theophraſti liber de diuinis furoribus. 117
Theopompus de terræmotibus. 94
Theopompi hiſtoriæ. 105
Theopompi mirabilia. 109
ad Thermopylas pugnatum cum Antiocho. 79. 80
Theſeus Euripideus. 159
Theſprotiæ carbones. 153

Theſei filiorum cædes. 11
Thoas rex. 47
Thoricum Atticæ. 61.62
Thraſeas. 168
Thraſſa. 38
Thraſyllus. 94
Thyria. 25. in auem. 27.
Tiana. 99
Tiberij coloſſus. 92
Tiberij religio. 92.93
Timæi Siculæ hiſtoriæ. 119
Timandra. 15. in parũ verſa. 16
Timon citharœdus. 153
tineæ in veſtibus quomodo arceantur. 117
Tireſias à Iunone excæcatus, à Ioue vaticinãdi arte donatus. 86
Tireſias in fœminam mutatus. 3. 85. rurſus in marem. 86
Tireſiæ inter Iouem & Iunonem iudicium. 86
Titones à Ioue pulſi. 56
Torgi colonia Ambraciã deducta. 13
torpedinis natura. 132
Toxeus. 10
tragœdiarum vſus. 323
Traianus VI. coſ. 95
tranquillitas animi quomodo paretur. 206
tranquillitati animi ſtudendum. 178
Trimilis, quæ poſt Lycia 56
tripolium herba. 127
tritici Bactriani grana olearum nucleos æquare. 113
trochili natura. 129
tubæ cantus alienatæ mẽti medela. 117
tubera crebris tonitruis diuiora fieri. 116
Turella Forenſis. 98
turpitudo ſola malũ. 330
Typhon. 47. eius mira forma. ibid. in deos impetus. ibid.
Typhoni fulmine icto Aetna impoſitus. 48

V

C. Valerius Primus. 98
L. Valer. Flaccus coſ. 79
vanitas rerũ omnium. 210

C. Vatius Tertius. 98
Veleia. 98
Velia. 98
Q. Velius. 99
Venetos dona graculis mittere. 154
ventre prædita animalia omnia etiam vesicã habere. 136
Venus Ctesylla. 10
Q. Veratius cos. 95
veratri potiones assuetis minus noxiæ. 118
Verus Imp. Antonini auus. 164.
vesicam quæ animalia habeant. 136
vesparum ortus ex equis. 124.125
vespas non respirare. 136
vespertilio vnde. 22
vespertilio quib. præ cæteris auib. prædita. 126
M. Vestinus Atticus cos. 95
T. Veteranius. 98
L. Vettius. 98
L. Vetustius Secundus. 97
via breuissima semper incunda, & ea quæ. 215
T. Vibius Thalbius. 93
vicissitudo rerũ omnium. 139.210.225.256.257. 272. inde
M. Vilonius Seuerus. 98
M. Vinicius. 86
violæ albæ coronis cur lucernæ per noctem adhibeantur. 116
viperam semel tantum parere. 126
vir bonus quis. 207
vir bonus vt sis curãdum, non qualis sit disputandum. 312
virum bonum hircosi aliquid simile habere debere. 327
virgo in marē mutata. 87
vita arcanum naturæ opus. 208
vita etiam longissima exiguum spacium. 215
vita beata in quo versetur. 270 (278
vita quomodo cõponēda.
vitæ amissio nihil aliud quàm

quàm mutatio. 299
vitæ breuitas. 312
vitæ finis à Deo determinatus. 348
vitæ finis quatenus nõ malus. 343. & quomodo fiat bonus. ibid.
vitæ humanæ tempus, momentum. 184.
vitæ salus in quo sita. 345
vitæ spacium longissimum idem cũ breuissimo. 183
vitam opinione consistere. 200. 201
vitam, si suo tempore desinat, nihil mali pati. 343
vitiligini albæ succurrens palus. 150
viuendi ars palæstricæ quã saltatoriæ similior. 265
viuere, esse tantum præsentis momenti. 338. 344
viuendi rectè facultas in animo posita. 328
viuendum cum dijs. vitam cum dijs quis agat. 229
viuendum tanquã in monte. 312
viuere vnumquenq; tantum præsens temporis punctum. 194.
viuere quid. 346
viuerræ genitale osseum. 142
vlcera quæ difficulter cicatrice obducantur. 116
vlciscẽdi ratio optima quæ 235
vlcus mundi. 208
vlula vnde. 22. 31
vlulas in Creta non viuere. 121.
vniuersi corpus. 220
vniuersi natura nihil extra se habet. 284.
vniuersi naturæ nihil vsitatius, quàm mutare & innouare. 210
volucres vnde futura indicandi vim sortitæ. 103
Q. Volusius Saturninus cos. 96
vota qualia concipienda. 301
vpupa vnde. 25. auspicata ibid.

vtilis vocabuli acceptio. 248
vuæ absq; acinis. 110
Vulcanus ἀμφιγυήεις. 132
Vulcanus in bouem. 47
Vulcano iuncta matrimonio Mineruæ. 122
vulpes prodigiosa. 63. in lapidem. 64
vulpis piscis natura. 132
vulpis socius coruus. 135
vulpi infensus Aesalon. 135
vultur auis dijs & homini bus inuisa. 39
vulturis pullum & nidum nemini conspectum. 13
vultures ex Aegypio & Neophrone. 16
vxoris virtutes. 175

X

Xanthus fl. Apollini consecratus. 56
Xanthi fl. etymon. 137

Z

Zacynthi capras spirantibus Etesijs non bibere. 146
Zacynthius lacus. 150.151
Zækedenthes Mucasi. 199
Zenophilus. 150

FINIS.

XV

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
007000021116
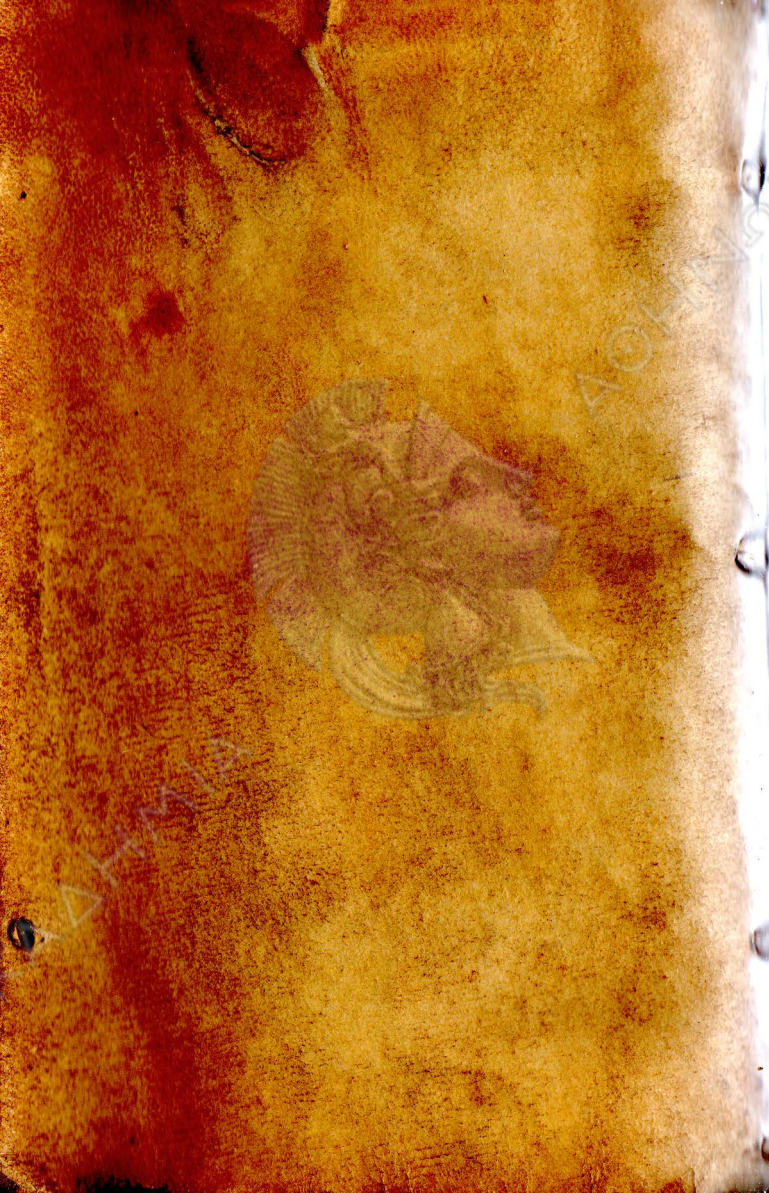
Ἐν Παρισίοις τῇ 22 Ἰουνίου 1886.